

Politieke markt - 7 februari 2017

Orgaan: Raadscommissie
Locatie: Raadzaal gemeentehuis, Vendelweg 1, Steenwijk
Datum: dinsdag 07 februari 2017
Aanvang: 19:30 uur

1. **Opening en mededelingen**

2. **Vaststelling agenda**

Stukken

- [2.0 Politieke markt 7 februari 2017 - AGENDA](#)
-

3. **Spreekrecht voor niet eagendeerde onderwerpen**

4. **Benoeming leden welstands- en monumentencommissie 2017; advies B; portefeuille Dedden.**

Samenvatting

Voorgestelde behandeltijd: 14 minuten.

Stukken

- [4.0 Benoeming leden welstands- en monumentencommissie 2017 - RAADSVoorstel](#)
-

5. **Evaluatie plan van aanpak IGSD en NoordWestGroep 2016 en Kaderbrief IGSD 2018; agenderingsverzoek; portefeuille Dedden.**

Samenvatting

Voorgestelde behandeltijd: 45 minuten.

Stukken

- [5.1 Memo evaluatie plan van aanpak IGSD 2016 - bijlage Tussenrapportage Plan van Aanpak IGSD](#)
- [5.2 Memo evaluatie plan van aanpak IGSD 2016 - bijlage Presentatie gemeenteraad 22 november 2016](#)
- [5.3 Memo evaluatie plan van aanpak IGSD 2016 - bijlage Beantwoording DB IGSD van vragen PM 29nov16](#)
- [5.4 Memo evaluatie plan van aanpak IGSD 2016 - bijlage Raadsvoorstel zienswijze eerste begrotingswijziging 2017 IGSD S-W](#)
- [5.5 Memo evaluatie plan van aanpak IGSD 2016 - bijlage 3e kwartaalrapportage IGSD](#)
- [5.6 Rapport Toekomst IGSD Steenwijkerland Westerveld - bijlage Eindrapport KplusV toekomst IGSD](#)
- [5.7 Collegevoorstel Memo evaluatie plan van aanpak IGSD 2016](#)

- 5.8 IGSD - Kaderbrief 2018 Steenwijkerland
 - 5.0 (ONDERTEKENDE) Memo evaluatie plan van aanpak IGSD 2016 - memo college
 - 5.9 Gemeenschappelijke Regeling IGSD 2016
 - 5.10 Statuten NoordWestGroep 2016
 - 5.11 Raadsbrief 2017-2 - Stand van zaken Social return
 - 5.12 Kwartaal rapportage IGSD 2016 t-m december v2
 - 5.13 Q4 2016 NWG marap definitief
 - 5.14 Q4 toelichting rapportage NWG RvC
-

6. **Integrale visie en uitvoeringsagenda binnenstad Steenwijk; advies B; portefeuille Brus.**

Samenvatting

Voorgestelde behandeltijd: 35 minuten.

Stukken

- 6.0 Investeringsprogramma visie binnenstad Steenwijk - RAADSVOORSTEL
 - 6.1 Visie en uitvoeringsprogramma binnenstad Steenwijk - bijlage
 - 6.2 bijlage ontwerpen overkapping markt
 - 6.0 Investeringsprogramma visie binnenstad Steenwijk - RAADSVOORSTEL
 - 6.1 Visie en uitvoeringsprogramma binnenstad Steenwijk - bijlage
 - 6.2 bijlage ontwerpen overkapping markt
-

7. **Fusieschool Giethoorn; advies B; portefeuille Frantzen.**

Samenvatting

Voorgestelde behandeltijd: 45 minuten.

Stukken

- 7.0 Fusieschool Giethoorn - RAADSVOORSTEL

8. **Woonvisie Steenwijkerland 2017-2021; advies B; portefeuille Dedden**

Samenvatting

Voorgestelde behandeltijd: 35 minuten.

Stukken

- [8.0 Woonvisie Steenwijkerland 2017-2021 - RAADSVOORSTEL](#)
- [8.1 Woonvisie Steenwijkerland 2017-2021 - bijlage Definitief concept](#)
- [8.3 Woonvisie Steenwijkerland 2017-2021 - bijlage Reactienota zienswijzen](#)
- [8.4 Woonvisie Steenwijkerland 2017-2021 - bijlage Concept begeleidende brf reactienota zienswijzen](#)

9. **Verduurzamen (zonne-energie) Zwembad 't Tolhekke te Paasloo; advies B; portefeuille Wagteveld.**

Samenvatting

Voorgestelde behandeltijd: 21 minuten.

Stukken

- [9.0 Verduurzamen \(zonne energie\) Zwembad 't Tolhekke te Paasloo - RAADSVOORSTEL](#)

10. **Zon(nepanelen) op gemeentelijke daken; advies B; portefeuille Dedden.**

Samenvatting

Voorgestelde behandeltijd: 14 minuten.

Stukken

- [10.0 Zon\(nepanelen\) op gemeentelijke daken](#)
- [10.1 Zonnepanelen op gemeentelijke daken - bijlage Business Case Zonnepanelen](#)

11. **Gelegenheid om vragen te stellen**

12. **Vaststelling besluitenlijst vorige vergadering**

Stukken

- [12.0 Politieke markt 17 januari 2017 - BESLUITENLIJST](#)
-

13. **Sluicing**

2.0 Politieke markt 7 februari 2017 - AGENDA (terug naar agendapunt)

De inhoud van deze bijlage is te vinden vanaf de hierna volgende pagina's.

Aan raadsleden en burgerraadsleden

behandeld door B.H.D. de Groot

afdeling Griffie

telefoon 0652486263

ons kenmerk Griffie/BdG

uw kenmerk -

bijlagen Vergaderstukken

Steenwijk
(verzendsdatum)

26 januari 2017

Onderwerp

Politieke Markt op 7 februari 2017

Agenda

Vaste punten

1. Opening en mededelingen.
2. Vaststelling van de agenda.
3. Spreekrecht voor niet-geagendeerde onderwerpen.

Besprekstukken - oordeelvorming

4. Benoeming leden welstands- en monumentencommissie 2017; advies B; portefeuille Dedden.
Voorgestelde behandeltijd: 14 minuten.

Besprekstukken – agenderingsverzoeken

5. Evaluatie plan van aanpak IGSD en NoordWestGroep 2016 en Kaderbrief IGSD 2018; agenderingsverzoek; portefeuille Dedden.
Voorgestelde behandeltijd: 45 minuten.

Besprekstukken – oordeelvorming

6. Integrale visie en uitvoeringsagenda binnenstad Steenwijk; advies B; portefeuille Brus.
Voorgestelde behandeltijd: 35 minuten.
7. Fusieschool Giethoorn; advies B; portefeuille Frantzen.
Voorgestelde behandeltijd: 45 minuten.
8. Woonvisie Steenwijkerland 2017-2021; advies B; portefeuille Dedden.
Voorgestelde behandeltijd: 35 minuten.
9. Verduurzamen (zonne-energie) Zwembad 't Tolhekke te Paasloo; advies B; portefeuille Wagteveld.
Voorgestelde behandeltijd: 21 minuten.
10. Zon(nepanelen) op gemeentelijke daken; advies B; portefeuille Dedden.
Voorgestelde behandeltijd: 14 minuten.

Vaste punten

11. Gelegenheid om vragen te stellen.
12. Vaststelling besluitenlijst van 17 januari 2017.
13. Sluiting.

Hoogachtend,

De voorzitter,

Erik Hilbink

Einde bijlage: 2.0 Politieke markt 7 februari 2017 - AGENDA

Terug naar het agendapunt

4.0 Benoeming leden welstands- en monumentencommissie 2017 - RAADSVORSTEL (terug naar agendapunt)

De inhoud van deze bijlage is te vinden vanaf de hierna volgende pagina's.

Voorstel aan de raad

Aan de gemeenteraad
Gemeente Steenwijkerland
Vendelweg 1
8331 XE Steenwijk

Steenwijk,
Nummer voorstel:

Voor raadsvergadering d.d.: 28-02-2017

Agendapunt:

Onderwerp:

(Her) benoeming leden Welstands- en monumentencommissie

Aan de raad van de gemeente Steenwijkerland wordt voorgesteld te besluiten:

Conceptbesluit:

1. met terugwerkende kracht tot 1 januari 2017 de volgende personen voor een periode van 1 jaar (tot 1 januari 2018) te benoemen tot leden en plaatsvervangende leden van de gecombineerde welstands- en monumentencommissie voor de gemeente Steenwijkerland:

Algemeen

Voorzitter	ir. V.W. Piscaer
Plaatsvervangend voorzitter	ir. L. Vos
Secretaris	ir. M.T. ten Hove-van den Heuvel
Plaatsvervangend secretaris	ir. R.M. Onderdelinden

Welstand

Lid, deskundige architectuur	ing. L. Jacobs
Lid, deskundige architectuur	ir. A. Jekel
Lid, stedenbouwkundige	ir. R.E. Lamain
Lid, stedenbouwkundige	ir. P. Sala

Monumenten

Lid, deskundige architectuurhistorie	ir. M.A. van Bleek
Lid, deskundige architectuurhistorie	drs. G.M. van Altena
Lid, plaatsvervangend bouw-/restauratiedeskundige	ing. J. Abbink
Lid, plaatsvervangend deskundige architectuur- en bouwhistorie	drs. M. van Damme
Lid, landschapsdeskundige	ir. A. Coops
Lid, plaatsvervangend landschapsdeskundige	ir. I.M. Nij Bijvank-van Herel

2. met terugwerkende kracht tot 1 januari 2017 de heer H.L. Tragter en de heer A. Nijland voor een periode van 1 jaar (tot 1 januari 2018) te benoemen tot burgerlid van de gecombineerde welstands- en monumentencommissie voor de gemeente Steenwijkerland.

Samenvatting:

De leden van de welstandscommissie moeten op grond van de Woningwet door uw raad worden benoemd. De benoeming geldt gebruikelijk voor een periode van 3 jaren. Leden kunnen maximaal 6 jaren deel uitmaken van de welstandscommissie. Voor monumentenleden, die adviseren op grond van de Monumentenwet 1988, is geen maximale benoemingstermijn bepaald.

Zoals u weet speelt er een aantal ontwikkelingen met betrekking tot de vraag hoe de gemeente in de toekomst met het welstandsbeleid en de welstandsadvisering om wil gaan. Rekening gehouden met deze lopende ontwikkelingen heeft uw raad de leden van de Welstands- en monumentencommissie in 2016 voor een periode van 1 jaar benoemd. In juni 2016 zijn er ook twee nieuwe burgerleden benoemd voor een periode van een half jaar, zodat de benoemingsperiode van alle leden van de gecombineerde welstands- en monumentencommissie weer parallel liep.

Op 28 april 2015 heeft uw raad besloten om het concept van differentiatie van welstandsniveaus uit de Pilot Blokzijl (hoog, midden, basis welstandsniveau) toe te passen voor de Welstandsnota voor de rest van de gemeente, het welstandsbeleid voor het buitengebied als eerste te herzien en voor het buitengebied te beginnen met het opstellen van de waarderings- en ambitiekaarten. Dit proces is inmiddels opgestart, maar nog niet ver genoeg doorlopen om een goed beeld te hebben van de waardering en ambitie voor het hele grondgebied van de gemeente. In een brief van 25 augustus 2016 is uw raad geïnformeerd over de stand van zaken van proces met betrekking tot de Welstandsnota en de nog te zetten stappen. In deze brief is ook aangegeven dat de nieuwe Welstandsnota naar verwachting in het vierde kwartaal van 2017 gereed zal zijn. Bouwplannen zullen daarom de komende tijd nog aan de huidige Welstandsnota getoetst moeten worden.

Dit voorstel voor de (her)benoeming van de leden van de welstands- en monumentencommissie staat hier los van en doorkruist het proces voor de herziening van de Welstandsnota niet. Op dit moment heeft de gemeente voor het hele grondgebied welstandsbeleid. Aanvragen voor omgevingsvergunningen moeten aan dit beleid worden getoetst. Hiervoor is de welstands- en monumentencommissie nodig. Om de vergunningaanvragen te kunnen blijven afhandelen wordt daarom voorgesteld om leden voor de welstands- en monumentencommissie te herbenoemen.

Zoals hierboven al aangegeven worden de leden van de Welstands- en monumentencommissie normaal benoemd voor een periode van 3 jaar. Gezien de ontwikkelingen die er spelen op het gebied van het welstandsbeleid en de welstandsadvisering en die in 2017 verder worden uitgewerkt, wordt voorgesteld alle leden van de Welstands- en monumentencommissie nogmaals voor een periode van 1 jaar te (her)benoemen. In de loop van 2017 kan dan worden bekeken of de benoemingstermijn kan/moet worden verlengd.

Ondertekening

De secretaris

De waarnemend burgemeester

S.S. Weistra

J.H. Bats

Betrokken partijen

afdeling

IO

adviseur

Marga Hoven, tel.: 832, email: marga.hoven@steenwijkerland.nl

behandeld in raadscommissie

X ja, nl. 17 januari 2017

nee

Raadsbesluit

Steenwijk,

Nummer:

De raad van de gemeente Steenwijkerland;

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders van _____, nummer 2012/ _____;

b e s l u i t :

1. met terugwerkende kracht tot 1 januari 2017 de volgende personen voor een periode van 1 jaar (tot 1 januari 2018) te benoemen tot leden en plaatsvervangende leden van de gecombineerde welstands- en monumentencommissie voor de gemeente Steenwijkerland:

Algemeen

Voorzitter	ir. V.W. Piscaer
Plaatsvervangend voorzitter	ir. L. Vos
Secretaris	ir. M.T. ten Hove-van den Heuvel
Plaatsvervangend secretaris	ir. R.M. Onderdelinden

Welstand

Lid, deskundige architectuur	ing. L. Jacobs
Lid, deskundige architectuur	ir. A. Jekel
Lid, stedenbouwkundige	ir. R.E. Lamain
Lid, stedenbouwkundige	ir. P. Sala

Monumenten

Lid, deskundige architectuurhistorie	ir. M.A. van Bleek
Lid, deskundige architectuurhistorie	drs. G.M. van Altena
Lid, plaatsvervangend bouw-/restauratiedeskundige	ing. J. Abbink
Lid, plaatsvervangend deskundige architectuur- en bouwhistorie	drs. M. van Damme
Lid, landschapsdeskundige	ir. A. Coops
Lid, plaatsvervangend landschapsdeskundige	ir. I.M. Nij Bijvank-van Herel

2. met terugwerkende kracht tot 1 januari 2017 de heer H.L. Tragter en de heer A. Nijland voor een periode van 1 jaar (tot 1 januari 2018) te benoemen tot burgerlid van de gecombineerde welstands- en monumentencommissie voor de gemeente Steenwijkerland.

De raad voornoemd,

de griffier,

de voorzitter,

A. ten Hoff

J.H. Bats

Terug naar het agendapunt

5.0 (ONDERTEKENDE) Memo evaluatie plan van aanpak IGSD 2016 - memo college ([terug naar agendapunt](#))

De inhoud van deze bijlage is te vinden vanaf de hierna volgende pagina's.

MEMO Evaluatie Plan van Aanpak IGSD/NoordWestGroep 2016

In december 2015 hebben de raden van de gemeenten Steenwijkerland en Westerveld een bedrag beschikbaar gesteld van totaal afgerond € 1 mln. voor de uitvoering van het Plan van Aanpak “Vertrouwen, Ondernemen en Verbinden” van de IGSD/NWG (het aandeel voor Steenwijkerland hierin bedroeg € 801.089,-). Aan dit plan zijn drie doelstellingen gekoppeld te weten:

- 1) Het verminderen van het uitkeringsbestand WWB/IOAW/Z met 200 personen tot 1030 op 31 december 2016;
- 2) Het terugbrengen van het aantal personen in profiel 4 met ontheffing tot 50 (definitieve ontheffingen) op 31 december 2016;
- 3) Het overdragen vanuit het bestaande SW bestand van NoordWestGroep van 100 medewerkers naar een reguliere werkgever.

Aan dit besluit zijn de volgende voorwaarden verbonden:

- 1) Door middel van rapportages de raad maandelijks te informeren over de voortgang van de uitvoering van het plan van aanpak.
- 2) Medio 2016 is er een tussentijds ijkmoment om te beoordelen of de doelstellingen die in het plan van aanpak staan opgenomen gerealiseerd (kunnen) worden, inclusief de consequenties voor de jaren 2017-2019.

Ad 1. De maandrapportages zijn maandelijks opgesteld en aangeboden aan de raad. Daarnaast zijn er tot nu toe drie kwartaalrapportages over 2016 aan de raad toegezonden, die qua informatie breder van opzet waren dan de maandrapportages en meer achtergrondinformatie gaven.

Ad 2. Door de directeur van de IGSD/NWG is bijgaande tussenrapportage van 30 september 2016 opgesteld die samen met de reeds aangeboden rapportages over het eerste en tweede kwartaal 2016 de basis vormen voor de evaluatie van het plan van aanpak.

De behaalde resultaten tot dan toe zijn terug te vinden in deze rapportage en eveneens in het raadsvoorstel van 13 december 2016. In dit raadsvoorstel zijn tevens de financiële consequenties aangegeven van het plan van aanpak voor 2016.

De directeur van de IGSD/NWG heeft op 4 oktober 2016 een presentatie gehouden op het werkplein voor de raden van Westerveld en Steenwijkerland samen over de evaluatie van het plan van aanpak. Daarnaast is er op 22 november 2016 op ambtelijk niveau in een presentatie ook een toelichting gegeven op de realisatie van de doelstellingen van het plan van aanpak en wat hiervan de financiële consequenties zijn ten opzichte van onze begroting 2016.

Zowel de tussenrapportage van 30 september 2016 van de directeur van de IGSD/NWG als de ambtelijke presentatie van 22 september 2016 waren als bijlagen bij het raadsvoorstel van 13 december 2016 gevoegd.

Uw raad heeft er bij de behandeling van het raadsvoorstel over de zienswijze op de 1^e begrotingswijziging IGSD 2017 op 13 december 2016 nadrukkelijk op aangedrongen de evaluatie van het plan van aanpak 2016 van de IGSD/NWG ook in raadsverband te willen voeren.

Als input daarvoor treft u bijgaande stukken aan:

- Tussenrapportage van 30 september 2016 van de directeur van de IGSD
- Laatste kwartaalrapportages van de IGSD en NoordWestGroep
- Ambtelijke presentatie van 22 november 2016
- Beantwoording vragen n.a.v. politieke markt van 29 november 2016
- Raadsvoorstel en-besluit 1^e begrotingswijziging 2017 IGSD d.d. 13 december 2016

Uw presidium heeft besloten eerst de evaluatie in uw raad te laten plaatsvinden en daarna het voorstel over de toekomstscenario's. Hoewel het onderzoek naar de toekomstscenario's het directe resultaat was van een motie van uw raad in december 2015, spitst het zich niet zo zeer toe op de vragen en opmerkingen over het functioneren van de IGSD in het verleden, maar is de focus veel meer komen te liggen op de toekomst. Met de invoering van de decentralisaties in het sociaal domein is de vraag ontstaan in hoeverre de huidige samenwerking binnen de IGSD nog past bij de veranderende werkelijkheid en de doelstellingen in het sociaal domein, en de Participatiewet in het bijzonder. Met andere woorden, welke taken willen we in relatie tot een integrale toegang weer lokaal gaan uitvoeren en welke taken lenen zich in de toekomst voor (sub) regionale samenwerking.

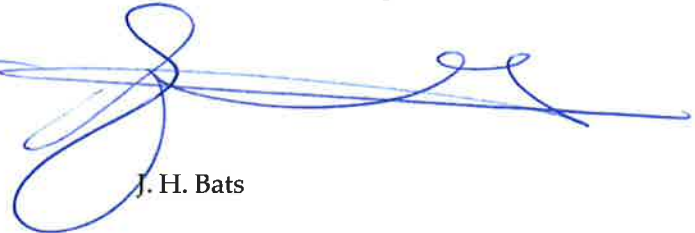
Ondertekening, 31 januari 2017

De secretaris

S.S. Weistra

De waarnemend burgemeester

J. H. Bats

Terug naar het agendapunt

5.1 Memo evaluatie plan van aanpak IGSD 2016 - bijlage Tussenrapportage Plan van Aanpak IGSD (terug naar agendapunt)

De inhoud van deze bijlage is te vinden vanaf de hierna volgende pagina's.

Betreft: tussenrapportage

Geachte Colleges,

Met deze brief wordt antwoord gegeven op de door het College van Burgemeester en Wethouders van Steenwijkerland gestelde vragen bij brief van 21 september jl. Dit is, met de reeds aangeboden rapportages over het eerste en tweede kwartaal, een basis voor de evaluatie van het Plan van Aanpak van augustus 2015. Ook in de aangeboden begroting voor 2017 vindt u informatie, die voor de evaluatie gebruikt kan worden. De kwartaalrapportages zijn tevens digitaal beschikbaar op onze website.

De brief van het college van de gemeente Steenwijkerland is gericht aan het Dagelijks Bestuur van de IGSD. Gelet op de termijn voor de beantwoording van de brief ligt de verantwoordelijkheid voor de inhoud bij ondergetekende.

De beantwoording van de gestelde vragen:

1. Actuele stand van zaken op de drie doelen, inclusief een realistische prognose per eind 2016;

- A. Het verminderen van het WWB uitkeringsbestand met 200 personen tot 1030 op 31 december 2016;

	AANTAL KLANTEN	Plan van Aanpak	Aug	Status tov PvA	Doel- stelling	Nog uit te stromen	
Steenwijkerland	Totaal	923	863	-60	773	90	
Westerveld	Totaal	307	289	-18	257	32	
Totaal	Totaal	1230	1152	-78	1030	122	

De huidige stand is 1140. De inzet is dat we dit jaar nog 50 uitkeringen gaan beëindigen.

- B. Het terugbrengen van het aantal personen in profiel 4 met ontheffing tot 50 (definitieve ontheffingen) op 31 december 2016;

Op 1 januari 2016 zaten er 450 mensen in profiel 4. Dit horen mensen te zijn die in een instelling wonen en/of mensen die dusdanig langdurig beperkt zijn dat een terugkeer naar de arbeidsmarkt zeer onwaarschijnlijk of zelfs helemaal niet haalbaar is. Na screening bleek dat een grote groep nog potentieel heeft. Dit heeft geresulteerd in het terugbrengen van het aantal cliënten in profiel 4 naar 98. In de rapportage van Q1 is deze verandering reeds uitgebreid toegelicht.

- C. Het overdragen vanuit het bestaande SW-bestand van 100 medewerkers naar een reguliere werkgever.

Tot op heden zijn er dit jaar 2 medewerkers geplaatst bij een reguliere werkgever in het kader van Begeleid Werken.

2 t/m 5:

Actueel bestedingsoverzicht van de beschikbaar gestelde middelen voor de

- transitie naar de nieuwe werksituatie, inclusief realistische prognose per eind 2016;
- voor investeringen in de teams Werk, Inkomen en Ondersteuning, inclusief een realistische prognose per eind 2016;

Besteding budget PvA 2016	PvA 2016	Realiteit	Vs
Transitie	129.050	113.818	15.232
Team Inkomen	293.000	243.657	49.343
Team Werk	293.625	321.250	-27.625
Team Ondersteuning	228.000	200.406	27.594
	943.675	879.132	64.543
SW uitstroom	93.333	47.871	45.462
	1.037.008	927.003	110.005

6. Overzicht van de gerealiseerde besparingen als gevolg van de gerealiseerde extra uitstroom;

Per 1 juli 2017	Uitstroom klanten	aantal	gemiddeld uitkeringsbedrag	Besparing
	Steenwijkerland	60	13.900	834.000
Westerveld	18	13.000	234.000	
	Totale besparing			1.068.000
Prognose tot 1 januari 2017	Uitstroom klanten	aantal	gemiddeld uitkeringsbedrag	Besparing
	Steenwijkerland	105	13.900	1.459.500
Westerveld	35	13.000	455.000	
	Totale besparing			1.914.500

7. Bovengenoemde onderdelen voorzien van een goede toelichting. Hierin zowel de directe effecten (uitstroom e.d.) als de indirecte effecten (cultuuromslag, andere werkwijze e.d.) benoemen.

Toelichting vraag 1A/B:

Zoals wij al aangaven in het Plan van Aanpak kenden wij ons cliëntenbestand onvoldoende. Met uitbreiding van ons personeel hebben wij bijna alle cliënten kunnen oproepen, screenen en persoonlijk kunnen spreken.

In onze huidige werkwijze gaan we uit van “de eigen kracht” van de mensen in onze doelgroepen. Wij nemen niet meer over, maar werken *met* hen aan hun kortste weg naar werk. We maken de beweging van rechtmatigheid naar doelmatigheid. Cliënten hebben zelf de regie over hun traject. Dit is niet alleen voor ons een cultuurverandering, ook voor cliënten is het aanpassen. We zien dit deels terug in de toename van bezwaarschriften en klachten. De positieve effecten zijn groter: cliënten ervaren het als prettig dat zij zo nauw betrokken worden bij hun traject en gaan zelf actief aan de slag. Het tot nu toe bereikte resultaat komt met name door de aandacht die aan onze cliënten gegeven kan worden en die zij ook ervaren. Aandacht is het sleutelwoord van onze nieuwe aanpak.

De verandering van werkwijze en klantbenadering is geen kwestie van ‘even een knop omzetten’. De implementatie van dit nieuwe traject vergt de nodige tijd en energie van onze medewerkers, maar we zien dat er op dit moment grote stappen worden gemaakt. Het kost meer tijd dan we voorzien hadden, maar we hebben de omslag van rechtmatigheid naar doelmatigheid weten te maken. Dit is terug te zien in de volgende acties:

- Met hulp van de Werkstapmethodiek maken de cliënten stappen richting arbeid. De kansrijke cliënten gaan in een leer-werktraject waar zij d.m.v. werkopdrachten hun afstand tot de arbeidsmarkt overbruggen. We verwachten hier de komende periode nog betere resultaten.

- Er gaat per oktober een najaarsoffensief van start waarbij onze accountmanagers de komende maanden ruim 200 bedrijven gaan bezoeken. Zij gaan langs bij onze bestaande relaties maar ook koude acquisitie wordt ingezet. Dit alles met als doel om nog minimaal 50 plaatsen te realiseren.

- We hebben geïnvesteerd in cliënten door het certificaat MKB Goed Werknemer in te zetten. Hiermee kan een client aantonen dat hij/zij zeer gemotiveerd is en van aanpakken weet. Werkgevers weten met het testrapport precies wat ze in huis halen. In samenwerking met het MKB netwerk in Steenwijkerland/Westerveld worden de cliënten onder de aandacht gebracht en veelvuldig aan een dienstverband geholpen. De infrastructuur van NoordWestGroep leent zich uitstekend voor het afnemen van dit assessment en stelt onze cliënten in staat zich beter te presenteren bij potentiële werkgevers. We hebben de afgelopen tijd drie groepen gedraaid met in totaal 27 deelnemers. Van de eerste twee groepen van dit voorjaar is 73% van de geslaagden uitgestroomd. Dit najaar gaan er nog drie groepen van start.

- In samenwerking met de Businessclub Steenwijkerland worden dit najaar een groot aantal werkzoekenden onder de aandacht gebracht, middels hun nieuwsbrieven.

- De actieve benadering vanuit het Werkgeversservicepunt brengt onze cliënten in beweging. Daarnaast hebben bedrijfsbezoeken 164 vacatures opgeleverd. Deze vacatures vormen een totaal van 223 arbeidsplaatsen. Voor de vervulling van deze vacatures wordt nauw samengewerkt met het Regionaal Werkbedrijf.

Een gedeelte van deze vacatures zijn parttime functies. Een cliënt komt hiermee niet volledig uit de uitkering, en wordt daarom niet meegenomen in de uitstroomcijfers.

De intensieve samenwerking tussen het WGSP en de consultants Werk heeft er toe geleid dat er dit jaar ruim 160 cliënten uitgestroomd zijn naar een fulltime baan. Daarnaast is er ook een grote groep cliënten die op een parttime baan zijn geplaatst. Zij verdienen hiermee te weinig om volledig uit de uitkering te komen. Deze groep is groeiende aangezien de arbeidsmarkt steeds flexibeler wordt. Cliënten stromen deels uit op nul-urencontracten, via uitzendbureaus en op parttime contracten. Daarnaast zijn er 63 werkervarings/proefplaatsingen gerealiseerd.

De bijgestelde prognose voor het einde van het jaar is 1090. Dat is 60 meer dan wij in het Plan van Aanpak hebben voorzien. Dit is het gevolg van een grotere instroom van nieuwkomers en kwetsbare jongeren dan waarbij de opzet van het plan rekening mee werd gehouden.

In het plan zijn we uitgegaan van een nieuwe instroom van 462 en een uitstroom van 241. Om onze doelstelling te realiseren zouden we 421 beëindigingen moeten realiseren. We moeten de verwachtingen bijstellen naar 371 beëindigingen. Op 1 oktober zijn er 321 uitkeringen beëindigd. Voor het volgende kwartaal is nu de opgave om per saldo nog eens 50 cliënten te laten uitstromen.

Toelichting 1C

Voor het uitstromen van SW-medewerkers hebben we in het afgelopen jaar onze aandacht gericht op de bedrijven waar NoordWestGroep al groepsdetacheringen heeft en op opdrachtgevers die van groepen SW-medewerkers gebruik maken. Deze aandacht richt zich met name op de bewustwording van de gevolgen van de Participatiewet. Op dit moment is de bereidheid bij organisaties om mensen in "Begeleid Werken" te nemen beperkt. Het afgelopen jaar hebben wij 2 plaatsingen kunnen realiseren. Met name grote opdrachtgevers zijn terughoudend om dit pad op te gaan. Dit geldt ook voor de gemeente, hoewel de gemeente indirect/afgeleid al werkgever is. Neemt niet weg dat wij op dit moment met een werkgever in onderhandeling zijn over een constructie met het voornemen om 60 plaatsen te realiseren.

NoordWestGroep als sociaal werkbedrijf staat bekend om haar kennis en expertise bij het realiseren van aangepast werk. Zo zorgen wij er samen met werkgevers, ervaren jobcoaches en werkleiders voor dat mensen met een beperking duurzaam inzetbaar worden op de arbeidsmarkt. Niet alleen bij NoordWestGroep zelf, maar ook steeds meer bij werkgevers op detachingsbasis. Alleen op deze wijze kan de uitvoering van de Wet Banenafpraak een succes worden. Afpraak is immers dat 125.000 extra banen voor mensen met een beperking worden gerealiseerd.

NoordWestGroep heeft de kennis en ervaring waar we voor de cliënten van de IGSD gebruik van maken. Wij zijn erin gespecialiseerd de capaciteiten van mensen met een beperking te ontwikkelen middels de eerder genoemde Werkstapmethodiek. Verder hebben we een belangrijke troef in handen richting werkgevers: wij kunnen medewerkers detacheren, al dan niet met een jobcoach. Ook kunnen we deskundigheid over jobcarving en functiecreatie inzetten. Dat zijn voor werkgevers belangrijke voordelen die hen over de streep kunnen trekken. NoordWestGroep bedient niet meer alleen de traditionele SW-doelgroep, maar richt zich ook op WWB'ers, Wajongers en anderen met een afstand tot de arbeidsmarkt die onder meer in het doelgroepregister zijn opgenomen.

Toelichting vraag 2:

Een andere aanpak van de cliënt zorgt ervoor dat wijzelf ook op een andere manier moeten gaan werken, een ander perspectief van denken.

De verandering is weerbarstig, we zitten er nog middenin, maar we zien de positieve effecten van deze verandering steeds beter naar boven komen. Van onbewust onbekwaam, komen we steeds meer richting bewust bekwaam. Het lek is boven water. Het wordt steeds meer vanzelfsprekend om op een andere manier te gaan werken.

We hebben een aanvraag gedaan voor extra personeel om de bedrijfsvoering te optimaliseren, het doorvoeren van de vernieuwde aanpak en het achterstallige onderhoud aan te pakken. De toestemming om extra personeel te werven kwam in januari 2016. Hierdoor startte de werving in januari, waardoor veel nieuwe personeel pas in maart in dienst kon treden. De begroting ging uit van nieuw personeel per 1 januari. Tevens heeft de subsidie van Kerstengelden ons een financieel voordeel opgeleverd. Hierdoor is € 110.000 van het aangevraagde budget niet uitgegeven.

Toelichting vraag 3:

Dankzij de uitbreiding op personeelsgebied is er stabiliteit gebracht op de werkvloer en daardoor is er meer aandacht voor onze cliënten. Kern van de dienstverlening is dat wij begeleiding geven aan onze cliënten en daarvoor de maximale inzet tot het benutten van hun arbeidspotentieel terug vragen. De kosten per fte zijn 9% hoger uitgevallen dan voorzien.

Toelichting vraag 4:

Uitbreiding bij team Inkomen zorgt voor het adequaat en rechtmatig betalen van de uitkering. Vanuit team Inkomen is er een signaalfunctie en samenwerking met consultants Werk op harde en zachte signalen. Deze samenwerking resulteert tevens in sneller beëindigen van de uitkering, scherper zicht op fraudesignalen en directe afstemming bij de Poort tijdens de informatiebijeenkomst.

Met de inzet van een tweede handhaver is de werkvoorraad ingelopen en worden fraudesignalen sneller opgepakt. Nu wij beter zicht hebben op ons bestand kan ook adequaat aandacht worden gegeven aan fraudesignalen. Dit voorkomt tevens dat fraudevorderingen onnodig hoog oplopen. Wat betreft bezwaar en beroep zijn er tot september 116 bezwaarschriften ontvangen. Dat betekent dat er nu al meer bezwaren zijn ontvangen dan over het gehele voorgaande jaar. In 35% van de gevallen ging het om besluiten die betrekking hebben op de veranderende werkwijze en de aanscherping m.b.t. de uitvoering Participatiewet en hetgeen daarin verwacht wordt met betrekking tot de eigen verantwoordelijkheid van de klant. Geen enkel bezwaar is gegrond verklaard door de bezwarencommissie.

Ook is het aantal klachten toegenomen, hetgeen in ons Plan van Aanpak al was voorzien. Tot op heden zijn er 33 klachten ingediend bij de IGSD. Ook zijn er 3 klachten ingediend bij de Nationale Ombudsman. We hebben nu al 10 klachten meer ontvangen dan over het hele vorige jaar. Opvallend is dat er meer klachten dan voorheen ingediend worden tegen consultants betrokken bij re-integratie. Van de 33 klachten die ontvangen zijn, hebben er 11 betrekking op re-integratie (33%). Bij zowel de toename van bezwaar als van klachten kan worden gesteld dat de veranderende werkwijze, en de daarin opgenomen aanscherpingen met betrekking tot eigen verantwoordelijkheid van de klant, leiden tot deze toename. Onze klanten merken de effecten van deze verandering en kunnen zich daar niet altijd in vinden. 86% van de klachten zijn ongegrond verklaard. De bereikbaarheid van beide organisaties is sterk verbeterd. We zijn de hele dag geopend en telefonisch bereikbaar.

Toelichting vraag 5:

Door de inzet van de middelen van het Plan van Aanpak is het team Ondersteuning in de gelegenheid gesteld:

- de begrotingen, tussentijdse rapportages en de jaarrekeningen binnen de daarvoor gestelde termijnen samen te stellen, vast te laten stellen en te delen met de afnemers;
- de kwaliteit van de informatievoorziening te verbeteren en te beveiligen en de continuïteit van ICT infrastructuur (NoordWestGroep) te waarborgen. De IGSD voldoet aan alle SUWI beveiligingseisen;

- door de inzet van een communicatiemedewerker wordt de gemeenschap optimaal geïnformeerd over de uitvoering van de Participatiewet. Succesvolle plaatsingen bij werkgevers worden publiekelijk gemaakt, waardoor onze ketenpartners betrokken raken bij de mogelijkheden van de Participatiewet en uitgenodigd worden om mee te doen zodat onze cliënten nieuwe mogelijkheden krijgen.

Toelichting vraag 6:

We hebben vooral ingezet op minder instroom door een strengere selectie aan de poort. De informatiebijeenkomsten geven duidelijkheid over rechten, plichten en verwachtingen voor cliënten en leiden ook tot minder aanvragen van uitkeringen.

	Uitkeringen IGSD incl. IOAW/Z	Toe- of afname bijstandsuitkeringen			
		IGSD		Landelijk	
		In aantallen	Percentages	In aantallen	percentages
31-12-2014	1.208	1.138	6,95	376 840	5,03
31-12-2015	1.203	1.122	-1,41	387.020	2,7
01-07-2016	1.158	1.077	-4,01	399.000	3,1

Ondanks deze autonome toename en de landelijke trend slagen wij er als organisatie in om ons bestand te laten dalen. Een prestatie waar wij trots op zijn.

De preventiequote is nu 36% (augustus 2016). De rechtmatigheid van een aanvraag wordt bij de Poort getoetst aan de geldende wet- en regelgeving. We werken met het principe dat een ieder die daadwerkelijk recht heeft op een uitkering daar ook voor in aanmerking komt. Eigen verantwoordelijkheid voor de bestaansvoorziening en het bestrijden van misbruik van sociale voorzieningen nemen een grote rol in bij deze beoordeling.

De landelijke trend is dat het aantal bijstandsgerechtigden in het tweede kwartaal van 2016 opnieuw is gestegen. De stijging is deels te verklaren door de komst van asielzoekers. In onze gemeenten gaat het om een toename van 30 uitkeringen.

Ook de aangescherpte eisen voor Wajong-uitkeringen beïnvloeden de toename. Sinds 1 januari 2015 hebben alleen jongeren die volledig arbeidsongeschikt zijn recht op een Wajong-uitkering. Wij hebben gekozen voor een outreachende aanpak gericht op kwetsbare jongeren. Dit resulteert in het beter in beeld hebben van deze groep, maar ook in een toename van 10 extra jongeren in de uitkering.

Toch is ons bestand dalend, tegen de landelijke trend in.

8. Bovengenoemde prognoses helder vertalen naar de jaren 2017-2019 zodat een goede beoordeling van de voorgenomen begrotingswijziging 2017 mogelijk is.

Wat verwachten we aan uitstroom voor de komende jaren:

Uitgaande van het bovenstaande is de verwachting dat het gemiddelde cliëntenaantal (WWB/IOAW/Z) het volgende verloop zal laten zien:

	Steenwijkerland	Westerveld	Totaal
2017	786	264	1.050
2018	757	253	1.010
2019	757	253	1.010
2020	757	253	1.010

Na de daling van het aantal cliënten in 2016 wordt nog een daling verwacht in 2017 waarna er een stagnatie van de daling zal optreden. Deze verwachting is gebaseerd op de (nog) hogere toestroom van nieuwkomers.

Wat is er nodig om op de ingeslagen koers door te kunnen gaan:

Personeelsuitbreidingen 2017	
Team Inkomen	99.000
Team Werk	210.000
Team Ondersteuning	482.000
Totaal	791.000

De opgave uit het Plan van Aanpak was om als organisatie in control te komen.
We zijn in control.

Hoogachtend,
de directeur van de IGSD-SW & NoordWestGroep

G. van Hofwegen

Bijlage:

- Brief van College van B&W Steenwijkerland, 21 september 2016

Terug naar het agendapunt

5.2 Memo evaluatie plan van aanpak IGSD 2016 - bijlage Presentatie gemeenteraad 22 november 2016 (terug naar agendapunt)

De inhoud van deze bijlage is te vinden vanaf de hierna volgende pagina's.

4. IGSD (21.30-22.00)

Inhoud

1. Friciekosten IGSD/NWG
2. 1e Begrotingswijziging 2017

1. Frictiekosten IGSD/NWG

- Reserve frictiekosten € 1,2 mln. bij vaststelling begroting 2015-2018 door de raad beschikbaar gesteld.
- Frictiekosten die het gevolg zijn van de samenvoegen NWG en IGSD in één uitvoeringsorganisatie.

Frictiebudget

2015	2016	2017	2018	Totaal
469.000,--	330.000,--	294.000,--	127.000,--	1.220.000,--

Uitgaven 2015 t.l.v. frictiebudget

Bij najaarsnota 2015:

Loonkosten ex directeur IGSD	€ 118.000,--
Inhuur huidige interim directeur NWG/IGSD	€ 91.000,--
Externe inhuur:	
Commercieel manager NWG	€ 67.000,--
Bedrijfsleider NWG (50%)	€ 43.000,--
Manager IGSD	€ 76.000,--
Directiesecretaresse	€ 16.000,--

	€ 202.000,--
Diverse implementatiekosten	€ 9.000,--

Totaal	€ 420.000,--
	=====

Uitgaven 2016 t.l.v. frictiebudget

Bij najaarsnota 2016:

Loonkosten ex directeur IGSD	€ 115.000,--
Meerkosten huidige directeur NWG/IGSD	€ 21.000,--
Bedrijfsleider NWG (50%)	€ 60.000,--
Diverse implementatiekosten	€ 19.000,--

Totaal	€ 215.000,--
	=====

2. 1^e begrotingswijziging 2017

Evaluatie Plan van Aanpak

Doelstellingen Plan van Aanpak IGSD 2016

- Verminderen uitkeringsbestand met 200 personen
- Ontheffingen in profiel 4 terugbrengen van 450 naar 50
- 100 SW-ers plaatsen bij een reguliere werkgever

Raden WWLD en STWLD € 1 mln. in december 2015

Stand van zaken Tussenrapportage IGSD 30 september 2016

- 90 uitkeringen minder (45%)
 - Prognose eind 2016 : afname 140 uitkeringen (70%)
 - Stand 21/11= afname 124 uitkeringen
- Ontheffingen in profiel 4 teruggebracht naar 98 (88%)
- 2 SW-ers uitgeplaatst bij een reguliere werkgever (2%)

Financiële consequenties t.o.v. begroting STWLD 2016

Niet realiseren taakstelling I-deel (-/- 60)	-/- € 460.000,--
Niet realiseren uitstroom SW	-/- € 220.500,--
Voordeel op extra budget 2016	+ € 94.000,--
Afkoop huur UWV werkplein	+ € 140.000,--
Prognose extra bijdrage in tekort NWG 2016	-/- € 225.000,--
Totaal	-/- € 671.500,--

1^e Begrotingswijziging IGSD 2017

- Voortzetting ingezet beleid
- Uitgangspunt Plan van Aanpak was meerjaren uitgave
- Eerst IJkmoment resultaten medio 2016. Op basis daarvan besluitvorming 2017 e.v.

Vervolg

- Omslag van rechtmatigheid naar doelmatigheid (met behulp van Werkstapmethodiek)
- Goede stap voorwaarts in een resultaatgerichte organisatie op uitstroom naar werk en participatie
- In combinatie met 'rust' in de organisatie en breed draagvlak voor ingezette koers
- Externe contacten sterk verbeterd
- Maatschappelijk effect voor de doelgroep die uitgestroomd is naar werk

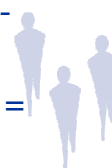

Vervolg (Financieel)

Extra bijdrage in formatie IGSD 2017	€ 760.500,--
Nadeel afkoop huur werkplein IGSD	€ 148.155,--

Totaal	€ 908.655,--
	=====
Aandeel STWLD = 75%	€ 681.491,--
Formatie NWG STWLD = 100%	€ 93.000,--
Nadeel uitkeringslasten t.o.v. begroting	€ 21.050,--

Totaal gevraagde bijdrage STWLD	€ 795.541,--
	=====

Zienswijze

- M.u.v. € 93.000,-- voor NWG in te stemmen met de 1^e begrotingswijziging 2017 IGSD
- De dekking van de extra bijdrage voor 2017 ad € 702.541,-- te betrekken bij de samenstelling van de Perspectiefnota 2017
- IGSD uiterste inspanning laten leveren om nadeel afkoop huur UWV tot een minimum te beperken

(structurele bijdrage vanaf 2018 wordt geraamd op € 583.000,--:75% hiervan =€ 437.250,--). Dit ligt nu niet ter besluitvorming voor.

Terug naar het agendapunt

5.3 Memo evaluatie plan van aanpak IGSD 2016 - bijlage Beantwoording DB IGSD van vragen PM 29nov16 ([terug naar agendapunt](#))

De inhoud van deze bijlage is te vinden vanaf de hierna volgende pagina's.

Beantwoording vragen n.a.v. Politieke markt 29 november 2016 - 1^e begrotingswijziging 2017 IGSD.

Sommige vragen of opmerkingen zijn door meerdere fractie gesteld, daarom is de beantwoording veralgemeniseerd.

1. Gegoochel met cijfers:

Over het PVA: het werkelijke cliëntenaantal in december was 903. In de evaluatie van september stond 923 maar dat is niet correct en correspondeert niet met andere stukken. "Dit is ons inziens dan ook de nulmeting"

In een 28/11 ontvangen stuk van de IGSD staat dat de nulmeting 897 is.

De vraag is: waar hebben we het nu over?

Antwoord:

In het Plan van Aanpak van 13 augustus 2015 wordt een getal voor Steenwijkerland genoemd van 923, als onderdeel van de 1230.

Per maand gelden de getallen hieronder zoals weergegeven in de MARAPS

2016	Cijfers voor Steenwijkerland	Aantal
Januari	Idem	896
Februari	Idem	890
Maart	Idem	895
April	Idem	887
Mei	Idem	875
Juni	Idem	865
Juli	Idem	865
Augustus	Idem	863
September	Idem	853
Oktober	Idem	829
November	Idem	832
December	Dit cijfer is een schatting	828 ?

• Aantallen zijn per eind van de maand

2. In de evaluatie van de IGSD van 30 september 2016 wordt aangegeven dat een **afname** van bijstandsuitkeringen is gerealiseerd van 4,01% tegen een **toename** landelijk van 3,1%. Het gaat in deze om de netto cijfers, dus het resultaat van instroom en uitstroom. Er wordt aangegeven dat er een normale uitstroom is van 5,7%, het gaat dan om de bruto uitstroom, exclusief de instroom. Een cijfer dat noch door ons, noch door het CBS te herleiden is.

Antwoord:

*De IGSD realiseert tot 1 december 2016 totaal (Stwl en Westv) een uitstroom van **463**, terwijl in het Plan van Aanpak een uitstroom was begroot van **421** om een netto afname te realiseren van 200. Met andere woorden nu reeds **42** meer dan de doelstelling.*

3. De belofte om 100 mensen uit te laten stromen uit de SW. Daarvan zijn er twee gerealiseerd. Hoe kan het dat dit zo verkeerd is ingeschat? Deugdelijke onderbouwing ontbreekt.

Antwoord:

In het Plan van Aanpak is aangegeven om vanuit het bestaande SW bestand 100 medewerkers over te dragen naar een reguliere werkgever. In de evaluatie van 30 september 2016 is aangegeven dat onder de noemer van "Begeleid Werken" op dat moment twee medewerkers in dienst waren genomen door reguliere werkgevers. Werkgevers ervaren veel wettelijke belemmeringen om deze medewerkers in dienst te nemen. (zie evaluatie 30 september pag 4.)

De IGSD/NWG zoekt samen met werkgevers naar mogelijkheden om ondanks deze belemmeringen tot oplossingen te komen. Dit heeft nog niet geleid tot het in dienst nemen van medewerkers. Er worden wel detachingscontracten gesloten, die onder de "banen afspraak" vallen. Echter de doelstelling van de Participatiewet is in dienstneming. Op deze doelstelling was het aantal uit het Plan van Aanpak gebaseerd en daarmee kan ook het financiële resultaat voor de NWG optimaal worden beïnvloed.

In de evaluatie van het Plan van Aanpak van 30 september 2016 wordt op bladzijde 4 aandacht besteed aan deze opgave en wordt ook gewezen op de mogelijkheden van de gemeente zelf.

Het aantal nieuwe detachingscontracten voor 2016 bedraagt op 1 december: 21.

4. Relatie consulent uitkeringsgerechtigde is van belang. Was deze dan niet reëel? Eerder vond een benchmark plaats. Daaruit kun je opmaken wat een reële caseload is.

Antwoord:

De primitieve begroting van de IGSD is gebaseerd op een bestand met 700 uitkeringsgerechtigden en de daarbij behorende staf. Een en ander ingezet naar aanleiding van een benchmark uit 2009. Deze benchmark was opgesteld door het bureau Deloitte. Op basis van de toen geldende regelingen en gegevens. Het bestand waarvan in de begrotingswijziging wordt uitgegaan is 1090.

5. Het aantal profiel 4 mensen is terug gebracht van 400 naar 50.

Voor die klus heb je dus geen medewerkers meer nodig.

Vraag: hoe kun je onderbouwen dat je nog mensen in dienst wilt houden?

Antwoord:

Het aantal uitkeringsgerechtigden in profiel 4 bedraagt per 1 december 2016 voor Steenwijkerland 53 personen. Met deze cliënten wordt jaarlijks contact onderhouden en/of zoveel vaker als zij daar behoefte aan hebben. Voor de screening van profiel 4 zijn eind 2015 en begin 2016 twee medewerkers ingehuurd.

Daarnaast betekent dit dat er vanuit de IGSD begeleiding plaatsvindt op de 314 cliënten die een ander profiel hebben gekregen. Er is derhalve geen sprake van alleen maar het administratief 'verschuiven' van cliënten naar een ander profiel, maar van een gedegen bestandsscreening. Daarbij wordt met cliënten gesproken over participatie en werk, waaraan vervolg aandacht is en wordt gegeven.

6. Wat is afweging geweest om voor te stellen die 94k niet beschikbaar te stellen?

Antwoord:

Door de 94K niet beschikbaar te stellen komt de inzet om tot een uitstroom van sw-medewerkers te komen, de doelstelling van de Participatiewet, onder druk te staan. Als gevolg daarvan zal een perspectief op het beperken van het tekort van de NWG en dus van de gemeentelijke bijdrage, uitblijven.

7. Vraag: Onder welke constructie zijn de extra/tijdelijke medewerkers door IGSD aangenomen? Wat is de contractomvang voor deze mensen en welke verplichting hebben wij aan hen?

Antwoord:

De IGSD heeft het merendeel van de tijdelijke medewerkers op basis van een tijdelijk contract tot 31 december 2016 in dienst genomen. Een beperkt aantal is via pay-rolling werkzaam. Deze werkwijze houdt in dat op basis van het principe van goed werkgeverschap, ruim voor 1 december moet worden aangegeven of contracten verlengd worden of niet.

Het dagelijks bestuur van de IGSD heeft deze situatie onderkend. Met de AB-leden is overleg gevoerd over deze situatie, waarop het dagelijks bestuur heeft besloten om de contracten voor een jaar te verlengen.

8. Er zijn extra bedrijfsvoeringsgelden opgenomen vanwege hogere cliëntenaantallen. Ongeveer een ton voor 100 extra cliënten, op basis van de oude rekenafspraken die we hebben. Dat PvA geld komt daarbij. Er wordt extra geld voor het vervolgplan en extra geld voor extra personeel begroot.

Hoe houden wij hier grip op?

Onze vraag is in hoeverre dat dubbelop is?

Antwoord:

Verwezen kan worden naar het antwoord op vraag 4. In het Plan van Aanpak is de berekening van 1 uitkeringsconsulent per 100 extra uitkeringen overgenomen. (€ 62.500 dus geen ton)

*Een dergelijke berekening is nimmer toegepast op werkconsulenten. Met andere woorden van een "dubbelop" situatie is dan ook geen sprake. De extra formatie is een gevolg van de toename van het aantal uitkeringen met **500** boven het getal van 700 uit 2009.*

E. Dedden

Voorzitter dagelijks bestuur IGSD

Terug naar het agendapunt

5.4 Memo evaluatie plan van aanpak IGSD 2016 - bijlage Raadsvoorstel zienswijze eerste begrotingswijziging 2017 IGSD S-W ([terug naar agendapunt](#))

De inhoud van deze bijlage is te vinden vanaf de hierna volgende pagina's.

Voorstel aan de raad

Aan de gemeenteraad
Gemeente Steenwijkerland
Vendelweg 1
8331 XE Steenwijk

Steenwijk,
Nummer voorstel:

Voor raadsvergadering d.d.: 13-12-2016

Agendapunt:

Onderwerp:

Eerste begrotingswijziging 2017 IGSD Steenwijkerland-Westerveld

Aan de raad van de gemeente Steenwijkerland wordt voorgesteld te besluiten:

Conceptbesluit:

1. Als zienswijze in te stemmen met de eerste begrotingswijziging 2017 van de IGSD, met uitzondering van de bijdrage van € 93.000,-- voor het onderdeel van NoordWestGroep;
2. De dekking van de extra bijdrage voor 2017 ad € 702.541,-- te betrekken bij de samenstelling van de Perspectiefnota 2017;
3. De IGSD een uiterste inspanning te laten leveren om het nadeel van de afkoop van de huurovereenkomst met het UWV voor de jaren 2017 en 2018 tot een minimum te beperken.

Samenvatting:

- 1) Vorig jaar december hebben de raden van de gemeenten Steenwijkerland en Westerveld een bedrag beschikbaar gesteld van totaal afgerond € 1 mln. voor de uitvoering van het Plan van Aanpak "Vertrouwen, Ondernemen en Verbinden" van de IGSD/NWG (het aandeel voor Steenwijkerland hierin bedroeg € 801.089,--). Aan dit plan zijn drie doelstellingen gekoppeld te weten:
- 2) Het verminderen van het uitkeringsbestand WWB/IOAW/Z met 200 personen tot 1030 op 31 december 2016;
- 3) Het terugbrengen van het aantal personen in profiel 4 met ontheffing tot 50 (definitieve ontheffingen) op 31 december 2016;
- 4) Het overdragen vanuit het bestaande SW bestand van NoordWestGroep van 100 medewerkers naar een reguliere werkgever.

Bij de beschikbaarstelling van dit bedrag is naast het maandelijks rapporteren over de voortgang van de uitvoering, de voorwaarde verbonden dat er medio 2016 een ijkmoment zou komen om de resultaten uit dit plan te beoordelen en hoe het vervolg voor de komende jaren (2017-2019) er uit komt te zien, inclusief de financiële consequenties. Hiervoor heeft de directeur van de IGSD/NWG bijgaande tussenrapportage opgesteld, die vergezeld gaat van een eerste begrotingswijziging 2017 van de IGSD zoals die door het Dagelijks Bestuur van de IGSD is opgesteld.

Overeenkomstig artikel 24 van de Gemeenschappelijke Regeling wordt deze begrotingswijziging voor een zienswijze aan de raden aangeboden. Vervolgens voegt het Dagelijks Bestuur de

commentaren, waarin de zienswijze van de raden zijn vervat, bij deze begrotingswijziging en legt deze ter vaststelling aan het Algemeen Bestuur voor.

Stand van zaken Tussenrapportage IGSD

Uit bijgaande tussenrapportage van de directeur IGSD/NWG blijken de volgende resultaten na drie kwartalen in 2016:

- 1) Het uitkeringsbestand van de IGSD is per 30 september 2016 met 90 uitkeringen afgenomen .Dit betekent dat per die datum 45% van de doelstelling is gerealiseerd. Hierbij wordt aangegeven dat de inzet voor de rest van 2016 is dat er nog 50 uitkeringen beëindigd worden. Mocht dit gerealiseerd worden dan is het uitkeringsbestand met 140 verminderd en is de doelstelling voor 70% gerealiseerd (laatste stand per 27/10 2016 is een afname van 117).
- 2) Het aantal personen in profiel 4 met een ontheffing is per 30 september 2016 teruggebracht van 450 naar 98 (88%)
- 3) Tot op heden zijn er 2 medewerkers vanuit de Sociale Werkvoorziening van NoordWestGroep in het kader van Begeleid Werken geplaatst bij een reguliere werkgever (2%).

Op de bladzijden 3 t/m 6 van deze Tussenrapportage heeft de IGSD een toelichting gegeven op de besteding van de beschikbaar gestelde middelen en wat voor activiteiten hiervoor zijn uitgevoerd.

Vervolg voor 2017 en eerste Begrotingswijziging 2017 IGSD

Het bestuur van de IGSD wil, ondanks het (nog) niet volledig realiseren van de doelstellingen in 2016 doorgaan op de ingeslagen weg en met de ingezette cultuuromslag van rechtmatigheid naar doelmatigheid. Hiervoor willen ze het Plan van Aanpak uit 2016 doortrekken naar 2017 en verder. Dit betekent ook dat de gevraagde investeringsbijdrage in dit plan doorgetrokken wordt middels deze begrotingswijziging naar 2017.

De raden van beide gemeenten hebben in mei/juni 2016 een zienswijze afgegeven op de oorspronkelijke begroting 2017 van de IGSD. In deze begroting was nog geen rekening gehouden met deze investering, omdat eerst het ijkmoment afgewacht zou worden alvorens over een extra bijdrage in 2017 e.v. besluitvorming zou plaatsvinden.

Er ligt nu een voorstel van het Dagelijks Bestuur van de IGSD om middels bijgaande begrotingswijziging voor 2017 een extra bedrag te vragen van € 1.001.655,--. Voor de jaren erna wordt er een extra structurele bijdrage geraamd van totaal € 583.000,--.

De begrotingswijziging 2017 heeft betrekking op de volgende posten:

Formatiekosten Team Werk :	€ 389.000,--
Idem Team Inkomen	€ 161.500,--
Idem Team Ondersteuning	€ 210.000,--
Idem NWG (100% STWLD)	€ 93.000,--

Subtotaal	€ 853.500,--
Nadeel afkoop UWV huur werkplein IGSD	€ 148. 155,-

Totaal	€ 1.001.655,- -

Voor onze gemeente betekent dit:

Aandeel 75% van € 908.655,-- (€ 1.001.655,-- -/- € 93.000,--)	€ 681.491,-
NoordWestGroep (100% STWLD)	€ 93.000,--
Nadeel op de uitkeringslasten voor 2017 t.o.v. onze begroting	€ 21.050,--

Totaal	€ 795.541,--

Beoordeling

Bij de opzet van het Plan van Aanpak is er reeds vanuit gegaan dat het om een meerjaren investering zou gaan. In het raadsvoorstel van december 2015 stond ook de gevraagde investering voor 2017 opgenomen en naar aanleiding van de behandeling in de politieke markt zijn hier voor de raadsbehandeling ook nog de jaren 2018 en 2019 aan toegevoegd. Uw raad heeft echter nadrukkelijk aangegeven eerst de resultaten over het 1^e half jaar van 2016 te willen afwachten, alvorens te beslissen over de investering van 2017 en verder.

Op basis van de tussenrapportage van de IGSD is op 30 september 2016 45% van de uitstroomtaakstelling gerealiseerd en 88% van de ontheffingstaakstelling. Mocht de verwachte uitstroom (totaal 140 extra beëindigde uitkeringen) eind 2016 ook gehaald worden dan is het resultaat 70%. De gevraagde bijdrage voor 2017 is grotendeels bestemd voor extra formatie van de verschillende teams. Voor de teams Werk en Inkomen zijn de gevraagde bedragen nog deels gerelateerd aan de omvang van de caseload, maar ook om nog extra inzet te plegen op het werven van vacatures, aanhalen van contacten met het bedrijfsleven en een adequate matching van cliënten met vacatures, bijvoorbeeld via het werkgeversservicepunt. Bij dit alles fungeert de ingevoerde Werkstapmethodiek als vliegwiel om het proces van resultaatgerichte arbeidsontwikkeling in gang te zetten, alsmede organisatieontwikkeling te realiseren en te borgen. In de Tussenrapportage van de IGSD wordt hier verder op ingegaan. Bij het team Inkomen wordt nog extra ingezet op handhaving, waar een extra preventieve werking vanuit gaat. Daarnaast moet er als gevolg van de nieuwe werkwijze meer ingezet worden op de afhandeling van bezwaarschriften en klachten. Het team Ondersteuning heeft met name gezorgd voor een beter bereik, dienstverlening en communicatie terwijl de gebrekkige informatievoorziening richting college en raad ook is opgelost. Ook al zijn de vooraf gestelde resultaten (nog) niet gehaald zijn we wel van mening dat de IGSD goede stappen voorwaarts heeft gezet. Er is een beweging in gang gezet naar een op uitstroom en participatie gerichte organisatie waarvoor intern veel draagvlak is gecreëerd. Daarnaast zijn de contacten met externe partijen dit jaar ook sterk verbeterd, wat ook bijgedragen heeft aan het tot nu toe behaalde resultaat. Het blijft uiteraard een moeilijke afweging om één op één een directe relatie te leggen tussen de uitbreiding van formatie, waar de extra bijdrage grotendeels voor ingezet is en het bereikte resultaat. Toch zien we wel een organisatie die na jarenlange onrust nu in een stabielere vaarwater terecht is gekomen, werkend vanuit een gezamenlijk gedragen visie. Daarmee is de doelgroep, waarvoor we dit allemaal doen, uiteindelijk het meest bij gebaat.

De IGSD verdient daarom ons inziens het vertrouwen om het ingezette verandering-/verbetertraject te continueren, ook al is de volledige taakstelling (nog) niet gehaald. Er is een cultuuromslag ingezet van rechtmatigheid naar doelmatigheid en er wordt vanuit een positieve insteek en gezamenlijk doel gewerkt om zoveel mogelijk mensen richting de arbeidsmarkt te brengen. En zeker speelt ook nog het maatschappelijk effect van het weer hebben van een baan voor degenen die uitgestroomd zijn naar werk een belangrijke rol hierin.

Met betrekking tot de voorliggende begrotingswijziging van de IGSD voor 2017 willen wij nog wel voorstellen om niet in te stemmen met de bijdrage van € 93.000,-- voor NoordWestGroep.

Aangezien slechts 2% van deze taakstelling gerealiseerd is, achten wij het niet reëel om hier opnieuw een bedrag voor beschikbaar te stellen. De directeur van de IGSD/NWG heeft zelf ook al aangegeven dat uitstroom van deze doelgroep naar reguliere werkgevers op dit moment nog niet haalbaar is. Met het restant van de begrotingswijziging 2017 is een bedrag gemoeid van € 795.541,-- -/- € 93.000,-- = € 702.541,-- (zie financiële toelichting). Wij stellen voor dit bedrag voor de dekking te betrekken bij de samenstelling van de Perspectiefnota 2017.

Voor de jaren daarna wordt structureel een extra bedrag aangegeven van € 583.000,-- (voor STWLD is dat € 437.250 =75%). Dit ligt op dit moment niet voor besluitvorming voor in de begrotingswijziging van 2017. Hier zal bij de begroting 2018 van de IGSD, die in het voorjaar 2017 komt, een besluit over worden genomen.

**Financiële consequenties Plan van Aanpak IGSD/NWG 2016/2017 voor de
gemeente Steenwijkerland**

Omschrijving	Doelstelling	Benodigd bedrag 2016	Benodigd bedrag 2017
Extra investering IGSD /NWG	Extra uitstroom 200 personen uit de uitkering (75% STWLD = 150) 100 SW-ers STWLD naar regulier werk	€ 801.089,-- ¹ (is al verstrekt)	€ 570.375,-- ³
Totaal 1		€ 801.089,--	€ 570.375,--
Nadeel uitkeringslasten WWB/IOAW/Z en SW a.g.v. niet halen ambitie o.b.v. Tussenrapportage IGSD/NWG 1/10 2016 Voordeel op extra investeringskosten	Verwachte realisatie 2016: 140 extra uitstroom (75% STWLD = 105) 2 SW-ers STWLD uitstroom werk	€ 460.000,-- ² € 220.500,-- ² -/- € 93.869,-- ²	€ 21.050,-- ³ Inzet is tekort op niveau gemeente bijdrage voor 2017
Totaal 2		€ 586.631,--	€ 21.050,--
Afkoop huur UWV werkplein		-/- € 140.134,-- ²	€ 111.116,-- ³
Extra regulier tekort NWG 2016/2017		€ 225.000,-- ²	Inzet is tekort op niveau gemeente bijdrage voor 2017
Totaal 3		€ 84.866,--	€ 111.116,--
Totaal 1,2 en 3		€ 1.472.586,--	€ 702.541,--

¹ Is al beschikbaar gesteld december 2015

² Moet nog via de jaarrekening 2016 beschikbaar komen

³ Moet voor 2017 nog beschikbaar gesteld worden

Toelichting:

1. Voor de uitvoering van het Plan van Aanpak IGSD/NWG is in december 2015 € 801.098,-- beschikbaar gesteld. Hiermee moest het uitkeringsbestand bij de IGSD per ultimo 2016 met 200 personen verminderd worden (van 1230 naar 1030) en moesten er 100 SW-ers uitstromen naar regulier werk (via Begeleid Werken).

2. In de evaluatie van de IGSD per 1 oktober 2016 geeft de IGSD aan dat beide doelstellingen naar verwachting niet gehaald worden. Per 1 oktober 2016 is het uitkeringsbestand met 90 gedaald (=45%) en zijn er 2 SW-ers uitgestroomd met Begeleid Werken naar een reguliere werkgever (=2%). De IGSD verwacht dat het uitkeringsbestand in het laatste kwartaal nog met 50 zal dalen, zodat het resultaat uiteindelijk uitkomt op een verlaging van 140 uitkeringen (mocht dit gehaald worden dan is het resultaat 70%). Het niet halen van deze taakstelling betekent een extra gemeentelijke bijdrage van afgerond € 587.000,-- . Mochten de 50 in het laatste kwartaal ook niet gerealiseerd worden dan komt hier nog eens € 265.000,-- bij.
- Naast het niet realiseren van de taakstelling van uitstroom van SW-ers bij NoordWestGroep geeft het halfjaaroverzicht 2016 daarnaast ook nog een extra tekort aan voor 2016 van € 225.000,-- waarmee de gemeentelijke bijdrage verhoogd zal moeten worden. Deze bedragen zullen nog bij de jaarrekening van 2016 opgenomen moeten worden.
3. Voor het vervolg van de uitvoering van het PvA vraagt de IGSD voor 2017 € 760.500,-- . De gevraagde investering heeft volledig betrekking op formatiekosten bij de 3 teams. Het aandeel STWLD hierin bedraagt 75%= € 570.375,-- . Daarnaast zullen de uitkeringslasten met € 21.050,-- stijgen t.o.v. onze begroting. Hierbij is ervan uitgegaan dat de taakstelling in 2017 wel gehaald wordt. Tevens is ervan uitgegaan dat het tekort van NoordWestGroep, ondanks het niet realiseren van de extra opbrengst van € 450.000,-- , binnen de daarvoor beschikbare gemeentelijke bijdrage blijft in 2017.
- De afkoop van de huur van het werkplein door het UWV: voor 2016 levert dit een voordeel op voor STWLD van € 140.134,-- , maar voor 2017 en 2018 een jaarlijks nadeel van 75% van € 148.155 = € 111.116,-- (per 1 februari 2019 stopt de huurovereenkomst). Bij de zienswijze wordt voorgesteld de IGSD een uiterste inspanning te laten leveren om dit nadeel voor de jaren 2017 en 2018 tot een minimum te beperken (bijvoorbeeld door nieuwe onderhuurders te vinden voor de vrijgekomen ruimte).

Bijlagen bij het voorstel Voorstel DB IGSD eerste begrotingswijziging 2017 IGSD en Tussenrapportage Plan van Aanpak IGSD

Ondertekening

De secretaris

De waarnemend burgemeester

S.S. Weistra

J.H. Bats

Betrokken partijen

afdeling

MO

adviseur

Jan Knol, tel.:0521- 538654, email: jan.knol@steenwijkerland.nl

behandeld in raadscommissie

ja, nl. 29 november 2016

nee

Raadsbesluit

Steenwijk,

Nummer:

De raad van de gemeente Steenwijkerland;

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders van _____, nummer 2012/ _____;

b e s l u i t :

1. Als zienswijze in te stemmen met de eerste begrotingswijziging 2017 van de IGSD, met uitzondering van de bijdrage van € 93.000,-- voor het onderdeel van NoordWestGroep;
2. De dekking van de extra bijdrage voor 2017 ad € 702.541,-- te betrekken bij de samenstelling van de Perspectiefnota 2017;
3. De IGSD een uiterste inspanning te laten leveren om het nadeel van de afkoop van de huurovereenkomst met het UWV voor de jaren 2017 en 2018 tot een minimum te beperken.

De raad voornoemd,

de griffier,

de voorzitter,

A. ten Hoff

J.H. Bats

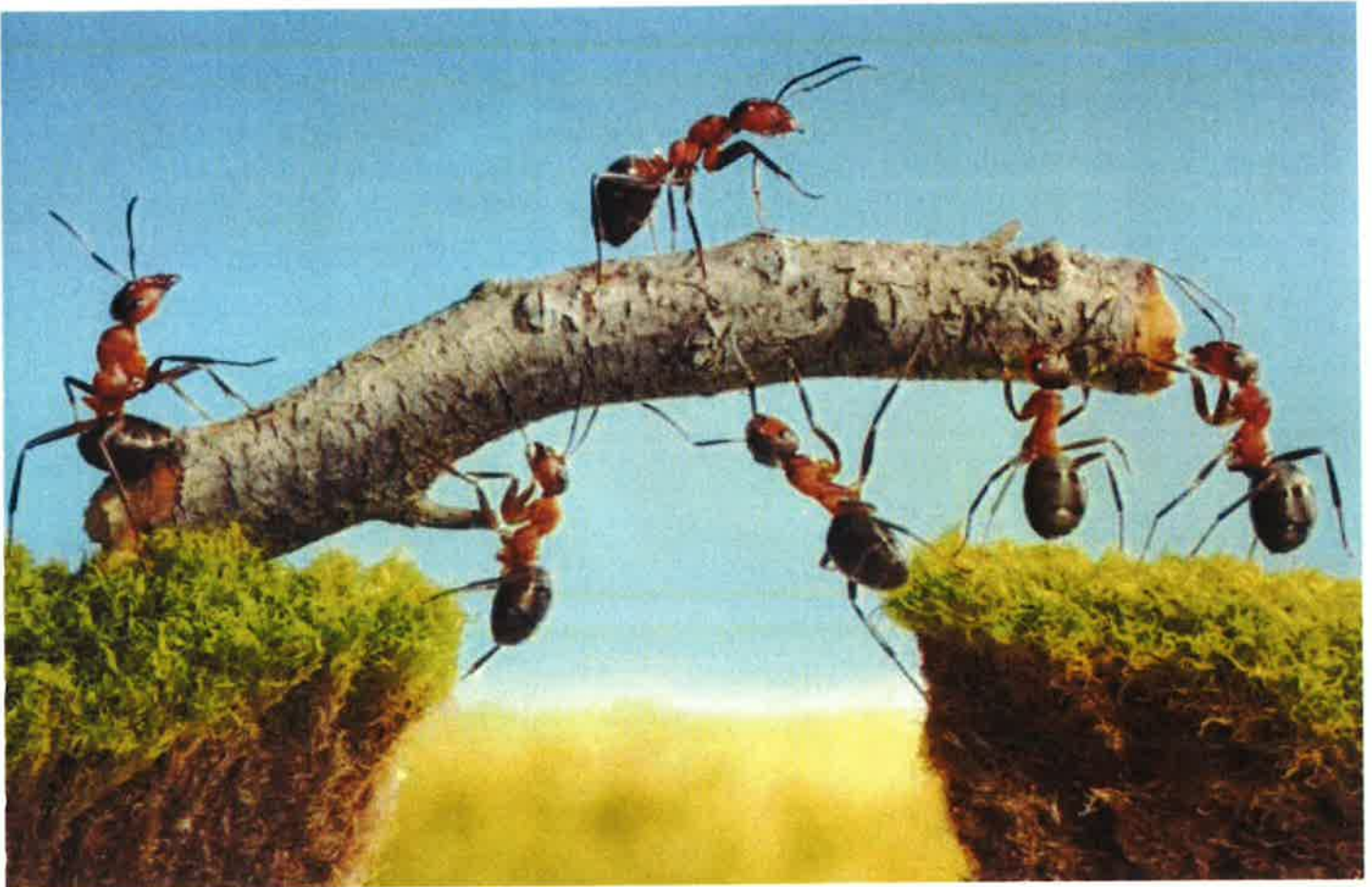
Terug naar het agendapunt

5.5 Memo evaluatie plan van aanpak IGSD 2016 - bijlage 3e kwartaalrapportage IGSD ([terug naar agendapunt](#))

De inhoud van deze bijlage is te vinden vanaf de hierna volgende pagina's.

Ingekomen d.d. Steenwijkerland
- 2 NOV 2016
Zaaknummer:
Reeks:

3^e Kwartaalrapportage IGSD

Samen Werken aan Werk

Intergemeentelijke Sociale Dienst
Steenwijkerland
IGSD
Westerveld

Inhoudsopgave:

Inleiding	5
1. Re-integratie.....	7
1.1 Ontwikkeling Werkstap	7
1.2 MKB Goed Werknemerschap	7
1.3 Trajecten	8
1.4 Zorg/hulpverlening	8
1.5 Plaatsingssubsidies	9
1.6 Ontheffingen	9
1.7 Inburgering	10
1.8 Financieel P-Budget	11
2. Programmakosten	12
2.1 Klantenaantallen & ontwikkelingen.....	12
2.2 Instroom/uitstroom klanten IGSD t/m september 2016 (op basis start- en einddatum uitkering)....	13
2.3 Aanvragen levensonderhoud Bijstand/IOAW t/m september 2016	14
2.4 Poort/preventiequote	14
2.5 Bezwaar & beroep	14
2.6 Klachten	15
2.7 Overige regelingen.....	15
2.8 Compensatieregeling Schoonmaakondersteuning	16
2.9 Wet Bundeling van Uitkeringen Inkomensvoorziening aan Gemeenten (BUIG)	16
2.10 Bijzondere bijstand en minimabeleid.....	16
2.11 Hoogwaardige handhaving	16
2.12 Schuldhulpverlening	17
2.13 Debiteuren.....	18
3. Bedrijfsvoering	20
3.1 Apparaatskosten	20
3.2 Lean	22

Inleiding

Voor u ligt de derde kwartaalrapportage over 2016. Ook in dit kwartaal hebben de veranderingen als gevolg van het Plan van Aanpak van 2015 onze inzet bepaald.

Het Plan heeft als titel “**Vertrouwen Ondernemen Verbinden**”.

Vertrouwen van onze eigenaren, in ons zelf en in de mogelijkheden van onze kandidaten.
Ondernemerschap om de opgave uit de participatiewet te verwezenlijken.
Verbinden in de vorm van echte aandacht.

Op 30 september hebben wij de tussenrapportage van het Plan van Aanpak aan de colleges van burgemeester en wethouders van Steenwijkerland en Westerveld gestuurd. En op 4 oktober 2016 is de tussenrapportage gepresenteerd aan de raadsleden van Steenwijkerland en Westerveld. Deze tussenrapportage is eveneens gepubliceerd op onze website www.igsd-sw.nl
In de tussenrapportage hebben wij de resultaten tot medio augustus 2016 verwerkt. In deze rapportage staan de resultaten van de IGSD tot 30 september.

Het afgelopen kwartaal heeft de Werkstap-methode, onze werkwijze met nieuwe kandidaten, meer vorm gekregen. Het is definitief de methode om onze kandidaten, mensen met een uitkering, adequaat te leren participeren in de samenleving. Naast de nieuwe kandidaten worden vanaf nu ook de huidige kandidaten in de methode ingevoerd. Zij worden allen opnieuw gesproken om een juiste start van de trajecten in de methodiek te waarborgen. De opzet is om de transitie naar Werkstap dit jaar af te ronden.

De paradigma-wijziging van onze medewerkers is door de invoering van Werkstap nu in volle gang en werpt z'n eerste vruchten af. De aandacht die aan kandidaten wordt gegeven, leidt tot het samen vinden van nieuwe perspectieven voor de kandidaat; die ofwel direct, dan wel op termijn, leiden tot het participeren in de maatschappij. In vele gevallen kan dat een participatie met betaald werk zijn, waardoor beëindiging van de uitkering plaats heeft.

Het gedachtengoed van de Participatiewet, dat participeren in de maatschappij voorop staat en niet het recht op een uitkering, zal nog wel even wennen blijven voor onze kandidaten. De gedachte dat rechten gelijk op gaan met plichten, heeft even tijd nodig om te landen.

Alle acties die wij uitvoeren zijn bedoeld om bij te dragen aan de doelstelling voor dit jaar. In de tussenrapportage hebben wij deze doelstelling bijgesteld van 1030 kandidaten in de uitkering op 31 december, naar 1090 kandidaten. Aan het einde van dit derde kwartaal staat de teller op 1139. Dit resultaat is een gevolg van 346 beëindigingen, terwijl wij voor het hele jaar 421 beëindigingen hebben voorzien om de doelstelling te realiseren. Voor het lopende kwartaal is nu de opgave om per saldo nog eens 49 kandidaten te laten uitstromen. Als de economische situatie niet verandert, is de doelstelling zeker haalbaar.

Ook in 2017 willen wij onze aanpak voortzetten. Dit kan alleen als ook dan uitvoering geven kan worden aan het Plan van Aanpak. Daarvoor ligt er een wijziging van de begroting 2017, om met de huidige mensen verder te kunnen bouwen aan de nog betere uitvoering van de Participatiewet.

Onze slogan is: Je bent bij de IGSD om te **Werken aan Werk**.

Steenwijk, 28 oktober 2016

Gerrit van Hofwegen
Directeur

1. Re-integratie

1.1 Ontwikkeling Werkstap

Het afgelopen kwartaal zijn we gestart met informatiebijeenkomsten voor alle mensen die een uitkering aanvragen. Tijdens deze algemene voorlichting wordt verteld wat de rechten en plichten zijn bij het ontvangen van een uitkering. Tevens informeren we iedereen over het traject 'De kortste weg naar werk'. Het doel is immers dat onze cliënten zo snel mogelijk duurzaam doorstromen naar de arbeidsmarkt. Een week na de informatiebijeenkomst gaan de mensen aan het werk op de Diagnose-afdeling van NoordWestGroep. Hier worden zij geobserveerd bij diverse werkzaamheden en begeleid bij verschillende digitale programma's, zodat na 4 dagen de kortste weg naar werk duidelijk is. Er wordt bepaald welke algemene werknemersvaardigheden of vakvaardigheden nog verder ontwikkeld moeten worden en daarvoor wordt een cliënt op een passende leerwerkplek of passend traject geplaatst.

Onze huidige cliënten worden in het Werkstapproces geplaatst. Vacatures en leerwerkplekken zijn inmiddels geregistreerd en zo wordt de match gemaakt in afstemming met de cliënt, de consultant en de praktijkopleider.

1.2 MKB Goed Werknemerschap

Werkgevers vinden houding en gedrag het allerbelangrijkste. Nog belangrijker dan vakkennis. Met het certificaat MKB Goed Werknemer kan de cliënt zich beter presenteren. Middels een assessment worden onderstaande competenties geobserveerd en beoordeeld.

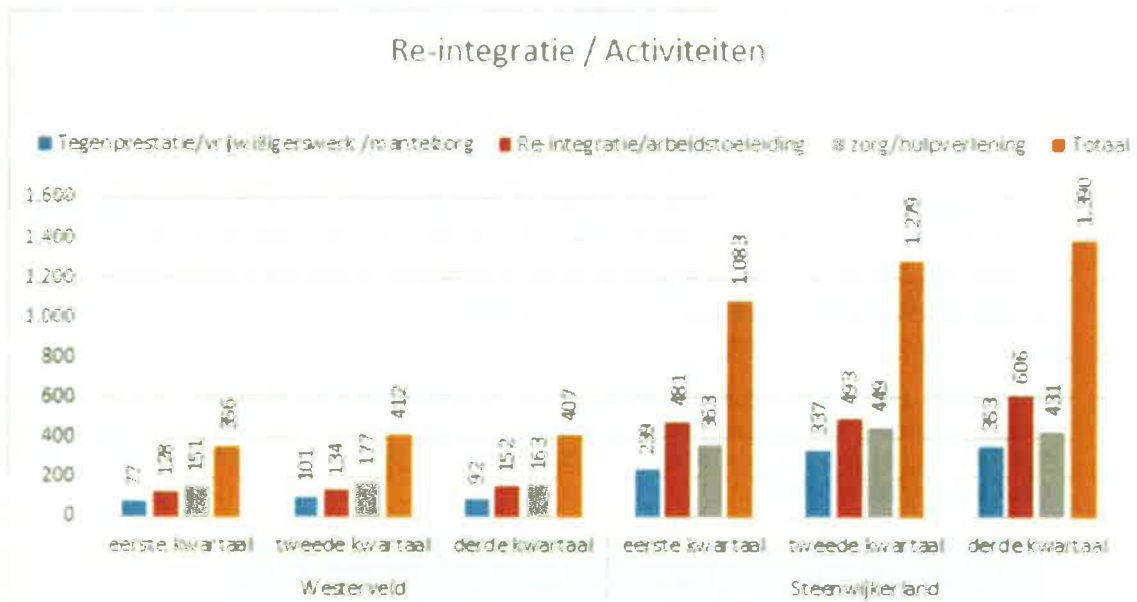
De infrastructuur van NoordWestGroep leent zich uitstekend voor het afnemen van dit assessment en stelt onze cliënten in staat zich beter te presenteren bij potentiële werkgevers. We hebben de afgelopen tijd vier groepen gedraaid met in totaal 35 deelnemers. Van de eerste twee groepen is 73% van de geslaagden uitgestroomd.

1.3 Trajecten

Iedereen participeert naar vermogen is het uitgangspunt van de Participatiewet. Focus ligt altijd op werk en bijstandsonafhankelijkheid. Zoals uit het overzicht blijkt, stroomden er in de afgelopen 9 maanden 136 cliënten uit naar een betaalde baan of eigen bedrijf.

Bij cliënten die nog niet in staat zijn om te werken of actief te solliciteren naar een betaalde baan zet de IGSD re-integratietrajecten in. Deze trajecten bestaan onder andere uit sollicitatietrainingen en werkstages bij zowel NoordWestGroep en Reestmond als bij reguliere werkgevers. Daarnaast verrichten cliënten vrijwilligerswerk of doen een tegenprestatie. Zorg/hulpverlening wordt (flankerend) ingezet bij hulpverleningsinstellingen om cliënten te activeren. Onderstaande tabel geeft de re-integratieactiviteiten van de gemeenten Steenwijkerland en Westerveld weer.

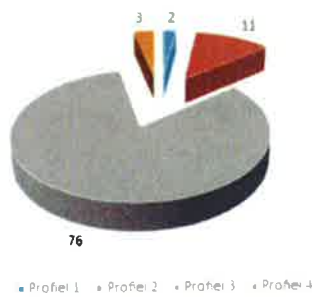

Het aantal re-integratie trajecten gericht op werk is voor zowel de gemeente Steenwijkerland als voor de gemeente Westerveld in het derde kwartaal aanzienlijk toegenomen. In de gemeente Westerveld is sprake van een stijging van 18 trajecten en in de gemeente Steenwijkerland is het aantal trajecten gestegen met 113. De focus is nog meer verlegd naar re-integratie en toeliding. Door het intensiveren van cliëntgesprekken in combinatie met de implementatie van de Werkstapmethodiek heeft een professionaliseringslag plaatsgevonden. Het aantal tegenprestaties /vrijwilligerswerk steeg in de gemeente Steenwijkerland met 16. In Westerveld daalde het aantal trajecten gericht op vrijwilligerswerk/tegenprestatie met 9 trajecten.

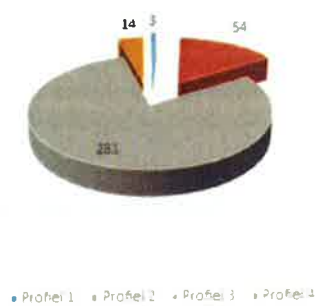
1.4 Zorg/hulpverlening

Zoals vermeld in de toelichting onder H 1.3 is het aantal hulpverleningstrajecten gedaald. In het derde kwartaal daalde het aantal hulpverleningstrajecten ten opzichte van het tweede kwartaal in de gemeente Westerveld met 14 trajecten. In de gemeente Steenwijkerland daalde het aantal hulpverleningstrajecten met 18. De afname is mogelijk te verklaren door de intensievere en meer doelgerichte begeleiding en inzet van hulpverleningstrajecten. We willen voorkomen dat meerdere (hulpverlenings-)organisaties zich bezig houden met dezelfde cliënt.

Westerveld Tegenprestatie

Steenwijkerland Tegenprestatie

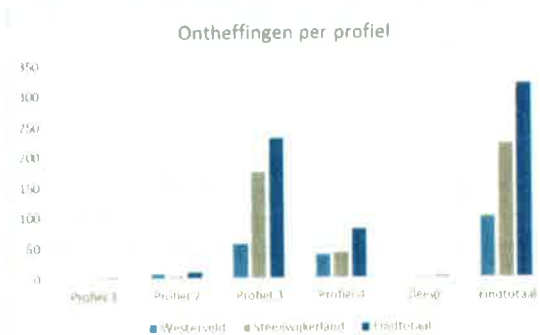
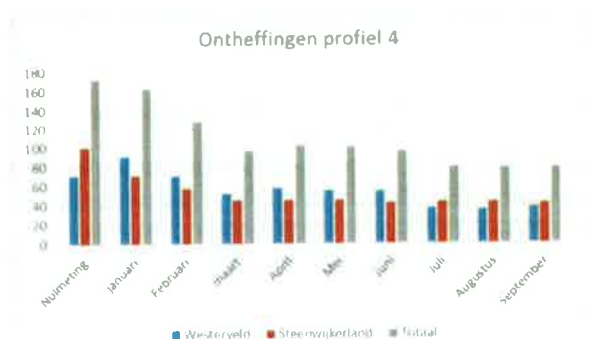
1.5 Plaatsingssubsidies

In het derde kwartaal hebben we ook plaatsingen gerealiseerd met inzet van een subsidie voor de werkgever. We merken dat veel cliënten die we bemiddelen een steeds grotere afstand hebben tot de arbeidsmarkt. De subsidie dient als compensatie voor de werkgever als de cliënt niet volledig productief kan zijn als gevolg van handicap of ziekte. Daarmee compenseren we (gedeeltelijk) de loonkosten die de werkgever moet betalen terwijl de cliënt niet optimaal produceert. Vanuit de Participatiewet verstreken we tot en met het derde kwartaal 25 plaatsingssubsidies. De verwachting is dat in de toekomst een groter beroep door werkgevers zal worden gedaan op de plaatsingssubsidies.

1.6 Ontheffingen

Het aantal ontheffingen in de gemeente Westerveld is gedaald van 108 in het tweede kwartaal naar 99 in het derde kwartaal. In de gemeente Steenwijkerland is het aantal ontheffingen in het derde kwartaal afgenomen met 54 en bedraagt nu 219. De afname van het aantal ontheffingen zit voornamelijk in profiel 3 en profiel 4. Hiervoor zijn drie redenen te noemen;

- Mede als gevolg van Werkstap zijn de klantcontacten doelgerichter geworden en in intensiteit toegenomen.
- We verwachten daarbij van iedereen en tegenprestatie naar vermogen.
- Ontheffing wordt alleen verleend indien daarvoor dringende redenen aanwezig zijn (bij voorkeur vastgesteld door middel van een onafhankelijk medisch/arbeidsdeskundig advies).

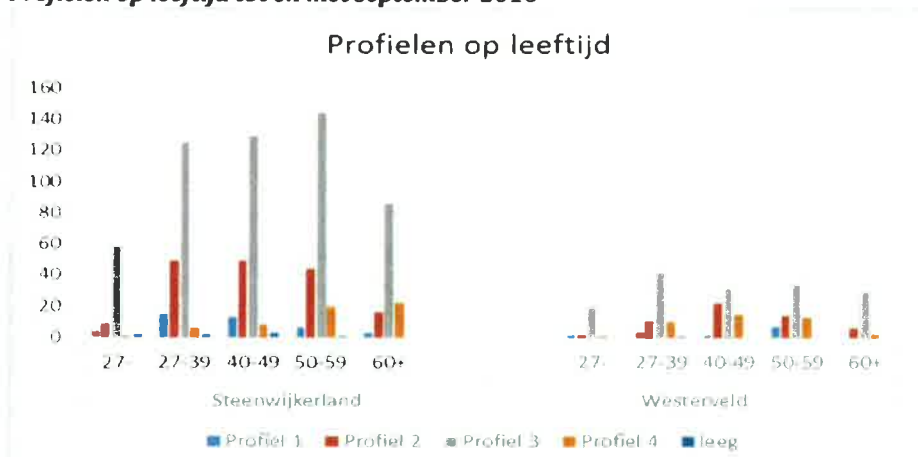
Indeling in Profielen:
Profiel 1: bemiddeling naar arbeid binnen 4 maanden
Profiel 2: bemiddeling naar arbeid binnen 12 maanden
Profiel 3: zorg, hulpverlening, tegenprestatie en re-integratie
Profiel 4: cliënt participeert maximaal (hoogst haalbare doel bereikt)

Toelichting op profielindeling:

Een ontheffing van de arbeidsverplichting betekent niet dat cliënten geen verplichtingen meer hebben om te participeren en te re-integreren. Daarom worden personen met een ontheffing niet zomaar ingedeeld in profiel 4. Van cliënten met een tijdelijke ontheffing van de arbeidsverplichting wordt verwacht dat ze een tegenprestatie verrichten, vrijwilligerswerk doen en meewerken aan re-integratie, waaronder hulpverlening zodat (betaald) werk op termijn weer mogelijk is. Daarnaast zijn er ook cliënten die een

gedeeltelijke ontheffing van de arbeidsverplichting hebben. Dit betekent dat ze parttime kunnen werken. Daarnaast is er nog sprake van een categorie alleenstaande ouders die van rechtswege een ontheffing heeft tot het jongste kind vijf jaar is. Deze categorie cliënten wil echter zelf re-integreren waardoor zij niet in profiel vier worden ingedeeld maar bijvoorbeeld in profiel drie of twee. Met bovenstaande werkwijze en registratie daarvan sluiten we aan bij de uitgangspunten van de Participatiewet: niet de beperking en onmogelijkheden zijn het uitgangspunt maar de mogelijkheden en de kansen.

Profielen op leeftijd tot en met september 2016

1.7 Inburgering

Huisvesting

Als gevolg van de toegenomen vluchtelingenstroom is de landelijke taakstelling verhoogd van 20.000 plaatsingen in het eerste half jaar van 2016 naar 23.000 in het tweede half jaar van 2016.

Op dit moment liggen we in Steenwijkerland iets achter op de huisvesting-doelstelling. Dit wordt onder andere veroorzaakt door weinig woningaanbod met een passende huurprijs.

In Steenwijkerland moeten er in het 2e half jaar 59 personen worden gehuisvest. Daarbij komen nog 3 personen die niet zijn gehuisvest in het 1e half jaar.

Er zijn op dit moment 17 personen gehuisvest. Dat wil zeggen dat er nog 45 personen gehuisvest moeten worden voor het eind van het jaar.

Voor Westerveld zullen over het 2e half jaar 26 personen moeten worden gehuisvest. Daarbij komen nog 4 personen die niet zijn gehuisvest in het 1e half jaar.

Op dit moment zijn er 5 personen gehuisvest. Er moeten dus nog 25 personen gehuisvest worden.

Hiervan zijn een aantal AMV's (alleenstaande minderjarige vluchtelingen). De regelgeving geeft geen duidelijkheid of deze personen, deze personen ergens anders gehuisvest worden, van onze taakstelling/huisvesting afgaan. Hopelijk kunnen we daar in het volgende kwartaal duidelijkheid over geven.

Re-integratie

Naast de inburgering zijn we eveneens verantwoordelijk voor de toeleiding naar werk en de participatie van de inburgeraars.

Binnenkort wordt gestart met een diagnose traject voor alle statushouders (en oud-inburgeraars zonder traject) in samenwerking met de Kringloopwinkel. Ongeveer 90 huidige klanten worden hier in kaart gebracht. Ook alle nieuwe instroom zal aan het diagnosetraject gaan deelnemen. De begeleiding is in handen van een jobcoach die meertalig is. Op dit moment participeren er al een tiental buitenlandse vrouwen in het RTSC, het sorteercentrum van de Kringloopwinkel.

Per oktober stromen 15 jonge statushouders uit naar Entree onderwijs. Dit is een MBO 1 opleiding gecombineerd met inburgering. Voor deze opleiding krijgen de jongeren studiefinanciering, waardoor ze geen uitkering meer nodig hebben.

aantal statushouders met uitkering	01-07-2015	01-07-2016	01-10-2016
Westerveld	22	30	22
Steenwijkerland	81	134	116
Eindtotaal	103	164	138

1.8 Financieel P-Budget

Het Participatiebudget bestaat uit een aantal deelbudgetten, waaronder de rijksbijdrage voor re-integratie. Onderstaand wordt het deelbudget re-integratie van de gemeenten Steenwijkerland en Westerveld vermeld en de aangegane verplichtingen over 2016.

Participatiebudget	begroting	verplichtingen	overschrijding
Steenwijkerland	€1.455.000	€ 1.473.000	€ 18.000
Westerveld	€ 396.000	€ 424.000	€ 28.000

De re-integratieuitkering wordt ingezet voor het toeleiden van uitkeringsgerechtigden naar (reguliere) arbeid. Uit het budget worden onder andere maatwerktrajecten ingekocht bij externe partijen, worden loonkosten betaald van re-integratieconsulenten die zelfstandig cliënten begeleiden en worden trajecten gefinancierd binnen NoordWestGroep en Reestmond. Daarnaast wordt het budget aangewend voor (loonkosten)subsidies aan werkgevers bij het aannemen van cliënten met een arbeidsbeperking en worden onkosten aan cliënten vergoed zoals kinderopvang en reiskosten.

Bij ongewijzigd beleid is er in de gemeenten Steenwijkerland en Westerveld sprake van een budgetoverschrijding van respectievelijk € 18.000 en € 28.000. De overschrijding is een gevolg van de toegenomen re-integratieactiviteiten mede voortvloeiend uit het vastgestelde 'Plan van Aanpak' uit december 2015.

In de gemeente Steenwijkerland is reeds een bedrag aan btw-opbrengsten aangaande re-integratieactiviteiten uit 2015 toegevoegd aan het budget. In overleg met de gemeente Westerveld zijn drie trajecten ingekocht bij een lokale aanbieder van re-integratietrajecten. Het totaal bedrag is € 21.600. Dit bedrag is voorgefinancierd uit de Re-integratieuitkering en wordt (bij een budgetoverschrijding) gefinancierd door de gemeente Westerveld. Dit bedrag moet nog verwerkt worden in de begroting.

2. Programmakosten

2.1 Klantenaantallen & ontwikkelingen

In het Plan van Aanpak (augustus 2015) zijn we uitgegaan van 1.230 uitkeringen. De afspraak die we hebben gemaakt is dat we eind 2016 het bestand gereduceerd hebben naar 1.030. Hoewel de daling goed is ingezet, 1.139 per 1 oktober 2016, moeten we ook realistisch zijn en het beoogde aantal van 1.030 klanten op 31 december 2016 naar boven bijstellen. De verwachting nu is dat we aan het eind van 2016 1.090 klanten in het bestand hebben zitten.

Klantenaantallen per 1 april 2016

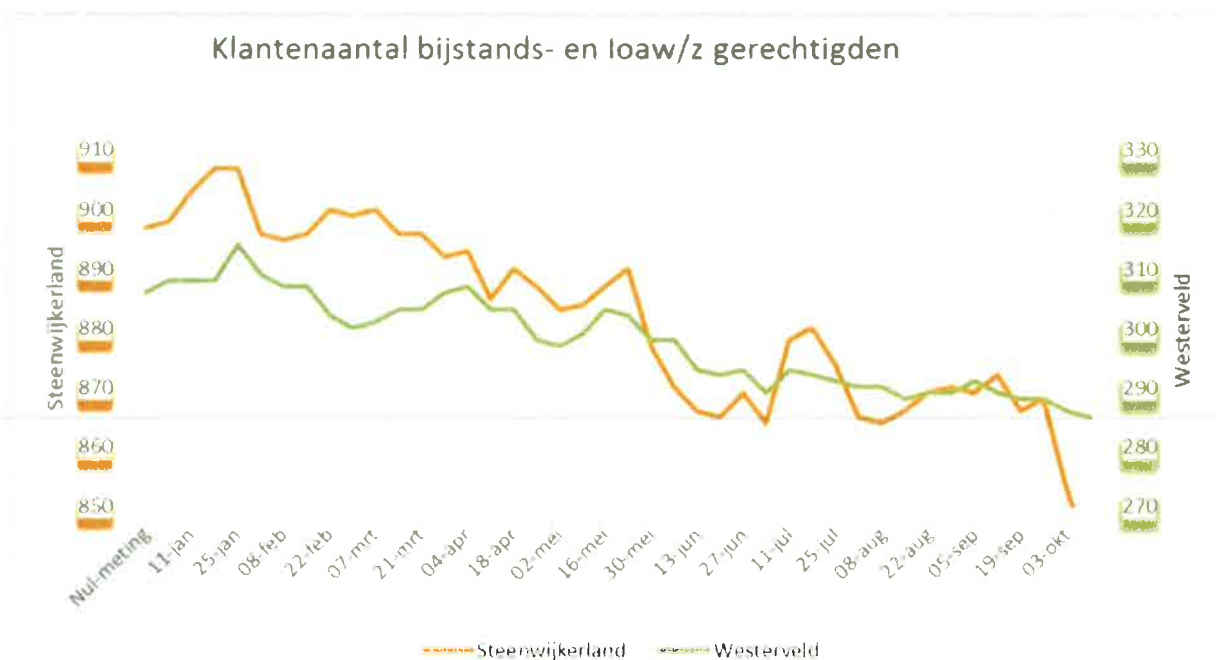
Regeling	Westerveld	Steenwijkerland	Totaal
Algemene bijstand	280	838	1.118
IOAW/Z	27	55	82
Totaal	307	893	1.200

Klantenaantallen per 1 juli 2016

Regeling	Westerveld	Steenwijkerland	Totaal
Algemene bijstand	259	811	1.070
IOAW/Z	27	54	81
Totaal	286	865	1.151

Klantenaantallen per 1 oktober 2016

Regeling	Westerveld	Steenwijkerland	Totaal
Algemene bijstand	260	796	1.056
IOAW/Z	26	57	83
Totaal	286	853	1.139

Ontwikkeling klantenaantallen tot en met het 3^e kwartaal 2016

2.2 Instroom/uitstroom klanten IGSD t/m september 2016 (op basis start- en einddatum uitkering)

		Westerveld	Steenwijkerland	Totaal
Stand per	Nul-meting	306	897	1203
Instroom		72	210	282
Uitstroom		92	254	346
Stand per	1 oktober 2016	286	853	1139

Instroom en uitstroom tot en met september 2015

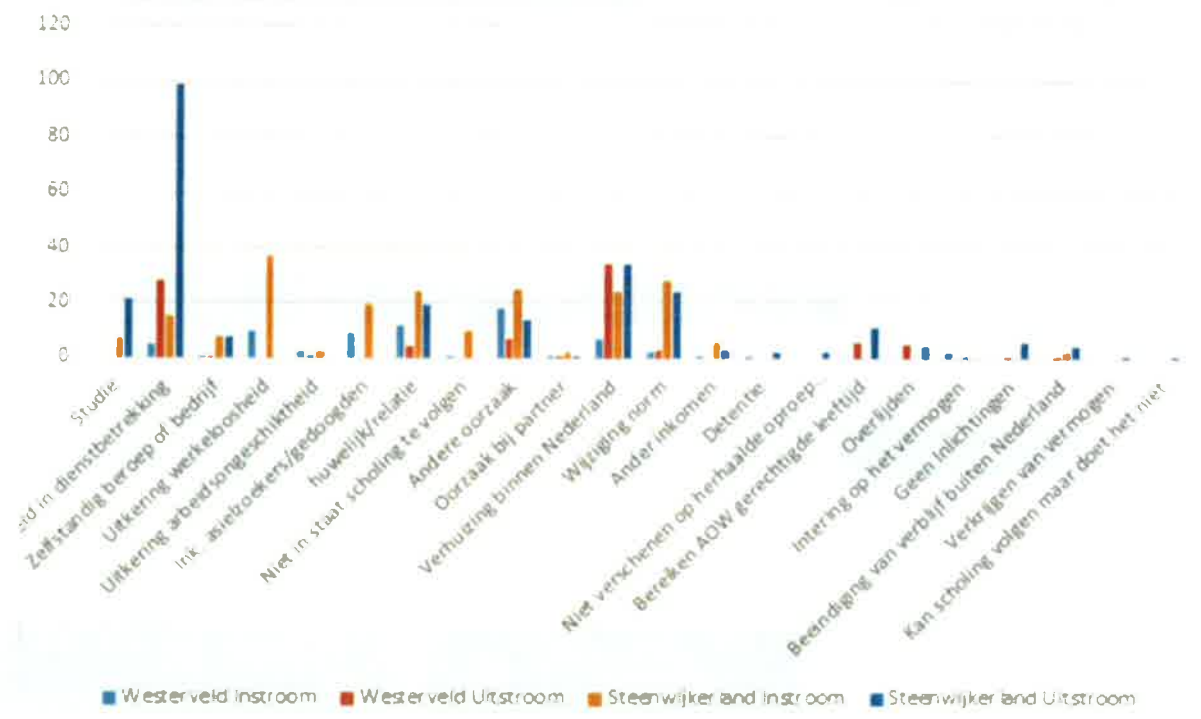
	Westerveld	Steenwijkerland	Totaal
Instroom	88	207	295
Uitstroom	92	197	289
Totaal	-4	10	6

Schematisch overzicht reden instroom en uitstroom t/m september 2016

Bijstand en IAOW/Z	Westerveld		Steenwijkerland	
	Instroom	Uitstroom	Instroom	Uitstroom
Studie	0		7	21
Arbeid in dienstbetrekking	5	28	15	99
Zelfstandig beroep of bedrijf	1	1	8	8
Uitkering werkeloosheid	10		37	
Uitkering arbeidsongeschiktheid	2	1	2	0
Ink. asielzoekers/gedoogden	9		19	
Huwelijk/relatie	12	4	24	19
Niet in staat scholing te volgen	1		10	
Andere oorzaak	18	7	25	14
Oorzaak bij partner	1	1	2	1
Verhuizing binnen Nederland	7	34	24	34
Wijziging norm	2	3	28	24
Ander inkomen	1		6	3
Detentie	1		0	2
Niet verschenen op herhaalde oproep inl.plicht				2
Bereiken AOW gerechtigde leeftijd		6		11
Overlijden		5		4
Intering op het vermogen	2		1	
Geen Inlichtingen		1		6
Beeindiging van verblijf buiten Nederland		1	2	4
Verkrijgen van vermogen				1
Kan scholing volgen maar doet het niet				1
Totaal	72	92	210	254

Gerealiseerde uitstroom over het eerste 9 maanden betreft 346 uitkeringen

2.3 Aanvragen levensonderhoud Bijstand/IOAW t/m september 2016

2.4 Poort/preventiequote

Het preventiequote is tot en met het derde kwartaal 2016 uitgekomen op ruim 36%. De doelstelling van de IGSD is dat minimaal 35% van het aantal aanvragen niet leidt tot een uitkering. De rechtmatigheid van een aanvraag wordt bij de Poort getoetst aan de geldende wet- en regelgeving. De Poort werkt met het principe dat een ieder die daadwerkelijk recht heeft op een uitkering daar ook voor in aanmerking komt. Eigen verantwoordelijkheid voor de bestaansvoorziening en het bestrijden van misbruik van sociale voorzieningen spelen een grote rol bij deze beoordeling.

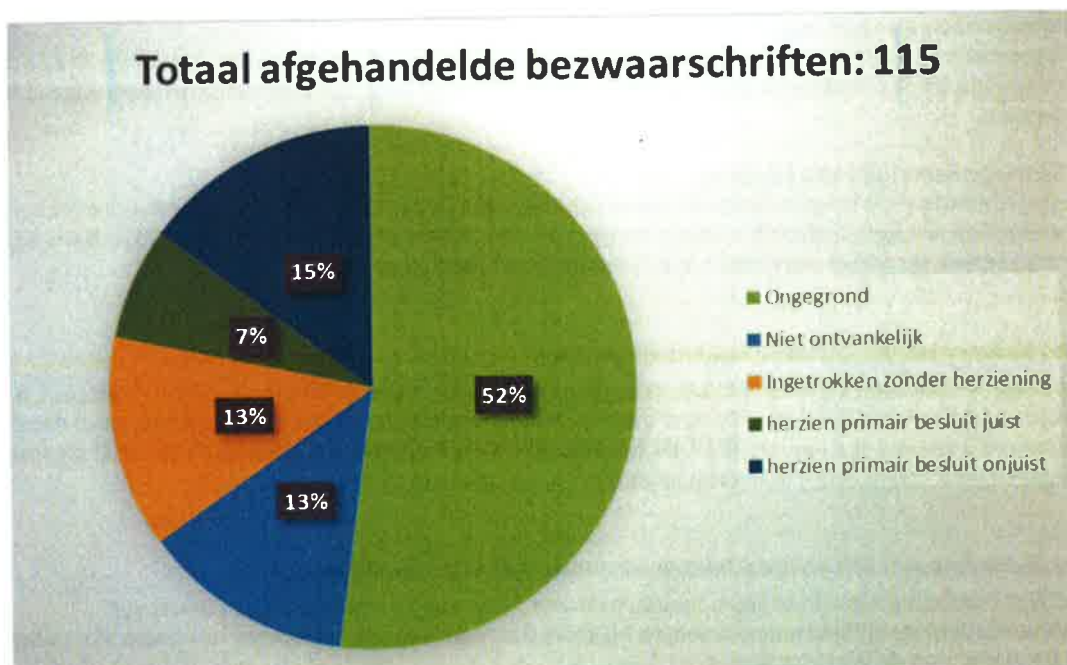
2.5 Bezwaar & beroep

Klanten kunnen een bezwaar instellen tegen een besluit van de IGSD waar zij het niet mee eens zijn. Dit bezwaar kan gevolgd worden door een beroep en hoger beroepsprocedure.

In het derde kwartaal is het aantal ontvangen bezwaarschriften gestegen naar 127. Ter vergelijking over het gehele jaar 2015 zijn er 110 bezwaren ontvangen. Veel meer dan voorheen wordt er bezwaar aangetekend tegen besluiten die genomen zijn in het kader van re-integratie.

In het derde kwartaal is het aantal beroepszaken gestegen naar 13. Het aantal hoger beroepszaken bedraagt 7 stuks. Het aantal verzoeken voorlopige voorziening is gestegen naar 10. Ook bij deze procedures zien we nu al een stijging van 56% ten opzichte van het gehele jaar 2015.

Voor wat betreft bezwaar kan gesteld worden dat de veranderende werkwijze en de aanscherping m.b.t. de uitvoering Participatiewet en hetgeen daarin verwacht wordt met betrekking tot de eigen verantwoordelijkheid van de klant leidt tot een toename van bezwaarschriften en beroepsprocedures. De klanten merken de effecten van dit veranderende beleid en kunnen zich daarin niet altijd vinden.

Geen enkel bezwaar is gegrond verklaard door de bezwarencommissie.

Van alle bezwaarschriften die aangebracht zijn bij de Commissie Bezwaarschriften, 60 stuks van de 115 afgehandelde bezwaren, is 100% ongegrond verklaard door de commissie. Daarnaast zijn 35% van de bezwaarschriften (40 stuks) via het proces van mediatie en heroverweging opnieuw beoordeeld. Dit heeft bij 15 gevallen ertoe geleid dat het bezwaarschrift door de klant is ingetrokken en het primaire besluit in stand is gebleven. Verder heeft dit er toe geleid dat 8 besluiten herzien zijn omdat tijdens de heroverweging de klant nieuwe feiten en omstandigheden kon aantonen. In 17 zaken is het besluit herzien omdat het primaire besluit onjuist bleek te zijn.

2.6 Klachten

Een klacht kan een burger indienen tegen de behandeling en de bejegening door een medewerker van de IGSD of de bereikbaarheid/dienstverlening van de IGSD. In het derde kwartaal is het aantal klachten gestegen tot 35. Ter vergelijking over het gehele jaar 2015 zijn er 23 klachten ontvangen.

Van de 35 klachten die ontvangen zijn, hebben er 12 betrekking op re-integratie (34%). Voorheen ontvingen wij slechts enkele klachten m.b.t. dit onderdeel van de dienstverlening.

De verklaring hiervoor is dat er meer gesprekken plaatsvinden (en dus meer klantcontacten) maar dat er ook meer en meer gewezen wordt op de eigen verantwoordelijkheid en wat hierin de verwachtingen ten aanzien van de klant zijn.

88% van de behandelde klachten is ongegrond verklaard.

Ook zijn er tot en met het derde kwartaal 3 klachten ingediend bij de Nationale Ombudsman. De Ombudsman heeft alle 3 klachten, na een nadere schriftelijke uiteenzetting van de IGSD te hebben ontvangen, niet verder in behandeling genomen.

2.7 Overige regelingen

Wet dwangsom:

Op grond van de Wet dwangsom kan de IGSD in gebreke worden gesteld als beslistermijnen worden overschreden. In 2016 is de IGSD tot en met het derde kwartaal 6 maal in gebreke gesteld in verband met overschrijding van de beslistermijn op bezwaarschriften. In één situatie heeft dit geleid tot het toekennen van een dwangsom.

Wet bescherming persoonsgegevens:

Op grond van de Wet bescherming persoonsgegevens mag een cliënt verzoeken om inzage in zijn dossier en (eventueel) correctie van gegevens. Tot en met het derde kwartaal is 3x verzocht om inzage in het dossier.

Wet openbaarheid van bestuur:

Op grond van de Wet openbaarheid van bestuur kan een burger verzoeken om informatie over beleid en uitvoering van beleid. Hierbij hoeft de burger niet aan te geven wat zijn belang is. In 2016 is tot nu toe 2x een verzoek op grond van de Wet openbaarheid van bestuur ingediend.

2.8 Compensatieregeling Schoonmaakondersteuning

De Compensatieregeling Schoonmaakondersteuning van de gemeente Steenwijkerland werd tot 1 juli uitgevoerd door de IGSD. Voor inwoners aan wie al een tegemoetkoming was toegekend, geldt dat zij deze blijven ontvangen tot 1 januari 2017. De nog lopende werkzaamheden worden door de IGSD afgerond. De uitgaven voor uitvoeringskosten zijn beperkt.

2.9 Wet Bundeling van Uitkeringen Inkomensvoorziening aan Gemeenten (BUIG)

De Wet Bundeling van Uitkeringen Inkomensvoorziening aan Gemeenten (BUIG) levert een compensatiemogelijkheid aan gemeenten bij grote fluctuaties een vangnet voor de kosten van uitkeringen in het kader van de Participatiewet.

Het definitief vastgestelde budget bedraagt € 11.390.000 voor Steenwijkerland en € 3.785.000 voor Westerveld.

Op basis van het voorlopig vastgestelde BUIG-budget verwachten wij dat, op basis van de bijgestelde aantallen op 31 december 2016, voor beide gemeenten de overschrijding binnen de eigen risicogrens van 5% zal vallen.

2.10 Bijzondere bijstand en minimabeleid

Het beeld van het verloop van de bijzonder bijstand en het minimabeleid tot en met het derde kwartaal wijkt niet veel af van de vorige rapportage tot en met het tweede kwartaal. De prognose wijkt daar dan ook niet van af. Dat betekent dat Westerveld binnen het geraamde budget zal blijven en Steenwijkerland een overschrijding van geschat €200.000 zal gaan vertonen. Onder andere de kosten van inrichting, bewindvoering, reiskosten en aanvragen 'Iedereen aan Boord' zijn daar debet aan.

2016	Westerveld			Steenwijkerland		
	Begroting	Uitgaven	Prognose	Begroting	Uitgaven	Prognose
Bijz. bijstand, WKO en minimabeleid	€ 425.000	€ 299.497	€ 425.000	€ 950.000	€ 839.533	€ 1.150.000

Voor 2015 zijn de kosten voor Steenwijkerland uitgekomen op € 1.096.000 en voor Westerveld op € 422.000.

2.11 Hoogwaardige handhaving

Het doel van het hoogwaardig handhaven is het gedrag van mensen zo te beïnvloeden dat ze uit eigen beweging wet- en regelgeving naleven. Hoogwaardig handhaven neemt daarbij het gedrag van mensen als uitgangspunt. Dit komt tot uiting in de 4 visie-elementen van Hoogwaardig Handhaven :

1. Informeren op maat
2. Dienstverlening op maat
3. Controle op maat
4. Sanctioneren op maat

Aantal consulten

Tot en met het derde kwartaal zijn er door de handhavers **112 consulten** uitgevoerd . Bij consulten moet o.a. gedacht worden aan het begeleiden van huisbezoeken ter beoordeling van de woonsituatie maar ook aan het inzetten van externe bronnen die alleen voor een handhaver toegankelijk zijn.

Het doel van consulten is o.a. om onrechtmatige instroom in de Participatiewet/IOAW/Z te voorkomen en daarmee een besparing te realiseren, het zgn. "handhaven aan de poort".

Screeningsproject handhaving

Er wordt veel aandacht besteed aan het projectmatig screenen van een deel van het bestaande klantenbestand op rechtmatigheid. In 82 gevallen zijn er aanwijzingen voor mogelijke fraude gevonden.

- In 5 gevallen is uitstroom gerealiseerd vanuit handhaving. Al deze personen zijn inwoner van Steenwijkerland waardoor er een extra besparing is gerealiseerd van 5 x € 14.193,00 = € 70.965,00
- In 1 geval is er een besparing gerealiseerd wegens een herziening van het recht ad € 1.419,29.
- In een aantal gevallen is er sprake van uitstroom middels werk of verhuizing waardoor het handhavingsonderzoek niet afgerond kan worden.
- Ook is in een aantal gevallen vastgesteld dat er geen sprake is van onrechtmatigheden.

Het project wordt in het vierde kwartaal verder voortgezet. Ook is er in de periode van 11 oktober 2016 tot 1 december 2016 sprake van een zogenaamde *inkeerregeling*. Hierbij wordt mensen de mogelijkheid geboden zelf hun fraude en misbruik van voorzieningen aan te geven. Wanneer zij dit doen wordt de vordering niet gebruteerd en vindt er matiging van de op te leggen boete plaats.

Resultaten worden gemeten aan de hand van zogenaamde *besparingsbedragen* naar de toekomst toe. Bij dit laatste gaat het om een fictieve besparing waarbij, conform de systematiek van het RCF (Regionaal punt Coördinatie Fraudebestrijding), uitgegaan wordt van de gemiddelde kosten van één jaar uitkering. Voor Steenwijkerland is dit € 14.193. Voor Westerveld is dat € 13.300 per bespaarde uitkering (gemiddelde uitkeringskosten over voorgaand jaar).

De 112 consulten hebben in 13 (ca.12%) van de gevallen een besparing opgeleverd van in totaal € 182.723,-.

Aantal afgehandelde onderzoeken

Naast de consulten voeren we ook fraudeonderzoeken uit. We gaan over tot onderzoek wanneer er tijdens de bijstandsperiode sprake is van een fraudesignaal dat er op wijst dat een uitkering mogelijk onrechtmatig verstrekt wordt. Het resultaat van een onderzoek kan het beëindigen van een uitkering zijn. Ook kan een onderzoek er toe leiden dat er fraude geconstateerd wordt en dat er een bedrag van de klant wordt teruggevorderd. Resultaten van onderzoeken worden daarom opgedeeld in benadelingsbedragen (fraudevorderingen) en besparingsbedragen.

Schematisch weergegeven aantal afgeronde fraudeonderzoeken

Omschrijving	Westerveld	Steenwijkerland	Totaal	Fraude €	Besparing* in €
Fraude onderzoeken 1 ^e kwartaal	1	15	16	58.504,37	40.593
Fraude onderzoeken 2 ^e kwartaal	2	7	9	50.462,14	54.986
Fraude onderzoeken 3 ^e kwartaal	6	16	17	48.708,28	72.951
Totaal	9	38	47	157.674,79	168.530

* Fictief bedrag gebaseerd op systematiek RCF.

Door de komst van de 2^e handhaver medio 2015 is er meer ruimte om fraudesignalen adequaat en snel op te pakken. Dit voorkomt dat fraudevorderingen onnodig hoog oplopen. Momenteel zijn er nog ca. 35 fraudeonderzoeken in behandeling bij de handhavers.

2.12 Schuldhulpverlening

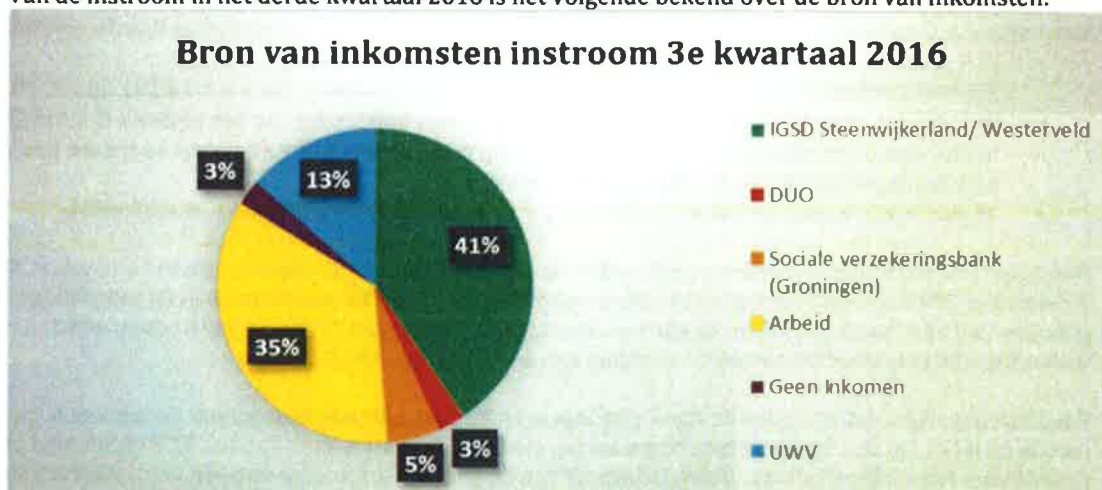
De onderstaande gegevens richten zich alleen op de resultaten van de Pilot IGSD aan de Poort ten behoeve van Steenwijkerland.

IGSD aan de Poort

Binnen het team schuldhulpverlening is momenteel sprake van een actief klantenbestand bestaande uit 195 klanten. Het klantenbestand is gedaald met 3 klanten ten opzichte van het tweede kwartaal 2016. Dit komt door zowel een lagere instroom als een hogere uitstroom ten opzichte van het eerste en tweede kwartaal.

Door het team schuldhulpverlening wordt nauw samengewerkt met diverse ketenpartners zoals de GKB, de vrijwilligers van het project 'In eigen hand', de Voedselbank, het diaconaal platform, MEE, ZONL en Timpaan.

Van de instroom in het derde kwartaal 2016 is het volgende bekend over de bron van inkomsten:

Er is een verschuiving zichtbaar in de doelgroep. De doelgroep verbreedt zich naar inwoners met een andere inkomstenbron dan alleen een uitkering bij de IGSD.

Bij de IGSD zijn 45 nieuwe meldingen verwerkt in het derde kwartaal. Van deze 45 meldingen hebben 15 voldoende gehad aan een advies in een eenmalig contact of zijn geholpen met een doorverwijzing. Daarnaast hebben 30 inwoners aangegeven middels een intakegesprek hun hulpvraag inzichtelijk te willen maken om de juiste begeleiding te krijgen. Deze begeleiding wordt gegeven in de vorm van een traject IGSD. Daarvan zijn in het derde kwartaal 29 opgestart. De medewerkers van het team Schuldhulpverlening begeleiden mensen zowel kort- als langdurig naar een schuldenvrije stabiele financiële toekomst. In totaal zijn er 56 dossiers van klanten afgesloten omdat de hulpverlening is beëindigd. Er zijn in totaal 10 herbeoordelingen budgetbeheer uitgevoerd waarvan 3 zijn beëindigd en 7 verlengd. De wachttijd tussen aanmelding en intakegesprek is gemiddeld 10 dagen.

GKB

Daarnaast is er sprake van een uitvoeringsovereenkomst tussen de IGSD-SW en de GKB Drenthe. De GKB heeft de gegevens tot en met augustus 2016 bekend gemaakt.

GKB Steenwijkerland

Tot en met augustus 2016 zijn er in totaal 44 nieuwe aanmeldingen gedaan bij de GKB. In totaal is er tot en met augustus 2016 € 209.527 uitgegeven aan de dienstverlening bij de GKB. Bij een gelijkblijvende ontwikkeling in het aantal aanmeldingen wordt verwacht dat er over 2016 € 317.763 wordt besteed. Hierdoor zou het budget van € 300.000 worden overschreden. Deze overschrijding is met name gelegen in een stijging van de kosten van bewindvoering.

GKB Westerveld

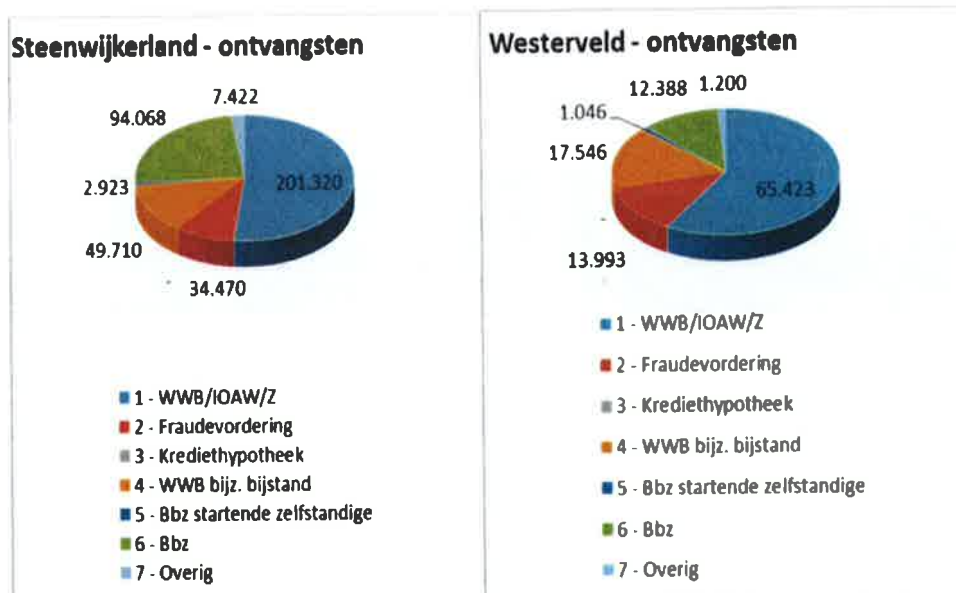
Tot en met augustus 2016 zijn er in totaal 53 nieuwe aanmeldingen gedaan bij de GKB. In totaal is er € 116.728,00 besteed aan de GKB. Bij een gelijkblijvende ontwikkeling in het aantal aanmeldingen wordt verwacht dat er over 2016 in totaal € 174.688 wordt uitgegeven aan schuldhulpverlening. Hiermee blijft de GKB binnen de begroting van € 180.000.

2.13 Debiteuren

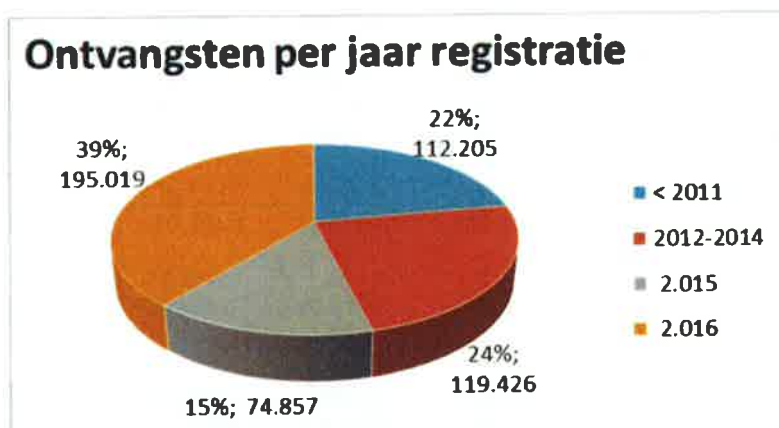
In 2016 is tot en met 30 september een bedrag van € 501.507 (waarvan € 171.059 (34%) in Q3) ontvangen, verdeeld in € 111.595 voor Westerveld en € 389.912 voor Steenwijkerland. In de tijdsevenredige begroting was uitgegaan van een totaal aan ontvangsten en aflossingen van € 120.000 (Westerveld) respectievelijk € 258.750 (Steenwijkerland).

De ontvangsten voor Westerveld liggen onder de begroting, met name door lagere ontvangsten uit hoofde van rente en aflossingen op leningen. De ontvangsten uit terugvorderingen liggen boven begroting.

De ontvangsten voor de gemeente Steenwijkerland liggen boven begroting door zowel hogere ontvangsten uit terugvorderingen WWB als ook hogere uit terugvorderingen bijzondere bijstand en ontvangsten uit hoofde van rente en aflossing van verstrekt kapitaal (BBZ).

De ontvangsten per jaarlaag is als volgt:

Hieruit komt naar voren dat de ontvangsten met name betrekking hebben op recent ontstane vorderingen. Meer dan de helft (54%) van de ontvangsten hebben betrekking op vorderingen die zijn geregistreerd in 2015-2016. De mogelijke inbaarheid van vorderingen is hoger in het eerste jaar na ontstaan van de vordering, echter hieruit valt ook op te maken dat ook op oudere vorderingen nog significante ontvangsten (waaronder aflossingen en rente) gedaan worden.

De opboeking van debiteuren in tot en met september bedraagt € 1.005.504 (WL: 169k, SL: 837k), waarvan € 404.219 (40%) in Q3 en wordt met name beïnvloed door hoge opboeking voor fraudevorderingen en terugvorderingen van uitkeringen.

Op basis van de voortgang tot en met september zullen de ontvangsten voor de gemeente Westerveld naar verwachting lager uitkomen dan begroot, terwijl de ontvangsten voor de gemeente Steenwijkerland totaal per september de jaarbegroting al overstijgen.

3. Bedrijfsvoering

3.1 Apparaatskosten

De prognose per 2016 Q3 is als volgt:

APPARAATSKOSTEN 2016	JAARTOTAAL			Budget resultaat jaartotaal
	Prognose 2016	Begroting 2016 na wijzigingen	Realisatie 2015	
Lasten				
Totaal Personeelskosten	5.229.133	4.722.010	3.984.018	507.123
Totaal uitvoering compensatieregeling	128.873	230.000	191.687	-101.127
<i>Totaal Personeelskosten</i>	<i>5.358.006</i>	<i>4.952.010</i>	<i>4.175.705</i>	<i>405.996</i>
Algemene kosten	87.073	37.000	168.908	50.073
Huisvestingskosten	562.986	569.995	556.415	-7.009
Facilitaire zaken	169.151	179.000	153.161	-9.849
ICT	449.041	443.000	418.179	6.041
Kapitaallasten	102.284	105.000	104.851	-2.716
Totaal apparaatskosten	6.728.542	6.286.005	5.577.218	442.537
Baten				
<i>Specifieke doorbelastingen / verrekeningen</i>				
Bijdragen personeel	-	-	25.250	0
Doorbelasting frictie & NWG	275.721	142.000	195.044	133.721
Participatiebudget incl BCF aanvulling	782.434	658.796	605.986	123.638
RMC/Wiedenmodel/Jongeren	82.444	63.238	73.902	19.206
Schuldhelpverlening	214.062	195.000	182.595	19.062
Aanvulling inburgering & WAO	143.658	4.000	25.250	139.658
Totaal uitvoering compensatieregeling	180.000	245.000	191.682	-65.000
<i>Totaal doorbelastingen personeel</i>	<i>1.678.319</i>	<i>1.308.034</i>	<i>1.299.709</i>	<i>370.285</i>
Algemeen	-	-	76.571	0
Huisvesting	355.000	171.011	185.546	183.989
Facilitaire zaken	-	-	-	-
ICT	-	-	-	-
Kapitaallasten	102.284	105.000	104.851	-2.716
Totaal baten	2.135.603	1.584.045	1.666.677	551.558
Saldo apparaatskosten	4.592.939	4.701.960	3.910.541	-109.021

Resumerend kan de aanpassing op de prognose als volgt worden samen gevat:

Kostenplaats	Budget resultaat jaartotaal
Personeelskosten	35.710
Algemeen	50.073
Huisvesting	-190.998
Facilitaire zaken	-9.849
ICT	6.041
Totaal	-109.021

De ontwikkelingen per kostenplaats worden hierna toegelicht

PERSENEELSKOSTEN

- De geprognosticeerde loonkosten zijn € 507.000 hoger dan begroot. Na verrekening van doorbelastingen naar NoordWestGroep, bijdragen UWV ivm ziekte en zwangerschap en dekking van apparaatskosten inzake de compensatieregeling schoonmaakondersteuning, resteert een totaal aan hogere kosten van € 312.000. Deze kosten zijn hoger dan het budget apparaatskosten, vanwege de uitvoering van extra activiteiten voor de verschillende gemeenten:

	<i>Delta tov budget</i>
Totaal Personeelskosten	507.123
Doorbelasting frictie & NWG	-133.721
WAO	-24.658
Uitvoering compensatieregeling	-36.127
Personeelskosten hoger dan budget	312.617
Participatiebudget incl BCF aanvulling	-123.638
RMC/Wiedenmodel/Jongeren	-19.206
Schuldhelpverlening	-19.062
Aanvulling inburgering & WAO	-115.000
Overschrijding budget	35.710

- o Participatiebudget: de personeelskosten die ten laste van het participatiebudget gebracht worden, zijn bijna € 123.000 hoger dan initieel begroot. Deze overschrijding is mede ingegeven door het feit dat de btw een forse kostenpost is. De gemeente kan deze niet-afrekbare btw compenseren in het BCF. Met de gemeente Steenwijkerland is afgesproken dat de compensabele btw toegevoegd wordt aan het participatiebudget. De gemeente Westerveld stelt de compensabele btw niet beschikbaar voor het participatiebudget, maar draagt eventuele tekorten in het participatiebudget voor haar deel bij.
- o Wiedenmodel: voor de uitvoering van het Wiedenmodel is € 20.000 extra beschikbaar gesteld door de gemeente Steenwijkerland. Deze kosten zijn niet in de (gewijzigde) begroting verwerkt.
- o Inburgering: voor de uitvoering van de inburgering is extra budget beschikbaar gesteld door de gemeente Steenwijkerland (€ 115.000).
- o Schuldhelpverlening: deze kosten worden door de gemeente Steenwijkerland gedragen. De kosten overstijgen de begroting door stijging van de loonkosten, maar met name ook door een verrekening van nagekomen kosten uit 2015. Daarnaast zijn de gevolgen van de invoering van het IKB verwerkt in de prognose.

Naast deze extra activiteiten zijn de kosten hoger dan begroot, met name door wijziging van de cao als onderdeel van de modernisering van de arbeidsvoorwaarden. Het IKB wordt per 1 januari 2017 ingevoerd. Als gevolg van deze invoering moet in 2017 totaal 19 maanden aan vakantiegeld uitbetaald worden, het deel dat is opgebouwd in 2016 dient te worden verwerkt in boekjaar 2016. Het effect hiervan bedraagt naar verwachting € 72.000 voor de uitvoering van de reguliere activiteiten.

Daarnaast zijn de kosten voor inhuur hoger vanwege vervanging van langdurige ziekte (€ 125.000) voor een groot gedeelte van het jaar en is het gemiddeld aantal cliënten hoger dan begroot. Het flexbudget biedt hiervoor onvoldoende dekking. Wanneer rekening gehouden wordt met het overschot uit het PvA (zie evaluatie, exclusief budget voor SW uitstroom) en lagere overige personeelskosten, blijft de overschrijding naar verwachting beperkt tot € 35.000.

Er bestaat een overschot op het budget SW uitstroom voor de gemeente Steenwijkerland (onderdeel van het PvA) van € 40.000 (zoals reeds gemeld in de evaluatie van het PvA).

OVERIGE KOSTENPLAATSEN

De algemene kosten zijn naar verwachting € 50.000 hoger dan begroot. Deze toename wordt met name veroorzaakt door:

- Hogere kosten voor proces en bezwaar van € 24.000
- Uitvoering van een LEAN traject voor de uitkeringsadministratie voor € 15.000. Deze hogere kosten worden gecompenseerd door lagere kosten voor Huisvesting en Facilitair (conform rapportage Q2)
- Naheffing op de btw afdracht ad € 7.000 in 2013 met betrekking tot de payroll constructie. De omissie die optrad in 2013 is reeds in de volgende jaren aangepast.

De prognose van de kosten voor ICT liggen met een overschrijding van € 6.000 in lijn met de begroting. Naar verwachting ontstaat een lichte overschrijding door hogere kosten voor (meer) werkplekken en zijn de licentiekosten van de uitkeringsadministratie hoger dan begroot.

De kosten voor huisvesting (-/- € 7.000) en Facilitair (-/-€ 9.000) zijn lager dan begroot, met name door lagere energiekosten respectievelijk telefoniekosten. Deze kosten kunnen de hogere kosten op andere budgetten niet compenseren. Door de afkoop van de werkplekkenovereenkomst met het UWV in 2016, vervallen de opbrengsten daarvan in de jaren 2017 tot en met de eerste maanden van 2019 (= einddatum contract). De afkoopsom ad € 335.000 wordt, op grond van regelgeving, in 2016 in één keer ten gunste van het resultaat van dat dienstjaar gebracht. Het bedrag dat afgeraamd wordt, betreft de jaarlijkse vergoeding van het UWV voor de werkplekkenovereenkomst. Voor 2016 betekent dit, na aftrek van de jaarhuur 2016 een eenmalige hogere bijdrage ad € 183.000.

3.2 Lean

De IGSD past per 1 april 2016 op een aantal bedrijfsprocessen optimalisatie volgens het LEAN-principe toe. Lopende LEAN-trajecten worden geïmplementeerd en geborgd. In oktober 2016 wordt met een tweetal nieuwe processen gestart.

Om het LEAN-principe in de toekomst breed in de organisatie te kunnen uitdragen wordt eigen personeel opgeleid en vrijgemaakt voor het kunnen leiden van LEAN-trajecten.

NoordWestGroep

Rapportage 2016

t/m

September

Index

Rapportage

* NWG resultaat Q3 2016

* Margeresultaat Q3 2016

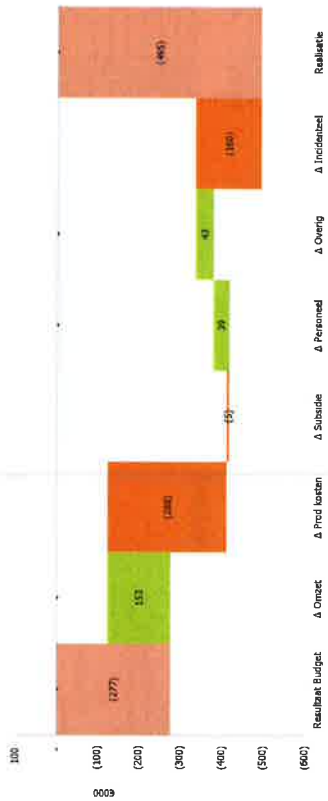
Toelichting

VERLOOP RESULTAAT

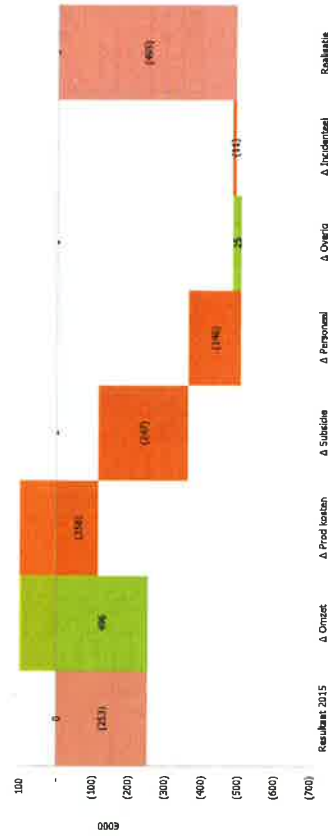

REALISATIE

Verloop Resultaat - Budget

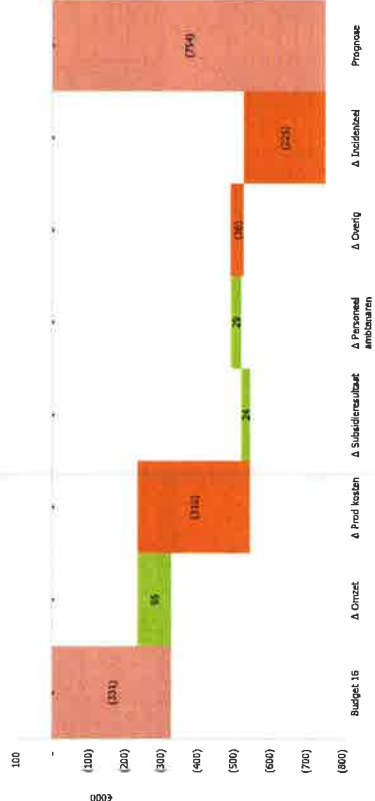

Verloop Resultaat - Vorig jaar

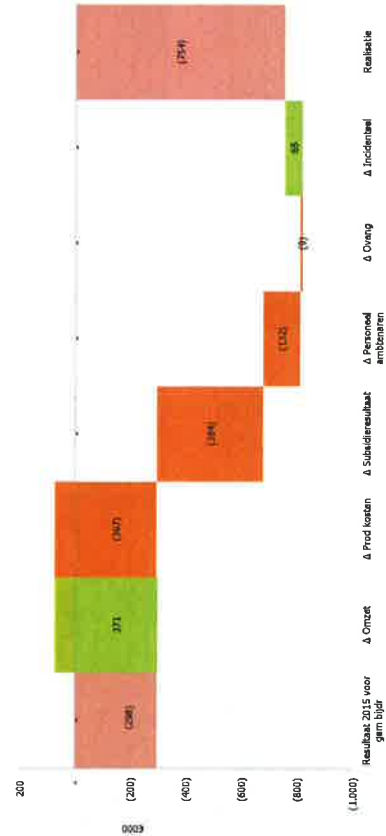

PROGNOSE

Verloop resultaat Budget - Prognose

Verloop resultaat ten opzichte van vorig jaar (voor gemeentelijke bijdrage)

**Toelichting rapportage NoordWestGroep
2016 Q3**

Subsidieresultaat

Het subsidieresultaat tot en met periode 9 ligt in lijn met de begroting. Tegenover de hogere uitgaven, die voortvloeien uit de definitieve cao, en de hogere kosten van begeleid werken staat een hoger WSW subsidieontvangst vanuit de overheid, extra facturering aan buitengemeentes en hogere overige subsidies.

Ten opzichte van voorgaand boekjaar daalt het subsidieresultaat echter met € 247k door afbouw van de subsidie in zowel bedrag per SE als afbouw van de subsidie vanwege een verondersteld verloop van SW medewerkers.

Personeelskosten AMBT

De personeelskosten voor Ambtenaren zijn lager dan begroot. Dit wordt vooral veroorzaakt door een verschuiving van € 85k naar inleen vanwege inleen in plaats van eigen formatie voor de directie en inleen bij de IGSD in plaats van eigen formatie. Daar staat tegenover dat de formatie is uitgebreid om de re-integratie te bevorderen.

Daarnaast is een deel van de ww verplichting vrijgevallen aangezien een ex werknemer deels ander werk heeft gevonden. Deze inkomsten zijn echter nog wisselvallig. Het deel wat vrijvalt tot en met 30 september (= €20k) is opgenomen in het resultaat t/m Q3 2016. In de prognose zal kwartaal 4 op basis van deze eerste 3 kwartalen verwerkt worden.

Inzake de te betalen naheffing belastingdienst is nog geen uitspraak bekend op dit het moment dat deze rapportage afgerond is. Derhalve zal dit bedrag (€ 90k) nog blijven staan als reservering.

De lagere personeelskosten resulteren in hogere kosten voor uitzendkrachten. Per saldo liggen de personeelskosten in lijn met de begroting.

Overige kosten

Overige kosten cumulat. t/m Q3	Realis. t/m Q3/16	Realis. t/m Q3/15	Budget t/m Q3/16
Afschrijvingskosten	178	179	159
Huisvestingskosten	136	135	150
Kosten vervoermiddelen	189	187	220
Indirecte produktiekosten	20	23	23
Verkoopkosten	6	6	14
Rentekosten	0	1	1-
Verzekeringen en belastingen	23	27	24
Algemene kosten	206	226	213
Totaal overige kosten	760	785	803

Δ VJ		Δ Budget	
€	%	€	%
1-	0%	19	12%
1	1%	14-	-9%
2	1%	31-	-14%
3-	-11%	3-	-13%
1	14%	7-	-54%
1-	0%	1	0%
5-	-17%	1-	-3%
20-	-9%	7-	-3%
25-	-3%	43-	-5%

De overige kosten liggen binnen de vastgestelde budgetten in de begroting (realisatie € 760k tegen € 808k begroot). Ten opzichte van vorig jaar zijn de overige kosten € 25k lager.

Afschrijvingen en investeringen

Hogere afschrijvingskosten (+ € 19k = 12%) zijn ontstaan door de vroege investeringen in het boekjaar. (in de begroting is uitgegaan van een gemiddelde afschrijving in de loop van het jaar). De prognose voor 2016 zal de afschrijving € 30K hoger eindigen dan begroot. Derhalve zal de prognose voor de afschrijving die met Q2 is aangegeven blijven staan.

Incidentele baten en lasten

Voor de begroting 2016 is een bijzondere bate opgenomen met betrekking op de besparing die gerealiseerd dient te worden bij de uitvoering van het plan van aanpak. Hierbij wordt verwacht dat een aantal SW medewerkers zullen uitstromen. Tot en met kwartaal 3 is hiervan nog geen duidelijke realisatie voor geboekt. Zie prognose hierna voor verdere toelichting.

Prognose – kwartaal 3 ten opzichte van budget

De prognose Q3 2016 is in de volgende tabel samengevat

Prognose 2016 per Q3	Realis.	Progn. per	Progn. per	Budget	Realis.	Δ VJ	Δ Budget
	t/m Q3	Q2	Q3	2016	2015		
Omzet	3.145	4.065	4.097	4.003	3.726	371	95
Prod kosten	495-	538-	585-	275-	218-	367-	310-
Subsidieresultaat	669-	804-	835-	860-	451-	384-	24
Personeel ambtenaren	1.726-	2.354-	2.325-	2.354-	2.192-	132-	29
Overig	760-	1.106-	1.106-	1.070-	1.097-	9-	36-
Incidenteel	9	225	-	225	65-	65	225-
Bijdrage gemeente	-	-	-	-	298	298-	-
Resultaat	495-	513-	754-	331-	0	754-	423-

Het resultaat in de prognose Q3 is € 423k lager dan begroot en bedraagt naar verwachting € 754k negatief.

Dit komt met name door:

1. inhuur van expertise onkruidbestrijding verharde wegen en hogere kosten voor inhuur van inleenkrachten door capaciteitsproblemen en specialisme.
2. Daarnaast wordt er in deze prognose van uitgegaan dat de incidentele bate van € 225k (i.v.m. uitstroom GV) niet gerealiseerd zal worden. Voor de begroting 2016 is een bijzondere bate opgenomen met betrekking op de besparing die gerealiseerd dient te worden bij de uitvoering van het plan van aanpak. Gerekend is met de uitstroom van een aantal SW medewerkers. Deze uitstroom niet haalbaar gebleken. De reden hiervoor is dat het voor veel werkgevers, waaronder de gemeente, een te grote stap is gebleken om dit op een dergelijke korte termijn te realiseren. Het toepassen van het loonwaarde principe uit de Participatiewet laat een te groot gat ontstaan tussen de huidige kosten die gemoeid zijn met de inzet van sw-medewerkers en de op hen van toepassing zijnde loonwaarde. Dit nog afgezien van de veronderstelde risico's die gelopen worden, zoals ziekte.

Voor geheel 2016 wordt een omzet verwacht van € 4.097k. De omzetten per sector zien er in de prognose als volgt uit:

Prognose Q3 omzetten per sector 2016 (x € 1.000)						
Sector	t/m Q3	Prognose		Budget 2016	Δ Budget	
		Q4	2016		€	%
ID	611	172	783	745	38	5,1%
GV	1.153	322	1.475	1.355	120	8,9%
FAC	102	29	132	120	12	9,6%
AI	1.186	397	1.583	1.658	75-	-4,5%
MIDD	93	32	125	125	-	0,0%
Totaal	3.145	952	4.097	4.003	95	2,4%

Tegenover een hogere omzet staan hogere kosten, met name binnen GV. Deze stijging ontstaat doordat een deel van het contract niet door de NWG uitgevoerd kan worden (vanwege vereiste specialisme voor onkruidbestrijding van verhardingen). Daarnaast haagknippen uitbesteed (capaciteitsproblemen, bedrijf kan dit onderdeel namelijk machinaal uitvoeren) en is de inhuur tegenomen door toename van werk binnen beeldbestekken (derhalve niet direct extra omzet).

De overige kosten zullen, met kleine verschuivingen onderling, in lijn liggen met de begroting. Dit geldt niet voor de afschrijvingskosten. Deze zijn hoger dan begroot doordat investeringen met name aan het begin van het jaar zijn gedaan.

Prognose – kwartaal 3 ten opzichte van prognose kwartaal 2

Ten opzichte van de vorige prognose (Q2) is het verwachte resultaat gedaald van € 513k naar € 754k negatief, met name doordat de incidentele bate ad € 225k met betrekking tot de uitstroom van SW medewerkers in 2016 (nog) niet gerealiseerd is. Voor het overige ligt het resultaat in lijn met de prognose welke reeds is afgegeven in Q2.

Ontwikkeling klantaantallen tot en met Oktober 2016

AANTAL KLANTEN	Plan van Aanpak	Nul-meting	Kwartaal 1	Kwartaal 2	Kwartaal 3	Oktober	Status tov PvA	Doelstelling PvA		Doelstelling na Evaluatie	
								Doelstelling	Nog uit te stromen	Doelstelling	Nog uit te stromen
Steenwĳkerland	Profiel 1	96	71	70	65	41	42	-54			
	Profiel 2	186	193	207	169	166	156	-30			
	Profiel 3	240	329	525	547	543	543	303			
	Profiel 4	394	286	78	61	56	54	-340			
	Geen profiel	7	18	15	23	47	34	27			
	Totaal	923	897	895	865	853	829	-94	773	56	11

Westerveld	Profiel 1	26	21	18	17	15	13	-13			
	Profiel 2	56	60	58	55	55	56	0			
	Profiel 3	113	111	163	158	154	152	39			
	Profiel 4	109	108	55	44	42	45	-64			
	Geen profiel	3	6	11	12	20	12	9			
	Totaal	307	306	305	286	286	278	-29	257	21	6

Totaal	Profiel 1	122	92	88	82	56	55	-67			
	Profiel 2	242	253	265	224	221	212	-30			
	Profiel 3	353	440	688	705	697	695	342			
	Profiel 4	503	394	133	105	98	99	-404			
	Geen profiel	10	24	26	35	67	46	36			
	Totaal	1230	1203	1200	1151	1139	1107	-123	1030	77	17

Terug naar het agendapunt

5.6 Rapport Toekomst IGSD Steenwijkerland Westerveld - bijlage Eindrapport KplusV toekomst IGSD (terug naar agendapunt)

De inhoud van deze bijlage is te vinden vanaf de hierna volgende pagina's.

Toekomst IGSD Steenwijkerland- Westerveld

Geleidelijke transformatie: van
inhoud naar vorm

Opdrachtgever:

Gemeenten Steenwijkerland en Westerveld
Arnhem, 16 september 2016

Ons kenmerk 1016118-004/gdi/bpe

The logo consists of the letters 'K', 'PLUS', and 'V' stacked vertically. The 'K' is at the top, 'PLUS' is in the middle, and 'V' is at the bottom. The letters are white and set against a background of blue and purple geometric shapes, including triangles and rectangles, creating a modern, abstract design.

K
PLUS
V

Toekomst IGSD Steenwijkerland- Westerveld

Geleidelijke transformatie: van
inhoud naar vorm

Opdrachtgever:

Gemeenten Steenwijkerland en Westerveld
Arnhem, 16 september 2016

Ons kenmerk 1016118-005/gdi/bpe

Contactpersoon:

Geert van Dijk
+31 6 27 08 55 66
g.vandijk@kplusv.nl

Inhoud

1	Inleiding	5
1.1	Achtergrond onderzoek	5
1.2	Woord vooraf	5
1.3	De huidige setting	6
1.4	Decentralisaties en de Participatiewet	6
2	Verkenning scenario's	9
2.1	"De vijf"	9
2.2	Bevindingen	9
3	Actuele ontwikkelingen	11
3.1	Memo gemeentesecretarissen	11
3.2	Werk en Participatiewet.	11
3.3	Stand van zaken Werkgeversdienstverlening	12
4	Verkenning en transformatie IGSD	13
4.1	Eerst inhoud, dan vorm	13
4.2	Gevolgen IGSD	13
4.3	Advies	13

Bijlagen

Bijlage 1	Interviews	15
Bijlage 2	Documentenlijst	16
	Onze contactgegevens	17

1 Inleiding

1.1 Achtergrond onderzoek

Het onderzoek dat voor u ligt is het directe resultaat van een motie van de raad van Steenwijkerland, waarin werd gevraagd een onderzoek uit te voeren naar mogelijke toekomstscenario's voor de Intergemeentelijke Sociale Dienst (IGSD) van de gemeente Steenwijkerland en Westerveld. Na de decentralisaties in het sociaal domein is de vraag ontstaan in hoeverre de huidige samenwerking binnen de IGSD nog past bij de veranderende werkelijkheid en de doelstellingen in het sociaal domein, en de Participatiewet in het bijzonder.

Het onderzoek is uitgevoerd door het organisatieadviesbureau KplusV. De gemeente Steenwijkerland en Westerveld hebben de opdracht aan KplusV gegund en gevraagd een verkenning uit te voeren naar mogelijke scenario's voor de toekomstige uitvoering van de Participatiewet en de gevolgen voor de huidige samenwerking binnen de IGSD (financieel, juridisch en organisatorisch). In dit rapport lees u de resultaten van het onderzoek en de aanbevelingen voor de toekomst.

In dit rapport beginnen we met een korte beschrijving van de huidige situatie rond de IGSD (hoofdstuk 1). We lichten toe hoe het onderzoek zich heeft ontwikkeld (hoofdstuk 2), welke actuele ontwikkelingen van invloed zijn geweest op de keuze voor een voorkeursscenario (hoofdstuk 3), en welke conclusies en aanbevelingen we hier aan verbinden (hoofdstuk 4).

1.2 Woord vooraf

Aangezien de opdracht gedurende de uitvoering van het onderzoek is aangepast, geven we in dit deel een korte schets van onze bevindingen. Tijdens de uitvoering van het onderzoek ontdekten we eens te meer: de enige constante in onze tijd is *verandering*. Gedurende de uitvoering van het onderzoek is het inzicht ontstaan dat de vraag naar scenario's met betrekking tot de organisatievorm voor de IGSD op dit moment niet goed te beantwoorden is. Dit inzicht komt voort uit de interviews die zijn uitgevoerd met de gemeenten Staphorst, Steenwijkerland, Westerveld, Zwartewaterland en Meppel, de zogenaamde SSWZM-gemeenten.

Tijdens de interviews met de SSWZM-gemeenten bleek dat er op inhoud breed draagvlak bestond voor het evalueren en verder uitbouwen van de gezamenlijke werkgeversdienstverlening. Hiermee werd feitelijk een voorkeursscenario uitgesproken op de vraag naar de toekomst van de huidige IGSD. Ook werd de conclusie gedeeld dat de SSWZM-gemeenten het eens zijn dat de toegang tot de dienstverlening lokaal moet worden georganiseerd. Deze conclusies zijn het resultaat van een uitgebreide werkbijeenkomst met de begeleidingscommissie¹ aangevuld met de managers, gemeentesecretarissen en betrokken wethouders² van de gemeenten Steenwijkerland en Westerveld.

Als gevolg van het nieuwe inzicht, is besloten dat nu eerst een aantal vragen beantwoord moeten worden over de mate en schaal van samenwerking in de werkgeversdienstverlening en de toeleiding van werkzoekenden naar arbeidsplaatsen. Pas dan kunnen de gevolgen voor de te kiezen organisatievorm in beeld worden gebracht. Het uitvoeren van een theoretische

¹ De begeleidingscommissie bestond uit Jan Knol (Steenwijkerland), Rineke van der Galiën (Westerveld) en Gerrit van Hofwegen (Noord West Groep).

² De uitgebreide begeleidingscommissie werd aangevuld met uit Steenwijkerland Ditta Cazemier, manager MO, Bert Dedden, wethouder, Dieke Frantzen, wethouder, Selie Weistra, gemeentesecretaris, en uit Westerveld Klaas Smidt, wethouder, Erik van Schelven, wethouder, Nic Dusink, gemeentesecretaris.

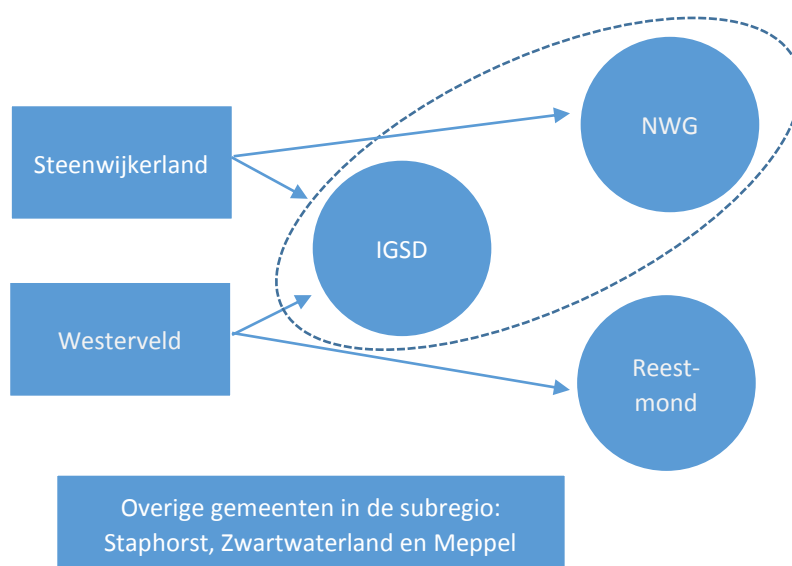
verkenning van meerdere scenario's vanaf de tekentafel biedt in dit stadium geen toegevoegde waarde. Op basis van deze bevindingen uit het onderzoek is vervolgens besloten om de onderzoeksvraag aan te passen en de focus te leggen op de eerste vervolgstappen die kunnen worden gezet binnen het voorkeursscenario. Daarbij is de volgende onderzoeksvraag geformuleerd: *wat zijn de eerste vervolgstappen om het inhoudelijke voorkeursscenario handen en voeten te geven?*

1.3 De huidige setting

Sinds 1 januari 2006 werken de gemeenten Steenwijkerland en Westerveld in een Intergemeentelijk Sociale Dienst (IGSD) in de vorm van een Gemeenschappelijke Regeling (GR). Noordwest Groep N.V. (NWG) voert de sociale werkvoorziening uit voor Steenwijkerland. De gemeente Westerveld participeert voor de SW met drie andere gemeenten in de GR van Reestmond.

Sinds 1 januari 2014 werken de NWG en de IGSD samen in één uitvoeringsorganisatie onder leiding van één directie, met behoud van juridische entiteiten. Met dit samenwerkingsmodel wilde de gemeente Steenwijkerland de hele Participatiewet-doelgroep bedienen en (overhead)kosten reduceren. Er is meer recent een verbeterplan opgesteld voor een effectieve uitvoering van de Participatiewet, in een samenwerking tussen NWG en de IGSD. Het doel daarvan is te komen tot een effectief participatiebeleid voor beide gemeenten.

Hieronder volgt een schematische weergave van de situatie:

Figuur 1: uitvoeringsorganisatie Participatiewet.

1.4 Decentralisaties en de Participatiewet

In welke veranderende context speelt de vraag naar de toekomst van de IGSD zich af? Er is in voorbereiding op en na 1 januari 2015 door gemeenten hard gewerkt aan de implementatie van nieuwe wetgeving in het sociaal domein. De nieuwe Wmo, de Jeugdwet en Passend onderwijs en de Participatiewet vragen om nieuwe gemeentelijke beleidskaders, nieuwe verordeningen en beleidsregels, en organisatie van nieuwe taken voor deels nieuwe doelgroepen. Onder meer omdat er met de decentralisaties ook forse bezuinigingen zijn doorgevoerd vraagt het sociaal

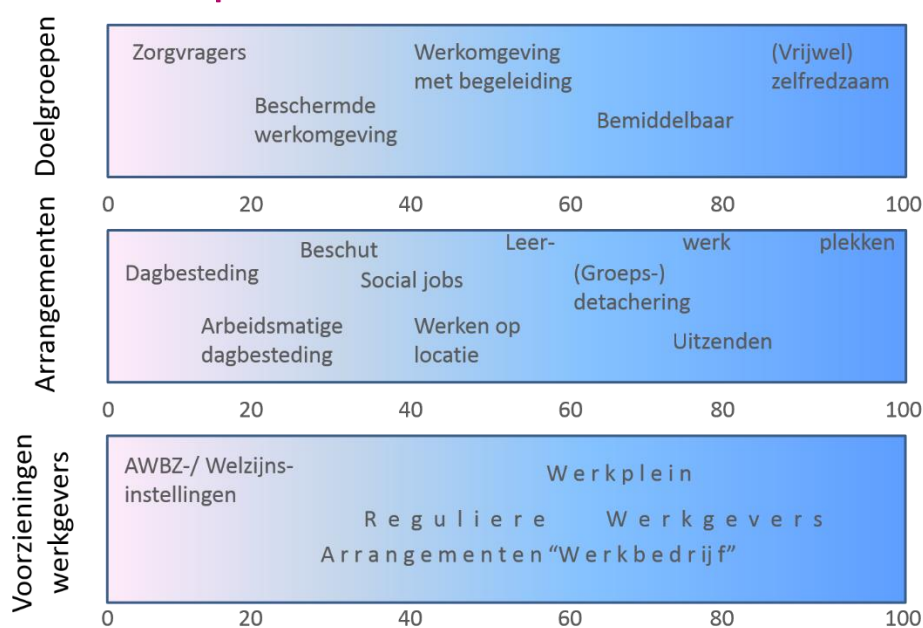
domein daarnaast om een *andere manier* van werken. De overgang naar de nieuwe wetgeving wordt in beleidstaal de *transitie* genoemd, de andere wijze van werken de *transformatie*.

Schaal en samenwerking

De Rijksoverheid stuurt op decentralisatie, maar ook op een efficiënte en effectieve uitvoering. Dit vanuit de veronderstelling dat met samenwerking schaalvoordelen, kwaliteitsborging, (afbreuk-) risicospreiding, inkoopvoordelen en aanbestedingskennis te realiseren zijn. Daar tegenover staat de wens dat de zorg- en dienstverlening die er moet zijn dichtbij, herkenbaar en zo veel mogelijk 'op maat' lokaal wordt georganiseerd. In eerstelijns contacten is juist kleinschaligheid en herkenbaarheid geboden, denk ook aan "1 gezin, 1 plan". De opgave voor de Participatiewet is schematisch weer te geven in onderstaande figuur.

Arbeidspotentieel

Figuur 2.

Voor de (ten opzichte van de Wet werk en bijstand uitgebreide) doelgroep van de Participatiewet zijn er lokale en regionale arrangementen gewenst om mensen te kunnen plaatsen. Bij voorkeur bij reguliere werkgevers, als dat niet kan in mogelijk publiek-private samenwerking of als dat niet mogelijk is publiek georganiseerd. De Participatiewet vraagt in feite om een herschikking van het bestaande aanbod naar een nieuw en modern aanbod voor een verbrede doelgroep. Daar ligt de uitdaging.

De *transformatie* vraagt om andere antwoorden dan voorheen. Keuzes over voortzetting, ontbinding of een andere vormgeving voor de huidige IGSD vloeien voort uit inhoudelijke keuzes over de regionale inrichting van de benodigde instrumenten en voorzieningen die gewenst zijn voor een succesvol arbeidsmarktbeleid. Een structuurwijziging van de huidige IGSD lost op dit moment niets op. Tegelijkertijd is de huidige situatie niet passend naar de toekomst toe.

De *transitie* van de Participatiewet zorgt voor samenvoeging van de Wwb, Wsw en een deel van de Wajong. De uitdaging voor gemeenten is voor zoveel mogelijk mensen met een beperking of afstand tot de arbeidsmarkt reguliere werkplekken te vinden. Dat vraagt hechte relaties met werkgevers. Samenwerking tussen gemeenten is noodzakelijk op dit vlak. De transformatie vraagt om een andere manier van werken, met meer beleidsvrijheid en slimme oplossingen. Nieuwe ontwikkelingen vragen om een andere aanpak, zonder dat wordt weggegooid wat wel goed werkt.

Op dit moment is er binnen de arbeidsmarktregio en daarbinnen in het bijzonder bij de vijf SSWZM-gemeenten draagvlak om voort te bouwen op deze werkgeversdienstverlening. Met een verkenning naar effectieve vormen van samenwerking in toeleiding van kandidaten naar werkgevers en mogelijk samenwerking in specialistische functies. Ook is er breed draagvlak bij de SSWZM-gemeenten voor een verkenning van samenwerking in de vormgeving van nieuw beschermt werk. Op basis van deze inhoudelijke keuzes ontstaan gaandeweg mogelijk nieuwe samenwerkingsvormen en organisatiemodellen.

Uit het overleg binnen de breed samengestelde begeleidingsgroep met de wethouders van Steenwijkerland en Westerveld, de gemeentesecretarissen en de ambtelijke vertegenwoordigers werd duidelijk dat er overeenstemming is om in een overbruggingsperiode van twee jaar taken van de IGSD terug te plaatsen bij de afzonderlijke gemeenten. Behalve de taken die zijn genoemd in verband met de doorontwikkeling van de werkgeversbenadering en toeleiding van werkzoekenden, en mogelijk enkele specialistische taken. Daarom wordt in dit rapport voorgesteld de huidige GR vooralsnog tijdelijk te handhaven als vertrekpunt voor een mogelijke herschikking van functies en taken voor de Participatiewet. Als de nieuwe contouren duidelijk zijn, en helder is op welke functies, met wie en op welke schaal samenwerking mogelijk is, kan de huidige vorm worden ontbonden en een of meer nieuwe worden gekozen.

2 Verkenning scenario's

2.1 "De vijf"

Voor de verkenning heeft KplusV een onderzoek uitgevoerd. In verband met de samenwerkingsafspraken en de gegroeide samenwerkingspraktijk met de SSWZM-gemeenten (Staphorst, Steenwijkerland, Westerveld, Zwartewaterland en Meppel) heeft KplusV op verzoek van de begeleidingsgroep van het onderzoek allereerst een groot aantal stakeholders in deze subregio geïnterviewd. Deze samenwerking vloeit onder meer voort uit het uitgevoerde haalbaarheidsonderzoek naar mogelijke samenwerking tussen de SSWZM-gemeenten op gebied van de Participatiewet. De interviews vonden plaats met wethouders, gemeentesecretarissen, management, beleidsmedewerkers, de RvC van de NV Noord West Groep (overzicht in bijlage 1). De kernvragen waren:

- Wat is nodig om van de Participatiewet een succes te maken?
- Welke lokale en regionale infrastructuur is daarbij behulpzaam?
- Op welke onderdelen biedt samenwerking synergie in doelmatigheid en doeltreffendheid?
- Wat is het beeld bij de te organiseren 'front-office'-taken (de toegang, klantcontact, directe dienstverlening werkgevers en werkzoekenden) en de 'backoffice'-taken (alle facilitaire taken voor de dienstverlening zoals inkoop, facturatie, administratie en dergelijke).

Naast de interviews heeft KplusV deskresearch uitgevoerd op basis van de belangrijkste documenten in relatie tot het regionale en lokale beleidskader en de IGSD. Ook hebben wij de belangrijkste beleidsdocumenten bestudeerd, waarbij de nadruk lag op de samenhang en integraliteit voor de diverse gemeenten en eerdere afspraken over de samenwerking met de SSWZM-gemeenten (bijlage 2).

2.2 Bevindingen

Op basis van de bevindingen van het onderzoek zijn in eerste instantie een drietal scenario's opgesteld om verdergaande samenwerking te verkennen. Deze drie scenario's zijn de eerste meer voor de hand liggende levensvatbare en toekomstbestendige scenario's gelet op de opgaven waarvoor de gemeenten staan met de Participatiewet. Het gaat om de volgende scenario's:

1. Subregio SSWZM, met minimaal Steenwijkerland, Westerveld en Meppel.
2. Subregio SSWZM + Zwolle, minimaal met Steenwijkerland, Westerveld, Meppel en Zwolle.
3. Als een samenwerking binnen de subregio SSWZM niet haalbaar blijkt, dan zullen Meppel en Westerveld verdergaand samenwerken, en Steenwijkerland zelfstandig verder gaan, om van daar uit verder te ontwikkelen.

In een later stadium van het onderzoek is een tussenvariant benoemd, gebaseerd op de doorontwikkeling van de werkgeversdienstverlening. Zie: hoofdstuk 3.

Er bestaat verder binnen de SSWMZ-gemeenten brede overeenstemming over de volgende uitgangspunten:

- De organisatie van de directe dienstverlening aan inwoners binnen de 'frontoffice', de organisatie van de toegang en de mate van integraliteit valt onder de regie van de eigen gemeente. Op dit moment is door de vervlechting van de backoffice taken binnen het sociale domein per gemeente een gezamenlijke 'backoffice' nog een brug te ver.
- Samenwerking binnen de regionale arbeidsmarktregio en binnen de subregio wordt als positief en noodzakelijk ervaren en biedt kansen voor doorontwikkeling, vooral rond de werkgeversdienstverlening.
- Het meest kansrijke perspectief wordt gezien in samenwerking daar en voor wie, dat meerwaarde biedt met de vijf SSWZM-gemeenten.

- De organisatie van de arbeidsmarktregio en de economische betekenis van Zwolle voor deze regio maken dat er altijd rekening wordt gehouden met samenwerking op dat niveau, zeker op middellange en langere termijn.
- Het is nu vooral van belang om te zoeken naar de meerwaarde van samenwerking en de daarbij passende schaal.
- De huidige IGSD Steenwijkerland-Westerveld is historisch zo ontstaan, maar werkt nu eerder belemmerd voor doorontwikkeling van lokale uitvoering en regionale samenwerking dan stimulerend. Het feit dat Westerveld voor de SW deel uitmaakt van Reestmond en dat Steenwijkerland de eigen Noordwest groep kent, leidt tot complexe governance en aansturing (NV, IGSD en het SW bedrijf) in een gedeelde IGSD met gedeeltelijke integratie van SW. Tegelijkertijd is de schaal van de gemeente Westerveld te klein om zelfstandig de uitvoering te kunnen realiseren.
- Daarom is dit is niet het moment om op organisatievorm op korte termijn een besluit tot ontbinding van de GR te forceren. Dat gaat over de vorm, en niet over de inhoud.
- Logisch is om eerst op inhoud verder te verkennen hoe de infrastructuur ten behoeve van effectief arbeidsmarktbeleid lokaal en regionaal kan worden doorontwikkeld, inclusief plaats en rol van de SW. Dat is de verantwoordelijkheid van de gemeenten per SW bedrijf zelf, binnen de context van een passend lokaal en regionaal gewenst voorzieningenaanbod. Dan volgt daaruit een (of volgen wellicht meerdere) organisatievorm(en).
- Vanuit de Raad van Commissarissen en betrokken wethouders is zorg geuit over de huidige schaal van de Noord West groep: die wordt als (veel) te klein getaxeerd.
- Op basis van draagvlakverkenning is op dit moment de meest kansrijke samenwerking die binnen de werkgeversdienstverlening.

3 Actuele ontwikkelingen

3.1 Memo gemeentesecretarissen

Geïnspireerd door het tussenresultaat van dit onderzoek en de aanzet voor de evaluatie van de werkgeversdienstverlening in de SSWZM-subregio, is door de betrokken gemeentesecretarissen op 11 juli 2016 een memo opgesteld waarin de randvoorwaarden voor samenwerking nader zijn uitgewerkt. Op dit moment ligt deze memo ter bespreking voor in de subregio. In het memo worden een viertal algemene uitgangspunten voor samenwerking genoemd:

1. **Vrijheid.** Niet alles hoeft met De Vijf. Niet iedereen hoeft aan elke activiteit mee te doen. En soms kunnen derden deelnemen.
2. **Duidelijkheid.** Rond enkele punten bestaat onduidelijkheid over de koers die deelnemers willen varen. Het is belangrijk onderling klare wijn te schenken.
3. **Energie.** Waar partijen mogelijkheden voor samenwerking zien, is het van belang dat zij met passie en energie hiervoor gaan.
4. **Commitment.** Vrijblijvendheid hindert de voortgang en het bereiken van resultaten. Wie zich committeert, doet dat volmondig. Het is nuttig dit vast te leggen, soms in een bestuursopdracht.

Het memo gaat in op verschillende thema's van samenwerking binnen het sociaal domein. De betrokken raden wordt gevraagd de denkrichting uit het memo te accorderen. In verband met de invalshoek IGSD noemen we hier de relatie met de Participatiewet en het veld van werk- en inkomen.

3.2 Werk en Participatiewet.

Uit het memo:

Rond de werkgeversdienstverlening werken we samen. Het is goed deze samenwerking te evalueren. Daarnaast wordt op dit moment een onderzoek uitgevoerd naar de toekomst van de IGSD Steenwijkerland-Westerveld. Daarbij is uitgesproken dat de toegangstaken weer naar de gemeenten gaan.

Wij stellen voor de verschillende taken rond Werk nader onder de loep te nemen, begrippen helder te maken en te bezien of de subregionale schaal van organiseren van taken meerwaarde biedt ten aanzien van kwaliteit, kwetsbaarheid en/of kosten. Deze meerwaarde geldt met name voor specialistische taken. Op het gebied van Werk geldt dit zowel voor taken ten aanzien van direct bemiddelbare werkzoekenden als mensen met een grote, soms vrijwel onoverbrugbare afstand tot de arbeidsmarkt –voor re-integratie én sociale activering. Met name voor deze laatste categorie moet ook worden gekeken naar een verbinding met de 'lokale' 3D-consulenten. Dit kan leiden tot een volgende fase in de samenwerking rond Werk en werkgeversdienstverlening.

Vooralsnog zien wij bij de administratieve processen een sterke link met de werkzaamheden in de lokale toegang én met overige financieel-administratieve taken, die lokaal worden uitgevoerd. Daarmee is dit dus niet direct een onderwerp voor de samenwerking. Anderzijds zien wij bij de jeugdzorg dat in IJsselland administratieve processen bij de regionale bedrijfsvoeringsorganisatie zijn gelegd.

Beschut werken: vooraf is het goed aan te geven dat we de term beschut werken gebruiken voor nieuwe cliënten en dus niet voor degenen die onder de oude Wet sociale werkvoorziening vallen. Bij beschut werken zien wij mogelijkheden om de makelaarsfunctie gezamenlijk vorm te geven. Dit kan in netwerkverband, à la de werkgeversdienstverlening. Het gaat dan om het plaatsen van mensen bij werkgevers en het organiseren van de voorwaarden waaronder dat gebeurt. De vervolgvraag is hoe we de begeleiding organiseren; zelf doen of op afstand plaatsen.

Tegelijkertijd ligt er een evaluatienotitie bij de betrokken gemeenten ter bespreking over de ontwikkeling van de werkgeversdienstverlening in de subregio. Het memo van de secretarissen sluit hier op aan.

3.3 Stand van zaken Werkgeversdienstverlening

Sinds januari 2015 voeren de gemeenten in de subregio Steenwijkerland, Staphorst, Westerveld en Meppel samen een groei-model uit voor een gezamenlijke, integrale werkgeversdienstverlening. Samen met het UWV en de sociale werkvoorzieningen Noordwest Groep en Reestmond wordt door één werkgeversteam ingezet op de plaatsing van werkzoekenden. Inzet is uitwisseling van expertise en elkaars netwerk.

Binnen deze samenwerking wordt geconstateerd dat men hard werkt aan de inhoudelijke doelstellingen van de gezamenlijke werkgeversbenadering, en wordt ook binnen het Regionaal Werkbedrijf Zwolle ingezet op uniformering van communicatie en informatie. De site www.Daarwerkenweaan.nl is een belangrijk portal om werkgevers in de regio te faciliteren. Daarom wordt niet ingezet op een verdergaande doorontwikkeling van de structuur van de werkgeversdienstverlening. Maar op de inhoudelijke versterking. Dat betreft het afstemmen van de instrumenten en voorzieningen, het organiseren van de juiste beleids- en management-informatie en het verbreden van het netwerk met belangrijke partners.

De ingezette aanpak vloeit voort uit een bestuurlijke opdracht (maart 2014) om de uitvoering 'werkende weg' te laten ontwikkelen met aandacht voor de volgende punten:

- harmoniseren instrumenten;
- verkennen van benodigde informatie voor de uitvoering;
- betrekken van uitzendbranche en Pro/VSO in de aanpak van de werkgeversdienstverlening.

Binnen de regionale arbeidsmarktregio wordt de huidige ontwikkeling van de subregionale samenwerking met de SSWZM-gemeenten gezien als een goed voorbeeld. In het volgende hoofdstuk beschrijven we welke stappen vanuit de huidige situatie gezet kunnen worden.

4 Verkenning en transformatie IGSD

4.1 Eerst inhoud, dan vorm

Op basis van de huidige situatie is het van belang met de vijf SSWZM-gemeenten een inhoudelijke verkenning uitvoeren naar verdergaande samenwerking in:

- de werkgeverdienstverlening;
- de toeleiding van kandidaten met een afstand tot de arbeidsmarkt;
- de organisatie en uitvoering van specialistische taken;
- de organisatie van werkplekken voor de mensen die vallen onder de doelgroep 'nieuw beschut'.

Los van deze functies hebben gemeenten de verantwoordelijkheid voor het verstrekken van inkomen en inkomens ondersteuning voor hen die daar terecht aanspraak op maken. Vooralsnog staat deze functie los van de verkenning naar verdergaande samenwerking.

4.2 Gevolgen IGSD

Het scenario dat nu voorligt is een geleidelijk transformatie-scenario, waarin op termijn de huidige samenwerking in de IGSD Steenwijkerland en Westerveld wordt afgebouwd, maar wel op kortere termijn wordt benut voor een overgangsfase. We zijn op basis van voortschrijdend inzicht tot deze conclusie gekomen. In dit stadium is het niet zinnig om allerlei meer theoretische-organisatievormen uit te werken in scenario's. De organisatievorm volgt immers de inhoud. In ons onderzoek hebben we de focus gelegd op deze voorkeursrichting, waarvoor immers nu breed bestuurlijke en ambtelijk draagvlak bestaat. Daarmee hebben we het proces gestructureerd.

In de voorgestelde verkenning wordt in kaart gebracht om welke functies in verdergaande samenwerking in de werkgeversdienstverlening het gaat, welke taken en welke organisatievorm daar het best bij past: publiek, privaat of in mengvorm. Dat kan nu in theorie nog veel kanten op, en zal leiden tot keuzes over de lokale en regionale arrangementen door zorgaanbieders, de SW, private aanbieders en de gemeente zelf. Een definitief besluit over de huidige IGSD kan beter plaatsvinden na deze komende verkenning. Naar verwachting zal deze vorm plaatsmaken voor andere varianten, waarbij in elk geval de 'front office'-taken en alle taken rond inkomen en inkomensondersteuning door de afzonderlijke gemeenten zelf zal worden uitgevoerd. In dat licht is een voorbereiding op een ontmanteling van de IGSD op termijn aan te bevelen, ook gezien de afloop van het huurcontract van de huidige IGSD. Opheffing kan plaatsvinden als de huidige GR niet langer meer van nut is.

4.3 Advies

De voorgestelde transformatie van de IGSD is afhankelijk van een aantal 'harde' randvoorwaarden.

- Een heldere **bestuursopdracht** voor de evaluatie en doorontwikkeling van de werkgeversdienstverlening, met verkenning van samenwerking in de toeleiding naar werk, met mogelijk specialistische taken. Optimalisering van de taakuitvoering.
- Tempo van de evaluatie en verkenning: snel **quick-wins** in beeld brengen en oppakken.
- **Pragmatisme**: samenwerken daar waar het door iedereen zinvol wordt geacht, en daar dan ook echt voor gaan. Mogelijk negatieve beeldvorming over en weer uitspreken en **opruimen**.
- Ook pragmatisme in het verkennen van mogelijkheden om specifieke taken bij afzonderlijke gemeenten te beleggen, om zo **werk te verdelen** op basis van capaciteit en deskundigheid.
- In deze fase een tijdelijke aanpassing van de '**betrokkenheid**' in relatie tot de werkgeversdienstverlening en de evaluatie en inventarisatie. Bestuurlijk, omdat de wethouder Meppel, namens de vijf, kartrekker is.

Dat vraagt in de doorontwikkeling van de werkgeversbenadering een tijdelijk tripartiet bestuurlijk overleg op dit thema, met Steenwijkerland, Westerveld en Meppel. Maar ook managerial en met betrokken medewerkers is het van het grootste belang een nieuw samenwerkingsperspectief gezamenlijk te ontwikkelen. Kortom, zorg voor betrokkenheid en onderlinge afstemming rondom het uitwerken van de werkgeversbenadering, zowel op bestuurlijk, managerial als uitvoerend niveau. Dat heeft impact op niet alleen de organisatievorm die gaat ontstaan, maar ook op werkhouding en cultuur

- Goede onderlinge **communicatie**. Voorstel is dit memo te delen met de vijf. Juist omdat in het verleden samenwerkingsafspraken nog wel eens zijn gestrand is het goed de lijnen kort en open te houden. Een misverstand of misinterpretatie is snel ontstaan, en moeilijk weg te werken.
- **Betrokkenheid** van de raden (raadsinformatie bijeenkomst) van ten minste Steenwijkerland en Westerveld in verband met de consequenties voor de IGSD, en mogelijk later breder met de vijf in relatie tot het thema 'werkgeversdienstverlening' en de evaluatie en verkenning voor doorontwikkeling.
- De voorgestelde **geleidelijke ontwikkeling** leidt waarschijnlijk binnen de komende twee jaar tot ontvlechting en ontbinding van de huidige GR IGSD Steenwijkerland-Westerveld, omdat een deel van de taken door de gemeenten zelf zullen worden uitgevoerd, en een deel in (nieuwe) samenwerkingsvorm(en). Er ontstaat een overbruggingsperiode waarin taken van de IGSD terug worden geplaatst bij de afzonderlijke gemeenten. Behalve de taken die zijn genoemd in verband met de doorontwikkeling van de werkgeversbenadering en toeleiding van werkzoekenden, en mogelijk enkele specialistische taken.
- De organisatie van de **toegang** is en blijft een lokale verantwoordelijkheid. Wel vraagt de ontwikkeling naar nieuwe organisatievormen afstemming over de consequenties van de lokale organisatie van de toegang voor de werkprocessen die in gezamenlijkheid worden georganiseerd.

Tot slot

De hamvraag is: willen raden mee in het voorgestelde kantelproces, is er voldoende vertrouwen in het huidige bestuurlijke en ambtelijke draagvlak? Het betekent op de eerste plaats een keuze voor het ontwikkelen van meer kwaliteit. Eerst op de inhoud, dan de nieuwe vorm(en). Pas daarna kunnen aspecten in kaart gebracht worden die te maken hebben met concrete juridische en financiële gevolgen, effecten op governance en sturing en effectiviteit, en speelt de vraag naar de meest doelmatige en doeltreffende organisatievorm(en).

Bijlage 1 Interviews

Organisatie	Functie
Gemeente Steenwijkerland	Beleidsmedewerker Maatschappelijke Participatie Manager MO Wethouder portefeuille werk Wethouder jeugd, zorg en welzijn Gemeentesecretaris
Gemeente Westerveld	Medewerker beleid en projecten Manager MO Wethouder portefeuille werk en inkomen Wethouder zorg, Wmo Gemeentesecretaris
Gemeente Meppel	Beleidsadviseur MO Gemeentesecretaris
Gemeente Staphorst	Gemeentesecretaris
Gemeente Zwarteland	Wethouder portefeuille werk Gemeentesecretaris
IGSD/NWG	Directeur
RVC Noord West Groep	Drie leden RvC Noord West Groep

Bijlage 2 Documentenlijst

- Beleidsdocument '*Samen werken aan Samenwerken*', NoordWestGroep en Intergemeentelijke Sociale Dienst Steenwijkerland & Westerveld (maart 2013).
- Beleidsdocument *Plan van Doen 'Samen werken aan Samenwerken'*, NoordWestGroep Intergemeentelijke Sociale Dienst Steenwijkerland & Westerveld (oktober 2013).
- Raadsvoorstel inclusief het *Plan van Aanpak en Businesscase van de IGSD* (december 2015).
- Gemeenschappelijke regeling Intergemeentelijk Samenwerkingsverband Werk en Inkomen Steenwijkerland en Westerveld (april 2016).
- Beleidsplannen Jeugdhulp, Participatiewet en Wmo Steenwijkerland (2015-2016).
- Beleidsplan Integrale toegang hulp en ondersteuning Westerveld (oktober 2014).
- Beleidsplan Participatiewet Westerveld (oktober 2014).
- Drie transities in het sociale domein Westerveld (augustus 2013).
- Jaarstukken NoordWestGroep (2014-2016).
- Opdracht Haalbaarheidsonderzoek Participatiewet SSWZM-gemeenten.
- Strategie rond samenwerking in het sociaal domein Meppel en Westerveld (2016).
- Adviesnota colleges SSWZM Voortgang werkgeversdienstverlening, juli 2016.
- Werkgeversdienstverlening SSWZM: Stand van zaken, april 2016.
- Memo gemeentesecretarissen '*Samenwerking sociaal domein subregio De Vijf*', 11 juli 2016.

Onze contactgegevens

KplusV

Vestiging Arnhem

Postbus 60055
6800 JB Arnhem
Westervoortsedijk 73
6827 AV Arnhem
T +31 (0)26 355 13 55

Vestiging Amsterdam

Postbus 74744
1070 BS Amsterdam
Science Park 402
1098 XH Amsterdam
T +31 (0)20 669 90 66

E info@kplusv.nl

I www.kplusv.nl

Thema's

Over KplusV

Wie we zijn

Wie betrokken is, wordt betrokken. Dat zien we bij KplusV elke dag. Opdrachtgevers en initiators weten ons te vinden. Voor gedegen adviezen. Voor onze kennis van zowel de publieke sector als het bedrijfsleven. Voor onze ervaring met innovatieve projecten. En voor onze ondernemersmentaliteit. Vaak nemen we zelf het initiatief om partijen bij elkaar te brengen. Want we houden van aanjagen en van resultaat.

Wat we doen

We verbinden mensen en mogelijkheden. Daar zijn we goed in. We laten publieke organisaties en bedrijven excelleren, zodat ze het beste uit zichzelf en elkaar halen. Verbinden als middel, niet als doel. Met als gevolg slimme oplossingen die betekenisvol zijn voor maatschappij en opdrachtgevers. Je vindt ons overal waar mogelijkheden en ambities bij elkaar komen. Bij de publieke sector die voor maatschappelijke uitdagingen staat. Bij ondernemingen met strategische en operationele vraagstukken. Bij organisaties in transitie.

Hoe we verbinden

In ieder geval altijd informeel en collegiaal. Maar met een enorme drive om projecten te laten slagen. Met inspirerende initiatieven en goede ideeën. Als adviseur, kwartiermaker, programmamanager of gids... Zolang het maar slaagt. We denken, durven en doen. Die houding maakt ons tot een modern, no nonsens kennisbedrijf. Flexibel, innovatief en resultaat-gedreven. Aantoonbaar.

En waarom we dat doen

Onze kracht schuilt in onze aanpak: een stevige mix van bedenken, verbinden en doen. Partijen en middelen succesvol bij elkaar brengen. Liefst in een publiek-privaat ecosysteem. Omdat dat mogelijkheden biedt om structureel en langdurig waarde te creëren die je niet alleen kunt bereiken. Wij werken er al sinds 1984 mee. En onze ambitie is daarin marktleider te blijven. Want zo leveren en ervaren we elke dag de toegevoegde waarde ervan. Bij onze projecten, bij onze opdrachtgevers, in de samenleving en bij onszelf... KplusV initieert, adviseert, verbindt en realiseert. Nu en in de toekomst.

Terug naar het agendapunt

5.7 Collegevoorstel Memo evaluatie plan van aanpak IGSD 2016 ([terug naar agendapunt](#))

De inhoud van deze bijlage is te vinden vanaf de hierna volgende pagina's.

AGENDAPUNT voor burgemeester en wethouders		Nummer:		12
		Datum vergadering:		24-01-2017
		Hamer-/bespreekstuk		Bespreekstuk
Onderwerp:	Memo evaluatie plan van aanpak IGSD en NoordWestGroep 2016			
Conceptbesluit: (het college besluit:)	In te stemmen met bijgaande memo evaluatie plan van aanpak IGSD en NoordWestgroep 2016 en deze voor te leggen aan de Politieke Markt van 7 februari 2017.			
Financiële consequenties	Kosten:	n.v.t.		
	Dekking	n.v.t.		
Samenvatting:	De raad heeft er bij de behandeling van het raadsvoorstel over de zienswijze op de 1e begrotingswijziging IGSD 2017 nadrukkelijk op aangedrongen de evaluatie van het plan van aanpak 2016 van de IGSD/NWG ook in raadsverband te willen voeren. Hiervoor is bijgaande memo opgesteld voor de behandeling in de politieke markt van 7 februari a.s. Na de evaluatie wordt in maart het voorstel over de toekomstscenario's van de IGSD (K+V rapport) in de raad behandeld.			
Bijlagen:	Bijgevoegd: Memo evaluatie plan van aanpak IGSD/NWG 2016, Tussenrapportage 30 september 2016 van directeur IGSD en NWG, Laatste kwartaalrapportages 2016 van de IGSD en NoordWestGroep, Ambtelijke presentatie van 22 november 2016 , Beantwoording vragen n.a.v. politieke markt van 29 november 2016 en Raadsvoorstel en -besluit zienswijze 1e begrotingswijziging 2017 IGSD d.d. 13 december 2016.			
Bestuurlijk traject:	Vergadering van	Datum	Commissie	Uiterlijke beslisdatum
	College	24-01-2017		24-01-2017
	Raadscommissie	07-02-2017	advies A	
	Raad			
Voorbereid met:	n.v.t.			
Communicatie en openbaarheid:	Zijn dit besluit en de achterliggende stukken openbaar?			Ja
	[1] Ja, niet naar de pers			
Programma:	Niet van toepassing			
Parafen:	Medewerker	Jan Knol	paraaf	
	Afdeling	MO		
	Afdelingsmanager	D. Cozemier	paraaf	
	Secretaris	S. Weistra	paraaf	
	Portefeuillehouder	weth. Dedden	paraaf	
Besluit B&W:				

Collegedadvies:

Inleiding

De raad heeft er bij de behandeling van het raadsvoorstel over de zienswijze op de 1^e begrotingswijziging IGSD 2017 op 13 december 2016 nadrukkelijk op aangedrongen de evaluatie van het plan van aanpak 2016 van de IGSD/NWG ook in raadsverband te willen voeren. Hiervoor is afgesproken dat er een begeleidende brief of memo met verwijzing naar of toevoeging van de relevante rapportages voor deze evaluatie voor de raad opgesteld zou worden. Voor de inhoud hiervan verwijzen u naar bijgaande memo.

Na de evaluatie, die op 7 februari a.s. in de politieke markt gehouden zal worden, wordt in maart het voorstel over de toekomstscenario's van de IGSD (K+V rapport) in de raad behandeld.

Argumenten

Kanttekeningen

Duurzaamheid en "social return"

Financiële toelichting

Communicatietraject en openbaarheid

Uitvoering en planning

Inkoop-en aanbestedingsprocedure

Bijlagen

- Memo evaluatie plan van aanpak IGSD/NoordWestGroep 2016
- Tussenrapportage van 30 september 2016 van de directeur IGSD/NWG
- *Laatste kwartaalrapportages 2016 van de IGSD en NoordWestGroep (Q4 2016 van IGSD en NWG zal in de week van 23-27 januari 2017 aan ons toegezonden worden en dan ook toegevoegd worden aan deze stukken)*
- Ambtelijke presentatie van 22 november 2016
- Beantwoording vragen n.a.v. politieke markt van 29 november 2016
- Raadsvoorstel en –besluit zienswijze 1^e begrotingswijziging 2017 van de IGSD d.d. 13 december 2016.

Terug naar het agendapunt

5.8 IGSD - Kaderbrief 2018 Steenwijkerland (terug naar agendapunt)

De inhoud van deze bijlage is te vinden vanaf de hierna volgende pagina's.

Aan de leden van de gemeenteraad van Steenwijkerland
Postbus 162
8330 AD STEENWIJK

Datum
16 december 2016

Ons kenmerk
DB/1219/GvH-mlr

Uw kenmerk

Onderwerp
Kaderbrief 2018 IGSD

Geachte heer/mevrouw,

Voor u ligt de eerste jaarlijkse kaderbrief van de IGSD Steenwijkerland/Westerveld. Daarin reiken wij u onze uitvoeringskaders aan voor het jaar 2018. Sinds kort schrijft de Wet gemeenschappelijke regelingen dit ons voor¹. Wij nodigen u uit te reageren op deze kaders en nemen graag voor 1 februari 2017 kennis van uw reactie, zodat wij daar bij de opzet van de begroting 2018 rekening mee kunnen houden.

Trends en kaders

Zoals bekend vergrijst Nederland. Het aantal jongeren neemt af ten opzichte van het aantal ouderen. In 2020 zal het aantal ouderen (>65 jaar) in Nederland groter zijn dan het aantal jongeren (< 20 jaar)². Daardoor neemt de druk van ouderen op de zorg en de pensioenen toe en neemt het aantal werkenden dat bijdraagt in de financiering daarvan af.

In de gemeente Steenwijkerland zien we dezelfde trend³. In de gemeente Westerveld is het aantal ouderen in 2015 al groter dan het aantal jongeren⁴. In 2020 is het verschil naar verwachting nog groter.

Gemeenten staan de komende jaren daarom voor de vraag hoe zij de kwaliteit van leven voor burgers kunnen borgen binnen het sociaal domein en tegelijkertijd de daaraan verbonden gemeentelijke kosten in de hand houden. De beide gemeenten voeren een beleid dat gericht is op het behoud van en vergroten van de zelfredzaamheid en de eigen verantwoordelijkheid van burgers.

De rol die de IGSD daarin kan spelen is hieronder weergegeven.

Arbeidsparticipatie

Voor de betaalbaarheid van de zorg en de pensioenen is het van het allergrootste belang dat zoveel mogelijk burgers in de werkzame leeftijd daadwerkelijk werken. Bovendien kan werk de oplossing zijn van financiële, gezondheids- en welzijnsproblemen. De inzet van de IGSD zal zich de komende jaren daarop blijven richten. Daarbij is van belang dat de Nederlandse arbeidsmarkt verandert in een flexibele arbeidsmarkt. Steeds meer mensen werken als zzp-er, via een uitzendbureau of hebben een tijdelijk contract. Het gemeentelijke beleid en onze uitvoering zal hier op in moeten spelen.

¹ Het Dagelijks Bestuur van de IGSD is verplicht voor 15 april 2017 voorafgaande aan de begroting voor 2018 deze kaders aan de gemeenteraad uiteen te zetten, artikel 34b Wet gemeenschappelijke regelingen.

² Trends en ontwikkelingen voor de gemeenten van de toekomst van het ministerie van Buitenlandse zaken mei 2014

³ Pagina 13 van het Beleidsplan sociaal domein Steenwijkerland 2017-2020

⁴ In 2015 heeft Westerveld 5010 ouderen tegenover 3880 jongeren tot 20 jaar. In 2020 worden dat er 5530 ouderen tegenover 3460 jongeren. Gegevens uit de Bevolkingsprognose 2015 van de Provincie Drenthe.

Daarnaast blijft het uitgangspunt van de Participatiewet dat iedereen (naar vermogen) een bijdrage levert aan de samenleving. Zelfredzaamheid en het organiseren van ondersteuning uit het eigen netwerk zijn daarin belangrijke kernbegrippen. Participatie in de vorm van vrijwilligerswerk of het verrichten van andere zinvolle activiteiten leveren een bijdrage aan het opbouwen en het onderhouden van een eigen netwerk. Daarom verwachten we van personen met een uitkering op grond van de Participatiewet die (nog niet) in staat zijn betaalde arbeid te verrichten dat zij vrijwilligerswerk of een tegenprestatie verrichten.

Specifieke aandacht verdienen migranten uit Europa, vergunninghouders, jongeren, personen uit het doelgroepenregister en beschut werk. Ook gaan we in op de ontwikkeling van ons uitkeringsbestand.

Migranten en vergunninghouders

De verwachting is dat migranten en vergunninghouders in aantal en naar verhouding een steeds groter deel gaan uitmaken van het bijstandsbestand⁵. Dit blijkt onder andere uit de taakstelling van beide gemeenten in het kader van huisvesting van vergunninghouders. Die is in de afgelopen paar jaar toegenomen. Met name onder deze groepen bevinden zich veel mensen die de Nederlandse taal niet of onvoldoende beheersen, waardoor zij minder kansen hebben op de arbeidsmarkt. Toch ligt hier ook een kans. Met name voor vergunninghouders jonger dan 27 jaar. Door hen zoveel mogelijk naar scholing of opleiding te leiden, kwalificeren zij zich voor de arbeidsmarkt. Zij kunnen daarbij veelal aanspraak maken op studiefinanciering.

Jongeren

De inzet ten aanzien van jongeren tot 27 jaar blijft zoveel mogelijk gericht op scholing of opleiding. De kans op duurzame uitstroom is groter, wanneer zij gekwalificeerd zijn voor de arbeidsmarkt. Hier ligt ook een kans voor kwetsbare jongeren door de verbinding te leggen tussen scholen, Jeugdzorg, Wmo en de Participatiewet. In beide gemeenten worden de verbindingen steeds vaker gelegd tussen de betrokken uitvoeringsinstanties. Onze inzet is erop gericht om een bijdrage te leveren aan de ontschotting in deze.

Doelgroepenregister

Bij personen die onder het doelgroepenregister vallen, waaronder jongeren uit het voorgezet speciaal onderwijs en het praktijkonderwijs, loopt de IGSD tegen het volgende aan. Met de invoering van de Participatiewet is er een nieuwe doelgroep bijgekomen die voorheen onder de Wet Wajong of de WSW viel. Het is de bedoeling dat inwoners uit deze doelgroep, met behulp van loonkostensubsidie, zoveel mogelijk bij reguliere werkgevers gaan werken. Werkgevers willen deze mensen wel werk bieden, maar zien daar vanaf omdat ze dan risicodragers worden. Dit is een gemeente overstijgende problematiek wat in het Werkbedrijf regio Zwolle geagendeerd kan worden. Wij adviseren de beide gemeenten daar in het Werkbedrijf expliciet aandacht voor te vragen.

Beschut werk

Daarnaast is er een specifieke groep die onder beschut werk valt. Wanneer het Wetsvoorstel tot wijziging van de Participatiewet in verband met het verplichten van beschut werk en openstellen Praktijkroute door de Staten Generaal is aangenomen, zijn gemeenten verplicht beschut werk aan te bieden. De indicatiestelling door het UWV is echter dermate streng dat het UWV bijna geen indicaties afgeeft voor beschut werk. Het Werkbedrijf regio Zwolle besteedt aandacht aan dit onderwerp en ontwikkelt scenario's om meer personen met een indicatie beschut te plaatsen.

Ontwikkeling uitkeringsbestand

Voor de cijfers van het uitkeringsbestand verwijzen wij u naar onze rapportage en de laatste meerjarenbegroting. Door de daling van het bestand die nu is ingezet, neemt het aantal uitkeringsgerechtigden dat meer tijd en zorg nodig heeft om uit te stromen naar verhouding toe.

⁵ Begin 2016 was meer dan 25% van de bijstandsgerechtigden uit Steenwijkerland niet in Nederland geboren. Voor Westerveld waren dat er 17%.

Juist bij deze groep ligt het in de rede om de verbinding met de Wmo en zorg in brede zin, te zoeken.

Bijzondere bijstand en minimabeleid

Noodzakelijke zorg mijden om financiële redenen beïnvloedt de zelfredzaamheid van de burger en daarmee de kwaliteit van zijn leven. Het verdient daarom aanbeveling om het bijzondere bijstandsbeleid voor de eigen bijdrage Wmo te continueren in de komende jaren en de collectieve zorgverzekering voor minima te handhaven. Financiële ondersteuning van mensen met hoge zorgkosten blijft belangrijk omdat de afgelopen jaren:

- Wtcg en CER zijn gedecentraliseerd
- De hoogte van het verplicht eigen risico is toegenomen⁶ en
- De hoogte van de eigen bijdrage Wmo is toegenomen⁷.

Bovendien ontvangen gemeenten in 2017 en 2018 in totaal € 7,5 miljoen extra via het Gemeentefonds, specifiek om de armoede onder ouderen in de bijstand te bestrijden. Dit naast de gelden die reeds eerder vanuit de Wtcg en CER naar gemeenten zijn overgeheveld. Van belang in dit kader is dat vanuit de gemeente Westerveld reeds specifiek beleid is ontwikkeld voor de groep chronisch zieken en gehandicapten met de Regeling tegemoetkoming zorgkosten.

In het kader van kostenbesparing in de uitvoering kunnen beide gemeenten overwegen om de bijzondere bijstand voor eigen bijdragen Wmo door het CAK te laten uitvoeren. Het CAK stelt immers de hoogte van de eigen bijdrage vast. Het vaststellen van het recht op bijzondere bijstand ligt in het verlengde daarvan. Dit verlaagt tevens de drempel voor mensen om een bijzondere bijstandsaanvraag in te dienen. Een andere optie is dat de Wmo-consulent, die keukentafelgesprekken voert, mensen wijst op de mogelijkheid van bijzondere bijstand. Geen eigen bijdragen Wmo opleggen aan uitsluitend inwoners met een laag inkomen en vermogen is vanuit de Wmo niet toegestaan.

Daarnaast biedt het beleid de mogelijkheid aan inwoners en hun minderjarige kinderen om te participeren. Naast het Jeugdportfonds en Jeugdcultuurfonds (alleen gemeente Westerveld) kunnen inwoners uit de gemeenten Steenwijkerland en Westerveld voor sociaal-culturele activiteiten een bijdrage krijgen. Dit draagt bij aan het welbevinden van de inwoners.

Voor de zelfredzaamheid van inwoners is ook van belang dat aanvragen bijzondere bijstand/minimabeleid digitaal kunnen worden ingediend bij de IGSD.

Bevorderen financiële zelfredzaamheid

Volgens de Nibud definitie is iemand financieel zelfredzaam wanneer hij weloverwogen keuzes maakt, zodanig dat zijn financiën in balans zijn op zowel korte als op lange termijn.

Mensen die niet financieel zelfredzaam zijn, krijgen financiële problemen. Onderzoek wijst uit dat bijna een vijfde (18,1 procent) van alle huishoudens in Nederland een risico op problematische schulden of daadwerkelijk problematische schulden heeft⁸. Wanneer iemand financiële problemen heeft, dan heeft dat direct gevolgen voor andere levensdomeinen.

Schulden beïnvloeden het gedrag. Aandacht voor gedrag lijkt meer en meer de sleutel tot succes in de dienstverlening. Aanhoudende financiële problemen maken dat mensen bij de dag gaan leven. Als de aandacht gericht blijft op de rekeningen die morgen betaald moeten worden, dan verdwijnt het langetermijnperspectief⁹.

⁶ Het verplicht eigen risico wordt niet verhoogd in 2017 en blijft € 385,00 per volwassene.

⁷ Wel daalt in 2017 de eigen bijdrage Wmo voor het eerst sinds jaren en blijft de eigen bijdrage Wlz gelijk (m.u.v. een kleine groep gebruikers Modulair Pakket Thuis).

⁸ Westhof, De Ruig & Kerckhaert, 2015

⁹ Naar een betere aanpak van schulden en armoede van VNG, DIVOSA, NVVK en MO Groep+.

Het uitvoeringsbeleid van de IGSD zal zich daarom de komende jaren richten op het bevorderen van financiële zelfredzaamheid.

Preventie

Door voorlichting/cursussen te geven aan kinderen op scholen waarin zij leren omgaan met geld, worden schulden voorkomen. Daarnaast wil de IGSD schulden (in de toekomst) zoveel mogelijk voorkomen, door meer voorlichting te geven over financiële voorzieningen. Inwoners die weten waar ze een beroep op kunnen doen, hebben een hoger besteedbaar inkomen en lopen daardoor minder financiële risico's. Onderzoeken wijzen uit dat iedere euro gestoken in preventie twee euro bespaart. Hier dienen dan wel middelen voor beschikbaar te worden gesteld vanuit het budget voor schuldhulp.

Laaggeletterdheid, rekenvaardigheden en digitale vaardigheden

Voor de financiële zelfredzaamheid is niet alleen van belang dat inwoners voldoende kunnen lezen en schrijven¹⁰. Ook is van belang dat zij over voldoende rekenvaardigheden beschikken¹¹. Daarnaast zijn digitale vaardigheden van belang¹². De IGSD wil daarom naast de laaggeletterdheid, ook de rekenvaardigheid en digitale vaardigheden van klanten met een uitkering onderzoeken. Via volwasseneneducatie in beide gemeenten kunnen cursussen voor laaggeletterden worden aangeboden. Er kan binnen beide gemeenten (en landelijk) meer aandacht komen voor reken- en digitale vaardigheden.

Vroegsignalering

Door dreigende problematische schulden op te sporen en schuldhulp aan te bieden wil de IGSD erger voorkomen. Bijvoorbeeld via samenwerking met wooncorporaties en zorgverzekeraars bij betalingsachterstanden en wanneer derden beslag leggen op de uitkering. Voor inwoners uit Westerveld via de GKB en voor inwoners uit Steenwijkerland via de schuldhulpverleners van de IGSD¹³ zelf.

Beslagvrije voet

Ook de IGSD moet de beslagvrije voet goed toepassen. Wanneer die niet juist wordt toegepast, beschikken mensen over een te laag inkomen om hun lasten te kunnen betalen en zijn ze welhaast gedwongen om nieuwe schulden te maken¹⁴. Daardoor kan op de korte termijn via de incasso meer geld binnenkomen. Op de lange termijn vallen de kosten voor de gemeente echter hoger uit, omdat dan een beroep op schuldhulp wordt gedaan. Hier kunnen verschillende keuzes in gemaakt worden, per situatie de beslagvrije voet berekenen (arbeidsintensief) of voortaan werken met lagere vaste aflossingspercentages dan nu het geval is. Dit beïnvloedt wel het budget voor de uitkeringen (BUIG) en het budget voor bijzondere bijstand/minimabeleid.

Kernteam/wijkteam

Bij de invoering van wijk-, gebieds- of kernteam binnen gemeenten is het van belang om te weten dat zo'n 60 tot 70% van de vragen bij die teams gaat over financiën. Dit maakt het dat binnen die teams kennis nodig is van schuldhulpverlening en financiële voorzieningen, dan wel dat die teams weten waar inwoners met hun hulpvraag terecht kunnen. Gelet op de kennis die daarover binnen de IGSD aanwezig is, is het logisch dat de IGSD bij de vorming van die teams betrokken wordt.

Kanttekening financiële zelfredzaamheid

Steeds meer onderzoeken wijzen erop dat de overheid te hoge verwachtingen heeft van de financiële zelfredzaamheid van burgers. Stress en armoede hebben een negatieve invloed op de financiële zelfredzaamheid. Problematische schulden zijn bij uitstek een bron van stress. Het nemen van verstandige financiële besluiten wordt moeilijker naarmate de stress groter is.

¹⁰ Volgens de Algemene Rekenkamer (2016) telt Nederland ongeveer 2,5 miljoen laaggeletterden van 16 jaar en ouder.

¹¹ In het onderzoek over de relatie tussen lees- en rekenvaardigheden en financiële problemen van de Stichting Lezen en Schrijven komt die relatie naar voren. Dit onderzoek is in opdracht van Stichting Lezen & Schrijven uitgevoerd door Stichting Beheer en Ontwikkeling Instrumenten Ondersteuning Vakmanschap Sociaal Domein.

¹² Van de Nederlanders heeft 3 procent in het geheel geen internetvaardigheden en 15 procent geen computervaardigheden (cbs, 2015b).

¹³ Eigen schuld? Een gedragswetenschappelijk perspectief op problematische schulden door Will Tiemeijer van de Wetenschappelijke Raad voor het Regeringsbeleid van juni 2016.

¹⁴ Zie voetnoot 13.

Ook zijn voor veel mensen de regels te ingewikkeld¹⁵. Onderzoek wijst bovendien uit dat het IQ van mensen met 13 punten afneemt als zij in armoede leven en/of problematische schulden hebben¹⁶. Het gemiddelde IQ van mensen is 100. In dit kader zou (her)overwogen kunnen worden om bij een kwetsbare groep bijstandsgerechtigden de vaste lasten vanuit de uitkering door te betalen.

De financiële zelfredzaamheid van deze mensen vergroten door middel van financiële educatie heeft vrijwel geen effect, wanneer die uitsluitend gericht is op overdracht van informatie en kennis. Dit heeft wel effect als daarin ook aandacht wordt besteed aan factoren zoals motivatie en geloof in eigen kunnen¹⁷. In dit kader kan geleerd worden van de Jeugdzorg waarin Eigen kracht-conferenties worden gegeven. Daarin wordt beoogd dat gezinnen en de het sociaal netwerk daar om heen, de verantwoordelijkheid nemen om problemen op te lossen.

Risico's

Privacy

De wetgever heeft de verwerking van persoonsgegevens niet geregeld binnen het sociaal domein. De Participatiewet, Jeugdzorg en Wmo2015 hebben ieder hun eigen regels. Dat maakt het voor de uitvoering ingewikkeld. De autoriteit persoonsgegevens geeft in het onderzoeksrapport 'Verwerking van persoonsgegevens in het sociaal domein' aan hoe gemeenten hier mee om kunnen gaan (april 2016). Dit kan door voorafgaand aan de verwerking van de persoonsgegevens (schriftelijke) toestemming te krijgen van belanghebbende. Daaruit moet blijken waarvoor de verwerking van de persoonsgegevens nodig is.

Financiële risico's

Door de toename van het aantal vergunninghouders neemt het aantal uitkeringen en daarmee de uitgave ten laste van de BUIG toe. Verder stijgen daardoor ook de uitgave bijzondere bijstand ten behoeve van woninginrichtingskosten. Daarnaast geven beide gemeenten ieder jaar meer uit aan beschermingsbewind, via de bijzondere bijstand dan wel schuldhulp (GKB).

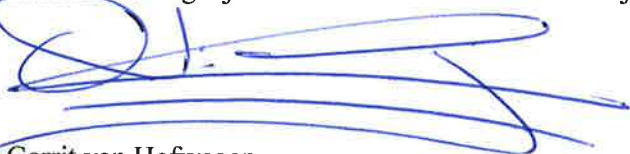
Toekomst organisatie

Door de invoering van de Participatiewet is er een discussie ontstaan over de organisatievorm van de uitvoering van deze wet. Beide gemeenten overwegen de toegang van de tot de nieuwe taken op het gebied van zorg en financiële ondersteuning, zo dicht mogelijk bij de inwoners te positioneren. In dit kader heeft K+V afgelopen zomer een advies gegeven, dat nog voor discussie voorligt.

Tot slot

Zoals wij aan het begin van deze brief al aangeven, is dit de eerste keer dat wij op deze wijze onze uitvoeringskaders aan u uiteenzetten en aangeven welke ontwikkelingen wij in het werkveld zien. Wij zijn op zoek naar de juiste vorm om dit te doen en nodigen u van harte uit om met ons te discussiëren over vorm en inhoud van de toekomstige kaderbrieven.

Met vriendelijke groeten,
namens het Dagelijks Bestuur van de IGSD Steenwijkerland/Westerveld

Gerrit van Hofwegen,
directeur

¹⁵ Zie voetnoot 13.

¹⁶ Schaarste van Sendhil Mullainathan (econoom aan de Universiteit van Harvard) & Eldar Shafir (psycholoog aan de Universiteit van Princeton).

¹⁷ Zie voetnoot 13.

Einde bijlage: 5.8 IGSD - Kaderbrief 2018 Steenwijkerland

Terug naar het agendapunt

5.9 Gemeenschappelijke Regeling IGSD 2016 (terug naar agendapunt)

De inhoud van deze bijlage is te vinden vanaf de hierna volgende pagina's.

Gemeenschappelijke regeling

Intergemeentelijk Samenwerkingsverband Werk en Inkomen Steenwijkerland en Westerveld

De gemeenten Steenwijkerland en Westerveld hebben besloten om door middel van vergaande samenwerking op het gebied van de uitvoering van Wet Werk en Bijstand en aanverwante wetten de kwaliteit van de dienstverlening te verbeteren, de kwetsbaarheid te verminderen en de efficiency te verhogen. Daartoe worden de bevoegdheden van de colleges van burgemeester en wethouders van de twee gemeenten op bovengenoemd werkveld overgedragen aan het openbaar lichaam dat bij deze regeling wordt ingesteld.

De colleges van burgemeester en wethouders van de gemeenten Steenwijkerland en Westerveld, ieder voor zover hij bevoegd is, gaan daarom over tot het instellen van een openbaar lichaam krachtens de Wet gemeenschappelijke regelingen voor het gemeenschappelijk uitvoeren van gemeentelijke taken inzake de sociale zekerheid.

Hoofdstuk 1 Algemene Bepalingen

Artikel 1 Begripsomschrijvingen

Deze regeling verstaat onder:

- a. Intergemeentelijke Samenwerkingsverband Werk en Inkomen Steenwijkerland en Westerveld: het openbaar lichaam als bedoeld in artikel 2;
- b. gemeente(n): de bij de regeling aangesloten gemeenten Steenwijkerland en Westerveld;
- c. Gedeputeerde Staten: Gedeputeerde Staten van de provincie Overijssel.

Artikel 2 Openbaar lichaam

1. Er is een openbaar lichaam Intergemeentelijke Samenwerkingsverband Werk en Inkomen. Het openbaar lichaam is een rechtspersoon en is gevestigd te Steenwijk.
2. Het rechtsgebied van het openbaar lichaam omvat het grondgebied van de deelnemende gemeenten.

Artikel 3 Bestuursorganen

Het openbaar lichaam kent de volgende bestuursorganen: het algemeen bestuur, het dagelijks bestuur en de voorzitter.

Hoofdstuk 2 Taken en bevoegdheden

Artikel 4 Taken en bevoegdheden

1. Het openbaar lichaam verricht alle uitvoerende taken en verzorgt het operationeel beleid in het kader van:
 - a. De Participatiewet (voorheen de Wet Werk en Bijstand (WWB));
 - b. de Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (IOAW);
 - c. de Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (IOAZ);
 - d. het Besluit bijstandsverlening zelfstandigen (Bbz);
 - e. Regelingen bijzondere bijstand en minimabeleid;
 - f. de Wet Inburgering (WI);
 - g. de Wet Kinderopvang (WK) op cliëntniveau;
 - h. Wet Gemeentelijke Schuldhulpverlening (WGS)

2. Voorts is het openbaar lichaam belast met:
 - a. de uitvoering van algemene maatregelen van bestuur en uitvoeringsregelingen, vastgesteld op basis van de in het eerste lid genoemde regelgeving;
 - b. het opstellen van verweerschriften tegen bezwaar- en beroepschriften en het beslissen op bezwaarschriften;
 - c. de behandeling en afhandeling van klachten.
3. De bevoegdheden van de colleges van de deelnemende gemeenten die horen bij de in het eerste en tweede lid genoemde taken worden aan het bestuur van het openbaar lichaam overgedragen. Het bestuur wordt toegestaan mandaat te verlenen.
4. Het openbaar lichaam verleent alleen diensten aan gemeenten buiten het in artikel 2, tweede lid, genoemde grondgebied en het in artikel 4, eerste lid, genoemde rechtsgebied, wanneer het algemeen bestuur hiermee instemt. In dat geval worden de diensten verleend tegen een vooraf overeengekomen prijs. Verschuldigde BTW wordt apart in rekening gebracht.
5. Het openbaar lichaam kan taken uitbesteden aan gemeenten buiten het in artikel 2, tweede lid, genoemde grondgebied, wanneer het algemeen bestuur hiermee instemt.
6. De taken genoemd in het eerste en tweede lid worden zoveel mogelijk uitgevoerd in samenwerking met het Uitvoeringsinstituut Werknemersverzekeringen (UWV), organisaties van zorginstellingen en instanties die met de uitvoering van sociale zekerheidswetten zijn belast.

Hoofdstuk 3 Het algemeen bestuur

Artikel 5 Samenstelling

1. Het algemeen bestuur van het openbaar lichaam bestaat uit zes leden. Drie leden worden door het college van de gemeente Steenwijkerland uit zijn midden aangewezen en drie leden worden door het college van de gemeente Westerveld uit zijn midden aangewezen.
2. De colleges van de deelnemende gemeenten wijzen elk één plaatsvervanger aan.
3. De colleges van de deelnemende gemeenten beslissen zo snel mogelijk aan het begin van elke zittingsperiode van het college over de aanwijzing van de leden van het algemeen bestuur.
4. Het lid dat ter vervulling van een tussentijdse vacature als lid van het algemeen bestuur wordt benoemd, treedt af op het tijdstip waarop degene in wiens plaats dit lid is benoemd, zou hebben moeten aftreden.
5. Het lid van het algemeen bestuur dat tussentijds ontslag neemt, stelt de voorzitter van het algemeen bestuur alsmede het college dat hem heeft aangewezen hiervan op de hoogte. Het ontslag is onherroepelijk. Het lid van het algemeen bestuur dat ontslag heeft genomen, behoudt zijn lidmaatschap totdat in zijn opvolging is voorzien.
6. De aanwijzing voor de vervulling van plaatsen die zijn opengevallen, vindt binnen vier weken plaats door het college dat het aangaat.
7. De bepalingen voor de leden van het algemeen bestuur zijn van overeenkomstige toepassing op de plaatsvervanger.

Artikel 6 Besloten vergadering

In een besloten vergadering van het algemeen bestuur worden geen besluiten genomen over het jaarplan, de begroting, de jaarrekening en het liquidatieplan.

Artikel 7 Taak

Tot de taak van het algemeen bestuur behoort in ieder geval:

- a. het vaststellen en het wijzigen van de begroting;
- b. het vaststellen van de jaarrekening;
- c. het vaststellen van het ontwerpjaarplan.

Hoofdstuk 4 *Het dagelijks bestuur*

Artikel 8 *Samenstelling*

1. Het dagelijks bestuur bestaat uit de voorzitter en twee gewone leden.
2. De voorzitter is niet afkomstig uit dezelfde deelnemende gemeente als de gewone leden.
3. Op het moment dat het voorzitterschap overeenkomstig het bepaalde in artikel 11 over gaat, gaat het lidmaatschap als gewoon lid van het dagelijks bestuur over op de twee leden afkomstig uit de andere deelnemende gemeente.
4. De leden van het dagelijks bestuur worden aangewezen in de eerste vergadering van het algemeen bestuur in de nieuwe samenstelling.
5. De leden van het dagelijks bestuur treden af op de dag van aftreden van de leden van het algemeen bestuur.
6. Degene die ophoudt lid te zijn van het algemeen bestuur, houdt tevens op lid te zijn van het dagelijks bestuur.
7. De aanwijzing van leden van het dagelijks bestuur ter vervulling van plaatsen die openvallen, vindt plaats binnen acht weken na de melding van de opengevallen plaats.

Artikel 9 *Werkwijze*

1. Het dagelijks bestuur vergadert zo vaak als de voorzitter dit nodig acht of een ander lid, onder opgave van redenen, daarom verzoekt. De vergadering vindt plaats binnen twee weken nadat het verzoek is ingekomen.
2. De voorzitter stelt dag, plaats en tijdstip van de vergadering van het dagelijks bestuur vast.
3. De vergaderingen van het dagelijks bestuur worden met gesloten deuren gehouden, voor zover het dagelijks bestuur niet anders heeft bepaald.
4. In de vergadering van het dagelijks bestuur kan slechts worden beraadslaagd en besloten, indien alle zitting hebbende leden aanwezig zijn. Indien het vereiste aantal leden niet aanwezig is, belegt de voorzitter opnieuw een vergadering. Op deze vergadering is het bepaalde in de eerste volzin van dit lid niet van toepassing. Het dagelijks bestuur kan echter over andere aangelegenheden dan die waarvoor de eerdere vergadering was belegd alleen beraadslagen of besluiten, indien alle zitting hebbende leden aanwezig zijn.
5. Besluiten worden genomen met een gewone meerderheid van stemmen. Als de stemmen staken, dan beslist de stem van de voorzitter.
6. Het dagelijks bestuur kan een reglement van orde voor zijn vergaderingen vaststellen, dat aan het algemeen bestuur ter kennisneming wordt overgelegd.
7. Voor zover deze regeling niet anders bepaalt, kan het dagelijks bestuur zijn werkzaamheden verdelen over zijn leden. Het dagelijks bestuur deelt zijn besluiten daarover mee aan het algemeen bestuur.

Artikel 10 *Taak*

De taak van het dagelijks bestuur is:

- a. het voorbereiden van al hetgeen aan het algemeen bestuur ter overweging en ter beslissing moet worden voorgelegd;
- b. het uitvoeren van de besluiten van het algemeen bestuur;
- c. het behartigen van de belangen van het openbaar lichaam bij andere overheden, instellingen, bedrijven of personen waarmee contact voor het openbaar lichaam van belang is;
- d. het houden van toezicht op het functioneren van het openbaar lichaam.

Hoofdstuk 5 *De voorzitter*

Artikel 11 *Voorzitter*

1. Het voorzitterschap rouleert tussen de deelnemende gemeenten. Twee jaren na de datum van de vergadering bedoeld in artikel 8, vierde lid, gaat het voorzitterschap over op een lid afkomstig uit de andere deelnemende gemeente.
2. De tweede termijn duurt voort tot het einde van de zittingsperiode van het college.

Artikel 12 Taak

1. De voorzitter is belast met de leiding van de vergaderingen van het algemeen bestuur en het dagelijks bestuur.
2. De voorzitter tekent de stukken die van het algemeen bestuur en het dagelijks bestuur uitgaan.
3. De voorzitter vertegenwoordigt het openbaar lichaam in en buiten rechte. De voorzitter kan de vertegenwoordiging opdragen aan een door deze aan te wijzen gemachtigde.

Hoofdstuk 6 De directeur

Artikel 13 Directeur

1. Het openbaar lichaam heeft een ambtelijk apparaat, aan het hoofd waarvan de directeur staat.
2. De directeur wordt benoemd, geschorst en ontslagen door het dagelijks bestuur.

Artikel 14 Taak

1. De bestuursorganen van het openbaar lichaam worden bijgestaan door de directeur, aan wie in het dagelijks bestuur een adviserende stem toekomt.
2. De directeur vervult in het algemeen bestuur en in het dagelijks bestuur de secretarisfunctie.
3. De directeur is belast met de dagelijkse leiding van het openbaar lichaam.
4. De directeur ondertekent mede alle stukken die van het algemeen bestuur en het dagelijks bestuur uitgaan.
5. De verantwoordelijkheden en bevoegdheden van de directeur worden vastgelegd in een statuut. Het statuut wordt vastgesteld door het dagelijks bestuur.
6. De directeur is bestuurder in de zin van de Wet op de Ondernemingsraden.
7. De directeur is verantwoording schuldig aan het dagelijks bestuur.
8. Het dagelijks bestuur regelt de vervanging van de directeur in geval van diens langdurige afwezigheid.

Hoofdstuk 7 De klankbordgroep

Artikel 15 Samenstelling

De klankbordgroep is samengesteld uit de gemeentesecretarissen van de deelnemende gemeenten.

Artikel 16 Taak

1. Ten aanzien van de begroting, de jaarrekening en het jaarplan is de directeur verplicht advies in te winnen bij de klankbordgroep alvorens de stukken ter besluitvorming aan het algemeen bestuur voor te leggen.
2. De klankbordgroep adviseert het algemeen bestuur ten aanzien van de begroting, de jaarrekening en het jaarplan.

Hoofdstuk 8 Informatie, inlichtingen en verantwoording

Artikel 17 Intern

1. Het dagelijks bestuur of de leden afzonderlijk geven ongevraagd aan het algemeen bestuur alle informatie die voor een juiste beoordeling van het door het dagelijks bestuur te voeren en gevoerde bestuur nodig is.
2. Het dagelijks bestuur of de leden afzonderlijk verstrekken aan het algemeen bestuur, wanneer dit bestuur of één van de leden hierom verzoekt, alle gevraagde inlichtingen.
3. Het dagelijks bestuur of de leden afzonderlijk leggen op verzoek van het algemeen bestuur verantwoording af over het door hen gevoerde bestuur.
4. De voorgaande leden zijn van overeenkomstige toepassing op de voorzitter voor wat betreft het door hem gevoerde bestuur.

Artikel 18 Extern

1. Het algemeen bestuur of de leden afzonderlijk geven ongevraagd aan de colleges van de deelnemende gemeenten alle informatie die voor een juiste beoordeling van het door het bestuur gevoerde en te voeren beleid nodig is.
2. Het algemeen bestuur verstrekt aan de colleges of de raden van de deelnemende gemeenten alle inlichtingen die door één of meer leden van die colleges of raden wordt gevraagd.
3. Een lid van het algemeen bestuur verstrekt aan het college of de raad van de deelnemende gemeente waarvan het college hem heeft aangewezen, alle inlichtingen die door één of meer leden van dat college of die raad worden verlangd.
4. Een lid van het algemeen bestuur is het college en de raad van de deelnemende gemeente waarvan het college hem heeft aangewezen, verantwoording verschuldigd voor het door hem in dat bestuur gevoerde beleid.

Artikel 19 Inlichtingen

1. Een verzoek om inlichtingen wordt schriftelijk ingediend bij het algemeen bestuur of bij het lid van het algemeen bestuur waarvan de inlichtingen worden verlangd.
2. De indiener zendt een afschrift van dit verzoek aan de raad of het college waarvan hij lid is.
3. De verlangde inlichtingen worden zo spoedig mogelijk verstrekt. Indien het verstrekken van de gevraagde inlichtingen in strijd is met het openbaar belang, wordt de indiener hiervan in kennis gesteld onder vermelding van de redenen.
4. Het algemeen bestuur of het lid van het algemeen bestuur tot wie het verzoek om inlichtingen is gericht draagt er zorg voor dat de verstrekte inlichtingen ter kennis worden gebracht van de raad of het college waarvan de verzoeker lid is.

Artikel 20 Verantwoording en ontslag

1. Verantwoording door een lid van het algemeen bestuur aan de raad geschiedt overeenkomstig het reglement van orde voor de vergaderingen en andere werkzaamheden van de betrokken raad.
2. Verantwoording door een lid van het algemeen bestuur aan het college geschiedt volgens door het betrokken college nader te stellen regels.
3. Een college kan een door hem aangewezen lid van het algemeen bestuur ontslaan, als dit lid het vertrouwen van het college niet meer bezit.

Artikel 20 Verantwoording aan het Rijk

1. Het algemeen bestuur verstrekt aan de colleges van de deelnemende gemeenten alle informatie die voor de afzonderlijke gemeenten nodig is om in het Verslag over de Uitvoering (Vodu) verantwoording af te leggen over de rechtmatigheid van de uitkeringen en uitgaven in het kader van de reïntegratievoorzieningen.
2. Het dagelijks bestuur beschrijft in een intern controleplan hoe de in het eerste lid bedoelde informatie wordt verzameld.

Hoofdstuk 9 Het personeel

Artikel 21 Personeel

1. Het openbaar lichaam kan personeel aanstellen, schorsen en ontslaan.
2. Op het personeel van het openbaar lichaam is de collectieve arbeidsvoorwaardenregeling voor het gemeentepersoneel van toepassing (CAR/UWO) en de specifieke arbeidsvoorwaardenregeling van de gemeente Steenwijkerland.
3. Het algemeen bestuur stelt een sociaal statuut vast.
4. Het algemeen bestuur beslist over de toepassing van arbeidsvoorwaarden die buiten de kaders van een (collectieve) overeenkomst of andere bindende regeling vallen.
5. De aanstelling, de schorsing en het ontslag van het personeel geschiedt door het dagelijks bestuur.

Hoofdstuk 10 Het jaarplan

Artikel 22 Jaarplan

1. Het dagelijks bestuur bereidt jaarlijks een jaarplan voor, waarin voorstellen over het beleid en de bedrijfsvoering van het openbaar lichaam staan. In dit jaarplan wordt aangegeven welk beleid door de gemeenten op gelijke wijze wordt uitgevoerd.
2. Het algemeen bestuur legt het jaarplan ter vaststelling voor aan de colleges. De colleges horen de raden voorafgaand aan de vaststelling van het jaarplan.
3. Wanneer de raad van een gemeente ten aanzien van een bepaald onderwerp een eigen beleid wenst te voeren dat afwijkt van het gemeenschappelijke beleid, wordt ook het afwijkende beleidsstandpunt van deze gemeente in het jaarplan opgenomen en door het openbaar lichaam uitgevoerd.
4. Het vaststellen van het jaarplan maakt onderdeel uit van de begrotingscyclus zoals genoemd in artikel 24.

Hoofdstuk 11 Financiële bepalingen

Artikel 23 Financiële administratie

1. De geldmiddelen van het openbaar lichaam worden door het algemeen bestuur beheerd.
2. Het algemeen bestuur stelt voorschriften vast voor het financiële en administratieve beheer en het geldverkeer van het openbaar lichaam.
3. Ten aanzien van de controle op het geldelijk beheer en de administratie is het bepaalde in artikel 213 van de Gemeentewet van overeenkomstige toepassing.
4. Vier maal per jaar zal aan de colleges van de deelnemende gemeenten een managementrapportage worden verstrekt. Dit zal plaatsvinden binnen drie weken na afloop van elk kwartaal.
5. De deelnemers zullen er steeds zorg voor dragen dat het openbaar lichaam te allen tijde over voldoende middelen beschikt om aan al zijn verplichtingen te kunnen voldoen.

Artikel 24 Begrotingsprocedure

1. Het dagelijks bestuur zendt jaarlijks vóór 15 april van het jaar voorafgaande aan dat waarvoor de begroting dient, de algemene financiële en beleidsmatige kaders toe aan de raden van de gemeenten. Deze kaders bevatten in ieder geval een indicatie van de gemeentelijke bijdrage en de beleidsvoornemens voor het begrotingsjaar. Het dagelijks bestuur zendt vervolgens vòòr 1 mei een ontwerpbegroting van het openbaar lichaam voor het komende kalenderjaar, vergezeld van een toelichting, aan de raden van de gemeenten. Het bepaalde in artikel 190, eerste lid, van de Gemeentewet is van toepassing.
2. De ontwerpbegroting wordt door de gemeenten voor een ieder ter inzage gelegd en tegen betaling van de kosten algemeen verkrijgbaar gesteld. Het bepaalde in artikel 190, tweede en derde lid, van de Gemeentewet is van overeenkomstige toepassing.
3. De raden van de deelnemende gemeenten kunnen binnen twee maanden na toezending van de ontwerpbegroting het dagelijks bestuur hun zienswijze geven. Het dagelijks bestuur voegt de commentaren, waarin de zienswijze van de raden zijn vevat, bij de ontwerpbegroting, zoals deze aan het algemeen bestuur wordt aangeboden.
4. Het algemeen bestuur stelt de begroting vast, uiterlijk 1 juli van het jaar voorafgaande aan het jaar waarvoor de begroting moet dienen.
5. Terstond na de vaststelling zendt het algemeen bestuur de begroting aan de raden van de gemeenten.
6. Het algemeen bestuur zendt de vastgestelde begroting voor 1 augustus, van het jaar voorafgaande aan het jaar waarvoor de begroting moet dienen, aan Gedeputeerde Staten.
7. Het bepaalde in dit artikel is van overeenkomstige toepassing op de besluiten tot wijziging van de begroting.

Artikel 25 Bijdragen van de gemeenten

1. De deelnemende gemeenten staan garant voor de kosten en verplichtingen van de dienst.
- 2.1 In de begroting staat welke bijdrage elke gemeente verschuldigd is ter dekking van alle kosten van het openbaar lichaam.
- 2.2 Indien aan het algemeen bestuur van het openbaar lichaam blijkt dat een deelnemende gemeente weigert deze uitgaven op de begroting te zetten, doet het algemeen bestuur onverwijld aan gedeputeerde staten het verzoek over te gaan tot toepassing van de artikelen 194 en 195 Gemeentewet.
3. De deelnemende gemeenten betalen bij wijze van voorschot op de eerste dag van het kwartaal een kwart van de in het tweede lid bedoelde bijdrage.
4. Alle rijksmiddelen behorende bij de in artikel 4 genoemde regelingen worden door de gemeenten ter beschikking gesteld aan het openbaar lichaam.
5. De kosten die het samenwerkingsverband aan de gemeenten toerekent, bestaan uit programmakosten en apparaatskosten.

A De programmakosten

- a. Programmakosten zijn uitkeringskosten, kosten van leningen en andere verstrekkingen die voortvloeien uit toepassing van wet en regelgeving, als bedoeld in artikel 4, onder aftrek van ontvangsten uit vorderingen.
- b. De programmakosten worden rechtstreeks toegerekend aan de gemeente waarvoor de kosten zijn gemaakt.
- c. Alle extra uitvoeringskosten van het openbaar lichaam, die worden veroorzaakt door gemeentelijk bijstandsbeleid dat afwijkt van het beleid dat is beschreven in het jaarplan, worden toegerekend aan de gemeente die verantwoordelijk is voor het afwijkende beleid.
- d. Alle extra kosten van het openbaar lichaam, die voortvloeien uit een kennelijk ontoereikende uitvoering van wet en regelgeving, als bedoeld in artikel 4, in de periode voor de inwerkingtreding van de gemeenschappelijke regeling worden toegerekend aan de gemeente die verantwoordelijk was voor de ontoereikende uitvoering.

B De apparaatskosten

- a. Apparaatskosten zijn:
 - i. kosten van het personeel dat is belast met de uitvoering van de in artikel 4 genoemde taken, niet zijnde kortingen op vergoedingen van het rijk die op grond van een maatregel aan een gemeente zijn opgelegd;
 - ii. kosten van huisvesting, automatisering, externe ondersteuning, advieskosten en overige indirecte kosten.
- b. De apparaatskosten worden op basis van tarieven in rekening gebracht aan de gemeenten. De tarieven worden jaarlijks vastgesteld door het algemeen bestuur en bij het jaarplan ter goedkeuring aangeboden aan de gemeenten. Bij het vaststellen van de tarieven wordt zoveel als mogelijk rekening gehouden met de uitgangspunten. Deze uitgangspunten zijn:
 - een ten minste kostendeekkende begroting
 - een verdeling van de apparaatskosten over de gemeenten in een verhouding welke de verdeling van de cliënten over de gemeenten in de verhouding 75% gemeente Steenwijkerland en 25% gemeente Westerveld zal benaderen.
- c. Jaarlijks wordt op de drempel het geldende prijsindexcijfer van het CBS toegepast.
- d. Het dagelijks bestuur is bevoegd de personeelsformatie, voor zover redelijkerwijs noodzakelijk, uit te breiden wanneer wijzigingen in landelijke wet- en regelgeving dat noodzakelijk maakt en die bij de IGSD tot uitvoering worden gebracht. Het besluit van het dagelijks bestuur wordt binnen een week na besluitvorming kenbaar gemaakt aan de colleges van burgemeester en wethouders van de deelnemende gemeenten.

- e. Alle betalingen van het Rijk aan de gemeenten voor de bij de gemeenten in rekening gebrachte kosten als bedoeld in het eerste lid, worden direct na ontvangst door de gemeente aan het openbaar lichaam overgemaakt.
- f. Na afloop van elk kalenderjaar en in ieder geval vóór 1 juli volgend op het afgesloten kalenderjaar, vindt tussen het openbaar lichaam en de gemeenten een definitieve afrekening plaats.
- g. Het Fonds Werk en Inkomen evenals andere middelen en doeluitkeringen, bedoeld voor de uitvoering van taken die conform artikel 4 door de gemeenten zijn overgedragen aan het openbaar lichaam, worden verstrekt aan en beheerd door het openbaar lichaam.
- h. Kennelijke onbillijkheden die uit de toepassing van dit artikel voortvloeien, worden ter beslissing voorgelegd aan het dagelijks bestuur. Bij beslissingen op gemeentelijke verzoeken daaromtrent geeft het dagelijks bestuur toepassing aan afspraken tussen de gemeenten over het te vormen egalisatiefonds.

Artikel 26 Batig en nadelig saldo

1. Bij besluit van het algemeen bestuur zal nader worden bepaald hoe er wordt omgegaan met een batig saldo in de apparaatskosten en de programmakosten over enig jaar.
2. Bij besluit van het algemeen bestuur zal nader worden bepaald hoe er wordt omgegaan met een nadelig saldo in de apparaatskosten en de programmakosten over enig jaar. Dit met inachtneming van het eerste lid van artikel 25.

Artikel 27 Jaarrekening

1. Het dagelijks bestuur biedt de rekening over het afgelopen kalenderjaar, met alle bijbehorende bescheiden, jaarlijks vóór 15 april ter voorlopige vaststelling aan het algemeen bestuur aan, onder gelijktijdige toezending aan de besturen van de gemeenten. De rekening moet zijn vergezeld van een verslag van het onderzoek naar de betrouwbaarheid van de jaarrekening ingesteld door de overeenkomstig artikel 213 van de Gemeentewet aangewezen deskundigen en een verslag van hetgeen het dagelijks bestuur voor zijn verantwoordingstaak verder dienstig acht.
2. Het algemeen bestuur stelt de rekening vast uiterlijk 1 juli, volgende op het jaar waarop deze betrekking heeft.
3. Zij wordt binnen twee weken met alle bijbehorende stukken aan Gedeputeerde Staten gezonden.
4. Vaststelling van de rekening strekt het algemeen bestuur tot decharge behoudens later in rechte gebleken valsheid in geschrifte of andere onregelmatigheden.
5. In de rekening wordt voor elk der gemeenten het bedrag opgenomen dat voor rekening van de desbetreffende gemeente komt, onder verrekening van vergoedingen voor diensten die de gemeente aan het openbaar lichaam heeft geleverd.

Hoofdstuk 12 Privacy en gebruik gegevens GBA

Artikel 28 Privacy

De wijze waarop de werkzaamheden door het samenwerkingsverband worden uitgevoerd voldoet aan de voorschriften in de Wet bescherming persoonsgegevens.

Artikel 29 Gegevensuitwisseling

1. Het openbaar lichaam is aan te wijzen als bewerker in het kader van de Wet gemeentelijke basisadministratie persoonsgegevens.
2. Het personeel van het openbaar lichaam dat is belast met de uitvoering van de werkzaamheden, is bevoegd om de verschillende gemeentelijke basisadministraties persoonsgegevens van de deelnemende gemeenten te raadplegen, voor zover dit voor de uitoefening van de werkzaamheden noodzakelijk is.
3. Ten behoeve van de dagelijkse uitvoering zal een protocol voor de gegevensuitwisseling worden opgesteld.

Hoofdstuk 13 Het archief

Artikel 30 Archief

1. Het algemeen bestuur is belast met de zorg voor de archiefbescheiden van het openbaar lichaam. Ten aanzien van de archiefbescheiden zijn de voorschriften, zoals die voor de gemeente Steenwijkerland zijn vastgesteld, van overeenkomstige toepassing.
2. De directeur is belast met het beheer van de archiefbescheiden.
3. De secretaris van de gemeente Steenwijkerland is belast met het toezicht op de naleving van hetgeen bij of krachtens de Archiefwet 1995 is bepaald.
4. De voor blijvende bewaring in aanmerking komende archiefbescheiden van de gemeenschappelijke regeling worden na verstrijken van de archiefwettelijke termijn overgebracht naar de archiefbewaarplaats van de gemeente Steenwijkerland.
5. Bij opheffing van de regeling worden de archiefbescheiden geplaatst in de archiefbewaarplaats van de gemeente Steenwijkerland.
6. Gedeputeerde Staten van de provincie Overijssel oefenen het toezicht uit op de zorg voor de archiefbescheiden.

Hoofdstuk 14 Toetreding, uittreding, wijziging en opheffing

Artikel 31 Toetreding en uittreding

1. Het college van de gemeente die wenst toe te treden of uit te treden richt, na verkregen toestemming van de raad van die gemeente, het verzoek daartoe aan het algemeen bestuur.
2. Het algemeen bestuur zendt het verzoek als bedoeld in het eerste lid binnen 13 weken door aan de colleges van de deelnemende gemeenten, onder overlegging van zijn advies omtrent de toetreding respectievelijk uittreding en de eventueel daaraan te verbinden voorwaarden.
3. Toetreding respectievelijk uittreding vindt plaats, indien de colleges van de deelnemende gemeenten daarmee hebben ingestemd en terzake toestemming is verkregen van de raden van de deelnemende gemeenten.
4. Aan de toetreding respectievelijk uittreding kunnen bij de in het derde lid bedoelde besluiten voorwaarden worden verbonden.
5. Het verzoek tot uittreding wordt uiterlijk 13 weken voor het einde van het kalenderjaar gedaan.
6. De uittreding vindt niet eerder plaats dan op 31 december van het jaar volgend op het jaar waarin het verzoek tot uittreding is gedaan.
7. De financiële schade, die het openbaar lichaam als gevolg van de uittreding lijdt, wordt, inclusief de hierdoor ontstane wachtgeldverplichtingen, aan de uittredende gemeente in rekening gebracht.
8. Besluiten tot toetreding of uittreding treden in werking op een in het besluit te bepalen datum die ligt na de publicatie van het besluit in de Staatscourant (artikel 26, lid 3 en 4).

Artikel 32 Wijziging en opheffing

1. De regeling kan worden gewijzigd of opgeheven bij daartoe strekkende besluiten van de colleges van de deelnemende gemeenten en toestemming van de raden van de deelnemende gemeenten.
2. De deelnemers verbinden zich in geval van opheffing van het openbaar lichaam een liquidatieplan op te stellen dat voorziet in de verplichting van de deelnemers alle rechten en verplichtingen van het openbaar lichaam over de deelnemers te verdelen op een in het plan te bepalen wijze. Besluiten tot wijziging of opheffing treden in werking op een op een in het besluit te bepalen datum die ligt na de publicatie van het besluit in de Staatscourant (artikel 26, lid 3 en 4).

Artikel 33 Liquidatie

1. Ingeval van opheffing van de gemeenschappelijke regeling besluit het algemeen bestuur tot liquidatie en stelt daarvoor de noodzakelijke regels op. Een zodanig besluit wordt unaniem genomen.
2. Het liquidatieplan wordt door het algemeen bestuur, de colleges van de gemeenten gehoord, vastgesteld.
3. Het liquidatieplan voorziet in de verplichtingen van de gemeenten tot deelneming in de financiële gevolgen van de opheffing. Hierbij is de verdeelsleutel volgens artikel 26 B, lid b, van toepassing.
4. Het liquidatieplan voorziet in de gevolgen die de opheffing heeft voor het personeel.
5. Het dagelijks bestuur is belast met de uitvoering van de liquidatie.
6. De organen van de gemeenschappelijke regeling, die met de liquidatie zijn belast, blijven ook na het tijdstip van opheffing in functie totdat de liquidatie is voltooid conform artikel 9, derde lid, van de Wet gemeenschappelijke regelingen.

Hoofdstuk 15 Slotbepalingen

Artikel 34 Inwerkingtreding

De regeling treedt in werking met ingang van 1 maart 2006.

Artikel 35 Overgangsbestuur

Voor de periode vanaf 1 maart 2006 tot en met de datum van de vergadering, bedoeld in artikel 8, vierde lid, wijzen de colleges van de deelnemende gemeenten uit hun midden ieder twee leden en een plaatsvervanger voor het algemeen bestuur aan. Gedurende deze periode is de voorzitter afkomstig uit de gemeente Westerveld en zijn de gewone leden van het dagelijks bestuur afkomstig uit de gemeente Steenwijkerland.

Artikel 36 Toezending

Het college van de gemeente Steenwijkerland draagt zorg voor de in artikel 26 van de Wet gemeenschappelijke regelingen voorgeschreven toezending aan Gedeputeerde Staten van de provincie Overijssel en de provincie Drenthe.

Artikel 37 Onvoorziene gevallen

In alle gevallen waarin de regeling niet voorziet, beslist het algemeen bestuur.

Artikel 38 Duur van de regeling

De regeling wordt aangegaan voor onbepaalde tijd.

Artikel 39 Citeertitel

De regeling kan worden aangehaald als de gemeenschappelijke regeling van het Intergemeentelijk Samenwerkingsverband Werk en Inkomen Steenwijkerland en Westerveld.

Artikel 40 Slotbepaling

1. De begroting wordt voor de eerste keer vastgesteld voor het kalenderjaar 2006.
2. De eerste rekening heeft betrekking op de periode waarvoor de eerste begroting geldt.

Aldus vastgesteld op juni 2006 door

Het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Steenwijkerland,
de secretaris, de burgemeester,

drs. A.W. van der Spek

drs. H.H. Apotheker

Het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Westerveld
de secretaris, de burgemeester,

J.P. Jorritsma

A. Meijer

Einde bijlage: 5.9 Gemeenschappelijke Regeling IGSD 2016

Terug naar het agendapunt

5.10 Statuten NoordWestGroep 2016 ([terug naar agendapunt](#))

De inhoud van deze bijlage is te vinden vanaf de hierna volgende pagina's.

DOORLOPENDE TEKST
VAN DE STATUTEN VAN:
NOORDWESTGROEP N.V.
GEVESTIGD TE STEENWIJK

per 1 november 2016

-0-0-0-0-0-0-0-0-0-0-0-

STATUTEN:

Artikel 1. NAAM EN ZETEL.

1. De vennootschap draagt de naam: NoordWest Groep N.V.
2. Zij heeft haar zetel te Steenwijk.
3. De vennootschap voldoet overeenkomstig artikel 2:157 Burgerlijk Wetboek vrijwillig aan de bepalingen van de artikel 2:158 tot en met 164 Burgerlijk Wetboek voor zover daarvan in deze statuten niet is afgeweken.

Artikel 2. DOEL.

De vennootschap heeft ten doel:

- a. in het kader van de Wet sociale werkvoorziening arbeid bieden onder aangepaste omstandigheden aan de in de Wet sociale werkvoorziening bedoelde personen;
- b. in het kader van de Wet Werk en Bijstand het doen realiseren van dienstbetrekkingen en detacheringen van de in de Wet Werk en Bijstand bedoelde personen;
- c. in het kader van andere wetten en regelingen op het gebied van gesubsidieerde arbeid de afstand van mensen tot de reguliere arbeidsmarkt zodanig te verkleinen dat kansen op ongesubsidieerde arbeid worden vergroot;
- d. het initiëren, creëren, organiseren en uitvoeren van werk en het bevorderen van de arbeidsmarkt voor met name diegenen die in de toetreding tot de arbeidsmarkt worden belemmerd, ofwel personen met een grote afstand tot de reguliere arbeidsmarkt;
- e. het realiseren van sociale activering, scholing en andere stimuleringsactiviteiten ten behoeve van de in de Wet Werk en Bijstand bedoelde personen;
- f. het initiëren, creëren, organiseren en uitvoeren van werkzaamheden terzake van, alsmede het ontplooiën van activiteiten gericht op de reïntegratie van langdurig werklozen, alsmede de reïntegratie van arbeidsgehandicapten;
- g. het oprichten en verwerven van, het deelnemen in, het samenwerken met, het voeren van de directie over, het exploiteren van alsmede het (doen) financieren van andere ondernemingen, in welke rechtsvorm ook, met name in verband met de hiervoor sub a gemelde daartoe geëigende bedrijven zoals fabrieken, werkplaatsen en dienstverlenende instellingen, door aanwending van alle middelen welke daaraan dienstbaar kunnen zijn of door tewerkstelling van personeel in het bedrijfsleven of bij de overheid en het voeren van management;

- h. het verrichten in het kader van bovenstaande, van alle noodzakelijk en gewenste taken voorzover deze krachtens de Wet sociale werkvoorziening, dan wel de Wet Werk en Bijstand en andere wetten en regelingen op het gebied van gesubsidieerde arbeid niet zijn voorbehouden aan de gemeente Steenwijkerland;
- i. het verrichten van alle handelingen, welke in de ruimste zin verband kunnen houden met of bevorderlijk kunnen zijn voor een der sub a tot en met h omschreven doeleinden.

Artikel 3. MAATSCHAPPELIJK KAPITAAL, KWALITEITSEIS

AANDEELHOUDERSCHAP.

1. Het maatschappelijk kapitaal van de vennootschap bedraagt een miljoen driehonderd eenenzestigduizend driehonderd veertig euro (€ 1.361.340,00), verdeeld in drieduizend (3.000) aandelen, elk met een nominale waarde van vierhonderd drieënvijftig euro en achtenzeventig eurocent (€ 453,78).
2. Alle aandelen luiden op naam. Aandeelbewijzen worden niet uitgegeven.
3. Aandeelhouders kunnen uitsluitend zijn publiekrechtelijke lichamen, de vennootschap zelf, alsmede naamloze vennootschappen en besloten vennootschappen met beperkte aansprakelijkheid waarvan op grond van hun statuten de aandelen onmiddellijk of middellijk uitsluitend kunnen worden gehouden door publiekrechtelijke lichamen.
4. Indien de aandelen toebehoren aan personen die niet of niet langer voldoen aan het in het vorige lid bepaalde, kunnen de aan de aandelen verbonden vergader- en stemrechten niet worden uitgeoefend en wordt het recht op dividend opgeschort en is de betrokken aandeelhouder verplicht zijn aandelen aan de overige aandeelhouders te koop aan te bieden. Indien de vennootschap geen aandeelhouders kent die voldoen aan het in het vorige lid bepaalde, zal, in afwijking van het in de vorige zin bepaalde, het vergader- en stemrecht kunnen worden uitgeoefend ten aanzien van een voorstel tot ontbinding van de vennootschap of tot statutenwijziging waarbij in ieder geval het in het vorige lid bepaalde komt te vervallen.

Artikel 4. BEGRIPSBEPALINGEN.

1. In deze statuten wordt, voorzover niet uitdrukkelijk anders wordt vermeld, verstaan onder:
 - a. de directie: het bestuur in de zin van Boek 2, Burgerlijk Wetboek;
 - b. de algemene vergadering: de algemene vergadering van aandeelhouders;
 - c. certificaten: al dan niet met medewerking van de vennootschap uitgegeven certificaten op naam van aandelen in het kapitaal van de vennootschap;
 - d. certificaathouders: houders van met medewerking van de vennootschap uitgegeven certificaten op naam van aandelen, zomede stemgerechtigde vruchtgebruikers van aandelen, stemgerechtigde pandhouders van aandelen en aandeelhouders zonder stemrecht;
 - e. certificaathoudersrechten: de rechten die de wet toekent aan de sub e bedoelde certificaathouders;
 - f. jaarrekening: de balans en de winst- en verliesrekening met de toelichting.
2. Onder het begrip: "schriftelijk" wordt in deze statuten tevens begrepen: via gangbare communicatiekanalen overgebracht en op schrift ontvangen of af te drukken.

Artikel 5. REGISTER VAN AANDEELHOUDERS.

1. De directie houdt ten kantore van de vennootschap een register waarin de

namen en adressen van alle aandeelhouders zijn opgenomen, met -----
vermelding van de datum waarop zij de aandelen hebben verkregen, de -----
datum van de erkenning of betekening, alsmede van het op ieder aandeel ---
gestorte bedrag.-----

Daarin worden tevens opgenomen de namen en adressen van hen die een --
recht van vruchtgebruik of een pandrecht op aandelen hebben, met -----
vermelding van de datum waarop zij het recht hebben verkregen en de -----
datum van erkenning of betekening, alsmede met vermelding of aan hen het
stemrecht en de certificaathoudersrechten toekomen. Voorts wordt in het ----
register ingeschreven het van rechtswege ontstane pandrecht op aandelen --
waarvoor certificaten zijn uitgegeven met medewerking van de -----
vennootschap.-----

In het register wordt tevens opgenomen ieder verleend ontslag van -----
aansprakelijkheid voor nog niet gedane stortingen.-----

Het register wordt regelmatig bijgehouden. Iedere aantekening in het register
wordt getekend door een directeur.-----

2. De directie verstrekt desgevraagd aan een aandeelhouder, een -----
vruchtgebruiker en een pandhouder om niet een uittreksel uit het register met
betrekking tot zijn recht op een aandeel. Rust op het aandeel een recht van -
vruchtgebruik of een pandrecht, dan vermeldt het uittreksel aan wie het -----
stemrecht en de certificaathoudersrechten toekomen.-----

3. De directie legt het register ten kantore van de vennootschap ter inzage van -
de aandeelhouders en certificaathouders.-----

De gegevens van het register omtrent niet-volgestorte aandelen zijn ter -----
inzage van een ieder; een afschrift of uittreksel van deze gegevens wordt ten
hoogste tegen kostprijs verstrekt.-----

Artikel 6. OPGAAF VAN WOONPLAATS EN ADRES.-----

Aandeelhouders, pandhouders en vruchtgebruikers van aandelen, zomede -----
houders van met medewerking van de vennootschap uitgegeven certificaten van -
aandelen zijn verplicht er zorg voor te dragen dat hun woonplaats en adres te ----
allen tijde bij de vennootschap bekend zijn;-----

zij zijn zelf aansprakelijk voor de schade die uit het niet voldoen aan deze -----
verplichting voor hen mocht voortvloeien.-----

Oproepingen, kennisgevingen, verklaringen, verzoeken, opgaven, mededelingen
en, in het algemeen, alle berichten die bestemd zijn voor de in de vorige zin -----
bedoelde personen, worden gericht aan de bij de vennootschap bekende -----
adressen als bedoeld in de vorige zin.-----

Artikel 7. UITGIFTE VAN AANDELEN. VOORKEURSRECHT.-----

1. Onder uitgifte van aandelen wordt mede begrepen het verlenen van rechten -
tot het nemen van aandelen, alsmede het vervreemden door de -----
vennootschap van aandelen in haar kapitaal die zij zelf houdt, tenzij deze ---
statuten anders bepalen.-----

Onder uitgifte van aandelen wordt niet begrepen het uitgeven van aandelen -
aan een daarvoor in aanmerking komende (rechts)persoon, indien en -----
voorzover deze een voordien reeds verkregen recht tot het nemen van -----
aandelen uitoefent.-----

2. Uitgifte van aandelen geschiedt door de directie ingevolge een besluit van de
algemene vergadering.-----

Voor de uitgifte van aandelen, waaronder niet begrepen het verlenen van ----
rechten tot het nemen van aandelen, is vereist een daartoe bestemde ten ----
overstaan van een in Nederland gevestigde notaris verleden akte waarbij de
betrokkenen partij zijn.-----

3. De vennootschap kan bij uitgifte van aandelen geen eigen aandelen nemen. -
4. Bij het nemen van een aandeel moet daarop het nominale bedrag worden ----
gestort. Bij het besluit tot uitgifte kan worden bepaald dat een deel, ten -----
hoogste drie/vierden, van het nominale bedrag eerst behoeft te worden -----
gestort nadat de vennootschap het zal hebben opgevraagd. -----
Storting op een aandeel moet in geld geschieden, voorzover niet een andere
inbreng is overeengekomen.-----
Storting in geld kan in vreemd geld geschieden indien de vennootschap -----
daarin toestemt. -----
5. De algemene vergadering kan haar bevoegdheid tot het nemen van besluiten
tot uitgifte overdragen aan een ander vennootschapsorgaan, dat daartoe bij -
besluit van de algemene vergadering voor een bepaalde duur van ten -----
hoogste vijf jaren is aangewezen. Bij de aanwijzing moet zijn bepaald -----
hoeveel aandelen mogen worden uitgegeven. De aanwijzing kan telkens voor
niet langer dan vijf jaren worden verlengd. Tenzij bij de aanwijzing anders is -
bepaald, kan zij niet worden ingetrokken. -----

Artikel 8. VERKRIJGING EN FINANCIERING VAN EIGEN AANDELEN/CERTIFI-
CATEN.-----

1. Verrijking door de vennootschap van niet-volegestorte aandelen in haar -----
kapitaal is nietig. -----
2. De vennootschap mag volegestorte aandelen in haar kapitaal verkrijgen, doch
slechts indien:-----
 - a. het eigen vermogen, verminderd met de verkrijgingsprijs, niet kleiner is -
dan het gestorte en opgevraagde deel van het kapitaal, vermeerderd ----
met de reserves die krachtens de wet of de statuten moeten worden ----
aangehouden, en -----
 - b. het nominale bedrag van de te verkrijgen en de reeds door de -----
vennootschap en haar dochtermaatschappijen tezamen gehouden -----
aandelen in haar kapitaal niet meer dan een/tiende van het geplaatste --
kapitaal bedraagt, en -----
 - c. machtiging tot de verkrijging is verleend door de algemene vergadering -
of een daartoe door de algemene vergadering aangewezen ander -----
vennootschapsorgaan. -----
3. Voor de geldigheid van de verkrijging is bepalend de grootte van het eigen ---
vermogen volgens de laatst vastgestelde balans, verminderd met de -----
verkrijgingsprijs voor aandelen in het kapitaal van de vennootschap en -----
uitkeringen uit winst of reserves aan anderen, die zij en haar -----
dochtermaatschappijen na de balansdatum verschuldigd werden.-----
Is een boekjaar meer dan zes maanden verstreken zonder dat de -----
jaarrekening is vastgesteld, dan is de verkrijging overeenkomstig lid 2 van dit
artikel niet toegestaan. -----
4. De vorige leden van dit artikel gelden niet voor aandelen die de -----
vennootschap om niet of onder algemene titel verkrijgt. -----
Op zodanige verkrijgingen is het bepaalde in de leden 2 en 3 van artikel -----
2:98a van het Burgerlijk Wetboek van toepassing. -----
5. Verrijking van aandelen in strijd met het bepaalde in lid 2 van dit artikel is ---
nietig. De directeurs zijn hoofdelijk aansprakelijk jegens de vervreemder te -
goeder trouw die door de nietigheid schade lijdt.-----
6. De vennootschap mag niet, met het oog op het nemen of verkrijgen door ----
anderen van aandelen in haar kapitaal, zekerheid stellen, een koersgarantie
geven, zich op andere wijze sterk maken of zich hoofdelijk of anderszins -----
naast of voor anderen verbinden. Dit verbod geldt ook voor haar -----

- dochtermaatschappijen.-----
7. Het is de vennootschap toegestaan met het oog op het nemen of verkrijgen -
van aandelen in haar kapitaal leningen te verstrekken, doch tot ten hoogste -
het bedrag van de uitkeerbare reserves. -----
De vennootschap houdt een niet-uitkeerbare reserve aan tot het uitstaande --
bedrag van de hiervoor genoemde leningen.-----
8. Onder het begrip aandelen in dit artikel zijn certificaten daarvan begrepen. ----
- Artikel 9. KAPITAALVERMINDERING.-----
- De algemene vergadering kan met inachtneming van het dienaangaande in de ---
wet bepaalde besluiten tot vermindering van het geplaatste kapitaal door -----
intrekking van aandelen of door het bedrag van aandelen bij statutenwijziging te --
verminderen. De oproep tot een vergadering waarin een in dit artikel genoemd ----
besluit wordt genomen, vermeldt het doel van de kapitaalvermindering en de -----
wijze van uitvoering.-----
- Artikel 10. GOEDKEURING VOOR DE OVERDRACHT VAN AANDELEN.-----
1. Elke overdracht van aandelen behoeft de goedkeuring van de algemene ----
vergadering.-----
2. De goedkeuring wordt aan de vennootschap verzocht onder opgave van het
aantal aandelen, dat de aandeelhouder -hierna in dit artikel te noemen: de ---
verzoeker- wenst over te dragen en van de naam van degene(n) aan wie hij -
het aandeel of de aandelen wil overdragen.-----
3. De goedkeuring wordt geacht te zijn verleend: -----
- a. indien binnen zestig dagen na het verzoek om goedkeuring geen -----
beslissing ter kennis van de verzoeker is gebracht;-----
- b. indien de algemene vergadering niet gelijktijdig met de weigering van de
goedkeuring aan de verzoeker opgave doet van een of meer -----
gegadigden, die bereid zijn al de aandelen waarop het verzoek -----
betrekking heeft tegen contante betaling te kopen voor de prijs, vast te --
stellen in onderling overleg tussen de verzoeker en de gegadigde(n) en -
bij gebreke daarvan door een onafhankelijke deskundige. Deze -----
deskundige wordt aangewezen door partijen; indien zij omtrent de -----
aanwijzing van de deskundige binnen een maand geen -----
overeenstemming bereiken, geschiedt die aanwijzing door de voorzitter -
van de Kamer van Koophandel en Fabrieken, in het handelsregister ----
waarvan de vennootschap op grond van de wet dient te zijn -----
ingeschreven.-----
4. De kosten, verbonden aan de prijsvaststelling door de deskundige -----
overeenkomstig lid 3 van dit artikel, komen ten laste van:-----
- a. de verzoeker, indien deze zijn verzoek intrekt;-----
- b. de verzoeker voor de helft en de koper(s) voor de andere helft, indien ---
een of meer aandelen worden gekocht door een of meer -----
aandeelhouders of door een of meer door de algemene vergadering ----
aangewezen personen, in dier voege dat iedere koper in de kosten -----
bijdraagt in verhouding van het aantal door hem gekochte aandelen;-----
- c. de vennootschap, indien de aandeelhouders van het aanbod geen -----
gebruik hebben gemaakt.-----
5. De overdracht kan slechts plaatsvinden binnen drie maanden nadat de -----
goedkeuring is verleend of geacht te zijn verleend.-----
6. De verzoeker is bevoegd het verzoek in te trekken, mits dit geschiedt binnen
een maand, nadat hem is medegedeeld aan welke gegadigde(n) hij de -----
aandelen waarop het verzoek betrekking heeft, kan verkopen en tegen welke
prijs.-----

Artikel 11. LEVERING VAN AANDELEN.

Voor de levering van aandelen is vereist een daartoe bestemde ten overstaan van een in Nederland gevestigde notaris verleden akte waarbij de betrokkenen partij zijn.

Een levering als in de vorige zin bedoeld werkt mede van rechtswege tegenover de vennootschap. Behoudens in het geval dat de vennootschap zelf bij de rechtshandeling partij is, kunnen de aan de desbetreffende aandelen verbonden rechten eerst worden uitgeoefend nadat zij de rechtshandeling overeenkomstig de wet heeft erkend of de akte overeenkomstig de wet aan haar is betekend.

Artikel 12. VRUCHTGEBRUIK OP AANDELEN.

1. Indien op een aandeel het recht van vruchtgebruik is gevestigd, heeft de aandeelhouder het stemrecht, tenzij bij de vestiging van het recht van vruchtgebruik is bepaald dat het stemrecht toekomt aan de vruchtgebruiker en zowel de bepaling dat het stemrecht toekomt aan de vruchtgebruiker, als bij overdracht van het recht van vruchtgebruik de overgang van het stemrecht is goedgekeurd door de algemene vergadering.
2. Uit het aandeel voortvloeiende rechten, strekkende tot het verkrijgen van aandelen, komen aan de aandeelhouder toe, met dien verstande dat hij de waarde daarvan moet vergoeden aan de vruchtgebruiker, voorzover deze krachtens zijn recht van vruchtgebruik daarop aanspraak heeft.
3. Het bepaalde in artikel 11 vindt overeenkomstige toepassing op de vestiging en de levering van het recht van vruchtgebruik op aandelen.

Artikel 13. PANDRECHT OP AANDELEN.

1. Op aandelen kan pandrecht worden gevestigd, doch alleen na verkregen machtiging van de algemene vergadering.
2. Met betrekking tot het stemrecht op verpande aandelen is het bepaalde in artikel 12, lid 1 van overeenkomstige toepassing.
3. Het bepaalde in artikel 10 is van overeenkomstige toepassing op de vervreemding en overdracht van aandelen door de pandhouder of de verblijving van aandelen aan de pandhouder, met dien verstande dat de pandhouder alle ten aanzien van de vervreemding en overdracht aan de aandeelhouder toekomende rechten uitoefent en diens verplichtingen terzake nakomt.
4. Het bepaalde in artikel 11 vindt overeenkomstige toepassing op de vestiging en de levering van een pandrecht op aandelen.

Artikel 14. DIRECTIE EN RAAD VAN COMMISSARISSEN.

1. De vennootschap wordt bestuurd door een directie, bestaande uit een of meer directeuren, onder toezicht van de raad van commissarissen.
2. Iedere directeur is tegenover de vennootschap gehouden tot een behoorlijke vervulling van de hem opgedragen taak.
Indien het een aangelegenheid betreft die tot de werkkring van twee of meer directeuren behoort, is ieder van hen tegenover de vennootschap voor het geheel aansprakelijk terzake van een tekortkoming, tenzij deze niet aan hem te wijten is en hij niet nalatig is geweest in het treffen van maatregelen om de gevolgen daarvan af te wenden.
3. Een meerhoofdige directie vergadert zo dikwijls een directeur daarom verzoekt.
4. Een meerhoofdige directie besluit met volstreekte meerderheid van stemmen. Bij staken van stemmen is de algemene vergadering bevoegd terzake een besluit te nemen.
3. De directie is zonder goedkeuring van de algemene vergadering bevoegd tot het verrichten van rechtshandelingen als bedoeld in artikel 2:94 lid 1 van het

Burgerlijk Wetboek.

Artikel 15. BENOEMING EN BEZOLDIGING VAN DIRECTEUREN EN COMMISSARISSSEN.

1. Het aantal commissarissen bedraagt ten minste drie en ten hoogste vijf. Het aantal commissarissen wordt met inachtneming van het in de vorige volzin bepaalde, vastgesteld door de algemene vergadering.
2. Directeuren worden benoemd door de raad van commissarissen. De raad van commissarissen geeft de algemene vergadering kennis van een voorgenomen benoeming. Commissarissen worden benoemd door de algemene vergadering. De algemene vergadering benoemt één van de commissarissen tot voorzitter van de raad van commissarissen. Bij de benoeming van commissarissen zal de algemene vergadering een door de algemene vergadering goedgekeurde profielschets van de raad van commissarissen in aanmerking nemen. Commissarissen worden benoemd voor een periode van ten hoogste vier jaar en kunnen ten hoogste voor een aaneengesloten periode van twaalf jaar zitting hebben in de Raad van Commissarissen.
3. Bij een aanbeveling of voordracht tot benoeming van een commissaris worden van de kandidaat medegedeeld zijn leeftijd, zijn beroep en de betrekkingen die hij bekleedt of die hij heeft bekleed voorzover die van belang zijn in verband met de vervulling van de taak van een commissaris. Tevens wordt vermeld aan welke rechtspersonen hij reeds als commissaris is verbonden; indien zich daaronder rechtspersonen bevinden die tot eenzelfde groep behoren, kan met de aanduiding van die groep worden volstaan. De aanbeveling en de voordracht worden met redenen omkleed.
4. De bezoldiging van directeuren, hun overige arbeidsvoorwaarden en de verdere bijzonderheden en voorwaarden omtrent de aanstelling, worden vastgesteld door de raad van commissarissen, na goedkeuring door de algemene vergadering.
5. De algemene vergadering kan de commissarissen een vergoeding toekennen van de kosten, door hen als zodanig gemaakt. De algemene vergadering kan voorts een bezoldiging toekennen aan de commissarissen.
6. Geen lid van de raad van commissarissen kan zijn, degene die:
 - a. in dienst is van de vennootschap of een afhankelijke maatschappij, op basis van een arbeidsovereenkomst als bedoeld in artikel 7:610 van het Burgerlijk Wetboek;
 - b. bestuurder van de vennootschap is;
 - c. echtgenoot of echtgenote, geregistreerd partner dan wel bloedverwant of aanverwant in de eerste of tweede graad is van een directeur of van een lid van de raad van commissarissen;
 - d. bestuurder of medewerker is van een werknemersorganisatie welke betrokken is bij de vaststelling van de arbeidsvoorwaarden of de toelatingsvoorwaarden van onder a. bedoelde personen;
 - e. lid is van het college van Burgemeester en Wethouders of van de gemeenteraad van de gemeente Steenwijkerland, dan wel die in dienst is van deze gemeente.

Artikel 16. SCHORSING EN ONTSLAG DIRECTEUREN EN COMMISSARISSSEN.

1. Directeuren kunnen worden ontslagen door de raad van commissarissen nadat de algemene vergadering over het voorgenomen ontslag is gehoord. Commissarissen kunnen te allen tijde door de algemene vergadering worden geschorst en ontslagen, nadat zij in de gelegenheid zijn gesteld in de

- algemene vergadering te worden gehoord, waarbij zij zich door een raadsman kunnen doen bijstaan of vertegenwoordigen.
2. Een besluit tot schorsing van een commissaris kan door de algemene vergadering worden genomen ongeacht het vertegenwoordigde aandelenkapitaal.
Een besluit tot ontslag van een commissaris, anders dan op eigen verzoek, kan door de algemene vergadering slechts worden genomen in een vergadering waarin meer dan de helft van het geplaatste kapitaal is vertegenwoordigd.
 3. De raad van commissarissen kan een directeur schorsen. Na een dergelijk besluit roept de raad van commissarissen een algemene vergadering bijeen, welke vergadering zal worden gehoord over de ten aanzien van de geschorste te nemen maatregelen. Alvorens een beslissing te nemen, zal de geschorste in de gelegenheid worden gesteld door de raad van commissarissen te worden gehoord.

Artikel 17. ONTSTENTENIS OF BELET.

1. Ingeval van ontstentenis of belet van een directeur is de raad van commissarissen met het bestuur belast, in welk geval de raad van commissarissen bevoegd is uit of buiten zijn midden een of meer personen aan te wijzen die tijdelijk met het gehele bestuur zullen zijn belast. De beloning van een tijdelijke functionaris zal door de algemene vergadering worden vastgesteld.
2. Indien lid 1 van dit artikel toepassing vindt, is de raad van commissarissen verplicht zo spoedig mogelijk een algemene vergadering bijeen te roepen, teneinde de nodige voorzieningen te treffen.

Artikel 18. VERTEGENWOORDIGING.

1. De directie vertegenwoordigt de vennootschap.
De bevoegdheid tot vertegenwoordiging komt bovendien toe aan iedere directeur afzonderlijk.
2. De directie is bevoegd om te besluiten tot het aanstellen van procuratiehouders met algemene of beperkte vertegenwoordigingsbevoegdheid. Ieder hunner vertegenwoordigt de vennootschap met inachtneming van de begrenzing aan zijn bevoegdheid gesteld.
Hun titulatuur wordt door de directie bepaald.
3. Heeft de vennootschap een tegenstrijdig belang met een of meer directeuren, anders dan bedoeld in artikel 2:15 van het Burgerlijk Wetboek, dan wordt de vennootschap vertegenwoordigd door de voorzitter van de raad van commissarissen. De algemene vergadering is echter steeds bevoegd een of meer andere personen daartoe aan te wijzen.

Artikel 19. GOEDKEURING VOOR BESLUITEN VAN DE DIRECTIE.

1. Goedkeuring van de raad van commissarissen is vereist voor besluiten van de directie strekkende tot:
 - a. uitgifte en verkrijging van aandelen in en schuldbrieven ten laste van de vennootschap of van schuldbrieven ten laste van een commanditaire vennootschap of vennootschap onder firma waarvan de vennootschap volledig aansprakelijk vennoot is;
 - b. medewerking aan de uitgifte van certificaten van aandelen;
 - c. aanvragen van notering of van intrekking der notering van de onder a. en b. bedoelde stukken in de prijscourant van enige beurs;
 - d. het aangaan of verbreken van duurzame samenwerking van de vennootschap of een afhankelijke maatschappij met een andere

- rechtspersoon of vennootschap of vennootschap onder firma, indien -----
deze samenwerking of verbreking van ingrijpende betekenis is voor de --
vennootschap; -----
- e. het nemen van een deelneming ter waarde van ten minste een vierde --
van het bedrag van het geplaatste kapitaal met de reserves volgens de -
balans met toelichting van de vennootschap, door haar of een -----
afhankelijke maatschappij in het kapitaal van een andere vennootschap,
alsmede het ingrijpend vergroten of verminderen van zulk een -----
deelneming; -----
 - f. investeringen welk een bedrag gelijk aan ten minste een vierde gedeelte
van het geplaatst kapitaal met de reserves der vennootschap volgens --
haar balans met toelichting vereisen.-----
 - g. een voorstel tot wijziging van de statuten; -----
 - h. een voorstel tot ontbinding van de vennootschap;-----
 - i. aangifte van faillissement een aanvraag van surséance van betaling; -----
 - j. beëindiging van de dienstbetrekking van een aanmerkelijk aantal -----
medewerkers van de vennootschap of van een afhankelijke -----
maatschappij tegelijkertijd of binnen en kort tijdsbestek; -----
 - k. ingrijpende wijziging in arbeidsomstandigheden van een aanmerkelijk ---
aantal medewerkers van de vennootschap of van een afhankelijke -----
maatschappij; -----
 - l. een voorstel tot vermindering van het geplaatst kapitaal;-----
 - m. een voorstel tot fusie als bedoeld in artikel 2:309 van het Burgerlijk -----
Wetboek of tot splitsing als bedoeld in artikel 2:334a van het Burgerlijk --
Wetboek;-----
 - n. het aangaan van investeringen boven vijftigduizend euro (€ 50.000,00) --
per jaar, voorzover deze investeringen niet reeds zijn opgenomen, -----
vastgesteld en goedgekeurd in de begroting(en);-----
 - o. het aangaan van leningen boven vijftigduizend euro (€ 50.000,00), -----
voorzover niet opgenomen in de liquiditeitsbegroting;-----
 - p. het vaststellen van de begroting en strategische beleidsplannen.-----
2. Door splitsing van handelingen kan aan de strekking van het in het vorige lid
bepaalde geen afbreuk worden gedaan. -----
3. De raad van commissarissen is bevoegd ook andere besluiten dan die in lid 1
van dit artikel zijn vermeld aan haar goedkeuring te onderwerpen. Die andere
besluiten dienen duidelijk omschreven te worden en schriftelijk aan de -----
directie te worden medegedeeld. -----
4. Besluiten tot: -----
- a. het aangaan van investeringen boven eenhonderd duizend euro -----
(€ 100.000,00) per jaar, voorzover deze investeringen niet reeds zijn -----
opgenomen, vastgesteld en goedgekeurd in de begroting(en); -----
 - b. het aangaan van leningen boven eenhonderd duizend euro -----
(€ 100.000,00) per jaar, voorzover niet opgenomen in de -----
liquiditeitsbegroting;-----
 - c. het vaststellen van de begroting en strategische beleidsplannen;-----
dienen naast de goedkeuring van de raad van commissarissen eveneens ---
vooraf te worden goedgekeurd door de algemene vergadering van -----
aandeelhouders. -----
5. Het ontbreken van een goedkeuring als bedoeld in dit artikel tast de -----
vertegenwoordigingsbevoegdheid van de directeuren niet aan. -----
6. De directie verschaft de raad van commissarissen tijdig de voor de -----
uitoefening van haar taak noodzakelijke gegevens. -----

Artikel 20. TAAK EN BEVOEGDHEDEN RAAD VAN COMMISSARISSEN. -----
BESLUITVORMING. -----

1. De raad van commissarissen is belast met het uitoefenen van toezicht op het beleid van de directie en op de algemene gang van zaken in de ----- vennootschap en de met haar verbonden onderneming. -----
Zij staat de directie met raad ter zijde. -----
Bij de vervulling van hun taak richten de commissarissen zich naar het ----- belang van de vennootschap en de met haar verbonden onderneming. -----
De directie verschaft de raad van commissarissen tijdig de voor de ----- uitoefening van zijn taak noodzakelijke gegevens. -----
2. De raad van commissarissen kan bepalen, dat een of meer commissarissen toegang zullen hebben tot alle bedrijfsruimten van de vennootschap en ----- bevoegd zullen zijn inzage te nemen van alle boeken, correspondentie en ----- andere bescheiden en kennis te nemen van alle plaats gehad hebbende ----- handelingen, dan wel een gedeelte van deze bevoegdheden zullen kunnen -- uitoefenen. -----
3. De raad van commissarissen kan, op kosten van de vennootschap, adviezen inwinnen van deskundigen op zodanige gebieden als de raad van ----- commissarissen voor een juiste uitoefening van zijn taak wenselijk acht. -----
Voorts kan de raad van commissarissen, met inachtneming van deze ----- statuten, een reglement opstellen waarin zijn taak of de verdeling daarvan --- over de verschillende commissarissen nader zal worden geregeld. -----
4. De raad van commissarissen benoemt, uit of buiten zijn midden, een ----- secretaris. -----
5. De raad van commissarissen vergadert zo dikwijls een van zijn leden daarom verzoekt. Een commissaris kan zich in de vergadering van de raad van ----- commissarissen doen vertegenwoordigen door aan een andere commissaris van de vennootschap een schriftelijke volmacht te verlenen. Een ----- commissaris kan slechts voor één commissaris als gevolmachtigde optreden. De raad van commissarissen besluit bij volstreekte meerderheid van ----- stemmen. Bij staking van stemmen is het voorstel verworpen. -----
6. Behoudens het in lid 7 bepaalde, kan de raad van commissarissen slechts --- besluiten nemen wanneer de meerderheid van de leden ter vergadering ----- aanwezig of vertegenwoordigd is. -----
7. De raad van commissarissen kan ook buiten vergadering besluiten nemen, -- mits dit schriftelijk geschiedt en alle commissarissen zich ten gunste van het desbetreffende voorstel uitspreken. -----
Een aldus genomen besluit wordt aangetekend in het notulenregister van de raad van commissarissen, dat door de secretaris van die raad wordt ----- gehouden; de bescheiden waaruit van het nemen van een zodanig besluit --- blijkt, worden bij het notulenregister bewaard. -----
8. Van het verhandelde in de vergadering van de raad van commissarissen ---- worden notulen gehouden. Deze notulen worden vastgesteld en ten blijke ---- daarvan getekend door de voorzitter en de secretaris van de vergadering --- waarin de goedkeuring geschiedt. -----
9. De directeuren zijn, indien daartoe uitgenodigd, verplicht de vergaderingen -- van de raad van commissarissen bij te wonen en aldaar alle door die raad --- verlangde inlichtingen te verstrekken. -----

Artikel 21. JAARLIJKSE ALGEMENE VERGADERING. -----

Elk jaar wordt ten minste een algemene vergadering gehouden en wel binnen zes maanden na afloop van het boekjaar van de vennootschap. -----
De agenda voor deze vergadering bevat de volgende onderwerpen: -----

- a. verslag van de directie omtrent de zaken van de vennootschap in het afgelopen boekjaar en het gevoerde bestuur;
- b. vaststelling van de jaarrekening;
- c. bestemming van de winst respectievelijk vaststelling van de wijze waarop een geleden verlies zal worden gedelgd;
- d. décharge van de directie en van de raad van commissarissen;
- e. voorzien in eventuele vacatures;
- f. behandeling van al hetgeen verder in de oproeping tot de algemene vergadering aan de orde zal zijn gesteld.

De hiervoor sub a tot en met d vermelde onderwerpen behoeven niet op de agenda van de jaarvergadering te worden vermeld, indien de termijn voor het opmaken van de jaarrekening is verlengd of een voorstel daartoe op de agenda is geplaatst.

Voorts zal zo mogelijk in de jaarvergadering aan de orde komen de goedkeuring van de begroting voor het volgende boekjaar. Indien de begroting voor het volgende boekjaar niet op de agenda van de jaarvergadering is vermeld, zal uiterlijk in de maand december een algemene vergadering worden bijeengeroepen waarin de goedkeuring van de begroting voor het volgende boekjaar aan de orde zal worden gesteld.

Artikel 22. BUITENGEWONE ALGEMENE VERGADERINGEN.

1. Een buitengewone algemene vergadering wordt bijeengeroepen zo dikwijls de directie of een directeur dan wel de raad van commissarissen of een commissaris dit nodig acht.
2. Bovendien zal een buitengewone algemene vergadering worden bijeengeroepen, zodra een of meer personen, gerechtigd tot het uitbrengen van ten minste tien procent van het totaal aantal stemmen dat kan worden uitgebracht, dit onder nauwkeurige opgave van de te behandelen onderwerpen schriftelijk aan de directie of aan de raad van commissarissen verzoeken.
Indien alsdan geen buitengewone algemene vergadering bijeen wordt geroepen zodanig, dat zij binnen vier weken na ontvangst van bedoeld verzoek wordt gehouden, is ieder van de verzoekers zelf -met inachtneming van de wet en deze statuten- tot de bijeenroeping bevoegd, zonder daartoe de machtiging van de president van de rechtbank te behoeven.

Artikel 23. PLAATS VAN DE VERGADERINGEN.

Algemene vergaderingen worden gehouden in de gemeente waar de vennootschap haar zetel heeft.

In een elders gehouden algemene vergadering kunnen geldige besluiten slechts worden genomen, indien het gehele geplaatste kapitaal is vertegenwoordigd en alle certificaathouders aanwezig of vertegenwoordigd zijn, onverminderd het bepaalde in artikel 29.

Artikel 24. OPROEPING. AGENDA.

1. Behoudens het bepaalde in artikel 22 lid 2 worden aandeelhouders en certificaathouders tot een algemene vergadering opgeroepen door de directie of door een directeur dan wel door de raad van commissarissen of door een commissaris.
De oproepingen geschieden per brief en niet later dan op de vijftiende dag voor de dag waarop de vergadering wordt gehouden.
Was de oproepingstermijn korter of heeft de oproeping niet of niet op de juiste wijze plaatsgehad, dan kunnen toch wettige besluiten worden genomen, mits met algemene stemmen in een vergadering waarin het gehele geplaatste kapitaal vertegenwoordigd is en alle certificaathouders aanwezig -

- of vertegenwoordigd zijn. -----
2. De oproepingsbrieven vermelden de te behandelen onderwerpen, alsmede -- het tijdstip waarop en de plaats waar de vergadering zal worden gehouden. -- Mededelingen welke krachtens de wet of de statuten aan de algemene ----- vergadering moeten worden gericht, kunnen geschieden door opnemings in -- de oproepingsbrieven. -----
 3. Voorstellen van degenen die ter vergadering worden opgeroepen, worden op de agenda geplaatst, mits deze voorstellen ten minste zeven dagen voor de - uiterste dag van oproeping schriftelijk bij de directie zijn ingediend. -----
 4. Omtrent onderwerpen waarvan de behandeling niet bij de oproeping of op -- dezelfde wijze is aangekondigd met inachtneming van de voor oproeping ---- gestelde termijn, kan niet wettig worden besloten, tenzij het besluit met ----- algemene stemmen wordt genomen in een vergadering waarin het gehele -- geplaatste kapitaal vertegenwoordigd is en alle certificaathouders aanwezig - of vertegenwoordigd zijn. -----

Artikel 25. BESLUITVORMING. -----

1. Elk aandeel geeft recht op het uitbrengen van een stem. -----
2. Iedere aandeelhouder en iedere certificaathouder kan zich ter vergadering --- laten vertegenwoordigen onder overlegging van een schriftelijke, naar het ---- oordeel van de voorzitter van de vergadering toereikende, volmacht. -----
3. De algemene vergadering besluit met volstrekte meerderheid van de ----- uitgebrachte stemmen in een vergadering waarin het gehele geplaatste ----- kapitaal is vertegenwoordigd, voorzover deze statuten geen grotere ----- meerderheid of een ander quorum voorschrijven. -----
Het door de voorzitter uitgesproken oordeel omtrent de uitslag van een ----- stemming is beslissend. -----
Hetzelfde geldt voor de inhoud van een genomen besluit, voor zover ----- gestemd werd over een niet schriftelijk vastgelegd voorstel. Wordt echter ---- onmiddellijk na het uitspreken van vorenbedoeld oordeel de juistheid daarvan betwist, dan vindt een nieuwe stemming plaats, wanneer de meerderheid van de vergadering of, indien de oorspronkelijke stemming niet hoofdelijk of ----- schriftelijk geschiedde, een stemgerechtigde aanwezige dit verlangt. Door ---- deze nieuwe stemming vervallen de rechtsgevolgen van de oorspronkelijke -- stemming. -----
4. Indien bij een eerste stemming over personen geen volstrekte meerderheid is verkregen, wordt terstond een tweede stemming gehouden. -----
Wordt ook bij de tweede stemming geen volstrekte meerderheid verkregen, - dan heeft een herstemming plaats tussen de twee personen die bij de ----- tweede stemming de meeste stemmen op zich verenigden. -----
Komen door gelijkheid van het aantal verworven stemmen meer dan twee --- personen voor de herstemming in aanmerking, dan zal bij een ----- tussenstemming worden beslist welke twee personen in herstemming komen, respectievelijk wie met de persoon die de meeste stemmen op zich ----- verenigde, in herstemming zal komen. -----
5. Staken over enig voorstel de stemmen, dan is dit voorstel verworpen. -----
6. Blanco stemmen en stemmen van onwaarde worden geacht niet te zijn ----- uitgebracht. -----
7. Stemming over zaken geschiedt mondeling, stemming over personen ----- schriftelijk bij gesloten ongetekende briefjes, tenzij de voorzitter in beide ----- gevallen zonder tegenspraak in de vergadering van de zijde der ----- stemgerechtigden een andere wijze van stemmen toelaat. -----
8. Voor een aandeel dat toebehoort aan de vennootschap of aan een -----

- dochtermaatschappij daarvan kan in de algemene vergadering geen stem ---
worden uitgebracht; -----
evenmin voor een aandeel waarvan een van hen de certificaten houdt. -----
Vruchtgebruikers en pandhouders van aandelen die aan de vennootschap ---
en/of haar dochtermaatschappijen toebehoren, zijn evenwel niet van hun ----
stemrecht uitgesloten, indien het vruchtgebruik of het pandrecht was -----
gevestigd voordat het aandeel aan de vennootschap of een -----
dochtermaatschappij daarvan toebehoorde.-----
De vennootschap of een dochtermaatschappij daarvan kan geen stem -----
uitbrengen voor een aandeel waarop zij een recht van vruchtgebruik of een --
pandrecht heeft. -----
9. Bij de vaststelling in hoeverre de aandeelhouders stemmen, aanwezig of ----
vertegenwoordigd zijn, of in hoeverre het aandelenkapitaal verschaft wordt of
het vorige lid bepaalt dat daarvoor geen stem kan worden uitgebracht. -----

Artikel 26. LEIDING VAN EEN ALGEMENE VERGADERING. NOTULEN.-----

1. De leiding van een algemene vergadering berust bij de voorzitter van de raad
van commissarissen. Indien deze niet aanwezig is of er de voorkeur aan -----
geeft de vergadering niet voor te zitten, wordt de vergadering geleid door een
andere commissaris, die daartoe wordt aangewezen door de ter vergadering
aanwezige commissarissen. -----
Indien geen commissaris aanwezig is of indien de aangewezen -----
commissaris(en) er de voorkeur aan geeft/geven de vergadering niet voor te
zitten, wordt de vergadering geleid door de ter vergadering aanwezige -----
directeur die het oudst in leeftijd is en bereid is de vergadering voor te zitten.
Indien geen directeur aanwezig is of indien de aanwezige directeur(en) er de
voorkeur aan geeft/geven de vergadering niet voor te zitten, voorziet de -----
algemene vergadering in de leiding. -----
2. Van het verhandelde worden door een door de voorzitter aan te wijzen -----
secretaris notulen gehouden.-----
Die notulen worden vastgesteld en ten blijke daarvan getekend door de -----
voorzitter en de secretaris van de desbetreffende vergadering, dan wel -----
vastgesteld in een volgende vergadering en alsdan ten blijke van vaststelling
door de voorzitter en de secretaris van die volgende vergadering getekend. --

Artikel 27. BESLUITVORMING BUITEN VERGADERING.-----

Tenzij er houders zijn van met medewerking van de vennootschap uitgegeven ----
certificaten, kunnen stemgerechtigde aandeelhouders, stemgerechtigde -----
vruchtgebruikers en stemgerechtigde pandhouders alle besluiten welke zij in een
vergadering kunnen nemen, ook buiten vergadering nemen, mits zij zich allen ----
schriftelijk ten gunste van het desbetreffende voorstel uitspreken. -----

Artikel 28. BOEKJAAR. JAARREKENING.-----

1. Het boekjaar van de vennootschap valt samen met het kalenderjaar.-----
2. Door de directie wordt jaarlijks binnen vijf maanden na afloop van het -----
boekjaar van de vennootschap, behoudens verlenging van deze termijn met -
maximaal vijf maanden door de algemene vergadering op grond van -----
bijzondere omstandigheden, een jaarrekening opgemaakt, welke voor de ----
aandeelhouders en de certificaathouders ter inzage wordt gelegd ten kantore
van de vennootschap. Binnen deze termijn legt de directie ook het -----
bestuursverslag over.-----
3. De jaarrekening wordt ondertekend door de directeuren en de -----
commissarissen. Ontbreekt de ondertekening van een of meer van hen, dan
wordt daarvan onder opgave van redenen melding gemaakt. -----

4. De vennootschap zorgt dat de opgemaakte jaarrekening, het bestuursverslag en de krachtens artikel 2:392 lid 1 van het Burgerlijk Wetboek, toe te voegen gegevens vanaf de oproep voor de algemene vergadering, bestemd tot hun - behandeling, te haren kantore aanwezig zijn. Aandeelhouders en ----- certificaathouders kunnen de stukken aldaar inzien en er kosteloos een ----- afschrift van verkrijgen. -----
5. De algemene vergadering stelt de jaarrekening vast. -----
Voorts besluit de algemene vergadering omtrent décharge van de directie ---- voor het in het afgelopen boekjaar gevoerde bestuur en van de raad van ---- commissarissen terzake van de hem opgedragen taak, behoudens de ----- wettelijke bepalingen. -----
6. De jaarrekening kan niet worden vastgesteld, indien de algemene ----- vergadering geen kennis heeft kunnen nemen van de verklaring van de ----- accountant als bedoeld in artikel 34, tenzij onder de overige gegevens een -- wettige grond wordt medegedeeld waarom de verklaring ontbreekt. -----
7. Indien de jaarrekening gewijzigd wordt vastgesteld, kunnen de ----- aandeelhouders en certificaathouders daarvan kosteloos een afschrift ----- verkrijgen. -----
8. Het in dit artikel bepaalde omtrent het bestuursverslag en de krachtens artikel 2:392 lid 1 van het Burgerlijk Wetboek, toe te voegen gegevens blijft buiten -- toepassing indien artikel 2:403 van het Burgerlijk Wetboek, voor de ----- vennootschap geldt. -----

Artikel 29. ACCOUNTANT. -----

De algemene vergadering zal aan een wettelijk gekwalificeerde accountant de ---- opdracht verlenen om de door de directie opgemaakte jaarrekening te ----- onderzoeken. Is echter artikel 2:396 van het Burgerlijk Wetboek, op de ----- vennootschap van toepassing, dan: -----

- a. is de algemene vergadering bevoegd, doch niet verplicht de opdracht, als in - de vorige zin bedoeld, te verlenen;-----
- b. kan de algemene vergadering de opdracht aan een ander dan een wettelijk -- gekwalificeerde accountant verlenen. -----

Is artikel 2:393 van het Burgerlijk Wetboek op de vennootschap van toepassing, -- dan zal de algemene vergadering de opdracht tot onderzoek van de opgemaakte jaarrekening verlenen aan een deskundige, als bedoeld in lid 1 van gemeld artikel 393. Deze deskundige brengt omtrent zijn onderzoek verslag uit aan de directie -- en aan de raad van commissarissen en geeft de uitslag van zijn onderzoek weer - in een verklaring omtrent de getrouwheid van de jaarrekening. -----

De algemene vergadering kan de opdracht, als hiervoor in dit artikel bedoeld, te -- allen tijde intrekken. -----

Overigens is ten aanzien van het verlenen van de opdracht, als hiervoor in dit ---- artikel bedoeld, en het intrekken daarvan, lid 2 van gemeld artikel 393 van ----- toepassing. -----

Artikel 30. WINST. -----

1. De winst staat ter vrije beschikking van de algemene vergadering, met ----- inachtneming van het hierna in dit artikel bepaalde.-----
2. De vennootschap kan aan de aandeelhouders en eventuele andere ----- gerechtigden tot de voor uitkering vatbare winst slechts uitkeringen doen ---- voorzover het eigen vermogen groter is dan het gestorte en opgevraagde ---- deel van het kapitaal vermeerderd met een reserve van een miljoen euro ---- (€ 1.000.000,00) alsmede met de reserves die krachtens de wet of de ----- statuten moeten worden aangehouden. -----
3. Eventuele uitkering van winst geschiedt eerst na vaststelling van de -----

- jaarrekening waaruit blijkt dat zij geoorloofd is. -----
4. De vennootschap ontleent aan aandelen in haar kapitaal geen recht op enige uitkering. Zodanig recht kan evenmin worden ontleend aan aandelen ----- waarvoor certificaten zijn toegekend welke de vennootschap houdt, tenzij op de certificaten een recht van vruchtgebruik of een pandrecht rust. ----- Bij de berekening van de winstverdeling tellen de aandelen waaraan ----- ingevolge het voorafgaande de vennootschap of een aandeelhouder geen --- recht op uitkering ontleent niet mee, tenzij deze aandelen of de certificaten -- daarvan belast zijn met een vruchtgebruik of pandrecht ten behoeve van een ander dan de vennootschap.-----

Artikel 31. RESERVE. -----
Is de som van het gestorte en opgevraagde deel van het maatschappelijke ----- kapitaal en de reserves die krachtens de wet of de statuten moeten worden ----- aangehouden, geringer dan het laatst vastgestelde minimumkapitaal, dan moet -- de vennootschap een reserve aanhouden ter grootte van het verschil.-----

Artikel 32. DIVIDEND. -----
1. Dividenden worden veertien dagen na vaststelling ter beschikking gesteld, --- tenzij de algemene vergadering op voorstel van de directie anders besluit. ----
2. Dividenden welke vijf jaren na ter beschikkingstelling niet zijn opgeëist, ----- vervallen aan de vennootschap.-----

Artikel 33. STATUTENWIJZIGING EN ONTBINDING. -----
Besluiten tot wijziging van deze statuten, alsmede het besluit tot ontbinding van -- de vennootschap, worden genomen door de algemene vergadering onverminderd het bepaalde in artikel 2: 164 lid 1 letter g en h van het Burgerlijk Wetboek. -----

Artikel 34. OPROEPING IN VERBAND MET STATUTENWIJZIGING. -----
Wanneer aan de algemene vergadering een voorstel tot wijziging van de statuten wordt gedaan, zullen degenen die de oproeping doen tegelijkertijd een afschrift --- van dat voorstel waarin de voorgestelde wijziging woordelijk is opgenomen, ten --- kantore van de vennootschap nederleggen ter inzage voor iedere aandeelhouder en certificaathouder tot de afloop van de vergadering. -----
Bij gebreke daarvan kan over het voorstel niet wettig worden besloten, tenzij het - besluit met algemene stemmen wordt genomen in een vergadering waarin het ---- gehele geplaatste kapitaal vertegenwoordigd is. -----
De aandeelhouders en certificaathouders moeten in de gelegenheid worden ----- gesteld van de dag der nederlegging tot die der algemene vergadering een ----- afschrift van het voorstel tot statutenwijziging te verkrijgen.-----
Deze afschriften worden kosteloos verstrekt.-----

Artikel 35. VEREFFENING. -----
1. De vennootschap blijft na haar ontbinding voortbestaan voorzover dat tot ---- vereffening van haar vermogen nodig is.-----
In stukken en aankondigingen die van de ontbonden vennootschap uitgaan -- moet aan haar naam worden toegevoegd: in liquidatie. -----
2. Van de ontbinding van de vennootschap dient inschrijving te geschieden in -- het handelsregister. -----
3. Tenzij de wet anders bepaalt, treden ter vereffening van het vermogen van -- de ontbonden vennootschap de directeuren als vereffenaar op.-----
4. De algemene vergadering stelt bij het nemen van het besluit tot ontbinding --- van de vennootschap de beloning van de vereffenaar vast. -----
5. De vereffening geschiedt met inachtneming van de wettelijke bepalingen. ----
Tijdens de vereffening blijven deze statuten voorzover mogelijk van kracht, -- zulkas voor wat betreft de raad van commissarissen met dien verstande dat ---
-tenzij de algemene vergadering anders bepaalt- deze ten aanzien van de ----

vereffenaar dezelfde taak heeft als hem voor de ontbinding ten aanzien van de directie was opgedragen.-----

6. Hetgeen na de voldoening van de schuldeisers is overgebleven van het vermogen van de ontbonden vennootschap, wordt aan de aandeelhouders en andere rechthebbenden in verhouding tot ieders recht overgedragen.-----
7. Na afloop van de vereffening blijven de boeken en bescheiden van de ontbonden vennootschap gedurende de door de wet voorgeschreven termijn berusten onder degene die daartoe schriftelijk door de vereffenaars is aangewezen.-----

Terug naar het agendapunt

5.11 Raadsbrief 2017-2 - Stand van zaken Social return [\(terug naar agendapunt\)](#)

De inhoud van deze bijlage is te vinden vanaf de hierna volgende pagina's.

Aan de gemeenteraad

behandeld door Josien Schoterman

afdeling OS

telefoon

ons kenmerk OS-JS

uw kenmerk

bijlagen 1

Steenwijk
(verzendsdatum) 24 januari 2017

Onderwerp Social return

Geachte dames en heren,

In de raadsvergadering van 13 december 2016 hebben wij toegezegd u een overzicht te verstrekken over de stand van zaken met betrekking tot social return. Bijgevoegd vindt u een uitgebreid overzicht met toelichting.

Als gemeente investeren wij op allerlei manieren in werk voor mensen met een achterstand tot de arbeidsmarkt. Uiteraard in de eerste plaats in de NoordWestGroep (NWG), onze eigen gemeentelijke n.v. Maar ook op andere wijze, zoals bijvoorbeeld het aanbieden van werkervaringsplaatsen aan mensen met een uitkering; of dat nu Wajong-ers zijn of mensen die uit de ziektewet of bijstand komen of mensen die langdurig werkloos zijn. Met de werkervaring die ze opdoen, worden hun kansen op een baan vergroot.

Er is sprake van een intensieve samenwerking met de Intergemeentelijke Sociale dienst/ NoordWestGroep (IGSD/NWG). Zowel wat betreft de invulling van werkervaringsplaatsen als het gunnen van werk aan de NWG. Zo is in 2016 alleen al voor groenonderhoudswerkzaamheden gezorgd voor ca 72 fte (waarvan 6 fte ambtelijk) aan arbeidsplaatsen bij de NWG. Dit vertegenwoordigt een waarde van ca. € 1,3 miljoen (32% van de totale jaaromzet NWG). Maar ook op andere wijze wordt gezorgd voor inzet, zoals in bijgevoegde notitie is te lezen.

De Wet banenafpraak bestaat uit twee onderdelen: de banenafpraak op landelijk niveau voor de sector overheid en de sector markt en de mogelijkheid om een quotumheffing op het niveau van de individuele werkgever in te voeren, als blijkt dat de sectorale taakstelling niet wordt gehaald.

In de ledenbrief van 7 april 2015 heeft de VNG een handreiking gegeven voor de verdeling van extra banen. Het uitgangspunt in die handreiking was minimaal één extra baan per gemeente en daarnaast 7 banen per arbeidsmarktregio (25,5 uur staat hierbij gelijk aan een baan).

Onze gemeente Steenwijkerland heeft reeds 7,8 arbeidsplaatsen gerealiseerd ten opzichte van 2013. Hiermee hebben wij het voorgestelde quotum voor de gehele arbeidsmarktregio in 2015 als gemeente al gehaald.

In de ledenbrief van 10 juni 2016 geeft de VNG aan dat gemeenten (inclusief gemeenschappelijke regelingen) ook dat jaar weer een taakstelling hebben om 735 banen te creëren voor mensen met een arbeidsbeperking. Dit bovenop de eerder benoemde 630 banen. Ook dat jaar heeft de gemeente haar verantwoordelijkheid genomen en voldoen wij ruimschoots aan het voorgestelde quotum.

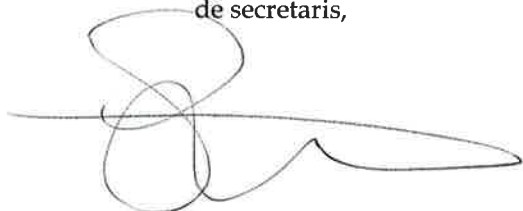
Deze lijn zet zich door in 2017, zoals u kunt constateren uit bijgevoegde notitie. Ook zullen nieuwe werkplekken en werkervaringsplaatsen voor de betreffende doelgroepen beschikbaar zijn.

De meeste werkplekken ontstaan door uitbestedingen rechtstreeks aan de NWG of via social return-verplichtingen bij aanbestedingen aan derden. Deels is er sprake van detacheringen. Met de NWG is een raamcontract gesloten, waardoor heel slagvaardig en snel detacheringen geregeld kunnen worden. Het voordeel hiervan is dat bij b.v. langdurige ziekte de NWG kan zorgen voor vervanging. Een deel van betreffende doelgroepen wordt ook daadwerkelijk in dienst genomen (zowel van NWG, als Wajongers en ook medewerkers die op een werkervaringsplaats hebben gezeten). De vraag in deze tijd, met de veranderende wetgeving, is of niet meer medewerkers van de NWG in dienst kunnen komen van gemeente. Bij een deel van de werkplekken is er sprake van tijdelijke aard. Daarom is er sprake van tijdelijke detacheringen (b.v. voor het scannen van archiefstukken in verband met digitalisering). Meer structurele werkzaamheden betreffen bijvoorbeeld het groenonderhoud. In bijgevoegde notitie wordt uiteengezet wat de koers onder de oude wetgeving was en onze inzet om na te gaan of er andere mogelijkheden zijn om vorm te geven aan het maatschappelijk verantwoord ondernemen.

Wij vertrouwen erop uw vraag om inzicht in de stand van zaken hiermee naar genoeg te hebben beantwoord.

Hoogachtend,

Burgemeester en wethouders van Steenwijkerland,
de secretaris, de burgemeester,

drs. S.S. Weistra

J.H. Bats

Inleiding

Maatschappelijk verantwoord ondernemen is bij ons geen loze kreet. Integendeel. Als gemeente lopen we voorop met het aanbieden van werk aan mensen met een achterstand tot de arbeidsmarkt. We slaan ons er niet mee op de borst, want eigenlijk vinden we het heel normaal: het nemen van je maatschappelijke verantwoordelijkheid. Hoe? Bijvoorbeeld door het aanbieden van werkervaringsplaatsen aan mensen met een uitkering. Of dat nu Wajong-ers zijn of mensen die uit de ziektewet of bijstand komen of mensen die langdurig werkloos zijn. Met de werkervaring die ze opdoen, worden hun kansen op een baan vergroot. Daar waar mogelijk nemen we -bij wederzijdse tevredenheid- ook medewerkers met een afstand tot de arbeidsmarkt in dienst.

Tevens bieden wij mensen met een uitkering (Wajong- ziektewet- bijstands-, SW- of WW-uitkering) werkervaringsplaatsen aan. In de meeste gevallen wordt bij aanmelding van een kandidaat een geschikte plek gecreëerd. De kandidaten kunnen maximaal twee keer drie maand werkervaring opdoen. In deze periode worden ze begeleid op de werkplek en mogen ze korte cursussen volgen. Na 6 maanden zijn ze interne kandidaat in het mobiliteitsnetwerk 'Talentenregio' en kunnen ze meesolliciteren op interne vacatures. Dit vergroot hun kansen.

Koers

Wij kunnen ervoor kiezen om taken zelf uit te voeren, om hiervoor samenwerking te zoeken met (semi-) medeoverheden of private partijen of om de uitvoering geheel uit te besteden. Steenwijkerland heeft ervoor gekozen om de uitvoerende taken voor het beheer van de openbare ruimte uit te besteden en zelf meer de regietaak te houden. De ervaring leert dat de markt dit onderhoud efficiënter kan (b.v. door veelvuldiger gebruik van specialistische apparatuur voor meerdere klanten).

De keuze voor inschakeling van medewerkers van de NWG was tot 2016 om dit te doen middels verplichte social return bij aanbestedingen. De doelstelling ten aanzien van 'social return', de voorwaarde dat er bij de uitvoering van de opdracht mensen moeten worden ingezet met een grote(re) afstand tot de arbeidsmarkt, speelde een grote rol bij deze afweging. Om hierin forsere stappen te kunnen zetten is een pilot met een plaatselijke aannemer gedaan in Vollenhove. Het werk werd onderhands aanbesteed met de afspraak dat 6 medewerkers van de NWG zouden worden ingezet door de betreffende ondernemer. Indien dit succesvol zou zijn, zou deze werkwijze worden uitgebreid. De pilot heeft geleerd dat het een moeizaam, zo niet onmogelijk traject was om voldoende medewerkers van de NWG in de pilot onder te brengen. Ook de pilot Onderhoudswijkteam is geen onverdeeld succes gebleken, wegens onvoldoende instroom vanuit IGSD/NWG.

Met het oog op de gewijzigde wetgeving en door de vraag van de directie van de NWG, is in 2016 een wijziging in de koers opgetreden. Vrijwel het gehele groen onderhoud is onderhands gegund aan de NWG. Door te werken met een beeldbestek, wat ook zeer gebruikelijk is, kon de NWG ook meer gevarieerd het personeel inzetten.

Wat betreft tijdelijk / seizoenswerk wordt zoveel mogelijk gekeken of het mogelijk is hiervoor de NWG in te schakelen. Dit betreft dan ook tijdelijke aanstellingen middels detacheringen (zoals bij de tijdelijke werkzaamheden ten behoeve van de 'scanstraat' en de werkzaamheden met een seizoenskarakter zoals de brugwachters).

Ook goed is om op te merken dat door de forse bezuinigingstaakstellingen op gemeentelijk personeel er tot 2016 sprake was van per saldo uitstroom van personeel en geen tot nauwelijks vacatures. Het grootste deel van tijdelijke contracten is toen niet verlengd en tevens was er een (selectieve) vacaturestop ingesteld en werd in principe niet extern geworven.

De wereld ziet er inmiddels anders uit. Naast een gunstiger financieel perspectief en groei door nieuwe taken, geeft ook de gewijzigde wetgeving aanleiding om te kijken naar onze koers ten aanzien van banen voor mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt. De ingezette lijn van werkervaringsplaatsen, detacheringen bij tijdelijk en seizoenswerk, onderhandse gunning aan de NWG en social return bij aanbestedingen aan derden zetten we door. Wel willen we kijken of het mogelijk is op een andere wijze het groen onderhoud door de medewerkers van de NWG te doen. We willen daarvoor in samenspraak met de NWG verschillende opties uitwerken en de voor- en nadelen op een rij zetten. Op een later moment komen we daarop terug. Opgemerkt moet worden dat de aard van werkzaamheden bij de gemeente een zodanige ontwikkeling doormaakt (door digitalisering en taken) dat dit in sterk toenemende mate functies op hoger (HBO/Academisch) niveau betreft.

Wet Banenafpraak en quotum arbeidsbeperkten

De Wet banenafpraak bestaat uit twee onderdelen: de banenafpraak op landelijk niveau voor de sector overheid en de sector markt en de mogelijkheid om een quotumheffing op het niveau van de individuele werkgever een heffing in te voeren als blijkt dat de sectorale taakstelling niet wordt gehaald. Als de overheidssector niet genoeg banen heeft gerealiseerd, dan kan het kabinet (na overleg met sociale partners en de VNG) besluiten de quotumregeling voor de overheid te activeren. Elk jaar wordt tussentijds gemeten of de overheidssector genoeg voortgang heeft geboekt.

De VNG ziet de banenafpraak als ieders maatschappelijke verantwoordelijkheid en geeft geen aparte doelstelling per gemeente of gemeenschappelijke regeling aan. Voor de uitvoering van de banenafpraak kan de gemeente zelf berekenen hoeveel extra banen ieder voor zijn rekening neemt. In de ledenbrief van 7 april 2015 heeft de VNG een handreiking gegeven voor de verdeling van extra banen. Het uitgangspunt van minimaal één extra baan per gemeente en daarnaast 7 banen per arbeidsmarktregio. Als één baan wordt geteld een baan van 25,5 uur. Een baan van minder of meer dan 25,5 uur wordt naar rato meegeteld.

Steenwijkerland heeft reeds 7,8 arbeidsplaatsen (uitgaande van gemiddeld 25,5 uur) gerealiseerd ten opzichte van 2013. Hiermee hebben wij al bijna alleen het voorgestelde quotum voor 2015 volgens het advies van de VNG gehaald. Hiermee voldoet de arbeidsregio, dankzij de gemeente Steenwijkerland, ruim aan het gestelde uitgangspunt.

In de ledenbrief van 10 juni 2016 geeft de VNG aan dat gemeenten (inclusief gemeenschappelijke regelingen) ook dat jaar weer een taakstelling hebben om 735 banen te creëren voor mensen met een arbeidsbeperking. Dit bovenop de eerder benoemde 630 banen. Ook dat jaar heeft de gemeente haar verantwoordelijkheid genomen en voldoet de gemeente Steenwijk ruimschoots aan het voorgestelde quotum.

Samenwerking Intergemeentelijke Sociale dienst / NoordWestGroep

Er is sprake van een intensieve samenwerking met de Intergemeentelijke Sociale dienst/ NoordWestGroep (IGSD/NWG). Hierdoor kan de gemeente diverse werkervaringsplekken aanbieden. Onderstaand zijn een aantal van deze samenwerkingsverbanden en werkervaringsplaatsen beschreven.

Groenonderhoudswerkzaamheden

Tot 2016 werden door de afdeling Openbare Werken jaarlijks groenonderhoudswerkzaamheden in opdracht gegeven aan de Noord West Groep (NWG) voor de periode april t/m oktober. Daarnaast werd in de wintermaanden opdracht gegeven voor werkzaamheden op regiebasis.

Verzorgend onderhoud van de openbare ruimte

Per 2016 heeft de gemeente het werkpakket uitgebreid naar verzorgend onderhoud van de openbare ruimte voor de duur van 3 jaar (en het hele jaar werkzaamheden) aanbesteed aan de NWG. Daarnaast zijn er met NWG contracten opgesteld voor het maaien van sportvelden, het onderhouden van begraafplaatsen en onkruidbeheersing op verhardingen.

Onderhoudswerkzaamheden

Naast bovenstaande contracten zijn jaarlijks 8 medewerkers gedurende het hele jaar gedetacheerd voor het verrichten van onderhoudswerkzaamheden.

Om inzicht te geven in de omvang is het goed om te vermelden dat alleen al bovenstaande werkzaamheden een waarde vertegenwoordigen van ca. **€ 1,3 miljoen (32% van de totale jaaromzet NoordWestGroep)**. Het totaal aantal fte's NoordWestGroep dat voor bovenstaande werkzaamheden bij de gemeente wordt ingezet bedraagt **72 fte** (waarvan 6 fte ambt.). De samenwerking met de IGSD/NWG gaat echter nog verder.

Brugwachters

Sinds vele jaren zijn twee medewerkers van de NWG als brugwachter gedetacheerd bij de gemeente om de drie bruggen van de gemeente te bedienen in de periode april t/m oktober (seizoenswerk).

Begraafplaatsteam

Twee medewerkers van de NWG zijn gedurende het gehele jaar gedetacheerd bij de gemeente om het onderhoud van de begraafplaatsen te verzorgen. Werkzaamheden die door hen -op de 16 begraafplaatsen- worden verzorgd betreffen voornamelijk het maaien van het gras en het bladblazen/bladruimen.

Garageteam

Sinds 2013 werken twee medewerkers (één SW-er en één ambtenaar) van de NWG op de gemeentewerf samen met twee medewerkers van het garageteam van de gemeente. Zij onderhouden en beheren alle voertuigen en gereedschappen van zowel de gemeente als de NWG met als doel gemeenschappelijke voordelen te bewerkstelligen. Dit gebeurt op basis van Werken Op Locatie (WOL).

Plusteam

Sinds 2010 is een plusteam samengesteld, welke bestaat uit gemiddeld tien personen. Deze groep bestaat vooral uit bijstandsgerechtigden en uitkeringsgerechtigden van het UWV die in de wijken en parken van onze gemeente additioneel onderhoud verrichten. Dit alles in het kader van participatie; op deze wijze leren de deelnemers werknemersvaardigheden. Dit komt veelal tevens ten goede van hun sociale vaardigheden. Het plusteam krijgt opdrachten van Woonconcept en de gemeente Steenwijkerland. De aansturing vindt plaats door twee medewerkers van de NWG/IGSD.

Timpaan verzorgt het welzijn van het team, de gemeente faciliteert qua voertuigen en andere materialen/gereedschappen.

Postbezorging

In 2012 heeft de gemeente met de IGSD/NWG afspraken gemaakt over het bezorgen van de post. Hierbij ging het om de postbezorging in de postcodegebieden van o.a. Steenwijk 8331 t/m 8334), Witte Paarden (8335), Onna (8334), etc. Deze samenwerking is in oktober 2013 uitgebreid met de postcodegebieden Vollenhove (8325) en Sint jansklooster (8326). In 2016 heeft de IGSD/NWG de postbezorging laten uitvoeren door Cycloon. Cycloon heeft met de IGSD/NWG de afspraak dat zij mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt inzetten.

In 2017 dienen er weer nieuwe contracten afgesloten te worden voor de postbezorging (Post.nl en IGSD/NWG). Cycloon is -gezien het feit dat hun doelstelling goed aansluit bij de intenties van de gemeente rondom participatie - uitgenodigd om een offerte te maken voor de gehele postbezorging (halen en brengen).

Aanbestedingen

Ook bij aanbestedingen willen we uiting geven aan onze maatschappelijke verantwoordelijkheid. Daar waar mogelijk hanteren we de eis 'social return': kwetsbare groepen krijgen zo meer kans op de arbeidsmarkt en daarmee de mogelijkheid om volwaardig in de maatschappelijk mee te draaien. In het gemeentelijke aanbestedingsprotocol (een onderdeel van het gemeentelijke inkoop- en aanbestedingsbeleid is vastgelegd dat social return in principe toegepast wordt bij de volgende aanbestedingen: (1) aanbestedingen van diensten met een geraamde waarde boven het Europese drempelbedrag en (2) aanbestedingen voor werken met een geraamde waarden van € 250.000 of meer.

Kleinere werken en diensten

Tevens zijn we sinds 2015 aan het experimenteren met het toepassen van social return bij kleinere werken en diensten. We schrijven voor dat de aannemer een percentage (gemiddeld 5%) van zijn aanneemsom moet gebruiken voor het inzetten van mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt. De aannemer moet zich hiervoor melden bij de IGSD/NWG. Zo wordt geprobeerd een goede match te maken met deze mensen.

Herstraten van wegen

Naast deze trajecten hebben we ook twee keer een pilot gedraaid met het herstraten van wegen. Hiervoor is een veel groter aandeel social return voorgeschreven. Beide keren zijn hierbij mensen van onze eigen IGSD/NWG ingezet. Voor een persoon heeft dit ook daadwerkelijk geleid tot een baan bij de aannemer.

Overige cijfers

<i>Jaar</i>	<i>Aantal medewerkers die vanuit een werkervaringsplek van de IGSD/NWG in dienst zijn gekomen bij de gemeente.</i>	<i>Wajong-er die na afloop van een werkervaringsplek in dienst is gekomen bij de gemeente.</i>	<i>Na afloop werkervaringsplek IGSD/NWG via payroll of inhuur tijdelijk werkzaam bij de gemeente.</i>	<i>Aantal gedetacheerde medewerkers vanuit de IGSD/NWG bij de gemeente.</i>	<i>Totaal</i>
2012 ¹	1 ²		1		2
2013			1	7	8
2014	1	1	3	7	12
2015			3	14	17
2016	1		5	20	26
				(naast de eerder benoemde 72 fte en de fte's postbezorging)	
Totaal	3	1	13	48	65

Ontwikkelingen 2017

Een groot aantal gedetacheerde medewerkers vanuit de IGSD/NWG zal ook in 2017 werkzaam zijn bij de gemeente. Daarnaast zal in 2017 gestart worden met project digitalisering milieuvergunningen. Dit project biedt kans voor drie (nieuwe) medewerkers vanuit de IGSD/NWG. De werkzaamheden bestaan uit het scannen van milieuvergunningen. Tevens staat er momenteel nog een verzoek bij de IGSD/NWG uit voor een (secretariaat) werkervaringsplek. Daarnaast bieden wij structureel op meerdere plekken in de organisatie (bijvoorbeeld financiële administratie en toezicht en handhaving) doorlopend werkervaringsplekken aan. Helaas ontvangen we hierop in het algemeen geen, dan wel onvoldoende, kandidaten via IGSD/ NWG.

Zoals reeds eerder aangegeven wordt er in 2017, in samenwerking met de IGSD/NWG, onderzocht om de groenvoorziening mogelijk ander te organiseren. Ook in 2017 is maatschappelijk verantwoord ondernemen geen loze kreet bij de gemeente. We willen voorop blijven lopen met het aanbieden van werk aan mensen met een achterstand tot de arbeidsmarkt.

Budget

Het budget voor werkervaringsplekken bedraagt circa € 25.000,-. Dit budget is in de periode 2012 – 2013 ruim tot besteding gekomen met bedragen van € 27.000,- en € 33.000,-. Vanaf 2014 is de besteding €19.000 (2014), €15.000 (2015) en €16.000 (2016, voorlopig). Het bedrag is enige tijd gehalveerd geweest omdat we van de IGSD/NWG onvoldoende kandidaten ontvingen. Inmiddels bedraagt het budget weer circa € 25.000,- en gaan we uit van meer aanbod voor deze plekken.

¹ Naast dienstverbanden bij de gemeente Steenwijkerland of inhuur via payroll bij de gemeente Steenwijkerland, hebben sinds 2012 ook nog eens 8 werkervaringskandidaten (tijdens of direct na afloop van de werkervaringsplek bij ons) een baan elders gevonden.

² In de periode 2008-2011, zijn ook nog eens 4 medewerkers vanuit een werkervaringsplek van de IGSD/NWG in dienst gekomen bij de gemeente.

Terug naar het agendapunt

5.12 Kwartaal rapportage IGSD 2016 t-m december v2 ([terug naar agendapunt](#))

De inhoud van deze bijlage is te vinden vanaf de hierna volgende pagina's.

4^e Kwartaalrapportage IGSD 2016

Samen Werken aan Werk

Intergemeentelijke Sociale Dienst
Steenwijkerland
IGSD
Westerveld

Inhoudsopgave:

Inleiding	3
1. Re-integratie	5
1.1 Ontwikkeling Werkstap.....	5
1.2 MKB Goed Werknemerschap.....	5
1.3 Uitstroom, ontwikkeling en meedoen.....	5
1.4 Zorg/hulpverlening en tegenprestatie/vrijwilligerswerk.....	6
1.5 Plaatsingssubsidies.....	7
1.6 Ontheffingen.....	7
1.7 Inburgering.....	8
1.8 Financieel P-Budget.....	9
2. Programmakosten	10
2.1 Klantenaantallen & ontwikkelingen.....	10
2.2 Instroom/uitstroom klanten IGSD t/m december 2016.....	11
2.3 Aanvragen levensonderhoud (Instroom) en uitstroom Bijstand/IOAW t/m december 2016.....	12
2.4 Poort/preventiequote.....	12
2.5 Bezwaar & beroep.....	14
2.6 Klachten.....	14
2.7 Overige regelingen.....	14
2.8 Compensatieregeling Schoonmaakondersteuning.....	15
2.9 Wet Bundeling van Uitkeringen Inkomensvoorziening aan Gemeenten (BUIG).....	15
2.10 Bijzondere bijstand en minimabeleid.....	15
2.11 Hoogwaardige handhaving.....	16
2.12 Schuldhulpverlening.....	18
2.13 Debiteuren.....	20
3. Bedrijfsvoering	21
3.1 Apparaatskosten.....	21
3.2 Personeel.....	22
3.3 Algemeen.....	22
3.4 Huisvesting.....	23
3.5 Facilitair.....	23
3.6 ICT.....	23
3.7 Lean.....	23

Inleiding

Voor u ligt de vierde en laatste kwartaalrapportage over 2016. Met deze rapportage presenteren wij de resultaten over 2016 van het Plan van Aanpak van 2015 en de veranderingen die het plan met zich mee brachten.

Het Plan heeft als titel “**Vertrouwen Ondernemen Verbinden**”.

Vertrouwen van onze eigenaren, in ons zelf en in de mogelijkheden van onze kandidaten.
Ondernemerschap om de opgave uit de participatiewet te verwezenlijken.
Verbinden in de vorm van echte aandacht.

Met deze rapportage geven wij een uitgebreid verslag over de resultaten van 2016. Uiteraard komen wij op tijd met de jaarrekening 2016, de toelichting daarbij zal echter beknopter zijn, gelet op de inhoud van deze rapportage.

Onze tussenrapportage van het Plan van Aanpak, die wij op 4 oktober 2016 aan de beide gemeenteraden hebben gepresenteerd, heeft bestuurlijk nog geen verder behandeling gekregen. Wel kon worden gestart met het vervolg van het plan voor 2017 en daarvoor zijn alle organisatorische maatregelen getroffen.

Op 16 december 2016 hebben wij de kaderbrief voor de begroting 2018 aan de gemeenteraden aangeboden. Op basis van deze notitie gaan wij graag de discussie met de gemeenteraden aan over hoe het werkveld eruit gaat zien en welke inzet daarbij nodig is.

De Werkstap-methode is nu de aanpak waarmee alle kandidaten uit ons bestand en de SW-medewerkers worden begeleid in hun re-integratietraject naar participatie en/of naar werk bij een reguliere werkgever. Met deze werkwijze wordt het verschil in aanpak tussen NoordWestGroep en de IGSD op het gebied van re-integratie zo goed als weggenomen. Ook is hiermee de aanpak voor mensen behorende tot het doelgroepenregister in dezelfde methodiek verankert.

Door het UWV is de IGSD gevraagd, als een van de vijf organisaties in het land, om te participeren in een pilot om gegevensuitwisseling met het kandidatenbestand van het UWV digitaal te realiseren. Met deze uitwisseling wordt het bijhouden van dubbele administraties voorkomen. Vanaf het tweede kwartaal van 2017 start de gegevensuitwisseling en het is het plan om deze uitwisseling aan het einde van het jaar realtime operationeel te hebben. De IGSD is de enige organisatie in de regio Zwolle die aan de pilot mee mag doen.

De uitvoering van het Plan van Aanpak heeft geleid tot een paradigma-wijziging bij onze medewerkers en in steeds grotere mate ook bij onze kandidaten. In het afgelopen jaar hebben wij daarover uitvoerig gerapporteerd. Deze verandering komt nu in een transformatiefase. Hierover willen wij een dialoog met onze ketenpartners gaan voeren, waarbij wordt aangesloten bij de visie op de maatschappelijke opgave uit de “drie decentralisaties”. Door het toegenomen contact met onze kandidaten wordt ook steeds duidelijker wat de daadwerkelijke problematiek is die een zelfstandige deelname aan het maatschappelijk verkeer belemmert. Een uitweg uit deze situatie is alleen mogelijk als alle sociale mogelijkheden worden afgestemd en benut. Het bieden van maatwerk is daarbij het adagium van de toekomst.

Alle acties die wij uitvoerden, hebben bij gedragen aan de doelstelling voor 2016. Vanaf de tussenrapportage is de doelstelling om het bestand gereduceerd te hebben tot 1090 kandidaten op 31 december. De stand aan het einde van 2016 is 1102. Dit resultaat is een gevolg van 527 beëindigingen. Tegenover de beëindigingen staan 426 nieuwe kandidaten, dat zijn er 50 meer dan in 2015. Deze toename is in zekere zin in lijn met de landelijke toename van het aantal uitkeringsgerechtigden.

Naast de doelstelling in aantallen hebben wij met de uitvoering van het plan ingezet op een effectievere relatie met werkgevers en andere ketenpartners. De relatie met deze ketenpartners is aanmerkelijk verbeterd. Met de Business Club Steenwijk is een intensieve samenwerking ingezet in het benaderen van werkgevers voor Leer-WerkTrajecten en vacatures. Ook trekken wij samen op om de dialoog met werkgevers te voeren over de opgaven uit de Participatiewet. Daarnaast en als uitvloeisel van deze acties, voeren wij gesprekken met groepen werkgevers om nieuwe vormen te vinden voor Leer-WerkTrajecten, ook voor nieuwkomers en kandidaten uit het doelgroepregister. Op deze wijze onderzoeken wij de mogelijkheden van de Participatiewet om zodoende het deel “inkomen” van de drie decentralisaties, en daarmee de maatschappelijke opgave daaruit, vorm te geven.

Afstemming met de regio via het Regionaal Werkbedrijf Zwolle en samenwerking met de subregio krijgt meer inhoud. Hierdoor kunnen we, daar waar nodig en mogelijk is, onze inspanningen versterken en kennis delen.

Ook in 2017 gaan wij onze aanpak doorzetten. Om het succes daarvan ook in 2017 te kunnen bestendigen, is samenwerking met partners in de andere twee domeinen van de transitie onontbeerlijk. Het adagium "Eén gezin één plan", om zicht te bieden op zelfstandige deelname aan het maatschappelijk verkeer, is alleen in samenwerking echt uitvoerbaar.

Onze slogan is: Je bent bij de IGSD om te **Werken aan Werk**.

Steenwijk, 24 januari 2017

Gerrit van Hofwegen
Directeur

1. Re-integratie

1.1 Ontwikkeling Werkstap

Het afgelopen jaar is de methode Werkstap geïntroduceerd. Middels deze methode worden werkplannen gegenereerd op basis van individuele cliënt-competenties enerzijds en door de markt gevraagde competenties anderzijds, waarmee de afstand van cliënten met de arbeidsmarkt verkleind worden. Om dit te bereiken zijn alle cliënten, inclusief hun competenties, ingevoerd in Werkstap. Dit gebeurt middels de zogenaamde 'zelfintake', aangevuld met observaties die plaatsvinden tijdens de diagnoseweek bij de Noordwestgroep.

Inmiddels zijn alle cliënten in Werkstap geplaatst en heeft bijna elke cliënt werkopdrachten die hem / haar in staat stellen de afstand tot de arbeidsmarkt te verkleinen.

Elke consulent en praktijkopleider heeft de Proeve van Bekwaamheid met goed gevolg afgelegd, zodat iedereen, die met Werkstap werkt gecertificeerd gebruiker is en exact weet hoe het ontwikkeltool Werkstap ingezet kan worden om ze snel en efficiënt mogelijk de afstand tot de arbeidsmarkt te verkleinen en mensen te helpen aan een reguliere baan.

1.2 MKB Goed Werknemerschap

Om onze cliënten meer kans op succes in een sollicitatietraject te bieden, kunnen ze deelnemen aan een MKB-Goed Werknemerschap assessment. Hiermee kunnen ze een werkgever laten zien dat ze misschien niet alle vereiste diploma's hebben, maar wel heel leergierig en super-gemotiveerd zijn en goed zelfstandig kunnen werken. Want de meeste werkgevers vinden houding en gedrag het allerbelangrijkste. Nog belangrijker dan vakkennis.

In het assessment MKB Goed Werknemerschap worden cliënten vier werkdagen lang getoetst op arbeidsvaardigheden, leerhouding, motivatie en sociale vaardigheden. Na afloop van dit traject krijgen ze een uitgebreid rapport met succespunten en aanbevelingen en als het goed ging: het MKB-GW certificaat dat bewijst dat je een prettige, leergierige en gemotiveerde werknemer bent.

In het afgelopen jaar hebben we vijf keer een assessment met cliënten gedaan. Van de eerste groepen is 73% van de deelnemers uitgestroomd naar werk.

1.3 Uitstroom, ontwikkeling en meedoen

Het uitgangspunt van de Participatiewet is dat (kwetsbare) burgers naar vermogen participeren in de samenleving. De focus ligt primair op werk en bijstandsonafhankelijkheid. In 2016 heeft de IGSD een enorme ontwikkeling doorgemaakt hetgeen heeft geleid tot noemenswaardige resultaten op het gebied van uitstroom naar reguliere arbeid. Met de inzet van het Werkgevers Servicepunt (WGSP) stroomden 216 mensen uit de uitkering naar een reguliere baan of startten een eigen bedrijf. Naast deze uitstroom uit de uitkering heeft het WGSP ook diverse personen op een baan geplaatst voordat er sprake was van een uitkering. Het WGSP werkt samen in (sub)regionaal verband waarbij de vraag van de werkgever leidend is.

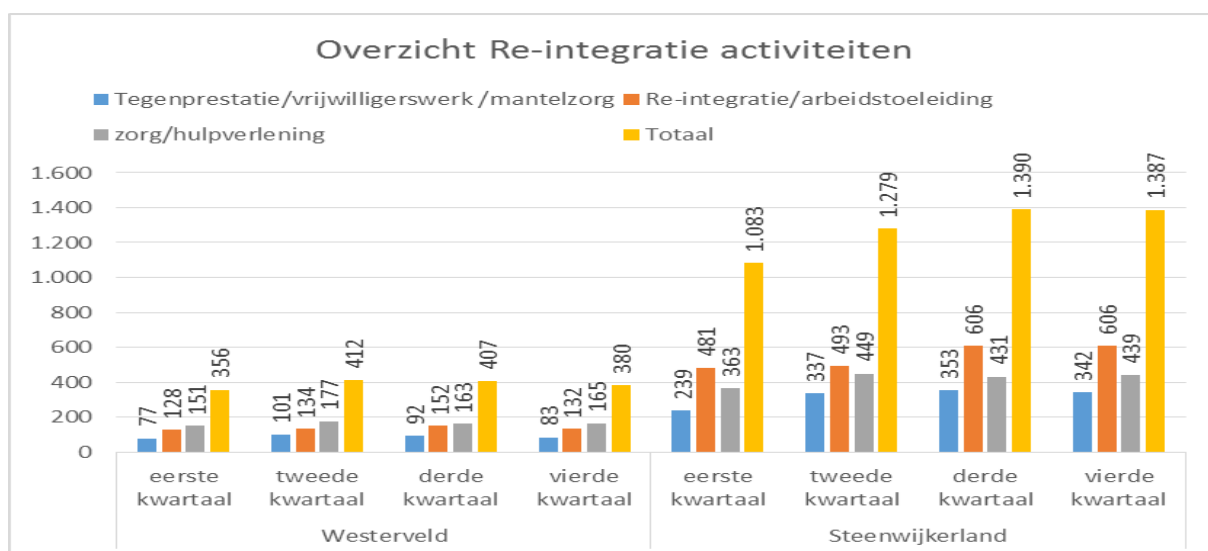
Clënten die nog niet in staat zijn om te werken of actief te solliciteren naar een betaalde baan volgen een re-integratietraject. Deze trajecten bestaan onder andere uit sollicitatietrainingen, werk-/leertrajecten en werkstages bij zowel NoordWestGroep en Reestmond als bij reguliere werkgevers.

Werkervaringsplaatsen bij de Ijsbaan

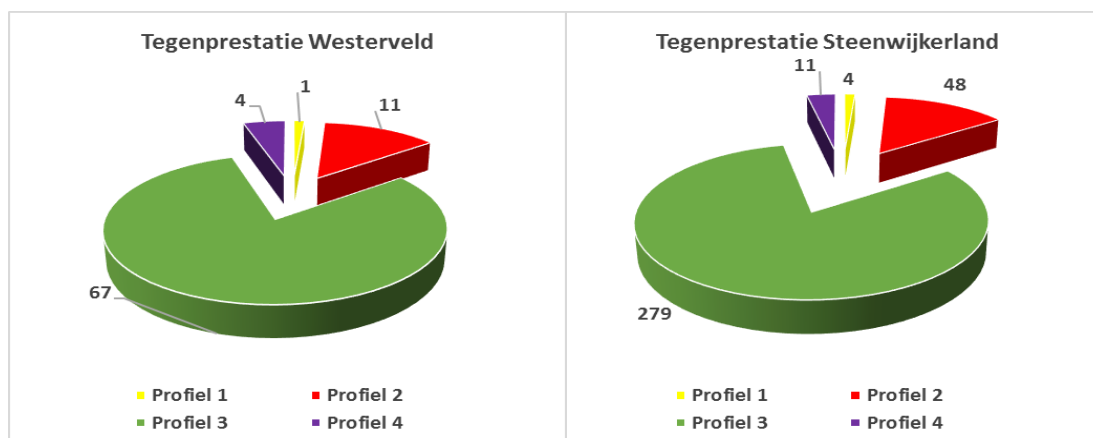
Werk-/Leertraject Dyka

Daarnaast verrichten cliënten vrijwilligerswerk of doen een tegenprestatie. Zorg/hulpverlening wordt (flankerend) ingezet door hulpverleningsinstellingen om cliënten te activeren. Onderstaande tabel geeft de re-integratieactiviteiten van de gemeenten Steenwijkerland en Westerveld over het jaar 2016 weer.

1.4 Zorg/hulpverlening en tegenprestatie/vrijwilligerswerk

In de tabel in de voorgaande paragraaf is te zien dat het aantal hulpverleningsactiviteiten in het vierde kwartaal is toegenomen ten opzichte van het eerste kwartaal. De bestandsscreening die is uitgevoerd voor alle cliënten in 'profiel 4' heeft geleid tot een toename aan activiteiten. Daar waar nodig wordt hulpverlening ingezet. Deze hulpverlening is onderdeel van het participatietraject van de cliënt. Naast hulpverlening kan er sprake zijn van vrijwilligerswerk, tegenprestatie en toeleiding naar werk. In onderstaande tabel wordt per profiel het aantal activiteiten in het kader van de tegenprestatie/vrijwilligerswerk per 31 december weergegeven.

1.5 Loonkostensubsidies

De Participatiewet biedt de mogelijkheid om cliënten met een arbeidsbeperking door middel van een subsidie (reguliere) werkzaamheden te laten verrichten. Deze (loonkosten-)subsidie wordt verstrekt aan de werkgever. De subsidie dient als compensatie voor de werkgever als de cliënt niet volledig productief kan zijn als gevolg van handicap of ziekte. Daarmee compenseren we (gedeeltelijk) de loonkosten die de werkgever moet betalen. Als gevolg van de nieuwe werkwijze waarbij de focus primair op arbeidsinschakeling ligt, merken we dat veel cliënten die we bemiddelen een steeds grotere afstand hebben tot de arbeidsmarkt als gevolg van handicap of ziekte. We verwachten daarom dat het instrument (loonkosten-)subsidie en externe jobcoaching vaker ingezet zal worden om burgers met een arbeidsbeperking (reguliere) arbeid te laten verrichten. Over het jaar 2016 werden in totaal 27 subsidies verstrekt aan werkgevers (kosten € 65.000 inclusief kosten voor bepaling loonwaarde).

1.6 Ontheffingen

In 2016 is het aantal ontheffingen aanzienlijk afgenomen. Op 1 januari 2016 bedroeg het aantal ontheffingen 425 en op 1 januari 2017 nog 302. Het aantal ontheffingen is derhalve afgenomen met 123.

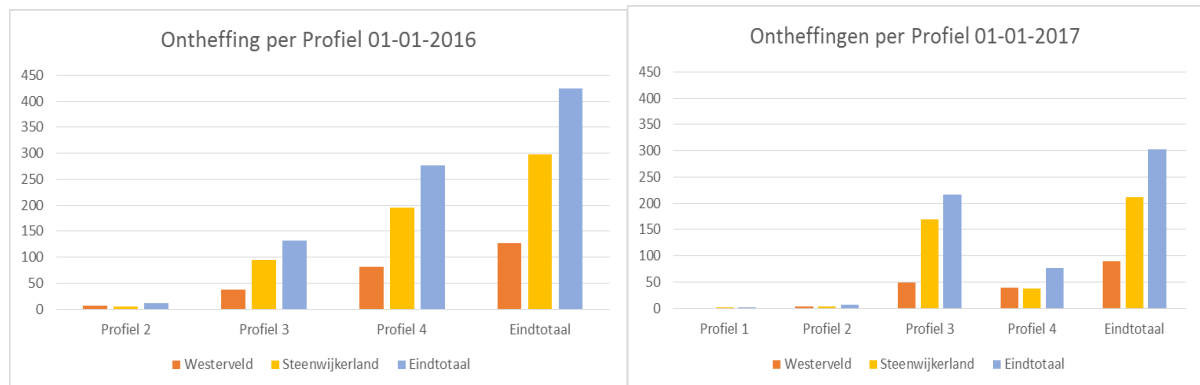
Met name het aantal ontheffingen in profiel 4 is enorm gedaald van 277 op 1 januari 2016 naar 77 op 1 januari 2017.

Uit de uitkering dankzij de Coop en Superr

Hiervoor zijn een aantal redenen te noemen;

- Als gevolg van de nieuwe werkwijze met Werkstap zijn de klantcontacten doelgerichter geworden en is de intensiteit toegenomen.
- We verwachten daarbij van iedereen een (tegen)prestatie naar vermogen.
- Ontheffing wordt alleen verleend indien daarvoor dringende redenen aanwezig zijn, bij voorkeur vastgesteld door een onafhankelijk medisch/arbeidsdeskundige.

Indeling in Profielen:

Profiel 1: bemiddeling naar arbeid binnen 4 maanden

Profiel 2: bemiddeling naar arbeid binnen 12 maanden

Profiel 3: zorg, hulpverlening, tegenprestatie en re-integratie

Profiel 4: cliënt participeert maximaal/ontheffing (hoogst haalbare doel bereikt)

Toelichting op profielindeling:

Een ontheffing van de arbeidsverplichting betekent niet dat cliënten geen verplichtingen meer hebben om te participeren en te re-integreren. Daarom worden personen met een ontheffing niet zomaar ingedeeld in profiel 4. Van cliënten met een tijdelijke ontheffing van de arbeidsverplichting wordt verwacht dat ze een tegenprestatie verrichten, vrijwilligerswerk doen en meewerken aan re-integratie, waaronder hulpverlening zodat (betaald) werk op termijn weer mogelijk is. Daarnaast zijn er ook cliënten die een gedeeltelijke ontheffing van de arbeidsverplichting hebben. Dit betekent dat ze parttime kunnen werken. Daarnaast is er nog sprake van een categorie alleenstaande ouders die van rechtswege een ontheffing heeft tot het jongste kind vijf jaar is. Een gedeelte van deze categorie cliënten wil echter zelf re-integreren waardoor zij niet in profiel vier worden ingedeeld maar bijvoorbeeld in profiel drie of twee. Met bovenstaande werkwijze en registratie daarvan sluiten we aan bij de uitgangspunten van de Participatiewet: niet de beperking en onmogelijkheden zijn het uitgangspunt maar de mogelijkheden en de kansen.

1.7 Inburgering

Huisvesting

Als gevolg van de toegenomen vluchtelingenstroom is de landelijke taakstelling verhoogd van 20.000 plaatsingen in het eerste half jaar van 2016 naar 23.000 in het tweede half jaar van 2016.

In de gemeente Steenwijkerland zijn het afgelopen jaar 94 vluchtelingen gehuisvest. De taakstelling van 113 hebben we niet gehaald omdat er in de gemeente Steenwijkerland onvoldoende woningaanbod was met een passende huurprijs. 19 personen zullen aan de huisvestingstaakstelling van 2017 worden toegevoegd.

In de gemeente Westerveld hadden het afgelopen jaar 49 personen gehuisvest moeten worden als gevolg van de taakstelling. Er zijn echter 67 personen geplaatst, dit betekent dat er 18 personen extra gehuisvest zijn. Hiervan zijn een aantal AMV's (alleenstaande minderjarige vluchtelingen). Deze jongeren tellen nu mee voor de taakstelling, maar bij verhuizing naar een andere gemeente zou dit kunnen wijzigen. Vooralnog heeft de gemeente Westerveld een 'voorsprong' op de nieuwe taakstelling 2017 van 18 personen.

Re-integratie

Naast de inburgering zijn we eveneens verantwoordelijk voor de toeleiding naar werk en voor de participatie van de inburgeraars. In het vierde kwartaal van 2017 zijn we gestart met een diagnose-traject voor alle statushouders (en oud-inburgeraars zonder traject) in samenwerking met de Kringloopwinkel. Ongeveer 90 cliënten uit ons huidig bestand worden hier gescreend. Ook alle nieuwe instroom zal aan het diagnose-traject gaan deelnemen. De begeleiding is in handen van een jobcoach die meertalig is.

Het inburgeringstraject bij het kledingsorteercentrum

In 2016 stroomden 15 jonge statushouders uit naar Entree onderwijs. Dit is een MBO 1 opleiding gecombineerd met inburgering. Voor deze opleiding krijgen de jongeren studiefinanciering, waardoor ze geen uitkering meer nodig hebben. Daarnaast draagt deze opleiding bij aan een succesvolle inburgering en het vergroot de kansen op doorstromen naar MBO-2 of MBO-3 onderwijs. Dit is belangrijk voor het behalen van een startkwalificatie, zodat de kansen op reguliere arbeid ook vergroot worden. In 2017 willen we een vervolg geven aan deze pilot door een nieuwe groep te laten starten binnen het Entree onderwijs.

Ondanks de uitstroom van 15 statushouders is het aantal statushouders met een uitkering toegenomen. Dit heeft te maken met de toegenomen vluchtelingenstroom en de verhoging van de landelijke taakstelling. De begeleiding naar werk en participatie vraagt veel tijd en aandacht waardoor op korte termijn uitstroom naar werk voor deze doelgroep meer complex is. Door de inzet van bovengenoemd diagnose-traject en het inzetten van werkstages willen we de afstand tot de arbeidsmarkt verkleinen.

aantal statushouders met uitkering	01-07-2015	01-07-2016	01-10-2016	01-01-2017
Westerveld	22	30	22	31
Steenwijkerland	81	134	116	124
Eindtotaal	103	164	138	155

1.8 Financieel P-Budget

Het Participatiebudget bestaat uit een aantal deelbudgetten, waaronder de rijksbijdrage voor re-integratie (WWB-klassiek en middelen voor begeleiding van de nieuwe doelgroepen onder de Participatiewet).

Het deelbudget re-integratie is ingezet om uitkeringsgerechtigden naar (reguliere) arbeid te leiden. Met dit budget worden onder andere maatwerktrajecten ingekocht bij externe partijen, er worden loonkosten uit betaald van re-integratieconsulenten die zelfstandig cliënten begeleiden (inbesteden) en er worden trajecten mee gefinancierd binnen NoordWestGroep en Reestmond. Daarnaast wordt het budget aangewend voor het inzetten van indienstnemingssubsidies aan werkgevers bij het aannemen van cliënten met een arbeidsbeperking en worden onkosten aan cliënten vergoed zoals kinderopvang en reiskosten.

Onderstaand wordt het deelbudget re-integratie van de gemeenten Steenwijkerland en Westerveld vermeld en de uitgaven over het jaar 2016.

gemeente	P-budget	extra middelen	besteed	overschrijding
Steenwijkerland	€ 1.281.834	€ 155.135	€ 1.463.285	€ 26.316
Westerveld	€ 362.772	€ 14.158	€ 420.912	€ 43.982

Toelichting

De gemeente Steenwijkerland heeft een bedrag van € 155.135 aan btw-opbrengsten aangaande re-integratieactiviteiten uit 2014 en 2015 toegevoegd aan het Participatiebudget. De IGSD heeft deze kosten in 2014 en 2015 voorgefinancierd. Er is sprake van een overschrijding op het totale re-integratiebudget van € 26.316. De overschrijding komt doordat het definitieve toegekende Participatiebudget over 2016 € 18.143 lager is dan het voorlopig toegekende Participatiebudget.

De gemeente Westerveld heeft over het jaar 2015 het overschot op het Participatiebudget ad € 14.158 toegevoegd aan de re-integratiemiddelen over het jaar 2016. Er is sprake van een overschrijding van € 43.982. Hiervoor zijn twee redenen;

1. Het definitieve toegekende re-integratiebudget is door het ministerie voor de gemeente Westerveld € 18.402 lager vastgesteld dan het voorlopig toegekende budget.
2. De IGSD heeft in overleg met de gemeente Westerveld in 2016 drie specialistische trajecten ingekocht. Daarbij is de afspraak gemaakt dat de IGSD deze trajecten voorfinanciert en dat de gemeente Westerveld bij een eventueel tekort het bedrag aanvult tot de kostprijs van deze trajecten. De kostprijs van deze trajecten bedraagt € 21.598

Anders dan de gemeente Steenwijkerland kiest de gemeente Westerveld ervoor de teruggaaf van de btw op re-integratietrajecten terug te laten vloeien naar de algemene middelen. Een eventueel tekort op het Participatiebudget, binnen redelijke grenzen, wordt door de gemeente Westerveld aangevuld.

2. Programmakosten

2.1 Klantenaantallen & ontwikkelingen

In het Plan van Aanpak (augustus 2015) zijn we uitgegaan van 1.230 uitkeringen. De afspraak die we hebben gemaakt is dat we eind 2016 het bestand gereduceerd hebben naar 1.030. Deze doelstelling is bij de derde kwartaalrapportage bijgesteld naar 1.090 klanten per 31 december. Het klantenaantal is aan het eind van het jaar (31 december 2016) uitgekomen op 1.102. Ten opzichte van de oorspronkelijke doelstelling (1.030) is dat 72 hoger en ten opzichte van de bijgestelde doelstelling (1.090) is de daling 12 klanten achter gebleven.

Klantenaantallen per 1 april 2016

Regeling	Westerveld	Steenwijkerland	Totaal
Algemene bijstand	280	838	1.118
IOAW/Z	27	55	82
Totaal	307	893	1.200

Klantenaantallen per 1 juli 2016

Regeling	Westerveld	Steenwijkerland	Totaal
Algemene bijstand	259	811	1.070
IOAW/Z	27	54	81
Totaal	286	865	1.151

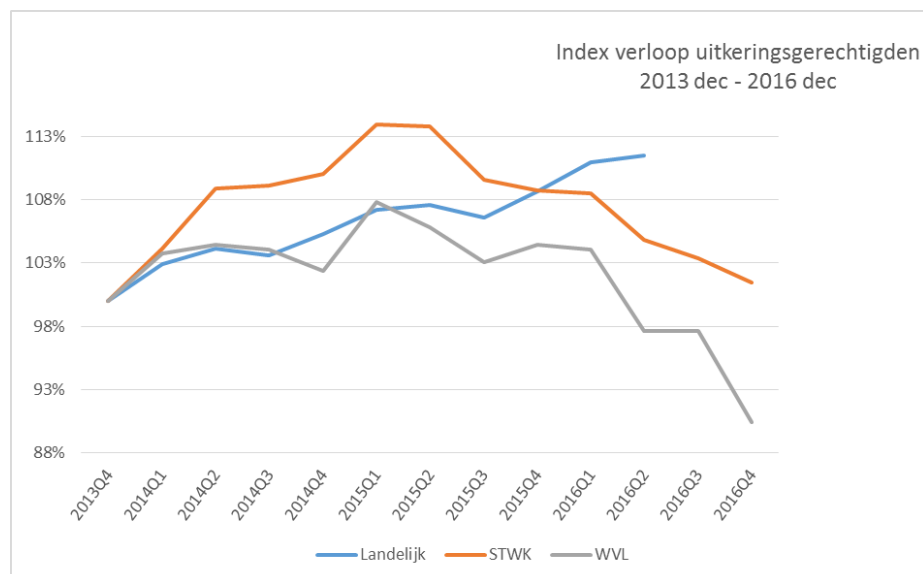
Klantenaantallen per 1 oktober 2016

Regeling	Westerveld	Steenwijkerland	Totaal
Algemene bijstand	260	796	1.056
IOAW/Z	26	57	83
Totaal	286	853	1.139

Klantenaantallen per 1 januari 2017

Regeling	Westerveld	Steenwijkerland	Totaal
Algemene bijstand	246	777	1.023
IOAW/Z	19	60	79
Totaal	286	853	1.102

In onderstaande tabel is de ontwikkeling van de klantenaantallen over de afgelopen 3 jaren opgenomen (mutatie % ten opzichte van 2013) voor Steenwijkerland en Westerveld met de landelijke ontwikkeling van de uitkeringen WWB en IOAW/Z als vergelijk.

NB: hierbij is de stand van 2013 december als uitgangspunt genomen, de lijn geeft de ontwikkeling ten opzichte van 2013 december weer. De landelijke gegevens zijn slechts bekend en compleet tot en met 2016 juni. De belangrijkste component (WWB) laat echter ook in het 3^e kwartaal een lichte stijging zien

2.2 Instroom/uitstroom klanten IGSD t/m december 2016

In onderstaande tabellen is het verloop van het uitkeringsbestand (WWB / IOAW / IOAZ) opgenomen (op basis start- en einddatum uitkering)

2016	Westerveld	Steenwijkerland	Totaal
Stand nulmeting	306	897	1203
Instroom	105	321	426
Uitstroom	146	381	527
Stand per 1 januari 2017	265	837	1102

Instroom en uitstroom tot en met december 2015

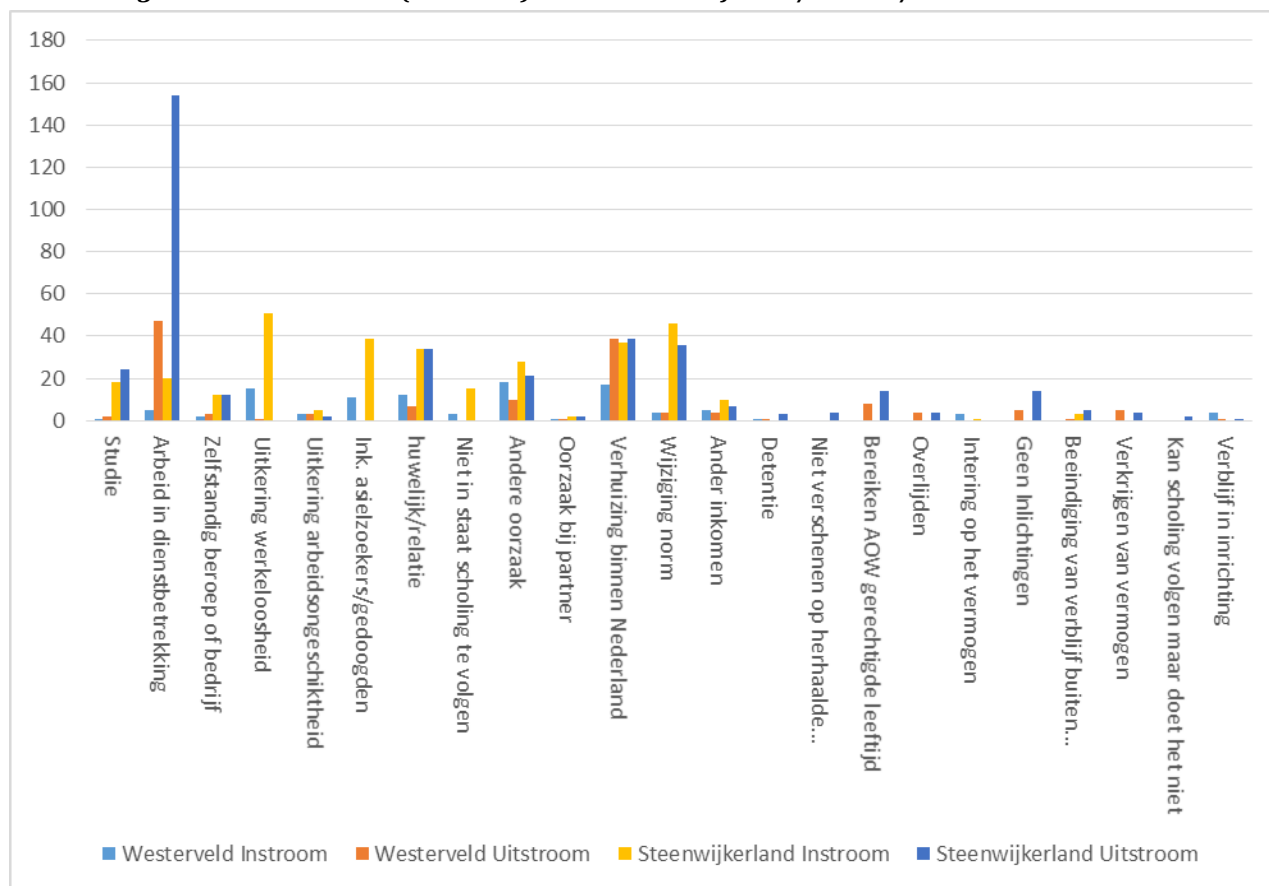
2015	Westerveld	Steenwijkerland	Totaal
Instroom	115	282	397
Uitstroom	109	293	402
Totaal	6	-11	-5

Schematisch overzicht reden instroom en uitstroom t/m december 2016

Bijstand en IAOW/Z	Westerveld		Steenwijkerland	
	Instroom	Uitstroom	Instroom	Uitstroom
Studie	1	2	18	24
Arbeid in dienstbetrekking	5	47	20	154
Zelfstandig beroep of bedrijf	2	3	12	12
Uitkering werkloosheid	15	1	51	0
Uitkering arbeidsongeschiktheid	3	3	5	2
Ink. asielzoekers/gedoogden	11		39	
huwelijk/relatie	12	7	34	34
Niet in staat scholing te volgen	3		15	
Andere oorzaak	18	10	28	21
Oorzaak bij partner	1	1	2	2
Verhuizing binnen Nederland	17	39	37	39
Wijziging norm	4	4	46	36
Ander inkomen	5	4	10	7
Detentie	1	1	0	3
Niet verschenen op herhaalde oproep inl. plicht				4
Bereiken AOW gerechtigde leeftijd		8		14
Overlijden		4		4
Intering op het vermogen	3		1	
Geen Inlichtingen		5		14
Beeindiging van verblijf buiten Nederland		1	3	5
Verkrijgen van vermogen		5		4
Kan scholing volgen maar doet het niet				2
Verblijf in inrichting	4	1	0	1
Totaal	105	146	321	381

Gerealiseerde uitstroom in 2016 betreft 527 uitkeringen

2.3 Aanvragen levensonderhoud (Instroom) en uitstroom Bijstand/IOAW t/m december 2016

2.4 Poort/preventiequote

De preventiequote is tot en met het vierde kwartaal 2016 uitgekomen op ruim 36%. De doelstelling van de IGSD is dat minimaal 35% van het aantal aanvragen niet leidt tot een uitkering. De rechtmatigheid van een aanvraag wordt bij de Poort getoetst aan de geldende wet- en regelgeving. De Poort werkt met het principe dat een ieder die daadwerkelijk recht heeft op een uitkering daar ook voor in aanmerking komt. Eigen verantwoordelijkheid voor de bestaansvoorziening en het bestrijden van misbruik van sociale voorzieningen spelen een grote rol bij deze beoordeling.

Besluit bijstandverlening zelfstandigen (BBZ)

De uitvoering van de BBZ voorzieningen voor zelfstandigen wordt uitgevoerd door het Regionaal Bureau Zelfstandigen (RBZ).

Door het RBZ worden een drietal regelingen uitgevoerd voor de IGSD-SW:

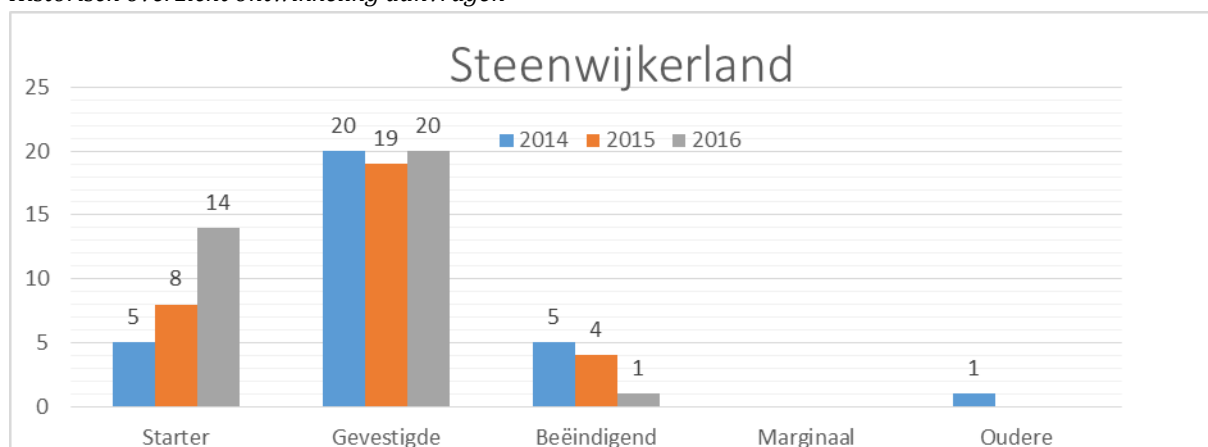
- Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (BBZ 2004);
- Inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (IOAZ);
- Participatiewet, daar waar het personen betreft die (volledig) zelfstandige willen worden (voorbereidingstraject) of personen die toestemming krijgen om op bescheiden schaal zelfstandige activiteiten te ontplooiën.

BBZ - Steenwijkerland

In Steenwijkerland zijn 35 aanvragen BBZ ingediend. Dit aantal ligt iets hoger dan het totaal van vorig jaar. Opvallend is wel dat, net al vorig jaar, het aantal aanvragen van startende zelfstandigen fors toegenomen is. Het aantal aanvragen van gevestigde zelfstandigen is gestabiliseerd. Het RBZ geeft aan dat dit beeld ook regionaal gesignaleerd wordt.

Deze aanvragen hebben in 24 gevallen geleid tot een uitkering BBZ. In 11 gevallen is de aanvraag afgewezen of niet verder behandeld.

Historisch overzicht ontwikkeling aanvragen

IOAW/Z - Steenwijkerland

De IOAW/Z-aanvragen zijn voor Steenwijkerland al een aantal jaren stabiel. In Steenwijkerland zijn er 4 IOAZ-uitkeringen aangevraagd welke alle 4 zijn toegekend.

Trajecten Participatiewet Steenwijkerland

Er zijn 22 aanmeldingen gedaan voor een intake traject voor inwoners van Steenwijkerland. Dit is nagenoeg gelijk aan het aantal van vorig jaar. Hiervan zijn 4 personen opgenomen in een traject "bescheiden schaal". Er zijn 3 personen opgenomen in een voorbereidingstraject tot zelfstandige. 15 aanmeldingen voor intake zijn niet verder in traject genomen.

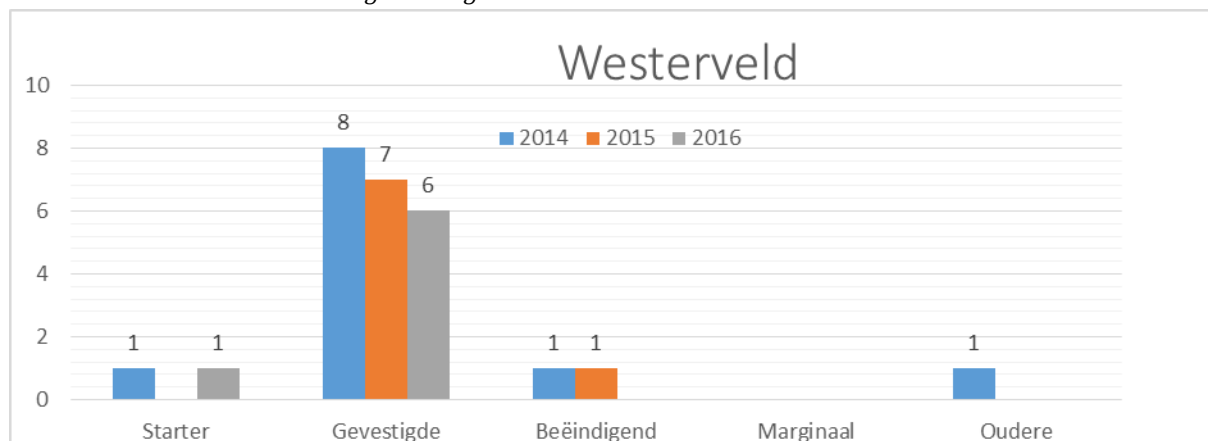
Op dit moment zijn er 11 personen actief in de regeling "bescheiden schaal" en is 1 persoon actief bezig met een voorbereidingstraject tot zelfstandige.

BBZ - Westerveld

In Westerveld zijn er 7 aanvragen BBZ ingediend. Dit aantal ligt nagenoeg gelijk aan vorig jaar. In Westerveld is er dit jaar 1 startende zelfstandige geweest die een beroep deed op deze regeling. Het aantal gevestigde zelfstandigen dat een beroep heeft gedaan op de BBZ is, net als vorig jaar, met 1 afgenomen.

Deze aanvragen hebben in 5 gevallen geleid tot een uitkering BBZ. In 1 geval is de aanvraag afgewezen. Er is nog 1 aanvraag van 2016 in behandeling.

Historisch overzicht ontwikkeling aanvragen

IOAW/Z - Westerveld

De IOAW/Z-aanvragen zijn voor Westerveld al een aantal jaren stabiel.

In Westerveld zijn er 2 IOAW/Z-uitkeringen aangevraagd, welke ook zijn toegekend.

Trajecten Participatiewet Westerveld

Er zijn 6 aanmeldingen gedaan voor een intake-traject voor inwoners van Westerveld. Dit aantal ligt gelijk aan het aantal van vorig jaar. Hiervan zijn 4 personen opgenomen in een traject "bescheiden schaal". Er zijn 2 personen opgenomen in een voorbereidingstraject tot zelfstandige. Op dit moment zijn er 4 personen actief in de regeling "bescheiden schaal".

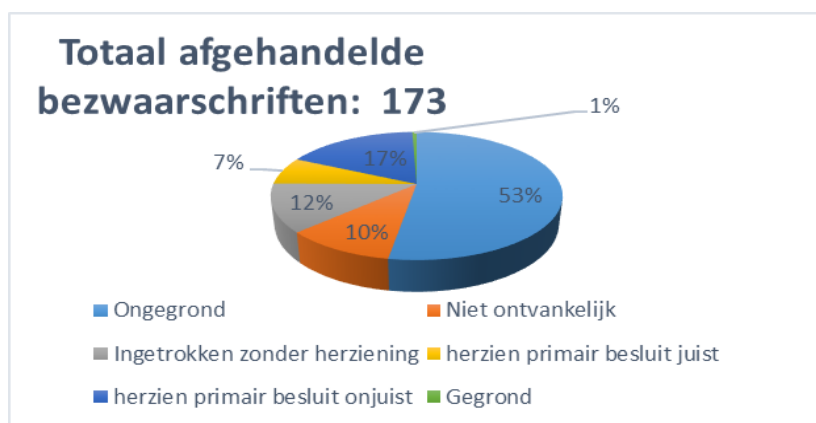
2.5 Bezwaar & beroep

Klanten kunnen bezwaar aantekenen tegen een besluit van de IGSD. Dit bezwaar kan gevolgd worden door een beroep en een hoger beroepsprocedure. Over het jaar 2016 zijn 154 bezwaarschriften ontvangen. Ter vergelijking: in totaal zijn over het jaar 2015 110 bezwaarschriften ontvangen. Dit betekent een stijging van het aantal bezwaarzaken met 39%.

Over het jaar 2016 is 20 keer beroep aangetekend, 8 keer hoger beroep en 12 keer is er een verzoek om een voorlopige voorziening ingediend. Ook hierbij zien we een forse stijging ten opzichte van 2015. In heel 2015 is in totaal 17 keer beroep/ hoger beroep dan wel een verzoek voorlopige voorziening ingediend.

Voor wat betreft bezwaar kan gesteld worden dat de veranderende werkwijze en de aanscherping m.b.t. de uitvoering Participatiewet, en hetgeen daarin verwacht wordt met betrekking tot de eigen verantwoordelijkheid van de klant, leidt tot een toename van bezwaarschriften en beroepsprocedures. De klanten merken de effecten van dit veranderende beleid en kunnen zich daarin niet altijd vinden.

Van alle bezwaarschriften die ingebracht zijn bij de Commissie Bezwaarschriften, 92 stuks van de 173 afgehandelde bezwaren, is slechts 1 zaak gegrond verklaard door de commissie. Daarnaast zijn 36% van de bezwaarschriften (63 stuks) via het proces van mediatie en heroverweging opnieuw beoordeeld. Dit heeft bij 21 gevallen ertoe geleid dat het bezwaarschrift door de klant is ingetrokken en het primaire besluit in stand is gebleven. Verder heeft dit er toe geleid dat 12 besluiten herzien zijn omdat tijdens de heroverweging de klant nieuwe feiten en omstandigheden kon aantonen. In 30 zaken is het besluit herzien omdat het primaire besluit onjuist bleek te zijn.

2.6 Klachten

Een burger kan een klacht indienen tegen de behandeling en de bejegening door een medewerker van de IGSD of de bereikbaarheid/dienstverlening van de IGSD.

Over het jaar 2016 zijn in totaal 42 klachten ingediend, waarvan 28 betrekking hebben op Steenwijkerland en 14 op Westerveld. Ook zijn er 3 klachten ingediend bij de Nationale Ombudsman. Ter vergelijking over het gehele jaar 2015 zijn er 23 klachten ontvangen. Ook hier zien we dat er sprake is van bijna het dubbele aantal klachten ten opzichte van 2015.

Opvallend is dat er meer klachten dan voorheen ingediend worden tegen consulenten betrokken bij re-integratie. De verklaring hiervoor is dat er meer gesprekken plaatsvinden (en dus meer klantcontacten) maar dat er ook meer en meer gewezen wordt op de eigen verantwoordelijkheid en wat hierin de verwachtingen ten aanzien van de klant zijn. Daarnaast hebben de klachten vooral betrekking op de werkwijze van de IGSD en de behandeling door consulenten in het algemeen.

Van de behandelde klachten is 83% ongegrond verklaard.

2.7 Overige regelingen

Wet bescherming persoonsgegevens

Op grond van de Wet bescherming persoonsgegevens mag een cliënt verzoeken om inzage in zijn dossier en (eventueel) correctie van gegevens. In 2016 is 4 maal verzocht om inzage in het dossier.

Wet bescherming persoonsgegevens

Op grond van de Wet openbaarheid van bestuur kan een burger verzoeken om informatie over beleid en uitvoering van beleid. Hierbij hoeft de burger niet aan te geven wat zijn belang is. In 2016 is 2 maal een verzoek op grond van de Wet openbaarheid van bestuur ingediend.

Wet dwangsom

Op grond van de Wet dwangsom kan de IGSD in gebreke worden gesteld als beslistermijnen worden overschreden. In 2016 is de IGSD 8 keer in gebreke gesteld in verband met overschrijding van de beslistermijn op bezwaarschriften. In 1 situatie heeft dit geleid tot het toekennen van een dwangsom.

2.8 Compensatieregeling Schoonmaakondersteuning Steenwijkerland

De Compensatieregeling Schoonmaakondersteuning van de gemeente Steenwijkerland werd tot 1 juli uitgevoerd door de IGSD. Voor inwoners aan wie al een tegemoetkoming was toegekend, geldt dat zij deze blijven ontvangen tot 1 januari 2017. De IGSD heeft tot het einde van het jaar de betalingen verzorgt.

De uitkeringskosten voor 2016 bedragen € 1.096.000 (2015: € 576.000). De regeling is medio juni 2015 van start gegaan, in 2016 hebben deze uitkeringskosten betrekking op het gehele jaar, waardoor de uitkeringslasten met € 520.000 zijn gestegen.

2.9 Wet Bundeling van Uitkeringen Inkomensvoorziening aan Gemeenten (BUIG)

De Wet Bundeling van Uitkeringen Inkomensvoorziening aan Gemeenten (BUIG) levert een compensatiemogelijkheid aan gemeenten bij grote fluctuaties een vangnet voor de kosten van uitkeringen in het kader van de Participatiewet.

Het definitief vastgestelde budget bedraagt € 11.390.000 voor Steenwijkerland en € 3.785.000 voor Westerveld. Op basis van het vastgestelde BUIG-budget en de werkelijke uitgaven van de uitkeringen blijven beide gemeenten binnen de eigen risicogrens van 5% waardoor geen aanspraak gemaakt kan worden op een aanvullende uitkering.

2.10 Bijzondere bijstand en minimabeleid

De uitgaven 2016 met betrekking tot de bijzondere bijstand en minimabeleid over 2016 is als volgt:

Bijz. bijstand, WKO en minimabeleid	Begroting 2016	Uitgaven 2016	Vorig jaar
Westerveld	€ 425.000	€ 409.000	€ 422.000
Steenwijkerland	€ 950.000	€ 1.108.000	€ 1.096.000
Totaal	€ 1.375.000	€ 1.517.000	€ 1.518.000

De werkelijke uitgaven van Bijzondere Bijstand en Minimabeleid zijn binnen het beschikbare budget van de gemeente Westerveld gebleven. Ten opzichte van 2015 zijn de uitgaven met € 13.000 afgenomen. Belangrijkste oorzaak daarvan is de lagere uitgaven voor bewindvoering (-/- € 17.000). Bij andere uitgaven zijn geen opvallende verschuivingen.

De prognose van de werkelijke uitgaven van de Bijzondere Bijstand en Minimabeleid van de gemeente Steenwijkerland was dat het beschikbare budget van € 950.000 met € 200.000 overschreden zou worden. Op basis van de nu voorliggende cijfers bedraagt de overschrijding € 158.000. Ten opzichte van de uitgaven van 2015 bedragen de uitgaven in 2016 € 12.000 meer. Ten opzichte van 2015 zijn de opvallendste posten: daling van directe levensbehoeften (inclusief inkomenstoelage) van € 24.000, daling minimabeleid, € 10.000 en daling collectieve ziektekostenverzekering, €10.000. Daar tegenover staat een verdere stijging van de kosten van bewindvoering, € 53.000 en woninginrichting, € 15.000.

2.11 Hoogwaardige handhaving

De kern van het hoogwaardig handhaven is dat klanten zoveel mogelijk vrijwillig de wet naleven. Hoogwaardig handhaven neemt daarbij het gedrag van mensen als uitgangspunt. Het uiteindelijke doel is om het gedrag van mensen zo te beïnvloeden dat ze uit eigen beweging wet- en regelgeving naleven. Dit komt tot uiting in de 4 visie-elementen van Hoogwaardig Handhaven:

1. Informeren op maat
2. Dienstverlening op maat
3. Controle op maat
4. Sanctioneren op maat

De resultaten zoals hieronder benoemd gaan in op het 3e element, te weten de controle op maat. Deze controle op maat vindt plaats bij de toegang tot de Participatiewet, maar ook tijdens de periode dat een uitkering verstrekt wordt. Voor een totale evaluatie van de 4 visie-elementen verwijzen wij naar de evaluatie Hoogwaardig Handhaven 2016 die later dit jaar afgerond wordt.

Bij de IGSD is sprake van een grote mate van fraudealertheid onder de medewerkers, waarmee beoogd wordt alleen een uitkering te verstrekken aan diegene die daar ook daadwerkelijk recht op heeft. Fraude met uitkeringen ondermijnt het maatschappelijk draagvlak voor de sociale wetgeving. Het voorkomen van fraude heeft daarom absolute prioriteit. Kan fraude niet worden voorkomen, dan wordt deze met inzet van alle toegestane middelen opgespoord. We zien dat de problematiek van onze doelgroep zwaarder wordt en de complexiteit in onderzoeken toeneemt. Om de aanpak van fraude kracht bij te zetten is er over het gehele jaar 2016 een tweede handhaver, tevens toezichthouder, ingezet.

Inkeerregeling fraude

In de maand oktober 2016 is de IGSD Steenwijkerland en Westerveld gestart met de 'Inkeerregeling Fraude'. Cliënten van de IGSD Steenwijkerland en Westerveld konden tot 1 december 2016 vrijwillig een melding doen over hun gewijzigde situatie (denk aan samenwoning, inkomsten uit werk etc.). Het betrof hier met name wijzigingen die niet bekend waren bij de IGSD Steenwijkerland en Westerveld. Wanneer cliënten gebruik maakte van deze regeling werd alleen de teveel ontvangen uitkering teruggevorderd en werd er een boete opgelegd van 1% i.p.v. de gebruikelijke 25%. In totaal hebben er 2 cliënten gebruik gemaakt van deze 'Inkeerregeling Fraude'. Beide cliënten hadden geen eerdere melding gemaakt van inkomsten (werk en alimentatie). In totaal is er € 4.723 teruggevorderd en is er € 47 aan boete opgelegd.

Consulten

Om de resultaten van de controle op maat te kunnen meten wordt een onderscheid aangebracht tussen consulten en onderzoeken.

Het doel van consulten is de instroom in de Participatiewet/IOAW/Z te verminderen en daarmee een besparing te realiseren, het zogenaamde "handhaven aan de poort". Bij consulten moet onder andere gedacht worden aan het begeleiden van huisbezoeken om de woonsituatie te beoordelen, maar ook aan het inzetten van externe bronnen welke alleen voor een handhaver toegankelijk zijn.

Resultaten worden gemeten aan de hand van zogenaamde besparingsbedragen naar de toekomst toe. Bij dit laatste gaat het om een fictieve besparing waarbij, conform de systematiek van het RCF (Regionaal punt Coördinatie Fraudebestrijding), uitgegaan wordt van de gemiddelde kosten van één jaar uitkering.

Besparingsresultaten consulten handhaving 2016

Gemeente	aantal consulten		Aantal consulten met besparing		Besparingsbedrag (systematiek RCF)		Besparing door consulten	
	2016	2015	2016	2015	2016	2015	2016	2015
Steenwijkerland	103	87	13	21	€ 13.747,00	€ 14.193,00	€ 178.711,00	€ 298.053,00
Westerveld	27	21	2	1	€ 12.578,00	€ 13.300,00	€ 25.156,00	€ 13.300,00
totaal	130	108	15	22			€ 203.867,00	€ 311.353,00

Het totaal aantal consulten is ten opzichte van 2015 toegenomen. Het aantal consulten met een besparing is afgenomen. Dit heeft te maken met de inrichting van de Poort. Hierdoor worden besparingen reeds in het voortraject van het aanvraagproces gerealiseerd.

Onderzoeken

We spreken van een onderzoek wanneer er tijdens de bijstandsperiode sprake is van een fraudesignaal dat er op wijst dat een uitkering mogelijk onrechtmatig verstrekt wordt. Het resultaat van een onderzoek kan het beëindigen van een uitkering zijn. Ook kan een onderzoek er toe leiden dat er fraude geconstateerd wordt en dat er een bedrag van de klant wordt teruggevorderd.

Resultaten van onderzoeken worden daarom opgedeeld in benadelingsbedragen (fraudevorderingen) en besparingsbedragen.

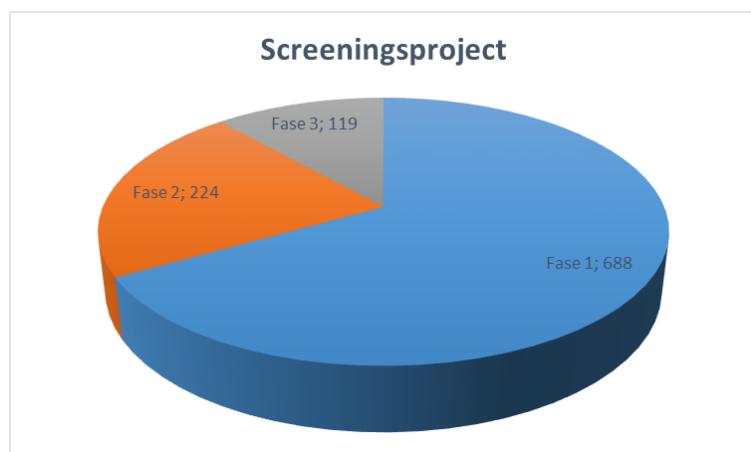
Benadelings- en besparingsresultaten onderzoeken 2016

Gemeente	Aantal onderzoeken		Benadeling door onderzoeken		besparing	
	2016	2015	2016	2015	2016	2015
Steenwijkerland	47	43	€ 134.043	€ 158.729	€ 219.952	€ 227.088
Westerveld	13	10	€ 58.442	€ 77.614	€ 75.468	€ 26.600
totaal	60	53	€ 192.484	€ 236.343	€ 295.420	€ 253.688

Door de extra inzet op handhaving zijn er meer fraudemeldingen onderzocht waarbij het geconstateerde fraudebedrag verminderd is. De fraude wordt in een eerder stadium opgespoord. Doelstelling van handhaving is om fraude zo spoedig mogelijk op te sporen. Het besparingsbedrag als gevolg van deze onderzoeken is wel toegenomen

Screeningsproject

In 2016 is besloten om iedereen met een lopende uitkering, die voor 01-01-2016 is ingestroomd, te screenen in 3 fasen. Deze bestond uit een administratieve screening op een aantal onderdelen. Bij bijzonderheden werden dossiers in fase 2 aan een diepgaandere screening onderworpen. Wanneer er dan aanwijzingen werden gevonden, welke kunnen duiden op een vorm van bijstandsfraude, zijn deze dossiers in de laatste fase onderzocht door de handhavers (fase 3).

Fase 3:

Van de 119 dossiers die zijn overgedragen aan de handhavers waren er 31 dossiers zonder resultaat. Dit kan o.a. doordat cliënten reeds zijn uitgestroomd, dan wel dat het onderzoek geen resultaat heeft opgeleverd. Bij 9 dossiers is een vorm van bijstandsfraude aangetoond. De nog openstaande dossiers worden afgehandeld voor 1 februari 2017.

2.12 Schuldhulpverlening

Schuldhulpverlening Steenwijkerland

Sinds 1 april 2015 is de IGSD verantwoordelijk voor de toegang tot schuldhulpverlening via de pilot "IGSD aan de Poort". De IGSD bepaalt welke dienstverlening per individu noodzakelijk is om te werken aan een stabiele financiële situatie. De dienstverlening kenmerkt zich door maatwerk en laagdrempeligheid. Cliënten die belast zijn met schulden, zien meestal zelf geen mogelijkheid om de problematiek aan te pakken. Naast het aanpakken van een vaak passieve houding bij de cliënt, wordt geprobeerd via zorgvuldige begeleiding het leven van de cliënt weer op de rit te krijgen. De IGSD biedt zelf schuldhulpverleningstrajecten en indien nodig verwijst zij door naar GKB. Dit wanneer er sprake is van een crisissituatie of wanneer een schuldsaneringstraject en/of budgetbeheer nodig is.

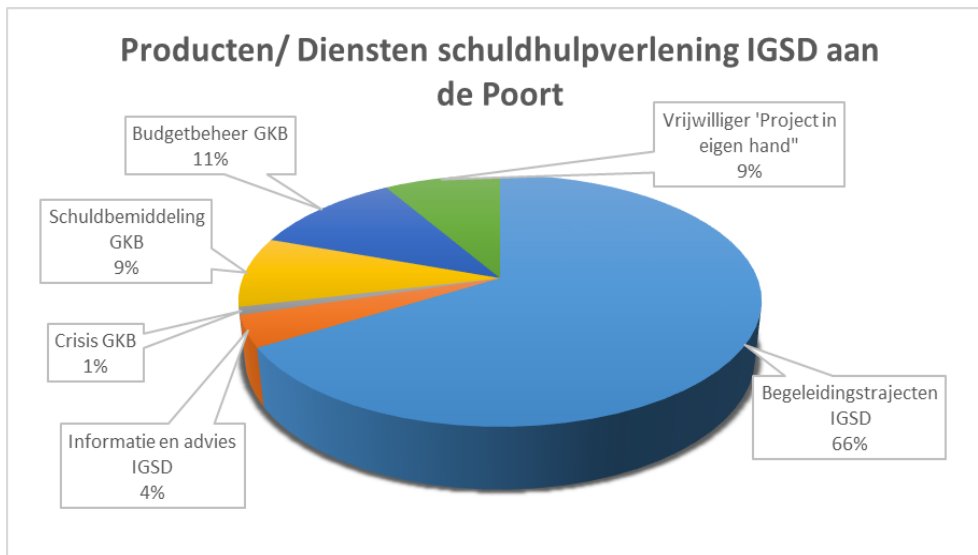
IGSD aan de Poort

Binnen het team Schuldhulpverlening is momenteel sprake van een actief klantenbestand bestaande uit 181 klanten. Door het team Schuldhulpverlening wordt nauw samengewerkt met diverse ketenpartners zoals de GKB, de vrijwilligers van het project 'In eigen hand', de voedselbank, het diaconaal platform, MEE, ZONL en Timpaan.

Bij de IGSD zijn over het jaar 2016 255 nieuwe meldingen schuldhulpverlening binnengekomen. Wanneer een eenmalig contact of doorverwijzing niet voldoende is, vindt na de melding een intakegesprek plaats om de hulpvraag verder inzichtelijk te krijgen. In 154 gevallen heeft een dergelijk intakegesprek plaatsgevonden. Van de mensen die zich melden en geen intakegesprek krijgen (101 meldingen over 2016) heeft ongeveer 70% voldoende gehad aan een eenmalig contact of doorverwijzing. Circa 30% verschijnt zonder verder bericht niet meer op uitnodigingen. De wachttijd tussen de melding en het intakegesprek is gemiddeld 11 dagen.

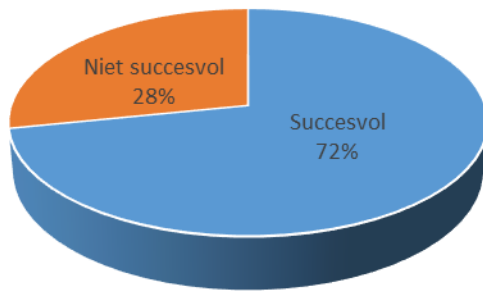
Nadat de intake heeft plaatsgevonden, wordt middels maatwerk besloten welk product ingezet wordt. In totaal zijn bij de 154 intakegesprekken in 2016 199 producten ingezet. Het aantal producten ligt hoger dan het aantal intakes/aanvragen omdat één aanvraag meerdere producten kan omvatten.

In onderstaande tabel wordt aangegeven wat de verdeling van producten is geweest over het jaar 2016:

De instroom over heel 2016 bestaat voor 41% uit klanten met inkomsten uit arbeid. Daarna volgt de groep mensen met een uitkering bij de IGSD met 31%. 15% van de klanten heeft een uitkering bij het UWV en 5% heeft een AOW uitkering bij de Sociale verzekeringsbank.

Beeindigde dossiers 2016

In 2016 zijn 156 dossiers SHV door de IGSD beëindigd. Gemeten wordt of klanten hun trajecten wel of niet succesvol afronden.

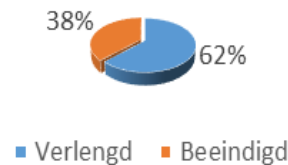
Onder succesvol worden klanten verstaan die:

- * In staat zijn zelf hun schulden te regelen of geregeld hebben;
- * Zijn doorverwezen;
- * Waarbij de schuldenregeling tot stand is gekomen
- * Zelf verzoeken om beëindiging
- * Waarbij een vervolgproduct is ingezet en onze begeleiding eindigt.

Een traject wordt als niet succesvol gezien wanneer deze eindigt omdat de klant niet meer voldoet aan de voorwaarden.

Daarnaast voert de IGSD ook de herbeoordelingen van het product budgetbeheer GKB uit. Hierbij wordt na 18 maanden, en bij verlenging na 36 maanden, beoordeeld of budgetbeheer kan eindigen omdat klant zelf zijn financiën weer kan beheren of dat klant de kosten van budgetbeheer zelf kan dragen. In 2016 hebben er 40 herbeoordelingen plaatsgevonden, waarvan 38% kon worden beëindigd.

Herbeoordelingen Budgetbeheer 2016

De kosten die in 2016 gemaakt zijn voor de schuldhulpverlening in eigen beheer voor de gemeente Steenwijkerland bedragen € 217.000.

GKB

Tussen de IGSD-SW en de GKB Drenthe is er per gemeente een uitvoeringsovereenkomst opgesteld. De kosten van de uitvoering door de GKB gesplitst naar gemeente geeft over 2016 het volgende beeld:

Schuldhulpverlening GKB Drenthe	2016	2015
Steenwijkerland	307.000	398.000
Westerveld	183.000	162.000

Steenwijkerland:

Tot en met december 2016 zijn er in totaal 65 nieuwe aanmeldingen gedaan bij de GKB. In totaal is er in 2016 € 307.000 uitgegeven aan de dienstverlening bij de GKB. Hiermee is het budget van € 300.000 met € 7.000 overschreden. Deze overschrijding is met name gelegen in een stijging van de kosten van bewindvoering.

Ten opzichte van 2015 zijn de kosten van de GKB met ruim € 90.000 gedaald. Deze daling was voorzien en is het gevolg van het gedeeltelijk uitvoeren van de schuldhulpverlening in eigen beheer.

In 2016 is voor de gemeente Steenwijkerland in totaal € 524.000 uitgegeven aan schuldhulpverlening. Dit bedrag is opgesplitst in GKB € 307.000 en kosten IGSD € 217.000.

Westerveld:

De kosten van de gemeente Westerveld zijn over 2016 uitgekomen op € 183.000. Daarmee wordt het beschikbare budget overschreden met € 3.000. Ook hier spelen de kosten van bewindvoering een rol. In de hogere kosten.

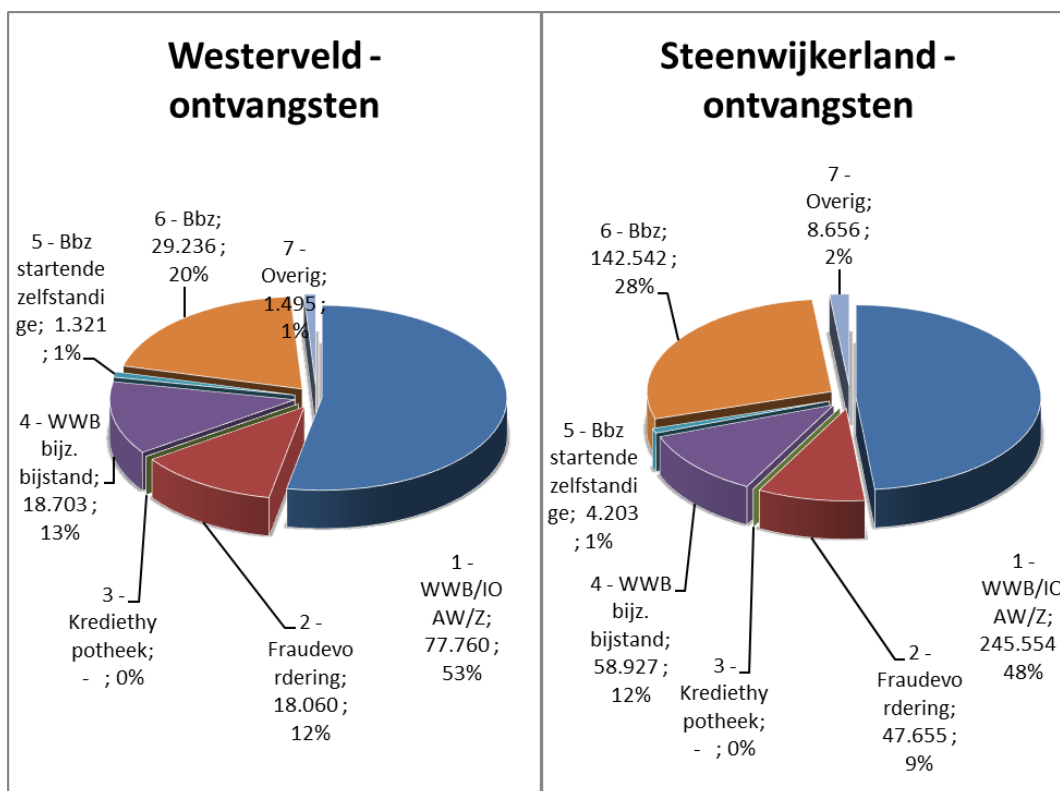
Ten opzichte van 2015 zijn de kosten met € 21.000 toegenomen. Dit wordt veroorzaakt door een toename van het aantal aanmeldingen en de kosten van bewindvoering.

2.13 Debiteuren

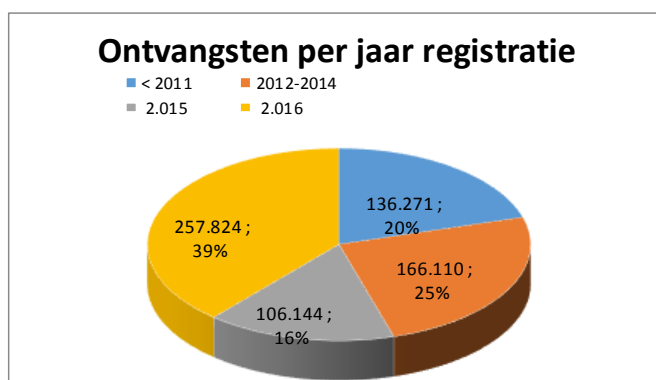
In 2016 is een bedrag van € 654.000 ontvangen, verdeeld in € 147.000 voor Westerveld en € 507.000 voor Steenwijkerland. In de begroting was uitgegaan van een totaal aan ontvangsten en aflossingen van respectievelijk € 160.000 (Westerveld) en € 345.000 (Steenwijkerland).

De ontvangsten voor Westerveld liggen onder de begroting, met name door lagere ontvangsten uit hoofde van rente en aflossingen op kapitaalverstrekkingen (-/- € 45k). De ontvangsten uit terugvordering van uitkeringen inclusief fraudevorderingen liggen boven begroting (+€ 16k).

De ontvangsten voor de gemeente Steenwijkerland liggen boven begroting door zowel hogere ontvangsten uit terugvorderingen WWB/IOAW inclusief fraudevorderingen (+€ 93k), rente en aflossing van verstrekt kapitaal (+€ 47k). Als uit hoofde van terugvorderingen bijzondere bijstand (+€ 14k).

De ontvangsten per jaarlaag is als volgt:

Hieruit komt naar voren dat de ontvangsten met name betrekking hebben op recent ontstane vorderingen. Meer dan de helft (55%) van de ontvangsten hebben betrekking op vorderingen die zijn geregistreerd in 2015-2016. De mogelijke inbaarheid van vorderingen is hoger in het eerste jaar na ontstaan van de vordering, echter hieruit valt ook op te maken dat ook op oudere vorderingen nog significante ontvangsten (waar onder aflossingen en rente) gedaan worden.

De opboeking van debiteuren in tot en met september bedraagt € 1.286.154 (WL: € 273k, SL: € 1.013k), wordt met name beïnvloed door hoge opboeking voor fraudevorderingen (€ 403k), terugvorderingen van uitkeringen (€ 371k) en BBZ € 237k.

3. Bedrijfsvoering

3.1 Apparaatskosten

APPARAATSKOSTEN 2016	JAARTOTAAL				
	Realisatie 2016	Begroting 2016 na wijzigingen	budget resultaat	Realisatie 2015	Delta vorig jaar
Lasten					
Totaal Personeelskosten	5.209.568	4.765.342	444.226	3.984.018	1.225.550
Totaal uitvoering compensatieregeling	150.564	230.000	-79.436	191.687	-41.123
<i>Totaal Personeelskosten</i>	<i>5.360.132</i>	<i>4.995.342</i>	<i>364.790</i>	<i>4.175.705</i>	<i>1.184.427</i>
					0
Algemene kosten	89.767	37.000	52.767	168.907	-79.140
Huisvestingskosten	562.751	569.995	-7.244	556.415	6.336
Facilitaire zaken	177.273	179.000	-1.727	167.153	10.120
ICT	446.224	443.000	3.224	418.179	28.045
Kapitaallasten	102.352	105.000	-2.648	104.851	-2.499
Totaal apparaatskosten	6.738.499	6.329.337	409.162	5.591.209	1.147.289
Baten					
<i>Specifieke dekking / doorbelastingen personeelskosten</i>					
Doorbelasting NWG	173.066	42.000	131.066	77.102	95.964
Doorbelasting frictie	121.516	100.000	21.516	117.943	3.573
Participatiebudget incl BCF aanvulling	782.673	658.796	123.877	605.986	176.687
RMC/Wiedenmodel/Jongeren	117.949	63.238	54.711	73.902	44.047
Schuldhelpverlening	210.477	195.000	15.477	182.595	27.882
WAO	34.908	4.000	30.908	25.250	9.658
Aanvulling inburgering	115.000	-	115.000	-	115.000
Totaal uitvoering compensatieregeling	150.564	245.000	-94.436	191.682	-41.118
<i>Totaal doorbelastingen personeel</i>	<i>1.706.153</i>	<i>1.308.034</i>	<i>398.119</i>	<i>1.274.459</i>	<i>431.694</i>
Algemeen	1.955	-	1.955	76.571	-74.616
Huisvesting	383.596	171.011	212.585	185.546	198.049
Facilitaire zaken	19.803	-	19.803	13.992	5.811
ICT	-	-	0	-	0
Kapitaallasten	102.352	105.000	-2.648	104.851	-2.499
Totaal baten	2.213.859	1.584.045	629.814	1.655.420	558.439
Saldo apparaatskosten	4.524.640	4.745.292	-220.652	3.935.790	588.850
Bijdrage gemeenten					
Totaal saldo baten en lasten apparaat	-4.524.640	-4.745.292	-220.652	-3.935.790	588.850

De apparaatskosten zijn in 2016 totaal € 221.000 lager geëindigd dan begroot. Per kostenplaats zijn per saldo de volgende afwijkingen op de begroting waar te nemen:

Saldo per Kostenplaats	Budget resultaat jaartotaal	Delta vorig jaar
Personeelskosten	-33.329	752.733
Algemeen	50.812	-4.523
Huisvesting	-219.828	-191.713
Facilitaire zaken	-21.530	4.309
ICT	3.224	28.045
Totaal	-220.652	588.850

De toelichting op de afwijkingen ten opzichte van de begroting is hierna opgenomen.

3.2 Personeel

De personeelslasten zijn € 365.000 hoger dan begroot, met name door inzet van personeel voor specifieke doelen. Het apparaat van de IGSD wordt ingezet voor taken die verwant zijn aan de uitvoering van het zogenaamde inkomens- en werkdeel. Voor deze taken zijn afspraken gemaakt met (1 van) de deelnemende gemeenten en is budget beschikbaar gesteld. Als gevolg hiervan zijn de baten eveneens hoger (+ € 398.000), waarmee de personeelskosten per saldo € 33.000 lager zijn dan de begroting (na wijzigingen).

De verdeling over de budgetten is als volgt:

<i>Bedragen * 1.000,-</i>	Realisatie 2016	Begroting 2016 na wijzigingen	Realisatie 2015	<i>budget resultaat</i>	<i>Delta vorig jaar</i>
Personeelskosten apparaat IGSD	3.654	3.702	2.901	-48	753
Personeelskosten NWG	173	42	77	131	96
Personeelskosten frictie	122	100	118	22	4
Participatiebudget incl BCF aanvulling	783	659	606	124	177
RMC/Wiedenmodel/Jongeren	118	63	74	55	44
Schuldhelpverlening	210	195	183	15	28
WAO	35	4	25	31	10
Aanvulling inburgering	115	-	-	115	115
Totaal uitvoering compensatieregeling	151	230	192	-79	-41
	5.360	4.995	4.176	365	1.184

De personeelskosten IGSD zijn € 48.000 lager dan begroot. Hierin is reeds een extra reservering verwerkt vanwege de invoering van het IKB in 2017 (reservering vakantietoeslag € 99.000). Deze wijziging was niet in de begroting opgenomen. Ten opzichte van voorgaand jaar zijn de kosten gestegen door de uitvoering van het plan van aanpak. Met de uitvoering van het plan van aanpak is geïnvesteerd in het op orde brengen van de organisatie en daarmee in de re-integratie van uitkeringsgerechtigden. De resultaten hiervan zijn in de toelichting op het inkomens- en werkdeel opgenomen.

De personeelskosten NWG liggen € 131.000 hoger dan begroot. Deze kosten liggen boven begroting en vorig jaar met name door de doorbelasting van de consultant welke actief is voor het Dyka project bij de NWG en de medewerker communicatie (50%). Daarnaast is in de begroting de doorbelasting van overige personeelsleden van de NWG gesaldeerd opgenomen, terwijl deze in de realisatie 2016 en 2015 zijn gesplitst. De doorbelaste kosten vanuit de NWG zijn opgenomen onder de personeelskosten tbv apparaat.

De frictiekosten zijn € 22.000 hoger dan begroot door eenmalige posten. In de begroting is slechts rekening gehouden met een oud directeur. In de realisatie zijn met name kosten opgenomen inzake de afhandeling van de WNT verantwoording voor oud directeurs.

De kosten voor participatie liggen hoger dan begroot. In 2016 is geïnvesteerd in de invoering van een nieuwe aanpak voor re-integratie van uitkeringsgerechtigden (werkstap).

De kosten voor RMC/Wiedenmodel/jongeren voor de gemeente Steenwijkerland zijn € 55.000 hoger dan begroot door uitbreiding van de taken voor met name jongeren. Hier is aanvullend een opdracht (en budget) voor toegekend.

De kosten voor schuldhelpverlening voor de gemeente Steenwijkerland zijn € 15.000 hoger dan begroot. Dit wordt met name veroorzaakt door eenmalige posten als een verrekening van kosten uit voorgaand jaar, de reservering van vakantietoeslag als gevolg van het IKB en een correctie op de sociale lasten als gevolg van de aanpassing van de sectorpremie (geldt specifiek voor medewerkers welke middels payroll worden ingehuurd van de NWG).

De uitvoering van de compensatieregeling schoonmaakondersteuning voor de gemeente Steenwijkerland is medio 2016 geëindigd. De inhuur van een derde partij is als gevolg hiervan stop gezet. De IGSD voert nog wel een (beperkt) deel van de werkzaamheden uit. De afrekening van het project (2015 en 2016) laat een overschot zien van bijna € 80.000.

3.3 Algemeen

De algemene kosten zijn € 51.000 hoger dan begroot, waarvan € 2.000 frictie. De kosten zijn hoger dan begroot, door € 24.000 aan proceskosten. Deze, niet begrote kosten, vloeien voort uit de bezwaar en beroepszaken en betreffen o.a. veroordelingen tot het betalen van proceskosten, presentiegelden bezwarencommissie en juridische advieskosten. Daarnaast is in 2016 geïnvesteerd in procesverbetering

volgens de LEAN methodiek voor een tweetal afdelingen (€ 20.000). Ten opzichte van vorig jaar liggen de algemene kosten (per saldo) in lijn. De proceskosten in 2016 zijn hoger dan vorig jaar, terwijl in 2015 nog een correctie op voorgaande jaren was verwerkt.

3.4 Huisvesting

De kostenplaats huisvesting is per saldo € 220.000 lager dan begroot. Dit wordt veroorzaakt door lagere kosten als gevolg van lagere energiekosten (€ 6.000). De baten met betrekking tot huisvesting zijn € 213.000 hoger dan begroot. In 2016 is het resterende deel van het contract door (voormalig) huurder UWV afgekocht voor € 335.000. Door de afkoop van de werkplekkenovereenkomst met het UWV in 2016, vervallen de opbrengsten daarvan in de jaren 2017 tot en met de eerste maanden van 2019 (= einddatum contract). De afkoopsom tem bedrage van € 335.000 is, op grond van regelgeving, in 2016 in een keer ten gunste van het resultaat van dat dienstjaar gebracht. Het bedrag dat afgeraamd wordt betreft de jaarlijkse vergoeding van het UWV voor de werkplekkenovereenkomst. Voor 2016 betekent dit, na aftrek van de jaarhuur 2016 een eenmalige hogere bijdrage van bijna € 165.000. Voor volgende boekjaren betekent dit dat de huuropbrengsten naar verwachting significant dalen.

Het overige deel van de hogere opbrengsten dan begroot inzake huisvesting wordt verklaard door doorbelasting van het gebruik van ruimte voor het diagnosecentrum en het gebruik van werkplekken door de NWG.

De verbetering ten opzichte van voorgaand jaar is eveneens gelegen de hogere opbrengsten in 2016 als gevolg van de afkoop van het huurcontract in combinatie met een licht hogere doorbelasting van kosten aan de NWG.

3.5 Facilitair

De kostenplaats facilitair is per saldo € 21.000 lager geëindigd dan begroot, met name door hogere opbrengsten als gevolg van doorbelasting van facilitaire kosten aan de NWG (€ 14.000) en de doorbelasting van kosten mbt schuldhulpverlening (€ 6.000). De NWG maakt gebruik van werkplekken van de IGSD. De gedeelde facilitaire kosten zijn naar rato doorbelast.

Ten opzichte van vorig jaar zijn de facilitaire kosten € 4.000 hoger met name door een stijging van abonnementskosten.

3.6 ICT

De kosten ICT liggen in lijn met de begroting. Hogere kosten voor werkplekken (€ 21.000) en licentiekosten (€ 10.000) werden deels gecompenseerd door dekking van werkplekken welke gebruikt werden voor de uitvoering van de compensatieregeling schoonmaakondersteuning. Deze doorbelasting was niet in de begroting meegenomen op kostenplaats ICT.

3.7 Lean

De IGSD past per 1 april 2016 op een aantal bedrijfsprocessen optimalisatie volgens het LEAN-principe toe. Lopende LEAN-trajecten worden geïmplementeerd en geborgd. In oktober 2016 is met een tweetal nieuwe processen gestart. Bij LEAN trajecten worden een aantal fasen doorlopen waarbij de twee nieuw gestarte processen zich in de meet fase bevinden..

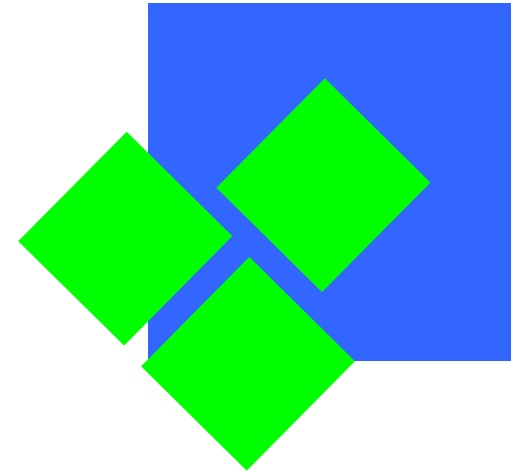
Om het LEAN-principe in de toekomst breed in de organisatie te kunnen uitdragen wordt momenteel eigen personeel opgeleid en is vrijgemaakt voor het kunnen leiden van LEAN-trajecten.

Terug naar het agendapunt

5.13 Q4 2016 NWG marap definitief ([terug naar agendapunt](#))

De inhoud van deze bijlage is te vinden vanaf de hierna volgende pagina's.

NoordWestGroep

Rapportage 2016

t/m

December

Index

Rapportage

- * NWG resultaat Q4 2016
- * Margeresultaat Q4 2016
- * Verloop realisatie - budget
- * Verloop realisatie - voorgaand jaar

Toelichting

- * Realisatie Q4

RAPPORTAGE tot en met periode 12 2016

Datum	NoordWestGroep		NoordWestGroep t/m de periode december				NoordWestGroep jaartotalen					
Bedrijf	NoordWestGroep		NoordWestGroep t/m de periode december				NoordWestGroep jaartotalen					
T/M periode 12	NoordWestGroep Per kwartaal		NoordWestGroep t/m de periode december				NoordWestGroep jaartotalen					
	DEC	Realisatie	DEC	DEC	Budget	DEC	Prognose	Prognose	2016	Budget	Prognose Q3	2015
Grootboekrekening	Werkelijk	Q4	Werkelijk	Budget	resultaat in euro	Vorig jaar	2016 per Q2	2016 per Q3	Budget	verschil	verschil	Vorig jaar
OMZET EN OHW												
Industriële Diensten	58.795-	217.873-	829.542-	745.000-	84.542-	780.709-	755.000-	783.000-	745.000-	84.542-	46.542-	780.709-
GroenVoorziening	102.687-	373.017-	1.526.387-	1.355.000-	171.387-	1.198.552-	1.455.000-	1.475.000-	1.355.000-	171.387-	51.387-	1.198.552-
Faciliteir (Perron 3 en schoonmaak)	8.155-	31.226-	133.284-	120.000-	13.284-	108.617-	127.000-	131.500-	120.000-	13.284-	1.784-	108.617-
Arbeidsintegratie	100.505-	383.541-	1.569.658-	1.658.000-	88.342-	1.536.925-	1.603.000-	1.583.000-	1.658.000-	88.342-	13.342-	1.536.925-
Middelen (huuropbrengsten) en Bedrijfsbureau	10.486-	30.975-	123.177-	124.500-	1.323	101.023-	124.500-	124.500-	124.500-	1.323	1.323	101.023-
TOTAAL OMZET EN OHW	280.628-	1.036.632-	4.182.048-	4.002.500-	179.548-	3.725.825-	4.064.500-	4.097.000-	4.002.500-	179.548-	85.048-	3.725.825-
PRODUCTIE GERELATEERDE DIRECTE KOSTEN												
Industriële Diensten	14.639	58.213	189.902	105.000	84.902	132.344	125.000	162.000	105.000	84.902	27.902	132.344
GroenVoorziening	5.039	55.329	357.204	125.000	232.204	16.832	365.500	375.500	125.000	232.204	18.296-	16.832
Faciliteir (Perron 3 en schoonmaak)	4.113	13.429	51.060	45.000	6.060	41.303	47.500	47.500	45.000	6.060	3.560	41.303
Arbeidsintegratie	7.323	7.595	31.000	-	31.000	27.101	-	-	-	31.000	31.000	27.101
Middelen en Bedrijfsbureau	-	0	0	-	0	0-	-	0	-	0	0	0-
TOTAAL PRODUCTIE GEREL. DIR. KOSTEN	31.114	134.567	629.165	275.000	354.165	217.579	538.000	585.000	275.000	354.165	44.165	217.579
BRUTO MARGE	249.514-	902.066-	3.552.883-	3.727.500-	174.617	3.508.246-	3.526.500-	3.512.000-	3.727.500-	174.617	40.883-	3.508.246-
SUBSIDIERESULTAAT												
WSW personeelskosten	696.417	2.083.926	8.453.807	8.380.133	73.674	8.583.934	8.406.307	8.463.837	8.380.133	73.674	10.030-	8.583.934
WIV personeelskosten	12.078	36.927	165.973	156.142	9.831	187.162	165.387	167.517	156.142	9.831	1.544-	187.162
PID personeelskosten	2.300	6.901	28.378	25.311	3.067	26.818	27.736	27.789	25.311	3.067	589	26.818
WWB & Loondispensatie personeelskosten	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
WSW subsidie	646.012-	1.918.295-	7.626.838-	7.551.865-	74.973-	8.177.593-	7.608.605-	7.636.969-	7.551.865-	74.973-	10.131	8.177.593-
WIV subsidie	12.500-	37.500-	150.000-	150.000-	-	149.420-	150.000-	150.000-	150.000-	-	-	149.420-
PID subsidie	9.982	5.512	14.601-	-	14.601-	19.480-	26.818-	26.818-	-	14.601-	12.217	19.480-
Overige regelingen	-	-	10.000-	-	10.000-	297.789-	10.000-	10.000-	-	10.000-	-	297.789-
TOTAAL SUBSIDIERESULTAAT	62.265	177.472	846.718	859.721	13.003-	153.631	804.007	835.356	859.721	13.003-	11.361	153.631
PERSENEELSKOSTEN (niet subsidiegerelateerd)												
AMBT personeelskosten	144.855	468.695	1.891.044	2.056.603	165.559-	1.931.615	1.923.051	1.932.490	2.056.603	165.559-	41.447-	1.931.615
Uitzendkrachten	28.005	69.715	359.041	261.546	97.495	241.059	395.098	356.705	261.546	97.495	2.337	241.059
Overige regelingen	1.655	5.216	26.161	35.500	9.339-	19.799	35.500	35.500	35.500	9.339-	9.339-	19.799
Personeelskosten IGSD payrollling	133.006	275.680	806.911	-	806.911-	344.189	-	-	-	806.911	806.911	344.189
Doorbelaasting IGSD payrollling	133.006-	275.680-	806.911-	-	806.911-	344.189-	-	-	-	806.911-	806.911-	344.189-
TOTAAL PERSENEELSKOSTEN	174.515	543.625	2.276.246	2.353.649	77.403-	2.192.473	2.353.649	2.324.695	2.353.649	77.403-	48.449-	2.192.473
OVERIGE KOSTEN												
Afschrijvingskosten	21.831	64.837	243.207	212.386	30.821	237.952	248.517	248.517	212.386	30.821	5.310-	237.952
Huisvestingskosten	45.324	76.952	209.972	200.500	9.472	182.871	200.500	200.500	200.500	9.472	9.472	182.871
Kosten vervoermiddelen en machines	25.016	76.568	265.732	293.439	27.707-	244.612	293.439	293.439	293.439	27.707-	27.707-	244.612
Productie gerelateerde indirecte kosten	1.597	6.220	26.458	31.150	4.692-	31.735	31.150	31.150	31.150	4.692-	4.692-	31.735
Verkoopkosten	563	1.050	7.495	18.550	11.055-	29.230	18.550	18.550	18.550	11.055-	11.055-	29.230
Rentekosten	-	-	129	1.490-	1.619	4.593	1.490-	1.490-	1.490-	1.619	1.619	4.593
Verzekeringen en belastingen	2.474	7.616	30.427	31.390	963-	45.281	31.390	31.390	31.390	963-	963-	45.281
Algemene kosten	35.708	79.531	285.818	284.350	1.468	321.014	284.350	284.350	284.350	1.468	1.468	321.014
TOTAAL OVERIGE KOSTEN	132.512	312.774	1.069.238	1.070.275	1.037-	1.097.288	1.106.406	1.106.406	1.070.275	1.037-	37.168-	1.097.288
INCIDENTELE BATEN EN LASTEN												
TOTAAL INCIDENTELE BATEN EN LASTEN	5.951-	6.031-	18.153-	225.000-	206.847	64.854	225.000-	-	225.000-	206.847	18.153-	64.854
RESULTAAT NOORDWESTGROEP	113.827	125.774	621.166	331.145	290.021	0-	512.562	754.458	331.145	290.021	133.291-	0-
	verlies	verlies	verlies	verlies	slechter	winst	verlies	verlies	verlies	slechter	beter	winst

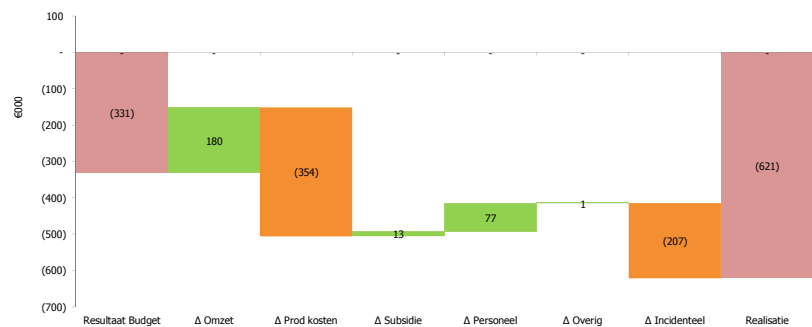
Datum NoordWestGroep Jaar 2016		NoordWestGroep				Omzet t/m de periode				Omzet jaartotalen				
t/m per. 12		Kwartaal				december								
Grootboekrekening	DEC Werkelijk	Realisatie Q1	Realisatie Q2	Realisatie Q3	Realisatie Q4	DEC Werkelijk	DEC Budget	Budget resultaat in euro	DEC Vorig jaar	Prognose Q2/2016	Prognose Q3	2016 Budget	Prognose Q3 Verschil	2015 Vorig jaar
OMZET EN OHW W&L - ID														
84000 Omzet ID HBB (Veen)	13.389	38.700	38.548	61.299	48.730	187.277	138.000	49.277	150.519	138.000	138.000	138.000	49.277	150.519
84000 Omzet ID Industrie A (Berger)	2.303	15.892	9.165	8.095	10.792	43.744	85.000	41.256	39.878	85.000	85.000	85.000	41.256	39.878
84000 Omzet ID Industrie B (Pi)	13.552	48.893	61.852	40.399	65.841	216.505	160.000	56.505	198.198	160.000	160.000	160.000	56.505	198.198
84000 Omzet ID Industrie D (V.d. Berg)	860	8.350	11.819	4.123	9.690	33.981	47.000	13.019	40.897	47.000	47.000	47.000	13.019	40.897
84000 Omzet ID Door-/Uitstroom (V.d. Weide)	3.013	23.819	24.050	22.473	12.891	83.033	105.000	21.967	79.539	105.000	105.000	105.000	21.967	79.539
84000 Omzet ID Externe locatie (Eleq)	7.976	29.212	28.124	30.209	30.079	117.623	180.000	62.377	168.604	190.000	190.000	180.000	72.377	168.604
84000 Omzet ID Externe locatie (Waelbers)	3.622	18.532	21.981	16.231	15.413	72.157	-	72.157	60.567	28.000	-	-	44.157	60.567
84000 Omzet ID Externe locatie (Agrifac)	4.573	2.173	6.293	4.813	5.113	18.376	-	18.376	15.376	-	-	-	18.376	15.376
84000 Omzet ID magazijn/expeditie	1.181	2.323	3.273	3.666	3.127	12.389	-	12.389	5.142	-	-	-	12.389	5.142
84000 Omzet ID Fac. Post	8.284	8.344	6.067	14.118	16.678	45.207	30.000	15.207	36.616	30.000	30.000	30.000	15.207	36.616
84100 Correctie OHW	-	2.030	2.780	-	-	750	-	750	750	-	-	-	750	750
TOTAAL OMZET EN OHW	58.795	198.065	208.178	205.426	217.873	829.542	745.000	84.542	780.709	755.000	783.000	745.000	46.542	780.709
PRODUCTIE GERELATEERDE DIRECTE KOSTEN														
41500 Verbruik hulpstoffen/geredeedschappen	366	5.989	14.126	6.390	10.834	37.337	30.000	7.337	37.204	35.000	32.000	30.000	5.337	37.204
41550 Uitbesteed werk	14.273	25.230	24.724	54.693	47.380	152.027	75.000	77.027	93.411	90.000	130.000	75.000	22.027	93.411
80500 Kosten klein materieel (GV, FAC +AI)	-	537	-	-	-	537	-	537	1.728	-	-	-	537	1.728
TOTAAL PRODUCTIE GEREL. DIR. KOSTEN	14.639	31.756	38.850	61.083	58.213	189.902	105.000	84.902	132.344	125.000	162.000	105.000	27.902	132.344
BRUTO MARGE W&L - ID	44.155	166.309	169.328	144.343	159.660	639.641	640.000	359	648.366	630.000	621.000	640.000	18.641	648.366
OMZET EN OHW W&L - GV														
84000 Omzet GV niet toewijsbaar	71.030	150.000	318.420	255.330	241.250	965.000	1.355.000	390.000	582.508	1.455.000	1.475.000	1.355.000	510.000	582.508
84000 Omzet GV uitvoerder H. Knol	9.043	20.681	72.095	51.411	48.081	192.268	-	192.268	171.195	-	-	-	192.268	171.195
84000 Omzet GV uitvoerder Westerhof	-	-	280	-	-	280	-	280	1.164	-	-	-	280	1.164
84000 Omzet GV uitvoerder J. Knol	22.614	46.093	90.691	139.531	83.686	360.001	-	360.001	392.523	-	-	-	360.001	392.523
84100 Correctie OHW	-	8.838	-	-	-	8.838	-	8.838	51.163	-	-	-	8.838	51.163
TOTAAL OMZET EN OHW	102.687	225.612	481.486	446.273	373.017	1.526.387	1.355.000	171.387	1.198.552	1.455.000	1.475.000	1.355.000	51.387	1.198.552
PRODUCTIE GERELATEERDE DIRECTE KOSTEN														
41500 Verbruik hulpstoffen/geredeedschappen	255	149	-	-	255	403	-	403	8.393	500	500	-	97	8.393
41550 Uitbesteed werk	3.537	-	91.366	204.647	53.167	349.180	10.000	339.180	12.601	210.000	255.000	10.000	84.180	12.601
80400 Inleenkrachten op projecten (GV, FAC+AI)	-	-	-	-	-	-	50.000	50.000	-	110.000	100.000	50.000	100.000	-
80500 Kosten klein materieel (GV, FAC +AI)	1.247	1.695	3.203	814	1.908	7.620	65.000	57.380	12.624	45.000	20.000	65.000	12.380	12.624
TOTAAL PRODUCTIE GEREL. DIR. KOSTEN	5.039	1.844	94.570	205.462	55.329	357.204	125.000	232.204	16.832	365.500	375.500	125.000	18.296	16.832
BRUTO MARGE W&L - GV	97.649	223.769	386.916	240.811	317.687	1.169.183	1.230.000	60.817	1.181.720	1.089.500	1.099.500	1.230.000	69.683	1.181.720
OMZET EN OHW W&L-FAC														
84000 Omzet FAC schoonmaak	280	839	559	839	839	3.075	-	3.075	742	-	-	-	3.075	742
84050 Omzet FAC schoonmaak via kas	-	-	-	-	-	2.500	-	2.500	-	2.000	2.500	2.500	-	-
84050 Omzet FAC Pierron 3 via kas	7.676	28.152	37.991	33.678	30.387	130.209	117.500	12.709	107.876	125.000	129.000	117.500	1.209	107.876
TOTAAL OMZET EN OHW	8.155	28.991	38.551	34.516	31.226	133.284	120.000	13.284	108.617	127.000	131.500	120.000	1.784	108.617
PRODUCTIE GERELATEERDE DIRECTE KOSTEN														
41500 Verbruik hulpstoffen/geredeedschappen	-	158	-	-	-	158	-	158	79	500	-	-	342	79
80100 Inkoopgoederen Pierron3	4.113	9.887	14.807	12.453	13.343	50.597	42.500	8.097	41.051	45.000	46.000	42.500	4.591	41.051
80500 Kosten klein materieel (GV, FAC +AI)	-	123	-	103	85	311	2.500	2.189	173	2.500	1.000	2.500	689	173
TOTAAL PRODUCTIE GEREL. DIR. KOSTEN	4.113	10.268	14.807	12.556	13.429	51.060	45.000	6.060	41.303	47.500	47.500	45.000	3.560	41.303
BRUTO MARGE W&L - FAC	4.042	18.723	23.743	21.961	17.797	82.224	75.000	7.224	67.315	79.500	84.000	75.000	1.776	67.315
OMZET EN OHW AI														
84000 LWT Dyka	18.111	59.162	69.085	71.518	109.129	308.894	285.000	23.894	226.837	285.000	285.000	285.000	23.894	226.837
84000 Detachering SW	92.881	250.460	237.601	214.795	249.685	952.541	1.050.000	97.459	1.007.980	1.000.000	980.000	1.050.000	27.459	1.007.980
84000 Detachering overig	5.015	9.067	7.813	7.968	7.752	32.611	45.000	12.389	39.000	30.000	30.000	45.000	2.611	39.000
84040 Trajecten uwv	4.564	6.681	7.558	3.300	4.564	22.103	15.000	7.103	8.594	25.000	25.000	15.000	2.897	8.594
84040 Trajecten IGSD	20.833	62.500	62.500	62.500	62.500	250.000	250.000	0	249.999	250.000	250.000	250.000	0	249.999
84040 Trajecten bedrijfsleven	-	2.910	-	-	-	2.910	8.000	5.090	2.950	8.000	8.000	8.000	5.090	2.950
84040 Trajecten overig	-	-	-	-	-	-	5.000	5.000	3.150	5.000	5.000	5.000	5.000	3.150
84100 Correctie OHW	40.900	10.200	28.633	11.867	50.100	600	600	1.575	1.575	600	600	600	1.575	1.575
TOTAAL OMZET EN OHW	100.505	400.979	413.190	371.949	383.541	1.569.658	1.658.000	88.342	1.536.925	1.603.000	1.583.000	1.658.000	13.342	1.536.925
PRODUCTIE GERELATEERDE DIRECTE KOSTEN														
41500 Verbruik hulpstoffen/geredeedschappen	-	-	-	-	-	-	-	-	529	-	-	-	-	529
41550 Uitbesteed werk	323	1.194	596	475	595	2.860	-	2.860	1.807	-	-	-	2.860	1.807
80400 Inleenkrachten op projecten (GV, FAC+AI)	7.000	7.000	7.000	7.000	7.000	28.000	-	28.000	24.573	-	-	-	28.000	24.573
80500 Kosten klein materieel (GV, FAC +AI)	-	-	-	140	-	140	-	140	191	-	-	-	140	191
TOTAAL PRODUCTIE GEREL. DIR. KOSTEN	7.323	8.194	7.596	7.614	7.595	31.000	-	31.000	27.101	-	-	-	31.000	27.101
BRUTO MARGE AI	93.182	392.785	405.594	364.334	375.946	1.538.659	1.658.000	119.342	1.509.824	1.603.000	1.583.000	1.658.000	44.342	1.509.824
OMZET EN OHW Middelen en overig														
84000 Omzet overig bedrijf	-	-	-	-	-	-	-	-	1.346	-	-	-	-	1,346
84000 Omzet overig bedrijf	78	-	-	-	78	78	-	78	824	-	-	-	78	824
96000 Huuropbrengst belast	5.580	16.741	16.741	16.741	16.741	66.965	68.500	1,535	36.158	68.500	68.500	68.500	1,535	36.158
96100 Huuropbrengst onbelast	3.914	11.743	11.743	11.743	11.743	46.974	47.000	29	54.245	47.000	47.000	47.000	29	54.245
96200 Vergoeding nutsvoorzieningen	913	2.250	2.250	2.250	2.413	9.163	9.000	163	10.098	9.000	9.000	9.000	163	10.098
TOTAAL OMZET EN OHW	10.486	30.734	30.734	30.734	30.975	123.177	124.500	1.323	101.023	124.500	124.500	124.500		

VERLOOP RESULTAAT

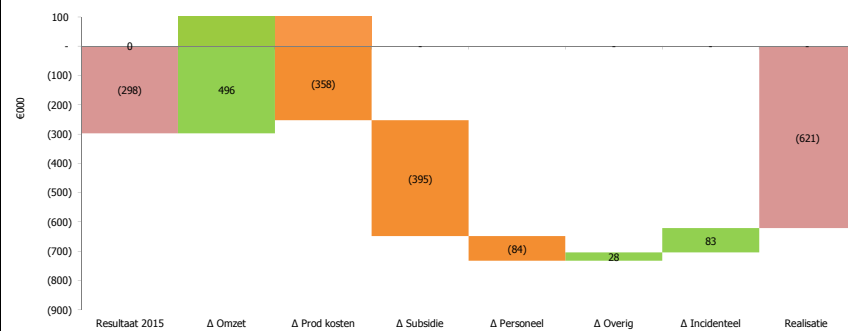

REALISATIE 2016

Verloop Resultaat - Budget

Verloop Resultaat - Vorig jaar (voor gemeentelijke bijdrage)

Einde bijlage: 5.13 Q4 2016 NWG marap definitief

Terug naar het agendapunt

5.14 Q4 toelichting rapportage NWG RvC (terug naar agendapunt)

De inhoud van deze bijlage is te vinden vanaf de hierna volgende pagina's.

**Toelichting rapportage NoordWestGroep
2016 Q4**

Voor u ligt de managementrapportage van NoordWestGroep over de periode 1 januari tot en met 31 december 2016. In deze toelichting zullen de belangrijkste verschillen tussen de realisatie ten opzichte van de prognose per Q3, de begroting 2016 en de realisatie in vorig jaar (2015) worden toegelicht. Bedragen zijn opgenomen in € * 1.000,-, tenzij anders vermeld.

Over 2016 is een verlies gerealiseerd van € 621k, terwijl er een verlies van € 331k begroot was (vorig jaar € 298k voor gemeentelijke bijdrage). De ontwikkeling in het resultaat ten opzichte van vorig jaar, prognose en begroting wordt in onderstaande tabel samengevat:

Resultaat 2016	Realisatie		Prognose		Budget		Realisatie		Δ Prognose Q3		Δ Budget 2016		Δ VJ	
	2016	Q3/2016	2016	2015	€	%	€	%	€	%				
Omzet	4.182	4.097	4.003	3.726	85	2,1%	180	4,5%	456	12,2%				
Prod kosten	629-	585-	275-	218-	44-	7,5%	354-	128,8%	412-	189,2%				
Subsidieresultaat	847-	835-	860-	451-	11-	1,4%	13	-1,5%	395-	87,6%				
Personeel ambtenaren	2.276-	2.325-	2.354-	2.192-	48	-2,1%	77	-3,3%	84-	3,8%				
Overig	1.069-	1.106-	1.070-	1.097-	37	-3,4%	1	-0,1%	28	-2,6%				
Incidenteel	18	-	225	65-	18		207-		83					
Resultaat excl. gem. bijdrage	621-	754-	331-	298-	133		290-		323-					

Ten opzichte van het afgegeven resultaat met de prognose van Q3 is het verlies minder hoog dan verwacht. Dit komt hogere omzet (€ 85k), lagere personeelslasten ambtenaren (€ 48k) en overige kosten (€ 37k). Hiertegenover staan hogere productiekosten (€ 44k welke samenhangt met de hogere omzet) en een hoger negatief subsidie resultaat (€ 11k).

Omzet

Sector	Omzetten 2016				Δ Prognose Q3		Δ Budget 2016		Δ VJ	
	Realisatie	Prognose	Budget	Realisatie	€	%	€	%	€	%
	2016	Q3/2016	2016	2015						
ID	830	783	745	781	47	6,2%	85	10,8%	49	6,3%
GV	1.526	1.475	1.355	1.199	51	3,8%	171	11,6%	328	27,4%
FAC	133	132	120	109	2	1,5%	13	10,1%	25	22,7%
AI	1.570	1.583	1.658	1.537	13-	-0,8%	88-	-5,6%	33	2,1%
MIDD	123	125	125	101	1-	-1,1%	1-	-1,1%	22	21,9%
Totaal	4.182	4.097	4.003	3.726	85	2,1%	180	4,4%	456	12,2%

ID De omzetrealisatie voor ID ligt € 47k hoger dan de prognose van Q3/2016, met name doordat vrijwel alle opdrachtgevers in de maanden oktober en december meer werk, dan verwacht, aan NWG hebben uitbesteed.

De totale omzet van sector W&L productgroep ID is aan het eind van het boekjaar € 85k hoger geëindigd dan begroot voor 2016.

In vergelijking met het jaar 2015 ligt de omzet in 2016 bijna € 49k hoger. Hoewel de omzet Elec flink is afgenomen is er bij vooral Dijka, Waelbers en Handboekbinden meer omzet gegenereerd dan in 2015. Maar ook Post en Agrifac hebben een belangrijk aandeel in deze meeromzet.

Binnen het project Green Logistics, welke gestart is in 2015) is 70% van de begrote omzet gerealiseerd (begroot is €105k, gerealiseerd is € 74k).

GV Met betrekking tot de omzet voor sector Groenvoorziening is bij de prognose van Q3 € 51k lager aangegeven dan uiteindelijk is gerealiseerd. Deze realisatie is onder andere hoger geëindigd doordat er in december een project voor Koninklijke Wegenbouw Stevin (KWS) en meerwerk van de gemeente Steenwijkerland (onderdeel begraafplaatsen) als extra zijn uitgevoerd.

Ten opzichte van de begroting is de omzet van productgroep GV in 2016 € 171k hoger dan begroot. Voor een deel is dit te danken aan de uitbreiding van werkzaamheden voor de gemeente Steenwijkerland maar ook Staatsbosbeheer heeft in 2016 weer werk aan de NWG gegund (ca. € 17.000). Daarnaast hebben we ook een aantal nieuwe (grotere) klanten mogen begroeten zoals Home Team en Beulaeke haven.

In vergelijking met 2015, valt de omzet in 2016 ca. € 328K hoger uit. Daar staat tegenover dat de directe kosten in 2016 ook hoger liggen en wel met een bedrag van circa € 340.000 (zie productiekosten). Het een heeft met het ander te maken als gevolg van het nieuwe groenbestek van de gemeente zoals reeds in de kwartaalrapportages is aangegeven.

Productiekosten

ID De productiekosten zijn € 28k hoger dan prognose Q3 met name door hogere omzetten. Ten opzichte van de begroting liggen de directe kosten € 86k hoger als gevolg van hogere kosten van Uitbesteed Werk (€77k). €60k van deze hogere kosten heeft te maken met het onderdeel Handboekbinden (HBB). Het onderdeel HBB heeft een hogere omzet (€60k) dan begroot. Tegenover deze omzetverhoging staat eenzelfde kostenpost aangezien al dit werk wordt uitbesteed. Daarnaast komt een groot deel van de extra kosten op het conto van uitbesteden van postwerkzaamheden aan Cycloon (€12k). Vanaf medio 2016 zijn de werkzaamheden overgedragen aan Cycloon. Hierbij zijn worden de medewerkers gedetacheerd bij Cycloon.

GV De hogere omzet voor GV moet in samenhang met de Productie Gerelateerde Directe Kosten gezien worden. Zoals aangegeven in de kwartaalrapportages 2016 kan sector GV van de NWG werkzaamheden voor het onderdeel nieuwe groenbestek (Gemeente Steenwijkerland) niet zelf uitvoeren. De onkruidbestrijding van de verharding wordt daarom uitbesteed aan een derde partij (€170k). Ook de groeiomstandigheid van onkruid was dusdanig dat er inleenkrachten moesten worden ingehuurd om aan de afgesproken kwaliteitseisen te kunnen voldoen.

Uiteindelijk waren de productiekosten € 18k lager dan afgegeven in de prognose Q3. Dit komt door minder inhuur van extra personeel. Ook hebben we kunnen besparen op het uitbesteden van het onderdeel Haagknippen.

AI Sector Arbeidsintegratie

Algemeen

Ondanks dat er in 2016 een lagere omzet is gehaald bij detacheringen voor SW en overige detacheringen is er in vergelijking met 2015 meer omzet behaald (+€ 33k). Dit is mede te danken aan de goede cijfers van het LWT-projecten en de UWV-trajecten.

Project LWT Dyka

In Q4 zijn er gemiddeld 15 cliënten zonder weinig uitval aan het werk geweest. Dit heeft geleid tot een recordomzet van €109k. Ondanks lagere omzetten uit Q1 en 2 zijn we €24k hoger dan begroting en prognose Q3 geëindigd. In vergelijking met 2015, valt de omzet in 2016 ca. € 82K hoger uit.

Detachering SW

Ten opzichte van de vorige kwartalen (in 2016) is er in Q4 een hogere omzet gemaakt. Desondanks zijn we € 27k lager geëindigd dan prognose Q3 en € 97 lager dan begroot. In vergelijking met vorig jaar is er €55k minder omzet geboekt dan 2015. Dit komt onder andere door het aantal dalende facturabele detacheringen, langere proefperiodes en interne procesproblemen bij een grote klant in het 2^e kwartaal.

Detachering overig

Net zoals vorig jaar zijn er een aantal detacheringen overig. Dit zijn detacheringen van medewerkers uit WIW en Wajong. Door het stoppen van een detachering en het draaien van minder facturabele uren is met de prognose van Q2 en Q3 de verwachte omzet naar beneden bij te stellen tot €30k.

Doordat er in het laatste kwartaal meer facturabele uren zijn gedraaid door de overgebleven gedetacheerden is de realisatie uiteindelijk € 3k hoger geëindigd dan prognose Q3 maar € 12k lager dan begroot. In vergelijking met vorige jaar is de realisatie € 6k lager.

Trajecten UWV

Door veranderde aanbestedingsregels bij het UWV kan NoordWestGroep zelf aanbesteden. Vorig jaar werd dit gedaan met behulp van andere reïntegratiebedrijven. In het eerste halfjaar zijn een flink aantal nieuwe UWV trajecten gestart waardoor er meer omzet binnenkomt dan begroot. Door de verwachting dat er nieuwe aanmeldingen in het laatste half jaar bij zullen komen is de omzet bij prognose Q3 bijgesteld van € 15k naar € 25k. Echter, de nieuwe aanmeldingen vielen tegen, waardoor € 3K minder omzet is behaald dan geprognoseerd. In vergelijking met vorig jaar is de omzet gestegen met € 16k.

Trajecten IGSD

In de begroting van de IGSD is uiteindelijk € 400k opgenomen voor inzet NWG, waarvan € 150k inzet van WIW'ers betreft welke verantwoord is onder het subsidie resultaat. Voor trajecten NWG, te weten Trajecten Wajong, Expertisecentrum en werkstages kon € 250k worden ingezet. Genoemde bedrage zijn ook daadwerkelijk gerealiseerd.

Trajecten bedrijfsleven en overige trajecten.

Vanwege beëindiging (in februari 2016) van het enige traject via een ander reïntegratiebedrijf is er na dit traject geen omzet meer gemaakt op dit onderdeel. Er zullen ook geen nieuwe trajecten in deze constructie bijkomen, aangezien we nu zelf aanbesteden bij het UWV. Per saldo is de omzet € 10k lager dan begroot en geprognoseerd met Q3.

Subsidieresultaat

Het negatieve subsidieresultaat is € 10k slechter dan de prognose per Q3 door:

- Dotatie voorziening jubilea	€ 21-/-
- Niet hoeven uitbetalen transitievergoeding	€ 20 +/+
- Vrijval uit te betalen verlofuren	€ 15 +/+
- Toevoeging voorziening PID	€ 10 -/-
- Extra nabetaling subsidie BW 2014	€ 3 +/+
- Correctie verrekening subsidie buitengemeentes	€ 10 -/-
- Overig	€ 7 -/-
Totaal	€ 10 -/-

De actualisatie van de voorziening jubilea resulteert in een dotatie aan de voorziening van € 21k. Er is rekening gehouden met verloop van medewerkers en de voorziening is contant gemaakt.

De reservering voor verlofuren daalt ten opzichte van voorgaand jaar door een aanpassing van het af te rekenen uurtarief. Deze wordt vanaf 2016 op exact uurtarief (inclusief lasten werkgever) per medewerker gewaardeerd. Het totaalsaldo aantal verlofuren ligt in lijn met vorig jaar.

De voorziening PID is verhoogd op basis van stijgende loonkosten voor komende jaren

In december is een bonus ontvangen van € 23k voor uitvoering van de regeling Begeleid Werken in 2014. In de prognose Q3 is rekening gehouden met een bate van € 20k.

Ten opzichte van begroting is het subsidieresultaat € 13k beter door o.a. een hogere subsidie (+€ 100k) waar hogere loonkosten tegenover staan. De eenmalige uitkering bleek, na de definitieve cao in maart, hoger uit te vallen (€ 40k) en er is een hogere loonkostensubsidie verstrekt inzake Begeleid Werken (€26k). Daarnaast zorgen de hiervoor genoemde posten een nadeel ten opzichte van de begroting (€ 10k).

Personeelskosten AMBT

De personeelskosten voor Ambtenaren zijn € 48k lager dan met de prognose voor Q3 is verwacht. Dit wordt vooral veroorzaakt door de onderlinge verrekening van de loonkosten personeel tussen IGSD en Noordwestgroep. Ook is een deel van het opleidingsbudget (€ 17k) uiteindelijk niet gebruikt. Hier staan hogere kosten tegenover van uitbetaalde verlofuren (€12k), dotatie jubilea voorziening (€ 6k) en reservering verlofuren (€ 8k) tegenover.

Overige kosten

Overige kosten	Realisatie 2016	Prognose Q3/2016	Budget 2016	Realisatie 2015
Afschrijvingskosten	243	249	212	238
Huisvestingskosten	210	201	201	183
Kosten vervoermiddelen	266	293	293	245
Indirecte produktiekosten	26	31	31	32
Verkoopkosten	7	19	19	29
Rentekosten	0	1-	1-	5
Verzekeringen en belastingen	30	31	31	45
Algemene kosten	286	284	284	321
Totaal overige kosten	1.069	1.106	1.070	1.097

Δ Prognose Q3		Δ Budget 2016		Δ VJ	
€	%	€	%	€	%
5	2%	31-	-15%	5-	-2%
9-	-5%	9-	-5%	27-	-15%
28	9%	28	9%	21-	-9%
5	15%	5	15%	5	17%
11	60%	11	60%	22	74%
2-	0%	2-	0%	4	97%
1	3%	1	3%	15	33%
1-	-1%	1-	-1%	35	11%
37	3%	1	0%	28	3%

In de prognose Q3 zijn we voor de overige kosten, met uitzonderingen van de afschrijving, voorzichtigheidshalve uitgegaan van de begroting 2016.

De overige kosten zijn uiteindelijk € 40k lager dan prognose geëindigd door o.a. lagere brandstofkosten voor vervoermiddelen en machines.

Onderstaand een weergave van de grootste verschillen t.o.v. de prognose Q3 c.q. begroting 2016:

- Afschrijving	€ 5 +/+
- Brandstof vervoer/machines (lage brandstofprijzen)	€ 27 -/-
- Doorbelasting huur werkplekken Werkplein	€ 12 +/+
- Verkoopkosten waaronder voorziening debiteuren	€ 11 -/-
- Onderhoudskosten automatisering	€ 13 +/+
- Externe advieskosten	€ 7 -/-
- Overig	€ 22 -/-
Totaal	€ 37 -/-

Met notitie van bovenstaande posten liggen de overige kosten, met verschuivingen onderling, in lijn liggen met de begroting en prognose Q3.

Incidentele baten

De incidentele baten zijn € 18k hoger dan prognose Q3 door verkoop/inruil van MVA. Het boekresultaat MVA is niet geprognosticeerd noch begroot.

Voor de begroting 2016 is een bijzondere bate (€225k) opgenomen met betrekking tot de besparing die gerealiseerd dient te worden bij de uitvoering van het plan van aanpak. Hierbij werd verwacht dat een aantal SW medewerkers zouden uitstromen. Deze uitstroom niet haalbaar gebleken. De reden hiervoor is dat het voor veel werkgevers, waaronder de gemeente, een te grote stap is gebleken om dit op een dergelijke korte termijn te realiseren. Het toepassen van het loonwaarde principe uit de Participatiewet laat een te groot gat ontstaan tussen de huidige kosten die gemoeid zijn met de inzet van sw-medewerkers en de op hen van toepassing zijnde loonwaarde. Dit nog afgezien van de veronderstelde risico's die gelopen worden, zoals ziekte.

Met betrekking tot de voorziene post (€ 67k) inzake de naheffingsaanslag van de belastingdienst is nog geen duidelijkheid verkregen in 2016. Het aangediende bezwaar door NWG is door de belastingdienst verworpen. Uit jurisprudentie (eerdere uitspraken) denkt NWG nog steeds dat de ontvangen scholingssubsidie deels terecht is ontvangen. Wordt vervolgd in 2017. Derhalve is de naheffingsaanslag nog steeds volledig voorzien.

Einde bijlage: 5.14 Q4 toelichting rapportage NWG RvC

[Terug naar het agendapunt](#)

6.0 Investeringsprogramma visie binnenstad Steenwijk - RAADSVOORSTEL (terug naar agendapunt)

De inhoud van deze bijlage is te vinden vanaf de hierna volgende pagina's.

Voorstel aan de raad

Aan de gemeenteraad
Gemeente Steenwijkerland
Vendelweg 1
8331 XE Steenwijk

Steenwijk,
Nummer voorstel:

Voor raadsvergadering d.d.: 28-02-2017

Agendapunt:

Onderwerp:

Integrale visie en uitvoeringsagenda binnenstad Steenwijk

Aan de raad van de gemeente Steenwijkerland wordt voorgesteld te besluiten:

Conceptbesluit:

De integrale visie op de binnenstad van Steenwijk vast te stellen.

De in de begroting opgenomen stelpost ter hoogte van € 2.245.000 vrij te geven voor de uitvoering van de visie op de binnenstad van Steenwijk.

Samenvatting:

Met Steenwijk Vestingstad en de Vereniging Bewoners Centrum Steenwijk is een integrale visie op de binnenstad van Steenwijk, voorzien van een uitvoeringsagenda, opgesteld. Deze visie geeft richtinggevende uitgangspunten voor een concreet uitvoeringsprogramma voor de korte en langere termijn, waar ondernemers, bewoners, investeerders en gemeente mee aan de slag kunnen.

Inleiding

Het functioneren van de binnenstad van Steenwijk staat onder druk door een samenloop en versnelling van diverse technische, financiële, maatschappelijke en economische ontwikkelingen. Het verzorgingsgebied van Steenwijk is daardoor niet langer groot genoeg om een florerend winkelgebied te blijven. De omzetten dalen, winkels verdwijnen en er is een grote afvloeiing naar internet. Dit uit zich o.a. in de toename van leegstand. De streekfunctie van Steenwijk op het gebied van detailhandel verliest daarmee positie en is kwetsbaar. Met als doelstelling het realiseren van een aantrekkelijke binnenstad is door ondernemers (verenigd in Steenwijk Vestingstad, hierna te noemen: SV), de bewoners (verenigd in Vereniging Bewoners Centrum Steenwijk, hierna te noemen: VBCS) en de gemeente Steenwijkerland een integrale visie op de binnenstad van Steenwijk opgesteld. Steenwijkerland heeft op 18 november 2015 een retaildeal gesloten met het ministerie van Economische Zaken. Door deze ondertekening hebben wij ons gecommitteerd aan de uitgangspunten van de retailagenda en verklaren wij actief te werken aan een toekomstgericht beleid voor detailhandel in samenwerking met alle relevante partijen. De gesloten retaildeal biedt aanknopingspunten en inzichten die de visie op de binnenstad en uitvoeringsagenda versterken.

U heeft in uw vergadering van 19 januari 2016 een concept visie besproken. Binnen deze visie neemt de Markt een centrale plek in. Parallel aan het opstellen van de integrale visie is er (wederom uiteraard met SV en VBCS) een plan ontwikkeld voor de Markt en deze is met u op 16 februari 2016 besproken. Dit ter voorbereiding op besluitvorming door ons en uw raad.

Het besluitvormingsproces over deze visie en bijbehorende uitvoeringsagenda heeft jammer genoeg vertraging opgelopen. Belangrijke oorzaak hiervan was de ontstane spanning in de relatie met SV, waardoor de samenwerking onder druk stond. Inmiddels is deze samenwerking hersteld. Belangrijk daarbij was het door u unaniem genomen besluit op 11 oktober 2016 om in te stemmen met de verordening over de BIZ (bedrijveninvesteringzone).

Met dit besluit hebben SV en de gemeente zich succesvol gezamenlijk ingespannen om het ondernemersfonds voor het centrum van Steenwijk (de Bedrijven Investeringszone, BIZ), voort te zetten en tot een succes te maken. Hiervoor is tussen partijen een uitvoeringsovereenkomst ondertekend, die een hernieuwde samenwerking markeert tussen SV en gemeente. Er is een gezamenlijke wil en vertrouwen om de onderlinge samenwerking te verbeteren. Mede gelet op het lange tijdsbestek tussen uw consultatie en besluitvorming, halen wij graag uw algemeen gedeelde bevindingen terug.

U prees het proces om zonder tussenkomst van een extern bureau deze visie te ontwikkelen en de samenwerking tussen ondernemers, bewoners en gemeente. Wel vroeg u nadrukkelijk naar de rollen en verantwoordelijkheden van de partijen. Belangrijk aandachtspunt van uw kant was uw roep om meer richting, een duidelijke koers en ambitie. U gaf aan voorstander te zijn van het invoeren van centrummanagement en het aanstellen van een centrummanager.

Inhoudelijk heeft u gevraagd om de mogelijkheden van een semi-permanente overkapping van de Markt te verkennen met Polyned. Beaamd werd door u dat de Markt momenteel zowel qua beleving en functie niet het echte stadshart is en dat een (functionele) versterking van de Markt prioriteit heeft. De hoofdprincipes van het plan (zowel ruimtelijk als functioneel) hebben draagvlak bij ondernemers, bewoners, musea en de weekmarkt. U heeft daar verder richting aan gegeven. U omarmde een gelijkvloers marktplein van gevel tot gevel, het opheffen van de aanwezige parkeerplaatsen en gaf goede aanbevelingen over de invulling (het verhaal van Steenwijk, het organiseren van een prijsvraag enz.) en het betrekken van de samenleving bij de verdere planvorming. Met als argument dat een nieuwe bestrating niet direct zorgt voor meer beleving, zag u af van de herbestrating van de Markt, ondanks dat de voorgestelde bestrating de aangrenzende historische panden nader zou accentueren.

U onderschreef het uitgangspunt om het winkelgebied te concentreren in een kleiner gebied. Een toekomstbestendige binnenstad is een compactere binnenstad, waar met een vermindering en concentratie van de detailhandel op een kleiner oppervlak een basis wordt gelegd.

U gaf aan het toeristisch potentieel te herkennen, maar dat dit nadrukkelijker in de visie tot uiting mag komen. Juist de ligging in een toeristisch gebied met veel verblijfsrecreatie biedt kansen voor Steenwijk, die vanuit de visie opgepakt en verzilverd kunnen worden.

Ook gaf u aan warm voorstander te zijn voor het realiseren van een wifi netwerk in de binnenstad. De beschikbaarheid van wifi in binnensteden (pleinen) wordt immers steeds meer gezien als belangrijke randvoorwaarde voor het verbeteren van het verblijfsklimaat.

Argumenten

Uw adviezen en ideeën hebben wij ter harte genomen bij de verdere uitwerking van de visie op de binnenstad van Steenwijk, waarbij uiteraard zowel SV als de VBCS betrokken waren.

We menen meer richting te hebben aangebracht en een zichtbare koers te hebben ingezet, door in te zetten op 3 thema's te weten:

- Aanbodstructuur en leegstand
- Ruimtelijke kwaliteit
- Stimuleren toeristische potentie

Op basis van deze indeling lichten wij onderstaand een aantal activiteiten en onderwerpen toe. Wij menen met deze toelichting tegemoet te komen aan uw consultatie begin 2016. Wij zullen u betrekken bij de verdere planvorming en uitwerking van de in de uitvoeringsagenda genoemde projecten en activiteiten.

Uitvoering

Aanbodstructuur en leegstand

Het realiseren van een compacte stad vraagt het maken van keuzes door in te zetten op de hoofdas en het actief uit de markt halen en/of transformeren van winkeloppervlak elders. Met als doel het behouden en versterken van een levendige stad, waarbij detailhandel en leisure worden afgewisseld met wonen en maatschappelijke functies, wordt ingezet op stedelijke kavelruil. Stedelijke kavelruil zien wij als een belangrijk instrument dat kan bijdragen aan de revitalisering van het centrum. Vooruitlopend op de wettelijke regeling Stedelijke Kavelruil was Steenwijk een provinciale pilot om ervaring op te doen met dit instrument. De resultaten bieden aanknopingspunten om de ambities om te komen tot een compact centrum ook echt waar te kunnen maken. Ook SV ziet de noodzaak in van deze revitalisering en ondersteunt het initiatief van stedelijke kavelruil. Dit is niet onopgemerkt gebleven. We zijn dan ook trots om te melden dat het ministerie van Infrastructuur en Milieu het project in Steenwijk heeft geselecteerd voor een landelijke pilot in het kader van de Stimuleringsregeling Stedelijke Kavelruil. In de werkgroep aanbodstructuur en leegstand (zie hoofdstuk 5 visie binnenstad Steenwijk) wordt dit verder uitgewerkt. Wij zullen u betrekken bij de vervolgaanpak.

Ruimtelijke kwaliteit

De Markt

Naast de visie op de binnenstad is er het plan voor de Markt van Steenwijk. Het plan voor de Markt is integraal opgenomen in de visie op de binnenstad. Wij hebben gemeend beide documenten te integreren. Het integreren in één document komt de duidelijkheid en besluitvorming ten goede, zonder dat daarmee de prioritaire positie van de Markt wordt beïnvloed. Nog steeds is dit het project waar als eerste op korte termijn op wordt ingezet.

Basis voor de herinrichting van de Markt vormt het integraal plan dat door het bureau DtnP in samenwerking met gemeente, SV en VBCS is opgesteld. In ieder geval wordt ingezet op een aantal gedeelde functionele en ruimtelijke hoofdprincipes. Het gaat dan om het realiseren van een gelijkvloers plein van gevel tot gevel en het verwijderen van de thans aanwezige parkeerplaatsen langs de zuidzijde van de Markt. Dit vraagt fysieke ingrepen in en aanpassingen van het plein. Deze aanpassingen zetten wij (financieel en stedenbouwkundig) af tegen het realiseren van een geheel nieuwe grijze bestrating. Daarmee zien wij vooralsnog niet af van het realiseren van een grijze bestrating, maar wegen de keus nader af. Ondanks uw afgegeven signaal in uw vergadering

doet dit vergelijkend onderzoek naar onze mening recht aan het beeldbepalend onderdeel van het integraal plan voor de markt.

Op uw verzoek zijn verkennende gesprekken gevoerd met Polyned omtrent de mogelijkheden voor een semi-permanente overkapping van de Markt. De gesprekken hebben geleid tot het opstellen van een tweetal ontwerpen door Polyned, die zowel intern als met SV en de VBCS zijn besproken. Wij hebben onze waardering uitgesproken naar Polyned voor hun (kosteloze) inzet en toewijding en inspiratie. De ontwerpen hebben geholpen bij het maken van nadere keuzes over het overkappen van de Markt. De ruimtelijke impact van een dergelijke overkapping in relatie tot het functioneel gebruik ervan, weerhoudt ons ervan de plannen verder uit te werken. Het ruimtelijk effect op de Markt is fors, terwijl de toegevoegde waarde – bevestigd door ondernemers en bewoners – beperkt is, aangezien het slechts een klein deel van de Markt betreft. De ontwerpen hebben ons tot inzicht gebracht dat een grotere constructie qua gebruik wellicht wenselijk zou zijn, maar hebben een te grote invloed hebben op de sfeer en beleving van het historische karakter van de Markt. Wij zien dan ook af van het semi-permanent overkappen van de Markt en hebben Polyned hiervan in kennis gesteld. De door Polyned opgestelde ontwerpen treft u bijgaand ter informatie aan.

Reacties publiek op het plan voor de Markt

Al eerder is gesteld en door u bevestigd dat de Markt van iedereen is. U riep op de samenleving te betrekken bij de verdere planvorming en de (her)inrichting van het plein. Wij hebben daarvoor een andere vorm gekozen dan de door u voorgestelde prijsvraag. Wij hebben geparticipeerd in de realisatie van een ijsbaan op de Markt in december 2016. Deze ijsbaan markeerde niet alleen het begin van het gezamenlijke proces m.b.t. de uitvoering van tal van projecten in de binnenstad, maar was tevens hét podium om meningen/wensen van het publiek te inventariseren, zowel van bewoners van Steenwijk als bezoekers van de binnenstad. De ijsbaan was een groot succes en overtrof het verwachte bezoekersaantal. In het paviljoen behorend bij de ijsbaan kon het publiek haar mening en reactie geven op de Markt. Maar liefst 106 mensen maakten van die mogelijkheid gebruik. De helft van de reacties kwam binnen via de brievenbus die opgesteld stond in het paviljoen. De overige reacties kwamen via een voor dit doel aangemaakt e-mail adres (vaak voorzien van leuke links naar websites van andere pleinen). Deze reacties van betrokken en enthousiaste inwoners en bezoekers zullen we betrekken bij de verdere uitwerking van de plannen. Wat opvalt is het grote draagvlak voor terrassen/horeca en het realiseren van groen en bomen op de Markt. Opvallend is ook een voorkeur voor een waterelement. Fonteinen in allerlei vormen en varianten werden vaak genoemd. Van één centrale grote fontein, tot allerlei vormen van kleine sproeiertjes (al dan niet verlicht met led). Er is een grote voorkeur uitgesproken voor een autovrije Markt en het opheffen van de aldaar aanwezige parkeerplaatsen en het concept van een plein van gevel tot gevel wordt omarmd. Wij zullen nadere voorstellen over de herinrichting van de Markt te besluitvorming aan u voorleggen.

Stroever maken steentjes in de binnenstad

Herkenning en beleving van Steenwijk als vestingstad vraagt een goede ruimtelijke kwaliteit en uitstraling van het openbaar gebied. Basis is een schone, veilige en gastvrije binnenstad. De binnenstad als hét visitekaartje dient immers vooral schoon, heel en veilig te zijn. In dit kader worden begin 2017 alle straten in de binnenstad stroever en schoner gemaakt. In 2015 is een proef uitgevoerd in de Woldpromenade. Deze proef is geëvalueerd en geeft aanleiding om alle straten in de binnenstad stroever en schoner te maken. We hebben daar inmiddels al een start mee gemaakt.

Centrummanager

Wij blijven hechten aan een goede samenwerking met vertegenwoordigers in het centrum. Passend hierbij is het aanstellen van een centrummanager. Een onafhankelijk centrummanager met oog voor de diverse belangen is een belangrijke schakel tussen ondernemers en gemeente. Dit zal de samenwerking ten goede komen. In de meerjarenbegroting zijn middelen gereserveerd voor een centrummanager. Ook SV draagt financieel hieraan bij. Momenteel wordt in goede samenwerking met SV een profiel opgesteld dat past bij de fase van de ontwikkeling waarin we ons bevinden. Naast duidelijkheid over de functie en de activiteiten is de aansturing van de centrummanager en de organisatievorm een belangrijk aandachtspunt. Samen met SV worden momenteel hier concrete stappen in gezet, zodat we op korte termijn een centrummanager kunnen aanstellen.

Wifi

In het volle besef dat het realiseren van publiek wifi op en rond de Markt aansluit bij de verwachtingen van de hedendaagse consument en het de toeristische functie kan versterken, is in nauw overleg met SV afgezien van het realiseren van een wifi netwerk. Connectiviteit is en blijft zeker belangrijk voor de marketing van de stad. Echter nieuwe (technologische) ontwikkelingen t.a.v. mobiel internet en de capaciteit maken investeringen in een wifi netwerk niet meer noodzakelijk.

Financiële toelichting

Na uw consultatie over zowel de integrale visie voor de binnenstad als het plan voor de Markt is begin 2016 met SV en de VBCS gewerkt aan een uitvoeringsagenda om de in de visie genoemde onderdelen te kunnen realiseren. De uitvoeringsagenda geldt van de periode 2016 t/m 2020 en omvat de volgende elementen:

	gemeente	Provincie/rijk	Vestingstad	derden	totaal
<i>Ruimtelijke kwaliteit</i>					
Aankleding & inrichting Markt	405.000			350.000	755.000
Kwaliteitsverbetering openbaar gebied	210.000				210.000
Onderzoek verkeersrouting	20.000				20.000
Opruwen steentjes/bestrating	100.000				100.000
Dynamisering Park Rams Woerthe	180.000				180.000
Stadstuin ("locatie Holleboom")	350.000	245.000		140.000	735.000
<i>Aanbodstructuur & leegstand</i>					
Onderzoek stedelijke kavelruil		19.400			19.400
Fonds stimuleren wonen en kavelruil	360.000	360.000		2.880.000	3.600.000
Restauratie gemeentelijke rijksmonumenten	1.350.000	150.000			1.500.000
<i>Stimuleren toeristische potentie</i>					
Continuering BIZ 2017-2021	4.500		4.500		9.000
Evenementen			565.500		565.500
Centrummanagement	60.000		60.000		120.000
Marketing en promotie	120.000		120.000		240.000
<i>Totaal</i>	3.159.500	774.400	750.000	3.370.000	9.053.900

De bijdrage van SV wordt geraamd op € 750.000, uitgaande van een jaarlijks BIZ budget van € 150.000. Bij de daadwerkelijke inning zal het exacte bedrag bekend worden. De bijdrage van SV aan het continueren van de BIZ is geëffectueerd en de bijdrage aan de centrummanager (50% tot een maximum van € 15.000 per jaar) is door SV toegezegd en wordt gedekt uit de BIZ middelen. Er is een provinciale subsidie toegekend voor de realisatie van de stadstuin van € 245.000. Ook is een provinciale subsidie ontvangen van € 19.400 voor het inmiddels uitgevoerde onderzoek naar stedelijke kavelruil. De overig genoemde provinciale bijdragen zijn indicatief. Dit geldt ook voor de bijdragen van derden. Deze zullen in de verdere planuitwerking concreter worden en hebben o.a. betrekking op verfraaiing en overname van eigendommen. Projecten en activiteiten kunnen worden uitgevoerd als de cofinanciering ook door derden wordt zeker gesteld.

De dekking van de gemeentelijke cofinanciering is als volgt voorzien:

1	Economisch beleid	€	14.500
2	Visie binnenstad	€	50.000
3	Impuls gelden	€	600.000
4	Onderhoudsbudget openbare ruimte	€	250.000
5	Bestedingsplan begroting 2017-2020	€	<u>2.245.000</u>
	Totaal	€	3.159.500

De budgetten zoals aangegeven onder 1 t/m 4 zijn reeds door u beschikbaar gesteld of opgenomen in de betreffende meerjarenbegroting. Op 17 februari 2015 heeft u unaniem ingestemd met het met het vrijgeven van € 50.000 voor het opstellen van de visie. U heeft u op 31 mei 2016 ingestemd met het beschikbaar stellen van impuls gelden voor de te realiseren stadstuin (€ 300.000) en een bijdrage in het fonds stedelijke herverkaveling (€ 300.000). Op 8 november jl. heeft u ingestemd met de meerjarenbegroting. In het bestedingsplan van de begroting 2017-2020 is een stelpost opgenomen voor de uitvoeringsagenda binnenstad Steenwijk ter hoogte van € 2.245.000 verspreid over de vier jaren. Wij stellen u voor deze stelpost vrij te geven.

In combinatie met de te verwerven cofinanciering biedt dit een solide basis om op korte termijn tot uitvoering en uitwerking over te gaan van de in de visie genoemde activiteiten. Wij zullen u betrekken bij de verdere planvorming en uitwerking van de in de uitvoeringsagenda genoemde activiteiten en projecten.

Communicatietraject en openbaarheid

Ons belang voor de binnenstad is onverminderd groot is. Het functioneren van de binnenstad staat onder druk en we erkennen de noodzaak om in de binnenstad te investeren. Een goede samenwerking met SV en de VCBS, als belangrijke partners bij de centrumontwikkeling is hierbij essentieel. Met deze integrale visie en de uitvoeringsagenda wordt er met vertrouwen en enthousiasme gewerkt aan een mooiere binnenstad. Onder de regie van een stuurgroep zullen de activiteiten en projecten in drie werkgroepen nader worden geconcretiseerd en uitgevoerd met blijvende participatie van zowel SV als de VCBS, die naast de gemeente en eventueel externe deskundigen deel uit van deze werkgroepen. De voortgang en de uitvoering willen we ook laten zien en uitstralen. Alle zaken die betrekking hebben op de uitvoeringsagenda zullen worden gecommuniceerd middels een gezamenlijk beeldmerk, dat lokaal is bedacht en ontworpen. Zie onderstaand.

CENTRUM STEENWIJK
samen maken we het mooier!

Ondertekening

De secretaris

De burgemeester

S.S. Weistra

J.H. Bats

Betrokken partijen

afdeling

REO

adviseur

René Sturre, tel.: _____, email:

behandeld in raadscommissie

ja, nl.

nee

Raadsbesluit

Steenwijk,

Nummer:

De raad van de gemeente Steenwijkerland;

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders van _____, nummer 2012/ _____;

b e s l u i t :

De integrale visie op de binnenstad van Steenwijk vast te stellen.

De in de begroting opgenomen stelpost ter hoogte van € 2.245.000 vrij te geven voor de uitvoering van de visie op de binnenstad van Steenwijk.

De raad voornoemd,

de griffier,

de voorzitter,

A. ten Hoff

J.H. Bats

Terug naar het agendapunt

6.1 Visie en uitvoeringsprogramma binnenstad Steenwijk - bijlage ([terug naar agendapunt](#))

De inhoud van deze bijlage is te vinden vanaf de hierna volgende pagina's.

Een integrale visie voor de binnenstad van Steenwijk

samen maken we het mooier!

Inhoudsopgave

Samenvatting	2
1	Introductie.....3
1.1	Aanleiding.....3
1.2	Het proces.....3
1.3	Doelstelling.....3
1.4	Retailagenda en retaildeal.....4
2	Analyse.....5
2.1	Inleiding.....5
2.2	De vestingstad Steenwijk.....7
2.3	Detailhandel.....7
2.4	Wonen en bevolkingsontwikkeling.....10
2.5	Toerisme en horeca.....11
2.6	De Markt.....11
2.7	Bereikbaarheid en parkeren.....12
2.8	Swot Analyse.....13
3	Visie op hoofdlijnen.....14
3.1	Vestingstad centraal.....14
3.2	Aanbodstructuur detailhandel15
3.3	Ruimtelijke kwaliteit16
3.4	Stimulering toeristische potentie18
4	Uitvoeringsagenda19
4.1	Inleiding.....19
4.2	Aanbodstructuur en leegstand.....19
4.3	ruimtelijke kwaliteit18
4.4	Stimuleren toeristische potentie..... 21
5.	Organisatie.....23
5.1	Inleiding.....23
5.2	Stuurgroep23
5.3	Werkgroepen24

Bijlagen:

1. Vitaliteitsbenchmark centrumgebieden
2. Resultaten Koopstromenonderzoek 2015
3. Toeristische doelgroepen
4. Leegstand

Samenvatting

Als gevolg van diverse technische, financiële, maatschappelijke en economische ontwikkelingen staat de positie van de detailhandel als ruggengraat van de binnenstad van Steenwijk onder druk. Dit uit zich o.a. in een toename van de winkelleegstand. De omzetten dalen en de leegstand neemt toe. Dit blijkt ook uit de resultaten van het onlangs gehouden koopstromenonderzoek. Het verzorgingsgebied van Steenwijk is niet langer groot genoeg om een florerend winkelgebied te blijven. Winkels verdwijnen en er is een grote afvloeiing naar internet.

Ondernemers, gemeente en bewoners zijn zich bewust van deze ontwikkelingen en hebben gezamenlijk een visie ontwikkeld met als doel het realiseren van een aantrekkelijke binnenstad voor inwoners van Steenwijk, regionale bezoekers en toeristen.

Beseft wordt dat er andere dragers nodig zijn die de binnenstad leefbaar en vitaal houden. Met vestingstad als leidend thema wordt ingezet op beleving, sfeer en authenticiteit. Steenwijk heeft hierbij sterke troeven in handen: De contouren van de vestingstad zijn nog zichtbaar en Steenwijk is gelegen in een toeristisch gebied waar veel bezoekers komen. In de beleving als vestingstad zal Steenwijk zich nog verder moeten versterken. Er zijn stadswallen en een historisch stratenpatroon, maar dat alleen is niet voldoende om Steenwijk beter te positioneren. Daar is meer voor nodig.

Er zullen ingrijpende keuzes gemaakt dienen te worden over het krimpen en concentreren van het winkelareaal, het transformeren van winkels naar bijvoorbeeld woningen. Tevens zal fors ingezet worden om de ruimtelijke kwaliteit en daarmee het verblijfsklimaat te verbeteren. Tot slot zal ook de toeristische potentie van de vestingstad versterkt dienen te worden.

Deze visie geeft richtinggevende uitgangspunten voor een concreet uitvoeringsprogramma voor de korte en langere termijn, waar ondernemers, bewoners, investeerders en gemeente mee aan de slag kunnen.

1. Introductie

1.1 *Aanleiding*

Binnensteden en winkelgebieden veranderen. Een samenloop en versnelling van economische, technologische, demografische en maatschappelijke ontwikkelingen zorgen ervoor dat we anders gaan winkelen. Ook het economisch functioneren van de binnenstad van Steenwijk staat onder druk. De oplopende winkelleegstand is daar slechts één (zichtbaar) aspect van. Om een antwoord te hebben op de diverse ontwikkelingen wordt de roep om een integrale visie op de binnenstad van Steenwijk dan ook luider. Niet alleen bij de politiek en ondernemers, maar zeker ook bij bewoners. Naast een economische betekenis gaat het om de leefbaarheid en het woon- en verblijfsklimaat in de binnenstad. Het belang van het versterken van de binnenstad is onderkend door het college van B&W en maakt prominent onderdeel uit van het collegeprogramma “Verantwoord anders”.

1.2 *Het proces*

De visie op de binnenstad is een gezamenlijk product van de gemeente Steenwijkerland, ondernemers in de binnenstad van Steenwijk (verenigd in Steenwijk Vestingstad, hierna genoemd SV) en bewoners van de binnenstad van Steenwijk (verenigd in de Vereniging Bewoners Centrum Steenwijk, hierna genoemd VBCS). Gezamenlijk is een opdracht geformuleerd, die eind 2014 door het college van B&W is vastgesteld. In de opdrachtformulering is een aantal thema’s benoemd (detailhandel, wonen, horeca, bereikbaarheid, beleving en toerisme) die in werkgroepen samengesteld uit vertegenwoordigers van SV, VBCS en de gemeente verder zijn uitgewerkt en in deze visie verwerkt. Beseft wordt dat de diverse thema’s niet op zich staan, maar onderling gerelateerd zijn. Er is bewust gekozen voor een ‘eigen traject’ met bewoners, ondernemers en gemeente, zonder tussenkomst van externe partijen. Dit vanuit het gegeven dat er voor de binnenstad van Steenwijk al vele studies zijn gemaakt. De output van de werkgroepen is aangevuld met deskresearch. De breed gedragen noodzaak is het proces ten goede gekomen. Een ieder voelde het belang om een stip op de horizon te zetten. Belangrijk voor het proces, maar ook voor de inhoudelijke visie, was dat er bij aanvang consensus was over de identiteit van Steenwijk. Het begrip vestingstad kwam nadrukkelijk naar voren als hét thema waar de integrale visie op geënt dient te zijn.

1.3 *Doelstelling*

Steenwijk heeft van oudsher een streekfunctie. Inwoners uit de omliggende regio komen naar Steenwijk vanwege het voorzieningenniveau. Als gevolg van maatschappelijke, economische en technologische ontwikkelingen staat het verzorgingsgebied onder druk. Consumenten in de regio hebben alternatieven die goed bereikbaar zijn en het effect van e-commerce is merkbaar. Onderkend wordt dat er andere dragers dan de detailhandel nodig zijn om de binnenstad te laten floreren. De historische kwaliteiten van de vestingstad geeft Steenwijk een onderscheidend karakter. Ook ligt Steenwijk in een gebied met veel toeristische potentie. Unieke uitgangspunten voor een inzet om de toerist en recreant – als nieuwe drager – voor een bezoek aan Steenwijk te verleiden. Dit vraagt (fysieke) investeringen in de binnenstad en een uitgekende marketing.

Het doel is het realiseren, met vestingstad als leidend thema, van een aantrekkelijke binnenstad voor ondernemers, bewoners en bezoekers. Accenten daarbinnen zijn:

- het versterken van het economisch potentieel (streekfunctie/winkels / horeca)
- het versterken van het recreatief / toeristisch potentieel, inclusief het 'aanboren van nieuwe doelgroepen' (toeristen/recreanten).
- het realiseren van een aantrekkelijke woon- en leefomgeving en verblijfsgebied.

Deze integrale visie bevat richtinggevende uitgangspunten voor een uitvoeringsprogramma voor de korte en langere termijn, waar ondernemers, bewoners, investeerders en gemeente mee aan de slag kunnen.

Deze visie op de binnenstad richt zich primair op het gebied binnen de stadswal. Dit gebied staat in directe invloedssfeer met het omliggend gebied, zoals bijvoorbeeld het Steenwijkerdiep en de stationsomgeving (als entree). Er wordt wel een relatie gelegd met de omgeving, zonder daarbij specifieke richtinggevende uitspraken te doen over deze aangrenzende gebieden.

1.4 Retailagenda en retaildeal

Landelijk is het belang en de problematiek van de retail onderkend. Een aantal landelijke partijen heeft in het voorjaar van 2015 een retailagenda ondertekend, waarmee een belangrijke stap is gezet om de retail sterker en toekomstbestendig te maken. De retailagenda stelt o.a. dat winkelgebieden compacter gemaakt moeten worden en er geïnvesteerd moet worden in goede winkelgebieden. In de Retailagenda zijn hierover 20 concrete afspraken gemaakt.

Eén van de afspraken is het sluiten van een retaildeal met gemeenten. Steenwijkerland heeft op 18 november 2015 een retaildeal gesloten met minister Kamp van Economische Zaken. Door deze ondertekening heeft de gemeente zich gecommitteerd aan de uitgangspunten van de Retailagenda en verklaart zij actief te werken aan een toekomstgericht beleid voor detailhandel in samenwerking met alle relevante partijen. De gesloten retaildeal is strategisch van belang. De problematiek wordt onderkend door alle partijen en de gemeente geeft commitment af om – in samenwerking – te komen tot een visie op de binnenstad en keuzes te maken voor kansrijke winkelgebieden.

2. Analyse

2.1 Inleiding

Dit hoofdstuk gaat in op het huidige functioneren van de binnenstad. Voordat ingegaan wordt op een aantal inhoudelijke thema's wordt in paragraaf 2.2 aandacht geschonken aan het centrale thema vestingstad. Vervolgens staat de detailhandel centraal, gezien de ruimtelijke en economische dominantie van deze functie. Een aantal relevante trends en ontwikkelingen die hun effect (zullen) hebben op de binnenstad worden in dit verband weergegeven. In het bijzonder wordt ingegaan op de koopstromen en de leegstand in de binnenstad. Paragraaf 2.4 gaat in op het thema wonen. De toeristisch recreatieve voorzieningen (inclusief horeca) worden weergegeven in paragraaf 2.5. Gezien het onderkende belang wordt specifiek aandacht besteed aan de Markt (paragraaf 2.6). Na een analyse over de bereikbaarheid en parkeren (2.7) wordt met een SWOT analyse afgesloten.

2.2 De vestingstad Steenwijk¹

Ooit begonnen als verdedigbare nederzetting in het dal van de Steenwijker Aa tussen de Woldberg en de Havelterberg vormde Steenwijk samen met de stad Coevorden de toegangspoort tot de noordelijke Nederlanden. Een toegangspoort in het omringende veen. Een belangrijk kenmerk van een vestingstad was, dat het gehele maatschappelijk leven zich binnen de vesting afspeelde: het wonen, het drijven van handel, het beoefenen van een ambacht en de agrarische functie hadden alle een plek binnen de vesting. Dit om bij een belegering te kunnen overleven.

De huidige binnenstad met de Grote of Clemenskerk ligt op de overgang van de stuwwal en het dal van de Aa. Vanaf de hoger gelegen Steenwijkerkamp is de ligging van de oorspronkelijke vestingstad Steenwijk, aan de voet van de stuwwal, nog steeds goed zichtbaar. Steenwijk heeft een uniek historisch stadplan, duidelijke herinneringen aan de vestingstad en vele monumentale panden. De omwalling, de stadsplattegrond en de aanwezige monumenten en bijzondere bebouwing, bieden aanknopingspunten voor het versterken van de eigen identiteit ter profilering van de vestingstad.

Plattegrond Steenwijk, Bleau 1649

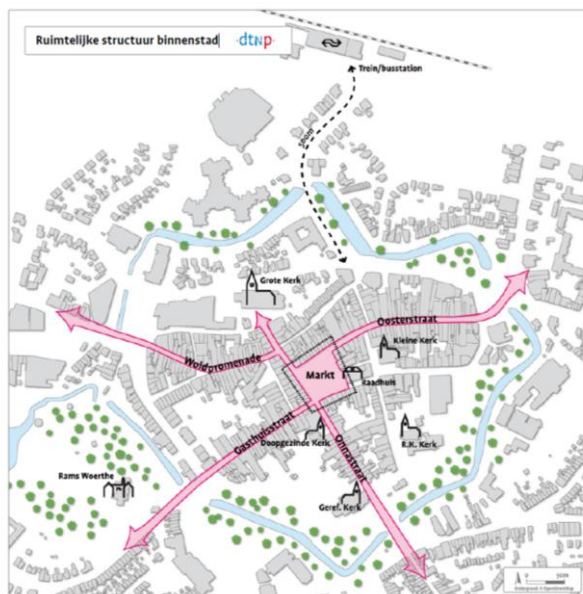
¹ Bron van deze alinea is het rapport visie op de vesting Steenwijk (bron: Het Oversticht 2013)

De omwalling

De omwalling manifesteert zich met name aan de zuidkant van de stad. Bastions, omwalling en gracht bepalen hier nog het aanzicht. De historische schaalverhoudingen tussen vestingwerken en de binnen de vesting gelegen panden is hier voelbaar. Aan de noordzijde van de stad zijn, evenals in de meeste voormalige omwalde steden, de wallen omgezet in een villapark, parkgebied en stationslocatie. Er is sterk ingezet om de poorten en entrees weer herkenbaar in beeld te brengen, waardoor het beeld van de historische vesting wordt versterkt.

De stadsplattegrond

De stadsplattegrond kenmerkt zich door drie belangrijke zones, ieder met een eigen kwaliteit en kracht. Zo is er het 19e-eeuwse villapark tussen de Goeman Borgesiusstraat en het station. Een gebied met royale villa's en authentieke kenmerken van het villapark. Zelfs de ligging van het theater De Meenthe past bij dit concept. Een andere zone is het middeleeuwse stratenpatroon rondom de Clemenskerk herkenbaar aan de gebogen straten en het "vorkje" in de Woldpromenade (voorheen Woldstraat), maar ook de Neerwoldstraat en de straatjes in de omgeving van de Clemenskerk. Een derde zone is ontstaan na de brand in 1523, toen slechts de Clemenskerk en enkele huizen overbleven. De stad is hersteld naar renaissanceopvattingen met een regelmatig stratenpatroon, gerelateerd aan de vestingpoorten. Vier hoofdstraten en een Marktplein. Dit karakter van vestingstad, de groene omwalling, historische gevels en stratenpatroon met de oorspronkelijke verbindingen samenkomend op de Markt is nog steeds zichtbaar.

Ruimtelijke structuur Steenwijk (bron DtnP 2016)

Monumenten en bijzondere bebouwing

Het bebouwingspatroon binnen de vesting wordt hoofdzakelijk bepaald door een historische parcellering. Zeer oude casco's, die in de loop der tijd wel verbouwd en veranderd zijn, maar nog steeds de historische stadsstructuur bepalen. Kelders en scheidingsmuren tonen dan ook de zeer oude oorsprong van het historische centrum. Op veel plaatsen zijn de historische gevels of restanten daarvan herkenbaar aanwezig. Veel casco's zijn in latere perioden aangevuld met 19e-eeuwse gevels en vroeg 20e-eeuwse art deco- of Jugendstilgevels. Een aanwezige, maar deels door reclame verborgen rijkdom.

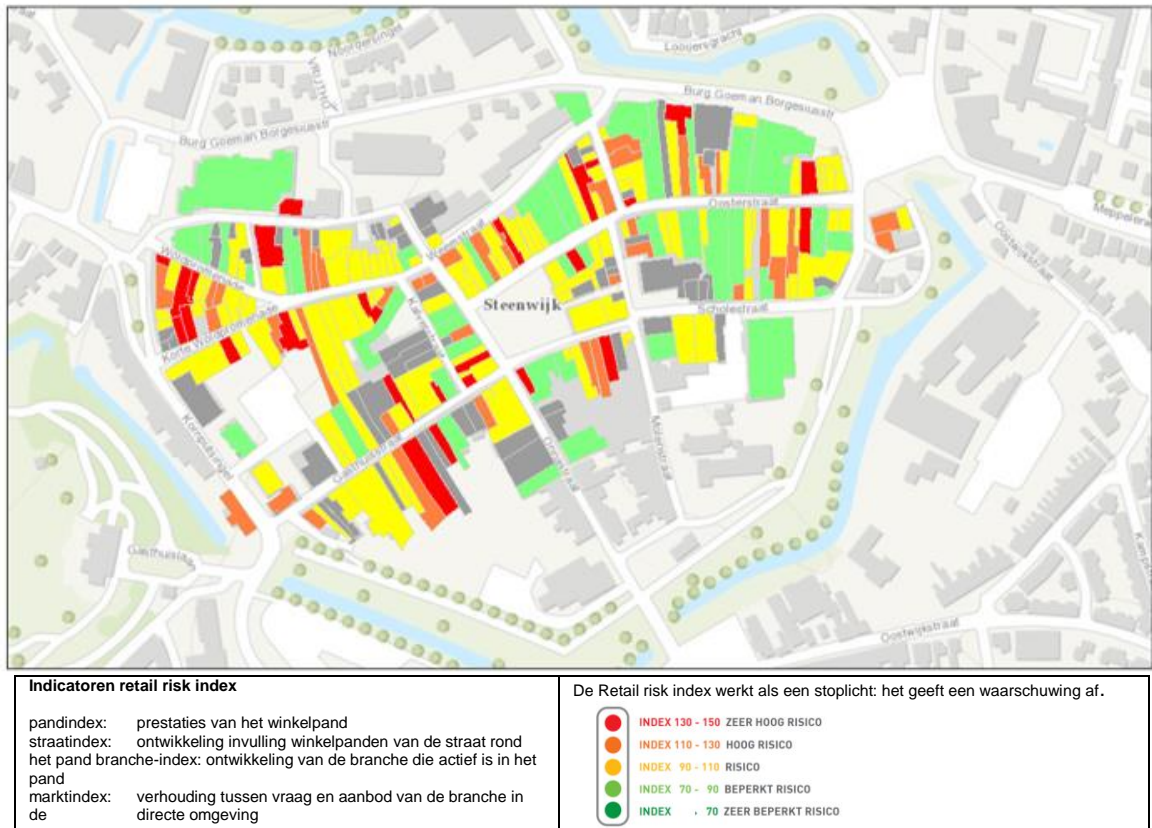

2.3 Detailhandel

Binnen de retail vinden grote, structurele veranderingen plaats. Veranderende bestedingspatronen van consumenten hebben invloed op de behoefte aan fysieke winkels. Er zijn niet alleen minder fysieke winkels nodig, maar consumenten verwachten ook meer gemak, service en beleving in de winkelgebieden. Steeds meer kleine en grote winkelketens verkeren in financiële problemen, de omzetten van online verkopen groeien snel en de grenzen tussen retail, horeca en dienstverlening vervagen. Leidend in deze ontwikkelingen is het veranderend koopgedrag van consumenten, die beter geïnformeerd zijn, veeleisender en mobieler. Met de toegenomen actieradius wordt het referentiekader van consumenten groter, waardoor de concurrentie tussen winkelgebieden toeneemt. Het aanbod, de keuzemogelijkheden, winkelinrichting, uitstraling en omgevingskwaliteit worden daardoor belangrijker. Winkelen als vorm van vrijetijdsbesteding ondervindt concurrentie. Het totaal aantal bezoekers aan winkelcentra neemt af, er zijn meer alternatieven voorhanden om de schaarse vrije tijd te besteden. Ze bezoeken dan alleen winkelgebieden die kunnen voldoen aan hun wensen. Ze gaan voor compacte gebieden met een compleet aanbod waar veel te beleven valt. Het resultaat van deze ontwikkelingen wordt in leegstad steeds meer zichtbaar en merkbaarder in winkelgebieden.

De kwetsbaarheid komt o.a. tot uiting in de zogenaamde “retail risk index” (Locatus). Dit instrument brengt op basis van vier indicatoren (branche, pand, straat en vraag-aanbod) het risicoprofiel in beeld. Het geeft daarmee een indicatie af hoe het gebied er voor staat². Het toekomstperspectief van een groot deel van het winkelbestand is onzeker. De rode kleur in onderstaande figuur geeft aan dat de ‘verdwijnkans’ van een winkel in het aankomend jaar groot is of dat het pand leegstaat. Een verdere stijging van de leegstand is daarmee reëel. Er is in diverse branches sprake van een overaanbod, er zijn te veel winkels die vergelijkbare goederen aanbieden ten opzichte van de behoefte van de consument. Hiermee beconcurreren de meeste winkels elkaar op ongezonde wijze. Dit beeld wordt bevestigd door de vitaliteitsbenchmark centrumgebieden (GoudappelCoffeng, 2015). Op basis van vier ‘drivers’ (aanwezig voorzieningenniveau, demografische context, ruimtelijke kwaliteit en bereikbaarheid), wordt Steenwijk gekwalificeerd als kwetsbaar (bijlage 1).

² Opgemerkt dient te worden dat de resultaten een indicatie afgeven over het risico van de panden o.b.v. een methodiek. In dit rapport is het gebruikt om een overall beeld te geven van het risico van de binnenstad, het totaalbeeld. Er worden geen uitspraken gedaan over de individuele panden. De score is ontleend aan de methodiek.

Retail Risk Index, situatie april 2016 (Bron: Locatus, 2016)

Koopstromen

Aangezien consumenten in grote mate het succes van winkelgebieden bepalen is zicht op hun gedrag en aankopen relevant. Dit inzicht wordt verkregen door het koopstromenonderzoek, dat begin 2015 door het bureau I&O Research is uitgevoerd (zie bijlage 2). Uit het onderzoek blijkt dat Steenwijk nog steeds een regionaal verzorgende functie heeft (relatief hoge toevloeiing) en meer is dan alleen een boodschappencentrum voor de dagelijkse behoeften.

Uit onderstaande tabel blijkt dat het centrum marktaandeel inlevert t.o.v. overige aankooplocaties in Steenwijk (zowel de dagelijkse als de niet dagelijkse sector³).

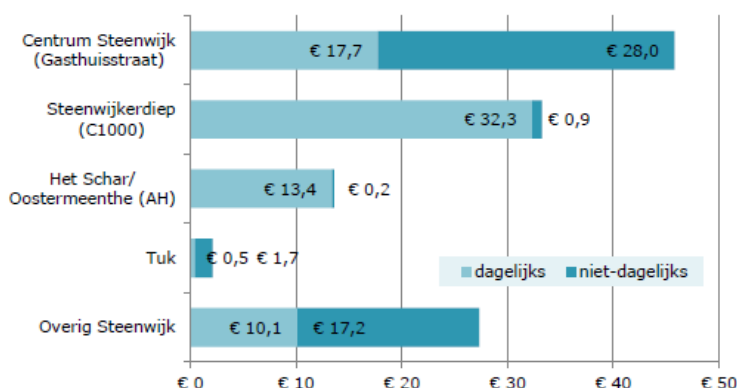
	DAGELIJKE SECTOR		NIET-DAGELIJKE SECTOR	
	2010	2015	2010	2015
Centrum Steenwijk	37%	24%	68%	58%
Steenwijkerdiep	39%	44%	1%	2%
Het Schar/Oostermeenthe*	0%	18%	0%	0%
Tuk	1%	1%	3%	3%
Overig Steenwijk*	23%	14%	28%	36%
TOTAAL	100%	100%	100%	100%

* in 2010 is het Schar/Oostermeenthe niet als specifieke aankooplocatie onderscheiden en is tot Overig Steenwijk gerekend

Marktaandelen aankooplocaties in Steenwijk (in %, 2010 en 2015).

³ De dagelijkse sector bestaat uit de artikelen: levensmiddelen, drogisterij artikelen, alcoholische dranken, tabak, schoonmaakartikelen De niet dagelijkse sector bestaat uit kleding, schoenen, woninginrichting, huishoudelijke artikelen, doe-het-zelf, elektro en bloemen, planten en tuinartikelen.

Kijkend naar de totale omzet dan is het centrum nog steeds het grootste aankoopgebied, met een dominante positie van de niet dagelijkse goederen.

Detailhandelsomzet aankooplocaties (in miljoen €, 2015)

De totale omzet van alle winkels in het centrum van Steenwijk is van 64 miljoen in 2010 afgenomen tot 46 miljoen euro in 2015. Zowel een daling in de dagelijkse als niet-dagelijkse sector. Een afname van maar liefst 28%. De koopkrachtbinding (bestedingen door inwoners) is zowel procentueel en in omzet gedaald. Een toename van de koopkrachttoevoeiing (zowel dagelijks als niet dagelijks) heeft in het centrum niet geleid tot een toename van de omzet. De afvloeiing naar internet is goed zichtbaar (5%) en is met 4,8 miljoen euro bijna verdubbeld t.o.v. 2010. Het voorzieningenaanbod heeft een relatief hoge gevoeligheid voor internetbestedingen.

	2010		2015	
	%	€	%	€
Dagelijkse goederen				
• koopkrachtbinding	34	16	20	10
• koopkrachttoevoeiing	36	9	44	8
Niet dagelijkse goederen				
• koopkrachtbinding	40	19	31	13
• koopkrachttoevoeiing	50	20	52	15

Economisch functioneren centrum Steenwijk (2010, 2015 in % en €)

Onderstaand een aantal andere opvallende zaken uit het onderzoek:

- Het bezoek aan de warenmarkt is in de afgelopen vijf jaar gegroeid met 3%. Bijna 60% van de inwoners van Steenwijk bezoekt (minimaal) één keer per maand de warenmarkt (referentiekernen: 47%);
- De oriëntatie op de koopzondagen is toegenomen. 12% van de inwoners van Steenwijk bezoekt een koopzondag (referentiekernen: 8%);
- De koopavonden doen het in Steenwijk in vergelijking met referentiekernen minder goed. In Steenwijk bezoekt 17% minimaal één keer per maand een koopavond, in referentiekernen is dat 25%
- Er is een daling in de waardering van kwaliteitsaspecten zoals 'sfeer', 'aantal winkels' en 'inrichting winkelstraten'.

Leegstand⁴

De leegstand is in de loop der jaren toegenomen en wordt steeds meer zichtbaar. Stonden er begin 2008 nog 17 panden leeg (bron BRO), nu is dat opgelopen tot 37 (9%, 5.400 m², bron Locatus)⁵. De leegstand manifesteert zich verspreid over het hele centrum. Opvallend is dat een aantal locaties structureel leegstaan. (omgeving Korte Woldpromenade). Er kan een situatie ontstaan dat het overaanbod aan winkeloppervlak leidt tot een dermate verlaging van de huren, dat er geen sprake meer is van een verdienmodel voor vastgoedeigenaren. Dit uit zich in slecht onderhouden panden en uiteindelijk in verpaupering.

2.4 *Wonen en bevolkingsontwikkeling*

In de binnenstad wonen 775 personen in 505 woningen (situatie 2012). De bevolkingssamenstelling is afwijkend t.o.v. de gehele stad Steenwijk. Opvallend is de geringe grootte van de huishoudens. Bestaat een huishouden in de binnenstad uit 1,6 personen, in geheel Steenwijk is dat 2,3 personen. Het aantal één persoonshuishoudens is 60% van het totaal aantal huishoudens, terwijl dat in de hele stad slechts 32% is. 12% van de huishoudens in de binnenstad heeft kinderen, in de hele stad is dat 36%. In de binnenstad is de leeftijdsgroep van 15 tot 25 jaar en die van 25 tot 45 jaar zonder kinderen oververtegenwoordigd. Het centrum valt niet op door extra vergrijzing. Van de 505 woningen in de binnenstad is 25 % koopwoningen en 75% huurwoning. In de hele stad staan 56% koopwoningen en 43% huurwoningen. De huurwoningen in de hele stad zijn vrijwel geheel in handen van woningcorporaties, terwijl in de binnenstad de helft van de huurwoningen eigendom zijn van particulieren, die deels buiten de stad of provincie wonen.

Uit het recente woningmarkt- en woningbehoefteonderzoek (Companen 2016) blijkt dat het aantal inwoners de komende 10 jaar in Steenwijkerland beperkt groeit (met ruim 150 inwoners)⁶. Na 2025 zal het aantal inwoners licht dalen tot uiteindelijk 42.700 in 2040. Net als elders neemt in de gemeente het aandeel jongeren af, terwijl het aandeel ouderen groeit. Tot 2025 is er groei bij zowel de groep van 55 tot 75 als bij 75-plussers. Na 2025 groeit alleen nog de groep 75-plussers. Met name in de gezinsleeftijd (35-54 jaar) neemt het aantal inwoners fors af, met bijna 2.000 personen. Het aantal huishoudens is bepalend voor de woningvraag in Steenwijkerland. Door enerzijds meer ouderen (die in kleinere huishoudens leven) en anderzijds individualisering, worden huishoudens steeds kleiner. Hierdoor groeit, ondanks de bijna stabiele bevolking, de woningbehoefte nog wel met bijna 1.200 tot 2025. Vanaf 2025 tot 2040 is de behoefte lager (350). Rekening houdend met de instroom van statushouders, dan valt de groei de komende tien jaar naar verwachting 200 tot 400 huishoudens hoger uit. In Steenwijk is in absolute zin de groei het grootst (+400 huishoudens tot 2025, +160 tussen 2025 en 2040).

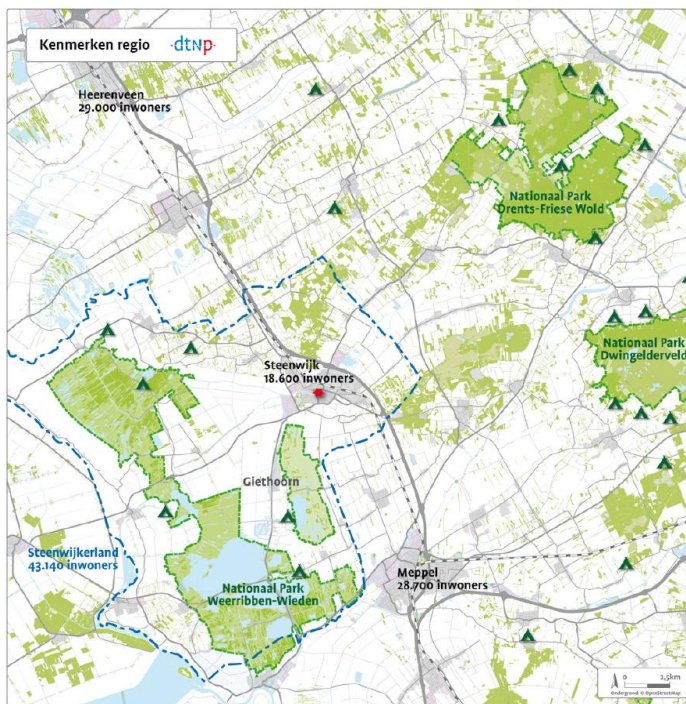
⁴ Zie ook bijlage 3.

⁵ Dit zijn overigens niet alleen winkelpanden, maar ook bijvoorbeeld (particuliere) dienstverlening.

⁶ De groei kan hoger zijn door de instroom van statushouders. Mogelijkerwijs groeit de bevolking tot 2025 met 500 tot 1.000 personen extra (afhankelijk van de omvang van de vluchtelingstroom en hun verblijf in Steenwijkerland).

2.5 Toerisme en horeca

Steenwijk is gelegen in een toeristisch gebied in het hart van drie nationale parken. Dit biedt een unieke kans toeristen te binden, die meerdaags verblijven in de diverse vakantieparken in de regio.

Het aanbod aan toeristisch/recreatieve voorzieningen in de binnenstad is matig (BRO, 2008). Mede als gevolg daarvan maken de toeristisch/recreatieve bestedingen maar een tamelijk beperkt aandeel uit van de totale omzet in de detailhandel (€ 0,8 miljoen dagelijks en € 0,5 miljoen niet dagelijks). Gezien de beperkte ontwikkelingen op dit gebied mag verondersteld worden dat dit beeld nog steeds volstaat.

Steenwijk heeft weliswaar een turbulente geschiedenis, die in de vorm van de stadswallen en het historische stratenpatroon nog zichtbaar zijn, maar een gemiddelde toerist of bezoeker merkt daar (te) weinig van. De kwaliteit van de vesting is tot nu toe integraal onvoldoende benut, terwijl de belevingswaarde één van de belangrijkste aspecten is van een toekomstbestendige binnenstad. De belevingswaarde zit in zaken als sfeer, aankleding, uitstraling en inrichting van de openbare ruimte, maar deels ook in meer tijdelijke gebeurtenissen en evenementen.

2.6 De Markt

De Markt neemt een bijzondere positie in. De Markt is, zowel qua beleving en functie, niet het echte stadshart. Het betreft dan niet alleen het plein, ook de aangrenzende bebouwing. Het plein en de directe omgeving (m.n. de zuidzijde van de Markt) worden al geruime tijd genoemd in plannen en visies. Tot een gewenste invulling heeft het niet geleid. De invulling van de zuidzijde staat niet op zichzelf en heeft een relatie met de inrichting van de Markt. De huidige inrichting laat te wensen over. Het straatprofiel doorgezet aan de randen van het plein, waardoor de bebouwing wordt afgesneden van het plein. Aan de zuidkant is er ruimte voor de auto en parkeren. Door de smalle rijbaan en stoep is er te weinig ruimte voor voetgangers en fietsers, waardoor gevaarlijke situaties ontstaan.

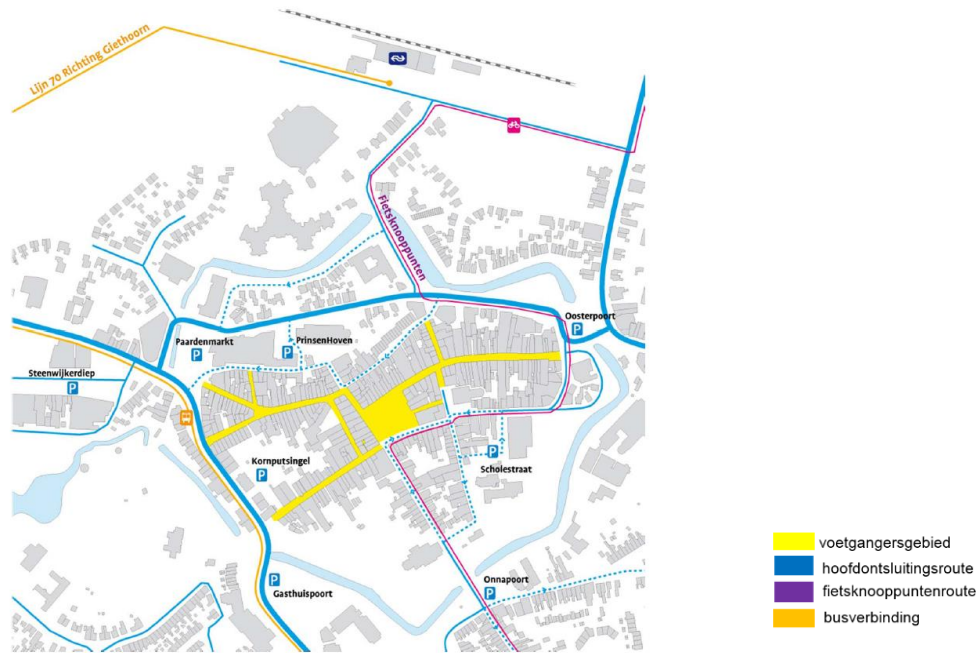
De horeca is m.n. rond de Markt geconcentreerd en zorgt voor een levendige stad. De horeca is als integraal onderdeel van het winkelgebied steeds belangrijker geworden en onlosmakelijk verbonden met recreatief winkelen. Goede daghorecavoorzieningen dragen bij aan het verlengen van de verblijfsduur en daarmee indirect aan het verhogen van de bestedingen door bezoekers. De segmentering in Steenwijk is overwegend van het eenvoudige niveau. Vooral in het midden/hogere segment wordt mediterrane thema- horeca gemist.

2.7 Bereikbaarheid en parkeren

Essentieel voor het functioneren van een binnenstad is de bereikbaarheid. Hoe kom ik er per auto, fiets of openbaar vervoer? Zijn er voldoende parkeerplaatsen en is er een duidelijke routing en bewegwijzering. Geconstateerd wordt dat het parkeren in balans is in het centrumgebied. Er zijn voldoende parkeerplaatsen op korte afstand van de winkels en dus dichtbij het voetgangersgebied (mede door de realisatie van de parkeergarage Gasthuispoort). Sinds begin 2015 is het betaald parkeren in het centrum afgeschaft en vervangen door een blauwe zone. Ondernemers in de binnenstad merken de positieve effecten van het afschaffen van betaald parkeren. Het aantal bezoekers is toegenomen, m.n. ook uit het omliggend gebied en de parkeerplaatsen zijn zichtbaar vaker bezet.

Het historisch stratenpatroon, dat wordt gekoesterd, kent ook een keerzijde. Het zijn veelal krappe bochten, waardoor vrachtverkeer deels over de stoep draait. In de binnenstad is geen aparte (aantrekkelijke) fietsroute door de binnenstad, terwijl het wel onderdeel vormt van het fietsknooppuntenroute. Wel kunnen de fietsen wel op veel plekken in en nabij het voetgangersgebied gestald worden.

Voor de toerist laat de bereikbaarheid en de routing te wensen over. De bewegwijzering van het NS station naar de binnenstad is niet optimaal, terwijl het wel op loopafstand ligt.

2.8 SWOT analyse

In deze paragraaf wordt op basis van bovenstaande analyse en de input vanuit de werkgroep een SWOT analyse gepresenteerd.

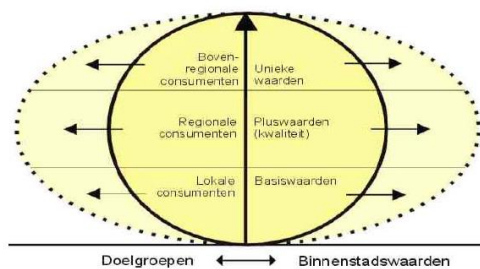
Sterk	zwak
<ul style="list-style-type: none"> - Gratis parkeren - Ruim aanbod parkeerplaatsen - Historisch stratenpatroon - Stadswallen en grachten - Historische panden/monumenten - Rams Woerthe en Hildo Krop - Evenementen - "draaiing" Albert Heyn - Gezellige overzichtelijke stad - Bereikbaarheid 	<ul style="list-style-type: none"> - Weinig uitstraling: geen trotse markeringen van panden, beelden - Geen verrassende doorkijkjes, in combinatie met wandelroute. - Leegstand en slecht onderhoud panden - Onzichtbaar aanbod voor toeristen - Rommelig straatbeeld (reclameborden, uitstallingen) - Onvoldoende herkenning als vestingstad - Braakliggende kavels/verpaupering - Geen rustpunten / zitbanken voor ouderen - Onveilige verkeerssituaties - Geen speelmogelijkheden voor kinderen - Aandeel recreatieve branches is lager dan gemiddeld - Relatief laag besteedbaar inkomen - Relatief beperk aantal consumenten binnen bereik - Looproutes zwak - Niet/weinig ingespeeld op toeristen (brochures, wandelingen, enz.). - Beperkt aandeel toeristisch, recreatieve bestedingen
kans	bedreiging
<ul style="list-style-type: none"> - Marktplein - Warenmarkt - Geschiedenis stad - Historische figuren/bedrijven - Stadsmuseum - Feestdagen/gebruiken - Ligging in toeristisch gebied - Vestingstad - Beleving, sfeer, historie 	<ul style="list-style-type: none"> - Verzorgingsgebied onder druk - Koopstromen onder druk - Structurele leegstand - Streekfunctie - Langgerekt centrum - Vaak korte bewoning, geen binding - Afname en verschralling winkelbestand - Kwetsbaar centrum qua omvang en aanbod (tussen laken en servet) - Hoge gevoeligheid internetbestedingen - Leegstand meer dan gemiddeld

3 Visie op hoofdlijnen

3.1 Vestingstad centraal

Vestingstad is het leidende thema binnen de visie. Ondernemers, bewoners en gemeente zien in het thema vestingstad het onderscheidende karakter van Steenwijk. Inzet is om deze identiteit (DNA) en daarmee het onderscheidende profiel te versterken. Naast inzicht in wie je als stad bent, is het ook van belang te weten hoe je wordt gezien (wat is je imago?) En alhoewel het begrip vestingstad vaker wordt geuit (zo is de Handelsvereniging Steenwijk, in het kader van de BIZ, omgevormd tot Stichting Steenwijk Vestingstad en de traditionele midweekfeesten herbenoemd tot vestingfeesten), laat de identiteit in fysieke zin te wensen over. De vestingstad wordt nog onvoldoende beleefd en herkend. Bij het begrip vestingstad zijn sfeer, beleving, authenticiteit, historie, nostalgie en cultuur centrale begrippen. De combinatie van deze factoren maakt de binnenstad aantrekkelijk, onderscheidend en bepalend voor een bezoek aan de binnenstad. Het accent komt aldus te liggen op de belevingswaarde van de binnenstad. Dit vereist een goede ruimtelijke kwaliteit van het winkelaanbod en de uitstraling, maar ook van het openbaar gebied. Het is deze opeenstapeling van diversiteit, die een voorwaarde is voor een levendige en dynamische binnenstad.

Steenwijk trekt nog steeds relatief veel bezoekers van buiten de eigen plaats. Ondanks dit gegeven wordt (h)erkend dat als gevolg van diverse ontwikkelingen het verzorgingsgebied niet voldoende zal zijn om de huidige detailhandelsfunctie in de binnenstad overeind te houden. Er zijn dus andere dragers nodig voor de binnenstad. Steenwijk heeft kansen om meer toeristen te trekken met vestingstad als onderscheidend karakter en door de ligging in een voor toerisme aantrekkelijke regio. De binnenstad wordt dan gezien als een “place to be” en niet alleen als “place to buy”, voor de Steenwijkers, maar zeker ook voor de bezoekers. Deze doelgroepen hebben verschillende verwachtingen (waarden) waaraan de binnenstad moet voldoen om aantrekkelijk te zijn en te blijven. Er kunnen drie groepen onderscheiden worden: de lokale consumenten, de regionale consumenten en de bovenregionale consumenten (zie onderstaand).

Doelgroepen en binnenstadwaarden (bron: BRO 2008)

Voor de lokale bezoeker is de binnenstad de primaire aankoopplaats. Het bezoekmotief ligt in de nabijheid en in het doelgericht bezoek aan winkels (basiswaarden). Het gaat om frequent bezoek, maar met minder bestedingen per keer dan regionale en bovenregionale bezoekers. Het basisniveau van de winkels in de binnenstad blijft belangrijk voor bewoners om hun dagelijkse boodschappen te doen. Steenwijk trekt momenteel relatief gezien nog steeds veel bezoekers van buiten de eigen plaats. Het aantrekken van meer bezoekers is lastig gezien de in de analyse geschetste ontwikkelingen. Zo is de groei van het aantal inwoners in de regio beperkt, de concurrentie met andere winkelgebieden groot, is er druk van internet enz. Het voldoen aan de basiswaarden alleen is niet voldoende om de regionale bezoekers te blijven trekken. Belangrijk zijn de zogenaamde pluswaarden: kwaliteit van het winkelaanbod, ruimtelijke kwaliteit van het

winkelgebied, sfeer, gezelligheid, uitstraling in combinatie met leisurevoorzieningen (theater, bioscoop) en horeca en uiteraard een goede (auto-)bereikbaarheid en voldoende parkeercapaciteit. Ook de warenmarkt kan een specifieke regionale trekker zijn.

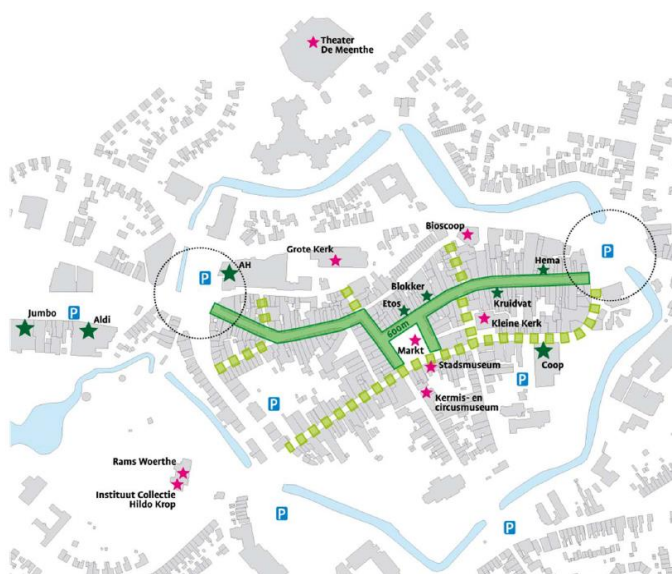
Belangrijke kansen voor Steenwijk liggen in de unieke waarden. Steenwijk vormt het centrum van een regio met veel toeristische-recreatieve potenties met veel verblijfsrecreatie. Het is van belang deze groep meer te binden, en daarvoor zullen investering in het centrum gebied noodzakelijk zijn.

3.2 Aanbodstructuur detailhandel

Compact centrum

Belangrijk uitgangspunt is het concentreren van de winkels in een kleiner gebied. Het huidige winkelgebied is te groot van omvang, waardoor er, als gevolg van de in de analyse genoemde ontwikkelingen, leegstand is ontstaan in het winkellint. Het bestedingsniveau en –patroon van het verzorgingsgebied dwingt tot concentratie van de detailhandel om aantrekkelijk te blijven. De leegstand, de trends op het gebied van de detailhandel en de dynamiek op de koop- en huurmarkt onderstrepen de noodzaak voor het maken van deze duidelijke keuze over het toekomstig winkelareaal. Clustering past in het beeld van afname van winkels en is ook een antwoord om de leegstand tegen te gaan. Bij concentratie ontstaat tevens een meerwaarde voor de betreffende winkels, door profijt te hebben van elkaars nabijheid en aantrekkingskracht. De consument heeft het voordeel van gemak, overzichtelijkheid en keuzemogelijkheden. Concentratie resulteert in meer bezoekers en daarmee meer draagvlak voor verbreding en verdieping van het totale assortiment. Het streven naar deze clustering is reeds in 2008 benoemd door BRO in haar studie “Naar een nog sterkere binnenstad”. Deze beleidslijn is in 2011 voortgezet vanuit de door B&W vastgestelde notitie “compleet, compact, centrum Steenwijk”.

Ingezet wordt op het clusteren van de winkelfunctie op de hoofdas Oosterstraat, Markt, Woldpromenade. Aan weerszijden van deze as bevinden zich publiekstrekkers (Hema en Albert Heijn) en kennen een goede parkeermogelijkheid. Uitgaande van het gegeven dat aanloopstraten te definiëren zijn als de conramal van het kernwinkelgebied gaat het om de Korte Woldpromenade, Brouwerstraat, Gasthuisstraat, Scholestraat, Kerkstraat, Markt zuidzijde, Doelenstraat en Vrouwenstraat.

Hoofdas detailhandelsstructuur (Bron DtnP 2016)

Inzet op de hoofdas voor detailhandel vraagt om het maken van keuzes en het actief uit de markt halen en/of transformeren van winkelopervlak elders. M.n. de Gasthuisstraat zal vanuit deze visie op termijn een geleidelijke functieverandering ondergaan naar de functie wonen. Juist deze straat leent zich voor een stimulering van de woonfunctie gezien de ruimtelijke kwaliteiten. Zo grenzen de achtertuinen aan de wal, hetgeen een mooie groene rustieke invulling geeft, terwijl de voorkant van de gevels grenzen aan de levendige toegangsweg naar de stad.

Beseft wordt dat ook tijdelijke invullingen van leegstaande winkelpanden bij kunnen dragen aan het levendig en verrassend houden van een winkelgebied. Dit instrument is beperkt inzetbaar. Structurele leegstand vraagt structurele oplossingen. Tijdelijke invulling van een groeiend aantal lege winkelpanden kan leiden tot uitstel van de onvermijdelijke keuze structureel in te grijpen. Ondanks dit gegeven worden tijdelijke initiatieven toegejuicht. Het versterkt het onderscheidend vermogen en manifesteert zich dynamisch (wisselend en gevarieerd aanbod naar tijd en plaats).

Versterken ambachtelijk ondernemerschap

Een belangrijke basisvoorwaarde voor een aantrekkelijk centrum is een aansprekend, bij de vestingstad passend, winkelaanbod. Met functies en branches die passen bij het karakter en de uitstraling van de stad. De inzet richt zich op een branchemix met kleine ambachtelijke winkels, met zelfstandige, gastvrije ondernemers passend bij het thema vestingstad, onderscheidend en bijdragen aan de sfeer. De consument waardeert een ambachtelijk product vooral door de wijze waarop en met welke grondstoffen deze wordt gemaakt. Deze ontwikkeling sluit aan op de aandacht voor natuur, omgeving, streekeigenheid en duurzaamheid. Een product krijgt meerwaarde door te weten wie het gemaakt heeft en met welke motieven. Het (ambachtelijk) maken en verkopen komen dus veel dichterbij elkaar. Ambacht en eigen vakmanschap om te ontmoeten, te ervaren en daardoor te beleven.

3.3 *Ruimtelijke kwaliteit*

Een schoon, heel en veilig centrum en een aantrekkelijk verblijfsklimaat

Een goede ruimtelijke kwaliteit bepaalt voor een groot deel de aantrekkingskracht van het centrum voor consumenten en bezoekers. Herkenning en beleving van Steenwijk als vestingstad vraagt een goede ruimtelijke kwaliteit en uitstraling van het openbaar gebied. Basis is een schone, veilige en gastvrije binnenstad. Geen achterstallig onderhoud, voldoende prullenbakken een uitnodigende, gastvrije en schone uitstraling. Het winkelgebied dient dan ook toegankelijk te zijn voor bewoners en bezoekers die minder mobiel zijn. Ingezet wordt dan ook op een winkelgebied dat maximaal comfort levert voor minder valide mensen. Het streven is erop gericht om een ambiance van sfeer, gezelligheid te creëren, omlijst door het thema vestingstad. Dit met als doel het realiseren van een uitnodigend verblijfsklimaat, en een herkenbare identiteit als vestingstad. Dit vraagt om investeringen in het openbaar gebied en in de historische gebouwen die de aantrekkelijkheid van Steenwijk en het verblijfsklimaat verbeteren.

De Markt

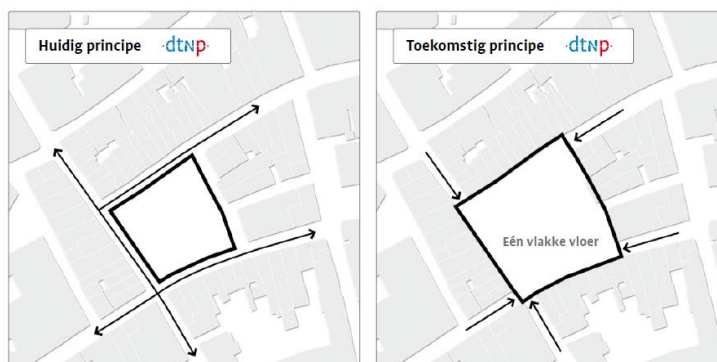
In de binnenstad is de Markt dé plek waar de passantenstromen bij elkaar komen en waar het verblijfsklimaat belangrijk is. Een gezellig en aantrekkelijk markplein is het uitgangspunt. Dat is het momenteel nog niet. Een versterking van de Markt heeft hoge prioriteit, zowel het plein als de wanden en daarmee het gevelbeeld. De inrichting van de openbare ruimte op de Markt staat niet los van de invulling van de wanden. De Markt is een integraal vraagstuk, waar economie en

beleving en wonen bij elkaar komen. De Markt is van ons allemaal en Steenwijk is nauw verbonden met de Markt.

De ambitie is om de rijke historie als vestingstad meer zichtbaar en beleefbaar te maken. Niet alleen voor toeristen, ook om Steenwijkers bewust te maken van hun eigen historie (identiteit, trots). Vertrekpunt voor de herinrichting is het integraal plan dat gezamenlijk met ondernemers, bewoners en gemeente is opgesteld. Uitgangspunten voor een herinrichting zijn in ieder geval:

- De Markt als huiskamer van de stad met een knusse, gezellige en authentieke uitstraling;
- Het versterken van de horeca en terrasfunctie die het verblijfsklimaat stimuleren. De horeca wordt als integraal onderdeel van winkelgebieden steeds belangrijker.
- Het versterken van de musea die centrale functie en identiteit van het plein te verbeteren;
- Het behoud van voldoende ruimte voor de wekelijkse warenmarkt. Het is een belangrijke publiekstrekker en de Markt is daarvoor de logische historische plek. (Wel dient de warenmarkt verbeterd te worden zowel in aantal kramen als opzet);
- Het inzetten op een onderscheidende identiteit. Maak het verhaal van Steenwijk zichtbaar
- Het behoud van voldoende ruimte voor (kleinschalige) evenementen;
- Het inrichten van een gelijkvloers plein van gevel tot gevel op één niveau. Het opheffen van de bestaande parkeerplaatsen op de Markt.

Toekomstige inrichtingsprincipe Markt (bron DtnP, 2015)

Rams Woerthe

Alhoewel uit historisch perspectief Rams Woerthe geen relatie heeft met de vesting, wordt vanwege het unieke karakter van zowel het pand als het park hierop ingezet. Niet alleen herbergt de villa de collectie Hildo Krop, maar het woonhuis van Tromp Meesters is een Jugendstil pand met bovenregionale uitstraling. Het heeft zeker potentie om bij te dragen aan het versterken van de sfeer en beleving van de stad. Het pand, maar zeker het park staan nu nog op zichzelf en hebben

geen duidelijk verbinding met de toeristische aantrekkelijkheid van de binnenstad. Voor het 'totaalprodukt' Steenwijk, wordt ingezet op de toeristische verbinding van Rams Woerthe met de binnenstad en het vergroten van de aantrekkelijkheid van het park voor bezoekers. Het park heeft potentie om zich te ontwikkelen tot een stadspark waar mensen kunnen ontspannen en genieten.

Bereikbare binnenstad

Ingezet wordt op een aangenaam verblijfsklimaat in de binnenstad zowel voor de bewoner als de bezoeker van de stad. Dit heeft een directe relatie met de verkeersstromen in en rond de stad. Een autoluwe stad ten gunste van het langzame verkeer draagt weliswaar bij aan een aangenaam verblijfsklimaat, maar de commerciële voorzieningen in de stad dienen ook goed bereikbaar te zijn en te blijven. Hier zal dan ook een goede balans in gevonden moeten worden.

Uit de analyse is gebleken dat het parkeren in balans is. Er zijn voldoende parkeerplaatsen en de positieve effecten van het afschaffen van betaald parkeren zijn merkbaar. Wel kan de routing en de bebording op een aantal plekken verbeterd worden. M.n. bij het station Steenwijk wordt een goede verwijzing naar de binnenstad en de overige toeristische gebieden in de gemeente node gemist. In combinatie met de verdere ontwikkeling van de plannen voor de Markt zal ook aandacht worden besteed aan het verbeteren van de mogelijkheden van fietsparkeren en wordt ingezet op het bieden van maximaal comfort voor mindervaliden.

3.4 *Stimuleren toeristische potentie*

De binnenstad kan meer bestedingen genereren als er meer toeristen Steenwijk bezoeken en hier verblijven. Deze 'extra' bezoekers vormen een belangrijke doelgroep nu de streekfunctie van Steenwijk voor dagelijkse en niet-dagelijkse goederen afneemt. Ingezet wordt dan ook op deze toeristen, die dienen te gaan zorgen voor meer bestedingen in Steenwijk. De kansen voor de binnenstad van Steenwijk liggen vooral in het uitbouwen van het toeristisch potentieel en kwaliteiten van de stad. Het aantrekken van deze nieuwe doelgroep gebeurt niet enkel door de identiteit te versterken, te investeren in het openbaar gebied en de Markt, maar ook door een goed uitgekende marketingstrategie en promotie.

Het centrum is niet alleen een plek om te kopen, maar ook om te vertoeven, te ontmoeten, te ervaren en te netwerken. Daarmee gaat het dus naast winkelen om cultuur, historie en een juiste mix aan detailhandel, horeca en (ambachtelijke) dienstverlening. De inzet is erop gericht om samen met betrokken partijen de unieke en onderscheidende eigenschappen zo te positioneren dat relevante doelgroepen voor de stad kiezen. Het gaat dan om het uitnutten van deze kwaliteiten van de stad in combinatie met het beleven ervan. Het is van belang om de binnenstad zelf meer te promoten en niet enkel de evenementen. Dit vraagt een gedegen marketingstrategie voor de relevante doelgroepen. In samenhang vormen deze elementen een goede basis om de stad Steenwijk als specifieke vestingstad te promoten. Marketing Oost heeft in het kader van de gebiedspromotie onderzoek gedaan naar relevante doelgroepen. Bijlage 4 gaat hier nader op in.

Het ontwikkelen en promoten van de kwaliteiten van de binnenstad alleen is niet voldoende. Er zullen ook voldoende evenementen en activiteiten georganiseerd moeten worden. In de binnenstad worden reeds veel evenementen en activiteiten georganiseerd, die doorgaans goed bezocht worden. Ook op cultureel vlak wordt veel georganiseerd (bijvoorbeeld Kopje Cultuur). De binnenstad wordt bij deze evenementen als decor gebruikt.

4 Uitvoeringsagenda

4.1 Inleiding

De analyse en visie worden in dit hoofdstuk uitgewerkt in een uitvoeringsagenda. In deze agenda worden voorstellen gedaan welke activiteiten opgepakt gaan worden om de doelen te realiseren. De agenda is opgebouwd uit drie onderdelen, die in de volgende paragrafen nader omschreven zullen worden. Het gaat om de onderdelen aanbodstructuur en leegstandbestrijding, ruimtelijke kwaliteit en toeristische potentie.

4.2 Aanbodstructuur en leegstandbestrijding

Compacte stand

De leegstand en trends op het gebied van detailhandel onderstrepen de noodzaak van herschikking van functies in het centrum. Een toekomstbestendige binnenstad is een compactere binnenstad, met een vermindering en concentratie van de detailhandel op een kleiner oppervlak. Het herschikken, transformeren en concentreren van functies is geen eenvoudige opgave en vergt lange adem en een rechte rug. Het doel van de herstructurering en het herschikken van functies is het behoud en versterken van een levendige stad, waarbij detailhandel en leisure worden afgewisseld met wonen en maatschappelijke functies.

In de binnenstad is reeds ervaring opgedaan met het concentreren van de detailhandel en transformatie van functies. Vooruitlopend op de wettelijke regeling Stedelijke Kavelruil heeft het Kadaster in opdracht van de provincie Overijssel een pilotstudie uitgevoerd naar de toepassingsmogelijkheden van stedelijke kavelruil. Naast het bepalen van de reikwijdte van het instrument en de rol van de provincie, betrof de pilot het ondersteunen van twee specifieke gebiedsinitiatieven, waarvan centrum Steenwijk er één was. De resultaten zijn inmiddels bekend en bieden aanknopingspunten om de ambities om te komen tot een compact centrum waar te maken. Stedelijke kavelruil wordt gezien als een belangrijk instrument dat kan bijdragen aan de revitalisering van het centrum.

Om het proces van stedelijke kavelruil mogelijk te maken, is een onafhankelijke trekker nodig, die de belangen van ondernemers, bewoners en overheid kent en in balans kan behartigen. Om een actief revitaliseringproces in de vorm van stedelijke kavelruil te starten moet een concrete keuze worden gemaakt voor het verplaatsen van branches, functies en ondernemingen naar het kernwinkelgebied en het samenvoegen en omvormen van het achterblijvend vastgoed voor andere functies. Het herverkavelingproces is een proces waarbij meerdere partijen in vertrouwen samen moeten optrekken. Door een consultatie (wenszitting) te doen met alle stakeholders in het centrum kunnen concrete aanknopingspunten worden gedefinieerd om een mogelijke herverkaveling te starten. Uit deze inventarisatie zal pas blijken of er voldoende aanknopingspunten te vinden zijn voor een stedelijke kavelruil in het centrum van Steenwijk, en welke project het startpunt kan vormen van de transformatie.

Nagegaan dient te worden of er voldoende programma is om de transformatie te bekostigen. Aangezien herverkaveling en transformatie aan de basis staat om te komen tot een compact en levendige binnenstad, zal hier ook fors in geïnvesteerd worden. Het realiseren van een positieve businesscase voor de gebiedsopgave als geheel en voor individuele eigenaar is hierbij randvoorwaardelijk.

De binnenstad biedt nog meerdere mogelijkheden om het aantal woningen uit te breiden in inbreidingslocaties. Met de realisatie van dit soort projecten kan enerzijds de beeldkwaliteit van nu als zwakke punten te kenmerken plekken verbeterd worden, en tevens kan het aanzicht van de stad vanaf de wallen verbeterd worden (nu vaak zicht op lelijke achterkanten).

Ondersteunen ondernemers

De in deze visie genoemde veranderingen en ontwikkelingen bieden ook kansen en mogelijkheden voor de retail. Door het combineren van verschillende verkoopkanalen (online en offline) en het introduceren van nieuwe concepten, waarbij horeca, showroom, ontmoetingsplek, cultuur, dienstverlening en winkel worden gecombineerd, kunnen ondernemers nieuwe verdienmodellen ontwikkelen. Ingezet wordt om nieuwe potentiële ondernemers te begeleiden en te ondersteunen vanuit Steenwijk Vestingstad. Gestreefd wordt naar het toevoegen van ambachtelijke winkels (hobby/schilderen, koken, mode, streekproducten/biologische markt). Daarnaast wordt ingezet op het stimuleren van ondernemerschap bij bestaande en nieuwe ondernemers om de aanbodstructuur te versterken en de differentiëren. In het huidig winkelklimaat is het niet eenvoudig om te starten en/of vernieuwende concepten te ontwikkelen. Ingezet wordt op het ondersteunen en begeleiden van nieuwe potentiële ondernemers.

4.3 *Ruimtelijke kwaliteit*

De Markt

Geconstateerd is dat de herinrichting van de Markt prioriteit heeft. Het realiseren van een gezellig, aantrekkelijk plein is de opgave. Basis voor de verdere planontwikkeling is het integraal plan “de huiskamer van de binnenstad” dat in opdracht van Vestingstad, gemeente en de Vereniging Bewoners Centrum Steenwijk door DtnP is opgesteld. Dit plan heeft draagvlak bij de partijen en biedt een uitstekend vertrekpunt voor nadere en concretere uitwerking.

Stimuleren verblijfsklimaat

Investeringen in het openbaar gebied zijn van belang ter stimulering van het verblijfsklimaat en ter verhoging van de sfeer en beleving. Straatmeubilair, verlichting en bijvoorbeeld groen dragen hieraan bij. Onder de titel “van visie naar bestek” zal een onderzoek gaan plaatsvinden hoe het openbaar gebied (her)ingericht kan worden indachtig de uitgangspunten van de vestingstad. Dit plan is de basis voor investeringen in het gebied op dit vlak.

Rams Woerthe

Het verbinden van Rams Woerthe met de binnenstad en het verlevendigen van het park is de opgave. Het park is op dit moment nog te geïsoleerd van de binnenstad, terwijl het kwaliteiten heeft om de binnenstad te versterken. Een mooie plek om te genieten en tot rust te komen. Maar waar anderzijds ook wat te beleven valt. In combinatie met de theekoepel zullen hiervoor voorstellen worden ontwikkeld.

Stadstuin

Bijzondere aandacht verdient de zogenaamde “Holleboomlocatie” (het gebied tussen de Onnastraat, Gasthuisstraat en stadswal). Het gebied is nu deels parkeerterrein en het overige deel verkeert in een verloederde staat, dat vanaf de aangrenzende stadswal goed zichtbaar is voor het publiek. Herstructurering van dit gebied wordt dan ook voorgestaan. Reeds in 2013 is door Het Oversticht een onderzoek verricht naar de cultuurhistorische betekenis van dit gebied. Op historische kaarten is goed te zien dat het gebied altijd onbebouwd is geweest en bestond uit

verschillende stadstuinen. Het is nog de enige groene ruimte binnen de stadswallen dat een opwaardering verdient. Inzet is het realiseren van een stadstuin op bedoelde locatie, waardoor de sociale en cultuurhistorische kwaliteit van dit open gebied sterk verbeterd. Realisatie van een stadstuin draagt bij aan de sfeer, beleving en identiteit van de vestingstad. Omdat het gebied vanaf de stadswal goed zichtbaar is voor publiek is opwaardering ook vanuit toeristisch perspectief zeer aanbevelenswaardig.

Bereikbaarheid en toegankelijkheid

Het basisniveau van de winkels in de binnenstad blijft belangrijk voor bewoners om hun dagelijkse boodschappen te doen. Het winkelgebied dient dan ook toegankelijk te zijn voor bewoners en bezoekers die minder mobiel zijn. Ingezet wordt dan ook op een winkelgebied dat maximaal comfort levert voor minder valide mensen. Te denken valt o.a. aan een drempelloos winkelgebied, duidelijke bewegwijzering, het realiseren van een openbaar invalidetoilet en het mogelijk verwijderen van obstakels. Ook kan het serviceniveau worden verhoogd door rolstoelen aan te bieden voor een bezoek aan de binnenstad. Gedacht wordt aan een centraal punt waar deze afgehaald kunnen worden. Deze service in combinatie met het bieden van comfort kan ook stimulerend werken voor zorgtoeristen.,

Steenwijk beschikt over een NS intercity-station. Het stationsplein is in combinatie met de entree van de Meenthe fors verbeterd. De route van het NS station naar de binnenstad is voor een bezoeker en toerist nog steeds onduidelijk. Er mist een goede bewegwijzering en routing naar de binnenstad en naar de diverse toeristische locaties in de omgeving. Ingezet wordt op een duidelijke aantrekkelijk verbinding van het station naar de binnenstad en andersom.

Fietsers zijn een belangrijke doelgroep in de binnenstad. Tevens maken steeds meer toeristen gebruik van een (huur)fiets. In combinatie met de opkomst van de elektrische fiets, dient gekeken te worden naar stallingsmogelijkheden en oplaadpunten.

Minder (doorgaand) verkeer in de stad draagt bij aan een aangenaam verblijfsklimaat. Ook vanuit het besef dat de woonfunctie in een transformerende stad belangrijker wordt, is er meer aandacht nodig voor het verblijfsklimaat. Tevens dienen de in de binnenstad aanwezige commerciële functies nog wel goed toegankelijk te blijven, ook voor automobilisten. Met bewoners en ondernemers wordt een nieuw verkeerplan voor de binnenstad opgesteld. Gezamenlijk zal de opdracht worden geformuleerd. Op basis van het plan zullen investeringen in de binnenstad worden gerealiseerd. De verenging bewonerscomité centrum Steenwijk heeft eind 2014 reeds verkeersplan opgesteld om het centrum van Steenwijk autoluw te maken en een betere doorstroming van het verkeer te bewerkstelligen. In 2016 is wederom een plan vanuit de bewonersvereniging ontvangen. Dit onderstreept de noodzaak om gezamenlijk plannen op te stellen. De bijdragen vanuit de bewoners bieden hierbij interessante aanknopingspunten.

Belangrijke randvoorwaarde bij het ontwikkelen van routes is het op orde hebben van de basisinfrastructuur. Zo kan de info op en bebording bij de invalswegen naar de binnenstad worden verbeterd. Een overzicht van bezienswaardigheden ontbreekt m.n. voor de toerist. Nagegaan wordt derhalve wat ontbrekende elementen zijn en hoe deze ingepast kunnen worden. Ook zal de aandacht uit gaan naar de bestaande bebording en het eventueel vernieuwen en actualiseren daarvan. Tevens wordt ingezet op het ontwikkelen van een aantal (wandel)routes en brochures (ook digitaal) voor de binnenstad; aantrekkelijke routes dus met informatie over panden, personen en geschiedenis.

Uitstraling panden

Bijzondere aandacht verdienen de historische, monumentale panden in de binnenstad. De binnenstad is rijk aan monumenten. Er zijn meer dan 50 rijksmonumenten in de binnenstad. Deze panden dragen in belangrijke mate bij aan de aantrekkelijkheid, de sfeer en het verblijfsklimaat van de binnenstad. De gemeente is eigenaar van een aantal monumentale panden, die het verdienen om mede het visitekaartje te worden van de binnenstad. Derhalve worden de mogelijkheden voor restauratie verkend en uitgewerkt. Tevens worden de mogelijkheden verkend om te komen tot een meer uniforme uitstraling van de diverse reclame-uitingen, zowel op straatniveau als op de gevels en worden de mogelijkheden voor het instellen van een gevelfonds, ter stimulering van het restaureren van private eigendommen verkend.

4.3 *Stimuleren toeristische potentie*

De kansen voor de binnenstad van Steenwijk liggen vooral in het uitbouwen van het toeristisch potentieel en kwaliteiten van de stad. De kwaliteiten van de binnenstad en de evenementen zullen dat ook goed gepromoot worden. Dit vraagt een uitgekiende marketingstrategie. Concreet wordt ingezet op het verbeteren van de toeristische verbinding met Rams Woerthe, het ontwikkelen van wandelroutes en brochures voor de binnenstad met diverse thema's (culinair, architectonisch, geschiedenis, overzicht bezienswaardigheden en de geschiedenis enz.).

Ook zal worden ingezet om de toeristische bebording te verbeteren, te actualiseren en te vernieuwen.

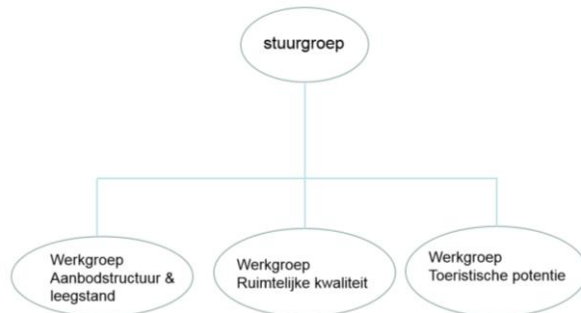
Nagegaan wordt verder of er kansen zijn voor de ontwikkeling van evenementen passend bij de identiteit van Steenwijk. Themagericht in diverse jaargetijden en inspelen op de diverse doelgroepen. Mooi initiatief hierbij zijn de plannen om het ontzet van Steenwijk onder de aandacht te brengen.

Steenwijk ligt in het middelpunt van een groot toeristisch gebied omsloten door drie nationale parken. In de promotie en marketing van Steenwijk zal dan ook nadrukkelijk de koppeling met de omgeving en de gebiedspartners worden betrokken.

5 Organisatie

5.1 Inleiding

Gezamenlijk met gemeente, SV en VBCS is de visie op de binnenstad opgesteld. Deze partijen zullen ook betrokken worden bij het uitvoeren van bovenstaande agenda. Er wordt vastgehouden aan de bestaande structuur en beproefde succesformule van een stuurgroep en werkgroepen.

Organogram: uitvoering visie binnenstad Steenwijk

Dit model van stuurgroep en werkgroepen is enkel van toepassing op de visie op de binnenstad en de uitvoeringsagenda. Naast deze structuur is en blijft er het regulier overleg op ambtelijk en bestuurlijk niveau (twee keer per jaar) met afzonderlijk de VBCS en SV, onder voorzitterschap van respectievelijk de contactwethouder binnenstad en de wethouder economie. Ter verduidelijking. In het reguliere bestuurlijk overleg met SV wordt bijvoorbeeld ingegaan op ontwikkelingen rond het Steenwijkerdiep en de BIZ. Kortom relevante bestuurlijke onderwerpen die geen deel uitmaken van de uitvoeringsagenda.

Bovenstaande structuur zal ook leidend zijn bij de aan te stellen centrummanager. De centrummanager wordt ingezet en betaald door de gemeente en SV. Bij de verdere uitwerking van de rol en de functie van de centrummanager zal deze in de voorgestane organisatie worden ingepast. Dit is momenteel nog in ontwikkeling.

5.2 Stuurgroep

De stuurgroep bestaat uit vertegenwoordigers van de gemeente (bestuurlijk en ambtelijk ondersteund), SV (maximaal 2 bestuursleden) en VBCS (maximaal 2 bestuursleden). Binnen de gemeente gaat het hierbij uit twee portefeuilles: visie/uitvoeringsagenda binnenstad en portefeuille contacten binnenstad Steenwijk. De Stuurgroep komt twee keer per jaar bijeen en is verantwoordelijk voor de voortgang van de uitvoeringsagenda. De gemeente (portefeuillehouder visie/uitvoering binnenstad) zit het overleg voor. Jaarlijks zal zij een activiteitenplan opstellen, voorzien van een begroting, waarin de in de uitvoeringsagenda genoemde projecten en activiteiten worden benoemd. Beseft dient te worden dat de uitvoeringsagenda een dynamische overzicht is van projecten en activiteiten. In gezamenlijkheid kan worden besloten projecten meer of minder gewicht mee te geven, bijvoorbeeld als de verdere uitwerking daarom vraagt. Ook is de uitvoering van de projecten en activiteiten dynamisch in de tijd. Er zijn omstandigheden denkbaar, waardoor een project naar voren wordt gehaald of juist wordt getemporiseerd.

Gezamenlijk met de drie partijen is besloten om de uitvoering van de in de agenda genoemde onderwerpen te communiceren met een voor dit doel ontwikkeld gezamenlijk beeldmerk. Dit straalt de samenwerking uit en geeft aan dat we gezamenlijk werken aan een mooie vestingstad. De logo's van de gemeente, SV en VBCS zijn hierbij betrokken.

CENTRUM STEENWIJK *samen maken we het mooier!*

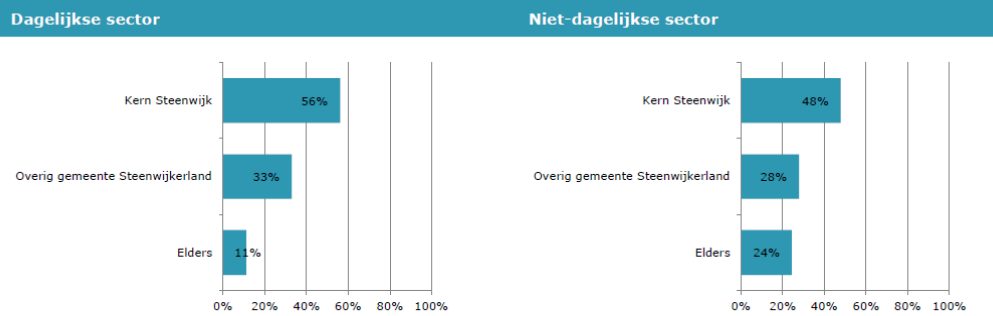

5.3 *Werkgroepen*

De indeling van de werkgroepen is conform de in de uitvoeringsagenda genoemde thema's. Waren er bij het opstellen van de visie nog zes werkgroepen, deze zijn teruggebracht tot drie. (De 6 thematische werkgroepen zijn in deze structuur ondergebracht). De drie werkgroepen worden samengesteld uit vertegenwoordigers van gemeente (ambtelijk), SV en VBCS, eventueel aangevuld met externe deskundigheid. De werkgroepen hebben als doel het nader uitwerken en uitvoeren van de in uitvoeringsagenda genoemde projecten en activiteiten. Er wordt aan de Stuurgroep verantwoording afgelegd over de voortgang van de projecten. De werkgroep bepaalt zelf de frequentie van het bijeenkomen. Het voorzitterschap van de werkgroepen is nog in ontwikkeling en is mede afhankelijk van de rol en functie van de aan te stellen centrummanager.

Bijlage 1: Resultaten koopstromenonderzoek 2015

Waar komt de omzet in het centrum van Steenwijk vandaan? (in %)

Omzet in centrum van Steenwijk

artikelgroep	Omzet uit kern Steenwijk		Omzet uit ov. gemeente Steenwijkerland		Omzet uit elders		Totale omzet	
	abs.	%	abs.	%	abs.	%	abs.	%
Dagelijks	9,9 mln	56%	5,8 mln	33%	2,0 mln	11%	17,7 mln	100%
Niet-dagelijks	13,4 mln	48%	7,8 mln	28%	6,8 mln	24%	28,0 mln	100%
<i>waarvan</i>								
Kleding	4,3 mln	43%	2,6 mln	26%	3,2 mln	31%	10,2 mln	100%
Schoenen	1,1 mln	40%	0,8 mln	29%	0,8 mln	30%	2,6 mln	100%
Huishoudelijke artikelen	1,9 mln	50%	1,1 mln	28%	0,8 mln	22%	3,8 mln	100%
Elektronica	3,7 mln	50%	2,4 mln	32%	1,3 mln	17%	7,4 mln	100%
Woninginrichting	0,9 mln	52%	0,4 mln	25%	0,4 mln	23%	1,7 mln	100%
Doe-het-zelf artikelen	0,3 mln	52%	0,2 mln	32%	0,1 mln	16%	0,7 mln	100%
Bloemen, planten en tuinartikelen	1,1 mln	70%	0,3 mln	16%	0,2 mln	14%	1,6 mln	100%

Kerngegevens economisch functioneren centrum Steenwijk

	Jaar	Dagelijkse artikelen	Niet-dagelijkse artikelen	Totaal		Jaar	Dagelijkse artikelen	Niet-dagelijkse artikelen	Totaal
		16 mln	19 mln	35 mln		2015	18 mln	28 mln	46 mln
	2015	20%	31%	25%	Het bindingspercentage is uitgedrukt als percentage van het bestedingspotentieel; het aandeel toevloeiing als percentage van de totale omzet. Hierdoor tellen beide percentages niet op tot 100%.				
		10 mln	13 mln	23 mln					
Toevloeiing in % en €	2010	36%	50%	45%					
		9 mln	20 mln	29 mln	38% van de totale omzet in de kern Steenwijk wordt behaald in het centrum				
	2015	44%	52%	49%					
		8 mln	15 mln	22 mln					

Bezoekmotieven

Top 3 van bezoekmotieven centrum Steenwijk (% genoemd)

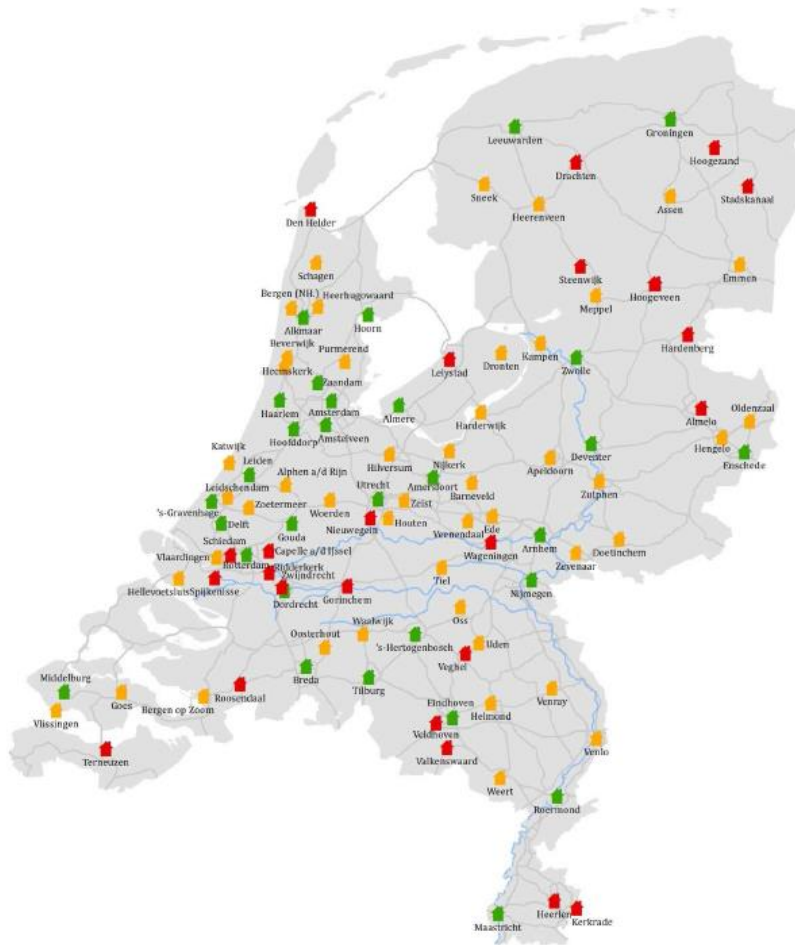
Dagelijkse/wekelijkse boodschappen	Winkelen
1. Nabijheid / afstand (68%)	1. Nabijheid / afstand (66%)
2. Bepaalde winkels / producten (38%)	2. Parkeergelegenheid (36%)
3. Parkeergelegenheid (25%)	3. Bepaalde winkels / producten (32%)

Beoordeling kwaliteitsaspecten

Aankooplocatie afgezet tegen gemeentelijk gemiddelde

	Aankooplocatie		Gemiddeld ('15)	Uitgesplitst naar boodschappen en winkelen
	2010	2015		
Parkeermogelijkheden auto	6,8	7,7	8,0	
Bereikbaarheid	7,4	7,6	7,8	
Veiligheid winkelomgeving	7,4	7,5	7,5	
Stallingsmogelijkheden fiets	7,4	7,3	7,5	
Aanbod daghoreca	7,3	7,2	6,2	
Kwaliteit winkels	7,2	7,0	7,4	
Sfeer/ambiance	7,2	6,8	6,9	
Aantal winkels	7,1	6,6	6,6	
Inrichting winkelstraten	6,8	6,6	6,4	

Bijlage 2: Vitaliteitsbenchmark centrumgebieden (GoudappelCoffeng, 2015)

Bijlage 3 toeristische doelgroepen

Ingetogen Aqua

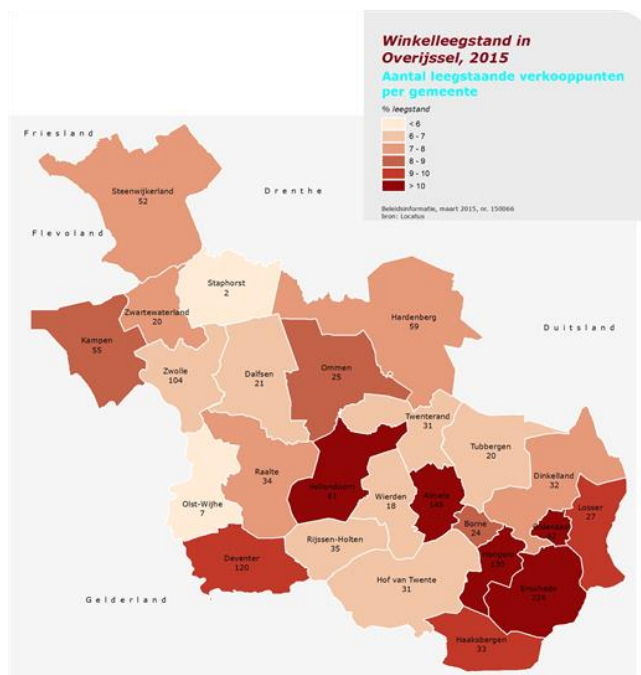
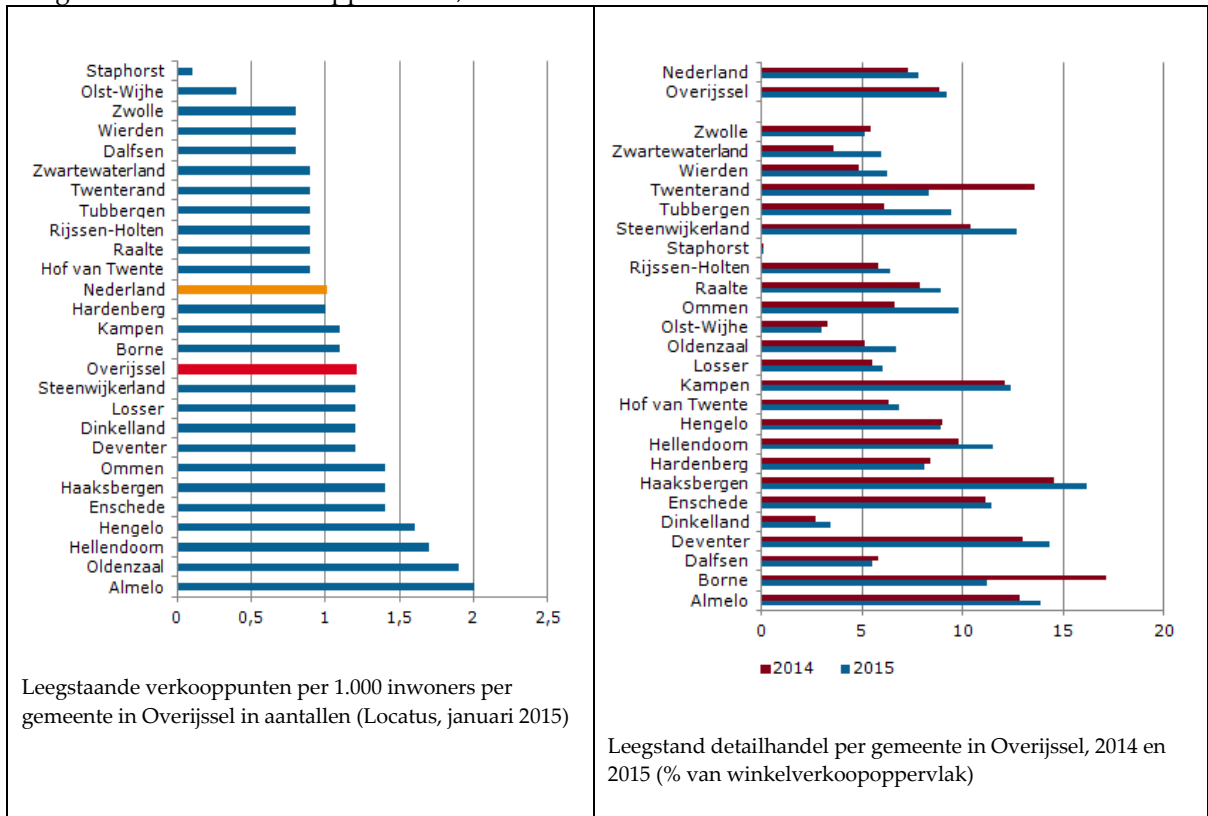
Rustige, geïnteresseerde recreanten. Zoeken inspirerende activiteiten. Gaan vaak samen met hun partner op stap. Waarderen sportieve en culturele mogelijkheden. Willen meedoen met de maatschappij en alle veranderingen die zij daarin zien. Cultuur en natuur zijn ook de keywords als het om vakantie gaat. Ze gaan in Nederland graag naar het bos of naar het strand. Een hotel of accommodatie die niet op een park staat, zoals B&B, heeft de voorkeur.

Uitbundig Geel

Echte levensgenieters. Houden van samen met anderen actief en sportief recreëren. Vaak jonge gezinnen. Zoeken graag de gezellige drukte op, recreëren is lekker eten, genieten en leuke dingen doen. Houden van een vakantie waarin ze veel kunnen doen, waar iedereen het naar de zin heeft en waar genoeg feest en vermaak is. Het liefst staan ze in Nederland op de camping of een bungalowpark. Beschikken over iets meer budget dan gemiddeld.

Bijlage 4: Leegstand

Leegstaande panden verminderen de aantrekkelijkheid van een winkelgebied en de leefbaarheid van wijken. In januari 2015 stonden in Overijssel 8,9% van de verkooppunten leeg. Dit is, na Limburg, het hoogste percentage. Landelijk bedraagt het percentage leegstaande verkooppunten 7,5%. Van het totale winkeloppervlak staat 9,2% leeg. In Nederland bedraagt het percentage leegstand van het winkeloppervlak 7,8%.

Winkelleegstand in Overijssel, 2015 (Bron: Locatus)

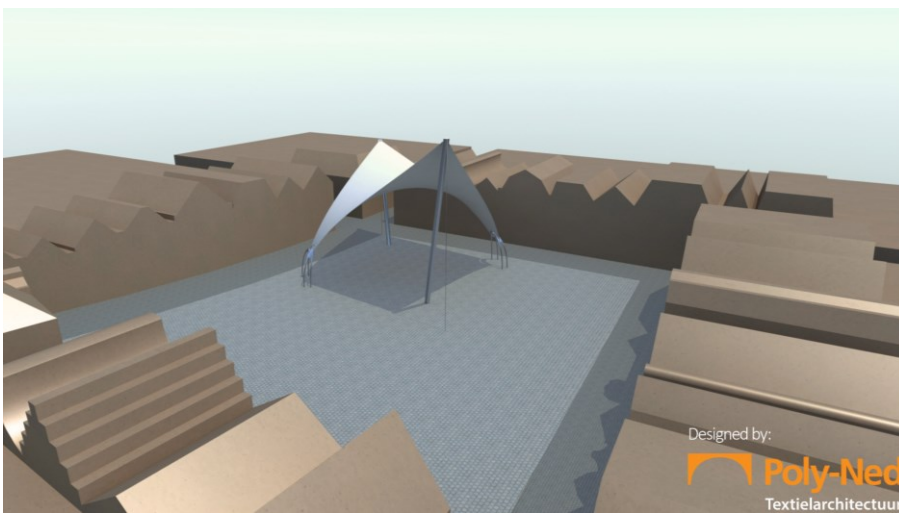
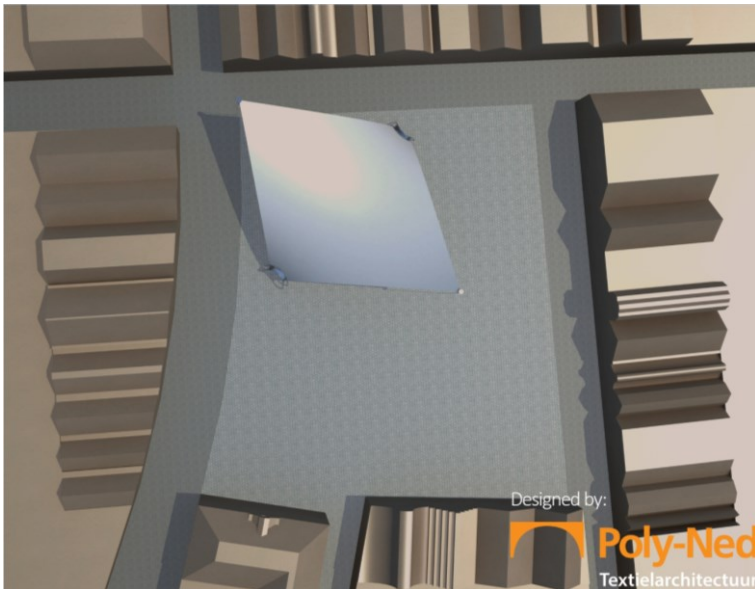
Einde bijlage: 6.1 Visie en uitvoeringsprogramma binnenstad Steenwijk - bijlage

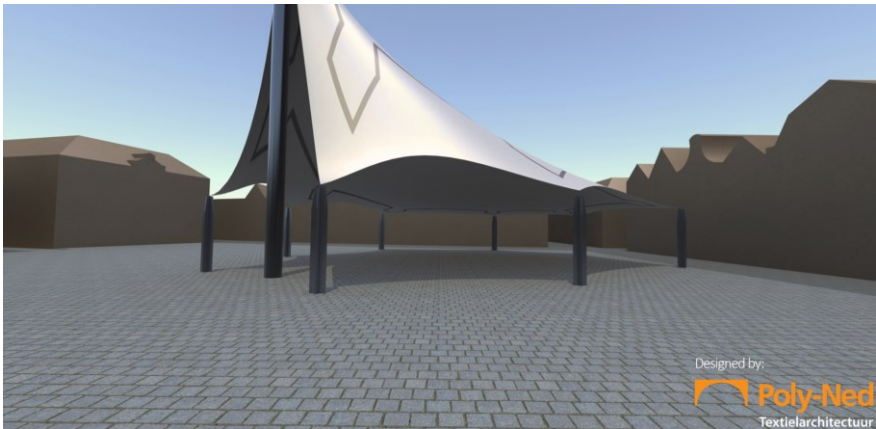
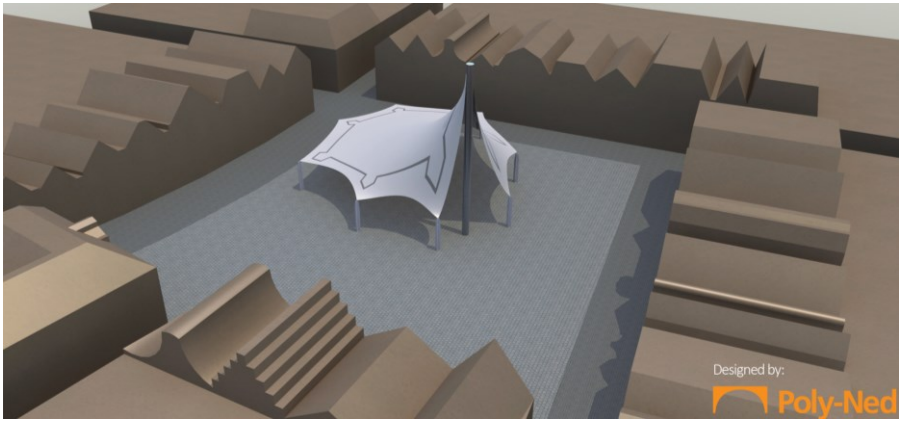
Terug naar het agendapunt

6.2 bijlage ontwerpen overkapping markt (terug naar agendapunt)

De inhoud van deze bijlage is te vinden vanaf de hierna volgende pagina's.

Bijlage: **Ontwerpen overkapping Markt Steenwijk**

Einde bijlage: 6.2 bijlage ontwerpen overkapping markt

Terug naar het agendapunt

6.0 Investeringsprogramma visie binnenstad Steenwijk - RAADSVOORSTEL (terug naar agendapunt)

De inhoud van deze bijlage is te vinden vanaf de hierna volgende pagina's.

Voorstel aan de raad

Aan de gemeenteraad
Gemeente Steenwijkerland
Vendelweg 1
8331 XE Steenwijk

Steenwijk,
Nummer voorstel:

Voor raadsvergadering d.d.: 28-02-2017

Agendapunt:

Onderwerp:

Integrale visie en uitvoeringsagenda binnenstad Steenwijk

Aan de raad van de gemeente Steenwijkerland wordt voorgesteld te besluiten:

Conceptbesluit:

De integrale visie op de binnenstad van Steenwijk vast te stellen.

De in de begroting opgenomen stelpost ter hoogte van € 2.245.000 vrij te geven voor de uitvoering van de visie op de binnenstad van Steenwijk.

Samenvatting:

Met Steenwijk Vestingstad en de Vereniging Bewoners Centrum Steenwijk is een integrale visie op de binnenstad van Steenwijk, voorzien van een uitvoeringsagenda, opgesteld. Deze visie geeft richtinggevende uitgangspunten voor een concreet uitvoeringsprogramma voor de korte en langere termijn, waar ondernemers, bewoners, investeerders en gemeente mee aan de slag kunnen.

Inleiding

Het functioneren van de binnenstad van Steenwijk staat onder druk door een samenloop en versnelling van diverse technische, financiële, maatschappelijke en economische ontwikkelingen. Het verzorgingsgebied van Steenwijk is daardoor niet langer groot genoeg om een florerend winkelgebied te blijven. De omzetten dalen, winkels verdwijnen en er is een grote afvloeiing naar internet. Dit uit zich o.a. in de toename van leegstand. De streekfunctie van Steenwijk op het gebied van detailhandel verliest daarmee positie en is kwetsbaar. Met als doelstelling het realiseren van een aantrekkelijke binnenstad is door ondernemers (verenigd in Steenwijk Vestingstad, hierna te noemen: SV), de bewoners (verenigd in Vereniging Bewoners Centrum Steenwijk, hierna te noemen: VBCS) en de gemeente Steenwijkerland een integrale visie op de binnenstad van Steenwijk opgesteld. Steenwijkerland heeft op 18 november 2015 een retaildeal gesloten met het ministerie van Economische Zaken. Door deze ondertekening hebben wij ons gecommitteerd aan de uitgangspunten van de retailagenda en verklaren wij actief te werken aan een toekomstgericht beleid voor detailhandel in samenwerking met alle relevante partijen. De gesloten retaildeal biedt aanknopingspunten en inzichten die de visie op de binnenstad en uitvoeringsagenda versterken.

U heeft in uw vergadering van 19 januari 2016 een concept visie besproken. Binnen deze visie neemt de Markt een centrale plek in. Parallel aan het opstellen van de integrale visie is er (wederom uiteraard met SV en VBCS) een plan ontwikkeld voor de Markt en deze is met u op 16 februari 2016 besproken. Dit ter voorbereiding op besluitvorming door ons en uw raad.

Het besluitvormingsproces over deze visie en bijbehorende uitvoeringsagenda heeft jammer genoeg vertraging opgelopen. Belangrijke oorzaak hiervan was de ontstane spanning in de relatie met SV, waardoor de samenwerking onder druk stond. Inmiddels is deze samenwerking hersteld. Belangrijk daarbij was het door u unaniem genomen besluit op 11 oktober 2016 om in te stemmen met de verordening over de BIZ (bedrijveninvesteringzone).

Met dit besluit hebben SV en de gemeente zich succesvol gezamenlijk ingespannen om het ondernemersfonds voor het centrum van Steenwijk (de Bedrijven Investeringszone, BIZ), voort te zetten en tot een succes te maken. Hiervoor is tussen partijen een uitvoeringsovereenkomst ondertekend, die een hernieuwde samenwerking markeert tussen SV en gemeente. Er is een gezamenlijke wil en vertrouwen om de onderlinge samenwerking te verbeteren. Mede gelet op het lange tijdsbestek tussen uw consultatie en besluitvorming, halen wij graag uw algemeen gedeelde bevindingen terug.

U prees het proces om zonder tussenkomst van een extern bureau deze visie te ontwikkelen en de samenwerking tussen ondernemers, bewoners en gemeente. Wel vroeg u nadrukkelijk naar de rollen en verantwoordelijkheden van de partijen. Belangrijk aandachtspunt van uw kant was uw roep om meer richting, een duidelijke koers en ambitie. U gaf aan voorstander te zijn van het invoeren van centrummanagement en het aanstellen van een centrummanager.

Inhoudelijk heeft u gevraagd om de mogelijkheden van een semi-permanente overkapping van de Markt te verkennen met Polyned. Beaamd werd door u dat de Markt momenteel zowel qua beleving en functie niet het echte stadshart is en dat een (functionele) versterking van de Markt prioriteit heeft. De hoofdprincipes van het plan (zowel ruimtelijk als functioneel) hebben draagvlak bij ondernemers, bewoners, musea en de weekmarkt. U heeft daar verder richting aan gegeven. U omarmde een gelijkvloers marktplein van gevel tot gevel, het opheffen van de aanwezige parkeerplaatsen en gaf goede aanbevelingen over de invulling (het verhaal van Steenwijk, het organiseren van een prijsvraag enz.) en het betrekken van de samenleving bij de verdere planvorming. Met als argument dat een nieuwe bestrating niet direct zorgt voor meer beleving, zag u af van de herbestrating van de Markt, ondanks dat de voorgestelde bestrating de aangrenzende historische panden nader zou accentueren.

U onderschreef het uitgangspunt om het winkelgebied te concentreren in een kleiner gebied. Een toekomstbestendige binnenstad is een compactere binnenstad, waar met een vermindering en concentratie van de detailhandel op een kleiner oppervlak een basis wordt gelegd.

U gaf aan het toeristisch potentieel te herkennen, maar dat dit nadrukkelijker in de visie tot uiting mag komen. Juist de ligging in een toeristisch gebied met veel verblijfsrecreatie biedt kansen voor Steenwijk, die vanuit de visie opgepakt en verzilverd kunnen worden.

Ook gaf u aan warm voorstander te zijn voor het realiseren van een wifi netwerk in de binnenstad. De beschikbaarheid van wifi in binnensteden (pleinen) wordt immers steeds meer gezien als belangrijke randvoorwaarde voor het verbeteren van het verblijfsklimaat.

Argumenten

Uw adviezen en ideeën hebben wij ter harte genomen bij de verdere uitwerking van de visie op de binnenstad van Steenwijk, waarbij uiteraard zowel SV als de VBCS betrokken waren.

We menen meer richting te hebben aangebracht en een zichtbare koers te hebben ingezet, door in te zetten op 3 thema's te weten:

- Aanbodstructuur en leegstand
- Ruimtelijke kwaliteit
- Stimuleren toeristische potentie

Op basis van deze indeling lichten wij onderstaand een aantal activiteiten en onderwerpen toe. Wij menen met deze toelichting tegemoet te komen aan uw consultatie begin 2016. Wij zullen u betrekken bij de verdere planvorming en uitwerking van de in de uitvoeringsagenda genoemde projecten en activiteiten.

Uitvoering

Aanbodstructuur en leegstand

Het realiseren van een compacte stad vraagt het maken van keuzes door in te zetten op de hoofdas en het actief uit de markt halen en/of transformeren van winkeloppervlak elders. Met als doel het behouden en versterken van een levendige stad, waarbij detailhandel en leisure worden afgewisseld met wonen en maatschappelijke functies, wordt ingezet op stedelijke kavelruil. Stedelijke kavelruil zien wij als een belangrijk instrument dat kan bijdragen aan de revitalisering van het centrum. Vooruitlopend op de wettelijke regeling Stedelijke Kavelruil was Steenwijk een provinciale pilot om ervaring op te doen met dit instrument. De resultaten bieden aanknopingspunten om de ambities om te komen tot een compact centrum ook echt waar te kunnen maken. Ook SV ziet de noodzaak in van deze revitalisering en ondersteunt het initiatief van stedelijke kavelruil. Dit is niet onopgemerkt gebleven. We zijn dan ook trots om te melden dat het ministerie van Infrastructuur en Milieu het project in Steenwijk heeft geselecteerd voor een landelijke pilot in het kader van de Stimuleringsregeling Stedelijke Kavelruil. In de werkgroep aanbodstructuur en leegstand (zie hoofdstuk 5 visie binnenstad Steenwijk) wordt dit verder uitgewerkt. Wij zullen u betrekken bij de vervolgaanpak.

Ruimtelijke kwaliteit

De Markt

Naast de visie op de binnenstad is er het plan voor de Markt van Steenwijk. Het plan voor de Markt is integraal opgenomen in de visie op de binnenstad. Wij hebben gemeend beide documenten te integreren. Het integreren in één document komt de duidelijkheid en besluitvorming ten goede, zonder dat daarmee de prioritaire positie van de Markt wordt beïnvloed. Nog steeds is dit het project waar als eerste op korte termijn op wordt ingezet.

Basis voor de herinrichting van de Markt vormt het integraal plan dat door het bureau DtnP in samenwerking met gemeente, SV en VBCS is opgesteld. In ieder geval wordt ingezet op een aantal gedeelde functionele en ruimtelijke hoofdprincipes. Het gaat dan om het realiseren van een gelijkvloers plein van gevel tot gevel en het verwijderen van de thans aanwezige parkeerplaatsen langs de zuidzijde van de Markt. Dit vraagt fysieke ingrepen in en aanpassingen van het plein. Deze aanpassingen zetten wij (financieel en stedenbouwkundig) af tegen het realiseren van een geheel nieuwe grijze bestrating. Daarmee zien wij vooralsnog niet af van het realiseren van een grijze bestrating, maar wegen de keus nader af. Ondanks uw afgegeven signaal in uw vergadering

doet dit vergelijkend onderzoek naar onze mening recht aan het beeldbepalend onderdeel van het integraal plan voor de markt.

Op uw verzoek zijn verkennende gesprekken gevoerd met Polyned omtrent de mogelijkheden voor een semi-permanente overkapping van de Markt. De gesprekken hebben geleid tot het opstellen van een tweetal ontwerpen door Polyned, die zowel intern als met SV en de VBCS zijn besproken. Wij hebben onze waardering uitgesproken naar Polyned voor hun (kosteloze) inzet en toewijding en inspiratie. De ontwerpen hebben geholpen bij het maken van nadere keuzes over het overkappen van de Markt. De ruimtelijke impact van een dergelijke overkapping in relatie tot het functioneel gebruik ervan, weerhoudt ons ervan de plannen verder uit te werken. Het ruimtelijk effect op de Markt is fors, terwijl de toegevoegde waarde – bevestigd door ondernemers en bewoners – beperkt is, aangezien het slechts een klein deel van de Markt betreft. De ontwerpen hebben ons tot inzicht gebracht dat een grotere constructie qua gebruik wellicht wenselijk zou zijn, maar hebben een te grote invloed hebben op de sfeer en beleving van het historische karakter van de Markt. Wij zien dan ook af van het semi-permanent overkappen van de Markt en hebben Polyned hiervan in kennis gesteld. De door Polyned opgestelde ontwerpen treft u bijgaand ter informatie aan.

Reacties publiek op het plan voor de Markt

Al eerder is gesteld en door u bevestigd dat de Markt van iedereen is. U riep op de samenleving te betrekken bij de verdere planvorming en de (her)inrichting van het plein. Wij hebben daarvoor een andere vorm gekozen dan de door u voorgestelde prijsvraag. Wij hebben geparticipeerd in de realisatie van een ijsbaan op de Markt in december 2016. Deze ijsbaan markeerde niet alleen het begin van het gezamenlijke proces m.b.t. de uitvoering van tal van projecten in de binnenstad, maar was tevens hét podium om meningen/wensen van het publiek te inventariseren, zowel van bewoners van Steenwijk als bezoekers van de binnenstad. De ijsbaan was een groot succes en overtrof het verwachte bezoekersaantal. In het paviljoen behorend bij de ijsbaan kon het publiek haar mening en reactie geven op de Markt. Maar liefst 106 mensen maakten van die mogelijkheid gebruik. De helft van de reacties kwam binnen via de brievenbus die opgesteld stond in het paviljoen. De overige reacties kwamen via een voor dit doel aangemaakt e-mail adres (vaak voorzien van leuke links naar websites van andere pleinen). Deze reacties van betrokken en enthousiaste inwoners en bezoekers zullen we betrekken bij de verdere uitwerking van de plannen. Wat opvalt is het grote draagvlak voor terrassen/horeca en het realiseren van groen en bomen op de Markt. Opvallend is ook een voorkeur voor een waterelement. Fonteinen in allerlei vormen en varianten werden vaak genoemd. Van één centrale grote fontein, tot allerlei vormen van kleine sproeiertjes (al dan niet verlicht met led). Er is een grote voorkeur uitgesproken voor een autovrije Markt en het opheffen van de aldaar aanwezige parkeerplaatsen en het concept van een plein van gevel tot gevel wordt omarmd. Wij zullen nadere voorstellen over de herinrichting van de Markt te besluitvorming aan u voorleggen.

Stroever maken steentjes in de binnenstad

Herkenning en beleving van Steenwijk als vestingstad vraagt een goede ruimtelijke kwaliteit en uitstraling van het openbaar gebied. Basis is een schone, veilige en gastvrije binnenstad. De binnenstad als hét visitekaartje dient immers vooral schoon, heel en veilig te zijn. In dit kader worden begin 2017 alle straten in de binnenstad stroever en schoner gemaakt. In 2015 is een proef uitgevoerd in de Woldpromenade. Deze proef is geëvalueerd en geeft aanleiding om alle straten in de binnenstad stroever en schoner te maken. We hebben daar inmiddels al een start mee gemaakt.

Centrummanager

Wij blijven hechten aan een goede samenwerking met vertegenwoordigers in het centrum. Passend hierbij is het aanstellen van een centrummanager. Een onafhankelijk centrummanager met oog voor de diverse belangen is een belangrijke schakel tussen ondernemers en gemeente. Dit zal de samenwerking ten goede komen. In de meerjarenbegroting zijn middelen gereserveerd voor een centrummanager. Ook SV draagt financieel hieraan bij. Momenteel wordt in goede samenwerking met SV een profiel opgesteld dat past bij de fase van de ontwikkeling waarin we ons bevinden. Naast duidelijkheid over de functie en de activiteiten is de aansturing van de centrummanager en de organisatievorm een belangrijk aandachtspunt. Samen met SV worden momenteel hier concrete stappen in gezet, zodat we op korte termijn een centrummanager kunnen aanstellen.

Wifi

In het volle besef dat het realiseren van publiek wifi op en rond de Markt aansluit bij de verwachtingen van de hedendaagse consument en het de toeristische functie kan versterken, is in nauw overleg met SV afgezien van het realiseren van een wifi netwerk. Connectiviteit is en blijft zeker belangrijk voor de marketing van de stad. Echter nieuwe (technologische) ontwikkelingen t.a.v. mobiel internet en de capaciteit maken investeringen in een wifi netwerk niet meer noodzakelijk.

Financiële toelichting

Na uw consultatie over zowel de integrale visie voor de binnenstad als het plan voor de Markt is begin 2016 met SV en de VBCS gewerkt aan een uitvoeringsagenda om de in de visie genoemde onderdelen te kunnen realiseren. De uitvoeringsagenda geldt van de periode 2016 t/m 2020 en omvat de volgende elementen:

	gemeente	Provincie/rijk	Vestingstad	derden	totaal
<i>Ruimtelijke kwaliteit</i>					
Aankleding & inrichting Markt	405.000			350.000	755.000
Kwaliteitsverbetering openbaar gebied	210.000				210.000
Onderzoek verkeersrouting	20.000				20.000
Opruwen steentjes/bestrating	100.000				100.000
Dynamisering Park Rams Woerthe	180.000				180.000
Stadstuin ("locatie Holleboom")	350.000	245.000		140.000	735.000
<i>Aanbodstructuur & leegstand</i>					
Onderzoek stedelijke kavelruil		19.400			19.400
Fonds stimuleren wonen en kavelruil	360.000	360.000		2.880.000	3.600.000
Restauratie gemeentelijke rijksmonumenten	1.350.000	150.000			1.500.000
<i>Stimuleren toeristische potentie</i>					
Continuering BIZ 2017-2021	4.500		4.500		9.000
Evenementen			565.500		565.500
Centrummanagement	60.000		60.000		120.000
Marketing en promotie	120.000		120.000		240.000
<i>Totaal</i>	3.159.500	774.400	750.000	3.370.000	9.053.900

De bijdrage van SV wordt geraamd op € 750.000, uitgaande van een jaarlijks BIZ budget van € 150.000. Bij de daadwerkelijke inning zal het exacte bedrag bekend worden. De bijdrage van SV aan het continueren van de BIZ is geëffectueerd en de bijdrage aan de centrummanager (50% tot een maximum van € 15.000 per jaar) is door SV toegezegd en wordt gedekt uit de BIZ middelen. Er is een provinciale subsidie toegekend voor de realisatie van de stadstuin van € 245.000. Ook is een provinciale subsidie ontvangen van € 19.400 voor het inmiddels uitgevoerde onderzoek naar stedelijke kavelruil. De overig genoemde provinciale bijdragen zijn indicatief. Dit geldt ook voor de bijdragen van derden. Deze zullen in de verdere planuitwerking concreter worden en hebben o.a. betrekking op verfraaiing en overname van eigendommen. Projecten en activiteiten kunnen worden uitgevoerd als de cofinanciering ook door derden wordt zeker gesteld.

De dekking van de gemeentelijke cofinanciering is als volgt voorzien:

1	Economisch beleid	€	14.500
2	Visie binnenstad	€	50.000
3	Impuls gelden	€	600.000
4	Onderhoudsbudget openbare ruimte	€	250.000
5	Bestedingsplan begroting 2017-2020	€	<u>2.245.000</u>
	Totaal	€	3.159.500

De budgetten zoals aangegeven onder 1 t/m 4 zijn reeds door u beschikbaar gesteld of opgenomen in de betreffende meerjarenbegroting. Op 17 februari 2015 heeft u unaniem ingestemd met het met het vrijgeven van € 50.000 voor het opstellen van de visie. U heeft u op 31 mei 2016 ingestemd met het beschikbaar stellen van impuls gelden voor de te realiseren stadstuin (€ 300.000) en een bijdrage in het fonds stedelijke herverkaveling (€ 300.000). Op 8 november jl. heeft u ingestemd met de meerjarenbegroting. In het bestedingsplan van de begroting 2017-2020 is een stelpost opgenomen voor de uitvoeringsagenda binnenstad Steenwijk ter hoogte van € 2.245.000 verspreid over de vier jaren. Wij stellen u voor deze stelpost vrij te geven.

In combinatie met de te verwerven cofinanciering biedt dit een solide basis om op korte termijn tot uitvoering en uitwerking over te gaan van de in de visie genoemde activiteiten. Wij zullen u betrekken bij de verdere planvorming en uitwerking van de in de uitvoeringsagenda genoemde activiteiten en projecten.

Communicatietraject en openbaarheid

Ons belang voor de binnenstad is onverminderd groot is. Het functioneren van de binnenstad staat onder druk en we erkennen de noodzaak om in de binnenstad te investeren. Een goede samenwerking met SV en de VCBS, als belangrijke partners bij de centrumontwikkeling is hierbij essentieel. Met deze integrale visie en de uitvoeringsagenda wordt er met vertrouwen en enthousiasme gewerkt aan een mooiere binnenstad. Onder de regie van een stuurgroep zullen de activiteiten en projecten in drie werkgroepen nader worden geconcretiseerd en uitgevoerd met blijvende participatie van zowel SV als de VCBS, die naast de gemeente en eventueel externe deskundigen deel uit van deze werkgroepen. De voortgang en de uitvoering willen we ook laten zien en uitstralen. Alle zaken die betrekking hebben op de uitvoeringsagenda zullen worden gecommuniceerd middels een gezamenlijk beeldmerk, dat lokaal is bedacht en ontworpen. Zie onderstaand.

CENTRUM STEENWIJK
samen maken we het mooier!

Ondertekening

De secretaris

De burgemeester

S.S. Weistra

J.H. Bats

Betrokken partijen

afdeling

REO

adviseur

René Sturre, tel.: _____, email:

behandeld in raadscommissie

ja, nl.

nee

Raadsbesluit

Steenwijk,

Nummer:

De raad van de gemeente Steenwijkerland;

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders van _____, nummer 2012/ _____;

b e s l u i t :

De integrale visie op de binnenstad van Steenwijk vast te stellen.

De in de begroting opgenomen stelpost ter hoogte van € 2.245.000 vrij te geven voor de uitvoering van de visie op de binnenstad van Steenwijk.

De raad voornoemd,

de griffier,

de voorzitter,

A. ten Hoff

J.H. Bats

Terug naar het agendapunt

6.1 Visie en uitvoeringsprogramma binnenstad Steenwijk - bijlage ([terug naar agendapunt](#))

De inhoud van deze bijlage is te vinden vanaf de hierna volgende pagina's.

Een integrale visie voor de binnenstad van Steenwijk

samen maken we het mooier!

Inhoudsopgave

Samenvatting	2
1	Introductie.....3
1.1	Aanleiding.....3
1.2	Het proces.....3
1.3	Doelstelling.....3
1.4	Retailagenda en retaildeal.....4
2	Analyse.....5
2.1	Inleiding.....5
2.2	De vestingstad Steenwijk.....7
2.3	Detailhandel.....7
2.4	Wonen en bevolkingsontwikkeling.....10
2.5	Toerisme en horeca.....11
2.6	De Markt.....11
2.7	Bereikbaarheid en parkeren.....12
2.8	Swot Analyse.....13
3	Visie op hoofdlijnen.....14
3.1	Vestingstad centraal.....14
3.2	Aanbodstructuur detailhandel15
3.3	Ruimtelijke kwaliteit16
3.4	Stimulering toeristische potentie18
4	Uitvoeringsagenda19
4.1	Inleiding.....19
4.2	Aanbodstructuur en leegstand.....19
4.3	ruimtelijke kwaliteit18
4.4	Stimuleren toeristische potentie..... 21
5.	Organisatie.....23
5.1	Inleiding.....23
5.2	Stuurgroep23
5.3	Werkgroepen24

Bijlagen:

1. Vitaliteitsbenchmark centrumgebieden
2. Resultaten Koopstromenonderzoek 2015
3. Toeristische doelgroepen
4. Leegstand

Samenvatting

Als gevolg van diverse technische, financiële, maatschappelijke en economische ontwikkelingen staat de positie van de detailhandel als ruggengraat van de binnenstad van Steenwijk onder druk. Dit uit zich o.a. in een toename van de winkelleegstand. De omzetten dalen en de leegstand neemt toe. Dit blijkt ook uit de resultaten van het onlangs gehouden koopstromenonderzoek. Het verzorgingsgebied van Steenwijk is niet langer groot genoeg om een florerend winkelgebied te blijven. Winkels verdwijnen en er is een grote afvloeiing naar internet.

Ondernemers, gemeente en bewoners zijn zich bewust van deze ontwikkelingen en hebben gezamenlijk een visie ontwikkeld met als doel het realiseren van een aantrekkelijke binnenstad voor inwoners van Steenwijk, regionale bezoekers en toeristen.

Beseft wordt dat er andere dragers nodig zijn die de binnenstad leefbaar en vitaal houden. Met vestingstad als leidend thema wordt ingezet op beleving, sfeer en authenticiteit. Steenwijk heeft hierbij sterke troeven in handen: De contouren van de vestingstad zijn nog zichtbaar en Steenwijk is gelegen in een toeristisch gebied waar veel bezoekers komen. In de beleving als vestingstad zal Steenwijk zich nog verder moeten versterken. Er zijn stadswallen en een historisch stratenpatroon, maar dat alleen is niet voldoende om Steenwijk beter te positioneren. Daar is meer voor nodig.

Er zullen ingrijpende keuzes gemaakt dienen te worden over het krimpen en concentreren van het winkelareaal, het transformeren van winkels naar bijvoorbeeld woningen. Tevens zal fors ingezet worden om de ruimtelijke kwaliteit en daarmee het verblijfsklimaat te verbeteren. Tot slot zal ook de toeristische potentie van de vestingstad versterkt dienen te worden.

Deze visie geeft richtinggevende uitgangspunten voor een concreet uitvoeringsprogramma voor de korte en langere termijn, waar ondernemers, bewoners, investeerders en gemeente mee aan de slag kunnen.

1. Introductie

1.1 *Aanleiding*

Binnensteden en winkelgebieden veranderen. Een samenloop en versnelling van economische, technologische, demografische en maatschappelijke ontwikkelingen zorgen ervoor dat we anders gaan winkelen. Ook het economisch functioneren van de binnenstad van Steenwijk staat onder druk. De oplopende winkelleegstand is daar slechts één (zichtbaar) aspect van. Om een antwoord te hebben op de diverse ontwikkelingen wordt de roep om een integrale visie op de binnenstad van Steenwijk dan ook luider. Niet alleen bij de politiek en ondernemers, maar zeker ook bij bewoners. Naast een economische betekenis gaat het om de leefbaarheid en het woon- en verblijfsklimaat in de binnenstad. Het belang van het versterken van de binnenstad is onderkend door het college van B&W en maakt prominent onderdeel uit van het collegeprogramma “Verantwoord anders”.

1.2 *Het proces*

De visie op de binnenstad is een gezamenlijk product van de gemeente Steenwijkerland, ondernemers in de binnenstad van Steenwijk (verenigd in Steenwijk Vestingstad, hierna genoemd SV) en bewoners van de binnenstad van Steenwijk (verenigd in de Vereniging Bewoners Centrum Steenwijk, hierna genoemd VBCS). Gezamenlijk is een opdracht geformuleerd, die eind 2014 door het college van B&W is vastgesteld. In de opdrachtformulering is een aantal thema's benoemd (detailhandel, wonen, horeca, bereikbaarheid, beleving en toerisme) die in werkgroepen samengesteld uit vertegenwoordigers van SV, VBCS en de gemeente verder zijn uitgewerkt en in deze visie verwerkt. Beseft wordt dat de diverse thema's niet op zich staan, maar onderling gerelateerd zijn. Er is bewust gekozen voor een 'eigen traject' met bewoners, ondernemers en gemeente, zonder tussenkomst van externe partijen. Dit vanuit het gegeven dat er voor de binnenstad van Steenwijk al vele studies zijn gemaakt. De output van de werkgroepen is aangevuld met deskresearch. De breed gedragen noodzaak is het proces ten goede gekomen. Een ieder voelde het belang om een stip op de horizon te zetten. Belangrijk voor het proces, maar ook voor de inhoudelijke visie, was dat er bij aanvang consensus was over de identiteit van Steenwijk. Het begrip vestingstad kwam nadrukkelijk naar voren als hét thema waar de integrale visie op geënt dient te zijn.

1.3 *Doelstelling*

Steenwijk heeft van oudsher een streekfunctie. Inwoners uit de omliggende regio komen naar Steenwijk vanwege het voorzieningenniveau. Als gevolg van maatschappelijke, economische en technologische ontwikkelingen staat het verzorgingsgebied onder druk. Consumenten in de regio hebben alternatieven die goed bereikbaar zijn en het effect van e-commerce is merkbaar. Onderkend wordt dat er andere dragers dan de detailhandel nodig zijn om de binnenstad te laten floreren. De historische kwaliteiten van de vestingstad geeft Steenwijk een onderscheidend karakter. Ook ligt Steenwijk in een gebied met veel toeristische potentie. Unieke uitgangspunten voor een inzet om de toerist en recreant – als nieuwe drager – voor een bezoek aan Steenwijk te verleiden. Dit vraagt (fysieke) investeringen in de binnenstad en een uitgekende marketing.

Het doel is het realiseren, met vestingstad als leidend thema, van een aantrekkelijke binnenstad voor ondernemers, bewoners en bezoekers. Accenten daarbinnen zijn:

- het versterken van het economisch potentieel (streekfunctie/winkels / horeca)
- het versterken van het recreatief / toeristisch potentieel, inclusief het 'aanboren van nieuwe doelgroepen' (toeristen/recreanten).
- het realiseren van een aantrekkelijke woon- en leefomgeving en verblijfsgebied.

Deze integrale visie bevat richtinggevende uitgangspunten voor een uitvoeringsprogramma voor de korte en langere termijn, waar ondernemers, bewoners, investeerders en gemeente mee aan de slag kunnen.

Deze visie op de binnenstad richt zich primair op het gebied binnen de stadswal. Dit gebied staat in directe invloedssfeer met het omliggend gebied, zoals bijvoorbeeld het Steenwijkerdiep en de stationsomgeving (als entree). Er wordt wel een relatie gelegd met de omgeving, zonder daarbij specifieke richtinggevende uitspraken te doen over deze aangrenzende gebieden.

1.4 Retailagenda en retaildeal

Landelijk is het belang en de problematiek van de retail onderkend. Een aantal landelijke partijen heeft in het voorjaar van 2015 een retailagenda ondertekend, waarmee een belangrijke stap is gezet om de retail sterker en toekomstbestendig te maken. De retailagenda stelt o.a. dat winkelgebieden compacter gemaakt moeten worden en er geïnvesteerd moet worden in goede winkelgebieden. In de Retailagenda zijn hierover 20 concrete afspraken gemaakt.

Eén van de afspraken is het sluiten van een retaildeal met gemeenten. Steenwijkerland heeft op 18 november 2015 een retaildeal gesloten met minister Kamp van Economische Zaken. Door deze ondertekening heeft de gemeente zich gecommitteerd aan de uitgangspunten van de Retailagenda en verklaart zij actief te werken aan een toekomstgericht beleid voor detailhandel in samenwerking met alle relevante partijen. De gesloten retaildeal is strategisch van belang. De problematiek wordt onderkend door alle partijen en de gemeente geeft commitment af om – in samenwerking – te komen tot een visie op de binnenstad en keuzes te maken voor kansrijke winkelgebieden.

2. Analyse

2.1 Inleiding

Dit hoofdstuk gaat in op het huidige functioneren van de binnenstad. Voordat ingegaan wordt op een aantal inhoudelijke thema's wordt in paragraaf 2.2 aandacht geschonken aan het centrale thema vestingstad. Vervolgens staat de detailhandel centraal, gezien de ruimtelijke en economische dominantie van deze functie. Een aantal relevante trends en ontwikkelingen die hun effect (zullen) hebben op de binnenstad worden in dit verband weergegeven. In het bijzonder wordt ingegaan op de koopstromen en de leegstand in de binnenstad. Paragraaf 2.4 gaat in op het thema wonen. De toeristisch recreatieve voorzieningen (inclusief horeca) worden weergegeven in paragraaf 2.5. Gezien het onderkende belang wordt specifiek aandacht besteed aan de Markt (paragraaf 2.6). Na een analyse over de bereikbaarheid en parkeren (2.7) wordt met een SWOT analyse afgesloten.

2.2 De vestingstad Steenwijk¹

Ooit begonnen als verdedigbare nederzetting in het dal van de Steenwijker Aa tussen de Woldberg en de Havelterberg vormde Steenwijk samen met de stad Coevorden de toegangspoort tot de noordelijke Nederlanden. Een toegangspoort in het omringende veen. Een belangrijk kenmerk van een vestingstad was, dat het gehele maatschappelijk leven zich binnen de vesting afspeelde: het wonen, het drijven van handel, het beoefenen van een ambacht en de agrarische functie hadden alle een plek binnen de vesting. Dit om bij een belegering te kunnen overleven.

De huidige binnenstad met de Grote of Clemenskerk ligt op de overgang van de stuwwal en het dal van de Aa. Vanaf de hoger gelegen Steenwijkerkamp is de ligging van de oorspronkelijke vestingstad Steenwijk, aan de voet van de stuwwal, nog steeds goed zichtbaar. Steenwijk heeft een uniek historisch stadplan, duidelijke herinneringen aan de vestingstad en vele monumentale panden. De omwalling, de stadsplattegrond en de aanwezige monumenten en bijzondere bebouwing, bieden aanknopingspunten voor het versterken van de eigen identiteit ter profilering van de vestingstad.

Plattegrond Steenwijk, Bleau 1649

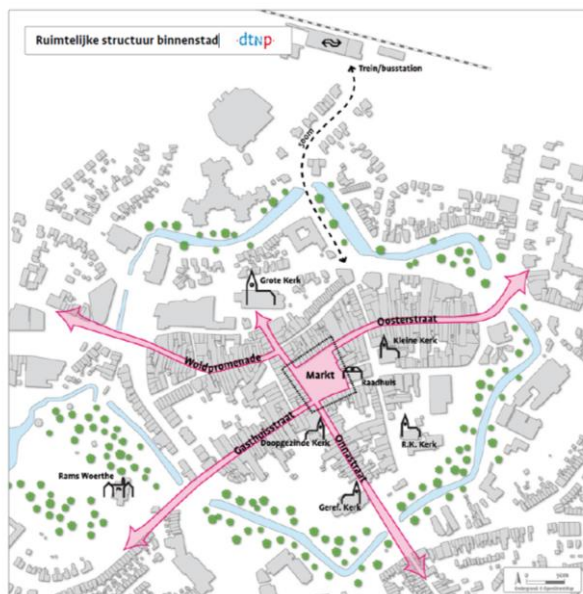
¹ Bron van deze alinea is het rapport visie op de vesting Steenwijk (bron: Het Oversticht 2013)

De omwalling

De omwalling manifesteert zich met name aan de zuidkant van de stad. Bastions, omwalling en gracht bepalen hier nog het aanzicht. De historische schaalverhoudingen tussen vestingwerken en de binnen de vesting gelegen panden is hier voelbaar. Aan de noordzijde van de stad zijn, evenals in de meeste voormalige omwalde steden, de wallen omgezet in een villapark, parkgebied en stationslocatie. Er is sterk ingezet om de poorten en entrees weer herkenbaar in beeld te brengen, waardoor het beeld van de historische vesting wordt versterkt.

De stadsplattegrond

De stadsplattegrond kenmerkt zich door drie belangrijke zones, ieder met een eigen kwaliteit en kracht. Zo is er het 19e-eeuwse villapark tussen de Goeman Borgesiusstraat en het station. Een gebied met royale villa's en authentieke kenmerken van het villapark. Zelfs de ligging van het theater De Meenthe past bij dit concept. Een andere zone is het middeleeuwse stratenpatroon rondom de Clemenskerk herkenbaar aan de gebogen straten en het "vorkje" in de Woldpromenade (voorheen Woldstraat), maar ook de Neerwoldstraat en de straatjes in de omgeving van de Clemenskerk. Een derde zone is ontstaan na de brand in 1523, toen slechts de Clemenskerk en enkele huizen overbleven. De stad is hersteld naar renaissanceopvattingen met een regelmatig stratenpatroon, gerelateerd aan de vestingpoorten. Vier hoofdstraten en een Marktplein. Dit karakter van vestingstad, de groene omwalling, historische gevels en stratenpatroon met de oorspronkelijke verbindingen samenkomend op de Markt is nog steeds zichtbaar.

Ruimtelijke structuur Steenwijk (bron DtnP 2016)

Monumenten en bijzondere bebouwing

Het bebouwingspatroon binnen de vesting wordt hoofdzakelijk bepaald door een historische parcellering. Zeer oude casco's, die in de loop der tijd wel verbouwd en veranderd zijn, maar nog steeds de historische stadsstructuur bepalen. Kelders en scheidingsmuren tonen dan ook de zeer oude oorsprong van het historische centrum. Op veel plaatsen zijn de historische gevels of restanten daarvan herkenbaar aanwezig. Veel casco's zijn in latere perioden aangevuld met 19e-eeuwse gevels en vroeg 20e-eeuwse art deco- of Jugendstilgevels. Een aanwezige, maar deels door reclame verborgen rijkdom.

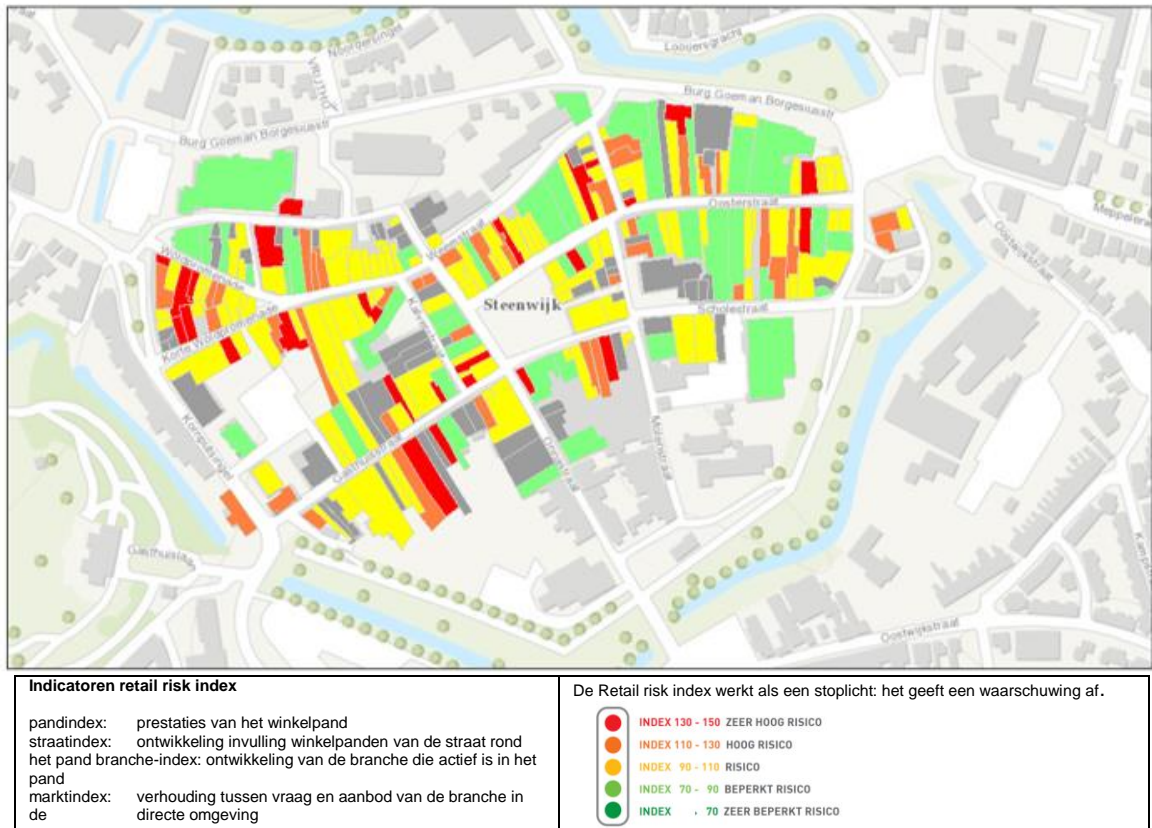

2.3 Detailhandel

Binnen de retail vinden grote, structurele veranderingen plaats. Veranderende bestedingspatronen van consumenten hebben invloed op de behoefte aan fysieke winkels. Er zijn niet alleen minder fysieke winkels nodig, maar consumenten verwachten ook meer gemak, service en beleving in de winkelgebieden. Steeds meer kleine en grote winkelketens verkeren in financiële problemen, de omzetten van online verkopen groeien snel en de grenzen tussen retail, horeca en dienstverlening vervagen. Leidend in deze ontwikkelingen is het veranderend koopgedrag van consumenten, die beter geïnformeerd zijn, veeleisender en mobieler. Met de toegenomen actieradius wordt het referentiekader van consumenten groter, waardoor de concurrentie tussen winkelgebieden toeneemt. Het aanbod, de keuzemogelijkheden, winkelinrichting, uitstraling en omgevingskwaliteit worden daardoor belangrijker. Winkelen als vorm van vrijetijdsbesteding ondervindt concurrentie. Het totaal aantal bezoekers aan winkelcentra neemt af, er zijn meer alternatieven voorhanden om de schaarse vrije tijd te besteden. Ze bezoeken dan alleen winkelgebieden die kunnen voldoen aan hun wensen. Ze gaan voor compacte gebieden met een compleet aanbod waar veel te beleven valt. Het resultaat van deze ontwikkelingen wordt in leegstad steeds meer zichtbaar en merkbaarder in winkelgebieden.

De kwetsbaarheid komt o.a. tot uiting in de zogenaamde “retail risk index” (Locatus). Dit instrument brengt op basis van vier indicatoren (branche, pand, straat en vraag-aanbod) het risicoprofiel in beeld. Het geeft daarmee een indicatie af hoe het gebied er voor staat². Het toekomstperspectief van een groot deel van het winkelbestand is onzeker. De rode kleur in onderstaande figuur geeft aan dat de ‘verdwijnkans’ van een winkel in het aankomend jaar groot is of dat het pand leegstaat. Een verdere stijging van de leegstand is daarmee reëel. Er is in diverse branches sprake van een overaanbod, er zijn te veel winkels die vergelijkbare goederen aanbieden ten opzichte van de behoefte van de consument. Hiermee beconcurreren de meeste winkels elkaar op ongezonde wijze. Dit beeld wordt bevestigd door de vitaliteitsbenchmark centrumgebieden (GoudappelCoffeng, 2015). Op basis van vier ‘drivers’ (aanwezig voorzieningenniveau, demografische context, ruimtelijke kwaliteit en bereikbaarheid), wordt Steenwijk gekwalificeerd als kwetsbaar (bijlage 1).

² Opgemerkt dient te worden dat de resultaten een indicatie afgeven over het risico van de panden o.b.v. een methodiek. In dit rapport is het gebruikt om een overall beeld te geven van het risico van de binnenstad, het totaalbeeld. Er worden geen uitspraken gedaan over de individuele panden. De score is ontleend aan de methodiek.

Retail Risk Index, situatie april 2016 (Bron: Locatus, 2016)

Koopstromen

Aangezien consumenten in grote mate het succes van winkelgebieden bepalen is zicht op hun gedrag en aankopen relevant. Dit inzicht wordt verkregen door het koopstromenonderzoek, dat begin 2015 door het bureau I&O Research is uitgevoerd (zie bijlage 2). Uit het onderzoek blijkt dat Steenwijk nog steeds een regionaal verzorgende functie heeft (relatief hoge toevloeiing) en meer is dan alleen een boodschappencentrum voor de dagelijkse behoeften.

Uit onderstaande tabel blijkt dat het centrum marktaandeel inlevert t.o.v. overige aankooplocaties in Steenwijk (zowel de dagelijkse als de niet dagelijkse sector³).

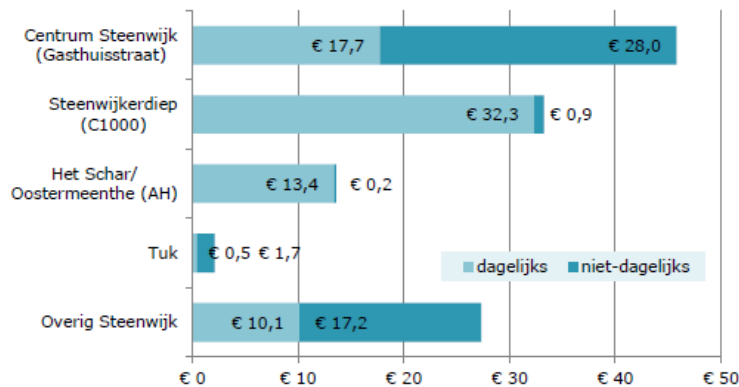
	DAGELIJKE SECTOR		NIET-DAGELIJKE SECTOR	
	2010	2015	2010	2015
Centrum Steenwijk	37%	24%	68%	58%
Steenwijkerdiep	39%	44%	1%	2%
Het Schar/Oostermeenthe*	0%	18%	0%	0%
Tuk	1%	1%	3%	3%
Overig Steenwijk*	23%	14%	28%	36%
TOTAAL	100%	100%	100%	100%

* in 2010 is het Schar/Oostermeenthe niet als specifieke aankooplocatie onderscheiden en is tot Overig Steenwijk gerekend

Marktaandelen aankooplocaties in Steenwijk (in %, 2010 en 2015).

³ De dagelijkse sector bestaat uit de artikelen: levensmiddelen, drogisterij artikelen, alcoholische dranken, tabak, schoonmaakartikelen De niet dagelijkse sector bestaat uit kleding, schoenen, woninginrichting, huishoudelijke artikelen, doe-het-zelf, elektro en bloemen, planten en tuinartikelen.

Kijkend naar de totale omzet dan is het centrum nog steeds het grootste aankoopgebied, met een dominante positie van de niet dagelijkse goederen.

Detailhandelsomzet aankooplocaties (in miljoen €, 2015)

De totale omzet van alle winkels in het centrum van Steenwijk is van 64 miljoen in 2010 afgenomen tot 46 miljoen euro in 2015. Zowel een daling in de dagelijkse als niet-dagelijkse sector. Een afname van maar liefst 28%. De koopkrachtbinding (bestedingen door inwoners) is zowel procentueel en in omzet gedaald. Een toename van de koopkrachttoevoeiing (zowel dagelijks als niet dagelijks) heeft in het centrum niet geleid tot een toename van de omzet. De afvloeiing naar internet is goed zichtbaar (5%) en is met 4,8 miljoen euro bijna verdubbeld t.o.v. 2010. Het voorzieningenaanbod heeft een relatief hoge gevoeligheid voor internetbestedingen.

	2010		2015	
	%	€	%	€
Dagelijkse goederen				
• koopkrachtbinding	34	16	20	10
• koopkrachttoevoeiing	36	9	44	8
Niet dagelijkse goederen				
• koopkrachtbinding	40	19	31	13
• koopkrachttoevoeiing	50	20	52	15

Economisch functioneren centrum Steenwijk (2010, 2015 in % en €)

Onderstaand een aantal andere opvallende zaken uit het onderzoek:

- Het bezoek aan de warenmarkt is in de afgelopen vijf jaar gegroeid met 3%. Bijna 60% van de inwoners van Steenwijk bezoekt (minimaal) één keer per maand de warenmarkt (referentiekernen: 47%);
- De oriëntatie op de koopzondagen is toegenomen. 12% van de inwoners van Steenwijk bezoekt een koopzondag (referentiekernen: 8%);
- De koopavonden doen het in Steenwijk in vergelijking met referentiekernen minder goed. In Steenwijk bezoekt 17% minimaal één keer per maand een koopavond, in referentiekernen is dat 25%
- Er is een daling in de waardering van kwaliteitsaspecten zoals 'sfeer', 'aantal winkels' en 'inrichting winkelstraten'.

Leegstand⁴

De leegstand is in de loop der jaren toegenomen en wordt steeds meer zichtbaar. Stonden er begin 2008 nog 17 panden leeg (bron BRO), nu is dat opgelopen tot 37 (9%, 5.400 m², bron Locatus)⁵. De leegstand manifesteert zich verspreid over het hele centrum. Opvallend is dat een aantal locaties structureel leegstaan. (omgeving Korte Woldpromenade). Er kan een situatie ontstaan dat het overaanbod aan winkeloppervlak leidt tot een dermate verlaging van de huren, dat er geen sprake meer is van een verdienmodel voor vastgoedeigenaren. Dit uit zich in slecht onderhouden panden en uiteindelijk in verpaupering.

2.4 *Wonen en bevolkingsontwikkeling*

In de binnenstad wonen 775 personen in 505 woningen (situatie 2012). De bevolkingssamenstelling is afwijkend t.o.v. de gehele stad Steenwijk. Opvallend is de geringe grootte van de huishoudens. Bestaat een huishouden in de binnenstad uit 1,6 personen, in geheel Steenwijk is dat 2,3 personen. Het aantal één persoonshuishoudens is 60% van het totaal aantal huishoudens, terwijl dat in de hele stad slechts 32% is. 12% van de huishoudens in de binnenstad heeft kinderen, in de hele stad is dat 36%. In de binnenstad is de leeftijdsgroep van 15 tot 25 jaar en die van 25 tot 45 jaar zonder kinderen oververtegenwoordigd. Het centrum valt niet op door extra vergrijzing. Van de 505 woningen in de binnenstad is 25 % koopwoningen en 75% huurwoning. In de hele stad staan 56% koopwoningen en 43% huurwoningen. De huurwoningen in de hele stad zijn vrijwel geheel in handen van woningcorporaties, terwijl in de binnenstad de helft van de huurwoningen eigendom zijn van particulieren, die deels buiten de stad of provincie wonen.

Uit het recente woningmarkt- en woningbehoefteonderzoek (Companen 2016) blijkt dat het aantal inwoners de komende 10 jaar in Steenwijkerland beperkt groeit (met ruim 150 inwoners)⁶. Na 2025 zal het aantal inwoners licht dalen tot uiteindelijk 42.700 in 2040. Net als elders neemt in de gemeente het aandeel jongeren af, terwijl het aandeel ouderen groeit. Tot 2025 is er groei bij zowel de groep van 55 tot 75 als bij 75-plussers. Na 2025 groeit alleen nog de groep 75-plussers. Met name in de gezinsleeftijd (35-54 jaar) neemt het aantal inwoners fors af, met bijna 2.000 personen. Het aantal huishoudens is bepalend voor de woningvraag in Steenwijkerland. Door enerzijds meer ouderen (die in kleinere huishoudens leven) en anderzijds individualisering, worden huishoudens steeds kleiner. Hierdoor groeit, ondanks de bijna stabiele bevolking, de woningbehoefte nog wel met bijna 1.200 tot 2025. Vanaf 2025 tot 2040 is de behoefte lager (350). Rekening houdend met de instroom van statushouders, dan valt de groei de komende tien jaar naar verwachting 200 tot 400 huishoudens hoger uit. In Steenwijk is in absolute zin de groei het grootst (+400 huishoudens tot 2025, +160 tussen 2025 en 2040).

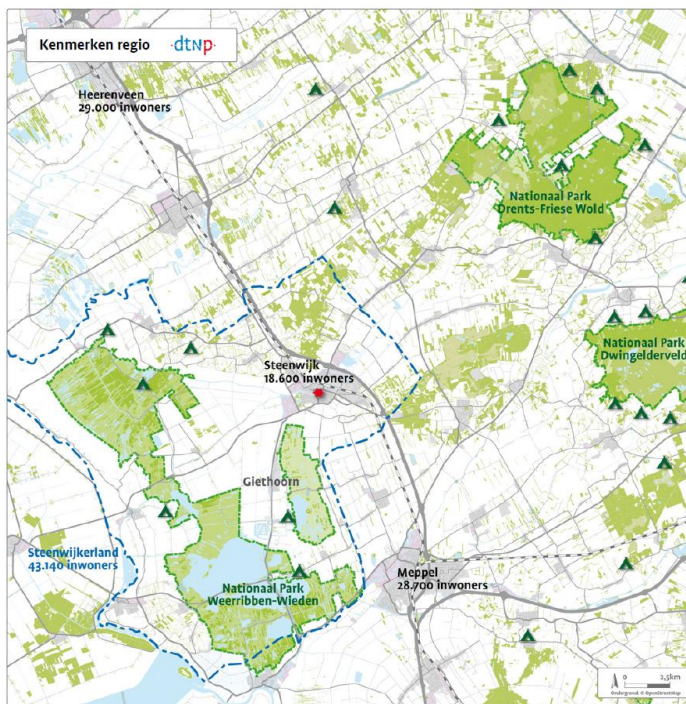
⁴ Zie ook bijlage 3.

⁵ Dit zijn overigens niet alleen winkelpanden, maar ook bijvoorbeeld (particuliere) dienstverlening.

⁶ De groei kan hoger zijn door de instroom van statushouders. Mogelijkerwijs groeit de bevolking tot 2025 met 500 tot 1.000 personen extra (afhankelijk van de omvang van de vluchtelingstroom en hun verblijf in Steenwijkerland).

2.5 Toerisme en horeca

Steenwijk is gelegen in een toeristisch gebied in het hart van drie nationale parken. Dit biedt een unieke kans toeristen te binden, die meerdaags verblijven in de diverse vakantieparken in de regio.

Het aanbod aan toeristisch/recreatieve voorzieningen in de binnenstad is matig (BRO, 2008). Mede als gevolg daarvan maken de toeristisch/recreatieve bestedingen maar een tamelijk beperkt aandeel uit van de totale omzet in de detailhandel (€ 0,8 miljoen dagelijks en € 0,5 miljoen niet dagelijks). Gezien de beperkte ontwikkelingen op dit gebied mag verondersteld worden dat dit beeld nog steeds volstaat.

Steenwijk heeft weliswaar een turbulente geschiedenis, die in de vorm van de stadswallen en het historische stratenpatroon nog zichtbaar zijn, maar een gemiddelde toerist of bezoeker merkt daar (te) weinig van. De kwaliteit van de vesting is tot nu toe integraal onvoldoende benut, terwijl de belevingswaarde één van de belangrijkste aspecten is van een toekomstbestendige binnenstad. De belevingswaarde zit in zaken als sfeer, aankleding, uitstraling en inrichting van de openbare ruimte, maar deels ook in meer tijdelijke gebeurtenissen en evenementen.

2.6 De Markt

De Markt neemt een bijzondere positie in. De Markt is, zowel qua beleving en functie, niet het echte stadshart. Het betreft dan niet alleen het plein, ook de aangrenzende bebouwing. Het plein en de directe omgeving (m.n. de zuidzijde van de Markt) worden al geruime tijd genoemd in plannen en visies. Tot een gewenste invulling heeft het niet geleid. De invulling van de zuidzijde staat niet op zichzelf en heeft een relatie met de inrichting van de Markt. De huidige inrichting laat te wensen over. Het straatprofiel doorgezet aan de randen van het plein, waardoor de bebouwing wordt afgesneden van het plein. Aan de zuidkant is er ruimte voor de auto en parkeren. Door de smalle rijbaan en stoep is er te weinig ruimte voor voetgangers en fietsers, waardoor gevaarlijke situaties ontstaan.

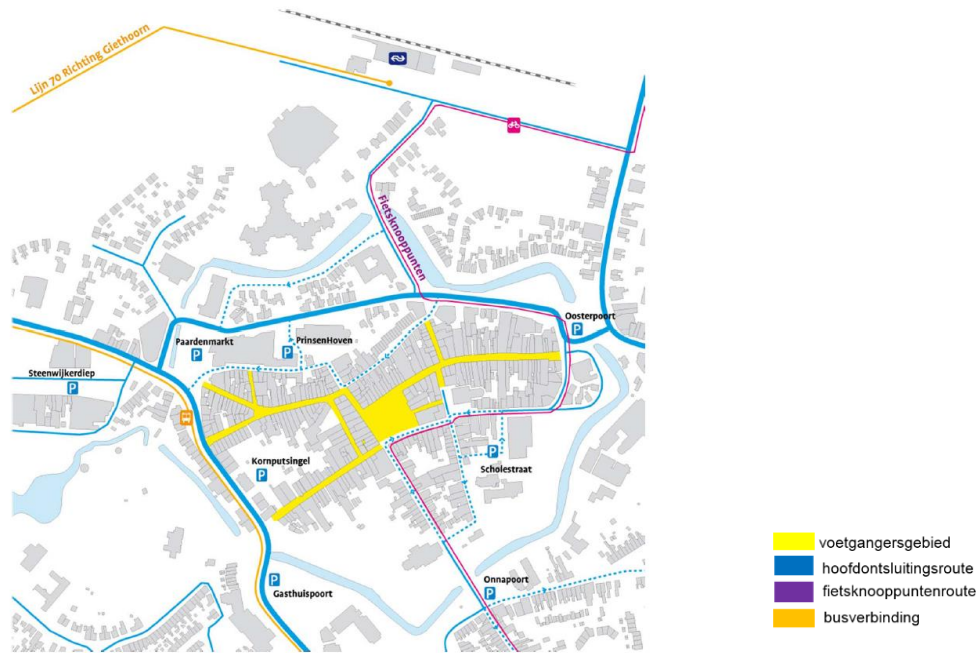
De horeca is m.n. rond de Markt geconcentreerd en zorgt voor een levendige stad. De horeca is als integraal onderdeel van het winkelgebied steeds belangrijker geworden en onlosmakelijk verbonden met recreatief winkelen. Goede daghorecavoorzieningen dragen bij aan het verlengen van de verblijfsduur en daarmee indirect aan het verhogen van de bestedingen door bezoekers. De segmentering in Steenwijk is overwegend van het eenvoudige niveau. Vooral in het midden/hogere segment wordt mediterrane thema- horeca gemist.

2.7 Bereikbaarheid en parkeren

Essentieel voor het functioneren van een binnenstad is de bereikbaarheid. Hoe kom ik er per auto, fiets of openbaar vervoer? Zijn er voldoende parkeerplaatsen en is er een duidelijke routing en bewegwijzering. Geconstateerd wordt dat het parkeren in balans is in het centrumgebied. Er zijn voldoende parkeerplaatsen op korte afstand van de winkels en dus dichtbij het voetgangersgebied (mede door de realisatie van de parkeergarage Gasthuispoort). Sinds begin 2015 is het betaald parkeren in het centrum afgeschaft en vervangen door een blauwe zone. Ondernemers in de binnenstad merken de positieve effecten van het afschaffen van betaald parkeren. Het aantal bezoekers is toegenomen, m.n. ook uit het omliggend gebied en de parkeerplaatsen zijn zichtbaar vaker bezet.

Het historisch stratenpatroon, dat wordt gekoesterd, kent ook een keerzijde. Het zijn veelal krappe bochten, waardoor vrachtverkeer deels over de stoep draait. In de binnenstad is geen aparte (aantrekkelijke) fietsroute door de binnenstad, terwijl het wel onderdeel vormt van het fietsknooppuntenroute. Wel kunnen de fietsen wel op veel plekken in en nabij het voetgangersgebied gestald worden.

Voor de toerist laat de bereikbaarheid en de routing te wensen over. De bewegwijzering van het NS station naar de binnenstad is niet optimaal, terwijl het wel op loopafstand ligt.

2.8 SWOT analyse

In deze paragraaf wordt op basis van bovenstaande analyse en de input vanuit de werkgroep een SWOT analyse gepresenteerd.

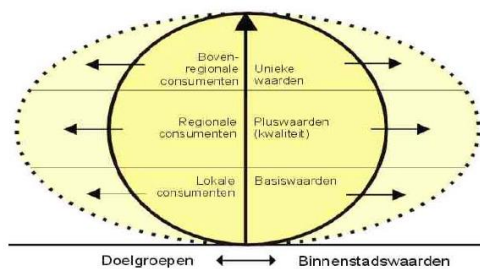
Sterk	zwak
<ul style="list-style-type: none"> - Gratis parkeren - Ruim aanbod parkeerplaatsen - Historisch stratenpatroon - Stadswallen en grachten - Historische panden/monumenten - Rams Woerthe en Hildo Krop - Evenementen - "draaiing" Albert Heyn - Gezellige overzichtelijke stad - Bereikbaarheid 	<ul style="list-style-type: none"> - Weinig uitstraling: geen trotse markeringen van panden, beelden - Geen verrassende doorkijkjes, in combinatie met wandelroute. - Leegstand en slecht onderhoud panden - Onzichtbaar aanbod voor toeristen - Rommelig straatbeeld (reclameborden, uitstallingen) - Onvoldoende herkenning als vestingstad - Braakliggende kavels/verpaupering - Geen rustpunten / zitbanken voor ouderen - Onveilige verkeerssituaties - Geen speelmogelijkheden voor kinderen - Aandeel recreatieve branches is lager dan gemiddeld - Relatief laag besteedbaar inkomen - Relatief beperk aantal consumenten binnen bereik - Looproutes zwak - Niet/weinig ingespeeld op toeristen (brochures, wandelingen, enz.). - Beperkt aandeel toeristisch, recreatieve bestedingen
kans	bedreiging
<ul style="list-style-type: none"> - Marktplein - Warenmarkt - Geschiedenis stad - Historische figuren/bedrijven - Stadsmuseum - Feestdagen/gebruiken - Ligging in toeristisch gebied - Vestingstad - Beleving, sfeer, historie 	<ul style="list-style-type: none"> - Verzorgingsgebied onder druk - Koopstromen onder druk - Structurele leegstand - Streekfunctie - Langgerekt centrum - Vaak korte bewoning, geen binding - Afname en verschraling winkelbestand - Kwetsbaar centrum qua omvang en aanbod (tussen laken en servet) - Hoge gevoeligheid internetbestedingen - Leegstand meer dan gemiddeld

3 Visie op hoofdlijnen

3.1 Vestingstad centraal

Vestingstad is het leidende thema binnen de visie. Ondernemers, bewoners en gemeente zien in het thema vestingstad het onderscheidende karakter van Steenwijk. Inzet is om deze identiteit (DNA) en daarmee het onderscheidende profiel te versterken. Naast inzicht in wie je als stad bent, is het ook van belang te weten hoe je wordt gezien (wat is je imago?) En alhoewel het begrip vestingstad vaker wordt geuit (zo is de Handelsvereniging Steenwijk, in het kader van de BIZ, omgevormd tot Stichting Steenwijk Vestingstad en de traditionele midweekfeesten herbenoemd tot vestingfeesten), laat de identiteit in fysieke zin te wensen over. De vestingstad wordt nog onvoldoende beleefd en herkend. Bij het begrip vestingstad zijn sfeer, beleving, authenticiteit, historie, nostalgie en cultuur centrale begrippen. De combinatie van deze factoren maakt de binnenstad aantrekkelijk, onderscheidend en bepalend voor een bezoek aan de binnenstad. Het accent komt aldus te liggen op de belevingswaarde van de binnenstad. Dit vereist een goede ruimtelijke kwaliteit van het winkelaanbod en de uitstraling, maar ook van het openbaar gebied. Het is deze opeenstapeling van diversiteit, die een voorwaarde is voor een levendige en dynamische binnenstad.

Steenwijk trekt nog steeds relatief veel bezoekers van buiten de eigen plaats. Ondanks dit gegeven wordt (h)erkend dat als gevolg van diverse ontwikkelingen het verzorgingsgebied niet voldoende zal zijn om de huidige detailhandelsfunctie in de binnenstad overeind te houden. Er zijn dus andere dragers nodig voor de binnenstad. Steenwijk heeft kansen om meer toeristen te trekken met vestingstad als onderscheidend karakter en door de ligging in een voor toerisme aantrekkelijke regio. De binnenstad wordt dan gezien als een “place to be” en niet alleen als “place to buy”, voor de Steenwijkers, maar zeker ook voor de bezoekers. Deze doelgroepen hebben verschillende verwachtingen (waarden) waaraan de binnenstad moet voldoen om aantrekkelijk te zijn en te blijven. Er kunnen drie groepen onderscheiden worden: de lokale consumenten, de regionale consumenten en de bovenregionale consumenten (zie onderstaand).

Doelgroepen en binnenstadwaarden (bron: BRO 2008)

Voor de lokale bezoeker is de binnenstad de primaire aankoopplaats. Het bezoekmotief ligt in de nabijheid en in het doelgericht bezoek aan winkels (basiswaarden). Het gaat om frequent bezoek, maar met minder bestedingen per keer dan regionale en bovenregionale bezoekers. Het basisniveau van de winkels in de binnenstad blijft belangrijk voor bewoners om hun dagelijkse boodschappen te doen. Steenwijk trekt momenteel relatief gezien nog steeds veel bezoekers van buiten de eigen plaats. Het aantrekken van meer bezoekers is lastig gezien de in de analyse geschetste ontwikkelingen. Zo is de groei van het aantal inwoners in de regio beperkt, de concurrentie met andere winkelgebieden groot, is er druk van internet enz. Het voldoen aan de basiswaarden alleen is niet voldoende om de regionale bezoekers te blijven trekken. Belangrijk zijn de zogenaamde pluswaarden: kwaliteit van het winkelaanbod, ruimtelijke kwaliteit van het

winkelgebied, sfeer, gezelligheid, uitstraling in combinatie met leisurevoorzieningen (theater, bioscoop) en horeca en uiteraard een goede (auto-)bereikbaarheid en voldoende parkeercapaciteit. Ook de warenmarkt kan een specifieke regionale trekker zijn.

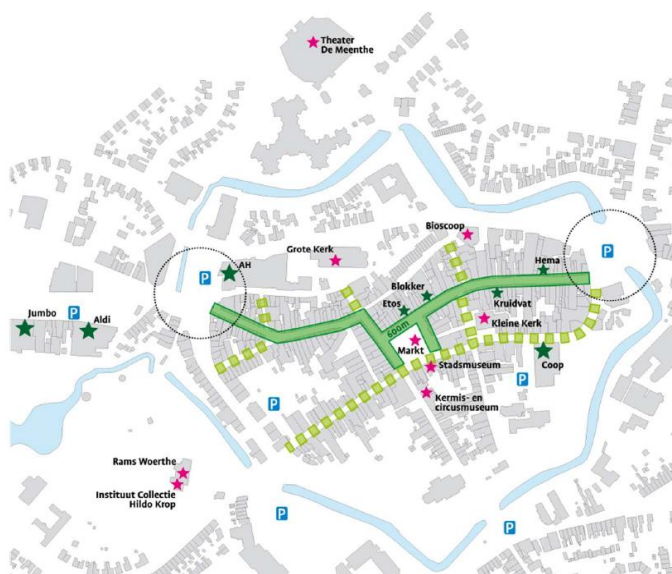
Belangrijke kansen voor Steenwijk liggen in de unieke waarden. Steenwijk vormt het centrum van een regio met veel toeristische-recreatieve potenties met veel verblijfsrecreatie. Het is van belang deze groep meer te binden, en daarvoor zullen investering in het centrum gebied noodzakelijk zijn.

3.2 Aanbodstructuur detailhandel

Compact centrum

Belangrijk uitgangspunt is het concentreren van de winkels in een kleiner gebied. Het huidige winkelgebied is te groot van omvang, waardoor er, als gevolg van de in de analyse genoemde ontwikkelingen, leegstand is ontstaan in het winkellint. Het bestedingsniveau en –patroon van het verzorgingsgebied dwingt tot concentratie van de detailhandel om aantrekkelijk te blijven. De leegstand, de trends op het gebied van de detailhandel en de dynamiek op de koop- en huurmarkt onderstrepen de noodzaak voor het maken van deze duidelijke keuze over het toekomstig winkelareaal. Clustering past in het beeld van afname van winkels en is ook een antwoord om de leegstand tegen te gaan. Bij concentratie ontstaat tevens een meerwaarde voor de betreffende winkels, door profijt te hebben van elkaars nabijheid en aantrekkingskracht. De consument heeft het voordeel van gemak, overzichtelijkheid en keuzemogelijkheden. Concentratie resulteert in meer bezoekers en daarmee meer draagvlak voor verbreding en verdieping van het totale assortiment. Het streven naar deze clustering is reeds in 2008 benoemd door BRO in haar studie “Naar een nog sterkere binnenstad”. Deze beleidslijn is in 2011 voortgezet vanuit de door B&W vastgestelde notitie “compleet, compact, centrum Steenwijk”.

Ingezet wordt op het clusteren van de winkelfunctie op de hoofdas Oosterstraat, Markt, Woldpromenade. Aan weerszijden van deze as bevinden zich publiekstrekkers (Hema en Albert Heijn) en kennen een goede parkeermogelijkheid. Uitgaande van het gegeven dat aanloopstraten te definiëren zijn als de conramal van het kernwinkelgebied gaat het om de Korte Woldpromenade, Brouwerstraat, Gasthuisstraat, Scholestraat, Kerkstraat, Markt zuidzijde, Doelenstraat en Vrouwenstraat.

Hoofdas detailhandelsstructuur (Bron DtnP 2016)

Inzet op de hoofdas voor detailhandel vraagt om het maken van keuzes en het actief uit de markt halen en/of transformeren van winkelopervlak elders. M.n. de Gasthuisstraat zal vanuit deze visie op termijn een geleidelijke functieverandering ondergaan naar de functie wonen. Juist deze straat leent zich voor een stimulering van de woonfunctie gezien de ruimtelijke kwaliteiten. Zo grenzen de achtertuinen aan de wal, hetgeen een mooie groene rustieke invulling geeft, terwijl de voorkant van de gevels grenzen aan de levendige toegangsweg naar de stad.

Beseft wordt dat ook tijdelijke invullingen van leegstaande winkelpanden bij kunnen dragen aan het levendig en verrassend houden van een winkelgebied. Dit instrument is beperkt inzetbaar. Structurele leegstand vraagt structurele oplossingen. Tijdelijke invulling van een groeiend aantal lege winkelpanden kan leiden tot uitstel van de onvermijdelijke keuze structureel in te grijpen. Ondanks dit gegeven worden tijdelijke initiatieven toegejuicht. Het versterkt het onderscheidend vermogen en manifesteert zich dynamisch (wisselend en gevarieerd aanbod naar tijd en plaats).

Versterken ambachtelijk ondernemerschap

Een belangrijke basisvoorwaarde voor een aantrekkelijk centrum is een aansprekend, bij de vestingstad passend, winkelaanbod. Met functies en branches die passen bij het karakter en de uitstraling van de stad. De inzet richt zich op een branchemix met kleine ambachtelijke winkels, met zelfstandige, gastvrije ondernemers passend bij het thema vestingstad, onderscheidend en bijdragen aan de sfeer. De consument waardeert een ambachtelijk product vooral door de wijze waarop en met welke grondstoffen deze wordt gemaakt. Deze ontwikkeling sluit aan op de aandacht voor natuur, omgeving, streekeigenheid en duurzaamheid. Een product krijgt meerwaarde door te weten wie het gemaakt heeft en met welke motieven. Het (ambachtelijk) maken en verkopen komen dus veel dichterbij elkaar. Ambacht en eigen vakmanschap om te ontmoeten, te ervaren en daardoor te beleven.

3.3 *Ruimtelijke kwaliteit*

Een schoon, heel en veilig centrum en een aantrekkelijk verblijfsklimaat

Een goede ruimtelijke kwaliteit bepaalt voor een groot deel de aantrekkingskracht van het centrum voor consumenten en bezoekers. Herkenning en beleving van Steenwijk als vestingstad vraagt een goede ruimtelijke kwaliteit en uitstraling van het openbaar gebied. Basis is een schone, veilige en gastvrije binnenstad. Geen achterstallig onderhoud, voldoende prullenbakken een uitnodigende, gastvrije en schone uitstraling. Het winkelgebied dient dan ook toegankelijk te zijn voor bewoners en bezoekers die minder mobiel zijn. Ingezet wordt dan ook op een winkelgebied dat maximaal comfort levert voor minder valide mensen. Het streven is erop gericht om een ambiance van sfeer, gezelligheid te creëren, omlijst door het thema vestingstad. Dit met als doel het realiseren van een uitnodigend verblijfsklimaat, en een herkenbare identiteit als vestingstad. Dit vraagt om investeringen in het openbaar gebied en in de historische gebouwen die de aantrekkelijkheid van Steenwijk en het verblijfsklimaat verbeteren.

De Markt

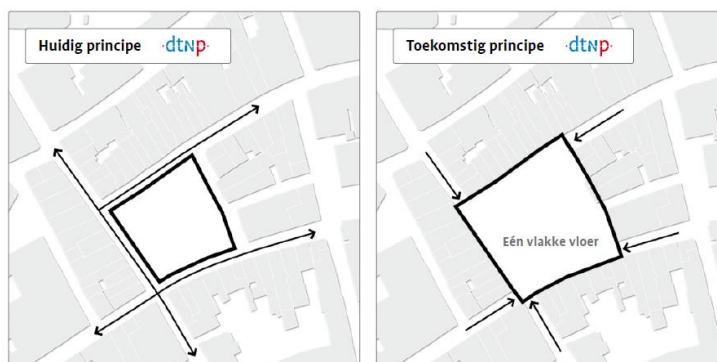
In de binnenstad is de Markt dé plek waar de passantenstromen bij elkaar komen en waar het verblijfsklimaat belangrijk is. Een gezellig en aantrekkelijk markplein is het uitgangspunt. Dat is het momenteel nog niet. Een versterking van de Markt heeft hoge prioriteit, zowel het plein als de wanden en daarmee het gevelbeeld. De inrichting van de openbare ruimte op de Markt staat niet los van de invulling van de wanden. De Markt is een integraal vraagstuk, waar economie en

beleving en wonen bij elkaar komen. De Markt is van ons allemaal en Steenwijk is nauw verbonden met de Markt.

De ambitie is om de rijke historie als vestingstad meer zichtbaar en beleefbaar te maken. Niet alleen voor toeristen, ook om Steenwijkers bewust te maken van hun eigen historie (identiteit, trots). Vertrekpunt voor de herinrichting is het integraal plan dat gezamenlijk met ondernemers, bewoners en gemeente is opgesteld. Uitgangspunten voor een herinrichting zijn in ieder geval:

- De Markt als huiskamer van de stad met een knusse, gezellige en authentieke uitstraling;
- Het versterken van de horeca en terrasfunctie die het verblijfsklimaat stimuleren. De horeca wordt als integraal onderdeel van winkelgebieden steeds belangrijker.
- Het versterken van de musea die centrale functie en identiteit van het plein te verbeteren;
- Het behoud van voldoende ruimte voor de wekelijkse warenmarkt. Het is een belangrijke publiekstrekker en de Markt is daarvoor de logische historische plek. (Wel dient de warenmarkt verbeterd te worden zowel in aantal kramen als opzet);
- Het inzetten op een onderscheidende identiteit. Maak het verhaal van Steenwijk zichtbaar
- Het behoud van voldoende ruimte voor (kleinschalige) evenementen;
- Het inrichten van een gelijkvloers plein van gevel tot gevel op één niveau. Het opheffen van de bestaande parkeerplaatsen op de Markt.

Toekomstige inrichtingsprincipe Markt (bron DtnP, 2015)

Rams Woerthe

Alhoewel uit historisch perspectief Rams Woerthe geen relatie heeft met de vesting, wordt vanwege het unieke karakter van zowel het pand als het park hierop ingezet. Niet alleen herbergt de villa de collectie Hildo Krop, maar het woonhuis van Tromp Meesters is een Jugendstil pand met bovenregionale uitstraling. Het heeft zeker potentie om bij te dragen aan het versterken van de sfeer en beleving van de stad. Het pand, maar zeker het park staan nu nog op zichzelf en hebben

geen duidelijk verbinding met de toeristische aantrekkelijkheid van de binnenstad. Voor het 'totaalprodukt' Steenwijk, wordt ingezet op de toeristische verbinding van Rams Woerthe met de binnenstad en het vergroten van de aantrekkelijkheid van het park voor bezoekers. Het park heeft potentie om zich te ontwikkelen tot een stadspark waar mensen kunnen ontspannen en genieten.

Bereikbare binnenstad

Ingezet wordt op een aangenaam verblijfsklimaat in de binnenstad zowel voor de bewoner als de bezoeker van de stad. Dit heeft een directe relatie met de verkeersstromen in en rond de stad. Een autoluwe stad ten gunste van het langzame verkeer draagt weliswaar bij aan een aangenaam verblijfsklimaat, maar de commerciële voorzieningen in de stad dienen ook goed bereikbaar te zijn en te blijven. Hier zal dan ook een goede balans in gevonden moeten worden.

Uit de analyse is gebleken dat het parkeren in balans is. Er zijn voldoende parkeerplaatsen en de positieve effecten van het afschaffen van betaald parkeren zijn merkbaar. Wel kan de routing en de bebording op een aantal plekken verbeterd worden. M.n. bij het station Steenwijk wordt een goede verwijzing naar de binnenstad en de overige toeristische gebieden in de gemeente node gemist. In combinatie met de verdere ontwikkeling van de plannen voor de Markt zal ook aandacht worden besteed aan het verbeteren van de mogelijkheden van fietsparkeren en wordt ingezet op het bieden van maximaal comfort voor mindervaliden.

3.4 *Stimuleren toeristische potentie*

De binnenstad kan meer bestedingen genereren als er meer toeristen Steenwijk bezoeken en hier verblijven. Deze 'extra' bezoekers vormen een belangrijke doelgroep nu de streekfunctie van Steenwijk voor dagelijkse en niet-dagelijkse goederen afneemt. Ingezet wordt dan ook op deze toeristen, die dienen te gaan zorgen voor meer bestedingen in Steenwijk. De kansen voor de binnenstad van Steenwijk liggen vooral in het uitbouwen van het toeristisch potentieel en kwaliteiten van de stad. Het aantrekken van deze nieuwe doelgroep gebeurt niet enkel door de identiteit te versterken, te investeren in het openbaar gebied en de Markt, maar ook door een goed uitgekende marketingstrategie en promotie.

Het centrum is niet alleen een plek om te kopen, maar ook om te vertoeven, te ontmoeten, te ervaren en te netwerken. Daarmee gaat het dus naast winkelen om cultuur, historie en een juiste mix aan detailhandel, horeca en (ambachtelijke) dienstverlening. De inzet is erop gericht om samen met betrokken partijen de unieke en onderscheidende eigenschappen zo te positioneren dat relevante doelgroepen voor de stad kiezen. Het gaat dan om het uitnutten van deze kwaliteiten van de stad in combinatie met het beleven ervan. Het is van belang om de binnenstad zelf meer te promoten en niet enkel de evenementen. Dit vraagt een gedegen marketingstrategie voor de relevante doelgroepen. In samenhang vormen deze elementen een goede basis om de stad Steenwijk als specifieke vestingstad te promoten. Marketing Oost heeft in het kader van de gebiedspromotie onderzoek gedaan naar relevante doelgroepen. Bijlage 4 gaat hier nader op in.

Het ontwikkelen en promoten van de kwaliteiten van de binnenstad alleen is niet voldoende. Er zullen ook voldoende evenementen en activiteiten georganiseerd moeten worden. In de binnenstad worden reeds veel evenementen en activiteiten georganiseerd, die doorgaans goed bezocht worden. Ook op cultureel vlak wordt veel georganiseerd (bijvoorbeeld Kopje Cultuur). De binnenstad wordt bij deze evenementen als decor gebruikt.

4 Uitvoeringsagenda

4.1 Inleiding

De analyse en visie worden in dit hoofdstuk uitgewerkt in een uitvoeringsagenda. In deze agenda worden voorstellen gedaan welke activiteiten opgepakt gaan worden om de doelen te realiseren. De agenda is opgebouwd uit drie onderdelen, die in de volgende paragrafen nader omschreven zullen worden. Het gaat om de onderdelen aanbodstructuur en leegstandbestrijding, ruimtelijke kwaliteit en toeristische potentie.

4.2 Aanbodstructuur en leegstandbestrijding

Compacte stand

De leegstand en trends op het gebied van detailhandel onderstrepen de noodzaak van herschikking van functies in het centrum. Een toekomstbestendige binnenstad is een compactere binnenstad, met een vermindering en concentratie van de detailhandel op een kleiner oppervlak. Het herschikken, transformeren en concentreren van functies is geen eenvoudige opgave en vergt lange adem en een rechte rug. Het doel van de herstructurering en het herschikken van functies is het behoud en versterken van een levendige stad, waarbij detailhandel en leisure worden afgewisseld met wonen en maatschappelijke functies.

In de binnenstad is reeds ervaring opgedaan met het concentreren van de detailhandel en transformatie van functies. Vooruitlopend op de wettelijke regeling Stedelijke Kavelruil heeft het Kadaster in opdracht van de provincie Overijssel een pilotstudie uitgevoerd naar de toepassingsmogelijkheden van stedelijke kavelruil. Naast het bepalen van de reikwijdte van het instrument en de rol van de provincie, betrof de pilot het ondersteunen van twee specifieke gebiedsinitiatieven, waarvan centrum Steenwijk er één was. De resultaten zijn inmiddels bekend en bieden aanknopingspunten om de ambities om te komen tot een compact centrum waar te maken. Stedelijke kavelruil wordt gezien als een belangrijk instrument dat kan bijdragen aan de revitalisering van het centrum.

Om het proces van stedelijke kavelruil mogelijk te maken, is een onafhankelijke trekker nodig, die de belangen van ondernemers, bewoners en overheid kent en in balans kan behartigen. Om een actief revitaliseringproces in de vorm van stedelijke kavelruil te starten moet een concrete keuze worden gemaakt voor het verplaatsen van branches, functies en ondernemingen naar het kernwinkelgebied en het samenvoegen en omvormen van het achterblijvend vastgoed voor andere functies. Het herverkavelingproces is een proces waarbij meerdere partijen in vertrouwen samen moeten optrekken. Door een consultatie (wenszitting) te doen met alle stakeholders in het centrum kunnen concrete aanknopingspunten worden gedefinieerd om een mogelijke herverkaveling te starten. Uit deze inventarisatie zal pas blijken of er voldoende aanknopingspunten te vinden zijn voor een stedelijke kavelruil in het centrum van Steenwijk, en welke project het startpunt kan vormen van de transformatie.

Nagegaan dient te worden of er voldoende programma is om de transformatie te bekostigen. Aangezien herverkaveling en transformatie aan de basis staat om te komen tot een compact en levendige binnenstad, zal hier ook fors in geïnvesteerd worden. Het realiseren van een positieve businesscase voor de gebiedsopgave als geheel en voor individuele eigenaar is hierbij randvoorwaardelijk.

De binnenstad biedt nog meerdere mogelijkheden om het aantal woningen uit te breiden in inbreidingslocaties. Met de realisatie van dit soort projecten kan enerzijds de beeldkwaliteit van nu als zwakke punten te kenmerken plekken verbeterd worden, en tevens kan het aanzicht van de stad vanaf de wallen verbeterd worden (nu vaak zicht op lelijke achterkanten).

Ondersteunen ondernemers

De in deze visie genoemde veranderingen en ontwikkelingen bieden ook kansen en mogelijkheden voor de retail. Door het combineren van verschillende verkoopkanalen (online en offline) en het introduceren van nieuwe concepten, waarbij horeca, showroom, ontmoetingsplek, cultuur, dienstverlening en winkel worden gecombineerd, kunnen ondernemers nieuwe verdienmodellen ontwikkelen. Ingezet wordt om nieuwe potentiële ondernemers te begeleiden en te ondersteunen vanuit Steenwijk Vestingstad. Gestreefd wordt naar het toevoegen van ambachtelijke winkels (hobby/schilderen, koken, mode, streekproducten/biologische markt). Daarnaast wordt ingezet op het stimuleren van ondernemerschap bij bestaande en nieuwe ondernemers om de aanbodstructuur te versterken en de differentiëren. In het huidig winkelklimaat is het niet eenvoudig om te starten en/of vernieuwende concepten te ontwikkelen. Ingezet wordt op het ondersteunen en begeleiden van nieuwe potentiële ondernemers.

4.3 *Ruimtelijke kwaliteit*

De Markt

Geconstateerd is dat de herinrichting van de Markt prioriteit heeft. Het realiseren van een gezellig, aantrekkelijk plein is de opgave. Basis voor de verdere planontwikkeling is het integraal plan “de huiskamer van de binnenstad” dat in opdracht van Vestingstad, gemeente en de Vereniging Bewoners Centrum Steenwijk door DtnP is opgesteld. Dit plan heeft draagvlak bij de partijen en biedt een uitstekend vertrekpunt voor nadere en concretere uitwerking.

Stimuleren verblijfsklimaat

Investerings in het openbaar gebied zijn van belang ter stimulering van het verblijfsklimaat en ter verhoging van de sfeer en beleving. Straatmeubilair, verlichting en bijvoorbeeld groen dragen hieraan bij. Onder de titel “van visie naar bestek” zal een onderzoek gaan plaatsvinden hoe het openbaar gebied (her)ingericht kan worden indachtig de uitgangspunten van de vestingstad. Dit plan is de basis voor investeringen in het gebied op dit vlak.

Rams Woerthe

Het verbinden van Rams Woerthe met de binnenstad en het verlevendigen van het park is de opgave. Het park is op dit moment nog te geïsoleerd van de binnenstad, terwijl het kwaliteiten heeft om de binnenstad te versterken. Een mooie plek om te genieten en tot rust te komen. Maar waar anderzijds ook wat te beleven valt. In combinatie met de theekoepel zullen hiervoor voorstellen worden ontwikkeld.

Stadstuin

Bijzondere aandacht verdient de zogenaamde “Holleboomlocatie” (het gebied tussen de Onnastraat, Gasthuisstraat en stadswal). Het gebied is nu deels parkeerterrein en het overige deel verkeert in een verloederde staat, dat vanaf de aangrenzende stadswal goed zichtbaar is voor het publiek. Herstructurering van dit gebied wordt dan ook voorgestaan. Reeds in 2013 is door Het Oversticht een onderzoek verricht naar de cultuurhistorische betekenis van dit gebied. Op historische kaarten is goed te zien dat het gebied altijd onbebouwd is geweest en bestond uit

verschillende stadstuinen. Het is nog de enige groene ruimte binnen de stadswallen dat een opwaardering verdient. Inzet is het realiseren van een stadstuin op bedoelde locatie, waardoor de sociale en cultuurhistorische kwaliteit van dit open gebied sterk verbeterd. Realisatie van een stadstuin draagt bij aan de sfeer, beleving en identiteit van de vestingstad. Omdat het gebied vanaf de stadswal goed zichtbaar is voor publiek is opwaardering ook vanuit toeristisch perspectief zeer aanbevelenswaardig.

Bereikbaarheid en toegankelijkheid

Het basisniveau van de winkels in de binnenstad blijft belangrijk voor bewoners om hun dagelijkse boodschappen te doen. Het winkelgebied dient dan ook toegankelijk te zijn voor bewoners en bezoekers die minder mobiel zijn. Ingezet wordt dan ook op een winkelgebied dat maximaal comfort levert voor minder valide mensen. Te denken valt o.a. aan een drempelloos winkelgebied, duidelijke bewegwijzering, het realiseren van een openbaar invalidetoilet en het mogelijk verwijderen van obstakels. Ook kan het serviceniveau worden verhoogd door rolstoelen aan te bieden voor een bezoek aan de binnenstad. Gedacht wordt aan een centraal punt waar deze afgehaald kunnen worden. Deze service in combinatie met het bieden van comfort kan ook stimulerend werken voor zorgtoeristen.,

Steenwijk beschikt over een NS intercity-station. Het stationsplein is in combinatie met de entree van de Meenthe fors verbeterd. De route van het NS station naar de binnenstad is voor een bezoeker en toerist nog steeds onduidelijk. Er mist een goede bewegwijzering en routing naar de binnenstad en naar de diverse toeristische locaties in de omgeving. Ingezet wordt op een duidelijke aantrekkelijk verbinding van het station naar de binnenstad en andersom.

Fietsers zijn een belangrijke doelgroep in de binnenstad. Tevens maken steeds meer toeristen gebruik van een (huur)fiets. In combinatie met de opkomst van de elektrische fiets, dient gekeken te worden naar stallingsmogelijkheden en oplaadpunten.

Minder (doorgaand) verkeer in de stad draagt bij aan een aangenaam verblijfsklimaat. Ook vanuit het besef dat de woonfunctie in een transformerende stad belangrijker wordt, is er meer aandacht nodig voor het verblijfsklimaat. Tevens dienen de in de binnenstad aanwezige commerciële functies nog wel goed toegankelijk te blijven, ook voor automobilisten. Met bewoners en ondernemers wordt een nieuw verkeerplan voor de binnenstad opgesteld. Gezamenlijk zal de opdracht worden geformuleerd. Op basis van het plan zullen investeringen in de binnenstad worden gerealiseerd. De verenging bewonerscomité centrum Steenwijk heeft eind 2014 reeds verkeersplan opgesteld om het centrum van Steenwijk autoluw te maken en een betere doorstroming van het verkeer te bewerkstelligen. In 2016 is wederom een plan vanuit de bewonersvereniging ontvangen. Dit onderstreept de noodzaak om gezamenlijk plannen op te stellen. De bijdragen vanuit de bewoners bieden hierbij interessante aanknopingspunten.

Belangrijke randvoorwaarde bij het ontwikkelen van routes is het op orde hebben van de basisinfrastructuur. Zo kan de info op en bebording bij de invalswegen naar de binnenstad worden verbeterd. Een overzicht van bezienswaardigheden ontbreekt m.n. voor de toerist. Nagegaan wordt derhalve wat ontbrekende elementen zijn en hoe deze ingepast kunnen worden. Ook zal de aandacht uit gaan naar de bestaande bebording en het eventueel vernieuwen en actualiseren daarvan. Tevens wordt ingezet op het ontwikkelen van een aantal (wandel)routes en brochures (ook digitaal) voor de binnenstad; aantrekkelijke routes dus met informatie over panden, personen en geschiedenis.

Uitstraling panden

Bijzondere aandacht verdienen de historische, monumentale panden in de binnenstad. De binnenstad is rijk aan monumenten. Er zijn meer dan 50 rijksmonumenten in de binnenstad. Deze panden dragen in belangrijke mate bij aan de aantrekkelijkheid, de sfeer en het verblijfsklimaat van de binnenstad. De gemeente is eigenaar van een aantal monumentale panden, die het verdienen om mede het visitekaartje te worden van de binnenstad. Derhalve worden de mogelijkheden voor restauratie verkend en uitgewerkt. Tevens worden de mogelijkheden verkend om te komen tot een meer uniforme uitstraling van de diverse reclame-uitingen, zowel op straatniveau als op de gevels en worden de mogelijkheden voor het instellen van een gevelfonds, ter stimulering van het restaureren van private eigendommen verkend.

4.3 *Stimuleren toeristische potentie*

De kansen voor de binnenstad van Steenwijk liggen vooral in het uitbouwen van het toeristisch potentieel en kwaliteiten van de stad. De kwaliteiten van de binnenstad en de evenementen zullen dat ook goed gepromoot worden. Dit vraagt een uitgekende marketingstrategie. Concreet wordt ingezet op het verbeteren van de toeristische verbinding met Rams Woerthe, het ontwikkelen van wandelroutes en brochures voor de binnenstad met diverse thema's (culinair, architectonisch, geschiedenis, overzicht bezienswaardigheden en de geschiedenis enz.).

Ook zal worden ingezet om de toeristische bebording te verbeteren, te actualiseren en te vernieuwen.

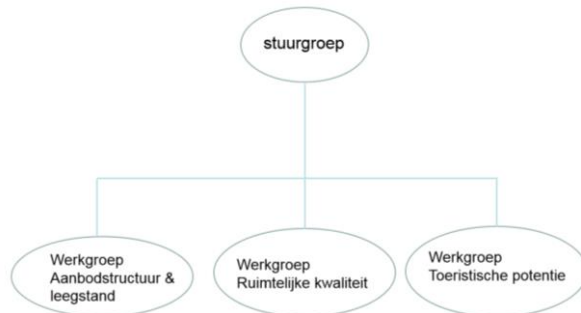
Nagegaan wordt verder of er kansen zijn voor de ontwikkeling van evenementen passend bij de identiteit van Steenwijk. Themagericht in diverse jaargetijden en inspelen op de diverse doelgroepen. Mooi initiatief hierbij zijn de plannen om het ontzet van Steenwijk onder de aandacht te brengen.

Steenwijk ligt in het middelpunt van een groot toeristisch gebied omsloten door drie nationale parken. In de promotie en marketing van Steenwijk zal dan ook nadrukkelijk de koppeling met de omgeving en de gebiedspartners worden betrokken.

5 Organisatie

5.1 Inleiding

Gezamenlijk met gemeente, SV en VBCS is de visie op de binnenstad opgesteld. Deze partijen zullen ook betrokken worden bij het uitvoeren van bovenstaande agenda. Er wordt vastgehouden aan de bestaande structuur en beproefde succesformule van een stuurgroep en werkgroepen.

Organigram: uitvoering visie binnenstad Steenwijk

Dit model van stuurgroep en werkgroepen is enkel van toepassing op de visie op de binnenstad en de uitvoeringsagenda. Naast deze structuur is en blijft er het regulier overleg op ambtelijk en bestuurlijk niveau (twee keer per jaar) met afzonderlijk de VBCS en SV, onder voorzitterschap van respectievelijk de contactwethouder binnenstad en de wethouder economie. Ter verduidelijking. In het reguliere bestuurlijk overleg met SV wordt bijvoorbeeld ingegaan op ontwikkelingen rond het Steenwijkerdiep en de BIZ. Kortom relevante bestuurlijke onderwerpen die geen deel uitmaken van de uitvoeringsagenda.

Bovenstaande structuur zal ook leidend zijn bij de aan te stellen centrummanager. De centrummanager wordt ingezet en betaald door de gemeente en SV. Bij de verdere uitwerking van de rol en de functie van de centrummanager zal deze in de voorgestane organisatie worden ingepast. Dit is momenteel nog in ontwikkeling.

5.2 Stuurgroep

De stuurgroep bestaat uit vertegenwoordigers van de gemeente (bestuurlijk en ambtelijk ondersteund), SV (maximaal 2 bestuursleden) en VBCS (maximaal 2 bestuursleden). Binnen de gemeente gaat het hierbij uit twee portefeuilles: visie/uitvoeringsagenda binnenstad en portefeuille contacten binnenstad Steenwijk. De Stuurgroep komt twee keer per jaar bijeen en is verantwoordelijk voor de voortgang van de uitvoeringsagenda. De gemeente (portefeuillehouder visie/uitvoering binnenstad) zit het overleg voor. Jaarlijks zal zij een activiteitenplan opstellen, voorzien van een begroting, waarin de in de uitvoeringsagenda genoemde projecten en activiteiten worden benoemd. Beseft dient te worden dat de uitvoeringsagenda een dynamische overzicht is van projecten en activiteiten. In gezamenlijkheid kan worden besloten projecten meer of minder gewicht mee te geven, bijvoorbeeld als de verdere uitwerking daarom vraagt. Ook is de uitvoering van de projecten en activiteiten dynamisch in de tijd. Er zijn omstandigheden denkbaar, waardoor een project naar voren wordt gehaald of juist wordt getemporiseerd.

Gezamenlijk met de drie partijen is besloten om de uitvoering van de in de agenda genoemde onderwerpen te communiceren met een voor dit doel ontwikkeld gezamenlijk beeldmerk. Dit straalt de samenwerking uit en geeft aan dat we gezamenlijk werken aan een mooie vestingstad. De logo's van de gemeente, SV en VBCS zijn hierbij betrokken.

CENTRUM STEENWIJK *samen maken we het mooier!*

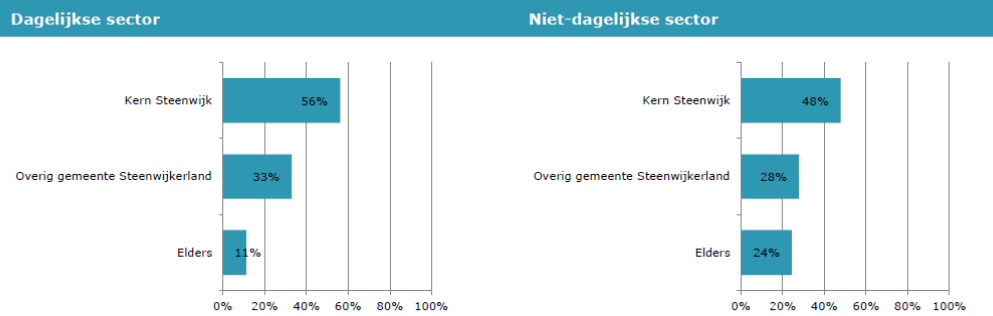

5.3 *Werkgroepen*

De indeling van de werkgroepen is conform de in de uitvoeringsagenda genoemde thema's. Waren er bij het opstellen van de visie nog zes werkgroepen, deze zijn teruggebracht tot drie. (De 6 thematische werkgroepen zijn in deze structuur ondergebracht). De drie werkgroepen worden samengesteld uit vertegenwoordigers van gemeente (ambtelijk), SV en VBCS, eventueel aangevuld met externe deskundigheid. De werkgroepen hebben als doel het nader uitwerken en uitvoeren van de in uitvoeringsagenda genoemde projecten en activiteiten. Er wordt aan de Stuurgroep verantwoording afgelegd over de voortgang van de projecten. De werkgroep bepaalt zelf de frequentie van het bijeenkomen. Het voorzitterschap van de werkgroepen is nog in ontwikkeling en is mede afhankelijk van de rol en functie van de aan te stellen centrummanager.

Bijlage 1: Resultaten koopstromenonderzoek 2015

Waar komt de omzet in het centrum van Steenwijk vandaan? (in %)

Omzet in centrum van Steenwijk

artikelgroep	Omzet uit kern Steenwijk		Omzet uit ov. gemeente Steenwijkerland		Omzet uit elders		Totale omzet	
	abs.	%	abs.	%	abs.	%	abs.	%
Dagelijks	9,9 mln	56%	5,8 mln	33%	2,0 mln	11%	17,7 mln	100%
Niet-dagelijks	13,4 mln	48%	7,8 mln	28%	6,8 mln	24%	28,0 mln	100%
<i>waarvan</i>								
Kleding	4,3 mln	43%	2,6 mln	26%	3,2 mln	31%	10,2 mln	100%
Schoenen	1,1 mln	40%	0,8 mln	29%	0,8 mln	30%	2,6 mln	100%
Huishoudelijke artikelen	1,9 mln	50%	1,1 mln	28%	0,8 mln	22%	3,8 mln	100%
Elektronica	3,7 mln	50%	2,4 mln	32%	1,3 mln	17%	7,4 mln	100%
Woninginrichting	0,9 mln	52%	0,4 mln	25%	0,4 mln	23%	1,7 mln	100%
Doe-het-zelf artikelen	0,3 mln	52%	0,2 mln	32%	0,1 mln	16%	0,7 mln	100%
Bloemen, planten en tuinartikelen	1,1 mln	70%	0,3 mln	16%	0,2 mln	14%	1,6 mln	100%

Kerngegevens economisch functioneren centrum Steenwijk

	Jaar	Dagelijkse artikelen	Niet-dagelijkse artikelen	Totaal		Jaar	Dagelijkse artikelen	Niet-dagelijkse artikelen	Totaal
		16 mln	19 mln	35 mln		2015	18 mln	28 mln	46 mln
	2015	20%	31%	25%	Het bindingspercentage is uitgedrukt als percentage van het bestedingspotentieel; het aandeel toevoeiing als percentage van de totale omzet. Hierdoor tellen beide percentages niet op tot 100%.				
		10 mln	13 mln	23 mln					
Toevoeiing in % en €	2010	36%	50%	45%					
		9 mln	20 mln	29 mln	38% van de totale omzet in de kern Steenwijk wordt behaald in het centrum				
	2015	44%	52%	49%					
		8 mln	15 mln	22 mln					

Bezoekmotieven

Top 3 van bezoekmotieven centrum Steenwijk (% genoemd)

Dagelijkse/wekelijkse boodschappen	Winkelen
1. Nabijheid / afstand (68%)	1. Nabijheid / afstand (66%)
2. Bepaalde winkels / producten (38%)	2. Parkeergelegenheid (36%)
3. Parkeergelegenheid (25%)	3. Bepaalde winkels / producten (32%)

Beoordeling kwaliteitsaspecten

Aankooplocatie afgezet tegen gemeentelijk gemiddelde

	Aankooplocatie		Gemiddeld ('15)	Uitgesplitst naar boodschappen en winkelen
	2010	2015		
Parkeermogelijkheden auto	6,8	7,7	8,0	
Bereikbaarheid	7,4	7,6	7,8	
Veiligheid winkelomgeving	7,4	7,5	7,5	
Stallingsmogelijkheden fiets	7,4	7,3	7,5	
Aanbod daghoreca	7,3	7,2	6,2	
Kwaliteit winkels	7,2	7,0	7,4	
Sfeer/ambiance	7,2	6,8	6,9	
Aantal winkels	7,1	6,6	6,6	
Inrichting winkelstraten	6,8	6,6	6,4	

Bijlage 3 toeristische doelgroepen

Ingetogen Aqua

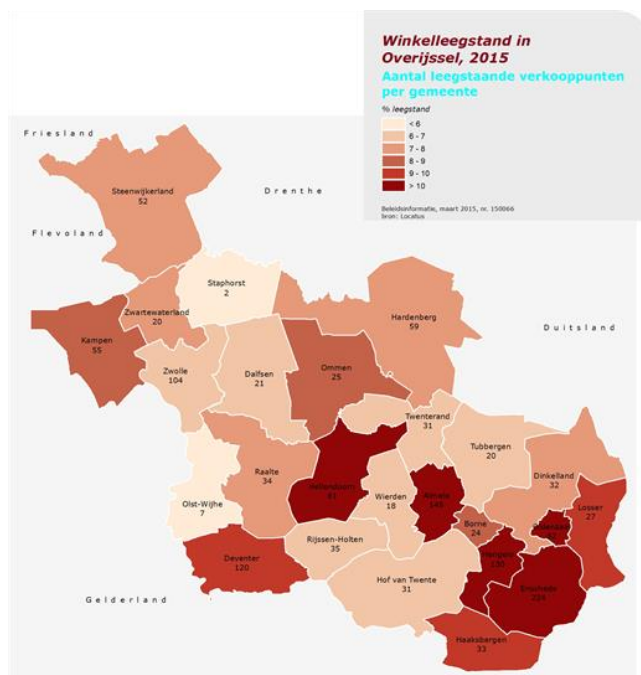
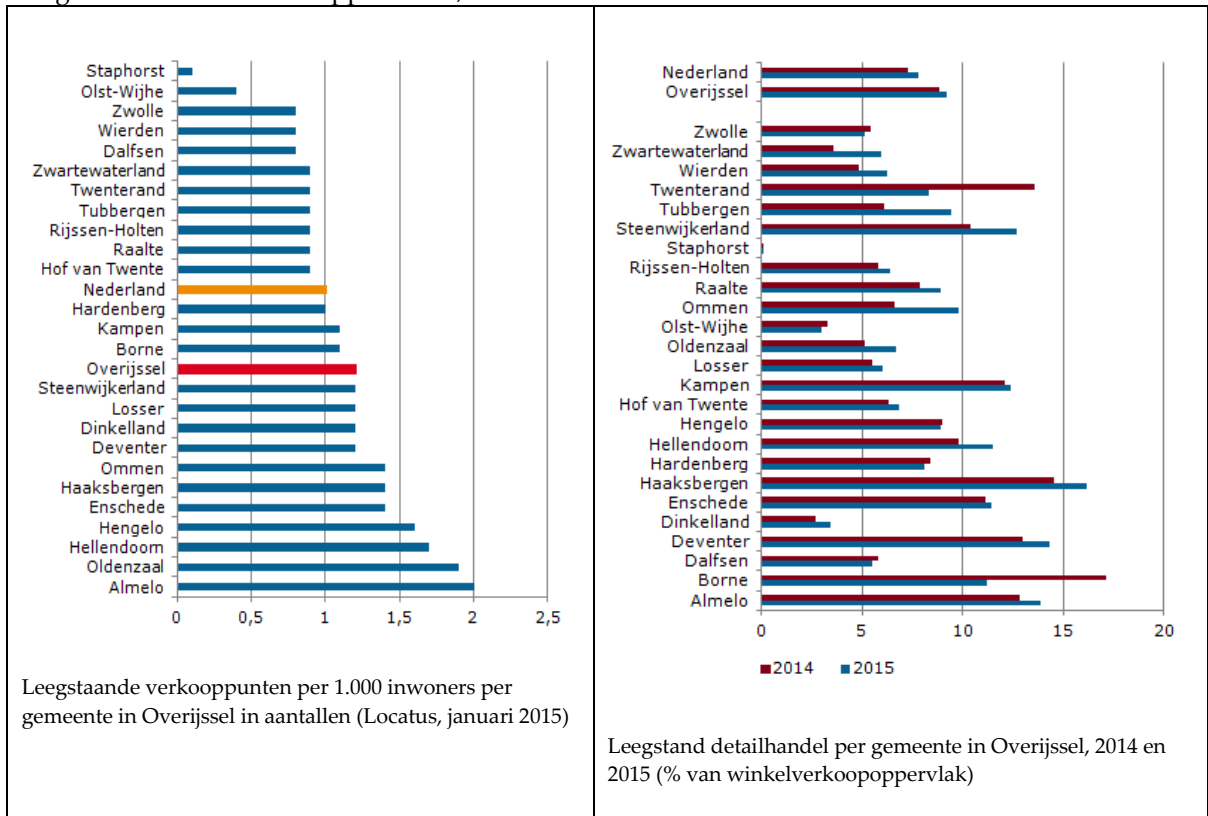
Rustige, geïnteresseerde recreanten. Zoeken inspirerende activiteiten. Gaan vaak samen met hun partner op stap. Waarderen sportieve en culturele mogelijkheden. Willen meedoen met de maatschappij en alle veranderingen die zij daarin zien. Cultuur en natuur zijn ook de keywords als het om vakantie gaat. Ze gaan in Nederland graag naar het bos of naar het strand. Een hotel of accommodatie die niet op een park staat, zoals B&B, heeft de voorkeur.

Uitbundig Geel

Echte levensgenieters. Houden van samen met anderen actief en sportief recreëren. Vaak jonge gezinnen. Zoeken graag de gezellige drukte op, recreëren is lekker eten, genieten en leuke dingen doen. Houden van een vakantie waarin ze veel kunnen doen, waar iedereen het naar de zin heeft en waar genoeg feest en vermaak is. Het liefst staan ze in Nederland op de camping of een bungalowpark. Beschikken over iets meer budget dan gemiddeld.

Bijlage 4: Leegstand

Leegstaande panden verminderen de aantrekkelijkheid van een winkelgebied en de leefbaarheid van wijken. In januari 2015 stonden in Overijssel 8,9% van de verkooppunten leeg. Dit is, na Limburg, het hoogste percentage. Landelijk bedraagt het percentage leegstaande verkooppunten 7,5%. Van het totale winkeloppervlak staat 9,2% leeg. In Nederland bedraagt het percentage leegstand van het winkeloppervlak 7,8%.

Winkelleegstand in Overijssel, 2015 (Bron: Locatus)

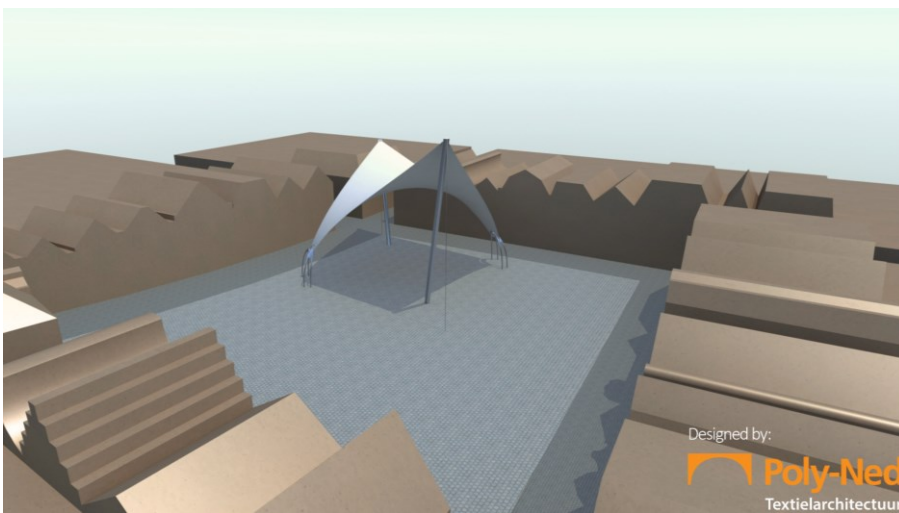
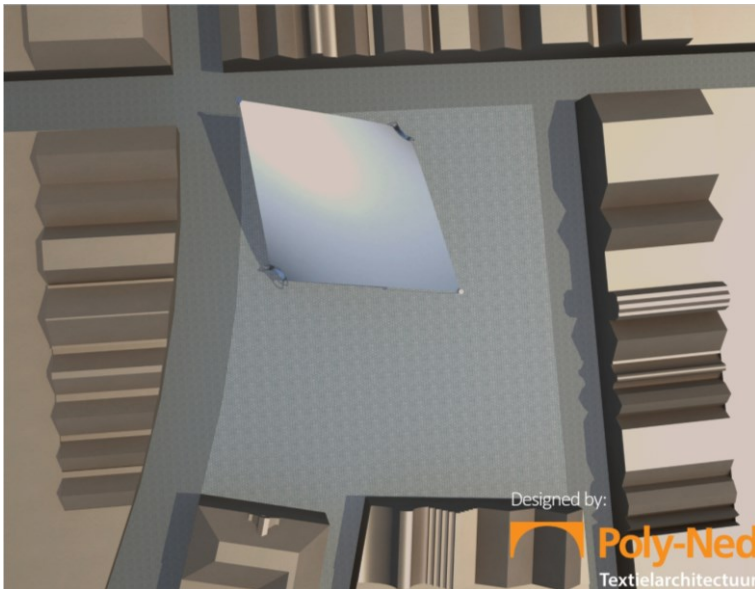
Einde bijlage: 6.1 Visie en uitvoeringsprogramma binnenstad Steenwijk - bijlage

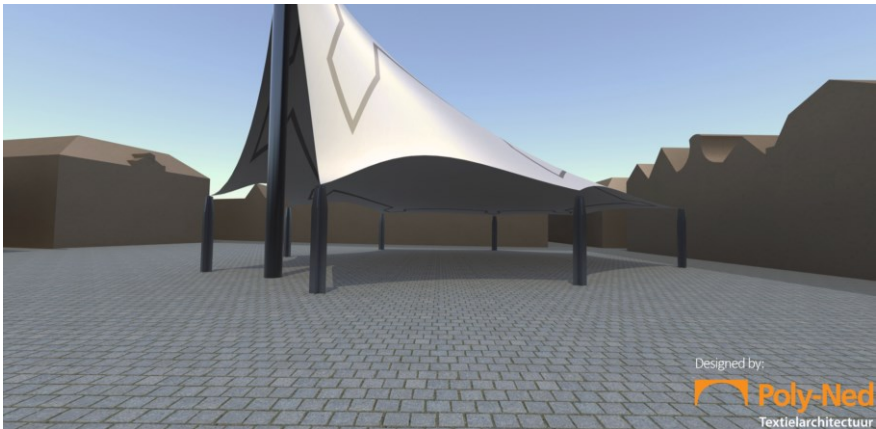
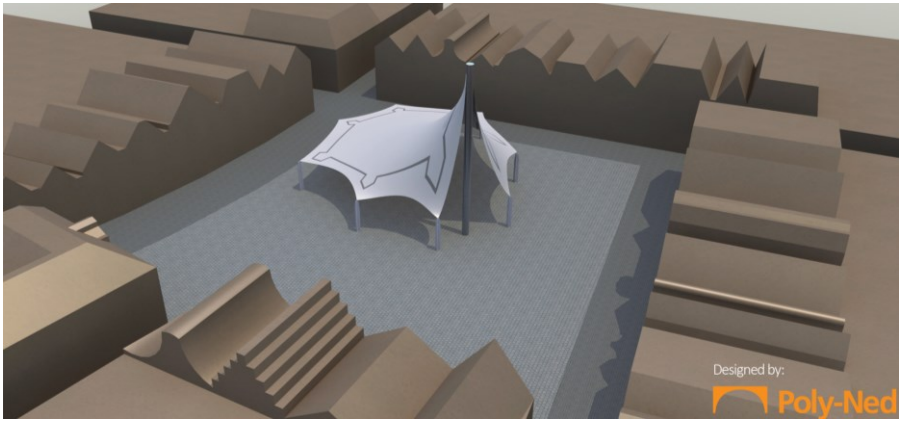
Terug naar het agendapunt

6.2 bijlage ontwerpen overkapping markt (terug naar agendapunt)

De inhoud van deze bijlage is te vinden vanaf de hierna volgende pagina's.

Bijlage: **Ontwerpen overkapping Markt Steenwijk**

Einde bijlage: 6.2 bijlage ontwerpen overkapping markt

Terug naar het agendapunt

7.0 Fusieschool Giethoorn - RAADSVOORSTEL (terug naar agendapunt)

De inhoud van deze bijlage is te vinden vanaf de hierna volgende pagina's.

Voorstel aan de raad

Aan de gemeenteraad
Gemeente Steenwijkerland
Vendelweg 1
8331 XE Steenwijk

Steenwijk,
Nummer voorstel:

Voor raadsvergadering d.d.: 28-02-2017

Agendapunt:

Onderwerp:

Fusieschool Giethoorn

Aan de raad van de gemeente Steenwijkerland wordt voorgesteld te besluiten:

Conceptbesluit:

1. Het bedrag van € 2.628.911, met bijbehorende structurele kapitaallasten (€ 117.000), zoals opgenomen in de begroting 2017 ten behoeve van de bouw van de nieuwe school in Giethoorn vrij te geven.
2. Af te wijken van de regels zoals die staan vermeld in de Verordening voorzieningen huisvesting onderwijs Steenwijkerland 2015 en de vergoeding te baseren op de feitelijke kosten in plaats van het voorgeschreven normbedrag.
3. Voor de bouwkosten van de nieuwe school in Giethoorn een extra krediet beschikbaar te stellen ter hoogte van € 1.094.141.
4. De jaarlijkse kapitaallasten (afschrijving en rente € 51.060) die voortvloeien uit het extra krediet mee te nemen in het saldo van de Perspectiefnota 2018 – 2022.

Samenvatting:

Realisatie van een fusieschool te Giethoorn vereist een intensieve samenwerking tussen de gemeente en het bestuur van stichting Op Kop. Daarnaast dient er sprake te zijn van een duidelijke rolverdeling. De gemeente is financieel verantwoordelijk voor de nieuwbouw van de fusieschool, de verwerving van de locatie, het bouwrijp maken van de locatie en de inrichting van de openbare ruimte. Daarnaast is de gemeente verantwoordelijk voor het planologisch kader. Stichting Op Kop is verantwoordelijk voor het proces en de feitelijke bouw van de fusieschool.

De totale kosten voor het bouwen van de school (inclusief aankoop grond, bouwrijp maken en infrastructuur et cetera) bedragen € 3.848.052, waarvan € 125.000 reeds is uitbetaald aan Stichting Op Kop als voorbereidingskosten. Dit bedrag bestaat uit de volgende componenten:

Aankoop grond, bouwrijp maken, infrastructuur et cetera	€ 1.164.901
Normvergoeding	€ 1.589.010
Extra bouwkosten (o.b.v. begroting Stichting Op Kop)	€ 1.094.141
Totale kosten	€ 3.848.052

In de Perspectiefnota 2017 – 2021 is een bedrag, met bijbehorende structurele kapitaallasten, opgenomen voor de nieuwbouw van de fusieschool (Noorder- en Zuiderbasisschool) in Giethoorn. Het opgenomen krediet ter hoogte van € 2.628.911 is door de vaststelling van de begroting 2017 door uw raad in november 2016 bekrachtigd.

Van het budget is een normbedrag van € 1.589.010 daadwerkelijk bestemd voor de bouwkosten van de school. Het normbedrag is berekend op basis van hetgeen hierover staat vermeld in de door uw raad vastgestelde (december 2014) Verordening voorzieningen huisvesting onderwijs Steenwijkerland 2015. Het resterende bedrag van € 1.164.901 (€ 2.628.911 – € 1.589.010) is o.a. bestemd voor de aankoop van de grond, bouwrijp maken en infrastructuur.

Stichting Op Kop heeft aan de hand van een ingediende begroting aangegeven voor het toegekende normbedrag geen nieuwe school te kunnen bouwen.

De begroting van de stichting gaat uit van een investering van € 2.683.151. Een verschil derhalve tussen normbedrag en deze begroting ter hoogte van € 1.094.141 (€ 2.683.151 - € 1.589.010).

In dit voorstel vragen wij u het in de Perspectiefnota opgenomen bedrag vrij te stellen en extra krediet beschikbaar te stellen om de bouw van de nieuwe school toch mogelijk te maken.

Vergoeding dient dan plaats te vinden op basis van de feitelijke kosten (na aanbesteding) in plaats van het voorgeschreven normbedrag.

Argumenten

Stichting Op Kop heeft een begroting ingediend van ongeveer € 2.7 miljoen. Deze begroting is door ons beoordeeld en als realistisch beschouwd.

Het verschil met het berekende normbedrag op basis van de verordening is grotendeels als volgt te verklaren:

- De berekening van de normbedragen zoals die staan vermeld in de overgenomen model VNG-verordening wordt als te laag ingeschat. Bij eerdere bouwprojecten voor onderwijshuisvesting, zoals De Zuidwester en School B, is dit reeds geconstateerd.
- De welstandsnormen in Giethoorn zijn van dien aard dat deze van invloed zijn op de uiteindelijke bouwkosten. Hierbij kan o.a. gedacht worden aan de kapconstructie.
- Uitgaande van een normvergoeding per leerling, wegen voor een kleine school de overheadkosten (o.a. ontwerp en bouwbegeleiding) relatief zwaar mee ten opzichte van een grotere school met veel leerlingen.
- Door de bodemgesteldheid in Giethoorn moet extra aandacht worden besteed aan de fundering van de nieuwe school.
- Voor duurzaamheidsmaatregelen aan het gebouw is een normbedrag toegekend ter hoogte van € 75.665 (5% van de bouwkosten). Ook dit bedrag wordt als te laag beschouwd om de school energieneutraal te bouwen. Uw raad heeft onlangs een motie aangenomen waarbij dit thema bij gemeentelijke gebouwen hoge prioriteit verdient.

Kanttelingen:

Indien u instemt met dit voorstel wordt afgeweken van hetgeen staat vermeld in de Verordening voorzieningen huisvesting onderwijs Steenwijkerland 2015.

In artikel 4 (vaststellen vergoeding voorzieningen), lid 1 van de verordening valt te lezen dat de vergoeding voor nieuwbouw wordt vastgesteld overeenkomstig de opgenomen normbedragen.

In artikel 4, lid 4 staat dat voor het treffen van additionele, bovenwettelijke voorzieningen voor duurzaamheid aan het gebouw en/of energie maximaal een toeslag van 5% op de normvergoeding kan worden toegekend.

De verordening kent voor de aangevraagde nieuwbouwvoorziening niet de mogelijkheid om de vergoeding vast te stellen op de feitelijke kosten. Ook is er geen 'hardheidsclausule' opgenomen.

De toelichting op de verordening zegt hier het volgende over:

Als een normbedrag beschikbaar wordt gesteld dan heeft het schoolbestuur aanspraak op het volledige normbedrag, onafhankelijk van de werkelijke kosten. Dit betekent dat als de werkelijke kosten hoger of lager zijn dan het normbedrag (= uitkomst aanbesteding) in de ene situatie het schoolbestuur een financieel voordeel heeft en in de andere situatie een financieel nadeel.

Deze passage is van toepassing op de bouw van de nieuwe fusieschool in Giethoorn.

Voor sommige andere voorzieningen, b.v. het geheel of gedeeltelijk in gebruik nemen van een bestaand gebouw voor het huisvesten van een school, kan de vergoeding wel worden vastgesteld op de feitelijke kosten.

(Risiko 1)

Bij afwijking van het vastgestelde beleid ontstaat er een precedentwerking, waarbij andere schoolbesturen ook een beroep kunnen gaan doen op het vergoeden van de feitelijke kosten bij nieuwbouw of uitbreiding in plaats van de normvergoeding.

Nagedacht wordt nog hoe de verordening dusdanig kan worden gewijzigd zodat er een meer passende oplossing kan worden geboden bij aanvragen om een voorziening door schoolbesturen. Hierbij kan gedacht worden aan het verhogen van de normbedragen of aan het vergoeden van de feitelijke kosten bij nieuwbouw en uitbreidingen van scholen. Een voorstel hierover zal in het najaar van 2017 aan u worden voorgelegd.

Financiële toelichting (Let bij het lezen van deze toelichting goed op de verschillende bedragen. Deze lijken op elkaar, maar zijn niet hetzelfde):

In de begroting 2017 is een bedrag van € 2.628.911 als stelpost opgenomen voor de nieuwbouw van de school in Giethoorn.

Dit bedrag (met bijbehorende structurele kapitaallasten ter hoogte van € 117.000) dient door u te worden vrijgegeven voordat er uitgaven gedaan kunnen worden.

Het bedrag is als volgt opgebouwd:

<u>Gemeente</u>	<u>Bedrag</u>	<u>Stichting Op Kop</u>	<u>Bedrag</u>
Grond	330.000	Bouwkosten	1.513.345
Planolog. procedure.	30.000	Duurzaamheid	75.665
Bouwrijp maken	200.000	Subtotaal	1.589.010
Infrastructuur	300.000	Al verstrekt	-/- 125.000
Plankosten	50.000		
Diversen/onvoorzien	254.901		
Totaal	1.164.901	Totaal	1.464.010

(€ 1.164.901 + € 1.464.010 = € 2.628.911)

Door stichting Op Kop is een begroting opgesteld voor de bouwkosten van de nieuwe school ter hoogte van € 2.683.151.

Deze begroting is door ons beoordeeld en als realistisch beschouwd, maar betekent wel een verschil met het normbedrag van € 1.094.141 (€ 2.683.151 - € 1.589.010). Het normbedrag gaat uit van een bedrag van € 1.436 per m² Bruto vloeroppervlakte (BVO), terwijl de begroting van het schoolbestuur uitgaat van een bedrag van € 2.426 per m². De totale BVO van de nieuwe school is berekend op 1.106 m².

Toekenning van het extra krediet houdt wel in dat ook de structurele kapitaallasten in de begroting toenemen met een bedrag van € 51.060 (afschrijving 60 jaar € 18.236 + rente 3% € 32.824 aflopend). Met deze extra kosten is in de begroting geen rekening gehouden, maar kunnen worden meegenomen in het saldo van de Perspectiefnota 2018 – 2022.

(Risiko 2)

Als de nieuwe school in gebruik wordt genomen komen de twee oude scholen in Giethoorn leeg te staan. Op deze scholen rust nog een boekwaarde van € 475.000. De structurele kapitaallasten bedragen € 32.000.

De twee gebouwen worden meegenomen in het project 'Leegstaand gemeentelijk maatschappelijk vastgoed'. Afhankelijk van wat er gebeurt met de panden kunnen hier ook nog kosten uit voortvloeien of inkomsten worden gegenereerd.

Uitvoering en planning

Stichting Op Kop treedt op als bouwheer van de school.

Tot de bouwkosten behoren:

- a. De bouwkosten van het gebouw, inclusief fundering.
- b. De kosten van de aanleg en inrichting van het schoolterrein.

De overige benodigde werkzaamheden (zie ook hierboven) worden door de gemeente uitgevoerd. De planning is dat de nieuwe school in het jaar 2019 wordt opgeleverd

Inkoop- en aanbestedingsprocedure

In de Verordening voorzieningen huisvesting onderwijs Steenwijkerland 2015 staat dat er overleg moet plaats vinden tussen de gemeente en stichting Op Kop over de wijze van aanbesteding.

De inzet van de gemeente hierbij is:

- Dat stichting Op Kop zich bij het plaatsen van de opdracht(en) houdt aan het gemeentelijk inkoop- en aanbestedingsbeleid.
- Dat de aanbestedingsprocedure vooraf met de gemeente wordt besproken.
- Dat het één of meerdere meervoudig onderhandse aanbesteding(en) wordt(en) en de gemeente inspraak krijgt in de samenstelling van de shortlist, waarbij als randvoorwaarde geldt dat plaatselijke bedrijven royaal vertegenwoordigd moeten zijn.

Ondertekening

De secretaris

De waarnemend burgemeester

S.S. Weistra

J.H. Bats

Betrokken partijen

afdeling

MO

adviseur

Sietske Nauta, tel.: , email:

behandeld in raadscommissie

ja, nl.

nee

Raadsbesluit

Steenwijk,

Nummer:

De raad van de gemeente Steenwijkerland;

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders van _____, nummer 2012/ _____;

b e s l u i t :

1. Het bedrag van € 2.628.911, met bijbehorende structurele kapitaallasten (€ 117.000), zoals opgenomen in de begroting 2017 ten behoeve van de bouw van de nieuwe school in Giethoorn vrij te geven.
2. Af te wijken van de regels zoals die staan vermeld in de Verordening voorzieningen huisvesting onderwijs Steenwijkerland 2015 en de vergoeding te baseren op de feitelijke kosten in plaats van het voorgeschreven normbedrag.
3. Voor de bouwkosten van de nieuwe school in Giethoorn een extra krediet beschikbaar te stellen ter hoogte van € 1.094.141.
4. De jaarlijkse kapitaallasten (afschrijving en rente € 51.060) die voortvloeien uit het extra krediet mee te nemen in het saldo van de Perspectiefnota 2018 – 2022.

De raad voornoemd,

de griffier,

de voorzitter,

A. ten Hoff

J.H. Bats

Einde bijlage: 7.0 Fusieschool Giethoorn - RAADSVOORSTEL

Terug naar het agendapunt

8.0 Woonvisie Steenwijkerland 2017-2021 - RAADSVOORSTEL ([terug naar agendapunt](#))

De inhoud van deze bijlage is te vinden vanaf de hierna volgende pagina's.

Voorstel aan de raad

Aan de gemeenteraad
Gemeente Steenwijkerland
Vendelweg 1
8331 XE Steenwijk

Steenwijk,
Nummer voorstel:

Voor raadsvergadering d.d.: 28-02-2017

Agendapunt:

Onderwerp:

Woonvisie Steenwijkerland 2017-2021

Aan de raad van de gemeente Steenwijkerland wordt voorgesteld te besluiten:

Conceptbesluit:

1. de inbreidingslocatie Betap Crilux als potentiële nieuwbouwlocatie in Steenwijk naar voren te schuiven ten opzichte van de uitbreidingslocatie de Schans, waarbij de Schans niet langer wordt gezien als mogelijke locatie voor woningbouw;
2. de woonvisie Steenwijkerland 2017-2021 en de Reactienota zienswijzen Woonvisie Steenwijkerland 2017-2021 vast te stellen.

Samenvatting:

De woonvisie Steenwijkerland 2017-2021 'Goed wonen komt met elkaar voor elkaar', verwoordt wat de gemeente voor ogen heeft bij het wonen in Steenwijkerland, wat ze daaraan zelf bijdraagt en wat van derden wordt gevraagd. De woonvisie biedt daarnaast het kader voor de prestatieafspraken die jaarlijks met de woningcorporaties worden opgesteld (in het najaar, op basis van de biedingen van de woningcorporaties).

De woonvisie is opgesteld met ondersteuning van adviesbureau RIGO, waarmee in februari 2016 is gestart. Als input voor de woonvisie is het woningmarktonderzoek Steenwijkerland (2016) gebruikt dat in het najaar van 2015 is uitgevoerd. Nieuwe aandachtspunten in de woonvisie zijn: 1) de focus op transformatie van leegkomend vastgoed in plaats van op nieuwbouw, 2) de gemeentelijke woonvisie als formele basis voor prestatieafspraken met woningcorporaties, 3) een betere integrale borging van wonen en zorg, zoals aandacht voor de gevolgen van extramuralisering (de huisvesting van ouderen en kwetsbare groepen, al dan niet met een zorgvraag).

De woonvisie is een kernachtige en toegankelijke visie. De woonopgaven zijn zoveel mogelijk voor de gemeente als geheel en per deelgebied, in beeld gebracht. Hierbij zijn steeds de vragen gesteld 'Wat zien we', 'Wat willen we bereiken' en 'Wat willen we hiervoor doen'? Hierdoor wordt concreet gemaakt welke opdrachten uit de woonvisie voortvloeien en door wie deze worden uitgevoerd. Voor een deel zullen ook nog keuzes en afwegingen moeten worden gemaakt in de komende jaren.

Deze keuzes en afwegingen maken we meer en meer samen met inwoners en onze samenwerkingspartners. Vandaar de titel van de woonvisie 'Goed wonen komt met elkaar voor elkaar'.

De woonvisie is in een zorgvuldig proces in samenwerking met de samenleving en de gemeenteraad ontwikkeld. In april en mei 2016 zijn in een vijftal bijeenkomsten op verschillende locaties in de gemeente, de hoofdlijnen van de woonvisie met een brede vertegenwoordiging van de samenleving besproken: plaatselijke belangen, marktpartijen, woningcorporaties en zorgpartijen. Op 24 mei 2016 zijn de hoofdlijnen van de woonvisie gepresenteerd in een raadsinformatiebijeenkomst en zijn prikkelende stellingen bediscussieerd in een aantal workshops.

Op 30 augustus 2016 is de concept woonvisie besproken in de politieke markt. In het algemeen was er draagvlak voor de inhoud van de woonvisie. Wel werd verzocht op een aantal punten scherper te formuleren: de tekst is hierop redactioneel nagelopen. Uit de politieke markt kwam de vraag naar voren de woningbouwpositie van Steenwijk beter aan te geven, met name in verband met de duidelijke trek van het platteland naar een meer stedelijke omgeving. In de woonvisie wordt aangegeven dat de verwachting is dat de huidige bestaande plancapaciteit in Steenwijk voldoende is voor de periode van de woonvisie. Mocht blijken dat, gedurende de looptijd van de woonvisie, de behoefte aan nieuwbouw in Steenwijk de huidige beschikbare plancapaciteit overstijgt, dan zal eerst de inbreidingslocatie Betap Crilux worden ontwikkeld. Hiermee wordt gevolg gegeven aan de ruimtelijke afweging dat inbreiding gaat voor uitbreiding. Voor de locatie De Schans betekent dit dat deze niet langer als mogelijke locatie voor woningbouw wordt gezien. Zoals bekend heeft u in uw vergadering van 8 december 2015 besloten: 1) alle toekomstige kosten en opbrengsten in de huidige grondexploitatie De Schans te schrappen, en 2) de gronden in het project De Schans over te brengen naar de Materiele Vaste Activa.

In de politieke markt van 30 augustus 2016 is de concept woonvisie vrijgegeven voor een consultatieronde om al eerder betrokken partijen, maar ook inwoners en buurgemeenten, een kans te bieden feedback te geven op het concept. In de periode 6 september tot 18 oktober 2016 is een verzoek tot zienswijze op de concept woonvisie toegestuurd aan alle eerder betrokken partijen en aan buurgemeenten en heeft deze ter inzage gelegen in het gemeentehuis. Hierop zijn acht zienswijzen ontvangen, te weten van Stichting Dorpsbelangen Belt-Schutsloot, Plaatselijk Belang Kuinre, Dorpsbelang Wanneperveen, Adviesraad Sociaal Domein Steenwijkerland, Woonconcept, Huurdersvereniging De Veste, Wetland Wonen Groep en indiener 8. De zienswijzen zijn toegevoegd bij de reactienota zienswijzen bij deze woonvisie. Met de input uit deze zienswijzen is de woonvisie nader aangescherpt conform de reactienota.

Een vastgestelde woonvisie dient als formele basis voor de prestatieafspraken met woningcorporaties. Woningcorporaties brengen jaarlijks voor 1 juli een 'bod' uit op de gemeentelijke woonvisie, waarin zij hun bijdrage aan de volkshuisvestelijke opgave van de gemeente aangeven. De woonvisie dient formeel voor 1 januari te zijn vastgesteld opdat woningcorporaties voor 1 juli van datzelfde jaar hierop een bod kunnen doen, waarna dan jaarlijks in het najaar prestatieafspraken worden opgesteld. Het heeft daarom de voorkeur dat de Steenwijkerlandse woonvisie zo spoedig mogelijk in 2017 wordt vastgesteld. In de prestatieafspraken 2017 met de woningcorporaties Woonconcept, Wetland Wonen Groep en Omnia Wonen is afgesproken dat er in 2017 een nadere verkenning wordt uitgevoerd naar de volkshuisvestelijke opgave in de sociale woningvoorraad in Steenwijk en de noordelijke kernen en welke woningcorporatie(s) hieraan invulling kunnen geven. Dit naar aanleiding van de situatie die

door de indeling in woningmarktregio's is ontstaan. Door de indeling in woningmarktregio's (die eind augustus 2016 door de minister is vastgesteld als uitvoering van de Woningwet 2015) hebben Woonconcept en Omnia Wonen hun kernwerkgebied in een andere regio, waardoor zij in Steenwijkerland niet langer kunnen uitbreiden en/of investeren in nieuwbouw. Daardoor is Wetland Wonen Groep, van de huidige in onze gemeente werkzame woningcorporaties, de enige woningcorporatie die nog kan investeren in uitbreiding en nieuwbouw in onze gemeente. Om beter zich te krijgen op de huidige en toekomstige behoefte aan sociale huurwoningen in Steenwijk en de noordelijke kernen en de mogelijkheden van Wetland Wonen Groep om hierin te investeren is een nadere verkenning nodig. Het gezamenlijk uitvoeren van de verkenning is als belangrijk aandachtspunt opgenomen in deze woonvisie. De gemeenteraad wordt in 2017 nader geïnformeerd over deze verkenning.

Met de vaststelling van deze woonvisie verwachten wij belangrijke stappen te kunnen zetten in onze woonopgaves.

Bijlagen bij het voorstel

1. Woonvisie Steenwijkerland 2017-2021
2. Zienswijzen woonvisie en reactienota zienswijzen

Ondertekening

De secretaris

De waarnemend burgemeester

S.S. Weistra

J.H. Bats

Betrokken partijen

afdeling

REO

adviseur

Jenny Botter, tel.: 06-31775869, email:

behandeld in raadscommissie

jenny.botter@steenwijkerland.nl

ja, nl.

nee

Raadsbesluit

Steenwijk,
Nummer:

De raad van de gemeente Steenwijkerland;

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders van _____, nummer 2012/ _____ ;

b e s l u i t :

De raad voornoemd,
de griffier, _____ de voorzitter,

A. ten Hoff

J.H. Bats

Terug naar het agendapunt

8.1 Woonvisie Steenwijkerland 2017-2021 - bijlage Definitief concept ([terug naar agendapunt](#))

De inhoud van deze bijlage is te vinden vanaf de hierna volgende pagina's.

Concept

**Woonvisie Steenwijkerland
2017 - 2021**

Woonvisie Steenwijkerland 2017-2021

Definitief concept, december 2016

Goed wonen komt met elkaar voor elkaar

Inhoudsopgave

Voorwoord		6
1	Inleiding	7
2	De gemeente Steenwijkerland	11
3	Steenwijk/Tuk	31
4	Oldemarkt	36
5	Vollenhove	40
6	Kernen Noord	43
7	Kernen Zuid	48
Begrippenlijst		52
Bijlagen		56

Voorwoord

Voor u ligt de Woonvisie 2017-2021 van de gemeente Steenwijkerland. Deze woonvisie is met input van velen tot stand gekomen. Dank aan allen die hieraan een bijdrage hebben geleverd: Plaatselijke Belangen van de verschillende kernen en wijken, woningcorporaties, zorginstellingen en marktpartijen.

Een woonvisie is nodig om als gemeente de koers aan te geven die je wil varen op het gebied van wonen. Een woonvisie is ook nodig om prestatieafspraken te kunnen maken met de woningcorporaties in onze gemeente. We hebben er alle vertrouwen in dat deze woonvisie een goede basis biedt voor het maken van prestatieafspraken.

Met deze woonvisie zetten we een nieuwe koers in, waarbij aandacht voor transformatie van leegkomend vastgoed een belangrijke rol speelt. De leefbaarheid en de kwaliteit van wonen is in Steenwijkerland in het algemeen goed, dit willen we ook graag zo houden. Het voorrang geven aan transformatie van leegkomend vastgoed, boven nieuwbouw, draagt hieraan bij. Hiermee wordt voorkomen dat er aan de randen van de kernen wordt bijgebouwd, terwijl er in de kernen zelf leegstand en verpaupering kan ontstaan.

Een andere nieuwe ontwikkeling komt voort uit de extramuralisering: het feit dat ouderen met een zorgvraag, maar ook anderen die zorg nodig hebben, minder snel in een instelling terecht kunnen en daardoor langer thuis wonen. In deze woonvisie geven we aan hoe we in Steenwijkerland de komende jaren aandacht willen geven aan deze veranderingen en waar we op in willen zetten.

Het handen en voeten geven aan deze woonvisie kunnen we als gemeente niet alleen. We hebben samenwerkingspartners nodig om hier op een goede manier nader vorm aan te kunnen geven. Wij willen u daarom uitnodigen om samen met ons de handschoen op te pakken.

Bert Dedden, wethouder Wonen

Dieke Frantzen, wethouder Zorg en Welzijn

1 Inleiding

1.1 Inleiding en achtergrond

In 2012 is de woonvisie 'Visie op wonen en leefbaarheid – duurzaam vitaal' vastgesteld. Sinds 2012 is het speelveld op het terrein van wonen behoorlijk veranderd. De verhoudingen tussen partijen zijn gewijzigd door de nieuwe woningwet. Corporaties zijn strakker gebonden aan hun kerntaak, en verplicht naar redelijkheid bij te dragen aan het gemeentelijke woonbeleid. Actueel woonbeleid is dan ook noodzakelijk voor het maken van goede prestatieafspraken. Senioren en andere kwetsbare groepen kunnen door afschaffing van de AWBZ minder snel in een zorginstelling terecht en de gemeente heeft er taken bij gekregen rondom het bieden van zorg en welzijn. Maar ook de dynamiek op de woningmarkt is veranderd. Na de crisis, die begon omstreeks 2008 en het dieptepunt bereikte in 2013, kent de woningmarkt een opleving, waardoor vooral de doorstroming weer op gang komt. Wel speelt vergrijzing een steeds prominere rol en krijgen we in Steenwijkerland te maken met krimp van het aantal inwoners en op termijn het aantal huishoudens. Genoeg redenen om de visie uit 2012 te actualiseren.

Destijds zijn zeven hoofdlijnen benoemd om de ambities van de gemeente in te vangen (zie kader). Hoewel de woonvisie aan een update toe is, is uitgesproken dat deze hoofdlijnen overeind blijven staan. Maar dan geactualiseerd op basis van het huidige collegeprogramma, de notitie 'Manifeste lokale woningbehoefte – vraag zoekt locatie', het recent gehouden woningmarkt- en woonbehoefteonderzoek (hierna te noemen: woningmarkt- onderzoek) onder de eigen inwoners, recente (visie)documenten, de regionale woonvisie en de regionale woonafspraken en landelijke trends. Daarnaast zijn er bijeenkomsten georganiseerd met kenners van de woningmarkt, Plaatselijke Belangen, woningcorporaties, huurdersverenigingen en zorg- en welzijnspartijen. Dit alles heeft onder leiding van een gemeentelijke projectgroep vanuit verschillende disciplines gezorgd voor een frisse blik op de gemeente Steenwijkerland, met haar bijzondere ligging en veelzijdigheid, bestaande uit natuur, historie, grote kernen, kleine kernen en landelijk gebied. De woonvisie is tot stand gekomen parallel aan de ontwikkeling van de omgevingsvisie, waardoor deze visie nauw aansluit bij de omgevingsvisie.

De zeven hoofdlijnen:

1. De burger geeft vorm en inhoud aan de leefbaarheid
2. Huisvesting voor alle doelgroepen
3. Goede afstemming van wonen-welzijn-zorg
4. Van kwantiteit naar kwaliteit
5. Bouwen waar de vraag manifest is
6. Realistische groei van Steenwijkerland
7. Gemeente als woonregisseur

De woonvisie is een document van de gemeente, waarin de gemeente verwoordt wat ze voor ogen heeft bij het wonen in Steenwijkerland, wat ze daaraan zelf bijdraagt en wat van derden wordt gevraagd. Bij het opstellen van de visie is voorop gesteld dat de gemeenteraad, maar ook bewoners, maatschappelijke organisaties, makelaars en/of

ontwikkelaars zich herkennen in de gekozen richting. Zodat samen gewerkt kan worden aan het realiseren van de ambities in deze woonvisie.

1.2 De woningwet

De woningwet die in 2015 van kracht is geworden biedt het wettelijk kader voor de woonvisie. In de woningwet wordt aangegeven dat actueel woonbeleid nodig is voor het maken van prestatieafspraken met woningcorporaties. In de cyclus die de woningwet aangeeft dient de gemeente elke 4 à 5 jaar haar woonbeleid te actualiseren. Woningcorporaties kunnen jaarlijks voor 1 juli een bod (voorstel voor bijdrage aan het gemeentelijk woonbeleid en daarbij overzicht van voorgenomen activiteiten) doen op de woonvisie van de gemeente. Dit bod dient te worden afgestemd met de huurdersverenigingen. Op basis van dit bod worden door de gemeente, woningcorporaties en huurdersverenigingen jaarlijks prestatieafspraken gemaakt voor het daaropvolgende jaar.

Prestatieafspraken

In december 2016 zijn er prestatieafspraken gemaakt tussen de gemeente en de woningcorporaties Omnia Wonen, Wetland Wonen Groep en Woonconcept en tussen de gemeente en Woonzorg Nederland. De prestatieafspraken hebben betrekking op het jaar 2017 en gaan in op onderwerpen als het op peil houden van de sociale woningvoorraad, het verbeteren van de kwaliteit van de voorraad en het bevorderen van leefbaarheid. De huurdersorganisaties SHOW, Zwartewaterwiede en De Veste hebben een belangrijke stem in het tot stand komen van prestatieafspraken. De woonvisie is de basis voor de jaarlijkse prestatieafspraken.

De woningmarktregio Zwolle-Stedendriehoek

Steenwijkerland ligt in de woningmarktregio Zwolle-stedendriehoek. Deze en achttien andere woningmarktregio's die in augustus 2016 zijn vastgesteld¹, bepalen het werkgebied van woningcorporaties. *Binnen* het werkgebied mag een corporatie woningen aan haar portfolio toevoegen – door nieuwbouw of aankoop; *buiten* het werkgebied mag een corporatie in principe alleen woningen beheren en in stand houden. Voor Steenwijkerland betekent dit dat alleen Wetland Wonen Groep nog nieuwe woningen kan toevoegen in de gemeente. Omnia Wonen en Woonconcept vallen in een ander werkgebied en kunnen daarom in principe geen nieuwbouw of aankoop van woningen in Steenwijkerland voor hun rekening nemen. Een woningcorporatie kan ontheffing aanvragen van deze beperking, waar echter strikte voorwaarden aan zijn verbonden. In de praktijk blijkt dat het voor woningcorporaties lastig is om aan deze voorwaarden te voldoen.

¹ Zie de Staatscourant: <https://zoek.officielebekendmakingen.nl/stcrt-2016-45547.html>

1.3 Regionale context

In de periode 2009-2013 heeft de gemeente Steenwijkerland de sterkste verhuisrelatie met de gemeenten Meppel, Westerveld, Weststellingwerf, Zwolle en Noordoostpolder. Als we enkel kijken naar de stroom vestigers, dan trok Steenwijkerland de meeste vestigers uit Meppel en Westerveld, gevolgd door Noordoostpolder, Weststellingwerf en Zwolle. Uit de gemeenten Noordoostpolder, Westerveld en Zwartewaterland trok Steenwijkerland per saldo mensen aan.

De gemeenten in West-Overijssel (*Dalfsen, Deventer, Hardenberg, Kampen, Olst-Wijhe, Ommen, Raalte, Staphorst, Steenwijkerland, Zwartewaterland en Zwolle*) hebben in 2014 voor het eerst gezamenlijk een **regionale woonvisie West-Overijssel** opgesteld. De visie is gericht op een aantal thema's (*versterking bestaande steden en dorpen, scheiden van wonen en zorg, zoeken naar balans, hoe wilt u eigenlijk wonen, betaalbaarheid van wonen en vitaliteit en leefbaarheid*) die regionaal van belang zijn en geeft richting aan de gewenste ontwikkelingen op hoofdlijnen. Vervolgens hebben de gemeenten en de provincie een gezamenlijk traject doorlopen om te komen tot de **samenwerkingsovereenkomst woonafspraken West-Overijssel 2016-2020**. Hierin zijn afspraken gemaakt betreffende de thema's (A) Doelgroepen, (B) Wonen en zorg, (C) Stedelijke vernieuwing, (D) Bestaande voorraad, (E) Programmeren en zuinig ruimtegebruik. De woonafspraken gelden voor de periode 1 januari 2016 t/m 31 december 2020. De regionale woonafspraken komen terug in de hoofdstukken van deze gemeentelijke woonvisie.

Ladder voor duurzame verstedelijking

In de samenwerkingsovereenkomst woonafspraken West-Overijssel 2016-2020 zijn met de provincie afspraken gemaakt over een woningprogrammering die past binnen het kader van de Ladder voor Duurzame Verstedelijking. De Ladder voor Duurzame Verstedelijking heeft een drietal hoofdvoorwaarden (treden): 1) elke voorgenomen stedelijke ontwikkeling dient te worden onderbouwd met een actuele behoefte, 2) indien er een actuele behoefte is, dient eerst te worden onderzocht of deze kan worden ingelost door herstructurering, transformatie of anderszins binnen bestaand stedelijk gebied, 3) mocht de behoefte niet kunnen worden opgevangen door herstructurering of transformatie dan kan een locatie worden gezocht die passend ontsloten is of als zodanig kan worden ontwikkeld. De gemeente Steenwijkerland heeft in de woonafspraken met de andere West-Overijsselse gemeenten en de provincie afgesproken maximaal 100% van de eigen vraag naar woningen² als zogenaamde 'harde plancapaciteit' beschikbaar te maken. Dit is in lijn met de Ladder voor Duurzame Verstedelijking en de visie van de provincie Overijssel. Daarnaast is afgesproken dat de gemeenten in West-Overijssel streven naar onderprogrammering met een maximum van 60 tot 90%, zodat er ruimte blijft voor nieuwe initiatieven, in het bijzonder wat betreft de herontwikkeling van locaties en de transformatie van scholen, winkels en bedrijfsruimte. Steenwijkerland voorziet met een harde plancapaciteit van ca. 850 woningen,

² Voor het bepalen van de eigen vraag naar woningen is in West-Overijssels verband afgesproken hiervoor dezelfde bevolkingsprognose aan te houden (Primos).

momenteel in zo'n 70% van de woningbehoefte voor de komende 10 jaren. Dit betekent dat er anno 2016 nog ca. 30% 'vrije' ruimte is om in te vullen (ca. 320 woningen). Met de provincie en de West-Overijsselse gemeenten is afgesproken dat woningbouwplannen vanaf 25 woningen binnen bestaand stedelijk gebied worden afgestemd met gemeenten in de regio. Er is sprake van een regionaal afgestemd plan zodra melding is gemaakt en mogelijkheid is geboden mee te denken over het woonplan. Woningbouwplannen vanaf 25 woningen buiten bestaand stedelijk gebied worden afgestemd in de regio en met andere planrelevante gemeenten. Er is sprake van een regionaal afgestemd plan, zodra de meerderheid van de regio en planrelevante gemeenten heeft ingestemd³.

Leeswijzer

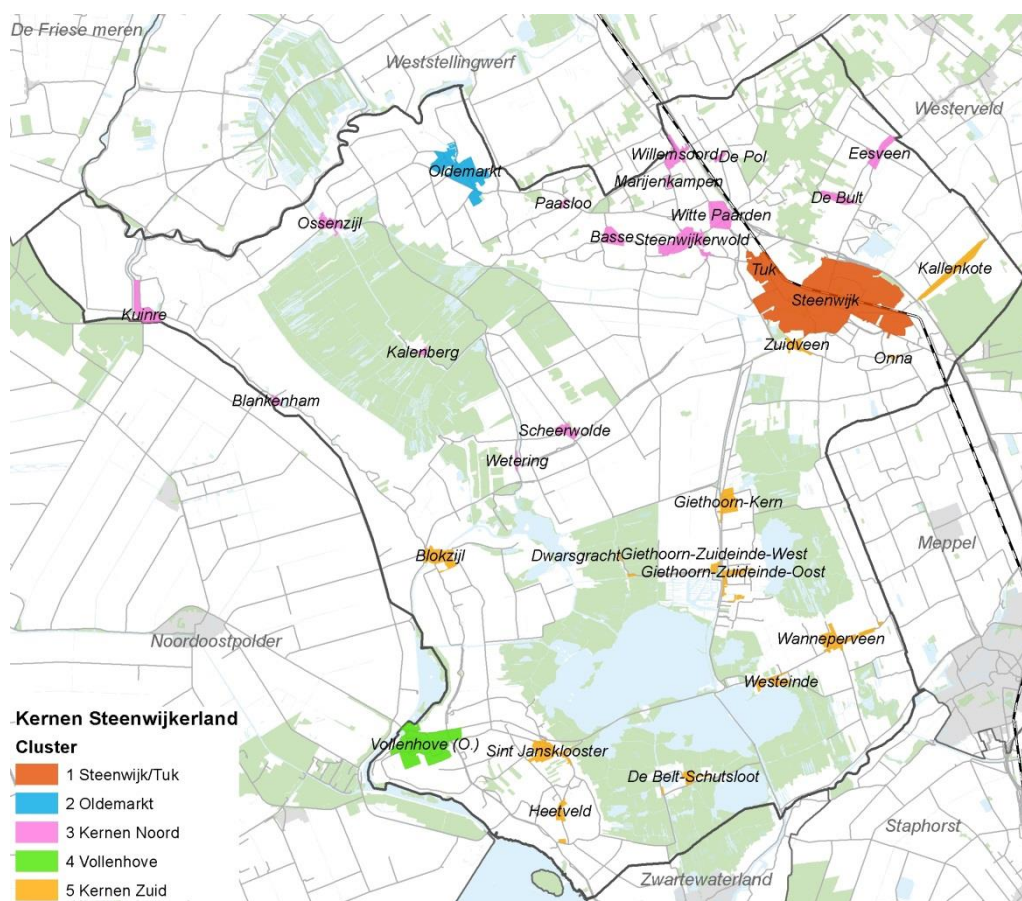
Deze woonvisie is opgedeeld in deelgebieden, waarbij we eerst een visie formuleren voor de gemeente Steenwijkerland als geheel en vervolgens voor vijf deelgebieden nog op een aantal specifieke aspecten ingaan. De deelgebieden zijn de grotere kernen Steenwijk/Tuk, Oldemarkt, Vollenhove, de kleinere kernen in het noorden en de kleinere kernen in het zuiden. In het hoofdstuk Steenwijkerland komen de zeven hoofdlijnen (zie het kader bij 1.1) terug. Ieder hoofdstuk begint met de vraag 'Wat zien we?' waarmee we de huidige situatie en onze verwachtingen over de toekomst analyseren. Vervolgens beschrijven we in 'Wat willen we bereiken?' onze doelstellingen en ambities. Tot slot geven we met 'Wat gaan we daarvoor doen?' een doorkijk op de wijze waarop we uitvoering willen geven aan onze doelstellingen.

³ Niet elke provincie hanteert eenzelfde strikte uitvoering van de Ladder voor Duurzame Verstedelijking. Dit kan negatieve gevolgen hebben voor gemeenten aan de randen van de provincie Overijssel, zoals Steenwijkerland. De provincie Overijssel stemt hierover af met omliggende provincies, zoals Drenthe, Friesland en Flevopolder.

2 De gemeente Steenwijkerland

Steenwijkerland is qua oppervlakte één van de tien grootste gemeenten van Nederland. De gemeente Steenwijkerland ligt in de kop van de provincie Overijssel en grenst in het noorden aan de Friese gemeenten De Friese Meren en Weststellingwerf, in het noordoosten en oosten aan de Drentse gemeenten Westerveld en Meppel, in het zuiden aan de Overijsselse gemeenten Staphorst en Zwartewaterland en in het westen aan de Flevolandse gemeente Noordoostpolder. Trots is de gemeente op de betrokkenheid van de inwoners en ondernemers, de prachtige natuur, de veelzijdigheid aan schitterende kernen met monumentale panden en de gunstige ligging. De gemeente wordt doorkruist door het Nationaal Park Weerribben-Wieden, de A32 en de spoorlijn.

2.1 Wat zien we?

1. De leefbaarheid wordt door bewoners van Steenwijkerland beoordeeld met een ruime voldoende. Wel zijn er enkele aandachtspunten.
2. Vanaf 2025 wordt gemeentebreed een afname van het aantal inwoners verwacht en vanaf 2035 geldt dit ook voor het aantal huishoudens. De mate waarin dit plaatsvindt, verschilt per kern, waardoor er sprake is van krimp naast groei.
3. Ontgroening en vergrijzing zetten door. Vooral het aantal oudere één- en tweepersoons-huishoudens neemt de komende 10 jaar toe. Het aantal jonge huishoudens neemt juist af.
4. De vraag naar beschutte woonvormen neemt toe als gevolg van de vergrijzing en extramuralisering, evenals de vraag naar zorg aan huis.
5. Beschermde woonvormen zijn veelal geconcentreerd in de grotere kernen.
6. Er is risico op leegstand en verpaupering in sommige kernen en het buitengebied.

2.1.1 Leefbaarheid

“De burger geeft vorm en inhoud aan de leefbaarheid; de gemeente faciliteert binnen zekere kaders”.

Gemiddeld geven de bewoners de woonomgeving een 7,2⁴. Hoewel er geen grote verschillen zijn tussen de verschillende kernen, zijn er wel een aantal aandachtspunten. In de kleinere kernen wordt vooral het ontbreken van verschillende voorzieningen genoemd – zoals te weinig voorzieningen voor jongeren of winkels die te ver weg liggen – en de slechte bereikbaarheid van de grote kernen (met name Steenwijk). De grotere kernen scoren ten opzichte van de kleine kernen juist minder goed op overlastsituaties.

Vanuit de corporaties is nog maar een beperkt budget beschikbaar om in te zetten op leefbaarheid en daarnaast neemt in de noordelijke kernen het corporatiebezit af. Het wordt meer en meer een gezamenlijke verantwoordelijkheid (van bewoners, corporaties, huurdersverenigingen en gemeente) om te zorgen voor een goede leefomgeving.

Vanaf 2025 zal volgens de Primos-prognoses⁵ het aantal inwoners in de gemeente afnemen en krijgen we te maken met krimp van de bevolking. Ongeveer 10 jaar later geldt dit ook voor het aantal huishoudens (zie paragraaf 2.1.4). De verwachting is dat we daardoor vaker te maken zullen krijgen met leegkomend vastgoed, ook in het buitengebied. Hierdoor dreigt verloedering (en verpaupering) en kan de leefbaarheid in het geding komen. Dit zal het sterkst spelen in de kernen die te maken krijgen (of hebben) met krimp van het aantal huishoudens waardoor die moeilijker worden verkocht en langer te koop staan.

⁴ Bron: woningmarkt- en woonbehoefteonderzoek Steenwijkerland, 2016

⁵ In de samenwerkingsovereenkomst woonafspraken West-Overijssel 2016-2020 is afgesproken tot eind 2016 de Primos prognose 2013 te hanteren. Voor de jaren 2017 en daarna wordt naar verwachting een gemiddelde genomen van de Primos prognoses van de afgelopen jaren. Voor Steenwijkerland levert dit nauwelijks afwijkingen op ten opzichte van Primos 2013.

Als gevolg van de invoering van een passendheidstoets (in de nieuwe woningwet), waarbij goedkope sociale huurwoningen worden toegewezen aan lagere inkomens en de wat duurdere sociale huurwoningen aan de wat hogere inkomens, voorzien we het risico op de ontwikkeling naar eenzijdiger samengestelde wijken. Dit kan op termijn effecten hebben op de leefbaarheid.

2.1.2 Huisvesting

“Huisvesting voor alle doelgroepen”

Particuliere voorraad

In de gemeente Steenwijkerland staan ca. 19.075 woningen, waarvan ca. 11.740 koopwoningen. Binnen de koopsector domineren de tweekappers en de vrijstaande woningen. De hoek- en rijwoningen vallen veelal in het goedkope segment. In totaal staan er ca. 3.700 koopwoningen in het prijssegment tot €175.000. Merendeels zijn dit hoek- en rijwoningen. Appartementen in de gemeente zijn voornamelijk huurwoningen en deze staan veelal in de grotere kernen. Het aantal koopappartementen is gering.

Steenwijkerland behoort tot de gemeenten in Overijssel met relatief veel koopwoningaanbod, waar woningen minder gemakkelijk worden verkocht en veel woningen langer te koop staan⁶. In delen van de woningmarkt kunnen al krimpverschijnselen plaatsvinden. Daar waar zich dit voordoet is de verkoop van corporatiewoningen minder wenselijk en zal ook nieuwbouw de markt verder uit evenwicht brengen. Beheersing van de woningvoorraad door bijvoorbeeld het samenvoegen van woningen kan daar bijdragen aan meer evenwicht. Desondanks is er in Steenwijkerland als geheel nog beperkte behoefte aan groei van de woningvoorraad (zie paragraaf 2.1.4). Het woningmarktonderzoek uit 2016 verwoordt als kwetsbare segmenten voor de gemeente als geheel, vooral de rijwoningen in de prijsklasse tussen de €150.000 en €200.000 euro en tweekappers vanaf €300.000. Deze staan er voldoende in de gemeente.

Huurwoningvoorraad

Er zijn in Steenwijkerland verschillende woningcorporaties actief, waarvan Woonconcept, Wetland Wonen Groep en Omnia Wonen de drie grootste zijn. In de gemeente Steenwijkerland staan ca. 7.335 huurwoningen, waarvan ca. 5.385 sociale huurwoningen in het bezit zijn van woningcorporaties. Dit is ca. 38% van de totale woningvoorraad, hetgeen in vergelijking met andere Overijsselse gemeenten relatief veel is. Op basis van het voorraadbeleid van de drie grootste woningcorporaties⁷ wordt een beperkte afname van de sociale voorraad voorzien door o.a. herstructurering en verkoop. Vooral in de noordelijke kernen is de sociale huurwoningvoorraad sinds 2007 afgenomen, door verkoop van woningen door vastgoedbeheerder Grouwels. Het woningmarktonderzoek Steenwijkerland (2016) geeft aan dat er vooral in Steenwijk een toenemende vraag naar sociale huurwoningen wordt verwacht.

⁶ Bron: Verkenning doorstroming woningmarkt Overijssel, RIGO 2016

⁷ Bron: Biedingen woningcorporaties juli 2016.

Het passend toewijzen van woningen, dat sinds begin 2016 verplicht is, maakt dat de goedkoopste woningen worden toegewezen aan mensen met de laagste inkomens en de wat duurdere woningen aan mensen met de hoogste inkomens. De verwachting is dat door de regels van passend toewijzen en de ontwikkelingen in de zorg, de druk op vooral de goedkope woningen en op woningen voor specifieke kwetsbare inwoners groter wordt.

Met de toenemende vergrijzing wordt het aanbod gelijkvloerse woningen belangrijker, hoewel lokale marktkenner die aanwezig waren bij de bijeenkomsten over de woonvisie in april en mei (zie verslag in bijlage) aangeven dat dit aanbod momenteel moeilijk wordt verhuurd. Mogelijk heeft dit te maken met de gedateerdheid van het huidige aanbod en ligt hier een transformatieopgave.

Lokale marktkenner zien juist grondgebonden woningen en appartementen in de vrije sector huur als kansrijk. De vraag naar dure huurappartementen komt met name van 55-plussers. Zij hebben in het verleden een woning gekocht en beschikken over meer financiële middelen. Het is echter een kritische groep die pas zal verhuizen als de woning aan alle eisen (buitenruimte, nabijheid voorzieningen) voldoet of als het vanwege gezondheidsredenen moet.

Doelgroepen

In de huidige woningmarkt zijn de meeste huishoudens goed in staat om in hun woonruimte te voorzien. De stagnatie in doorstroming die tijdens de crisis ontstond is zich goeddeels aan het herstellen. Een aantal groepen heeft hierbij echter ondersteuning nodig.

Huishoudens met een laag inkomen

Huishoudens met een laag inkomen (tot €35.739, prijspeil 2016⁸) zijn voor een belangrijk deel aangewezen op de voorraad huurwoningen in de sociale sector. Kenmerk van de huursector is dat de bewoners relatief jong zijn of juist oud. Er wonen ruim 9.400 huishoudens met een laag inkomen in Steenwijkerland; daarvan woont 44% in een corporatiewoning. Een deel van de corporatiewoningen (22%) wordt bewoond door huishoudens met een midden- en hoger inkomen (meer dan €35.739)⁹, het zogenaamde scheefwonen.

Bij gelijkblijvende scheefheid en een gelijkblijvend aandeel huishoudens dat aanspraak maakt op de corporatiesector, zal de vraag naar corporatiewoningen, afhankelijk van de koopkrachtontwikkeling, de komende 10 jaar afnemen met 180 woningen dan wel toenemen met 325 woningen. Dit resulteert in een gewenste sociale voorraad tussen de 5.150 en 5.650 woningen in 2025. Dit is exclusief de verwachte taakstelling voor statushouders (200 à 400 tot 2025). We verwachten dat het scheefwonen niet veel zal afnemen, omdat dit met de huidige wet- en regelgeving maar beperkt is tegen te gaan.

⁸ EU-inkomens grens voor DAEB

⁹ Bron: Woningmarkt- en woonbehoefteonderzoek 2016

Huishoudens die instromen in de sociale huur, maken in het algemeen een inkomensstijging mee, waardoor zij op den duur ook weer scheefwonen. Naar verwachting blijft de scheefheid in de sociale huurvoorraad dus ongeveer op het huidige niveau (22%).

Jongeren

Het aantal koopstarters is de laatste jaren toegenomen, vooral in de klasse tot €150.000; er wordt duidelijk weer doorgestroomd door huishoudens in de opbouwfase van hun wooncarrière¹⁰. De groep jongeren (18-23 jaar) is lastig vast te houden. Jongeren trekken deels weg vanwege studie of werk elders in het land. Wel liggen er kansen om deze groep na een aantal jaren weer aan te trekken, als zij klaar zijn met hun studie en een gezin willen stichten. De jongeren die blijven, wonen in het algemeen langer thuis en zijn veelal aangewezen op goedkope huur, een segment dat slechts beperkt beschikbaar is door afname van het aantal goedkope huurwoningen en huren die de afgelopen jaren flink zijn gestegen bij een gelijkblijvend inkomen. Deze doelgroep zou gebaat zijn bij het realiseren van kleinere flexibele woonvormen.

Senioren

Senioren zijn maar beperkt verhuisgeneigd. Naast dat ze geen grote woonlastensprong willen maken, zijn ze veelal gehecht aan hun huidige woning en omgeving en zien ze op tegen het 'gedoe' van een verhuizing. Niet alle woningen zijn echter geschikt om oud in te worden. Ruim de helft van de 55-plussers geeft aan dat er eerst nog aanpassingen moeten worden gedaan, voordat men bij een zorgbehoefte in de huidige woning kan blijven wonen¹¹. Mogelijk is er bij sommige senioren wel bereidheid om nog een laatste maal te verhuizen naar een goed toegankelijke, kleinere woning. De meeste ouderen hebben voorkeur voor een grondgebonden woning boven een appartement.

Provincie en gemeenten willen langer zelfstandig wonen stimuleren, wat zij hebben uitgesproken in de regionale woonafspraken. Dit betekent ook de ontwikkeling van nieuwe woonvormen stimuleren en inzet op de informatievoorziening naar inwoners over wat zij kunnen doen om hun woning toekomstbestendig te maken. In de paragraaf 'Wonen, welzijn en zorg' (2.1.3) gaan we uitgebreider in op de relatie wonen en zorg voor deze doelgroep.

Statushouders

De instroom van statushouders is de afgelopen jaren steeds met enkele tientallen toegenomen. In 2016 zijn er, conform de taakstelling van rijkswege, 108 statushouders gehuisvest in Steenwijkerland, waarvan 51 in de eerste helft en 57 in de tweede helft van het jaar. Het is onduidelijk of dit voor de komende jaren nog verder zal toenemen of afnemen. Op dit moment worden alle statushouders nog opgevangen in de bestaande woningvoorraad van de woningcorporaties.

Het woningmarktonderzoek geeft aan dat dat de groep statushouders tot 2025 naar verwachting zal zorgen voor een extra groei van 200 tot 400 huishoudens. In de Primos

¹⁰ Bron: Verkenning doorstroming woningmarkt Overijssel, RIGO 2016

¹¹ Bron: Woningmarkt- en woonbehoefteonderzoek 2016

prognose 2013 is dit nog beperkt verwerkt. Dat zou een extra groei betekenen van ongeveer 40 - 45 huishoudens per jaar voor de komende vijf jaren¹². Deze huishoudens blijven mogelijk niet allemaal wonen in Steenwijkerland. Een deel van deze huishoudens verhuist na verloop van tijd naar een stedelijke omgeving met meer voorzieningen en kans op werk.

2.1.3 Wonen, welzijn en zorg

“Goede afstemming van wonen-welzijn-zorg.”

Er zijn belangwekkende veranderingen gaande op het gebied van wonen en zorg. We hebben te maken met de effecten van de demografische ontwikkelingen. De komende jaren wordt een flinke groei van het aantal ouderen verwacht. In 2025 zijn er naar verwachting 840 huishoudens méér waar één van de bewoners 75 jaar of ouder is. De vergrijzing doet zich in alle kernen voor. We zien (onder andere door de extramuralisering en de demografische ontwikkelingen) een toename van mensen met een woonvraag, waarbij de beschikbaarheid en nabijheid van zorg en ondersteuning van belang is.

Tegelijk is de gemeente door decentralisaties van beleid verantwoordelijk voor een deel van de langdurige zorg, de jeugdzorg en participatie van mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt. De ambitie binnen het sociaal domein is om alle inwoners deel te laten nemen aan het sociale, maatschappelijk en economische verkeer. Daarnaast zijn er minder financiële middelen beschikbaar om in de zorg en de ondersteuningsbehoefte te voorzien. De doelstellingen binnen het sociaal domein zijn dan ook om de zelfredzaamheid van onze inwoners te vergroten en de zorg en ondersteuning efficiënt en effectiever in te zetten. Deze veranderingen in het sociaal domein hebben ook effect op het wonen en zorgen er voor dat sociaal beleid en woonbeleid meer verweven raken.

Belangrijke uitgangspunten van het sociaal beleid – uitgaan van zelfredzaamheid, bevorderen dat (kwetsbare) mensen zoveel mogelijk zelf de regie op het eigen leven hebben – leiden er toe dat mensen in eerste instantie ook zelf verantwoordelijk zijn voor hun huisvesting.

We erkennen het belang van de eigen woonplek en de relatie die de woonplek heeft op het welzijn en de zelfredzaamheid van onze inwoners. Het is de taak van de gemeente als woonregisseur¹³ én als regisseur voor extramurale zorg¹⁴ dat mensen ook daadwerkelijk zelfstandig in hun huisvesting kunnen voorzien en zo lang mogelijk zelfstandig kunnen blijven wonen. Inzet op preventie is hierbij belangrijk.

Woonservicegebieden

In de periode 2010-2015 is in Steenwijkerland een uitvoeringsprogramma woonservicegebieden uitgevoerd. Gekozen is om in de drie grotere kernen, Steenwijk, Vollenhove

¹² Bron: Woningmarkt- en woonbehoefteonderzoek 2016

¹³ De zevende hoofdlijn van beleid, zie kader 1.1

¹⁴ Langdurige zorg ondersteund vanuit de Wmo; zie ‘gemeente als regisseur’ in Van tehuis naar thuis, rapport aanjaagteam langer zelfstandig wonen (april 2016)

en Oldemarkt, woonservicegebieden uit te werken in samenwerking met inwoners. Een woonservicegebied is – zo luidt de werkdefinitie – een gebied waar samenhangend aanbod van verschillende typen woningen, zorg en welzijnsdiensten aanwezig is, zodat mensen met een zorgvraag zo lang mogelijk thuis of anders zo thuis als mogelijk kunnen blijven wonen. De fysieke centra die zijn gerealiseerd zijn, en het zorg- en ondersteuningsaanbod dat hier bij hoort, zijn onderdeel van de bestaande structuur van wonen, welzijn en zorg in onze gemeente.

Opgave wonen, welzijn en zorg

Uitgangspunt is dat inwoners zelf verantwoordelijk voor hun huisvesting. Voor hen die zich niet geheel kunnen redden wanneer het op zelfstandig wonen aankomt zetten we ons als gemeente in. We hebben de huisvestingsvraag van een aantal groepen nog niet voldoende in beeld om de opgave die we in onze gemeente hebben goed te duiden.

Huisvestingsvraag van ouderen met een (toekomstige) zorgvraag

Zoals hiervoor al is aangegeven, blijven ouderen langer zelfstandig thuis wonen, waardoor hun behoefte aan zorg en ondersteuning aan huis zal toenemen. Velen zullen zich hiermee prima weten te redden. Hoewel er in de woningvoorraad voldoende woningen geschikt lijken te zijn om oud in te worden, woont niet iedereen die dat nodig heeft in een geschikte woning. Er is hier daarom wel een opgave.

De zelfstandig wonende oudere, met een zorg- of ondersteuningsvraag, kan **zorg aan huis** krijgen. Dit varieert van thuiswonen met eerstelijns zorg of ondersteuning tot aan thuiswonen met langdurige zorg. In principe kan deze zorg aan huis op alle plekken in onze gemeente geleverd worden.

Toch zien marktkenner vooral aan de randen van de gemeente een vertrek van 65-plussers naar omliggende gemeenten. De mensen uit Steenwijk blijven, maar bijvoorbeeld vanuit Oldemarkt en de noordelijke kernen wordt een trek van ouderen naar Wolvega/Emmeloord gesignaleerd, vanwege het aanbod aan zorgvoorzieningen daar. Ouderen uit Wanneperveen en omgeving trekken naar Meppel.

Sommige ouderen, waaronder een deel dat voorheen in een instelling terecht kwam, hebben behoefte aan specifieke, kleinschalige, woonvormen: **beschut wonen**. Onder beschut wonen verstaan we een clustering van woningen (bijvoorbeeld aanleunwoningen, een woonzorgcomplex of een serviceflat), waar mensen zelfstandig wonen in een koop- of huurwoning. Zorg is beschikbaar, maar geen verplichting en voorzieningen zijn nabij. Geraamd¹⁵ is dat de behoefte aan verzorgd wonen de komende tien jaren zal toenemen met 165 woningen.

Tot slot wonen ouderen met een zware zorgvraag in complexen met **intramuraal** zorg: een onzelfstandige woonvorm waarbij wonen en zorg integraal worden geleverd, en alleen met een indicatie. Voor deze woonvorm, zorg met verblijf in een wooncentrum, is niet de gemeente maar het zorgkantoor regisseur. Mocht leegstand in deze complexen optreden, dan zou dit mogelijk kunnen worden getransformeerd naar bijvoorbeeld zelfstandige woningen waar mensen beschut kunnen wonen.

¹⁵ Bron: Woningmarkt- en woonbehoefteonderzoek 2016

Huisvestingsvraag van inwoners met een verstandelijke beperking en inwoners met psychische problematiek

Over het algemeen zien we dat de inwoners met een verstandelijke beperking en inwoners met psychische problematiek zelfstandig wonen in een huur- of koopwoning. Zorg en begeleiding zijn ambulante georganiseerd.

Een deel van hen woont echter in een **beschermde woonvorm** (zorg met verblijf) – dit is onzelfstandig wonen bij een (grote) instelling, dan wel in kleinschaligere groepswooningen, waarbij 24-uurs begeleiding en toezicht aanwezig is. Ook hier zien we echter een beweging van extramuralisering en ambulantisering van de zorg, of te wel van beschermd wonen naar zelfstandig wonen met begeleiding. Waar mensen in het verleden voor een lange periode een beroep konden doen op beschermd wonen, komt de focus steeds meer te liggen op zelfstandig wonen.

Vanuit zorgpartijen¹⁶ is aangegeven dat uitstroom uit de instellingen bemoeilijkt wordt door gebrek aan beschikbare goedkope huurwoningen. Hierdoor wordt ook weer de instroom belemmerd (er zijn inmiddels wachtlijsten). Voor jongeren die tot deze doelgroep behoren, is het knelpunt het grootst. Door hun geringe inkomen zijn zelfs de goedkoopste huurwoningen niet bereikbaar. Voor deze groep is er een belangrijke opgave om passende huisvesting te realiseren, zoals ‘op kamers wonen’ met begeleiding. Geconstateerd wordt dat veel mensen uit deze zorgdoelgroep niet de weg weten te vinden in de (verschillende) woningverdeelssystemen.

De toename van het aantal kwetsbare inwoners dat zelfstandig woont (en dan vooral de doelgroep met een verstandelijk beperking en psychische problematiek) vraagt om voldoende beschikbare en passende woningen in een passende woonomgeving. Ook vraagt het om een goed sociaal vangnet in de kernen en wijken. Het is een gezamenlijke opgave voor de gemeente, de betrokken zorg- en welzijnspartijen en de huisvesters in onze gemeente om deze doelgroep passend te huisvesten.

Ontwikkeling huisvestingsvraag mensen met een verstandelijke beperking

Er is de komende tien jaren behoefte aan zo’n 20 extra woningen¹⁷, waar deze doelgroep zelfstandig (en soms beschermt) kan wonen. Een deel van deze groep heeft voorkeur voor wonen in de buurt van een intramurale voorziening wonen, zoals bijvoorbeeld de locatie Nieuw Clarenberg in Vollenhove.

Ontwikkeling huisvestingsvraag mensen met psychische problematiek

In het woningmarktonderzoek wordt verwacht dat er de komende jaren een behoefte is aan zo’n 20 extra woningen voor deze doelgroep. Echter, het aantal mensen met psychische problematiek is, in deze analyse, nog niet volledig in beeld¹⁸. Voor een deel van deze doelgroep is beschermt wonen de oplossing (zelfstandig wonen in bijvoorbeeld een

¹⁶ Tijdens de stakeholdersbijeenkomst met woningcorporaties, zorg- en welzijnsorganisaties

¹⁷ Bron: Woningmarkt- en woonbehoefteonderzoek 2016

¹⁸ Volgens het bureau HHM zou het gaan om 600 inwoners van Steenwijkerland

wooncomplex met gezamenlijke voorzieningen nabij), voor een ander deel is zelfstandig wonen (in een huur- of koopwoning) met ambulante zorg en ondersteuning haalbaar.

Huisvestingsvraag specifieke kwetsbare inwoners

Op het gebied van wonen, welzijn en zorg zijn er natuurlijk meerdere groepen te onderscheiden, waarover afstemming ten aanzien van de huisvesting in onze gemeente gewenst is. Voorbeelden hiervan zijn ex-gedetineerden, huishoudens met multiprobleemsituaties en mensen die uitstromen uit maatschappelijke instellingen.

2.1.4 Van kwantiteit naar duurzame kwaliteit: focus op transformatie

De Samenwerkingsovereenkomst woonafspraken West-Overijssel 2016-2020 vormt het kader voor de toevoeging van woningen in Steenwijkerland. Uitgangspunt in de afspraken is dat Steenwijkerland tot 2025 nog groeit met ca. 1.170 huishoudens. De huidige nieuwbouwplancapaciteit voorziet al in ca. 850 woningen. Dit betekent dat er tot 2025 nog ca. 320 woningen 'vrij' zouden kunnen worden toegevoegd. Omdat we vanaf 2025 te maken krijgen met krimp in een aantal kernen en vanaf 2035 het totaal aantal huishoudens in de gemeente krimpt, wordt het steeds belangrijker om te bepalen waar nog welke woning kan worden toegevoegd.

Groei en krimp

In de regionale woonvisie West-Overijssel en de daaruit voortvloeiende woonafspraken met de provincie is afgesproken dat de gemeenten van West-Overijssel dezelfde bevolkingsprognose te gebruiken voor het bepalen van de woningbehoefte per gemeente. Tot einde 2016 en dus ook voor deze woonvisie, wordt Primos 2013 aangehouden omdat de gemeenten zich in deze prognose goed herkennen. Voor 2017 en daarna wordt, om een stabiel beeld te genereren, naar verwachting een gemiddelde van de Primos prognoses van de afgelopen jaren genomen. Voor Steenwijkerland levert dit nauwelijks afwijkingen op ten opzichte van Primos 2013. Elke twee jaren worden de prognoses in regionaal West-Overijssels verband opnieuw bekeken.

De Primos prognoses voorspellen een afname van het aantal inwoners vanaf ca. 2025. Deze afname manifesteert zich vooral in de leeftijdscategorie 35-54 jaar. Vooral het aantal inwoners van 55 jaar en ouder neemt toe en vooral de groep van 75 jaar en ouder zal sterk groeien. Belangrijker voor de woningbehoefte is echter de toekomstige ontwikkeling van het aantal huishoudens. Tot 2025 groeit het aantal huishoudens nog met bijna 1.200 huishoudens. Van 2025 tot 2035 is er nog een lichte groei van ca. 350 huishoudens. Vanaf 2035 is er sprake van een eerste afname van het totale aantal huishoudens in de gemeente. De tendens van vooral een toename van oudere (één- en tweepersoonshuishoudens) en een afname van het aantal jongere huishoudens, zet daarbij door.

Tabel 2-1: Ontwikkeling aantal personen en huishoudens, Steenwijkerland, Primos 2013

Personen	2015	2015-2025	2025-2030	2030-2035	2035-2040	Huishoudens	2015	2015-2025	2025-2030	2030-2035	2035-2040
	< 20	9.915	-1.120	-75	45		-55	< 20	1.755	40	-80
20-35	6.510	170	-335	-325	-305	20-35	2.255	-245	-140	35	35
35-55	11.825	-1.790	-495	145	165	35-55	6.465	-320	-205	-100	-90
55-75	11.100	1.415	125	-710	-970	55-75	5.640	860	245	-220	-475
75+	3.865	1.480	645	725	745	75+	2.695	840	425	490	525
totaal	43.215	155	-135	-120	-420	totaal	18.810	1.170	250	105	-95

Om de paar jaar zullen de prognoses in regionaal verband worden geactualiseerd. Die leiden ongetwijfeld tot iets andere getallen als in Tabel 2-1 zijn af te lezen. Voor de komende jaren worden er echter slechts lichte afwijkingen verwacht in de prognoses.

De gemeentelijke prognose is in het woningmarkt- en woonbehoefteonderzoek van 2016 uitgesplitst naar de kernen op basis van autonome groei (op basis van natuurlijke aanwas, geboorte- en sterfte) zonder rekening te houden met verhuisbewegingen. In elk cluster (Steenwijk/Tuk, Oldemarkt, kleine kernen Noord, Vollenhove en kleine kernen Zuid) is volgens deze methode voorspeld sprake van beperkte huishoudensgroei. Op kernniveau, vooral in een aantal kleine noordelijke kernen, zijn de eerste tekenen van huishoudenskrimping echter al zichtbaar (Kalenberg, Ossenzijl en Wetering). Net als in andere delen van het land is er ook in Steenwijkerland sprake van een trek vanuit kleine kernen naar de stad. Dit betekent een vermoedelijke onderschatting van de woningbehoefte in de grote kernen en een overschatting van de woningbehoefte in de kleine kernen.

Focus op transformatie

Om toekomstige leegstand te voorkomen is het van belang om voorzichtig te zijn met nieuwbouw en te focussen op transformatie. In de Samenwerkingsovereenkomst Woonafspraken West-Overijssel (zie ook paragraaf 1.3) is afgesproken dat gemeenten niet meer dan 100% van de woningvraag mogen uitwerken in bestemmingsplannen. Gestreefd wordt naar onderprogrammering in bestemmingsplannen, zodat er ook nog ruimte blijft voor nieuwe initiatieven, transformatie en individuele verzoeken van inwoners. Op dit moment heeft Steenwijkerland ca. 70% van de woningvraag al in bestaande bestemmingsplannen voor nieuwbouw. De overige ca. 30% wordt niet ingezet voor nieuwe uitleglocaties, maar deze wordt vooral ingezet voor transformatie van leegkomende bebouwing als winkels, scholen en bedrijfspanden in de gemeente. Eventuele nieuwbouw vindt alleen plaats op inbreidingslocaties.

Concrete woningvraag

In de vorige gemeentelijke visie op Wonen en Leefbaarheid (2012) is vastgesteld dat de gemeente een proactieve rol op zich neemt in de nieuwbouwprogrammering in de kernen Steenwijk, Vollenhove en Oldemarkt. In de andere kernen worden woningen alleen toegevoegd op basis van een concrete woningvraag van een initiatiefnemer. In het voorjaar van 2015 is de notitie 'Manifeste lokale woningbehoefte' opgesteld. De notitie dient als kader voor het beoordelen van aanvragen voor het toevoegen van woningen

in de (kleinere) kernen van Steenwijkerland waar geen uitgeefbare plancapaciteit voorhanden is. De notitie 'Manifeste lokale woningbehoefte' wordt niet als toereikend gezien om transformatieopgaven in samenhang met de lokale concrete vraag naar woonruimte handen en voeten te geven. Om dit goed bij elkaar te brengen dient het beleid daarop te worden aangepast.

Duurzame kwaliteit

Voor het verduurzamen van de particuliere woningvoorraad is Steenwijkerland aangesloten bij de Overijsselse aanpak. De provincie investeert, samen met gemeenten en andere partners, in centrale ondersteuning van de gemeenten en van regionale initiatieven. De provincie stelt een financiële bijdrage van €60.000 per gemeente beschikbaar voor de doorontwikkeling van gemeentelijke energie-/woonloketten voor de periode 2016-2020. Hieraan zijn een aantal voorwaarden verbonden (zie woonafspraken). Dit betreft o.a. cofinanciering door de gemeente, de inzet van de gemeente om in 2021 45% van de koopwoningvoorraad minimaal op label B te hebben en een duidelijk plan van aanpak hiervoor. Verduurzaming van de sociale voorraad is onderdeel van de prestatieafspraken¹⁹ met de woningcorporaties.

2.2 Wat willen we bereiken?

1. Wij willen passende woonruimte voor alle inwoners.
2. We streven ernaar dat inwoners met een zorg- en ondersteuningsvraag zo lang mogelijk thuis kunnen blijven wonen, in alle kernen en wijken in onze gemeente.
3. In onze gemeente is een samenhangende structuur van wonen, welzijn en zorg.
4. Wij willen woningen met een betere energetische kwaliteit; van woningcorporaties verlangen wij een energie-index van maximaal 1,4 voor hun bezit in 2021. De koopwoningvoorraad is in 2021 bij voorkeur voor 45% op energielabel B gebracht. Het streven bij nieuwbouw is nul-op-de-meter.
5. We voeren bestaande nieuwbouwplannen uit en ontwikkelen geen nieuwe uitleglocaties. Toevoeging van woningen staan we toe in alle kernen voor zover dit nodig is om tegemoet te komen aan de lokale concrete woningvraag.
6. Wij willen leefbaarheid behouden door leegstand en verpaupering te voorkomen in zowel de kernen als het buitengebied. We zien hiertoe een transformatie en revitaliseringsopgave. Transformatie heeft daarbij voorrang op nieuwbouw.
7. We willen de algemene tevredenheid over de leefbaarheid op niveau houden.

In het voorgaande hoofdstuk hebben we beschreven 'wat we zien'. Nu beschrijven we wat we willen bereiken, onze doelen. Eerst beschrijven we wat de gemeente wil doen aan woonruimte voor iedereen. Daarna (2.2.2) gaan we in op het langer thuis wonen van mensen met een zorgvraag, senioren en kwetsbare groepen. Vervolgens (2.2.3) gaan we in op de energetische kwaliteit van woningen. In paragraaf 2.2.4. geven we

¹⁹ Bron: Prestatieafspraken Steenwijkerland 2017

aan hoe we om willen gaan met woningprogrammering. Tot slot gaan we in 2.2.5 in op leefbaarheid en hoe we willen focussen op transformatie van bestaand vastgoed.

2.2.1 Passende woonruimte voor alle inwoners

In de vorige woonvisie zijn in het bijzonder (jonge) gezinnen en senioren als belangrijkste doelgroep bestempeld. De komende jaren willen we vooral voldoende passende woonruimte realiseren voor mensen met een laag inkomen, de groeiende groep senioren (al dan niet met een zorgvraag), voor jongeren, statushouders en specifieke kwetsbare groepen. Onder passend verstaan we zowel 'geschikt' als 'betaalbaar'.

We willen dat de woningcorporaties met hun huurbeleid de focus leggen op de betaalbaarheid van de sociale huurwoningvoorraad en dan met name voor de huishoudens met lagere inkomens. Het gaat dan om woningen waarvoor huurprijzen onder de aftoppingsgrens worden gevraagd (tot € 586,68 voor één- en tweepersoonshuishoudens en € 628,76 voor meerpersoonshuishoudens, prijspeil 2016).

De beschikbaarheid van sociale huurwoningen willen we op hetzelfde peil houden. Dit betekent dat we geen (verdere) afname van de omvang van de sociale woningvoorraad wensen en dat verkoop en sloop moeten worden gecompenseerd met nieuwbouw of aankoop (de zogenaamde 'nullijn'). Als gevolg van het wettelijk verplichte passend toewijzen en de extramuralisering in de zorg verwachten wij dat er meer aandacht moet zijn voor de beschikbaarheid van (goedkope) sociale huurwoningen. In de jaarlijkse biedingen van de woningcorporaties zien wij graag terug hoe de woningcorporaties de beschikbaarheid van passende woningen op peil houden.

2.2.2 Langer zelfstandig wonen

We streven ernaar dat mensen met een zorg- en ondersteuningsvraag zo lang mogelijk zelfstandig kunnen blijven wonen. Dit geldt voor alle inwoners van alle kernen en wijken in onze gemeente.

We streven naar voldoende passende woningen voor deze mensen. In onze gemeente bestaat daarvoor een aanpassingsopgave van de bestaande voorraad. Daarvoor zijn eigenaar-bewoners in principe zelf verantwoordelijk. Mensen kijken niet graag vooruit naar het moment dat ze hulpbehoevend worden. We willen daarvoor investeren in bewustwording bij onze inwoners, zodat zij tijdig kunnen anticiperen op veranderingen in hun woning. In het corporatiebezit worden aanpassingen als een gezamenlijke verantwoordelijkheid gezien van huurders (kleinere klussen), corporatie (grotere aanpassingen) en gemeente (Wmo-maatwerkvoorzieningen)²⁰.

We anticiperen in onze gemeente op de toename van het aantal kwetsbare inwoners dat zelfstandig woont, o.a. door ruimte te bieden aan beschutte woonvormen. Ook staan we open voor nieuwe (innovatieve en experimentele) woon-zorgconcepten. Wel kijken we in regionaal perspectief naar huisvestingsvormen voor specifieke kwetsbare doelgroepen en streven naar een evenredige verdeling en inzet.

²⁰ Bron: Bijeenkomst met woningcorporaties en huurdersorganisaties, mei 2016

Gebiedsgericht werken aan een samenhangende structuur van wonen, welzijn en zorg

We streven in onze gemeente naar een samenhangend aanbod van wonen, welzijn en zorg, zodat mensen langer zelfstandig thuis kunnen blijven wonen of zo thuis als mogelijk.

We willen de opgave voor verschillende (doel)groepen op hoofdlijnen in beeld brengen. Om de opgave ten aanzien van wonen, zorg en welzijn per kern en wijk in beeld te krijgen kiezen we voor een gebiedsgerichte benadering. We werken gebiedsgericht samen, met als doel dat alle inwoners kunnen deelnemen aan het sociale, maatschappelijke en economische verkeer.

Het vertrekpunt voor het gebiedsgericht werken zijn de bestaande structuren en de lokaal actieve partijen. De term woonservicegebied wordt losgelaten, we hebben immers niet enkel de focus op de doorontwikkeling van de structuur van wonen, welzijn en zorg in de gebieden rondom de oorspronkelijke woonservicegebieden. De gerealiseerde centra zijn onderdeel van de gebiedsgerichte benadering.

2.2.3 Verbetering van energetische kwaliteit

We willen in onze gemeente woningen van goede kwaliteit. We willen dat de woningcorporaties in 2021 gemiddeld een energie-index van maximaal 1,4 in hun bezit hebben gerealiseerd (dit komt overeenkomt met label B of beter). In de koopwoningvoorraad heeft in 2021 45% energielabel B. Nieuwbouw is bij voorkeur geheel energetisch toekomstbestendig en heeft nul-op-meter.

2.2.4 Woningprogrammering

Voor Steenwijkerland wordt voor de komende 10 jaren geen grootschalige aanvullende woningbehoefte voorzien; de woningbehoefte zal zich naar verwachting op kleinere schaal ontwikkelen. We maken daarom geen nieuwe plannen voor uitleglocaties meer, maar zullen ons richten op inbreidingslocaties.

Wel willen we – met deze woonvisie als basis – nieuwe initiatieven op het gebied van wonen en transformatie nadrukkelijk uitnodigen en beter faciliteren. Voor de ca. 30% ‘vrije’ ruimte die, conform de woonafspraken West-Overijssel, voor de komende 10 jaren nog wordt geboden voor het toevoegen van woningen, zal worden gefocust op transformatie. Om te monitoren dat gemeenten in West-Overijssel niet meer dan 100% van de woningvraag wordt toegevoegd wordt hiervoor in regionaal verband een monitoringssysteem ingezet.

2.2.5 Leefbaarheid behouden door focus op transformatie

De inwoners van Steenwijkerland zijn over het algemeen tevreden over de leefbaarheid in de verschillende kernen. We willen dit niveau van leefbaarheid behouden.

Toch zijn er recente en toekomstige ontwikkelingen waar we voldoende aandacht voor moeten hebben (zie paragraaf over leefbaarheid - 2.1.1). Onze doelstelling op het gebied van leefbaarheid is in ieder geval het voorkomen van leegstand en verpaupering in zowel de kernen als het buitengebied. We willen met transformatie van leegstaand vastgoed (winkels, scholen, bedrijfsgebouwen, karakteristieke agrarische erven)

verloedering en verpaupering tegengaan en daarmee tegelijk voorzien in woningen die passen bij de huidige vraag.

2.3 Wat gaan we daarvoor doen?

1. We zorgen voor de realisatie van nieuwbouw volgens bestaande plancapaciteit, maar kijken indien nodig ook naar herprogrammering van de bestaande plannen.
2. Er worden jaarlijks gemiddeld ca. 115 woningen toegevoegd aan de woningvoorraad en we houden elke twee jaar in regionaal verband de prognoses tegen het licht.
3. We maken jaarlijks prestatieafspraken met corporaties over de beschikbaarheid, geschiktheid, betaalbaarheid en de kwaliteit van hun woningen voor de inwoners die afhankelijk zijn van sociale huur.
4. We brengen onze transformatieopgave in beeld en vragen de woningcorporaties jaarlijks hun transformatieopgave in beeld te brengen.
5. We bieden inwoners mogelijkheden om langer zelfstandig te kunnen wonen en intensiveren de campagne 'Lang zult u Wonen'.
6. We bevorderen de samenwerking tussen corporaties en zorginstellingen bij de realisatie van beschutte woonvormen voor ouderen en voor andere kwetsbare groepen.
7. We realiseren mogelijkheden voor (begeleide) kamerbewoning.
8. We ontwikkelen een integraal afwegingskader voor initiatieven waar wonen, welzijn en zorg samenkomen.
9. We gaan gebiedsgericht werken aan de versteviging van de structuur van wonen, welzijn en zorg en initiëren als gemeente een structureel woonzorgcoalitieoverleg.
10. We helpen particuliere woningeigenaren met voorlichting en participatie om hun woning te verduurzamen.
11. We gaan de notitie 'Manifeste lokale woningbehoefte' herzien en passen het planologisch kader aan om inwoners, ontwikkelaars en woningcorporaties beter te kunnen faciliteren bij transformatie-initiatieven.
12. We brengen in kaart welke mogelijkheden er zijn voor de transformatie en/of revitalisering van bestaande woningen en vastgoed in de gemeente en treden op als makelaar om initiatieven van de grond te krijgen.

In het voorgaande hoofdstuk hebben we beschreven 'wat we zien' en 'wat we willen bereiken' in de gemeente Steenwijkerland. Nu beschrijven we wat we daarvoor gaan doen. We beschrijven hoe we omgaan met onze bestaande woningbouwplannen (2.3.1) en in 2.3.2 geven we aan waarover we prestatieafspraken gaan maken met de woningcorporaties. Vervolgens (2.3.3) gaan we in op de rol van de gemeente bij langer zelfstandig wonen en de gebiedsgerichte benadering. Wat we willen doen wat betreft energetische kwaliteit volgt in paragraaf 2.3.4. Daarna (2.3.5) geven we aan hoe we de focus op transformatie willen realiseren.

Er wordt vaker gesteld dat de gemeente niet de enige verantwoordelijke en aansprakelijke is voor het oplossen van problemen in de samenleving, maar een samenwerkings-

partner. De gemeente zal daarbij meer optreden als partner op basis van gelijkwaardigheid of als verbinder, ondersteuner of aanjager van vernieuwingen. Anders gezegd verschuift haar rol van inhoudelijk bepalend naar proces begeleidend, waarin de focus ligt op het stellen van kaders, faciliteren en ruimte geven. Er wordt ruimte geboden voor initiatieven van bewoners, ondernemers en (maatschappelijke) organisaties.

De gemeente Steenwijkerland wil lokale (transformatie) initiatieven vanuit een constructieve basishouding benaderen. Hierin wordt de rol genomen van facilitator, waarmee ruimte wordt geboden aan goede lokale initiatieven. De gemeente wil deze initiatieven verder helpen zonder zelf ontwikkelaar te zijn. Flexibeler maken van bestemmingsplannen is daarbij cruciaal.

2.3.1 Nieuwbouw conform bestaande plancapaciteit

We zorgen voor de realisatie van woningbouw volgens bestaande plancapaciteit, waarbij het voor de gemeente als geheel voor een belangrijk deel gaat om de toevoeging van tweekappers en vrijstaande woningen. Maar indien nodig kijken we ook naar herprogrammering van de bestaande plancapaciteit als dat leidt tot een betere aansluiting bij de vraag. In de volgende gebiedshoofdstukken staan de bestaande plannen en plancapaciteit genoemd. Er zullen geen nieuwe uitleglocaties worden ontwikkeld. Indien blijkt dat de huidige plancapaciteit onvoldoende is om aan de vraag te kunnen voldoen, zal worden gekeken naar inbreidingslocaties.

2.3.2 Prestatieafspraken met woningcorporaties

We maken jaarlijks prestatieafspraken met de drie grootste in Steenwijkerland actieve woningcorporaties, Woonconcept, Wetland Wonen Groep en Omnia Wonen en met Woonzorg Nederland. Met Mooiland en Vestia gaan we het gesprek aan over nadere samenwerking. Met de woningcorporaties maken we prestatieafspraken over de volgende onderwerpen:

De omvang van de sociale huurwoningvoorraad

Er zijn ca. 5.385 sociale huurwoningen in Steenwijkerland, waarvan er ca. 4800 in het bezit zijn van de woningcorporaties Woonconcept, Wetland Wonen Groep en Omnia Wonen. Woonzorg Nederland heeft ca. 180 sociale huurwoningen in bezit en Grouwels Vastgoedbeheer ca. 160²¹. De verwachting is dat over 10 jaar een sociale huurwoningvoorraad van tussen de 5.150 en 5.650 woningen nodig is (zie ook 2.1.2). Hierin is het aantal benodigde woningen voor statushouders van naar verwachting 200-400 voor de komende 10 jaren, nog niet meegenomen. Inzet voor de komende jaren is daarom de sociale woningvoorraad in aantallen ten minste op peil te houden (nullijn) en, indien nodig, extra woningen toe te voegen.

Als gevolg van de woningmarktregio indeling die in augustus 2016 door de minister is bepaald, zijn de mogelijkheden voor Woonconcept en Omnia Wonen, om te investeren en uit te breiden in Steenwijkerland, beperkt. Daarom wordt, in 2017, in samenwerking

²¹ De overige sociale huurwoningen zijn in het bezit van o.a. Stichting Mooiland, Vestia, Stichting Actief voor Ouderen Steenwijkerwold en andere partijen.

met de woningcorporaties Woonconcept, Wetland Wonen en Omnia Wonen, een nadere verkenning uitgevoerd naar de volkshuisvestelijke opgave in vooral Steenwijk en de noordelijke kernen en de toekomstige invulling hiervan. De uitkomsten van de verkenning geven nadere input voor de toekomstige samenwerking met de woningcorporaties en het maken van prestatieafspraken.

Betaalbaarheid en beschikbaarheid

We maken afspraken over de huurprijsontwikkeling en het streefhuurniveau bij nieuwe verhuringen. In de afspraken zien we terug dat corporaties een gematigd huurbeleid voeren, waarbij de betaalbaarheid voor met name de laagste inkomens voorop staat.

We monitoren de beschikbaarheid van sociale huurwoningen en hebben daarbij aandacht voor de effecten van passend toewijzen, bijvoorbeeld door te kijken naar wachttijden. Bij onvoldoende beschikbaarheid van woningen voor bepaalde inkomensgroepen, of van bepaalde woningtypen, worden oplossingsrichtingen besproken. Naast toevoeging van woningen wordt daarbij ook uitdrukkelijk gedacht aan transformatie van leegkomend vastgoed of herstructurering/renovatie van bestaand vastgoed, vooral in kernen of wijken waar de leefbaarheid onder druk staat.

Ten aanzien van de woningtoewijzing maken we afspraken met de woningcorporatie over het met urgentie toewijzen van woningen. Urgente toewijzing kan bijvoorbeeld op basis van medische urgentie of om te zorgen dat de mantelzorger nabij kan zijn.

Geschiktheid

- Specifiek ouderen

Woningcorporaties stellen zich in op de vraag naar woningaanpassing voor de groeiende groep ouderen, zodat deze langer comfortabel thuis kan wonen. Levensloopbestendigheid houdt overigens niet alleen in dat woningen aangepast dienen te worden, maar heeft ook een sociale kant. Sommige ouderen willen graag bij elkaar wonen in de buurt van voorzieningen, het beschut wonen. Woningcorporaties houden hier rekening mee met het aanpassen van woningen voor ouderen op locaties in de buurt van voorzieningen en in het toewijzingsbeleid. Bij nieuwbouw voor ouderen wordt rekening gehouden met hun woonwensen.

- Mensen met een verstandelijke beperking en/of psychische problematiek

Als gevolg van de extramuralisering wonen steeds meer kwetsbare bewoners in de wijk, in plaats van in een beschermde woonvoorziening. Woningcorporaties dragen voor een belangrijk deel bij aan de passende huisvesting voor deze doelgroep en hebben daarnaast een signaleringsfunctie bij problemen.

- Specifiek jongeren

Voor jongeren (18-23 jaar) geldt dat ze moeite hebben met de betaalbaarheid van huurwoningen. Het inkomen ligt vaak laag, met het passend toewijzen krijgen ze nog een beperkte huurtoeslag die verdwijnt als het netto inkomen enigszins stijgt. Bestaande woningen geschikt maken voor kamerbewoning of het realiseren van kleine studio's kan voor deze doelgroep een uitkomst zijn. Mogelijk zouden hier woonoplossingen kunnen worden geboden door transformatie van leegkomend vastgoed. Hierbij gaat het veelal

wel om maatwerk, waarbij mogelijkheden en wensen nader op elkaar dienen te worden afgestemd.

- **Statushouders**

We maken afspraken met corporaties over het huisvesten van statushouders in hun bezit. Als de druk op de betaalbare categorie huurwoningen te groot wordt, zullen we gezamenlijk oplossingsrichtingen zoals alternatieve woonvormen uitwerken. De gemeente zal in kaart brengen welke (extra) inzet er nodig is voor huisvesting van statushouders.

Een groot deel van de statushouders bestaat in eerste instantie uit éénpersoonshuishoudens, waarna vaak gezinshereniging wordt aangevraagd. Daarnaast huisvesten we een aantal jonge vluchtelingen die op termijn ook door moeten stromen naar een zelfstandige woning. Voor deze kleine huishoudens is het realiseren van kleinschalige, flexibele 'woningen op maat' (bijvoorbeeld in leegkomend vastgoed) wellicht een goede oplossing. We maken afspraken met de corporaties over hoe we deze oplossingen kunnen beproeven.

Kwaliteit

In de prestatieafspraken leggen we vast welke investeringen corporaties gaan doen om de energetische kwaliteit van hun bezit te verbeteren, met als doel (zie 2.2.3) een gemiddelde energie-index van maximaal 1,4.

Naast de energetische kwaliteit is het in het kader van de ruimtelijke kwaliteit van belang dat woningen die worden gerenoveerd of nieuw worden toegevoegd goed aansluiten bij de karakteristiek en kwaliteit van de betreffende kern of wijk en een positieve bijdrage leveren aan de kwaliteit van de woonomgeving.

Bijdrage aan leefbaarheid

Woningcorporaties hebben slechts beperkt middelen om in te zetten voor leefbaarheid. Per woning zijn er kleine bedragen beschikbaar die vaak ingezet worden voor de woning zelf of het complex. Zorgen zijn er echter wel, bijvoorbeeld over het behoud van sociale cohesie in de kernen en wijken. Het toewijzingsbeleid zorgt voor een concentratie van bepaalde (huur)doelgroepen, wat invloed kan hebben op de leefbaarheid in bepaalde kernen en wijken. Insteek voor de prestatieafspraken is vinger aan de pols te houden in de verschillende wijken en kernen, de signaleringsfunctie van woningcorporaties hiervoor in te zetten en de samenwerking met andere belanghebbenden te zoeken (plaatselijke belangen, zorginstellingen) voor het behoud van leefbaarheid.

2.3.3 Langer zelfstandig wonen

"We zetten in onze gemeente in op het zo lang mogelijk zelfstandig wonen".

- Dit doen we door in te zetten op het bewust maken van inwoners wat ze zelf kunnen ondernemen om langer zelfstandig thuis te kunnen wonen. De campagne Lang Zult U Wonen, waar de gemeente Steenwijkerland al mee is gestart, is hier een voorbeeld van. Deze campagne zal de komende jaren geïntensiveerd worden;

- We hebben goed inzicht in de vraag naar en het aanbod van aangepaste woningen en maken met samenwerkingspartners afspraken over het aanpassen van bestaande woningen. Bij gewenste woningaanpassingen van particulieren kijken we in de beoordeling van aanvragen ook naar het anticiperen op de (toekomstige) zorgvraag;
- Met woningcorporaties maken we prestatieafspraken over de beschikbaarheid van betaalbare woningen voor mensen met een zorg- of ondersteuningsvraag;
- We continueren de ondersteuning van de mantelzorgers (en zorgvrijwilligers);
- We zijn flexibel met het verlenen van vergunningen voor mantelzorgwoningen, wanneer hiervoor een vergunning nodig is²²;
- We maken afspraken met woningcorporaties en zorg- en welzijnsinstellingen over zorgsignalen over inwoners. We zetten gezamenlijk in op preventie, zodat mensen ook langer zelfstandig kunnen blijven wonen;
- We staan open voor nieuwe wooninitiatieven voor beschermd wonen (ook in de kleinere kernen). Dit gaat niet per definitie om zorgwoningen, maar woningen waar je met een zorg- of ondersteuningsvraag lang zelfstandig kan blijven wonen. De gemeente ontwikkelt niet zelf, maar corporaties, particulieren (bijvoorbeeld: Collectief Particulier Opdrachtgeverschap (CPO) door een zorgcoöperatie) en/of commerciële partijen kunnen dit soort projecten ontwikkelen;
- We hebben zicht op de toekomstige woonopgave voor de doelgroep die nu beschermd woont. En zoeken, gezamenlijk met onze partners, naar oplossingen om de in- en uitstroom bij de instellingen zo goed mogelijk op te vangen. Specifieke aandacht hierbij gaat uit naar de jongeren tussen de 18 – 23 jaar, waarvoor kamerbewoning (al dan niet begeleid) een goede tussenoplossing kan zijn.

Rol van de gemeente

De gemeente heeft een positieve grondhouding en een goed integraal afwegingskader voor initiatieven op het raakvlak van wonen, welzijn en zorg. Partijen die aan de slag willen gaan worden hierbij goed gefaciliteerd. Bestemmingsplannen worden bij reguliere actualisatie hierop toegesneden of de gemeente toont bereidheid tot medewerking bij een verzoek tot wijziging van een bestemmingsplan. De gemeente kan ook 'makelen' in transformatielocaties voor CPO en ontwikkelaars, om de ontwikkelingen te

²² Een mantelzorgwoning is sinds 1 november 2014 onder de volgende voorwaarden vergunningvrij: 1) huisvesting in verband met mantelzorg moet functioneel verbonden zijn met een 'hoofdgebouw', 2) het bouwvolume is maximaal 150 m², 3) indien de mantelzorg is beëindigd, moeten de eventuele voorzieningen en bouwwerken worden verwijderd en is bewoning niet meer toegestaan. Dit wordt ook opgenomen in de bestemmingsplannen. Als afgeweken wordt van deze voorwaarden is een vergunning nodig en ook in sommige andere gevallen, bijvoorbeeld voor het plaatsen van een mantelzorgwoning in een beschermd stads- en dorpsgezicht.

versnellen. We gaan afstemming bevorderen en versnellen door partijen bijeen te brengen.

Tijdens de bijeenkomst met woningcorporaties, zorg- en welzijnsorganisaties is meermaals aangegeven dat zulke ontmoetingen met meer regelmaat of structureel zouden moeten plaatsvinden: een 'woonzorgcoalitieoverleg'. Daarbij zijn verschillende uitgangspunten genoemd. Die met de meeste instemming is: stel de cliënt centraal, werk vanuit een concrete vraag van (kwetsbare) mensen. De partij die zich met een vraag geconfronteerd ziet, zou het initiatief moeten nemen tot een coalitieoverleg. Maar ook de gemeente kan, als regisseur van wonen en van (een deel van) de extramurale zorg, initiator zijn voor een structureel overleg met belanghebbende partijen. De gemeente Steenwijkerland zal deze initiërende rol op zich nemen.

Gebiedsgericht werken

De initiërende rol van de gemeenten zien we ook terug in het gebiedsgericht werken aan de versteviging van de structuur van wonen, welzijn en zorg. Per deelgebied, kern of wijk brengen we de opgave en de kansen in beeld. Hiervoor gaan we actief de samenwerking aan met de, in de verschillende gebieden, actieve en betrokken partijen. Dit zijn zowel de formele als de informele partijen. De gemeente heeft een aanjagende en regisserende rol, vooral gericht op het proces. We zijn geen opdrachtgever, maar wel een verbindende partij die de zorg- en welzijnsinstellingen, de huisvesters en inwoners bijeen brengt en vraagstukken bij de juiste partijen agendeert.

2.3.4 Energetische kwaliteit

Over de energetische kwaliteit van corporatiewoningen maken we prestatieafspraken met de woningcorporaties (zie 2.3.2). We helpen particulieren hun woning te verduurzamen door hierover voorlichting te verstrekken. We worden hierin ondersteund door de provincie binnen de Overijsselse aanpak, waarbij ook Uneto-VNI, Bouwend Nederland, het Rijk en de Kamer van Koophandel partners zijn. Onze deelname aan de Overijsselse aanpak continueren wij.

2.3.5 Focus op transformatie

Als gemeentelijke organisatie willen we voorbereid zijn op de nieuwe focus op transformatie zodat we proactief mee kunnen werken aan initiatieven en hiervoor voldoende capaciteit beschikbaar kunnen maken.

Bij transformatie-initiatieven gaat het vaak om maatwerk, hetgeen niet altijd binnen de bestaande procedures van de gemeente past en waarvoor een meer flexibel kader nodig is. We willen onze inwoners, ontwikkelaars en woningcorporaties goed kunnen faciliteren bij transformatie en (kleinschalige) herstructureringsinitiatieven die invulling geven aan de huisvestingsopgave en bijdragen aan het vergroten van de leefbaarheid. De gemeentelijke organisatie gaat zich goed voorbereiden op deze rol. We zullen de huidige procedures verbeteren, het planologisch kader aanpassen en ons intern goed organiseren om onze initiërende en faciliterende rol optimaal waar te kunnen maken. De rol van de inwoners is hierbij essentieel. De afgelopen jaren heeft de gemeente in verschillende kernen diverse dorpshuizen en verenigingsgebouwen opgeknapt. Deze gebouwen hebben een belangrijke functie voor bewoners om de sociale

cohesie te bevorderen. Deze bestaande kanalen gaan we beter benutten om met bewoners in gesprek te gaan en de bewoners te inspireren om initiatieven te nemen.

We werken aan goede afstemming binnen de gemeente. We gaan de notitie 'Manifeste lokale woningbehoefte' herzien om tot een hernieuwd afwegingskader voor het toevoegen van woningen te komen in zowel de kernen als het buitengebied, waarbij transformatie voorrang heeft op nieuwbouw.

3 Steenwijk/Tuk

De kern Steenwijk is de grootste kern binnen de gemeente Steenwijkerland. Tuk is een dorp bij de kern Steenwijk. De kern heeft een goed woonklimaat, een goede bereikbaarheid (nabij de A32), een goed voorzieningenniveau en is gelegen vlakbij bossen, hei en weide. De kern ligt in het noordwesten van de gemeente Steenwijkerland en is qua infrastructuur gunstig gelegen op de lijn Meppel-Heerenveen.

3.1 Wat zien we?

1. Betrokken inwoners en wijken met potentie voor het behouden en versterken van de leefbaarheid.
2. Een groot beroep op de (goedkope) sociale huurvoorraad door specifieke doelgroepen.
3. Kansen voor en vraag naar mooie woonzorglocaties.
4. Verwachte trek naar Steenwijk van een aantal (oudere) huishoudens uit omliggende kernen.
5. Woningvraag heeft een meer stedelijk karakter in vergelijking met de andere kernen, met een diversiteit aan woningtypen.

In de kern Steenwijk staan relatief veel rijwoningen in de koopsector en veel huurwoningen (vooral appartementen). Het overgrote deel van de corporatiewoningen is in het bezit van Woonconcept (ca. 2.600 woningen). Een kleiner deel (ca. 350 woningen) is in het bezit van Omnia Wonen²³. Hoewel er een bovengemiddeld aantal rijwoningen staat, is ook in het cluster Steenwijk/Tuk het meest voorkomende woningtype in het koopsegment de tweekapper en de vrijstaande woning.

Lokale woningmarktkenners geven aan dat het in de praktijk lastiger is dan bij omliggende gemeenten om mensen van elders te trekken. Ten opzichte van Meppel wordt Steenwijk door lokale marktkenners gezien als minder aantrekkelijk en Meppel als een bruisender stad. Daarnaast is volgens woningmarktkenners de grondprijs ten opzichte

²³ Bron: Prestatieovereenkomst Wonen en Leefbaarheid (2015-2017)

van omliggende gemeenten gestegen, waardoor de gemeente niet langer onderscheidend is met omliggende gemeenten.

Leefbaarheid

Het cluster Steenwijk/Tuk kent een sterke kernbinding onder de bewoners. Waarschijnlijk door het volwaardige aanbod en de aanwezigheid van voorzieningen. In tegenstelling tot de kernen in het noorden, zijn oudere huishoudens in Steenwijk minder geneigd om naar een andere gemeente te trekken.

De bewoners van Steenwijk/Tuk geven de woonomgeving gemiddeld een 7,1. Woningeigenaren zijn over het algemeen iets positiever dan huurders. Vooral in dit cluster (en in de kleine kernen in Noord) zijn de woningeigenaren positiever dan huurders. Op twee aspecten scoort de kern negatiever dan gemiddeld, namelijk op het aanbod aan parkeergelegenheid en de overlast van rondhangende jongeren. Positief wordt juist gescoord op het onderhoud van het groen in de omgeving, de aanwezigheid van het intercity-treinstation, de winkels en overige voorzieningen. Tijdens de bijeenkomsten met de inwoners en lokale marktkenners werd Oostermeenthe genoemd als aandachtsgebied, vooral vanwege zaken als het oneigenlijk gebruik van parkeerplaatsen, gevaarlijke fiets- en wandelpaden richting de stad, rondhangende jongeren en weinig betrokken bewoners.

In Steenwijk-West heeft een gezamenlijke aanpak bijgedragen aan een leefbare omgeving die hoog gewaardeerd wordt door de bewoners. Hier is een speciale wijkkracht ingezet die samen met de wijkvereniging een sociaal uitvoeringsplan heeft ontwikkeld. Dit heeft geleid tot meer bewonersinzet en een versterking van de sociale samenhang.

Ontwikkelingen en behoefte

In de kern Steenwijk is de verwachte groei van het aantal huishoudens (op basis van autonome groei) het hoogst ten opzichte van de andere kernen in Steenwijkerland. Het woningmarktonderzoek gaat uit van een groei van bijna 400 huishoudens in de periode 2015-2025. We verwachten dat 'autonome groei' een onderschatting is voor Steenwijk, omdat een trek naar de grotere kernen wordt verwacht vanwege de concentratie van voorzieningen en goede bereikbaarheid van Steenwijk met het openbaar vervoer.

In de kern Steenwijk is de vraag meer stedelijk van karakter, waarmee de vraag afwijkt van die in de andere kernen. De vraag in Steenwijk/Tuk richt zich meer dan gemiddeld op rijwoningen in de koopsector, eengezinshuurwoningen en huurappartementen. Echter de vraag naar tweekappers en vrijstaande koopwoningen tot €300.000 is ook in Steenwijk en Tuk prominent. In de koopsector is er daarnaast vooral vraag naar goedkope rijwoningen tot €150.000 (vooral voor starters op de koopwoningmarkt) en vanaf €200.000. Rijwoningen tussen de €150.000 en €200.000 zijn er voldoende in de koop. In de huursector zijn vooral goedkope eengezinswoningen met een huur van maximaal €586,68 (prijspeil 2016) per maand kansrijk, voor een belangrijk deel gericht op starters op de (huur)woningmarkt. In zowel de koop- als de huursector is er daarnaast enige ruimte voor grondgebonden seniorenwoningen in alle prijsklassen op goede locaties. Daarnaast is er beperkt vraag naar vrije sector huurappartementen in Steenwijk/Tuk, voor senioren en andere doelgroepen. Op dit moment liggen er (harde) plannen voor

480 woningen in bestaande bestemmingsplannen²⁴. Deze capaciteit zal binnenkort enigszins afnemen doordat na actualisatie van het bestemmingsplan voor Eeserwold wordt uitgegaan van 80 woningen in plaats van de oorspronkelijke 149. Mochten de plannen voor renovatie en nieuwbouw van woningen van verzorgingshuis de Vijverhof in de wijk Oostermeenthe doorgaan, dan kunnen er 70 (grondgebonden) woningen worden opgeteld bij de plancapaciteit.

Kern	Plan	Totaal
Steenwijk	Eeserwold	149
	Kornputkwartier	99
	Kornputkwartier (van Wijnen)	92
	Kornputkwartier (Omnia Wonen)	8
	Kornputkwartier (Woonconcept)	21
Tuk	Tuk Kiekebelt	10
	Bergstein	101
Totaal		480

(bron: Woningmarkt- en woonbehoefteonderzoek 2016, peildatum februari 2016)

De bestaande plancapaciteit in Steenwijk/Tuk en de mogelijkheden voor transformatie zijn voldoende om aan de toekomstige vraag naar woningen te voldoen. Als blijkt dat de behoefte aan nieuwbouw de komende jaren in Steenwijk/Tuk de komende jaren toch groter is dan nu wordt verwacht, onderzoeken we de ontwikkeling van het 'zachte' inbreidingsplan 'Betap Crilux-locatie'.

Transformatieopgave

Naast nieuwbouw zijn er in Steenwijk/Tuk ook mogelijkheden voor transformatie. Winkelpanden staan leeg en detailhandel valt weg, waardoor Steenwijk haar 'ruggengraat' dreigt te verliezen en de voorzieningenfunctie voor de regio minder wordt. De gemeente wil de stad weer aantrekkelijk maken voor vrije tijd, door herschikking van functies en herverkaveling zoals leegstand concentreren en transformeren tot woningen. Daarbij wordt toegewerkt naar een compact centrum, waarbij voormalig winkelgebied mogelijk een woonfunctie krijgt. Hierdoor worden mogelijk woningen toegevoegd die meetellen in de 'vrije ruimte' binnen de afspraken met de provincie over plancapaciteit. De herstructurering van het Steenwijkerdiep heeft vertraging opgelopen door de economische recessie. Partijen zijn recentelijk opnieuw de planvorming opgestart. Ook hier worden woningen toegevoegd die meetellen voor de 'vrije ruimte' in de afspraken over plancapaciteit. Gezien de nog te realiseren nieuwbouwplannen in Steenwijk en Tuk en o.a. de transformatie- en herstructureringsopgaven voor het Steenwijkerdiep en de binnenstad is de verwachting dat er de komende beleidsperiode geen nieuwe uitleglocaties nodig zijn in Steenwijk en Tuk.

Revitalisering is mogelijk nodig om de leefbaarheid op bepaalde plekken of wijken in de stad te behouden. Daarbij dient niet te worden gedacht aan grootschalige herstructurering zoals dat in Steenwijk-West heeft plaatsgevonden, maar meer een lichte vari-

²⁴ Peildatum februari 2016

ant, waarbij vanuit wonen vooral aandacht dient te zijn voor het vergroten van de diversiteit van het woningaanbod in de wijk. Gedacht kan daarbij worden aan de wijk Oostermeenthe, waar weinig variatie is in het type woningen.

Huisvestingsopgave

In Steenwijk/Tuk is 21% van de huidige inwoners 65 jaar of ouder (net als in de gemeente gemiddeld). Naar verwachting zal een deel van de ouderen uit omliggende kernen naar Steenwijk trekken, dichterbij voorzieningen. Dit is deels ook afhankelijk van geschikt woonaanbod in Steenwijk/Tuk. Op de bijeenkomst met Plaatselijke Belangen en marktpartijen werd aangegeven dat er in Steenwijk, zowel in -Noord als in -West, weinig woningen zijn met (mogelijkheid voor) een slaap- en badkamer beneden. Dit terwijl hier wel een groeiende behoefte aan is. Veel oudere woningen, o.a. in de wijk Oostermeenthe, zijn moeilijk of niet levensloopbestendig te maken, bijvoorbeeld doordat er geen traplift geplaatst kan worden. Vooral mensen (met name ouderen) met een zwaardere zorgvraag, die niet meer thuis kunnen wonen, zullen een beroep doen op één van de woonzorgcentra (voor intramurale zorg) in Steenwijk. Maar ook moet (en kan) in dit cluster gezocht worden naar oplossingen voor beschut wonen voor mensen die geen aanspraak meer kunnen maken op een intramurale plek.

Er wonen in Steenwijk naar verhouding meer mensen met lagere en middeninkomens dan in de rest van de gemeente. Hiervoor dienen voldoende geschikte en betaalbare huurwoningen aanwezig te blijven. Op de bijeenkomst voor Plaatselijke Belangen en marktpartijen werd aangegeven dat vooral in de wijk Oostermeenthe een deel goedkope sociale huur verdwijnt, doordat sociale huurwoningen worden verkocht. Dit heeft invloed op de diversiteit in en vitaliteit van de wijk.

In Steenwijk zijn een aantal beschermde woonvoorzieningen. Op dit moment zijn er niet voldoende passende woningen voor de uitstroom van deze voorzieningen. De woningcorporaties zijn vooral aanwezig in Steenwijk/Tuk en de zuidelijke kernen, waardoor het beroep op de goedkope voorraad, door inwoners die uitstromen uit de beschermde woonvoorzieningen, statushouders en andere kwetsbare inwoners groot is.

Opgave wonen, welzijn en zorg

In Steenwijk zijn er verschillende aanknopingspunten voor het gebiedsgericht oppakken van de opgave wonen, welzijn en zorg. De Meentehof, aan de rand van de wijk Oostermeenthe, is een mooi voorbeeld. Door inwoners van de wijk en door bewoners van de Meentehof wordt samengewerkt aan de ontwikkeling van een activiteitenprogramma en het beheer van de algemene ruimten. De Vijverhof, aan de andere kant van de Oostermeenthe, is een voorbeeld van hoe we het liever niet zien. Plannen voor renovatie van het hoofdgebouw en toevoeging van grondgebonden nieuwbouw zijn de afgelopen jaren meerdere malen uitgesteld. De locatie zou juist kansrijk ingezet kunnen worden voor de opgave in de gemeente voor kwetsbare inwoners.

In Steenwijk-Zuid werkt zorgaanbieder Noorderboog samen met bewoners en gemeente aan combinaties van ontmoeten en dagbesteding vanuit de woonzorgcentra Nijenstede en Zonnekamp. Nijenstede in Steenwijk wordt geroemd als mooie (zorg)locatie in Steenwijk.

In Steenwijk en Tuk zijn kansen om de structuur van wonen, welzijn en zorg verder te intensiveren. Wat precies de opgave is, kan per kern of wijk verschillen. De gemeente pakt de regierol om de opgave in dit gebied beter in beeld te krijgen.

3.2 Wat willen we bereiken?

1. Leefbare wijken waar betrokken inwoners zich inzetten voor hun leefomgeving en met plannen komen voor het verbeteren van hun wijk.
2. Impuls aan de binnenstad van Steenwijk, waarmee de aantrekkelijkheid van de stad wordt vergroot, ook om in te wonen.
3. Voldoende aanbod aan betaalbare en beschikbare woningen voor alle doelgroepen.
4. Ontwikkeling van beschutte woonvormen.
5. Een samenhangende structuur van wonen, welzijn en zorg in Steenwijk en Tuk, zodat inwoners hier zo lang mogelijk zelfstandig kunnen blijven wonen.

3.3 Wat gaan we daarvoor doen?

1. Inwoners en andere partijen faciliteren bij het versterken van leefbaarheid in de wijken.
2. We hebben speciale aandacht voor de wijken waar we een toename zien van kwetsbare inwoners.
3. Transformatieopgaven in de binnenstad oppakken in samenwerking met de betrokken partijen in de binnenstad. Toevoeging van woningen in de binnenstad laten aansluiten op de vraag.
4. In de koopsector (op uitleglocaties) een goede mix realiseren van grondgebonden woningen tot €300.000 en goedkope rij- en hoekwoningen tot €150.000. In zowel de koop als de huursector enige ruimte bieden voor met name duurdere seniorenwoningen, zowel appartementen als grondgebonden.
5. In prestatieafspraken met woningcorporaties vastleggen dat er voldoende betaalbare eengezinswoningen voorradig dienen te blijven in Steenwijk, ook in de Oostermeenthe, en er voldoende voor ouderen geschikte woningen beschikbaar zijn. Daarnaast worden afspraken gemaakt over de transformatie- en /of revitaliseringsopgave in de wijken.
6. We maken met woningcorporaties afspraken over het huisvesten van eenpersoonshuishoudens. Zoals (jonge) statushouders, gecombineerd met (andere) 'spoedzoekers' en eventueel jongeren in goedkope tijdelijke flexibele woonruimte, bijvoorbeeld in leegkomend vastgoed, dan wel kamerbewoning.
7. Samen met huisvesters, zorg- en welzijnsinstellingen en andere lokale partijen brengen we de opgave ten aanzien van wonen, welzijn en zorg in beeld.

4 Oldemarkt

De kern Oldemarkt wordt gekenmerkt door een hechte samenleving. Net als in de rest van het land stagneerde de woningmarkt in de kern in de afgelopen jaren. Maar waar op veel plekken de markt weer aantrekt, blijft Oldemarkt achter. Oldemarkt ligt vlak boven het natuurgebied Nationaal Park Weerribben-Wieden en is gelegen tegen de noordgrens van de gemeente, grenzend aan de gemeente Weststellingwerf.

4.1 Wat zien we?

1. Een relatief groot deel van de woningvoorraad staat te koop. Bij langdurige leegstand dreigt verpaupering.
2. Oldemarkt heeft een hechte samenleving en een grote bewonersbetrokkenheid.
3. Ontspannen woningmarkt, vooral in de koopsector.
4. Verschillende mogelijkheden voor transformatie binnen bestaand stedelijk gebied (locatie voormalig gemeentehuis, voormalige drukkerij), naast de uitleglocatie Oosterbroek voor nieuwbouw.

Oldemarkt heeft een relatief groot aantal koopwoningen, vooral tweekappers en vrijstaande woningen. Er zijn nauwelijks appartementen. Het aanbod huurwoningen is vrij laag, namelijk 21% van het totale woningaanbod. Slechts een klein deel hiervan betreft corporatiebezit: Woonconcept heeft ca. 55 woningen in bezit in Oldemarkt en Omnia Wonen 13. Sinds 2007 worden huurwoningen van vastgoedbeheerder Grouwels langzaam maar zeker verkocht. In 2007 had de vastgoedbeheerder nog ca. 260 woningen in bezit (naast in Oldemarkt ook nog in de kleine noordelijke kernen Blankenham, Kalenberg, Kuinre, Ossenwijk, Paasloo en Scheerwolde), waarvan er inmiddels ongeveer 100 zijn verkocht. Contractueel mogen er maximaal 25 woningen per jaar worden verkocht; de laatste jaren worden er slechts 5 of 6 per jaar verkocht. Van de in 2007 aanwezige 91 huurwoningen van Grouwels in Oldemarkt, zijn er in 2016 nog 55 over. De woningen worden volgens marktkenner verkocht tegen lage prijzen van rond de € 100.000, vooral aan jonge huishoudens en starters uit het dorp. Dit zorgt voor concurrentie voor het te koop staande aanbod. De woningmarkt in Oldemarkt is ontspannen; er staan relatief veel woningen te koop, in alle prijsklassen.

Leefbaarheid

De inwoners van Oldemarkt geven de woonomgeving gemiddeld een 7,3, dit geldt zowel voor huurders als woningeigenaren. Op één aspect wordt in Oldemarkt negatiever gescoord, namelijk dat het openbaar vervoer te ver weg is. In het algemeen zijn de inwoners positiever dan gemiddeld in de gemeente over hun eigen woonkern. Maar net als gemiddeld in de gemeente vindt één op de drie bewoners dat er in Oldemarkt te weinig voorzieningen zijn voor jongeren tussen de 12 en 18 jaar. Het aantal te koop staande woningen is in Oldemarkt bovengemiddeld en leegstand kan kwalijke gevolgen hebben voor de leefbaarheid of omgevingskwaliteit. In de bijeenkomst voor Plaatselijke Belangen en marktkeners in april 2016 werd aangegeven dat de grote inwonersbetrokkenheid een sterke basis biedt voor het ontwikkelen van eigen initiatief op het gebied van wonen of bijvoorbeeld openbaar vervoer.

Ontwikkelingen en behoefte

Het woningmarktonderzoek laat zien dat er op basis van natuurlijke aanwas tot 2025 een beperkte huishoudensgroei is in Oldemarkt van ca. 50 huishoudens. Hierin is geen rekening gehouden met de trek naar elders vanwege studie, zorgvoorzieningen elders of andere oorzaken.

In Oldemarkt is de komende tien jaren vooral vraag naar goedkope tweekappers en vrijstaande woningen (tot € 300.000). Het aanbod van dit type woning is er echter ook ruimschoots. Er lijkt iets meer vraag naar duurder tweekappers of vrijstaande woningen. Vraag en aanbod van woningen in andere segmenten en prijsklassen lijken redelijk in evenwicht. Onder huurwoningen is er vooral vraag naar goedkope eengezinswoningen (tot € 586,68 voor één- en tweepersoonshuishoudens en tot € 628,76 voor drie- en meerpersoonshuishoudens, prijspeil 2016), maar het aanbod hiervan is naar verhouding ook het grootst. Er is momenteel een plancapaciteit van 46 woningen. Dit betreft een inbreidingsplan aan de Hoofdstraat en de uitleglocatie Oosterbroek²⁵.

plan	totaal
Hoofdstraat	3
Oosterbroek	43
totaal	46

Transformatieopgave

In Oldemarkt zijn er verschillende transformatielocaties waar nog woningen kunnen worden toegevoegd, waaronder een voormalige drukkerij en het terrein van het voormalig gemeentehuis. Gezien de beperkte huishoudensgroei in Oldemarkt en de verhuisbewegingen vanuit Oldemarkt is het van belang een goede afweging te maken in de mogelijkheden voor het toevoegen van woningen die er zijn.

Huisvestingsopgave

Op de bijeenkomst voor Plaatselijke Belangen en marktkeners werd aangegeven dat er in Oldemarkt voldoende betaalbare sociale huurwoningen dienen te zijn voor met name starters en jonge gezinnen. Daarbij zou ook gedacht kunnen worden aan een

²⁵ Peildatum februari 2016

(flexibele) invulling van leegkomend vastgoed, bijvoorbeeld voor jongeren en andere kleine huishoudens die aangewezen zijn op goedkope huur. Voor de ouderen lijkt het vooral van belang dat zij over voldoende informatie beschikken over mogelijkheden voor het aanpassen van hun woning en de verkrijgbare zorg om langer in de eigen woning te kunnen blijven wonen.

Opgave wonen, welzijn en zorg

Op het gebied van wonen, welzijn en zorg is in Oldemarkt de afgelopen jaren door verschillende partijen geïnvesteerd. De zorglocatie Kerspelhof/Dienstencentrum is de afgelopen jaren verbouwd tot 'De Landerijen'. Stichting Beheer De Landerijen heeft de verantwoording over de exploitatie en het beheer, inclusief het activiteitenprogramma in de gemeenschappelijke ruimte. Het bouwproces is in 2015 afgerond. De Landerijen is een dorpservicecentrum met een zalencentrum en enkele dienstverlenende bedrijven als een kapper en fysiotherapeut. Het aangrenzende wooncomplex bestaat uit ca. 45 huurwoningen (55+) van Woonconcept. Daarnaast zijn er sinds maart 2016 ook 14 (sociale huur) appartementen beschikbaar. De Landerijen is hiermee een belangrijk onderdeel van de bestaande structuur van wonen, welzijn en zorg in de kern.

Wat moet er in de kern Oldemarkt en in de omgeving van Oldemarkt nog gebeuren om te komen tot een goed samenhangende structuur van wonen, welzijn en zorg? Om antwoord te krijgen op deze vraag, is afstemming met de lokaal betrokken partijen noodzakelijk. De gemeente pakt de regierol in het proces om de opgave te duiden.

De opgave wordt in samenhang gezien met de opgave die er ligt in de omliggende, kleinere kernen in het noorden van onze gemeente.

4.2 Wat willen we bereiken?

1. Leegstaand en leegkomend vastgoed krijgt een nieuwe invulling om verpaupering te voorkomen.
2. Voldoende betaalbare sociale huurwoningen in Oldemarkt, vooral voor starters en jonge gezinnen.
3. Ouderen die goed zijn geïnformeerd over mogelijkheden voor aanpassing van hun woning en mogelijkheden op het gebied van zorg, om langer in de eigen woning te kunnen blijven wonen.
4. Oldemarkt en omgeving kennen een samenhangende structuur van wonen, welzijn en zorg, waardoor inwoners langer zelfstandig kunnen blijven wonen.

4.3 Wat gaan we daarvoor doen?

1. Initiatieven voor transformatie van leegkomend vastgoed naar een woonfunctie gaan wij zo goed mogelijk faciliteren.
2. We gaan met de woningcorporaties in gesprek over de toekomstige vraag naar sociale huurwoningen in Oldemarkt.
3. We onderzoeken de mogelijkheden voor kamerbewoning (kleine schaal) voor jongeren.
4. Initiatieven waarbij woningen worden toegevoegd in bestaand vastgoed hebben voorrang op nieuwbouw.
5. De programmering van plan Oosterbroek wordt tegen het licht gehouden, indien blijkt dat de behoefte aan (typen) woningen in Oldemarkt verandert.
6. Samen met huisvesters en zorginstellingen worden afspraken maken over het aanbod van wonen, welzijn en zorg in Oldemarkt en omgeving. Hierbij wordt uitgegaan van de bestaande structuren, zoals de Landerijen.

5 Vollenhove

De kern Vollenhove, bekend als een historisch Zuiderzeestadje, is na de kern Steenwijk de grootste plaats in de gemeente Steenwijkerland. Er wonen ca. 1.850 huishoudens. Het is gelegen in het zuidwestelijke puntje van de gemeente Steenwijkerland, grenzend aan de gemeente Noordoostpolder. De kern heeft een centrumfunctie, maar probleem is het ontbreken van goed openbaar vervoer.

5.1 Wat zien we?

1. Een zeer gevarieerd woningaanbod in zowel huur als koop.
2. De woningvraag in Vollenhove is meer landelijk, terwijl het aanbod meer stedelijk is.
3. Onzekerheid bij inwoners over prognoses huishoudensgroei.
4. Integraal aanbod op het gebied van wonen en zorg rond Nieuw-Clarenberg.

De samenstelling van de woningvoorraad in Vollenhove is zeer gevarieerd en lijkt qua samenstelling meer op de kern Steenwijk dan op de kleinere kernen. Naast zowel rijwoningen als tweekappers staan er relatief veel huurwoningen (48% van de voorraad). De sociale huurwoningen zijn in Vollenhove allemaal in het bezit van Wetland Wonen Groep. Dit zijn vooral rijwoningen, terwijl de huurwoningen in Steenwijk vaker appartementen betreffen. In Vollenhove is het woningaanbod meer stedelijk van aard, terwijl de vraag voor de komende periode meer landelijk is, met vooral vraag naar tweekappers en vrijstaande woningen en minder vraag naar huurwoningen of goedkopere koopwoningen.

De instroom vanuit de andere kernen of buurgemeenten naar Vollenhove blijkt beperkt. Vollenhove groeit vooral van binnenuit. In Vollenhove is de bevolkingsopbouw qua leeftijd vergelijkbaar met het gemiddelde van de gemeente, 28% heeft de leeftijd tussen de 45 en 65 jaar en 19% is momenteel 65 jaar of ouder. In Vollenhove geldt een vergelijkbare verdeling voor inkomensgroepen.

Leefbaarheid

De inwoners van Vollenhove geven de woonomgeving gemiddeld een 7,3. Dit geldt zowel voor de huurders als de woningeigenaren. Op één aspect wordt minder dan gemiddeld gescoord, namelijk op het onderhoud van het groen in de omgeving. De sociale binding van inwoners met de kern is groot. Vollenhove slaagt er hierdoor in (evenals Sint Jansklooster) om terugkeerders aan te trekken die wegens studie of werk uit de

kern waren vertrokken. Het gebrek aan openbaar vervoer wordt op de bijeenkomst voor Plaatselijke Belangen en marktkeners (in mei 2016) als nadeel genoemd, zeker voor gezinnen met kinderen die naar het voortgezet onderwijs gaan.

Ontwikkelingen en behoefte

Volgens het woningmarktonderzoek ligt de autonome groei van Vollenhove met een toename van ca. 120 huishoudens nog wel boven de huidige plancapaciteit voor nieuwbouw. Omdat voor de toekomst de vraag naar woningen in Vollenhove meer landelijk is, betekent dit dat de huidige plancapaciteit voor nieuwbouw nader tegen het licht moet worden gehouden om het aanbod goed aan te laten sluiten op de landelijke vraag. In bestemmingsplannen is momenteel de huidige nieuwbouwcapaciteit opgenomen²⁶:

Havengebied	9
Kerkstraat/Gasthuisstraat	11
Noordwal West	72
Totaal	92

Transformatieopgave

In Vollenhove is op dit moment geen zicht op leegkomend vastgoed dat voor transformatie naar woningen in aanmerking komt. Gezien de opkomende vraag naar nieuwe woonvormen kunnen zich op termijn wel (kleinschalige) initiatieven op dit vlak aandienen.

Huisvestingsopgave

Vollenhove kenmerkt zich door een divers aanbod aan woningen voor alle doelgroepen. Op de bijeenkomst voor Plaatselijke Belangen en marktkeners werd benadrukt dat met name ouderen goed geïnformeerd dienen te worden over mogelijkheden voor zorg aan huis en woningaanpassingen. Een deel van de ouderen gaat hier niet zelf naar op zoek.

Daarnaast wordt aangegeven dat de gemeente meer mogelijkheid zou moeten bieden voor alternatieve woonzorg-vormen als 3-generatiewoningen of locaties waar oud en jong samen kunnen wonen en naar elkaar om kunnen zien. Daarnaast wordt aangegeven dat er voldoende aanbod aan goedkope koopwoningen in Vollenhove dient te zijn voor starters die naar Vollenhove willen terugkeren na studie of werk elders.

Opgave wonen, welzijn en zorg

Woonzorgcentrum Nieuw Clarenberg in Vollenhove staat midden in het stadje en de gemeenschap. Het kent verschillende vormen van wonen: 75 aanleunwoningen (te huur via Wetland Wonen), 50 appartementen (met verzorging) die geschikt zijn voor dubbele bewoning en 24 verpleeghuisplaatsen, waarvan vijf voor mensen met een lichamelijke beperking. Er wonen hier ook 15 mensen met GGZ-problematiek dan wel een verstandelijke beperking op basis van een indicatie voor beschermd wonen. Daarnaast is er de mogelijkheid tot kleinschalig groepswonen voor mensen met dementie.

²⁶ peildatum februari 2016

Er is de afgelopen jaren gewerkt om de voorzieningen van Nieuw Clarenberg aan te laten sluiten bij Vollenhove en de omgeving, door het ontwikkelen en programmeren van gezamenlijke activiteiten. Door de maatschappelijke functie die Nieuw Clarenberg uitdraagt, kunnen de inwoners uit de omgeving ook gebruik maken van de voorzieningen die het woonzorgcentrum biedt, ook op het gebied van zorg en ondersteuning in de wijk.

Welke kansen zijn er in Vollenhove om de structuur van wonen, welzijn en zorg verder te verstevigen? Om antwoord te krijgen op deze vraag, is afstemming met de lokaal betrokken partijen een logisch uitgangspunt. De gemeente pakt de regierol in het proces om de opgave op het gebied van wonen, welzijn en zorg in Vollenhove en omgeving te duiden.

5.2 Wat willen we bereiken?

1. In stand houden van de diversiteit aan woningaanbod in Vollenhove. Daar waar nodig zullen we inzetten op een woningaanbod dat tegemoet komt aan de meer landelijke vraag in Vollenhove met vooral vraag naar tweekappers en vrijstaande woningen.
2. Een sociale huurvoorraad die minimaal wordt gehandhaafd en waar nodig groeit, afhankelijk van de trek naar Vollenhove (o.a. ouderen) vanuit omliggende kernen.
3. Inwoners die initiatief nemen voor het realiseren van alternatieve woonvormen, zoals op het gebied van wonen en zorg.
4. Een wonen, welzijn en zorg-structuur die tegemoet komt aan de behoefte van de inwoners van Vollenhove en de kernen in de omgeving.

5.3 Wat gaan we daarvoor doen?

1. Huidige nieuwbouwplannen tegen het licht houden en onderzoeken waar aanpassing nodig is om tegemoet te komen aan de meer landelijke vraag in Vollenhove.
2. In prestatieafspraken met de woningcorporaties de behoefte aan sociale huurwoningen in Vollenhove vastleggen.
3. Initiatieven van inwoners voor alternatieve woonvormen zorgvuldig faciliteren.
4. We formuleren samen met huisvesters, zorg- en ondersteunde partijen de opgave in Vollenhove en omgeving voor een samenhangende structuur van wonen, welzijn en zorg. De gemeente pakt hier geen opdrachtgevende, maar wel een regisserende rol.

6 Kernen Noord

De kernen Noord bestaan uit een aantal kleinere kernen, gelegen in het noorden van de gemeente, te weten Basse, Blankenham, Eesveen-De Bult, Kalenberg-Hoogweg, Kuinre, Marijenkampen, Ossenzijl, Paasloo, Scheerwolde, Steenwijkerwold, Wetering, Willemsoord, Witte Paarden/Baars. De grootste kern binnen dit cluster is Steenwijkerwold met ruim 800 huishoudens.

6.1 Wat zien we?

1. Onzekerheid over prognoses van huishoudensgroei bij inwoners.
2. In Scheerwolde overstijgt de nieuwbouwplanning ruimschoots de verwachte huishoudensgroei.
3. In de meeste noordelijke kernen is sprake van een verwachte autonome groei van tussen de 10 en 45 huishoudens. Deze groei komt voort uit huishoudensverdunding als gevolg van vergrijzing. Als gevolg van de trek uit kleine kernen is de verwachting dat een belangrijk deel van deze huishoudens naar de grotere kernen trekt, dichterbij voorzieningen.
4. Het aantal sociale huurwoningen in de noordelijke kernen neemt langzaam maar zeker af door verkoop van huurwoningen door vastgoedbeheerder Grouwels. Woningcorporaties hebben zeer beperkt bezit in de noordelijke kernen.
5. In Steenwijkerwold is een divers aanbod van instellingen en vrijwilligersorganisaties op het gebied van wonen, zorg en welzijn.
6. Inwoners van Eesveen hebben een zorg coöperatie opgezet, waardoor inwoners van Eesveen langer in Eesveen kunnen blijven wonen.

In de noordelijke kernen is de voorraad koopwoningen relatief groot, bestaande uit vooral tweekappers en vrijstaande woningen. In de kernen Scheerwolde, Kuinre en Ossenzijl zijn het vaker 'eenvoudige' woningen met een gemiddeld lagere woningwaarde.

In de noordelijke kernen treffen we nauwelijks appartementen aan. Sociale huurwoningen zijn in een beperkt aantal kernen aanwezig en zijn nagenoeg allemaal betaalbare eengezinswoningen in het bezit van Woonconcept. Deze staan vooral in de kern Steenwijkerwold (300). Ook de stichting AVOS (Actief voor Ouderen Steenwijkerwold) heeft 41 seniorenwoningen in de sociale huursector in haar bezit. In de kernen Eesveen (23), Willemsoord/De Pol (65) en Kuinre (12) staan ook nog enkele huurwoningen in het bezit van Woonconcept²⁷. Het aantal huurwoningen neemt in de noordelijke kernen af sinds 2007. Vastgoedbeheerder Grouwels BV heeft in 2007, 258 huurwoningen van het voormalig gemeentelijk woningbedrijf aangekocht in de kernen Blankenham (6), Kalenberg (14), Kuinre (61), Oldemarkt (91), Ossenzijl (38), Paasloo (2) en Scheerwolde (46). Deze huurwoningen worden langzaam maar zeker verkocht: van de 258 huurwoningen uit 2007 zijn er begin 2016 nog 159 over: in Blankenham (2), Kalenberg (6), Kuinre (44), Oldemarkt (55), Ossenzijl (24), Paasloo (1) en Scheerwolde (27). Deze woningen worden met een zeer lage prijs van € 100.000 tot € 120.000 in de markt gezet.

Van de noordelijke kernen is Wetering het sterkst vergrijsd, 29% van het aantal inwoners is daar momenteel 65 jaar of ouder. En ook de toekomstige ouderen (45-65 jaar) maken een bovengemiddeld groot deel uit van de huidige bewoners. Dit geldt ook voor Kalenberg-Hoogeweg en Witte Paarden/Baars.

Leefbaarheid

Gemiddeld geven de bewoners van de kleine kernen Noord de woonomgeving een 7,4. De woningeigenaren beoordelen de omgeving beter dan de huurders. In de kleine kernen aan de noordkant zijn vooral het gebrek aan openbaar vervoer en winkels aandachtspunten. Vanuit een aantal noordelijke kernen, zoals Kuinre, richten inwoners zich voor voorzieningen vooral op plaatsen buiten de gemeente, zoals Wolvega. Omdat woningcorporaties in de noordelijke kernen maar weinig bezit hebben, is hun rol om in te kunnen zetten op leefbaarheid beperkt.

Behoeft en ontwikkelingen

In de noordelijke kernen neemt het aantal huishoudens de komende 10 jaar nog toe. Het gaat om een toename van 10 tot 45 huishoudens per kern. Eesveen, Kuinre, Steenwijkerwold en Willemsoord kennen nog de meeste autonome groei. Echter, een belangrijk deel van deze aanwas zal naar verwachting verhuizen naar grotere kernen binnen de gemeente (Steenwijk of Oldemarkt) of buiten de gemeente (Emmeloord, Wolvega of elders). Met de trek naar grotere kernen is bij de berekening van de huishoudensgroei per kern geen rekening gehouden. Dit leidt tot een overschatting van de groei in de kleine kernen.

Voor de kernen Wetering, Kalenberg en Ossenzijl zitten aan de onderkant van de groei en zullen naar verwachting het snelst te maken krijgen met krimp van het aantal huishoudens. De kernbinding in de kleine kernen in het noorden is het laagst binnen de gemeente. Bijna de helft van de verhuizingen vanuit deze kernen heeft de afgelopen jaren plaatsgevonden naar buiten de gemeente en bijna een vijfde van de verhuizingen heeft plaatsgevonden richting Oldemarkt.

²⁷ Bron: Prestatieovereenkomst Wonen en Leefbaarheid (2015-2017)

De vraag naar tweekappers en vrijstaande koopwoningen is dominant in de noordelijke kernen. Als enigszins kansrijk worden gezien: grondgebonden gelijkvloerse koopwoningen en –appartementen in prijsklassen tot maximaal €300.000.

Er is in de noordelijke kernen een beschikbare harde plancapaciteit van 93 woningen. Deze is verdeeld over de kernen Kuinre, Ossenzijl, Scheerwolde, Steenwijkerwold en Willemsoord (peildatum februari 2016).

Kern	Plan	totaal
Kuinre	Bedrijventerrein de Schans	9
	Overhavendijk	6
Ossenzijl	Hoofstraat/Hilligerspoort	2
	Weerribbenland	6
Scheerwolde	Scheeremeer	50
Steenwijkerwold	Gelderingen	3
	Marienwold e.o.	2
Willemsoord	Willemsoord uitbreiding	15
Totaal		93

Transformatieopgave

Een potentiële transformatie in de particuliere sector speelt, gelet op de kwaliteit van het aanbod, waarschijnlijk het eerst in Scheerwolde en Kuinre (rijwoningen). In Ossenzijl, Wetering en Kalenberg wordt op een termijn van 10 jaar afname van huishoudens verwacht. Het toevoegen van woningen in deze kernen kan leiden tot leegstand van woningen in de kwetsbare segmenten of waardedaling van woningen. Er kan dan ontspanning ontstaan in het segment goedkopere koopwoningen²⁸. In Scheerwolde is sprake van nieuwbouwplanning welke in aantal de huishoudensgroei overstijgt. Als deze planning wordt doorgezet zal dit de bestaande voorraad extra kwetsbaar maken met waardedaling en uitval van woningen tot gevolg.

Daar waar nog toevoeging van woningen nodig is, zoals voor de sociale huurwoningvoorraad, zal dit mogelijk voor een belangrijk deel kunnen worden opgevangen door transformatie van leegkomend vastgoed.

Huisvestingsopgave

Op de bijeenkomst voor Plaatselijke Belangen en marktkeners werd opgeroepen ook leegkomend agrarisch vastgoed in aanmerking te laten komen voor wonen. Ook werd aangegeven dat veel ouderen in de kleinere kernen niet goed weten hoe hun woning geschikt gemaakt kan worden om er oud in te kunnen worden, hetgeen ook geldt voor duurzaamheidstoepassingen. Een goede communicatiestrategie en inzet van lokale netwerken is van belang om deze ouderen te bereiken.

Op het moment dat er wel de kennis en wens is bij huiseigenaren om woningaanpassingen te doen, zoals het geval is bij AVOS, die haar woningbezit levensloopbestendig

²⁸ Bron: Woningmarkt- en woonbehoefteonderzoek 2016

wil maken, lijkt regelgeving een belemmerende factor. Ook werd benoemd dat de beschikbaarheid van kleinschalige beschutte woonvormen voor ouderen gering is in de noordelijke kernen.

Woningcorporaties geven aan dat de sociale huurwoningmarkt in de noordelijke kernen luw is. Op de avond voor Plaatselijke Belangen en lokale marktkeners werd aangegeven dat er op beperkte schaal behoefte is aan toevoeging van (goedkope) sociale huurwoningen, voor gezinnen, maar met name ook voor jongeren, kleine huishoudens en 'spoedzoekers'. Mogelijk kan dit in de noordelijke kernen deels worden opgevangen door transformatie van leegkomend vastgoed.

Ten aanzien van wonen, welzijn en zorg zijn er in de noordelijke kernen nog kansen te benutten. Intensievere samenwerking van de lokale partijen (zowel professionals als vrijwilligers) kan in bijvoorbeeld Steenwijkerwold leiden tot een ruimer bereik van de inwoners en slimmer gebruik van woningen en gemeenschappelijke ruimten, waardoor mensen langer zelfstandig in die kern kunnen (blijven) wonen. In Eesveen is als voorbeeld al een zorg coöperatie opgezet door de inwoners zelf, met als doel dat mensen langer zelfstandig in de kern kunnen blijven wonen.

6.2 Wat willen we bereiken?

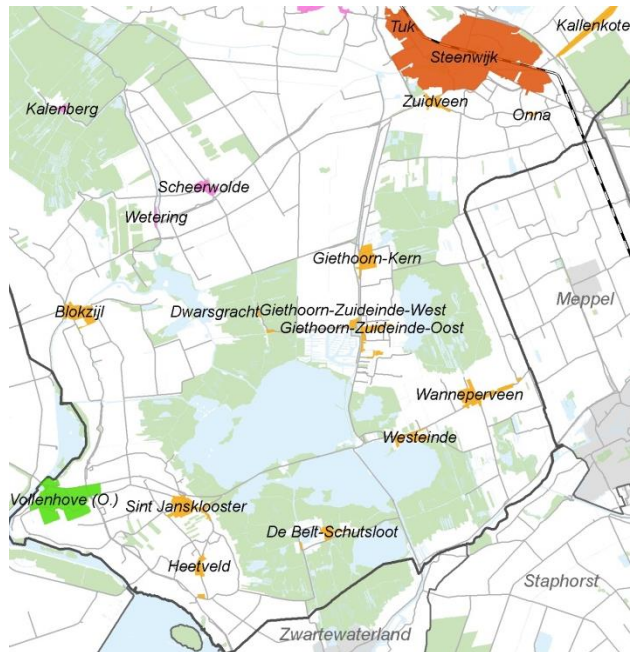
1. Woningprogrammering die aansluit bij de vraag, zowel in aantallen als woningtypen. Voorkomen van waardedaling en uitval van bestaande woningen als gevolg van overprogrammering van nieuwbouw.
2. In stand houden mogelijkheid van kleinschalig toevoegen van particuliere woningen buiten de huidige plancapaciteit op basis van beleidsregels en voorwaarden concrete behoefte.
3. Voldoende goedkope en betaalbare sociale huurwoningen in de noordelijke kernen, voor gezinnen, maar met name ook voor kleine huishoudens.
4. Inwoners zijn zich bewust van wat zij zelf kunnen doen aan langer zelfstandig wonen.
5. Partijen, actief op het gebied van wonen, welzijn en zorg, werken kerngericht samen aan een goede samenhangende structuur van wonen, welzijn en zorg, zodat mensen zo lang mogelijk zelfstandig kunnen wonen.
6. Leegstand en verpaupering in de noordelijke kernen voorkomen, zowel bij leegkomend vastgoed in de kernen als voor karakteristieke monumentale voormalige boerderijen in het buitengebied.

6.3 Wat gaan we daarvoor doen?

1. Huidige plancapaciteit nieuwbouw tegen het licht houden en aanpassen indien nodig.
2. Op kleinschalige basis toevoeging van woningen in de noordelijke kernen mogelijk maken op basis van het hiertoe aangepaste beleid en zolang de aantallen passen binnen de gemaakte afspraken met de provincie. Daarbij krijgt transformatie voorrang op nieuwbouw.
3. We gaan in overleg met de woningcorporaties over het realiseren van goedkope en betaalbare sociale huurwoningen in de noordelijke kernen. We nodigen bewoners uit om zelf met ideeën te komen, zoals het in Collectief Particulier Opdrachtgeverschap realiseren van sociale huurwoningen, of het oprichten van een wooncoöperatie hiertoe, waarbij de woningcorporaties en de gemeente faciliteren.
4. Transformatie-initiatieven faciliteren en ruimte bieden aan het splitsen van karakteristiek/monumentale voormalige boerderijen. Bij de beoordeling staat de ruimtelijke inpasbaarheid van het initiatief voorop.
5. De gemeente zet in op de bewustwording van wat mensen zelf kunnen doen, wanneer het gaat over het toekomstbestendig of duurzaam maken van de woning en faciliteert het doen van woningaanpassingen welwillend.
6. Vanuit de bestaande wonen, welzijn en zorgstructuur bouwen we verder aan gebiedsgerichte samenwerkingsverbanden en slimme combinaties, waardoor mensen in de kernen langer zelfstandig kunnen blijven wonen.

7 Kernen Zuid

Het cluster Kernen Zuid bestaat uit de kernen Belt-Schutsloot, Blokzijl, Dwarsgracht, Giethoorn, Kallenkote, Onna, Sint Jansklooster, Wanneperveen, Zuidveen. De kernen liggen rondom het natuurgebied Weerribben-Wieden en rond de kern Steenwijk. De kern Giethoorn is de grootste zuidelijke kern, gevolgd door Sint Jansklooster en Wanneperveen. Giethoorn staat bekend om haar water en bruggetjes en wordt wel 'Hollands Venetië' genoemd. Het trekt jaarlijks ook veel toeristen aan. Blokzijl is een typisch historisch Zuiderzee stadje.

7.1 Wat zien we?

1. De zuidelijke kernen kenmerken zich door een koopwoningmarkt.
2. In de toeristische kernen Giethoorn en Blokzijl zijn koopwoningen voor een belangrijk deel onbetaalbaar geworden voor de eigen lokale bevolking. Weinig interesse in nieuwbouw aan de rand van Blokzijl, verhuisgeneigden hebben meer interesse in een woning in de historische kern.
3. Met name ouderen trekken weg uit Blokzijl, mede omdat veel woningen niet of nauwelijks levensloopbestendig te maken zijn.
4. Er is een toenemende leegstand van agrarische erven. De boerderijen zijn moeilijk te financieren vanwege de agrarische bestemming die er op zit, terwijl ze door de schaalvergroting in de sector niet meer geschikt zijn als agrarisch bedrijf.

In de zuidelijke kernen van Steenwijkerland is het aanbod tweekappers en vrijstaande woningen het grootst in de hele gemeente. Er zijn nauwelijks rijwoningen in de koopsector. In totaal staan er 737 huurwoningen die alle in het bezit van woningcorporaties. Het merendeel hiervan staat in Giethoorn (256), gevolgd door Wanneperveen (138), Blokzijl (137) en Sint Jansklooster (135). Deze zijn allen in handen van Wetland Wonen

Groep. Daarnaast heeft Wetland Wonen Groep nog beperkt bezit in Belt-Schutsloot (19). Woonconcept heeft nog bezit in Kallenkote (6), Onna (15) en Zuidveen (43)²⁹.

De kern Giethoorn is volgens woningmarktkenner deels onbetaalbaar geworden voor de lokale bevolking. Ook in Blokzijl liggen de woningprijzen in het centrum zeer hoog. Daarnaast trekken ouderen weg uit de kern, omdat de woningen niet of nauwelijks levensloopgeschikt te maken zouden zijn. Woningzoekenden willen het liefst in de historische kern wonen, waardoor nieuwbouw lastig af te zetten is.

In de kernen Giethoorn, Dwarsgracht, Blokzijl en Wanneperveen wonen gemiddeld meer 65-plussers dan in de gemeente als geheel. In de kern Onna wonen relatief veel huishoudens tussen de 25 en 45 jaar. Net als in noordelijke kernen wonen ook in de zuidelijke kernen relatief veel huishoudens met een hoger inkomen.

Leefbaarheid

De inwoners van de kleine zuidelijke kernen waarderen de woonomgeving gemiddeld met een 7,3. Op een aantal aspecten wordt lager gescoord dan gemiddeld in de gemeente, namelijk op schaarsheid aan speelplekken voor kinderen tot 12 jaar, voorzieningen voor jongeren van 12 tot 18 jaar, onderhoud van het groen, parkeergelegenheid, ontbreken van of gebrekkig openbaar vervoer en afstand tot voorzieningen (m.n. winkels). Het behoud van de supermarkt in de kern wordt als belangrijk gezien, ook als sociaal ontmoetingspunt (m.n. voor ouderen). Bij het ontbreken hiervan komt soms inwonersinitiatief op gang, zoals in Dwarsgracht, waar een boodschappenservice is opgezet. Positief wordt in de zuidelijke kernen vooral gescoord op het ontbreken van overlast van omwonenden, criminaliteit of vandalisme en overlast van rondhangende jongeren. In Wanneperveen lijkt de sociale binding onder jongeren en van inwoners met de kern minder sterk.

Ontwikkelingen en behoefte

Voor de komende tien jaren wordt, door natuurlijke aanwas, een beperkte huishoudensgroei verwacht in vrijwel alle zuidelijke kernen. De meeste groei vindt plaats in Sint Jans klooster met een toename van het aantal huishoudens van 120. In de andere zuidelijke kernen ligt de autonome groei tussen de 10 en 50 huishoudens. Ook hier zijn deze groeiaantallen naar verwachting overschat omdat er geen rekening is gehouden met de huidige trek van de kleine kernen naar de grotere kernen. In de zuidelijke kernen is echter voorlopig duidelijk geen sprake van krimp zoals dat in een aantal noordelijke kernen wel wordt verwacht. Alleen in Dwarsgracht kan daar beperkt sprake van zijn. In de zuidelijke kernen is er vaak een sterke binding van starters met de eigen kernen. Gezinsleven en geloof zijn belangrijk. Vooral Sint Jans klooster slaagt erin om terugkeerders aan te trekken, vanwege de sterke sociale binding. In Wanneperveen lijkt de sociale binding onder jongeren en met de kern wat minder sterk.

In de zuidelijke kernen is er een harde plancapaciteit van 131 woningen. Deze is verdeeld over Blokzijl, Giethoorn en Sint Jans klooster (peildatum februari 2016).

²⁹ Bron: Prestatieovereenkomst Wonen en Leefbaarheid (2015-2017)

Kern	Plan	Totaal
Blokszyl	Noordermaten fase 3	20
Giethoorn	Beulakerpolder	47
	Giethoorn Noord fase 1&2	23
Sint Jansklooster	Heetveld	3
	Molenkampen III	38
Totaal		131

Transformatieopgave

In de kleine zuidelijke kernen zijn eengezinswoningen in de sociale huur voor de komende periode het meest kwetsbaar. Het aanbod van deze woningen ontstaat vooral doordat senioren vanuit een eengezinswoning willen verhuizen naar een gelijkvloerse woning. Deze kwetsbaarheid doet zich in de meeste zuidelijke kernen in enige mate voor. Deze woningen staan echter het meest in Blokszyl, Giethoorn, Sint Jansklooster en Zuidveen. Voor de komende 10 jaren wordt verwacht dat ca. 10% van deze woningen onttrokken zou moeten worden aan de markt. In de koopsector blijkt er potentieel een overschot aan betaalbare rijwoningen (vanaf €150.000) te ontstaan in Blokszyl en Sint Jansklooster. Hier ligt mogelijk een transformatieopgave. In Giethoorn is er sprake van een hogere bouwplanning dan huishoudensgroei. Dit zal de kwetsbaarheid van de eengezinsrijwoningen vergroten. In de Giethoornse polder staat een toenemend aantal voormalige boerderijen leeg. Op dit moment laat het planologisch kader in Steenwijkerland het niet toe in het buitengebied woningen toe te voegen. In het geval van (monumentale en karakteristieke) boerderijen zou de gemeente hier van moeten kunnen afwijken.

Huisvestingsopgave

Tijdens de bijeenkomst met Plaatselijke Belangen en marktkeners werd het gemis aan goedkope koopwoningen tot ca. €150.000 naar voren gebracht. Dit aanbod, vooral voor starters en andere kleine huishoudens, is in sommige zuidelijke kernen beperkt, met name in Belt-Schutsloot. Dit is een aandachtspunt voor de gemeente, echter in Belt-Schutsloot zijn de mogelijkheden voor bouwlocaties beperkt vanwege natuurwetgeving³⁰. In enkele kernen is een moderniseringsslag nodig voor ouderenwoningen (zowel koop als huur) om deze aan te passen aan de huidige tijd. Dit geldt onder andere voor Blokszyl, maar ook voor Giethoorn, waar woningen deels niet levensloopgeschikt te maken zijn, maar deels ook gedateerd zijn.

³⁰ Natura2000: een samenhangend netwerk van natuurgebieden in de Europese Unie die zijn aangewezen op grond van de vogel- en habitatrichtlijn. Doel is het keren van de achteruitgang van de biodiversiteit. In een beheerplan leggen Rijk en provincies, en betrokkenen vast welke activiteiten, op welke wijze mogelijk zijn.

7.2 Wat willen we bereiken?

1. We willen bestaande woningprogrammering die goed aansluit bij de behoefte, zowel in aantallen als woningtypen.
2. Op kleinschalige basis toevoeging van woningen in de zuidelijke kernen mogelijk maken op basis van het hiertoe aangepaste beleid. Daarbij krijgt transformatie voorrang op nieuwbouw.
3. Voldoende kwalitatief goede, voor ouderen geschikte (sociale huur)woningen, o.a. in Giethoorn en Blokzijl.
4. Een samenhangend aanbod van wonen, welzijn en zorg, zodat inwoners zo lang mogelijk zelfstandig kunnen blijven wonen.
5. Transformatieopgave in beeld krijgen, zowel wat betreft de kwalitatieve opgave van de bestaande voorraad woningen als de benutting van leegkomend vastgoed in de zuidelijke kernen.
6. Leegstand en verpaupering van karakteristieke monumentale voormalige boerderijen in het buitengebied van de zuidelijke kernen voorkomen door ruimte te bieden aan transformatie van deze erven (bijvoorbeeld naar appartementen).

7.3 Wat gaan we daarvoor doen?

1. Bestaande woningprogrammering tegen het licht houden en aanpassen indien nodig. Kwaliteiten die niet aansluiten bij de vraag vervangen door wel aansluitende kwaliteiten, zoals de behoefte aan goedkope starterskoopwoningen tot ca. €150.000 in enkele zuidelijke kernen. Teveel aan programmering wordt teruggebracht.
2. Helder beleid en planologisch kader ontwikkelen om de toevoeging van woningen in de zuidelijke kernen goed te kunnen faciliteren.
3. In gesprek met woningcorporaties over het moderniseren van het woningaanbod voor ouderen in de sociale huurwoningvoorraad, met name in Giethoorn en Blokzijl en de transformatieopgave vastleggen in prestatieafspraken.
4. De opgave om te komen tot een samenhangend aanbod van wonen, welzijn en zorg wordt gebiedsgericht ingevuld. De gemeente pakt hier in de regierol en initieert overleg met de lokaal betrokken partijen.
5. In kaart brengen transformatieopgave van bestaand vastgoed in de zuidelijke kernen in kaart brengen en mogelijkheden voor benutting nader onderzoeken. Voor het opstarten van initiatieven betreft de gemeente andere relevante (markt)partijen.
6. Ruimte bieden aan het splitsen van karakteristieke monumentale voormalige boerderijen in het buitengebied van de zuidelijke kernen. Bij de beoordeling staat de ruimtelijke inpassbaarheid van het initiatief voorop.

Begrippenlijst

Aftoppingsgrens

De aftoppingsgrens is de huurprijs waarboven in principe geen toeslag kan worden verstrekt en is afhankelijk van het type huishouden (één- of meerpersoonshuishouden).

Ambulantisering

Het streven om mensen met een beperking zo normaal mogelijk te laten participeren in de maatschappij en de benodigde hulp aan huis te bieden.

Autonome bevolkingsgroei

Toename van de bevolking op basis van (natuurlijke aanwas) van geboorte- en sterfte.

Betaalbare huurwoning

Een woning met een huurprijs onder de aftoppingsgrenzen. De streefhuren voor woningen voor huishoudens met lagere inkomens blijven onder de aftoppingsgrenzen voor één- en tweepersoonshuishoudens (tot € 586,68) en voor drie- en meerpersoonshuishoudens (tot € 628,76, prijspeil 2016).

Beschut wonen

Een vorm van wonen waar woningen geclusterd zijn, maar men zelfstandig woont in een koop- of huurwoning. Eventueel benodigde zorg wordt aan huis geleverd. Zorg en voorzieningen zijn nabij.

Beschermd wonen

Een vorm van wonen en zorg waar kwetsbare mensen (met een verstandelijke beperking of psychische problematiek) onzelfstandig wonen op een (groot) instellingsterrein dan wel kleinschaligere groepswoningen, waarbij 24-uurs begeleiding en toezicht aanwezig is.

Collectief Particulier Opdrachtgeverschap (CPO)

Particulieren verwerven in groepsverband een bouwka­vel met woonbestemming. Hiervoor organiseren zij zich meestal in een vroeg stadium in een stichting of vereniging zonder winstoogmerk, die als opdrachtgever naar architect en aannemer van het project optreedt. Uiteindelijk worden de woningen in groepsverband gerealiseerd.

Doelgroep(en) van de woningcorporatie

De doelgroep van woningcorporaties is huishoudens met een inkomen tot € 35.739,- (prijspeil 2016).

Extramuralisering

De maatschappelijke tendens om wonen in zorginstellingen (intramuraal) zoveel mogelijk te vervangen door wonen in zelfstandige woningen, waarin zorg wordt verleend. Het is de zorg die buiten zorginstellingen, zoals ziekenhuizen en verzorgingshuizen, wordt geleverd. Extramuraal wonen neemt toe, door de scheiding van wonen en zorg en de hervorming van de langdurige zorg.

Harde en zachte plancapaciteit

Harde plancapaciteit wordt gedefinieerd als plan met een onherroepelijke status

waarop een directe bouwtitel ligt. Dit is het aanbod dat in vastgestelde (nieuwbouw)plannen is opgenomen, ook als het feitelijk nog niet is gerealiseerd. Zachte plancapaciteit is de planvoorraad waarvoor nog geen vergunning is afgegeven, maar zijn plannen in de idee- of planfase.

Herprogrammering

Het herzien van bestaande woningbouwplannen (harde plancapaciteit) om zo tot een evenwichtige woningvoorraad te komen.

Huurtoeslag

Bijdrage van de rijksoverheid in de huur voor mensen die in een huurwoning wonen en die in verhouding tot hun inkomen te veel huur betalen; uitbetaald door de belastingdienst.

Intramuraal wonen

Een onzelfstandig woonvorm waarbij wonen en zorg integraal worden geleverd, en alleen met een indicatie. Patiënten die door omstandigheden niet thuis kunnen wonen, verblijven in een (zorg)instelling om daar de zorg te krijgen die ze nodig hebben. De vorm van zorg (begeleiding, verzorging, behandeling) hangt af van de behoefte. Er is sprake van de mogelijkheid tot 24-uurs zorg.

Kernen Noord

Basse/ Marijenkampen, Blankenham, Eesveen- De Bult, Kalenberg- Hoogweg, Kuinre, Ossenzijl, Paasloo, Scheerwolde, Steenwijkerwold, Wetering, Willemsoord en Witte Paarden/ Baars.

Kernen Zuid

Belt-Schutsloot, Blokzijl, Dwarsgracht, Giethoorn, Kallenkote, Onna, Sint Jansklooster, Wanneperveen en Zuidveen.

Ladder voor duurzame verstedelijking

Een procesvereiste in het Besluit ruimtelijke ordening (Bro). Het Bro bepaalt dat voor ondermeer bestemmingsplannen de (drie) treden van de Ladder moeten worden doorlopen. Het doel is een optimale benutting van de ruimte in stedelijke gebieden.

Levensloopbestendige of -geschikte woning

Woningen die in hun ontwerp bij realisatie dan wel in een later stadium, waarbij de zogenaamde 'primaire ruimten' (keuken, sanitair, woonkamer en minimaal één slaapkamer) zich op dezelfde woonlaag bevinden. Drempels in de woningen zijn laag of ontbreken. Levensloopgeschikt heeft ook een sociale kant; veel ouderen willen graag in een veilige, beschutte leefomgeving wonen.

Onderprogrammering

In lijn met de Ladder voor duurzame verstedelijking hebben de gemeenten in West-Overijssel afgesproken dat iedere gemeente maximaal 100% van de lokale behoefte aan woningen als harde plancapaciteit beschikbaar maakt. De gemeenten in West-Overijssel streven naar een maximum van 60 tot 90% harde plancapaciteit, ofwel onderprogrammering. Er blijft dan meer ruimte en flexibiliteit over voor goede zachte plannen, zoals herontwikkeling of transformatie.

Ontgroening

Het afnemen van het aandeel jongeren in de bevolking als gevolg van een afname van het geboortecijfer, waardoor de gemiddelde leeftijd van de bevolking toeneemt.

Overprogrammering

De (ongewenste) situatie waarbij er sprake is van een harde plancapaciteit die groter is dan de, in West-Overijssel, afgesproken 100%. Er wordt in deze situatie meer dan de verwachte vraag voorzien met harde plancapaciteit. Er is dan geen ruimte meer over voor herontwikkeling of transformatie.

Passend toewijzen

Kernzaak van een woningcorporatie is het huisvesten van mensen met lage inkomens. Woningcorporaties moeten er per 1 januari 2016 voor zorgen dat huishoudens worden gehuisvest in een voor hen betaalbare huurprijs. Passend toewijzen wil dus eigenlijk zeggen 'huren naar inkomen'.

Plaatselijk Belang

De vertegenwoordiging en/of belangenbehartiging van een stad, dorp, wijk of buurt.

Prestatieafspraken

Afspraken tussen woningcorporaties, gemeenten en huurders. Woningcorporaties maken elk jaar afspraken met gemeenten en huurdersorganisaties over de prestaties die ze gaan leveren. Dit is geregeld in de (nieuwe) Woningwet. In die afspraken staat bijvoorbeeld welke woningen corporaties gaan bouwen voor welke doelgroepen.

Scheefwonen

De term 'scheefwonen' wordt gebruikt voor huurders met een relatief hoog inkomen die in een sociale huurwoning wonen. Een deel van de corporatiewoningen (22%) wordt bewoond door huishoudens met een midden- en hoger inkomen (meer dan € 35.739).

Sociale huurwoningvoorraad

De voorraad huurwoningen tot de liberalisatiegrens (€710,68, prijspeil 2016) die woningcorporaties gezamenlijk in bezit heeft.

Starter

Huishouden dat voor verhuizing niet zelfstandig woonde en daarna hoofdbewoner van een koopwoning is.

Statushouder

Een asielzoeker die een verblijfsvergunning (status) heeft ontvangen en deel uitmaakt van de maatschappij. Gemeenten moeten hen passende woonruimte aanbieden.

Transformatie

In de woonvisie spreken we van transformatie van leegstaand of leegkomend (maatschappelijk) vastgoed. Het kan hierbij gaan om een fysieke transformatie maar ook om een functieverandering van bijvoorbeeld winkels, scholen, bedrijfsgebouwen, karakteristieke agrarische erven/boerderijen.

Vestigers

Inwoners die in de gemeente komen wonen vanuit omliggende gemeenten en daarbuiten.

Vergrijzing

Een demografische ontwikkeling waarbij het aantal ouderen (65 jaar en ouder) ten opzichte van de totale bevolking toeneemt.

Wmo

Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo 2015). Regelt een samenhangend aanbod van zorg- en welzijnsvoorzieningen die gemeente verstrekt aan mensen die zorg of ondersteuning nodig hebben op het gebied van zelfredzaamheid, participatie, beschermd wonen en opvang. Gericht op het bevorderen van maatschappelijke participatie en civil society; de wet vervangt de wet voorzieningen gehandicapten (wvg), de welzijnswet en delen van de AWBZ; ingevoerd op 01-01-2007.

Woonservicegebied

Een gebied waar samenhangend aanbod van verschillende typen woningen, zorg en welzijnsdiensten aanwezig is, zodat mensen met een zorgvraag zo lang mogelijk thuis of anders zo thuis als mogelijk kunnen blijven wonen.

Woningmarktkenners

Makelaars, ontwikkelaars, investeerders of banken, met kennis van de (lokale) woningmarkt.

Bijlagen

Bijlage 1: Stakeholdersbijeenkomsten

1. Bijeenkomst met Lokale Plaatselijke Belangen en marktkenners

Er zijn in totaal drie verschillende werksessies geweest waarbij alle lokale Plaatselijke Belangen en relevante marktpartijen zijn uitgenodigd om mee te denken over en input te leveren voor de actualisatie van de woonvisie. De werksessies zijn gehouden op 20 april 2016 in Oldemarkt, 25 april in Steenwijk en 18 mei in Vollenhove. De verschillende Plaatselijke Belangen en kenners van de lokale woningmarkt (makelaars, ontwikkelaars, banken) zijn uitgenodigd om bij (één van) deze bijeenkomsten aanwezig te zijn.

Deelnemers aan (één van) de drie bijeenkomsten:

- Plaatselijk Belang Oldemarkt
- Plaatselijk Belang Kuinre
- Plaatselijk Belang Ossenzijl
- Wijkvereniging de Middenweg Steenwijk
- Plaatselijk Belang Steenwijk Noord
- Plaatselijk Belang Steenwijk West
- Plaatselijk Belang Vollenhove
- Plaatselijk Belang Belt-Schutsloot
- Plaatselijk Belang Blokzijl
- Plaatselijk Belang Giethoorn
- Plaatselijk Belang Sint Jansklooster
- Rabobank Meppel/Staphorst/Steenwijkerland
- Woonconcept Vastgoed Ontwikkeling
- Greveling adviesgroep
- Regionaal Samenwerkende Ouderen Bonden (RSOB)
- Roosdom Tjhuis
- Klappe Makelaardij
- Oost en van Tilburg

Overkoepelend sfeerverslag bijeenkomsten Plaatselijke Belangen en marktkeners

Op woensdagavond 20 april, maandagavond 25 april en woensdagavond 18 mei vonden drie bijeenkomsten plaats met bewoners en marktkeners uit de verschillende kernen. De bijeenkomsten waren ingedeeld naar (clusters van) kernen. De eerste bijeenkomst betrof de kern Oldemarkt en het Cluster kleine kernen Noord, de tweede bijeenkomst betrof Steenwijk/Tuk en de derde bijeenkomst betrof Vollenhove en het Cluster Kleine Kernen Zuid. Tijdens deze bijeenkomsten werd aan belanghebbenden en marktkeners gevraagd wat zij graag in de woonvisie terug willen zien. Na een korte introductie over de achtergrond van de woonvisie en de belangrijkste opgaven die wij (RIGO) op basis van verschillend onderzoeksmateriaal zien in Steenwijkerland zijn de deelnemers in groepjes uit elkaar gegaan om van gedachte te wisselen over een specifiek thema (1) beschikbaarheid/doelgroepen/betaalbaarheid, 2) wonen/zorg/welzijn en 3) leefbaarheid/voorzieningen.

Hieronder volgt het resultaat op hoofdlijnen van deze gesprekken. Tijdens de bijeenkomsten is ook veel relevante informatie naar voren gekomen over de verschillende kernen.

Algemeen

- Niet alle kernen zijn vertegenwoordigd geweest bij de bijeenkomsten. Wel zijn alle kernen uitgenodigd. Degenen die niet aanwezig konden zijn, zijn per mail gevraagd naar hun reactie.
- Iedere kern is anders. Dit vraagt om maatwerk. Wat in de ene kern wel werkt, kan in de andere kern juist funest zijn voor de markt. Het is belangrijk hier aandacht voor te hebben bij de gebiedsgerichte aanpak.
- Vooral de bewoners van de kleine kernen geven aan graag meer en vaker betrokken te willen worden bij de planvorming. Ze zouden graag zien dat de gemeente meer kennis overdraagt, transparanter is en eerder met de bewoners om de tafel gaat zitten.

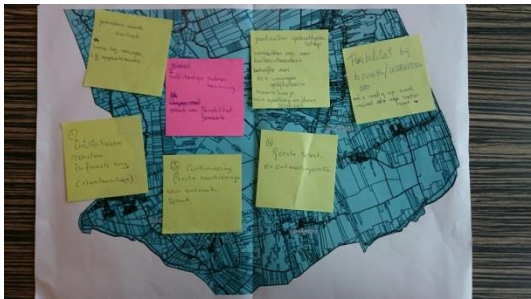
Thema: beschikbaarheid/geschiktheid/betaalbaarheid

- De voornaamste doelgroepen die door de bewoners zijn genoemd betreffen jongeren/starters en ouderen. Hier ligt een opgave voor de gemeente om in de diverse kernen voldoende en geschikt aanbod te creëren en/of te behouden.
- In een aantal kernen geven de bewoners aan echt een tekort te zien aan woningen voor deze doelgroepen. Ook zijn er kernen waar wel aanbod is voor ouderwoningen, maar deze zijn of verouderd, of er wonen geen ouderen in.

- Er wordt geopperd om naar mogelijkheden te kijken van leegstaande boerderijen. Hier zou flexibeler mee omgegaan kunnen worden, door bijvoorbeeld minder strikte regels te hanteren. Deze boerderijen kunnen geschikt worden gemaakt voor meerdere oudere huishoudens, jongeren of gemengd.
- Er is een grote verscheidenheid in het aanbod aan huur- en koopwoningen. In sommige kernen is er wel aanbod aan koop in het lagere segment, maar blijkt de financiering voor huishoudens toch lastig. In andere kernen, zoals de zuidelijke kernen, is het aanbod goedkope koop beperkter. Ook de huurvoorraad laat een divers beeld zien. Het varieert van voldoende aanbod, verouderde woningen, te hoge huurprijzen, tekorten etc. Ook hier is maatwerk per kern op z'n plaats. Naast toevoegingen wordt ook vervanging van oude woningen (om de oude woningen te vervangen) genoemd.
- Tijdens alle bijeenkomsten wordt aangegeven dat er te snel huurwoningen worden verkocht als een woning leegkomt. Dit is niet altijd positief voor de buurt en er komen minder woningen beschikbaar voor starters en senioren.
- In een aantal kernen (waaronder Steenwijk) zien de marktkenner een vraag naar vrije sector huur, tussen de 710 en 850 euro voor jong, oud, gezinnen, scheidingssituaties.

Thema: wonen en zorg

- Er wonen steeds meer oudere huishoudens in de gemeente. Dit geldt voor iedere kern. De bewoners maken zich de meeste zorgen over het verdwijnen van voorzieningen die voor ouderen belangrijk zijn (zoals een supermarkt), maar ook over het aanpassen van de huidige woning en de beschikbaarheid van (betaalbare) gelijkvloerse woningen.
- Ondanks campagnes van de gemeente weten lang niet alle bewoners hoe ze de huidige woning kunnen aanpassen. Een sprekend voorbeeld hiervan is Kuinre. Om de mensen te bereiken moet actief op communicatie en voorlichting worden ingezet.

- Niet overal is de openbare ruimte geschikt voor ouderen. Ook de bereikbaarheid van (zorg)voorzieningen kan beter. Vooral het openbaar vervoer naar het centrum van Steenwijk is vanuit de kleine kernen slecht en niet geschikt voor ouderen.
- Van belang is dat ouderen niet in eenzaamheid gaan leven, door een klein sociaal netwerk, geen voorzieningen, gebrek aan domotica etc. Dit leidt tot sociale armoede. Thuiszorg en buurtzorg worden erg belangrijk gevonden.

- Ouderen kunnen niet altijd aanspraak maken op een sociale huurwoning. En het is vaak lastig om de huidige woning te verkopen. Veelvuldig is ook de behoefte aan een kleinschalig woonzorgcomplex genoemd in de kleine kernen.

Thema: leefbaarheid/voorzieningen

- In de kernen heerst een grote bewonersbetrokkenheid. In de kleine kernen komt dit sterker naar voren dan in de grote kernen. Maar ook de wijkkracht in Steenwijk-West werd als voorbeeld genoemd, evenals de kerk die in de kleine kernen een belangrijke rol speelt.

- Ook hier wordt als aandachtspunt het gebrek aan openbaar vervoer vanuit de dorpen naar de kern Steenwijk genoemd. Vooral aan de randen van de gemeente zijn inwoners meer georiënteerd op nabij gelegen gemeenten, omdat die makkelijker te bereiken zijn.

- In de kleine kernen is er angst dat de leefbaarheid onder druk komt te staan door het wegtrekken van jongeren en daarmee voorzieningen. Bewoners willen graag het huidige woningaanbod en voorzieningenaanbod in stand houden om de kernen leefbaar te houden.
- In Oostermeenthe (Steenwijk) vinden de bewoners de openbare ruimte niet goed ingericht voor ouderen, ook de bereikbaarheid naar het centrum wordt als aandachtspunt genoemd. Vooral in deze wijk zijn meerdere aandachtspunten genoemd.

2. Bijeenkomst “Wonen, zorg en welzijn” met woningcorporaties, zorginstellingen en welzijnsorganisaties

Omdat wonen, zorg en welzijn steeds meer verweven raakt in de maatschappij, is er voor alle betrokken partijen rondom wonen, zorg en welzijn een werksessie georganiseerd. Er is nagedacht over de huidige wonen, welzijn, zorgstructuur in onze gemeente, hoe deze structuur vormgegeven wordt en hoe deze naar de toekomst toe beter en/of anders georganiseerd kan worden met de betrokken partijen.

Deelnemers aan de bijeenkomst:

- Zorgcombinatie Noorderboog
- Mantelzorgnetwerk Steenwijkerland
- Actief voor ouderen Steenwijkerwold (AVOS)
- Adviesraad Sociaal Domein
- RIBW Steenwijk
- FRION

- Limor
- Timpaan Welzijn
- Profila
- Woonconcept
- Wetland Wonen Groep
- Omnia Wonen

3. Bijeenkomst met woningcorporaties en huurdersverenigingen

De drie grootste corporaties en bijbehorende huurdersverenigingen, die actief zijn in Steenwijkerland, zijn uitgenodigd voor een werksessie. Omnia Wonen en Stichting Huurdersorganisatie Omnia Wonen konden er helaas niet bij zijn. Er is tijdens de werksessie gebruik gemaakt van een bestedingsspel, waarbij er door de aanwezige partijen ingezet kon worden op allerlei aspecten van wonen, zoals betaalbaarheid, levensloopbestendigheid of leefbaarheid. Hierbij moest ook de keuze gemaakt worden door welke partij (woningcorporatie, huurdersvereniging, gemeente óf een andere partij) dit gedaan moest worden. Het doel van het spel was om een discussie te doen ontstaan over waarom er door een bepaalde partij meer of minder werd ingezet op een aspect van wonen.

Deelnemers aan de bijeenkomst:

- Woonconcept
- Huurdersvereniging de Veste
- Wetland Wonen Groep
- Huurdersvereniging Zwartewaterwiede

Bijlage 2: Relevante beleids-, visie-, en onderzoeksdocumenten

- Ladder voor Duurzame Verstedelijking (2012).
- Manifeste lokale woningbehoefte “vraag zoekt locatie” (Steenwijkerland, 2015).
- Prestatieovereenkomst Wonen en Leefbaarheid, 2015 – 2017 (2015).
- Rapport Aanjaagteam Langer Zelfstandig Wonen: ‘Van tehuis naar thuis’ (Rijksoverheid, 2016).
- Regionale woonvisie West-Overijssel (2014).
- Samenwerkingsovereenkomst woonafspraken West-Overijssel 2016 – 2020 (2016).
- Verkenning doorstroming woningmarkt Overijssel (RIGO, 2016).
- Visie op wonen en leefbaarheid – duurzaam vitaal. Woonvisie Steenwijkerland 2012 – 2016 (2012).
- Woningmarkt- en woonbehoefteonderzoek, basis voor woonbeleid en –afspraken. Gemeente Steenwijkerland, Wetland Wonen, Woonconcept en Omnia Wonen (2016).

Terug naar het agendapunt

8.3 Woonvisie Steenwijkerland 2017-2021 - bijlage Reactienota zienswijzen ([terug naar agendapunt](#))

De inhoud van deze bijlage is te vinden vanaf de hierna volgende pagina's.

Reactienota zienswijzen Woonvisie Steenwijkerland 2017-2021

1. Inleiding

Op 9 augustus 2016 heeft het college van burgemeester en wethouders kennis genomen van de concept woonvisie Steenwijkerland 2017-2021 en deze vrijgegeven voor inspraak. De concept woonvisie heeft gedurende 6 weken, van 6 september tot en met 18 oktober 2016, ter inzage gelegen in het gemeentehuis. In deze nota leest u de inspraakreacties die wij ontvingen, onze reactie daarop en de conclusie.

Over het besluit om de concept woonvisie ter inzage te leggen zijn alle inwoners van Steenwijkerland geïnformeerd via een openbare bekendmaking. Daarnaast zijn een groot aantal samenwerkingspartners en stakeholders, betrokken bij wonen in Steenwijkerland, met een e-mailbericht geïnformeerd.

2. Samenvatting en beantwoording

De concept woonvisie is opgesteld voor de periode 2017-2021. Een woonvisie is nodig om als gemeente de koers aan te kunnen geven op het gebied van wonen en dient als basis voor afspraken, zoals met woningcorporaties. De concept woonvisie is tot stand gekomen met input van plaatselijke belangen en wijkorganisaties, marktpartijen, woningcorporaties en huurdersverenigingen, zorginstellingen en welzijnsorganisaties. In de concept woonvisie worden zowel voor de gemeente als geheel als per deelgebied de woonopgaven in beeld gebracht. Met de zienswijzen die zijn ontvangen hoopt het college scherpere keuzes te kunnen maken ten aanzien van de in de woonvisie benoemde opgaven.

Wij ontvingen in totaal 8 zienswijzen op de woonvisie, allen binnen de gestelde termijn, van de volgende indieners:

1. Stichting Dorpsbelangen Belt-Schutsloot;
2. Plaatselijk Belang Kuinre;
3. Dorpsbelang Wanneperveen;
4. Adviesraad Sociaal Domein Steenwijkerland;
5. Woonconcept;
6. Huurdersvereniging De Veste;
7. Wetland Wonen Groep;
8. Indiener 8.

Hieronder wordt per zienswijze een samenvatting gegeven met een reactie van de gemeente daarop. In de conclusie wordt aangegeven hoe met de aandachtspunten uit de zienswijze wordt omgegaan.

2.1. Zienswijze Stichting Dorpsbelangen Belt Schutsloot

Samenvatting zienswijze:

1. De indiener geeft aan dat er in Belt Schutsloot een toegenomen woningbehoefte is (van met name jongeren en senioren) vooral in de goedkopere koopsector. De aandacht in de woonvisie voor de inkomenssamenstelling in de dorpen wordt gemist en de consequenties daarvan voor de prijsstelling van de woningen;
2. Aangegeven wordt dat het uitgangspunt 'transformatie voor nieuwbouw' voor Belt-Schutsloot geen uitkomst biedt omdat er geen leegstaand vastgoed aanwezig is.

Reactie gemeente:

1. In de woonvisie wordt benoemd dat de zuidelijke kernen zich kenmerken door een koopwoningmarkt. Het beperkte aanbod van goedkope koopwoningen in sommige zuidelijke kernen (met name in Belt-Schutsloot), wordt in de woonvisie, bij onderdeel 7.1., benoemd als aandachtspunt. Het duiden van de inkomenssamenstelling van dorpen is praktisch gezien niet uitvoerbaar omdat het wettelijk kader het gebruik van persoonlijke inkomensgegevens voor onderzoeksdoelstellingen niet toelaat;
2. In kernen waar een aantoonbare behoefte is aan het toevoegen van woningen, terwijl er zo op het oog geen locaties voorhanden zijn, is het van belang op zoek te gaan naar maatwerkoplossingen.

Conclusie:

De woonvisie beschrijft een kader op hoofdlijnen dat geldt voor de gemeente als geheel en waar op gebiedsniveau zoveel mogelijk wordt ingezoomd. Daar waar maatwerkoplossingen nodig zijn gaan gemeente en samenwerkingspartners in gesprek en op zoek naar oplossingsrichtingen. In het geval van Belt-Schutsloot is dit gesprek gaande. Dit wordt niet nader uitgewerkt in de woonvisie.

2.2. Zienswijze Plaatselijk Belang Kuinre

Samenvatting zienswijze:

1. Indiener geeft aan twijfels te hebben over de huidige plancapaciteit van 15 woningen voor Kuinre en de behoefte aan twee-onder-een-kap en vrijstaande woningen in de noordelijke kernen. De ontwikkeling van woningen op het bedrijventerrein in Kuinre stagneert, hier zou iets ander voor moeten komen;
2. In Kuinre zijn weinig (huur) woningen voor jongeren en de vraag naar gelijkvloerse, aangepaste woningen voor senioren zal toenemen;
3. Indiener stelt voor opnieuw in gesprek te gaan met de gemeente, bewoners Kuinre en andere betrokkenen zoals woningbouwcorporaties en vastgoed ontwikkelaars, om de huidige- en toekomstige woningbehoefte binnen Kuinre te bespreken en mogelijk tot een nieuw totaalplan te komen.

Reactie gemeente:

1. Wat betreft de huidige plancapaciteit van 15 woningen in Kuinre: dit betreft het aantal woningen dat op dit moment in bestemmingsplannen is vastgelegd. Bestemmingsplannen hebben een looptijd van 10 jaren, waarbinnen plannen kunnen worden gerealiseerd. Uit het woningmarktonderzoek blijkt dat in de koopsector de vraag het meest uitgaat naar (goedkope) twee-onder-een-kap en vrijstaande woningen (overigens zal hierin ook het meeste aanbod te vinden zijn);

2. De afname van sociale huurwoningen in de noordelijke kernen heeft de aandacht van de gemeente en we kennen het beeld van lokale marktkeners die een beperkte mate van behoefte aan sociale huurwoningen waarnemen (zie 6.1 in de woonvisie). Bij onderdeel 6.2. en 6.3. in de woonvisie staat dan ook dat we voldoende sociale huurwoningen in de noordelijke kernen willen. In de Prestatieafspraken 2017 met de woningcorporaties is vastgelegd dat in 2017 nader wordt verkend wat de opgave in de sociale huurwoningvoorraad is in de noordelijke kernen (en Steenwijk);
3. De gemeente staat positief ten opzichte van een gesprek met betrokkenen om, op basis van de handvatten die in de woonvisie worden gegeven, tot concrete nadere planvorming te komen.

Conclusie:

De woonvisie gaat op hoofdlijnen in op de punten die door de indiener worden benoemd. De woonvisie biedt kader voor nadere planvorming per kern en biedt uitdrukkelijk geen totaalplannen per kern. Met de woningcorporaties gaan we nader verkennen wat de opgave in de noordelijke kernen is.

2.3. Zienswijze Dorpsbelang Wanneperveen

Samenvatting zienswijze:

1. De indiener geeft aan dat in Wanneperveen geen bouwgrond meer beschikbaar is in Wanneperveen, maar dat er wel behoefte is aan woningen, met name koopwoningen in het goedkopere segment (starterswoningen). Indiener stelt voor om ruimte te bieden aan het transformeren van leegstaande woonboerderijen aan de Veneweg, naar twee of meerdere woningen en vraagt van de gemeente Steenwijkerland de bereidheid mee te willen denken in haalbare oplossingen;
2. Het langer zelfstandig thuis kunnen wonen voor ouderen met een zorgbehoefte wordt door indiener als aandachtspunt benoemd. Voorgesteld wordt in dit kader de 55+ voorziening de Perelaar, welke kampt met leegstand, te transformeren naar een locatie voor 1-persoonshuishoudens;
3. De indiener zou graag bevestigd zien dat de gemeente Steenwijkerland meewerkt aan (particuliere) initiatieven om meer huurwoningen te realiseren binnen de kern Wanneperveen.

Reactie gemeente:

1. In de concept woonvisie is op verschillende plaatsen aandacht voor transformatie en de mogelijkheden voor het benutten van leegkomend vastgoed. De gemeente is bij aantoonbare behoefte bereid constructief mee te werken aan de benutting van leegkomende agrarische bebouwing in Wanneperveen;
2. De gedeeltelijke leegstand in de voorziening de Perelaar is aandachtspunt voor zowel de woningcorporatie Wetland Wonen Groep als de gemeente. De komende periode wordt gezocht naar oplossingsrichtingen hiervoor;
3. De gemeente is bereid (particuliere) initiatieven voor het realiseren van (sociale) huurwoningen in Wanneperveen te faciliteren. Voor het toevoegen van woningen is het wel van belang dat er een duidelijke vraag is naar deze woningen.

Conclusie:

De in de zienswijze genoemde aandachtspunten zijn van belang om mee te nemen in de toekomstige ontwikkelingen en planvorming voor Wanneperveen. Op het niveau van de woonvisie zullen geen wijzigingen worden aangebracht.

2.4. Zienswijze Adviesraad Sociaal Domein Steenwijkerland

Samenvatting zienswijze:

1. De indiener geeft aan dat een samenhang met de Omgevingsvisie gewenst is;
2. Voorgesteld wordt om de gemeente in te delen in drie clusters in plaats van in vijf clusters. In deze indeling zouden Kallenkote, Zuidveen en Onna bij voorkeur bij het cluster Steenwijk/Tuk worden gevoegd en Oldemarkt en de noordelijke kernen worden samengevoegd;
3. De gemeente moet de regie hebben in het maken en controleren van de afspraken met de woningcorporaties. Extra aandacht wordt gevraagd voor het realiseren van geschikte woningen voor jongeren, ouderen, statushouders en mensen met een verstandelijke beperking of psychische problematiek;
4. Wijkgericht werken dient ondersteund te worden door het in stand houden of opzetten van een infrastructuur. Initiatieven vanuit de inwoners en andere partijen dienen door de gemeente welwillend bejegend te worden;
5. De gemeente moet initiatieven ondernemen om het openbaar vervoer in de hele gemeente te versterken.

Reactie gemeente:

1. De woonvisie is in samenhang met de omgevingsvisie opgesteld;
2. In de woonvisie hebben we met de indeling in vijf clusters willen aansluiten bij de inzichten uit het woningmarktonderzoek, waarbij voor deze indeling is gekozen uit praktische overwegingen. Deze indeling is dus niet bedoeld om hiermee een begrenzing aan te geven;
3. De gemeente maakt jaarlijks prestatieafspraken met de woningcorporaties over de beschikbaarheid en geschiktheid van sociale huurwoningen voor de in de zienswijze genoemde doelgroepen;
4. In de woonvisie wordt aangegeven dat we gebiedsgericht gaan werken aan de versteviging van de structuur van wonen, welzijn en zorg. De gemeente zal initiatieven van de inwoners of andere partijen welwillend bejegenen;
5. De verbetering van het openbaar vervoer is geen onderwerp van de woonvisie.

Conclusie:

Wij zien in de zienswijze een ondersteuning voor de koers die met de woonvisie wordt ingegaan.

2.5. Zienswijze Woonconcept

Samenvatting zienswijze:

1. De woonvisie is de basis voor het maken van prestatieafspraken met woningcorporaties. Indiener vraagt een duidelijker koers in de woonvisie, waarbij wordt bepaald welke acties de gemeente op korte en lange termijn in gang gaat zetten en wat zij daarbij concreet van de corporaties verwacht;

2. a) Betaalbaarheid: in de concept-woonvisie wordt onvoldoende aangegeven welke visie de gemeente heeft op de gewenste huurprijsopbouw van de sociale voorraad.
b) Daarnaast wordt aandacht gevraagd voor de rol van de gemeente bij het voorkomen van schulden en huisuitzetting van inwoners. Er wordt graag een actieve rol van de gemeente gezien, zoals door het opzetten van een noodfonds of betaalbaarheidsfonds, wat kan helpen bij het voorkomen van huisuitzetting;
3. Beschikbaarheid: er wordt een verschil in woningbehoefte gezien tussen de verschillende kernen in de gemeente. Geadviseerd wordt deze differentiatie per deelgebied expliciet in de woonvisie aan te geven. Daarnaast wordt de suggestie op p. 23 dat er mogelijk extra woningen moeten worden toegevoegd voor verschillende doelgroepen niet gedeeld. Voor de doelgroep ouderen wordt een kwalitatieve opgave gezien in plaats van een kwantitatieve opgave: kwaliteitsverbetering van de huidige voorraad gelijkvloerse woningen in plaats van aanpassen van reguliere woningen. De indiener mist de inzet van de gemeente bij het huisvesten van vergunninghouders, zoals het onderzoeken en realiseren van alternatieve huisvestingsvormen voor alleenstaande vergunninghouders;
4. Leefbaarheid: de indiener geeft aan dat inwoners vaak ondersteuning en begeleiding nodig hebben bij het vorm en inhoud geven aan leefbaarheid. De gemeente wordt gevraagd op welke manier hierin ondersteuning aan inwoners wordt geboden en wat de gemeente zelf gaat doen om in wijken en buurten de sociale structuur te versterken en de woonkwaliteit (onderhoud openbare ruimte, onderhoud groen, verkeersveiligheid) te verbeteren;
5. Wonen, welzijn, zorg: de indiener geeft aan dat het voornemen van gebiedsgerichte samenwerking binnen dit domein goed past bij de huidige ontwikkelingen en is benieuwd hoe de gemeente haar rol als regisseur gaat vormgeven.

Reactie gemeente:

1. Een visie is naar onze mening primair een gespreksdocument waarin we met onze partners delen welke ontwikkelingen we zien, wat we op termijn willen bereiken en wat we daarvoor nodig denken te hebben. De concrete acties die op korte en lange termijn in gang worden gezet om de doelstellingen te halen, komen voort uit de uitvoering van de woonvisie – zoals het maken van prestatieafspraken. Wij waarderen het dat Woonconcept met ons wil meedenken over de concrete uitwerking van de woonvisie;
2. a) Wij delen de opvatting dat betaalbaarheid een belangrijk onderwerp is – dit is ook gebleken tijdens de bijeenkomsten in de totstandkoming van de woonvisie. Rijksregelgeving (zoals de huursombenadering en de passendheidstoets) dragen bij aan het betaalbaar houden van de voorraad. Tegelijkertijd raakt betaalbaarheid ook aan de beschikbaarheid van woningen. Wij vragen corporaties daarom in hun bod een huurprijsopbouw aan te geven waarbij de beschikbaarheid voor de laagste inkomensgroepen niet verslechterd en als dat nodig is hun streefhuurbeleid daar op toe te spitsen. Wij zullen dit in de woonvisie explicieter benoemen;
b) De gemeente zet in op schuldhelpverlening om te zorgen dat mensen met problematische schulden worden geholpen. Woningcorporaties kunnen met hun huurincasso een belangrijke signalerende rol hebben in het ontstaan van problematische schulden. Tegelijkertijd is het de taak van woningcorporaties om betaalbare huisvesting te bieden aan (financieel) kwetsbare mensen en mede met hun huurprijsbeleid er voor te zorgen dat huisuitzettingen worden voorkomen. Wij zien in de jaarlijkse biedingen van de woningcorporaties graag terug wat zij daar aan kunnen doen. Wij zullen niet inzetten op het instellen van fondsen voor inkomensondersteuning ter voorkoming van huisuitzettingen;

3. Wij kunnen ons voor een deel vinden in de zienswijze dat het bij ouderenhuisvesting in Steenwijkerland vooral gaat om een kwalitatieve opgave en minder om een kwantitatieve. Tegelijkertijd zien we ook de behoefte aan (nieuwe) beschutte woonvormen die er in de huidige gelijkvloerse voorraad niet voldoende zijn. Het gaat daarbij ook om de locatie: staan de gelijkvloerse woningen wel daar waar er behoefte aan is. Dit gaat dus verder dan alleen het verbeteren van de bestaande gelijkvloerse woningen. Wat betreft de huisvesting van vergunninghouders brengt de gemeente in 2017 in kaart welke (extra) inzet er voor de korte termijn nodig is;
4. Voor de gemeente staat voorop dat burgers zoveel mogelijk zelf vorm en inhoud geven aan leefbaarheid, omdat dit leidt tot betere resultaten. In de woonvisie wordt dit uitgangspunt uitgedragen. Het versterken van de woonkwaliteit voor wat betreft openbare ruimte, groen en verkeersveiligheid valt buiten de scope van de woonvisie (maar is daarom niet minder belangrijk);
5. In de woonvisie staat dat de gemeente wat betreft wonen, welzijn en zorg een initiërende rol zal nemen in het gebiedsgericht werken. Of dit in een programmatische aanpak resulteert zal nog worden gezien.

Conclusie:

De zienswijze is aanleiding om op enkele punten de woonvisie scherper of preciezer te formuleren.

2.6. Zienswijze huurdersvereniging De Veste

Samenvatting zienswijze:

1. Geen verdere afname van het aantal sociale huurwoningen in de gemeente Steenwijkerland;
2. Meer aandacht voor duurzaamheid bij Woonconcept;
3. Minder verkopen van huurwoningen van Woonconcept.

Reactie gemeente:

1. Dit is conform de concept-woonvisie;
2. In de woonvisie wordt aangegeven wat wij van de woningcorporaties verwachten op het gebied van duurzaamheid. Nadere afspraken hierover worden jaarlijks met de woningcorporaties gemaakt in de prestatieafspraken;
3. In de woonvisie wordt aangegeven wat er nodig is aan sociale huurwoningvoorraad. Nadere afspraken over al dan niet verkopen van bezit worden gemaakt in de prestatieafspraken.

Conclusie:

De zienswijze geeft geen aanleiding om de woonvisie aan te passen.

2.7. Zienswijze Wetland Wonen Groep

Samenvatting zienswijze:

1. Er worden veel aandachtspunten benoemd en in de beschrijvende tekst veel waarnemingen gedaan die in de groen gemarkeerde kaders niet terugkomen. De rollen van de gemeente, de verwachtingen naar corporaties en begrippen als goedkope en betaalbare huurwoningen worden niet nader gedefinieerd. Wellicht kunnen op deze punten nog aanpassingen worden gedaan;

2. Er lijkt weinig focus te zijn voor de groep 'gezinnen' tussen 30 en 55 jaar oud, terwijl in het woonbehoefteonderzoek wordt gesignaleerd dat deze groep onder druk staat in de gemeente. In aanvulling hierop wordt geconstateerd dat het invullen van de nieuwbouw met (vooral) tweekappers en vrijstaande woningen wellicht niet helemaal aansluit bij de visie;
3. In de woonvisie is weinig aandacht voor de effecten van moderne nieuwbouw op (ouder) particulier bezit;
4. De aandacht voor transformatie van de vraag naar nieuwe kantoren en bedrijfspanden naar woningen wordt gemist in de woonvisie;
5. Wat betreft wonen, welzijn en zorg wordt van de gemeente, naast een faciliterende, een regisserende rol gevraagd. Er wordt nadere duiding gevraagd van gebiedsgericht werken en de samenhang met bestaande wonen, welzijn, zorg structuren als in Vollenhove;
6. Het ontstaan van wachtlijsten voor bepaalde woningcategorieën wordt in de woonvisie gezien als graadmeter voor beschikbaarheid. Gevraagd wordt om een nadere specificatie hiervan, omdat de definitie van een wachtlijst op vele manieren kan worden uitgelegd;
7. Wat betreft het op peil houden van de sociale huurwoningvoorraad wordt aangegeven dat er in de kleine kernen een overschatting en in Steenwijk een onderschatting van de vraag verwacht kan worden. In de visie per kern/cluster zou nader moeten worden aangegeven wat het op peil houden van de sociale huurwoningvoorraad betekent;
8. Er wordt qua kwaliteit van woningen alleen aan energetische kwaliteit gedacht; er worden geen eisen gesteld aan de mate van onderhoud en vernieuwing;
9. Voor enkele kernen wordt het ontbreken van goed openbaar vervoer benoemd als knelpunt. Dit komt niet terug in de onderdelen 'wat willen we bereiken' en 'wat gaan we daarvoor doen';
10. Door passend toewijzen dreigen er eenzijdige wijken te ontstaan met huishoudens met lage inkomens, grotere zorgbehoefte en sociale problematiek (p. 10-11 en 16-17). Welke rol ziet de gemeente voor zichzelf hierin?

Reactie gemeente:

1. Er wordt een check uitgevoerd op ontbrekende aandachtspunten en waarnemingen in de groen gemarkeerde kaders en de rollen, verwachtingen en begrippen welke definiëring behoeven;
2. De afname van het aantal gezinnen dat de laatste jaren werd gesignaleerd in het woningmarktonderzoek hoeft niet woningmarkt gerelateerd te zijn, maar kan bijvoorbeeld een economische oorzaak hebben. Bij de invulling van nieuwbouw met (vooral) tweekappers en vrijstaande woningen wordt juist gefocust op gezinnen, die kunnen doorstromen vanuit hun starterswoning. In de woonvisie wordt aangegeven dat er in de meeste kernen van Steenwijkerland voldoende rijwoningen zijn;
3. Deze mening wordt niet gedeeld. In de woonvisie is in onze optiek juist veel aandacht voor het voorkomen van verpaupering en leegstand en benodigde onderbouwing voor toevoeging van nieuwbouw;
4. Hoe om te gaan met de vraag naar nieuwe kantoren en bedrijfspanden is geen aandachtspunt voor de woonvisie;
5. De gemeente geeft in de woonvisie aan in de gebiedsgerichte benadering voor wonen, welzijn, zorg een regierol te willen vervullen. Bestaande wonen, welzijn, zorg structuren worden opgenomen in de gebiedsgerichte benadering. De gebiedsgerichte benadering wordt in 2017 en verder nader vorm gegeven;

6. Wachtlijsten kunnen een graadmeter zijn voor een ontspannen dan wel verhitte sociale huurwoningmarkt, maar is geen voldoende graadmeter voor het al dan niet toevoegen van sociale huurwoningen. Dit wordt aangepast in de woonvisie;
7. Het op peil houden/al dan niet toevoegen van sociale huurwoningen wordt in de woonvisie op clusterniveau op hoofdlijnen uitgewerkt. Daarbij wordt aangegeven dat een toenemende vraag wordt voorzien in Steenwijk en de noordelijke kernen. Naar de concrete opgave wordt in 2017 een nadere verkenning uitgevoerd;
8. Naast aandacht voor energetische kwaliteit is er in de woonvisie aandacht voor ruimtelijke kwaliteit: woningen die passen in hun omgeving. Van de woningcorporaties verwachten wij dat zij het eigen bezit kwalitatief op een goed niveau houden. Dit zal worden toegevoegd in de woonvisie;
9. Het ontbreken van goed openbaar vervoer wordt als een knelpunt herkend, maar de aanpak er van is geen onderdeel van de woonvisie;
10. Het ontstaan van eenzijdige wijken door passend toewijzen is een dreigend vooruitzicht maar vooralsnog geen realiteit. De rol van de gemeente is er op toe te zien dat eenzijdigheid niet leidt tot verslechterde leefbaarheid. Indien de leefbaarheid onder druk komt zal de gemeente een regierol oppakken en samen met haar partners en met de bewoners naar passende interventies zoeken.

Conclusie:

De zienswijze geeft aanleiding op een aantal punten de woonvisie scherper of duidelijker te verwoorden.

2.8. Zienswijze indiener 8

Samenvatting zienswijze:

1. De indiener is van mening dat de woonvisie onvoldoende ingaat op de vraag naar woningbouw in de vrije sector. Indiener stelt dat de vraag naar woningen in het hogere segment zal toenemen nu er weer vertrouwen is in de woningmarkt. De indiener vindt het woningmarktonderzoek uit 2016, dat ten grondslag ligt aan de woonvisie, daarin niet richtinggevend. Bovendien is naar de mening van de indiener in het onderzoek onvoldoende aandacht voor de doorstroom van inwoners naar andere woningen en de import van nieuwe bewoners;
2. Indiener deelt de prioritering van de gemeente voor inbreidingslocaties. De indiener is van mening dat de inbreidingslocaties niet kunnen voorzien in de vraag naar woningen in het hogere segment. De indiener stelt dat de ontwikkeling van nieuwe woningbouwlocaties mogelijk moet blijven, maar dan wel aansluitend op de kern. Concreet benoemt de indiener de locatie Steenwijkerkamp (gebied tussen Meppelerweg, Schansweg en Gagelsweg) aan de gemeente voor. Deze locatie is naar zijn zeggen opgenomen in de Omgevingsvisie Overijssel en de Woonvisie 2016-2020.

Reactie gemeente:

1. Wij herkennen een voorzichtig herstel van vertrouwen in de woningmarkt. Dit zien we in een toename van de vraag naar woningen in het duurdere segment en een inhaalslag van verhuisbewegingen door huishoudens die hun verhuiscriteria tijdens de crisis uitstelden. Deze inhaalslag is echter tijdelijk van aard en op de langere termijn voorzien we gelet op het woningmarktonderzoek dat de markt voor (duurdere) koopwoningen in evenwicht is;

2. In de concept woonvisie gaan we er van uit dat we met de bestaande plancapaciteit en transformatie aan de toekomstige vraag kunnen voldoen. Dit betreft woningen in alle segmenten. Met het jaar 2030 als horizon van de Woonvisie is het zinvol een gebied aan te wijzen als 'te onderzoeken woonlocatie'. Op basis van de prioritering van inbreidingslocaties geven we hierin de voorkeur aan de Betap Crilux locatie. De locatie Steenwijkerkamp nemen we niet op in de woonvisie.

Conclusie:

De zienswijze is aanleiding de woonvisie te verduidelijken.

Terug naar het agendapunt

8.4 Woonvisie Steenwijkerland 2017-2021 - bijlage Concept begeleidende brf reactienota zienswijzen (terug naar agendapunt)

De inhoud van deze bijlage is te vinden vanaf de hierna volgende pagina's.

CONCEPT

behandeld door Jenny Botter

afdeling REO

telefoon 14 0521

Zaaknummer 231404

uw kenmerk

bijlagen 9

Steenwijk
(verzendsdatum)

Onderwerp Zienswijze op woonvisie

Geachte heer/mevrouw,

U heeft in de periode 6 september -18 oktober 2016 een zienswijze ingediend op de concept woonvisie van de gemeente Steenwijkerland. In deze brief informeren wij u over het voorstel van het college aan de gemeenteraad. De gemeenteraad stelt de woonvisie vast.

Reactie op zienswijze

Het college heeft een reactie op uw zienswijze gegeven in de bijgevoegde *Reactienota zienswijzen Woonvisie Steenwijkerland 2017-2021*. De reactienota en de woonvisie blijven een concept totdat de gemeenteraad ermee instemt. Wij zullen u op de hoogte brengen van het besluit van de raad.

Spreekrecht

Wij verwachten dat de woonvisie in de politieke markt van 7 februari a.s. wordt behandeld. De vaststelling van de woonvisie vindt vooralsnog plaats in de raadsvergadering van 28 februari a.s. U kunt, voorafgaand aan de behandeling in zowel de politieke markt als de raadsvergadering, gebruik maken van het spreekrecht. De politieke markt is de belangrijkste gelegenheid hiervoor. Op www.steenwijkerland.nl vindt u meer informatie over de bestuursvergaderingen en het aanmelden voor het spreekrecht. U kunt hiervoor ook contact opnemen met de griffie, via 14 0521. Checkt u vooraf nog even of het onderwerp op de agenda staat.

Contact

Heeft u vragen over deze brief dan kunt u contact opnemen met mevrouw Jenny Botter, beleidsmedewerker Wonen, ook via 14 0521.

Hoogachtend,

Burgemeester en wethouders van Steenwijkerland,
de secretaris, de waarnemend burgemeester,

drs. S.S. Weistra

J.H. Bats

Terug naar het agendapunt

9.0 Verduurzamen (zonne energie) Zwembad 't Tolhekke te Paasloo - RAADSVOORSTEL ([terug naar agendapunt](#))

De inhoud van deze bijlage is te vinden vanaf de hierna volgende pagina's.

Voorstel aan de raad

Aan de gemeenteraad
Gemeente Steenwijkerland
Vendelweg 1
8331 XE Steenwijk

Steenwijk,
Nummer voorstel:

Voor raadsvergadering d.d.: 28-02-2017

Agendapunt:

Onderwerp:

Verduurzamen (zonne energie) Zwembad 't Tolhekke te Paasloo

Aan de raad van de gemeente Steenwijkerland wordt voorgesteld te besluiten:

Conceptbesluit:

- 1) Het restant krediet van € 109.000,- ten behoeve van het groot onderhoud (renovatie leidingwerk) terug te laten vallen aan de Algemene Reserve vrij besteedbaar.
- 2) Krediet beschikbaar te stellen van € 100.000,- voor duurzame maatregelen bij Zwembad 't Tolhekke en dit te dekken uit de Algemene Reserve vrij besteedbaar.

Samenvatting:

Naar aanleiding van het in 2010 opgestelde meerjarenonderhoudsplan en een nader onderzoek in 2013, is eind 2014 (voor 2015) budget beschikbaar gesteld aan Zwembad 't Tolhekke voor groot onderhoud aan het totale leidingwerk en het coaten van de baden. Het totaal beschikbare budget is € 461.311.

De eerste helft van 2015 is besteed aan het uitwerken van het bestek voor de aanbesteding van alle werkzaamheden. In de fase van de uitwerking van het bestek zijn, in overleg met stichting Zwembad 't Tolhekke, bepaalde keuzes gemaakt, waardoor de uiteindelijke uitvoering goedkoper uitvalt dan geraamd. Deze keuzes hebben, naast een gunstige uitslag op de kosten, een positieve invloed op de exploitatie van de stichting.

Na de uitwerking heeft de aanbesteding ook nog een behoorlijk financieel voordeel opgeleverd. In vergelijking met de raming in de onderhoudsplanning vooraf blijft er na uitvoering (najaar 2015 en voorjaar 2016) van het project totaal € 109.000,- aan budget over.

Duurzaamheid en “social return”

Duurzaamheid staat bij de gemeente Steenwijkerland hoog in het vaandel. Dit is ook de reden dat u begin 2016 heeft gevraagd om zonnepanelen op gemeentelijke daken. Hoewel Zwembad 't Tolhekke officieel eigendom is van stichting Zwembad 't Tolhekke, draagt het zwembad op diverse vlakken bij aan een sociale ontmoetingsplaats voor inwoners en de toeristische sector.

Er zijn de laatste jaren al diverse onderzoeken voor duurzame maatregelen bij Zwembad 't Tolhekke geweest. Om diverse redenen bleken diverse maatregelen niet haalbaar. Daarentegen heeft stichting Zwembad 't Tolhekke zelf ook geïnvesteerd in duurzame aanpassingen, te weten:

1. HR-ketels;
2. Badwaterpompen voorzien van frequentieregelaars;
3. Schakeling verlichting diverse ruimten met bewegingsmelders (aanwezigheidsdetectie).

Voor energiebesparende maatregelen wordt onderscheid gemaakt in procesgerichte maatregelen en verbruiksgerichte maatregelen.

- 1) Procesgerichte maatregelen; zijn maatregelen waarmee de werking van de installaties zodanig wordt geoptimaliseerd dat hiermee energie wordt bespaard.
- 2) Verbruiksgerichte maatregelen; omvatten maatregelen waarbij installatiecomponenten worden toegepast die direct effect hebben op het energieverbruik. Hierbij wordt onderscheid gemaakt in maatregelen voor de korte termijn en maatregelen voor de langere termijn.

Om een extra stap te kunnen zetten, in met name de verbruiksgerichte maatregelen, is een grotere financiële injectie noodzakelijk. Bij de werkzaamheden van het groot onderhoud zijn duurzame keuzes gemaakt. Echter extra voorzieningen zijn niet meegenomen, aangezien deze niet gepland stonden en geen relatie tot de werkzaamheden hadden. Een uitgebreid onderzoek, waarbij eerder gedane onderzoeken zijn meegewogen, heeft het volgende opgeleverd.

Overzicht maatregelen voor de korte termijn:

Maatregel 1	Investering	Besparing	TVT
Toepassen w.a ketelregeling	€ 800,-	Tot 3% (G)	3 jaar

Overzicht maatregelen voor de langere termijn:

Maatregel 2	Investering	Besparing	TVT
Zoncollectoren toepassen	€ 71.727,-	30% (G)	12 jaar

Maatregel 3	Investering	Besparing	TVT
PV-panelen toepassen op 50% van totale elektraverbruik	€ 33.000,-	Tot 15% (E)	14 jaar

Maatregel 4	Investering	Besparing	TVT
Gasabsorptiepomp toepassen	€ 35.000,-	7% (G)	17 jaar**

Maatregel 5	Investering	Besparing	TVT
Afdekking buitenbassins door dekens	€ 75.000,-	25% (G)	18 jaar*

Maatregel 6	Investering	Besparing	TVT
Warmteterugwinning uit filterspoelwater	€ 44.000,-	6% (G)	22 jaar**

(E) Elektriciteit
(G) Gas
TVT Terugverdientijd

*) De afdekdekens moet men handmatig verrijden van en naar het bassin en het doek begeleiden bij het afrollen. In de terugverdientijd zijn extra kosten personeel en de gevolgen van de fysieke belasting niet meegenomen. In de praktijk blijkt dat de afdekkingen op buitenbassins gevoelig zijn voor schade van buitenaf waardoor de onderhouds en vervangingskosten hoog kunnen oplopen.

**) De kosten van periodiek onderhoud nemen toe.

Naast de inventarisatie van de huidige voorzieningen is een analyse van de verbruiken (gas, elektra en water) van voorgaande jaren gemaakt.

Voorstel

Op basis van het onderzoek en de verbruiken, waarbij tevens is gekeken naar terugverdientijden in relatie tot de investering, stellen wij voor om onderstaande maatregelen in uitvoering te nemen:

- Maatregel 1; toepassen w.a. ketelregeling, betreft een aanpassing in de installatieruimte.
- Maatregel 2; toepassen zoncollectoren om het gasverbruik te verminderen.

De totale investering van € 100.000,- levert een besparing in het gasverbruik van ca. 6.250,- per jaar op.

Financiële toelichting

Bij de jaarrekening 2016 zal het restant van het budget van groot onderhoud 't Tolhekke van € 109.000,- weer worden toegevoegd aan de Algemene Reserve vrij besteedbaar, aangezien voordelen op een project weer teruggeven dienen te worden.

De kosten voor het uitvoeren van maatregel 1 en 2 bedragen € 100.000,-. Voorgesteld wordt deze kosten te dekken uit de Algemene Reserve vrij besteedbaar.

Per saldo ontstaat er een voordeel voor de Algemene Reserve vrij besteedbaar van € 9.000,-.

Indien er een bedrag uit de Algemene Reserve vrij besteedbaar wordt onttrokken dienen normaal gesproken ook de rentelasten als structurele last te worden meegenomen. Doordat er in dit geval eerst geld terug vloeit en er vervolgens weer een bedrag wordt onttrokken wordt voorgesteld in dit

geval de rentelasten niet mee te nemen. De stand van de Algemene Reserve vrij besteedbaar bedraagt per 1 januari 2017 € 12.913.000,-.

Voordeel Stichting Zwembad 't Tolhekke

De gerealiseerde verminderde uitgaven door de energiebesparende maatregelen worden jaarlijks, met als startjaar 2017, door Stichting Zwembad 't Tolhekke in een reserveringsfonds gestort. Met dit reserveringsfonds zorgt Stichting 't Tolhekke voor kwaliteitsverbeteringen in het zwembad en op het daarom liggende terrein. Daarnaast wordt het reserveringsfonds jaarlijks aangewend voor promotionele acties om meer bezoekers binnen en buiten Steenwijkerland te trekken. Jaarlijks worden uitgaven vanuit het reserveringsfonds 'verantwoord' in de jaarrekening, zoals nu ook al het geval is.

Uitvoering en planning

Voorjaar 2017, voor opening seizoen.

Ondertekening

De secretaris

De waarnemend burgemeester

S.S. Weistra

J.H. Bats

Betrokken partijen

afdeling

OW

adviseur

Djimmie Ruisch, tel.: 0521-538 218, email:

behandeld in raadscommissie

djimmie.ruisch@steenwijkerland.nl

X ja, nl. 17-01-2017

nee

Raadsbesluit

Steenwijk,
Nummer:

De raad van de gemeente Steenwijkerland;

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders van _____, nummer 2012/ _____;

b e s l u i t :

1. Het restant krediet van € 109.000,- ten behoeve van het groot onderhoud (renovatie leidingwerk) terug te laten vallen aan de Algemene Reserve vrij besteedbaar.
2. Krediet beschikbaar te stellen van € 100.000,- voor duurzame maatregelen bij Zwembad 't Tolhekke en dit te dekken uit de Algemene Reserve vrij besteedbaar.

De raad voornoemd,
de griffier, _____ de voorzitter,

A. ten Hoff

J.H. Bats

[Terug naar het agendapunt](#)

10.0 Zon(nepanelen) op gemeentelijke daken (terug naar agendapunt)

De inhoud van deze bijlage is te vinden vanaf de hierna volgende pagina's.

Voorstel aan de raad

Aan de gemeenteraad
Gemeente Steenwijkerland
Vendelweg 1
8331 XE Steenwijk

Steenwijk,
Nummer voorstel:

Voor raadsvergadering d.d.: 28-02-2017

Agendapunt:

Onderwerp:

Zon(nepanelen) op gemeentelijke daken.

Aan de raad van de gemeente Steenwijkerland wordt voorgesteld te besluiten:

Conceptbesluit:

1. Een krediet beschikbaar te stellen van € 365.000,- voor het aanbrengen van zonnepanelen op het gemeentehuis, de gemeentewerf Steenwijk en zwembad de Waterwijck en dit te dekken uit de Programmabegroting 2017-2020.
2. De gevolgen voor de kapitaalslasten, zijnde € 4.500,-- minder, mee te nemen in de perspectiefnota.

Samenvatting:

Bij de perspectiefnota 2017-2020 is een bedrag van € 400.000 meegenomen voor het aanbrengen van zonnepanelen gemeentelijke daken (het gemeentehuis en de Meenthe) voor het jaar 2018. In de Programmabegroting 2017-2020 is dit bedrag definitief beschikbaar gesteld, echter met ingang van 2017.

Vooronderzoek

Na uw besluit bij de perspectiefnota zijn enkele onderzoeken ingezet om tot een voorstel te komen voor het definitief realiseren van zonnepanelen op het gemeentehuis en De Meenthe.

De volgende stappen zijn doorlopen:

- 1) Voor beide gebouwen is een constructief onderzoek ingezet om te bepalen op welk dak hoeveel m² zonnepanelen geplaatst kan worden;
- 2) Naast het constructieve onderzoek is voor deze daken berekend hoeveel opbrengst (kW/h) beide daken kunnen hebben. Hieruit volgt een investeringsoverzicht, zodat duidelijk is wat de kosten en opbrengsten zijn.

Op basis van de uitkomsten van bovenstaande onderzoeken is duidelijk geworden dat het bedrag van € 400.000,- ruim voldoende zal zijn voor zonnepanelen van het gemeentehuis en De Meenthe.

Vervolgonderzoek

Om deze reden en omdat De Meenthe constructief zeer lastig bleek te worden, is op voorhand al even verder gekeken naar andere gemeentelijke gebouwen die logischerwijs ook in aanmerking zouden kunnen komen voor zonnepanelen. De meest voor de hand liggende gemeentelijke panden zijn de gemeentewerf Steenwijk (erg groot dakoppervlak) en zwembad de Waterwijck, in combinatie met het verwijderen van het asbest dak (taak vanuit het Rijk voor uiterlijk 2024). Dit laatste is een terugkomend punt in de perspectiefnota 2017 - 2020 met een regeling voor lokale bedrijven. Als gemeente kunnen we hier een heel goed voorbeeld stellen, *'asbest eraf, zon erop'*. Verwijdering van het asbest wordt vanuit het budget groot onderhoud De Waterwijck gedekt en staat voor 2017 gepland.

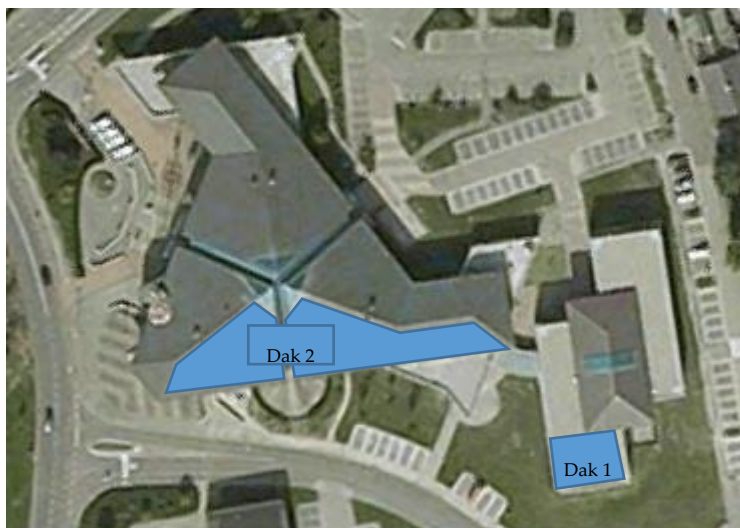
Samenvatting conclusies

1. Gemeentehuis Steenwijk

Het gemeentehuis is constructief geschikt voor zonnepanelen.

Er zijn twee dakvlakken beschikbaar en geschikt, waar totaal 240 zonnepanelen geplaatst kunnen worden.

Het grootste deel van het dak (dak 2) van het gemeentehuis bestaat uit een koperen felsdak, bestaande uit koperen banen met opstaande felsnaden. Voor dit type daken is er een klemsysteem ontwikkeld die op de fels wordt geklemd.

Business case Gemeentehuis

Investeringskosten en financiering

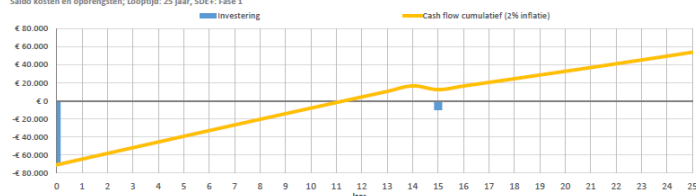
Investeringskosten (incl. montage)	70.959 Euro	<<<	1,12 Euro/Wp, incl. omvormer
Rentelasten	0 Euro	<<<	
Herinvestering omvormer	7.805 Euro	<<<	11% van investering/ excl. inflatie
Levensduur omvormer	15 jaar	>>>	Financiering na 15 jaar
Eigen vermogen	100%	>>>	70.959 Euro
Vreemd vermogen	0%	>>>	
Rentepercentage vreemd verm.	0,0%		
Afschrijvingsperiode	15 jaar		
Aflossingsvorm	1 (1 = Lineair, 2 = Annuïteit)		
Discontovoet	3,00%		
Onderhoudskosten per jaar	355 Euro	<<<	0,50% van investering
Verzekering, administratie, etc.	355 Euro	<<<	0,50% van investering
Inflatie	2,0%		

SDE+ scenario's

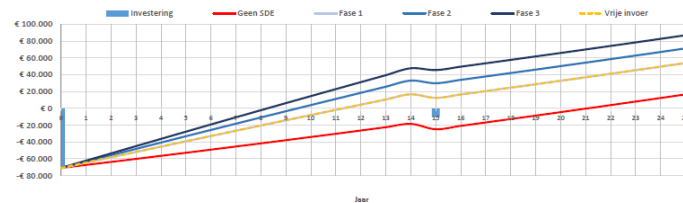
Investeringskosten	70.959 Euro
Herinvestering na 15 jaar	7.805 Euro (excl. inflatie)
Gem. rentelasten tijdens eerste 15 jaar	0 Euro/jaar
Aflossing per jaar	0 Euro
Onderhoud, verzekering, overige	710 Euro (inflatie = 2%)
SDE+ opbrengst	2779 Euro/jaar
Besparing op elektriciteit inkoop	4.302 Euro (jaar 1)

Scenario	Geen SDE	Fase 1	Fase 2	Fase 3	Vrije invoer
Terugverdientijd in jaren	21,1	11,3	9,5	8,3	11,3
IRR 15 jaar	-6,1%	2,4%	5,3%	7,6%	2,4%
IRR 25 jaar	1,7%	5,7%	7,7%	9,4%	5,7%
NCW, na 15 jaar	-32.888	-2.886	11.033	23.560	-2.886
NCW, na 25 jaar	-10.250	19.752	35.671	46.198	19.752

Saldo kosten en opbrengsten; Looptijd: 25 jaar, SDE+ Fase 1

SDE+ scenario's: Casflow cumulatief per SDE fase

2. De Meenthe Steenwijk

De Meenthe is constructief ongeschikt voor zonnepanelen.

Hieraan ligt een uitgebreid onderzoek ten grondslag. Door de loop der jaren heen zijn er dermate veel wijzigingen en aanpassingen aan De Meenthe gedaan dat e.e.a. constructief niet verder belast kan worden zonder hierin grote aanpassingen te doen.

3. Gemeentewerf Steenwijk

De gemeentewerf is constructief geschikt voor zonnepanelen.

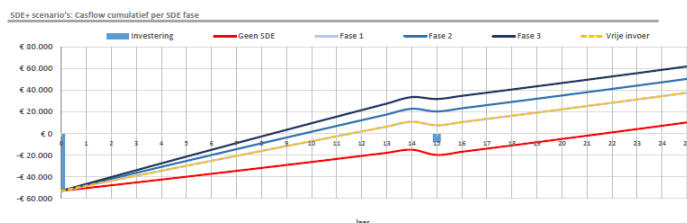
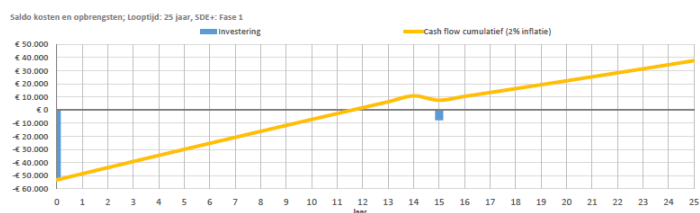
Op het dak 1 is het mogelijk om 300 zonnepanelen te plaatsen. Om te voorkomen dat er meer elektriciteit wordt opgewekt dan dat er gelijktijdig voor het gebruik noodzakelijk is, wordt voorgesteld om 180 panelen op het dak te plaatsen. Dak 2 is voor het 'eigen' gebruik niet noodzakelijk om panelen te plaatsen.

Business case Gemeentewerf

Investeringskosten en financiering			
Investeringskosten (incl. montage)	53.219 Euro	<<<	1,12 Euro/Wp, incl. omvormer
Rentelasten	0 Euro	<<<	
Herinvestering omvormer	5.854 Euro	<<<	11% van investering/ excl. inflatie
Levensduur omvormer	15 jaar	>>>	Financiering na 15 jaar
Eigen vermogen	100%		
Vreemd vermogen	0%	>>>	53.219 Euro
Rentepercentage Vreemd verm.	0,0%		
Afschrijvingsperiode	15 jaar		
Aflossingsvorm	1	(1 = Linear, 2 = Annuïteit)	
Discontovoet	3,00%		
Onderhoudskosten per jaar	266 Euro	<<<	0,50% van investering
Verzekering, administratie, etc.	266 Euro	<<<	0,50% van investering
Inflatie	2,0%		

SDE+ scenario's			
Investeringskosten	53.219 Euro		
Herinvestering na 15 jaar	5.854 Euro (excl. inflatie)		
Gem. rentelasten tijdens eerste 15 jaar	0 Euro/jaar		
Aflossing per jaar	0 Euro		
Onderhoud, verzekering, overige	532 Euro	(inflatie = 2%)	
SDE+ opbrengst	2084 Euro/jaar		
Besparing op elektriciteit inkoop	3.148 Euro (jaar 1)		
Scenario	Geen	Fase 1	Fase 2
Terugverdientijd in jaren	21,7	11,6	9,7
IRR 15 jaar	-0,6%	1,9%	4,9%
IRR 25 jaar	-1,4%	5,4%	7,3%
NCW, na 15 jaar	-25.859	-3.570	6.675
NCW, na 25 jaar	-9.190	12.891	23.136
			Vrije Invoer
			11,6
			1,9%
			5,4%
			-3.570
			12.891

4. Zwembad/sporthal de Waterwijk

De Waterwijk is constructief geschikt voor zonnepanelen.

Op het schuine dak 1 kunnen 170 panelen geplaatst worden. Op dak 2 kunnen aanvullend 410 zonnepanelen worden geplaatst. Verwijdering van het asbest wordt vanuit het budget groot onderhoud De Waterwijk gedekt en staat voor 2017 gepland.

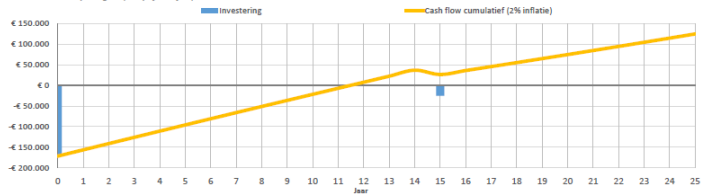

Business case De Waterwijk

Investeringskosten en financiering

Investeringskosten (incl. montage)	171.483 Euro	<<<	1,12 Euro/Wp, incl. omvormer
Rentelasten	0 Euro	<<<	
Herinvestering omvormer	18.863 Euro	<<<	11% van investering/ excl. inflatie
Levensduur omvormer	15 jaar	>>>	Financiering na 15 jaar
Eigen vermogen	100%	>>>	
Vreemd vermogen	0%	>>>	171.483 Euro
Rentepercentage Vreemd verm.	0,0%		
Afschrijvingsperiode	15 jaar		
Aflossingsvorm	1 (1 = Lineair, 2 = Annuïteit)		
Discontovoet	3,00%		
Onderhoudskosten per jaar	857 Euro	<<<	0,50% van investering
Verzekering, administratie, etc.	857 Euro	<<<	0,50% van investering
Inflatie	2,0%		

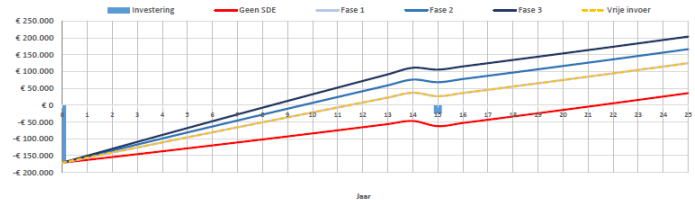
Saldo kosten en opbrengsten; Looptijd: 25 jaar, SDE+ Fase 1

SDE+ scenario's

Investeringskosten	171.483 Euro					
Herinvestering na 15 jaar	18.863 Euro (excl. inflatie)					
Gem. rentelasten tijdens eerste 15 jaar	0 Euro/jaar					
Aflossing per jaar	0 Euro					
Onderhoud, verzekering, overige	1.715 Euro (inflatie = 2%)					
SDE+ opbrengst	6717 Euro/jaar					
Besparing op elektriciteit inkoop	10.242 Euro (jaar 1)					
Scenario	Geen	SDE	Fase 1	Fase 2	Fase 3	Vrije invoer
Terugverdientijd in jaren		21,5	11,5	9,6	8,4	11,5
IRR 15 jaar		-0,4%	2,1%	5,0%	7,4%	2,1%
IRR 25 jaar		1,5%	5,5%	7,5%	9,2%	5,5%
NCW, na 15 jaar		-81.429	-9.688	23.587	53.535	-9.688
NCW, na 25 jaar		-27.737	44.004	77.280	107.227	44.004

SDE+ scenario's: Casflow cumulatief per SDE fase

SDE Subsidie

Voor groot verbruik aansluitingen (waar de eerdere genoemde panden onder vallen) kan SDE Subsidie (subsidie voor opgewekte energie) bij het Rijk kan worden aangevraagd. De subsidie bedraagt 5 cent per opgewekte kWh. Om de investering van zonnepanelen financieel nog gunstiger te maken, is voor alle panden subsidie aangevraagd. In december 2016 heeft het Rijk besloten om voor alle panden subsidie te verlenen. Voorwaarde is wel dat de zonnepanelen dan in 2017 aangebracht moeten worden. De SDE regeling geldt in ieder geval voor een periode van 15 jaar.

Voorstel

Op basis van het onderzoek en de opbrengsten stellen wij voor om de volgende panden van zonnepanelen te voorzien:

Locatie	Aantal panelen	Vermogen panelen in kWp	Opbrengst in kWh
Gemeentehuis	240	64	62.646
Gemeentewerf	180	48	45.840
Waterwijck	580	154	149.147
Totaal	1000	266	257.633

Tevens wordt voorgesteld om de opbrengsten van de diverse gebouwen op een scherm in het atrium aan bezoekers tonen.

Daarnaast stellen wij voor om bij de vijf grootste gemeentelijke gebouwen 'actief' om te gaan met energiemonitoring zodat op schommelingen in het verbruik gereageerd kan worden. Dit is een relatief lage investering, die tussen de 5 en 10 procent energiebesparing op kan leveren.

De panden die worden voorgesteld zijn:

- Gemeentehuis Steenwijk;
- De Meenthe Steenwijk;
- Gemeentewerf Steenwijk;
- De Waterwijck Steenwijk;
- MFC Zuidwester Steenwijk.

Financiële toelichting:

Binnen de Programmabegroting 2017-2020 is een bedrag beschikbaar van € 400.000, met de daarbij horende kapitaallasten van € 52.000 (bij een afschrijvingstermijn van 10 jaar en een rentepercentage van 3%). De kosten voor het aanbrengen van de zonnepanelen (drie gebouwen) en het monitoren (vijf gebouwen) bedragen € 365.000,- (zie bijlage). De kapitaallasten die hieruit voortvloeien bedragen

€ 47.450. De lagere kapitaallasten (van ca. € 4.500) die ontstaan zullen worden verwerkt in de perspectiefnota 2018-2021.

Momenteel loopt er een intern onderzoek naar de hoogte van de energielasten van gemeentelijke gebouwen. De besparingen als gevolg van de investeringen in de zonnepanelen zullen bij dit onderzoek worden betrokken.

Inkoop-en aanbestedingsprocedure

Conform gemeentelijk beleid worden lokale ondernemers (drie afzonderlijke aanbestedingen) in de gelegenheid gesteld om aan de aanbesteding deel te nemen.

Uitvoering en planning

Eerste helft 2017, na aanbesteding.

Bijlagen bij het voorstel - Business case

Ondertekening

De secretaris

De waarnemend burgemeester

S.S. Weistra

J.H. Bats

Betrokken partijen

afdeling

OW

adviseur

Djimmie Ruisch, tel.: 0521-538 218, email:

behandeld in raadscommissie

djimmie.ruisch@steenwijkerland.nl

ja, nl. 17-01-2017

nee

Raadsbesluit

Steenwijk,

Nummer:

De raad van de gemeente Steenwijkerland;

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders van _____, nummer 2012/ _____;

b e s l u i t :

1. Een krediet beschikbaar te stellen van € 365.000,- voor het aanbrengen van zonnepanelen op het gemeentehuis, de gemeentewerf Steenwijk en zwembad de Waterwijck en dit te dekken uit de Programmabegroting 2017-2020.
2. De gevolgen voor de kapitaalslasten, zijnde € 4.500,-- minder, mee te nemen in de perspectiefnota.

De raad voornoemd,

de griffier,

de voorzitter,

A. ten Hoff

J.H. Bats

Einde bijlage: 10.0 Zon(nepanelen) op gemeentelijke daken

[Terug naar het agendapunt](#)

10.1 Zonnepanelen op gemeentelijke daken - bijlage Business Case Zonnepanelen ([terug naar agendapunt](#))

De inhoud van deze bijlage is te vinden vanaf de hierna volgende pagina's.

Kosten-baten zonne-energie-installatie

Locatie: Gemeentehuis

Energieverbruik en productie

Elektriciteitsverbruik 2015	5.418.180 kWh		
Hoog	5.418.180 kWh	100,0%	
Laag	0 kWh	0,0%	
Gelijktijdig verbruik	30% van hoog =	1.625.454 kWh	kan direct worden gebruikt
Vermogen panelen	265 Wp		
Oriëntatie	n.v.t.		
Hellingshoek	n.v.t.		
Type omvormer	n.v.t.		
Systeemverlies	n.v.t.		
Opbrengst	985 kWh/kWp	Bereken opbrengst	
Productie PV	62646 kWh	Tijdens 1e jaar	
Teruglevering	0 kWh	Tijdens 1e jaar	
Totaal vermogen	64 kWp		
Aantal panelen	240		
Terugleververgoeding tot	100% van totaal verbruik is gelijk aan tarief hoog		
Terugleververgoeding na 100%	100% van tarief hoog >>>	0,04466 Euro/kWh	
Opbrengstgarantie 10 jaar	90% Degradatie		
Opbrengstgarantie 25 jaar	80% Degradatie		
Garantie omvormer	15 jaar		
Prijsstijging elektriciteit	1,0% per jaar		

Energiekosten

			Huidige kosten [kWh]	[Euro]	Kosten met PV [kWh]	€ 239.178	Besparing [Euro]	€ 2.798
Inkoop tarief hoog	0,04466 Euro	5.418.180	€ 241.976	5.355.534	€ 239.178	€ 2.798		
Inkoop tarief Laag	0,0319 Euro	0	€ 0	0	€ 0	€ 0		
EB zone 1	0,1007 Euro	10.000	€ 1.007	10.000	€ 1.007	€ 0		
EB zone 2	0,04996 Euro	40.000	€ 1.998	40.000	€ 1.998	€ 0		
EB zone 3	0,01331 Euro	5.368.180	€ 71.450	5.305.534	€ 70.617	€ 834		
Restitutie EB	0 Euro	0	€ 0	0	€ 0	€ 0		
ODE zone 1	0,0056 Euro	10.000	€ 56	10.000	€ 56	€ 0		
ODE zone 2	0,007 Euro	40.000	€ 280	40.000	€ 280	€ 0		
ODE zone 3	0,0019 Euro	5.368.180	€ 10.200	5.305.534	€ 10.081	€ 119		
Transport	0,0088 Euro	5.418.180	€ 47.680	5.355.534	€ 47.129	€ 551		
Subtotaal		5.418.180	€ 374.647	5.355.534	€ 370.345	€ 4.302	€ 0,001	
Terugleververgoeding tot 100%	0,04466				0	€ 0	€ 0	
Terugleververgoeding na 100%	0,04466				0	€ 0	€ 0	
SDE+ bijdrage	Fase 1				60.420	-€ 2.779	€ 2.779	
Subtotaal					0	-€ 2.779	€ 2.779	
Totaal kosten en opbrengsten		5.418.180	€ 374.647	5.355.534	€ 367.566	€ 7.081	€ 0,0013	

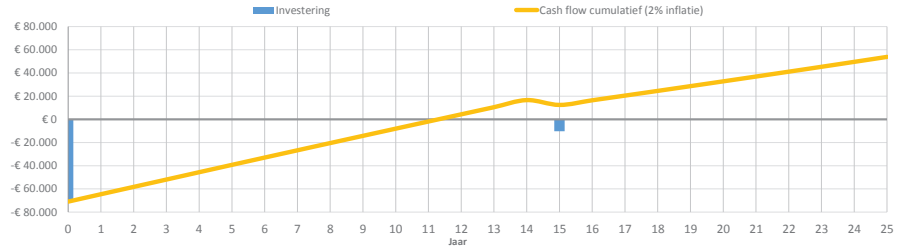
SDE+ opbrengst per fase

	Fase 1	Fase 2	Fase 3	Vrij
Fasebedrag	0,09	0,11	0,128	0,09
Correctiebedrag	0,044	0,044	0,044	0,044
Subsidiebedrag	0,046	0,066	0,084	0,046
Aantal vollasturen	950	950	950	950
Maximaal subsidiabele jaarproductie in kWh	60.420	60.420	60.420	60.420
Maximaal subsidiebedrag per jaar	€ 2.779	€ 3.988	€ 5.075	€ 2.779

Investeringskosten en financiering

Investeringskosten (incl. montage)	70.959 Euro	<<<	1,12 Euro/Wp, incl. omvormer
Rentelasten	0 Euro	<<<	
Herinvestering omvormer	7.805 Euro	<<<	11% van investering/ excl. inflatie
Levensduur omvormer	15 jaar	>>>	Financiering na 15 jaar
Eigen vermogen	100%		
Vreemd vermogen	0%	>>>	70.959 Euro
Rentepercentage Vreemd verm.	0,0%		
Afschrijvingsperiode	15 jaar		
Aflossingsvorm	1 (1 = Lineair, 2 = Annuïteit)		
Discontovoet	3,00%		
Onderhoudskosten per jaar	355 Euro	<<<	0,50% van investering
Verzekering, administratie, etc.	355 Euro	<<<	0,50% van investering
Inflatie	2,0%		

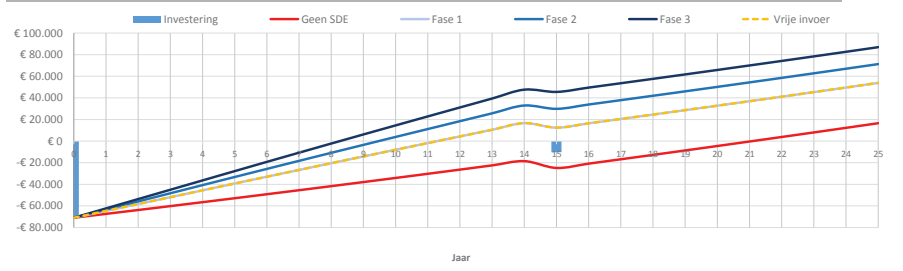
Saldo kosten en opbrengsten; Looptijd: 25 jaar, SDE+ Fase 1

SDE+ scenario's

Investeringskosten	70.959 Euro				
Herinvestering na 15 jaar	7.805 Euro (excl. inflatie)				
Gem. rentelasten tijdens eerste 15 jaar	0 Euro/jaar				
Aflossing per jaar	0 Euro				
Onderhoud, verzekering, overige	710 Euro (inflatie = 2%)				
SDE+ opbrengst	2.779 Euro/jaar				
Besparing op elektriciteit inkoop	4.302 Euro (jaar 1)				
Geen	SDE	Fase 1	Fase 2	Fase 3	Vrije invoer
Terugverdientijd in jaren	21,1	11,3	9,5	8,3	11,3
IRR 15 jaar	-6,1%	2,4%	5,3%	7,6%	2,4%
IRR 25 jaar	1,7%	5,7%	7,7%	9,4%	5,7%
NCW, na 15 jaar	-32.888	-2.886	11.033	23.560	-2.886
NCW, na 25 jaar	-10.250	19.752	33.671	46.198	19.752

SDE+ scenario's: Casflow cumulatief per SDE fase

Kosten en opbrengsten; Looptijd: 25 jaar, SDE+ Fase 1

Elek.	Productie	Inkoop met PV-installatie	Kosten					Opbrengsten			Cashflow			Netto contante waarde							
			Inkoop totaal	Inkoop totaal	Verzekering	Rentelasten	Aflossing lening	Besparing inkoop	Terugleververgoeding	SDE-bijdrage	Saldo kosten en opbrengst	Bruto Cashflow	Cumula-tief	Terug-verdientijd	NCW	Cumula-tief					
Verbruik er jaar	Productie elek. PV	Terug-levering	Inkoop hoog	Inkoop laag	Inkoop totaal	Inkoop totaal	Inkoop totaal	Onderhoud	Verzekering	Rentelasten	Aflossing lening	Besparing inkoop	Terugleververgoeding	SDE-bijdrage	Saldo kosten en opbrengst	Inves-tering	Bruto Cashflow	Cumula-tief	Terug-verdientijd	NCW	Cumula-tief
Jaar	[kWh]	[kWh]	[kWh]	[kWh]	[kWh]	[Euro]	[Euro]	[Euro]	[Euro]	[Euro]	[Euro]	[Euro]	[Euro]	[Euro]	[Euro]	[Euro]	[Euro]	[Euro]	[Jaar]	[Euro]	[Euro]
0															0	-70.959	-70.959	-70.959		-70.959	-70.959
1	5.418.180	62.646	0	5.355.534	0	374.647	370.345	355	355	0	0	4.302	0	2.779	6.372	0	6.372	-64.587		6.186	-64.773
2	5.418.180	62.020	0	5.356.160	0	378.394	374.092	362	362	0	0	4.301	0	2.753	6.330	0	6.330	-58.257		5.967	-58.806
3	5.418.180	61.393	0	5.356.787	0	382.178	377.833	369	369	0	0	4.344	0	2.726	6.332	0	6.332	-51.925		5.795	-53.011
4	5.418.180	60.767	0	5.357.413	0	386.000	381.612	377	377	0	0	4.388	0	2.699	6.334	0	6.334	-45.591		5.627	-47.383
5	5.418.180	60.140	0	5.358.040	0	389.860	385.428	384	384	0	0	4.432	0	2.659	6.323	0	6.323	-39.268		5.454	-41.929
6	5.418.180	59.514	0	5.358.666	0	393.758	389.282	392	392	0	0	4.476	0	2.604	6.297	0	6.297	-32.971		5.273	-36.656
7	5.418.180	58.887	0	5.359.293	0	397.696	393.175	400	400	0	0	4.521	0	2.549	6.271	0	6.271	-26.700		5.099	-31.557
8	5.418.180	58.261	0	5.359.919	0	401.673	397.107	408	408	0	0	4.566	0	2.495	6.246	0	6.246	-20.454		4.931	-26.626
9	5.418.180	57.634	0	5.360.546	0	405.689	401.078	416	416	0	0	4.612	0	2.441	6.221	0	6.221	-14.233		4.768	-21.858
10	5.418.180	57.008	0	5.361.172	0	409.746	405.088	424	424	0	0	4.658	0	2.387	6.197	0	6.197	-8.035		4.611	-17.247
11	5.418.180	56.381	0	5.361.799	0	413.844	409.139	432	432	0	0	4.704	0	2.334	6.173	0	6.173	-1.862	11,3	4.460	-12.787
12	5.418.180	55.934	0	5.362.246	0	417.982	413.217	441	441	0	0	4.750	0	2.288	6.171	0	6.171	4.309		4.328	-8.458
13	5.418.180	55.486	0	5.362.694	0	422.162	417.349	450	450	0	0	4.861	0	2.243	6.156	0	6.156	10.465		4.192	-4.267
14	5.418.180	55.039	0	5.363.141	0	426.384	421.523	459	459	0	0	4.861	0	2.197	6.140	0	6.140	16.605		4.060	-207
15	5.418.180	54.592	0	5.363.588	0	430.647	425.738	468	468	0	0	4.910	0	2.152	6.125	-10.299	-10.299	12.432		2.679	-2.886
16	5.418.180	54.144	0	5.364.036	0	434.954	429.995	478	478	0	0	4.959	0	2.107	6.110	0	6.110	18.635		2.495	-391
17	5.418.180	53.697	0	5.364.483	0	439.303	434.295	487	487	0	0	5.008	0	2.062	6.094	0	6.094	26.970		2.311	1.050
18	5.418.180	53.249	0	5.364.931	0	443.696	438.638	497	497	0	0	5.058	0	2.017	6.079	0	6.079	35.305		2.128	4.437
19	5.418.180	52.802	0	5.365.378	0	448.133	443.024	507	507	0	0	5.109	0	1.972	6.064	0	6.064	43.640		1.945	7.733
20	5.418.180	52.354	0	5.365.826	0	452.615	447.455	517	517	0	0	5.160	0	1.927	6.049	0	6.049	51.975		1.762	11.078
21	5.418.180	51.907	0	5.366.273	0	457.141	451.929	527	527	0	0	5.212	0	1.882	6.034	0	6.034	60.310		1.580	14.413
22	5.418.180	51.459	0	5.366.721	0	461.712	456.449	538	538	0	0	5.264	0	1.837	6.019	0	6.019	68.645		1.400	17.748
23	5.418.180	51.012	0	5.367.168	0	466.329	461.013	549	549	0	0	5.316	0	1.792	6.004	0	6.004	76.980		1.218	21.083
24	5.418.180	50.564	0	5.367.616	0	470.993	465.623	559	559	0	0	5.370	0	1.747	5.989	0	5.989	85.315		1.036	24.418
25	5.418.180	50.117	0	5.368.063	0	475.703	470.279	571	571	0	0	5.423	0	1.702	5.974	0	5.974	93.650		954	27.753

Kosten-baten zonne-energie-installatie

Locatie: Gemeentewerf

Energieverbruik en productie

Elektriciteitsverbruik 2015	1.437.120 kWh		
Hoog	1.437.120 kWh	100,0%	
Laag	0 kWh	0,0%	
Gelijktijdig verbruik	30% van hoog =	431.136 kWh	kan direct worden gebruikt
Vermogen panelen	265 Wp		
Oriëntatie	n.v.t.		
Hellingshoek	n.v.t.		
Type omvormer	n.v.t.		
Systeemverlies	n.v.t.		
Opbrengst	961 kWh/kWp	Bereken opbrengst	
Productie PV	45840 kWh	Tijdens 1e jaar	
Teruglevering	0 kWh	Tijdens 1e jaar	
Totaal vermogen	48 kWp		
Aantal panelen	180		
Terugleververgoeding tot 100%	100% van totaal verbruik is gelijk aan tarief hoog		
Terugleververgoeding na 100%	100% van tarief hoog >>>	0,04466 Euro/kWh	
Opbrengstgarantie 10 jaar	90% Degradatie		
Opbrengstgarantie 25 jaar	80% Degradatie		
Garantie omvormer	15 jaar		
Prijsstijging elektriciteit	1,0% per jaar		

Energiekosten

			Huidige kosten	Kosten met PV	Besparing		
			[kWh]	[Euro]	[kWh]	[Euro]	[Euro]
Inkoop tarief hoog	0,04466 Euro	1.437.120	€ 64.182	1.391.280	€ 62.135	€ 2.047	
Inkoop tarief Laag	0,0319 Euro		0	0	€ 0	€ 0	
EB zone 1	0,1007 Euro	10.000	€ 1.007	10.000	€ 1.007	€ 0	
EB zone 2	0,04996 Euro	40.000	€ 1.998	40.000	€ 1.998	€ 0	
EB zone 3	0,01331 Euro	1.387.120	€ 18.463	1.341.280	€ 17.852	€ 610	
Restitutie EB	0 Euro		0	0	€ 0	€ 0	
ODE zone 1	0,0056 Euro	10.000	€ 56	10.000	€ 56	€ 0	
ODE zone 2	0,007 Euro	40.000	€ 280	40.000	€ 280	€ 0	
ODE zone 3	0,0019 Euro	1.387.120	€ 2.636	1.341.280	€ 2.548	€ 87	
Transport	0,0088 Euro	1.437.120	€ 12.647	1.391.280	€ 12.243	€ 403	
Subtotaal			1.437.120	€ 101.268	1.391.280	€ 98.120	€ 3.148
Terugleververgoeding tot 100%	0,04466				0	€ 0	€ 0
Terugleververgoeding na 100%	0,04466				0	€ 0	€ 0
SDE+ bijdrage Fase 1					45.315	-€ 2.084	€ 2.084
Subtotaal					0	-€ 2.084	€ 2.084
Totaal kosten en opbrengsten			1.437.120	€ 101.268	1.391.280	€ 96.036	€ 5.232

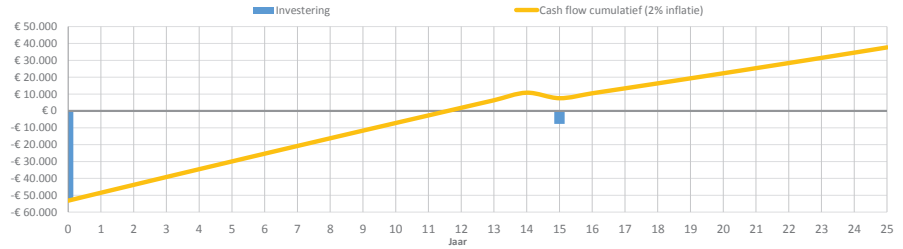
SDE opbrengst per fase

	Fase 1	Fase 2	Fase 3	Vrij
Fasebedrag	0,09	0,11	0,128	0,09
Correctiebedrag	0,044	0,044	0,044	0,044
Subsidiebedrag	0,046	0,066	0,084	0,046
Aantal vollasturen	950	950	950	950
Maximaal subsidiabele jaarproductie in kWh	45.315	45.315	45.315	45.315
Maximaal subsidiebedrag per jaar	€ 2.084	€ 2.991	€ 3.806	€ 2.084

Investeringskosten en financiering

Investeringskosten (incl. montage)	53.219 Euro	<<<	1,12 Euro/Wp, incl. omvormer
Rentelasten	0 Euro	<<<	
Herinvestering omvormer	5.854 Euro	<<<	11% van investering/ excl. inflatie
Levensduur omvormer	15 jaar	>>>	Financiering na 15 jaar
Eigen vermogen	100%		
Vreemd vermogen	0%	>>>	53.219 Euro
Rentepercentage Vreemd verm.	0,0%		
Afschrijvingsperiode	15 jaar		
Aflossingsvorm	1 (1 = Lineair, 2 = Annuïteit)		
Discontovoet	3,00%		
Onderhoudskosten per jaar	266 Euro	<<<	0,50% van investering
Verzekering, administratie, etc.	266 Euro	<<<	0,50% van investering
Inflatie	2,0%		

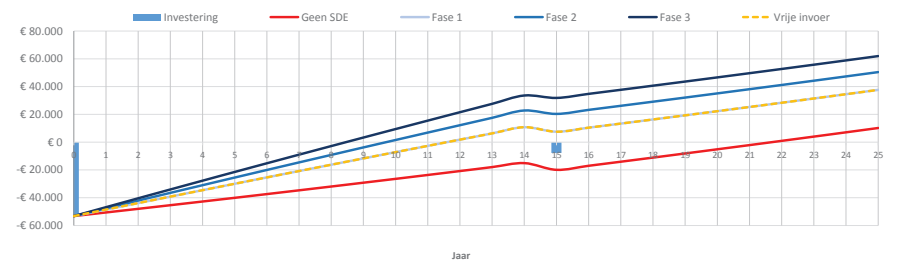
Saldo kosten en opbrengsten; Looptijd: 25 jaar, SDE+ Fase 1

SDE+ scenario's

Investeringskosten	53.219 Euro				
Herinvestering na 15 jaar	5.854 Euro (excl. inflatie)				
Gem. rentelasten tijdens eerste 15 jaar	0 Euro/jaar				
Aflossing per jaar	0 Euro				
Onderhoud, verzekering, overige	532 Euro (inflatie = 2%)				
SDE+ opbrengst	2.084 Euro/jaar				
Besparing op elektriciteit inkoop	3.148 Euro (jaar 1)				
Geen	SDE	Fase 1	Fase 2	Fase 3	Vrije invoer
Terugverdientijd in jaren	21,7	11,6	9,7	8,5	11,6
IRR 15 jaar	-6,6%	1,9%	4,9%	7,2%	1,9%
IRR 25 jaar	1,4%	5,4%	7,3%	9,1%	5,4%
NCW, na 15 jaar	-25.659	-3.570	6.675	15.895	-3.570
NCW, na 25 jaar	-9.198	12.891	23.136	32.356	12.891

SDE+ scenario's: Casflow cumulatief per SDE fase

Kosten en opbrengsten; Looptijd: 25 jaar, SDE+ Fase 1

Elek.	Productie	Inkoop met PV-installatie	Kosten						Opbrengsten			Cashflow			Netto contante waarde							
			Inkoop totaal	Inkoop PV	Onderhoud	Verzekering	Rentelasten	Aflossing lening	Besparing inkoop	Terugleververgoeding	SDE-bijdrage Fase 1	Saldo kosten en opbrengst	Bruto Cashflow	Cumula-tief	Terug-verdientijd	NCW	Cumula-tief					
Verbruik er jaar	Productie elek. PV	Terug-levering	Inkoop hoog	Inkoop laag	Inkoop totaal	Inkoop totaal	Inkoop PV	Onderhoud	Verzekering	Rentelasten	Aflossing lening	Besparing inkoop	Terugleververgoeding	SDE-bijdrage Fase 1	Saldo kosten en opbrengst	Bruto Cashflow	Cumula-tief	Terug-verdientijd	NCW	Cumula-tief		
Jaar	[kWh]	[kWh]	[kWh]	[kWh]	[kWh]	[Euro]	[Euro]	[Euro]	[Euro]	[Euro]	[Euro]	[Euro]	[Euro]	[Euro]	[Euro]	[Euro]	[Euro]	[Jaar]	[Euro]	[Euro]		
0															0	-53.219	-53.219		-53.219	-53.219		
1	1.437.120	45.840	0	1.391.280	0	1.391.280	101.268	98.120	266	266	0	3.148	0	2.084	4.700	4.700	0	4.700	-48.519	4.563	-48.656	
2	1.437.120	45.381	0	1.391.739	0	1.391.739	102.281	99.133	271	271	0	3.147	0	2.065	4.669	4.669	0	4.669	-43.850	4.401	-44.255	
3	1.437.120	44.923	0	1.392.197	0	1.392.197	103.303	100.124	277	277	0	3.179	0	2.027	4.652	4.652	0	4.652	-39.198	4.257	-39.997	
4	1.437.120	44.465	0	1.392.655	0	1.392.655	104.336	101.126	282	282	0	3.211	0	1.986	4.632	4.632	0	4.632	-34.566	4.116	-35.882	
5	1.437.120	44.006	0	1.393.114	0	1.393.114	105.380	102.137	288	288	0	3.243	0	1.946	4.612	4.612	0	4.612	-29.953	3.979	-31.903	
6	1.437.120	43.548	0	1.393.572	0	1.393.572	106.434	103.158	294	294	0	3.275	0	1.905	4.593	4.593	0	4.593	-25.360	3.847	-28.056	
7	1.437.120	43.089	0	1.394.031	0	1.394.031	107.498	104.190	300	300	0	3.308	0	1.865	4.574	4.574	0	4.574	-20.786	3.719	-24.337	
8	1.437.120	42.631	0	1.394.489	0	1.394.489	108.573	105.232	306	306	0	3.341	0	1.826	4.556	4.556	0	4.556	-16.230	3.596	-20.741	
9	1.437.120	42.173	0	1.394.947	0	1.394.947	109.659	106.284	312	312	0	3.375	0	1.786	4.537	4.537	0	4.537	-11.693	3.477	-17.264	
10	1.437.120	41.714	0	1.395.406	0	1.395.406	110.755	107.347	318	318	0	3.408	0	1.747	4.519	4.519	0	4.519	-7.174	3.363	-13.904	
11	1.437.120	41.256	0	1.395.864	0	1.395.864	111.863	108.420	324	324	0	3.442	0	1.708	4.501	4.501	0	4.501	-2.627	11,6	3.252	-10.649
12	1.437.120	40.928	0	1.396.192	0	1.396.192	112.981	109.495	331	331	0	3.487	0	1.674	4.500	4.500	0	4.500	1.827	3.156	-7.493	
13	1.437.120	40.601	0	1.396.519	0	1.396.519	114.111	110.590	337	337	0	3.522	0	1.641	4.488	4.488	0	4.488	6.315	3.056	-4.437	
14	1.437.120	40.273	0	1.396.847	0	1.396.847	115.252	111.695	344	344	0	3.557	0	1.608	4.476	4.476	0	4.476	10.791	2.959	-1.478	
15	1.437.120	39.946	0	1.397.174	0	1.397.174	116.405	112.812	351	351	0	3.592	0	1.575	4.465	4.465	-7.724	-3.259	7.532	-2.092	-3.570	
16	1.437.120	39.619	0	1.397.501	0	1.397.501	117.569	113.941	358	358	0	3.628	0		2.912	2.912	0	2.912	10.444	1.815	-1.755	
17	1.437.120	39.291	0	1.397.829	0	1.397.829	118.745	115.080	365	365	0	3.665	0		2.934	2.934	0	2.934	13.378	1.775	-20	
18	1.437.120	38.964	0	1.398.156	0	1.398.156	119.932	116.231	373	373	0	3.701	0		2.956	2.956	0	2.956	16.334	1.736	1.757	
19	1.437.120	38.636	0	1.398.484	0	1.398.484	121.131	117.393	380	380	0	3.738	0		2.978	2.978	0	2.978	19.313	1.698	3.455	
20	1.437.120	38.309	0	1.398.811	0	1.398.811	122.343	118.567	388	388	0	3.776	0		3.000	3.000	0	3.000	22.313	1.661	5.116	
21	1.437.120	37.981	0	1.399.139	0	1.399.139	123.566	119.753	395	395	0	3.813	0		3.023	3.023	0	3.023	25.336	1.625	6.741	
22	1.437.120	37.654	0	1.399.466	0	1.399.466	124.802	120.950	403	403	0	3.852	0		3.045	3.045	0	3.045	28.381	1.589	8.330	
23	1.437.120	37.327	0	1.399.793	0	1.399.793	126.050	122.160	411	411	0	3.890	0		3.067	3.067	0	3.067	31.448	1.554	9.885	
24	1.437.120	36.999	0	1.400.121	0	1.400.121	127.310	123.381	420	420	0	3.929	0		3.090	3.090	0	3.090	34.538	1.520	11.405	
25	1.437.120	36.672	0	1.400.448	0	1.400.448	128.583	124.615	428	428	0	3.968	0		3.112	3.112	0	3.112	37.650	1.486	12.891	

Kosten-baten zonne-energie-installatie

Locatie: Zwembad De Waterwyck

Energieverbruik en productie

Elektriciteitsverbruik 2015	4.714.360 kWh		
Hoog	4.714.360 kWh	100,0%	
Laag	0 kWh	0,0%	
Gelijktijdig verbruik	30% van hoog =	1.414.308 kWh	kan direct worden gebruikt
Vermogen panelen	265 Wp		
Oriëntatie	n.v.t.		
Hellingshoek	n.v.t.		
Type omvormer	n.v.t.		
Systeemverlies	n.v.t.		
Opbrengst	970 kWh/kWp		Bereken opbrengst
Productie PV	149147 kWh		Tijdens 1e jaar
Teruglevering	0 kWh		Tijdens 1e jaar
Totaal vermogen	154 kWp		
Aantal panelen	580		
Terugleververgoeding tot 100%	100% van totaal verbruik is gelijk aan tarief hoog		
Terugleververgoeding na 100%	100% van tarief hoog >>>	0,04466 Euro/kWh	
Opbrengstgarantie 10 jaar	90% Degradatie		
Opbrengstgarantie 25 jaar	80% Degradatie		
Garantie omvormer	15 jaar		
Prijsstijging elektriciteit	1,0% per jaar		

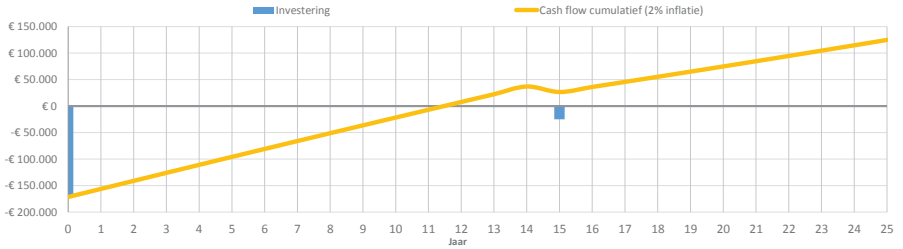
Energiekosten

			Huidige kosten [kWh]	Kosten met PV [kWh]	Besparing [Euro]
Inkoop tarief hoog	0,04466 Euro	4.714.360	€ 210.543	4.565.213	€ 203.882
Inkoop tarief Laag	0,0319 Euro	0	€ 0	0	€ 0
EB zone 1	0,1007 Euro	10.000	€ 1.007	10.000	€ 1.007
EB zone 2	0,04996 Euro	40.000	€ 1.998	40.000	€ 1.998
EB zone 3	0,01331 Euro	4.664.360	€ 62.083	4.515.213	€ 60.097
Restitutie EB	0 Euro	0	€ 0	0	€ 0
ODE zone 1	0,0056 Euro	10.000	€ 56	10.000	€ 56
ODE zone 2	0,007 Euro	40.000	€ 280	40.000	€ 280
ODE zone 3	0,0019 Euro	4.664.360	€ 8.862	4.515.213	€ 8.579
Transport	0,0088 Euro	4.714.360	€ 41.486	4.565.213	€ 40.174
Subtotaal		4.714.360	€ 326.316	4.565.213	€ 316.074
Terugleververgoeding tot 100%	0,04466			0	€ 0
Terugleververgoeding na 100%	0,04466			0	€ 0
SDE+ bijdrage Fase 1				146.015	-€ 6.717
Subtotaal				0	€ 6.717
Totaal kosten en opbrengsten		4.714.360	€ 326.316	4.565.213	€ 309.357
					€ 16.959
					€ 0,0026

SDE opbrengst per fase

	Fase 1	Fase 2	Fase 3	Vrij
Fasebedrag	0,09	0,11	0,128	0,09
Correctiebedrag	0,044	0,044	0,044	0,044
Subsidiebedrag	0,046	0,066	0,084	0,046
Aantal vollasturen	950	950	950	950
Maximaal subsidiabele jaarproductie in kWh	146.015	146.015	146.015	146.015
Maximaal subsidiebedrag per jaar	€ 6.717	€ 9.637	€ 12.265	€ 6.717

Saldo kosten en opbrengsten; Looptijd: 25 jaar, SDE+ Fase 1

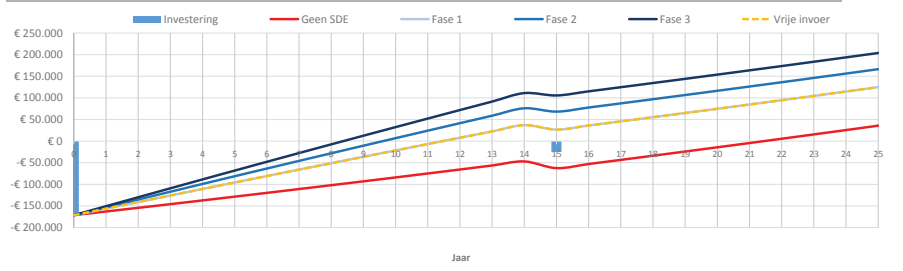
Investeringskosten en financiering

Investeringskosten (incl. montage)	171.483 Euro	<<<	1,12 Euro/Wp, incl. omvormer
Rentelasten	0 Euro	<<<	
Herinvestering omvormer	18.863 Euro	<<<	11% van investering/ excl. inflatie
Levensduur omvormer	15 jaar	>>>	Financiering na 15 jaar
Eigen vermogen	100%		
Vreemd vermogen	0%	>>>	171.483 Euro
Rentepercentage Vreemd verm.	0,0%		
Afschrijvingsperiode	15 jaar		
Aflossingsvorm	1 (1 = Lineair, 2 = Annuïteit)		
Discontovoet	3,00%		
Onderhoudskosten per jaar	857 Euro	<<<	0,50% van investering
Verzekering, administratie, etc.	857 Euro	<<<	0,50% van investering
Inflatie	2,0%		

SDE+ scenario's

Investeringskosten	171.483 Euro				
Herinvestering na 15 jaar	18.863 Euro (excl. inflatie)				
Gem. rentelasten tijdens eerste 15 jaar	0 Euro/jaar				
Aflossing per jaar	0 Euro				
Onderhoud, verzekering, overige	1.715 Euro (inflatie = 2%)				
SDE+ opbrengst	6.717 Euro/jaar				
Besparing op elektriciteit inkoop	10.242 Euro (jaar 1)				
Scenario	Geen SDE	Fase 1	Fase 2	Fase 3	Vrije invoer
Terugverdientijd in jaren	21,5	11,5	9,6	8,4	11,5
IRR 15 jaar	-6,4%	2,1%	5,0%	7,4%	2,1%
IRR 25 jaar	1,5%	5,5%	7,5%	9,2%	5,5%
NCW, na 15 jaar	-81.429	-9.688	23.587	53.535	-9.688
NCW, na 25 jaar	-27.737	44.004	77.280	107.227	44.004

SDE+ scenario's: Casflow cumulatief per SDE fase

Kosten en opbrengsten; Looptijd: 25 jaar, SDE+ Fase 1

Elek.	Productie			Inkoop met PV-installatie			Kosten					Opbrengsten			Cashflow			Netto contante waarde				
	Verbruik er jaar [kWh]	Productie elek. PV [kWh]	Teruglevering [kWh]	Inkoop hoog [kWh]	Inkoop laag [kWh]	Inkoop totaal [kWh]	Inkoop totaal huidig [Euro]	Inkoop totaal PV [Euro]	Onderhoud [Euro]	Verzekering [Euro]	Rentelasten [Euro]	Aflossing lening [Euro]	Besparing inkoop [Euro]	Terugleververgoeding [Euro]	SDE+ bijdrage Fase 1 [Euro]	Saldo kosten en opbrengst [Euro]	Inves-tering [Euro]	Bruto Cashflow [Euro]	Cumula-tief [Euro]	Terug-verdientijd [Jaar]	NCW [Euro]	Cumula-tief [Euro]
0																0	-171.483	-171.483	-171.483		-171.483	-171.483
1	4.714.360	149.147	0	4.565.213	0	4.565.213	326.316	316.074	857	857	0	10.242	0	6.717	15.244	0	15.244	-156.240		14.800	-156.684	
2	4.714.360	147.656	0	4.566.704	0	4.566.704	329.579	319.338	875	875	0	10.241	0	6.652	15.144	0	15.144	-141.095		14.275	-142.409	
3	4.714.360	146.164	0	4.568.196	0	4.568.196	332.875	322.532	892	892	0	10.343	0	6.588	15.147	0	15.147	-125.949		13.861	-128.547	
4	4.714.360	144.673	0	4.569.687	0	4.569.687	336.204	325.757	910	910	0	10.447	0	6.462	15.089	0	15.089	-110.860		13.406	-115.141	
5	4.714.360	143.181	0	4.571.179	0	4.571.179	339.566	329.015	928	928	0	10.551	0	6.331	15.026	0	15.026	-95.834		12.961	-102.180	
6	4.714.360	141.690	0	4.572.670	0	4.572.670	342.961	332.305	947	947	0	10.657	0	6.200	14.963	0	14.963	-80.871		12.531	-89.648	
7	4.714.360	140.198	0	4.574.162	0	4.574.162	346.391	335.628	966	966	0	10.763	0	6.070	14.902	0	14.902	-65.969		12.116	-77.532	
8	4.714.360	138.707	0	4.575.653	0	4.575.653	349.855	338.984	985	985	0	10.871	0	5.940	14.841	0	14.841	-51.128		11.716	-65.816	
9	4.714.360	137.216	0	4.577.144	0	4.577.144	353.353	342.374	1.005	1.005	0	10.980	0	5.812	14.782	0	14.782	-36.346		11.329	-54.487	
10	4.714.360	135.724	0	4.578.636	0	4.578.636	356.887	345.798	1.025	1.025	0	11.089	0	5.684	14.724	0	14.724	-21.622		10.956	-43.531	
11	4.714.360	134.233	0	4.580.127	0	4.580.127	360.456	349.256	1.045	1.045	0	11.200	0	5.557	14.667	0	14.667	-6.955	11,5	10.596	-32.935	
12	4.714.360	133.167	0	4.581.193	0	4.581.193	364.060	352.715	1.066	1.066	0	11.345	0	5.448	14.661	0	14.661	7.706		10.283	-22.652	
13	4.714.360	132.102	0	4.582.258	0	4.582.258	367.701	356.243	1.087	1.087	0	11.458	0	5.340	14.623	0	14.623	22.329		9.958	-12.695	
14	4.714.360	131.037	0	4.583.323	0	4.583.323	371.378	359.805	1.109	1.109	0	11.573	0	5.231	14.586	0	14.586	36.915		9.643	-3.051	
15	4.714.360	129.971	0	4.584.389	0	4.584.389	375.092	363.403	1.131	1.131	0	11.689	0	5.124	14.550	-24.890	-10.340	26.575		9.347	-6.637	
16	4.714.360	128.906	0	4.585.454	0	4.585.454	378.843	367.037	1.154	1.154	0	11.806	0	5.018	14.515	0	14.515	11.020		9.062	-10.283	
17	4.714.360	127.841	0	4.586.519	0	4.586.519	382.631	370.707	1.177	1.177	0	11.924	0	4.912	14.480	0	14.480	21.750		8.787	-13.938	
18	4.714.360	126.775	0	4.587.585	0	4.587.585	386.457	374.415	1.201	1.201	0	12.043	0	4.806	14.445	0	14.445	32.479		8.521	-17.603	
19	4.714.360	125.710	0	4.588.650	0	4.588.650	390.322	378.159	1.225	1.225	0	12.163	0	4.700	14.410	0	14.410	43.168		8.264	-21.268	
20	4.714.360	124.645	0	4.589.715	0	4.589.715	394.225	381.940	1.249	1.249	0	12.285	0	4.594	14.375	0	14.375	53.837		8.016	-24.933	
21	4.714.360	123.579	0	4.590.781	0	4.590.781	398.168	385.760	1.274	1.274	0	12.408	0	4.488	14.340	0	14.340	64.466		7.775	-28.608	
22	4.714.360	122.514	0	4.591.846	0	4.591.846	402.149	389.617	1.300	1.300	0	12.532	0	4.382	14.305	0	14.305	75.055		7.539	-32.283	
23	4.714.360	121.449	0	4.592.911	0	4.592.911	406.171	393.513	1.326	1.326	0	12.657	0	4.276	14.270	0	14.270	85.604		7.306	-35.958	
24	4.714.360	120.383	0	4.593.977	0	4.593.977	410.232	397.449	1.352	1.352	0	12.784	0	4.170	14.235	0	14.235	96.113		7.079	-39.633	
25	4.714.360	119.318	0	4.595.042	0	4.595.042	414.335	401.423	1.379	1.379	0	12.912	0	4.064	14.200	0	14.200	106.582		6.856	-43.308	

[Terug naar het agendapunt](#)

12.0 Politieke markt 17 januari 2017 - BESLUITENLIJST ([terug naar agendapunt](#))

De inhoud van deze bijlage is te vinden vanaf de hierna volgende pagina's.

Besluitenlijst van de vergadering van de raadscommissie

Datum: 17 januari 2016

Plaats: raadszaal gemeentehuis, Vendelweg 1 te Steenwijk

Tijd: 19.30 uur

Aanwezig:

Voorzitter: mevrouw T. Bijl-Oord

Leden:

PvdA: mevrouw T. Jongman-Smit en de heren W. Sommer, L. Greven, M. Wolters en J. Cordes

D66: de heren J.W. van Dalen, T.C.M. Versteeg en H. te Raa

CDA: de dames V. Weemstra- van Dorsten en F.B. Kersjes – Holweg en de heren J.P. Vredenburg en S. Boersma

VVD: mevrouw B. Kuperus –Hartink en de heren A.W. Stapel en A.M. Harmsma

Christelijke Partij Burgerbelangen: mevrouw J. Willemsen-Post en de heren R. Lassche, G. Hoorn en L. Lassche

BuitenGewoon Leefbaar: mevrouw A. Doorenspleet, C. Haverman- Regeling en de heren O. Akkerman, A.G. Bus en T. Holterman

ChristenUnie: de heren M. Scheringa en S.P. Hemmen

Griffier: mevrouw A. ten Hoff

Portefeuillehouders: mevrouw H.J. Frantzen-Boeve en de heren J.H. Bats, E. Dedden, J.M.P. Wagteveld, W. Brus

Agenda

Vaste punten

1. Opening en mededelingen.
De voorzitter opent de vergadering om 19.30 uur.
2. Vaststelling van de agenda.
Vastgesteld.
3. Spreekrecht voor niet-geagendeerde onderwerpen.
Insprekers:
-Dhr. R. Wolters namens Plaatselijk Belang Tuk
-Mevr. M. Otten namens de oudergeleding
-Dhr. Kranendonk

Hamerstukken - oordeelvorming

4. Wijziging Maatregelenverordening Participatiewet, IOAW, IOAZ 2015; advies B; portefeuille Dedden.
Advies commissie: hamerstuk naar de raad.
5. Een opgeschoond en actueel gemeentelijk regelingenbestand; advies B; portefeuille Dedden.
Advies commissie: hamerstuk naar de raad.

6. Benoeming leden Raad van Toezicht Stichting Op Kop; advies B; portefeuille Frantzen.
Advies commissie: hamerstuk naar de raad.

7. Aanvraag suppletie-uitkering Bommenregeling Rijk t.b.v. explosievenonderzoek; advies B; portefeuille burgemeester.
Advies commissie: hamerstuk naar de raad.

Besprekstukken – agenderingsverzoeken

8. Regeling chronisch zieken (raadsbrief 2016-43); raadsbreed agenderingsverzoek; portefeuille Frantzen.

Besprekstukken - oordeelvorming

9. Krediet overdracht bruggen waterschap-gemeente; advies B; portefeuille Brus en Wagteveld.
Advies commissie: hamerstuk naar de raad.

10. Vrijmaken bedrag voor project geluidsanering A-lijst woningen; advies B; portefeuille Dedden.
Advies commissie: hamerstuk naar de raad.

Vaste punten

11. Gelegenheid om vragen te stellen.
Geen vragen.

12. Vaststelling besluitenlijst van 29 november 2016.
Mevrouw Willemsen meldt dat ook de heer Gernaat bij de vergadering aanwezig was. De besluitenlijst wordt met die toevoeging vastgesteld.

13. Sluiting.
De voorzitter sluit de vergadering.

Aldus vastgesteld in de vergadering van de raadscommissie van 7 februari 2017

De griffier,

de voorzitter

Terug naar het agendapunt